CATALOGUS

DER

SCHILDERIJEN

MINIATUREN,

PASTELS, OMLIJSTE TEEKENINGEN, ENZ.

IN HET

RIJKS-MUSEUM

TE

AMSTERDAM.

No. 4079.340

THE TRVSTEES OF THE PVBLIC LIBRARY OF THE CITY OF BOSTON 1852 1878

LVX OMNIVM CIVIVM

1.50 nett.

CATALOGUS

DER

SCHILDERIJEN

MINIATUREN,

PASTELS, OMLIJSTE TEEKENINGEN, ENZ.

IN HET

RIJKS-MUSEUM

TE

AMSTERDAM.

PUBLIC LIBRARY
OF THE
CITY OF BOSTON

UITGEGEVEN VAN WEGE HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN
BIJ DE
BOEK- EN KUNSTDRUKKERIJ
v/h ROELOFFZEN-HÜBNER EN VAN SANTEN
AMSTERDAM
1903.

Aug. 27. 1906

PUBLIC LIBRARY
OF THE
CITY OF BOSTON

INHOUD.

	Pag.
INLEIDING	V
TOELICHTING EN VERKLARING DER VERKORTINGEN	VII
UITTREKSEL VAN HET REGLEMENT	IX
GESCHIEDKUNDIG OVERZICHT DER VERZAMELINGEN	XI
,, ,, ,, CATALOGI	XIX
,, ,, VAN HET BEHEER	XXIII
,, ,, VAN DE GEBOUWEN	XXV
SCHILDERIJEN	I
MINIATUREN	309
EMAUX EN DIVERSE TECHNIEKEN	319
PASTELS, TEEKENINGEN	323
HERALDISCHE SCHILDERIJEN EN TEEKENINGEN	327
NAAMLIJST DER PORTRETTEN	331
TOPOGRAPHISCHE LIJST	344
AANVULLINGEN	347

GRONDPLAN. Oudheden en Moderne Schilderijen.

146, 147, 148, 149, 150, 150*a*. Oudheden van de XVe tot de XVIIIe Eeuwen.

151, 152, 153, 154, 155. Hollandsche Kamers van de XVIIe tot de XVIIIe Eeuwen.

157. Zilverpaviljoen.

158. Burgerlijke bouw- en gebruikskunst der XVIIe Eeuw.

161, 162. Burgerlijke bouw- en gebruikskunst. Raadzaal XVe Eeuw.

163, 164. Burgerlijke bouw- en gebruikskunst. Raadzaal, einde der XIVe Eeuw.

165. Kerkelijke kunst; Protestantsche Kerk XVIIe Eeuw.

166, 167, 168, 171, 172, 173, 174, 175, 176. Kerkelijke kunst van de IXe tot de XVIe Eeuwen.

186, 188. Hollandsche kamers der XVIIe Eeuw.

189. Beeldhouwwerken.

189*a*. Moderne Schilderijen (Collectie Baron van Lynden),

189*b*. Portr. van Kunstenaars der XIXe Eeuw.

191, 193. Bibliotheek en Prentenkabinet

196. Prenten, Teekeningen en Pastels.

202. Glazen en Kruiken.

203. Porceleinzaal (Meubels).

209. Westelijke of Gipsbinnenplaats.

211. Oostelijke binnenplaats; militair en maritiem museum deels van de Koloniën.

331. Voertuigen, nationale Kleederdrachten en Schilderijen.

332. Historische Oudheden en Portretten.

333. Costumes en Portretten.

335. Nationale Kleederdrachten.

336. Speelgoed en Schilderijen.

337. Muziekinstrumenten.

340. Schilderijen 1^e helft XIXe Eeuw.

342. „ 2^e „ „ „

343. Portretten meest der XVIIe Eeuw.

344. Schilderijen, XIXe Eeuw.

345. „ XVIIe „

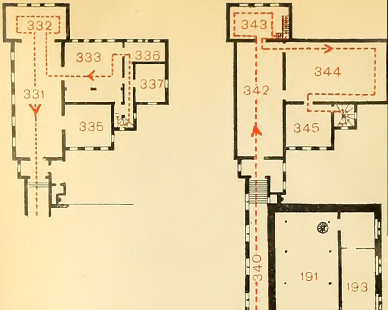

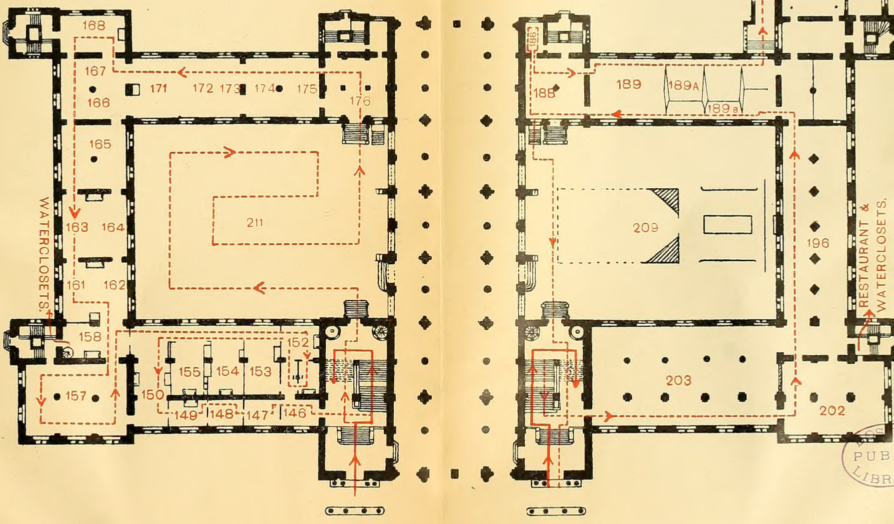

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
Boston Public Library

http://www.archive.org/details/catalogusderschi00rijk

EERSTE VERDIEPING. Schilderijen van Oude Meesters.

212. Voorhal.
214. Schutters- en Regentenzaal.
215, 216, 217, 218, 219. Holl. School XVIIe Eeuw.
220. De Staalmeesters van Rembrandt en collectie Bicker.
222, 225, 226. Hollandsche School XVIIe Eeuw.
227. Holl. School, begin der XVIIe Eeuw.
228, 229. Primitieven en Holl. School der XVIe Eeuw.
235. Internationale zaal (vreemde scholen).
236. Karolingische Kapel.
243. Rembrandtzaal. (De Nachtwacht).
244 –247. Eeregalerij (Hollandsche School der XVIIe Eeuw).
248. Oud-Amsterdamsche Regentenzaal.
249. Oud-Amsterdamsche Kamer.
255. Historische galerij.
256. Penningkabinet en Bibliotheek.
260. Oranjezaal (portretten enz. en miniaturen).
261. Collectie Jhr. J. S. H. van de Poll.
262. Collectie Dupper.
263 -265. Collectie Van der Hoop, 1e helft.
268. Schildersportretten, Schilderijen, XVIIIe Eeuw en collecties Baron Collot d'Escury, Jhr. J. S. R. van de Poll en Jhr. de Witte van Citters.
269. Collectie van der Hoop, 2e helft.
270, 271, 272, 273, 274. Hollandsche school der XVIIe Eeuw.
299. Gewelfschildering uit de Groote Kerk te Alkmaar.
347. Mod. schilderijen, 1e helft der XIXe Eeuw.
349. Turksche Schilderijen.

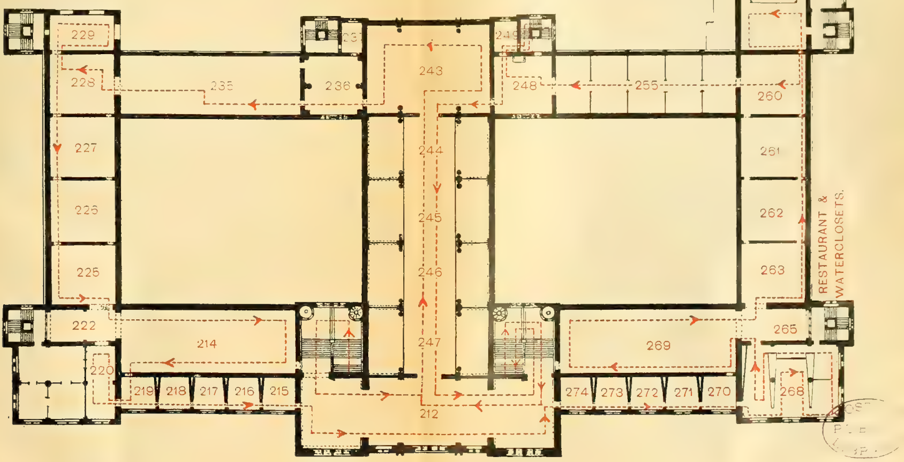

INLEIDING.

Bij de samenstelling van dezen catalogus is mij van groot nut geweest hetgeen mijn ambtsvoorganger, de heer F. D. O. OBREEN, bijeen had gebracht en hetgeen de heer C. G. 'T HOOFT, Onder-directeur van 's Rijks Museum van Schilderijen van 16 Februari 1897 tot 1 Maart 1898, daaraan had toegevoegd; niet weinig heb ik geput uit den catalogus door DR. A. BREDIUS in 1885 vervaardigd en die tot 1897 5 oplagen heeft beleefd.

Een woord van dank is hier op zijn plaats aan allen, die mij behulpzaam geweest zijn bij het samenstellen van dezen catalogus; in het bizonder aan den Assistent bij 's Rijks Museum van Schilderijen, den heer W. J. STEENHOFF, die hem met mij bewerkte, aan den heer J. PH. VAN DER KELLEN, die mij de graveurs en etsers onder de circa 900 meesters opnoemde en bovendien menige nuttige aanwijzing deed, en vooral aan den heer E. W. MOES, die tal van aanwijzingen en gegevens verschafte over de schilders, de reproducties naar en de herkomst van de schilderijen: verder aan de heeren Prof. Jhr. Dr. J. SIX, J. PH. VAN DER KELLEN DZN. en Jhr. Mr. J. F. BACKER die mij op velerlei wijze behulpzaam waren en aan de heeren A. PIT en JAN KALF voor hunne hulp, waar het de schilderijen van het Nederlandsch Museum gold.

Menig gegeven dank ik aan wijlen den heer J. H. MASCHHAUPT, aan Professor AUG. ALLEBÉ, Jhr. Mr. V. DE STUERS, den heer C. J. GONNET, den Algemeenen Rijks-Archivaris, den heer JOH. E. ELIAS en den heer JOH. F. HULK; aan de heeren Dr. A. BREDIUS, HENRI HYMANS te Brussel, Dr. CORRADO RICCI te Milaan, Dr. GEORGE C. WILLIAMSON te Guildford, A. BOPPE, Consul-Generaal der Fransche Republiek te Jeruzalem, Zijne

Exc. H. Missak Effendi te 's-Gravenhage, Olof Granberg te Stockholm, de heeren Archivarissen: Mr. S. Muller Fzn., Mr. J. A. Feith, Mr. J. L. Berns, J. L. van Dalen, Mr. W. R. Veder, Dr. H. T. Colenbrander, J. H. W. Unger, den Secretaris van den Hoogen Raad van Adel Jhr. D. Rutgers van Rozenburg, Kol. F. de Bas, G. Murray Bakker, C. W. Bruinvis, P. D. de Vos, P. Haverkorn van Rijsewijk, Mr. S. van Gijn, E. C. U. Baron Calkoen, Dr. W. Martin, E. van Biema en zoo vele anderen.

Bij de bewerking van den catalogus werd gebruik gemaakt van de aanteekeningen in Oud-Holland gepubliceerd door Dr. C. Hofstede de Groot over enkele schilderijen in 's Rijks Museum en van den heer G. Murray Bakker over de portretten afkomstig van het huis Honselaarsdijk.

Met behulp van den heer J. A. Boland heb ik de handteekeningen en inscripties op de schilderijen van vóór 1800 nauwkeurig nagegaan; eerstgenoemde heeft die gecalqueerd. Bij dat onderzoek, dat enkele malen tot verrassende resultaten leidde, is gebleken, dat vele der facsimile's der handteekeningen voorkomende in den officieelen catalogus van 1881 niet juist waren weergegeven.

Met Prof. Jhr. Dr. Six werden de Amsterdamsche schuttersstukken nagegaan en in overleg met hem zijn in den catalogus zijne toeschrijvingen overgenomen die binnen kort in Oud-Holland zullen worden gepubliceerd.

Amsterdam 1903. B. W. F. van Riemsdijk.

TOELICHTING EN VERKLARING DER VERKORTINGEN.

De maten zijn genomen naar het beschilderde gedeelte van doek of paneel, dus niet binnen de lijst. Ze zijn uitgedrukt in centimeters.

De hoogte en breedtematen zijn van elkander gescheiden door een × teeken, de hoogtemaat staat voorop.

Met rechts en links worden bedoeld rechterzijde en linkerzijde van den aanschouwer.

figh. is de lengte der grootste figuur op den voorgrond.
hfdh. „ de hoogte van het hoofd der grootste figuur op den voorgrond.
lgr. „ levensgroot.
wgr. „ ware grootte.
geb. „ geboren.
gest. „ gestorven.
ged. „ gedoopt.
gem. „ gemerkt.
E. „ paneel van eikenhout.
M. „ „ „ mahoniehout.
D. „ doek.
K. „ koper.
O. „ ovaal.
Past. „ pastel
pap. „ papier.
cart. „ carton.
em. „ email.
sc. „ gegraveerd of geëtst door,
lith. „ gelithografeerd door,

De hoofdletters in *cursief* achter de korte biographie van den schilder duiden aan dat hij ook gegraveerd, geëtst of op steen geteekend heeft. De beteekenis dier letters is:

B is graveur „au Burin".
ZK „ graveur in Zwarte Kunst.
AT „ graveur in Aquatint.
H „ Houtgraveur.
E „ Etser.
L „ Lithograaf.

De lettercombinatie *B-AT* beteekent dat de kunstenaar de gravure „au Burin" en de gravure in „Aquatint" beoefend heeft.

UITTREKSEL VAN HET REGLEMENT.

Art. 48.

Het Museum is kosteloos voor het publiek geopend op alle werkdagen, uitgezonderd des Maandags:

van 16 November tot 15 Februari van 10—3 ure;
„ 16 Februari tot 30 April van 10—4 ure;
„ 1 Mei tot 30 September van 10—5 ure;
„ 1 October tot 15 November van 10—4 ure.

Op Zon- en feestdagen is de tijd van opening te 1 ure, die van sluiting als op de werkdagen.

Het Museum is gesloten des Maandags en op Nieuwjaarsdag.

Art. 55.

Krijt- en potloodschetsen te vervaardigen in het Rijksmuseum staat ieder bezoeker vrij. Alvorens kopieën, waarvoor het gebruik van toestellen noodig is, te maken, moet het verlof van den Directeur der verzameling, waartoe de na te bootsen voorwerpen behooren, gevraagd en verkregen worden.

Betreft dit verlof het maken van gravuren, etsen, photogrammen of afgietsels, dan is daaraan steeds de voorwaarde verbonden, dat 6 exemplaren dier reproductie kosteloos aan het Museum worden afgestaan.

Art. 56.

Dit verlof wordt schriftelijk aangevraagd, met duidelijke aanwijzing der bedoelde kunstvoorwerpen.

Van het verleende verlof reikt de Directeur aan den belanghebbende een bewijs uit, dat persoonlijk en gedurende twee maanden na zijne dagteekening geldig is.

eenige andere overgebleven van eene tentoonstelling in de maand Augustus in dezelfde lokalen gehouden.

5°. 6 schilderijen en twee beelden door den commandeur BARON VAN SPAEN VAN BILJOEN aan Koning Lodewijk geschonken.

6°. 5 studies van Koninklijke elèves uit Parijs toegezonden benevens eene teekening van CUYP.

7°. Eenige kisten bevattende afdrukken van medailles, gesneden steenen en pleisterbeelden, zijnde modellen van het Museum Napoleon.

Eindelijk nog eenige collecties van afdruksels van medailles en gesneden steenen.

In 1809 werd aan de verzameling toegevoegd het schilderijen-kabinet *Van Heteren* voor één ton gouds aangekocht van diens erfgenaam den heer A. L. GEVERS, waardoor de verzameling met 137 meerendeels uitnemende schilderijen verrijkt werd. Daarenboven werden in datzelfde jaar nog zeven schilderijen aangekocht op de verkooping van Mevr. BICKER. In het begin van 1810 werd het Penningkabinet van den Haag naar Amsterdam overgebracht en ook onder directie van C. APOSTOOL gesteld.

In datzelfde jaar eindigde deze eerste periode van bloei met de abdicatie van Koning Lodewijk op 1 Juli 1810. Wel bleef het museum na de inlijving met Frankrijk onder de benaming van *Hollandsch Museum* in wezen, maar gelden werden voor de instandhouding niet meer toegestaan. Tijdelijk werd de stad Amsterdam met de zorg er van belast en geautoriseerd daarvoor de plaatselijke belastingen met 10 % te verhoogen. Het denkbeeld van het Stedelijk Bestuur om het Museum naar de Trippenhuizen overtebrengen werd eerst in 1815 verwezenlijkt.

De Souvereine Vorst nam al terstond na zijne troonsbestijging de belangen der kunst ter harte; het Rijksbestuur over het Museum werd geregeld en tegelijk eene aanzienlijke som beschikbaar gesteld voor den aankoop van schilderijen op de veilingen van mevrouw BOREEL en op die van WESSELS REYERS.

De naam *Hollandsch Museum* veranderde eerst in *'s Lands Museum van schilderijen en penningen* en in September 1815 in *Rijks Museum van schilderijen en penningen.*

Nadat in het volgend jaar de penningen naar de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage en in de plaats daarvan het Prentenkabinet van daar naar de Trippenhuizen waren overgebracht ondergingen de verzamelingen geene noemenswaardige verandering vóór 1825, toen op enkele beeldwerken na de oudheden en rariteiten deels naar den Haag deels naar Leiden werden opgezonden. Wel is waar werd in 1823 het legaat aanvaard van mevrouw de wed. BALGUÉRIE geb. VAN RIJSWIJK bestaande

uit 22 portretten, maar deze werden van te weinig waarde geacht om te worden tentoongesteld. Eerst later kwam men tot de ontdekking dat daarin zeer belangrijke portretten zich bevonden die thans tot sieraad der verzameling strekken.

In 1825 had een ruil van schilderijen met het Koninklijk Kabinet van schilderijen te 's-Gravenhage plaats, waardoor tegen 6 schilderijen uit het Rijks-Museum, de Romeinsche Ouderliefde van RUBENS, het portret van Nicolaes van der Borcht door ANTH. VAN DYCK en de Berenjacht door PAULUS POTTER in het Trippenhuis eene plaats vonden.

Eene verkooping van 25, naar het rapport meldt, middelmatige schilderijen en van enkele waarvan de meesters reeds voldoende vertegenwoordigd waren, werd in April 1828 gehouden deels om ruimte te maken voor het tentoonstellen van moderne schilderijen deels omdat men de opbrengst wenschte te bestemmen voor aankoop van schilderijen door meesters met wier werk men in het Museum geen kennis kon maken. De voor die dagen hooge opbrengst van *f* 22,700 bewijst dat toen zeer belangrijke stukken verkocht werden. Er was een Wouwerman onder die *f* 4000 opbracht en een stuk van Aert de Gelder, die nog steeds in het Museum slecht vertegenwoordigd is!

De vrijgekomen gelden werden gedeeltelijk besteed tot afbetaling van eenige schilderijen die gekocht waren op de veilingen BRENTANO en G. MULLER. Ook te Parijs en elders werden eenige stukken aangekocht; in 14 jaren werd ruim *f* 50,000 besteed alleen aan schilderijen van oude meesters.

Met het jaar 1830, dat van den Belgischen opstand, sloot deze periode, die hoewel geenszins van grooten bloei getuigende toch nog gelukkig te noemen is in vergelijking van wat nu volgde. Er ving toch een lange tijd van volslagen stilstand aan, bijna een halve eeuw! Voor aankoopen waren nagenoeg geene gelden te bekomen, zoodat slechts een enkel stuk kon worden verworven, terwijl voor het eenvoudige onderhoud van het Museum uiterst schrale sommen werden verstrekt.

De verzameling onderging gedurende dit lange tijdsverloop eenige ingrijpende veranderingen. In 1838 werden er bijna alle moderne schilderijen uit verwijderd. Koning Willem I had namelijk in 1828 bepaald dat het Paviljoen „Welgelegen" te Haarlem tot eene Kunstgalerij der werken van Levende Nederlandsche Meesters zou worden ingericht en dat daarheen zouden worden overgebracht de stukken welke zich in de Rijks-Musea te Amsterdam en te 's-Gravenhage bevonden. De staatkundige gebeurtenissen waren echter oorzaak dat aan dat Besluit eerst op 9 Augustus 1838 volledig uitvoering kon worden gegeven. Zestig moderne schilderijen verhuisden toen van Amsterdam

en 143 van 's-Gravenhage naar Haarlem. In 1848 ging nogmaals eene bezending derwaarts. De gecombineerde verzameling werd onder het beheer gesteld van de directeuren der Rijks-Musea te Amsterdam en te 's-Gravenhage terwijl het dagelijksch toezicht aan een opzichter werd opgedragen. Aanvankelijk gold de bepaling dat 5 jaar na het overlijden van een kunstenaar wiens werk in het Paviljoen geplaatst was, dit aan het Museum zou worden teruggezonden waarvan het afkomstig was. Aan deze bepaling werd echter om allerlei redenen slechts korten tijd de hand gehouden.

In 1860 werden 65 schilderijen, wier kunstwaarde gering of wier makers door betere stukken in het Paviljoen vertegenwoordigd waren, publiek verkocht. De opbrengt was zeer gering. Gemis aan tentoonstellingsruimte schijnt ook hier den doorslag tot dien verkoop te hebben gegeven. In datzelfde jaar werd een tweetal schilderijen op eene tentoonstelling verworven, daarna nog een enkele maal in 1861 en 1862. Te beginnen met 1866 werden vrij geregeld schilderijen van levende meesters op tentoonstellingen aangekocht ook nadat de verzameling in 1885 naar het Rijks Museum was overgebracht; dit duurde tot 1889.

Al mocht door aankoop van Rijkswege gedurende de lange periode van 1830—1875 de verzameling oude schilderijen in 's Rijks Museum nagenoeg niet zijn uitgebreid, door geschenken en legaten werden hoogst belangrijke aanwinsten verkregen, waaronder te rekenen zijn het portret van FERDINAND BOL door den Heer A. BRONDGEEST vermaakt, het gezicht op Antwerpen van J. WILDENS door Jhr. Dr. J. P. SIX geschonken en niet het minst in 1870 het legaat van den Heer DUPPER Wz. bestaande uit 64 schilderijen van de eerste meesters. De kern dezer verzameling was het kabinet ROMBOUTS waaraan de erflater hoogst belangrijke stukken toevoegde.

In 1873 kwam door eene erflating van Mej. M. A. LIOTARD het Rijks Museum in het bezit van 15 pastels en een groot portret in email van den bekenden Geneefschen Schilder J. E. LIOTARD, welke verzameling in 1885 nog werd vermeerderd met 6 pastels geschonken door Prof. Dr. J. W. R. TILANUS namens zijne echtgenoote Mevr. TILANUS, geb. LIOTARD.

De toestand van verwaarloozing duurde omstreeks 45 jaren en eerst nadat de heilzame invloed van de door Minister GEERTSEMA in 1874 ingestelde Commissie van Rijks-Adviseurs en van de door den Minister HEEMSKERK in 1875 opgerichte afdeeling Kunsten en Wetenschappen onder haar bekwamen en doortastenden chef Jhr. Mr. V. E. L. DE STUERS, die ook de ziel dier Commissie was, zich had doen gevoelen, kan gezegd worden dat een nieuwe periode van bloei is ingetreden.

Thans worden van Rijkswege regelmatig jaarlijks aankoopen gedaan en breidt zich het Museum meer en meer uit. Tegelijk werd de stoot gegeven aan de stichting van een nieuw museumgebouw waarmede in 1877 een aanvang kon gemaakt worden.

De eerste aankoopen van beteekenis waren die in 1879 en 1880 van «de Kermis te Ryswyk» door ADRIAEN VAN DE VENNE waarvoor 17000 francs, „de Oude Vrouw in Overpeinzing" van GABRIËL METSU waarvoor *f* 6170 en „de Aanbidding der Driekoningen" door JAN MOSTAERT, welke door vele andere gevolgd werden, als in 1884 die van Admiraal Tromp en zijne vrouw door JAN LIEVENS en Admiraal de Liefde door B. VAN DER HELST. Daarbij ondervond de Regeering den krachtigen steun der in 1883, op aanstichting van Jhr. DE STUERS, opgerichte Vereeniging Rembrandt welke met groote vrijgevigheid gelden voorschoot en zelfs somtijds schonk.

Het goede voorbeeld der Regeering wekte tal van belangstellenden op tot het geven van geschenken. In 1880 kwam de belangrijke verzameling aan het Rijk gelegateerd door Jhr. J. S. H. VAN DE POLL, bestaande uit 52 schilderijen meest allen van voortreffelijke meesters zooals Rembrandt, Paulus Potter en T. de Keijser; in het volgend jaar de verzameling van 44 familieportretten, nagelaten door Mevrouw de Douairiere VAN WINTER geb. BICKER aan de Gemeente Amsterdam, in het Rijks Museum. In 1884 werden ten geschenke ontvangen 26 familie portretten van Jhr. Mr. J. H. F. R. VAN SWINDEREN; in bruikleen van de Gemeente Naaldwijk, zes 15e eeuwsche portretten van Heeren en Vrouwen van Naaldwijk en als legaat van Dr. H. VAN DER LEE een 15e eeuwsche schilderij voorstellende de Heeren van Montfoort.

De verzameling in de Trippenhuizen nam dus ontzachlijk toe, zoodat reikhalzend werd uitgezien naar het oogenblik waarop de nieuwe Rijks Museumgebouwen in gebruik konden worden genomen. Dit had eindelijk in 1885 plaats en in het begin van dat jaar opende het nieuwe Museum zijne deuren voor de navolgende collecties:

1°. De verzameling in het Trippenhuis: 888 Schilderijen.

2°. 's Rijks Verzameling van Kunstwerken van Moderne Meesters uit het Paviljoen «Welgelegen» te Haarlem: 190 Schilderijen.

3°. De verzameling bijeengebracht door de Vereeniging tot het vormen eener openbare verzameling van Moderne Kunst te Amsterdam: 47 Schilderijen welk getal in de 10 daarop volgende jaren aangroeide tot 81. In 1895 werd deze verzameling overgebracht naar het Stedelijk Museum.

4°. 115 Schilderijen van de Gemeente Amsterdam, afkomstig uit het Raadhuis en andere openbare gebouwen: zijnde voor 't groote meerendeel Regenten- en Schuttersstukken, benevens eenige andere

schilderijen en de zoogenaamde Anatomie-Schilderijen afkomstig van het Chirurgijnsgild.

5°. Het Museum van der Hoop bestaande uit 224 Schilderijen door den Heer A. VAN DER HOOP bijeengebracht en in 1854 aan de Gemeente Amsterdam vermaakt. Dit Museum was sedert dat jaar in de Oumanhuispoort tentoongesteld geweest.

6°. 35 Familieportretten geschonken door Jhr. J. S. R. VAN DE POLL te Arnhem, waaronder portretten van Frans Hals en Barth. van der Helst.

7°. 34 Schilderijen van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap die in bruikleen werden gegeven en plaatsing vonden deels in de galerij deels in de vertrekken afgestaan uitsluitend tot tentoonstelling van voorwerpen het Genootschap toebehoorende.

8°. 41 Schilderijen afgezonden uit het Magazijn van het Koninklijk Kabinet van Schilderijen te 's-Gravenhage.

9°. 122 Schilderijen uit het Nederlandsch Museum waaronder 25 familieportretten nagelaten door Jhr. Mr. DE WITTE VAN CITTERS.

Niet al deze stukken konden onmiddellijk tentoongesteld worden; velen in de beide laatste bezendingen bevonden zich in slechten staat of bleken te weinig kunstwaarde te bezitten om in de eigenlijke galerij te worden opgehangen, ze bleven dus voorloopig opgeborgen. Bij de installatie was de Directie er reeds dadelijk op bedacht de historische schilderijen en portretten afzonderlijk bijeen te voegen en ook de moderne schilderijen voor zooveel dit mogelijk was.

De plechtige opening van het nieuwe Museumgebouw had plaats op 13 Juli 1885.

De verzameling nu zij tot haar recht kwam wekte meer en meer de belangstelling op en het getal der aanwinsten bleef stijgende.

Onder de aankoopen verdienen vermelding:

Portretten van Santvoort en Elias op de auctie D. M. Alewijn in 1886 aangekocht. „De Architect en zijn gezin" door Bernhard Fabritius in datzelfde jaar verworven, „de Brief" van Joh. Vermeer verkregen in 1893 met geldelijken steun van de Vereeniging Rembrandt en Mr. J. VAN LENNEP, „de Schimmel" van Ph. Wouwerman en „de Oude Kerk te Delft" door Abr. Houckgeest in datzelfde jaar, beiden afkomstig van de Verzameling MESSCHERT VAN VOLLENHOVEN. Kleine triptiek begin 16e eeuw aangekocht op de veiling Spitzer in 1893, portret van Adr. Hanneman door hemzelven in 1894, „de vroolijke Drinker" door Judith Leyster en „de Kerkprediking" door Lucas van Leyden in 1897, „Afscheid van Maria" in 1898; en zeven schilderijen waaronder van Jan Hackaert, Em. Murant en Adr. van der Werff op de auctie G. de Clercq in

datzelfde jaar; 34 schilderijen uit de verzameling van denzelfden. Bizondere vermelding verdient *„de Steenen Brug”* van Rembrandt aangekocht met geldelijken steun van de vereeniging Rembrandt en van Dr. A. BREDIUS, in 1900. In datzelfde jaar werden nog verworven: „Vroolijk Gezelschap” van Ant. Palamedesz, in 1901 „Afscheid van een Krijgsoverste” door P. van Anraadt, in 1902, „De Calvariënberg” door Jac. Corn. van Oostsanen en in 1903 het schoone „Vergezicht” van Van Goyen.

In 1886, 1887 en 1889 werden van levende meesters aangekocht: „Artillerie” door G. H. Breitner, „Stadsgezicht” door Jacob Maris en „In de maand Juli” door P. J. C. Gabriël.

Niet minder werd het Museum door belangrijke geschenken, legaten en bruikleenen verrijkt. Zoo schonk Dr. ABR. BREDIUS tusschen de jaren 1883 en 1895 niet minder dan 42 schilderijen; van de erven DE BRUYN KOPS werden in 1888 6 schilderijen ontvangen, van Jhr. Mr. V. DE STUERS over eenige jaren 10 stuks, van den heer WILLET in 1887 o.a. een Sint Sebastiaan van een Italiaansch meester en van de familie ROYAARDS 5 groote doeken van Ferd. Bol.

In bruikleen ontving het Museum van de Gemeente Amsterdam nog 51 schilderijen: t. w. enkele schutters- en regentenstukken, de schilderijen van de ontbonden Maatschappij Felix Meritis, waaronder het beroemde schilderij van Nic. Maes „de Oude Vrouw in Gebed”; twee portretten van Frans Hals aan de Gemeente geschonken door de heeren P. DE CLERCQ en P. VAN EEGHEN in 1892, „Een Binnenhuis” door Gabriël Metsu, „Bloemen en Vruchten” het meesterstuk van Jan van Huysum, „de Zandweg” door Jacob van Ruisdael en „het Haringvrouwtje” door Adriaen van Ostade, afkomstig van Mevrouw MESSCHERT VAN VOLLENHOVEN GEB. VAN LENNEP; in 1893 het portret van Louis Jacques Veltman, door Jozef Israëls en, afkomstig van Mr. J. F. VAN LENNEP, „de Dam te Amsterdam” door Jan van der Heyden; in 1895 een stilleven van Abrah. Mignon en „de Hoenderhof” door Melch. d'Hondecoeter, geschenk van de kinderen van den heer C. P. VAN EEGHEN.

De familie VAN WEEDE schonk in bruikleen in 1897 een damesportret door Rembrandt en een door Casp. Netscher; de familie HELWEG een portret van Jozef Israëls, de heer POTT een schilderij van G. H. Breitner, de heer F. H. WENTE vier en Mr. J. F. R. M. DE NERÉE VAN BABBERICH zes oude schilderijen.

De Heer D. FRANKEN DZN. legateerde in 1898, 49 schilderijen, waaronder 10 van Adriaen van de Venne en R. BARON VAN LYNDEN in 1899, 39 moderne en 4 oude schilderijen. Zijne echtgenoote Mevrouw de douairière VAN LYNDEN geb. VAN PALLANDT schonk het jaar daarop 45 schilderijen van de eerste Fransche en Hollandsche moderne meesters,

door BARON VAN LYNDEN bijeengebracht, de meest belangrijke schenking bij het leven aan het Museum gedaan.

Van het College van Diakenen der Vereenigde Doopsgezinde Gemeenten werden in 1899, 9 portretten in bruikleen ontvangen, in 1901 van den heer P. W. VAN DOORNINCK twee fraaie portretten van Gerard ter Borch, in 1902 van den heer J. B. WESTERWOUDT, 10 moderne schilderijen vormende met de reeds door hem in voorafgaande jaren afgestane, 17 schilderijen van moderne meest Hollandsche meesters. Het laatste geschenk van beteekenis is een groot familietafereel van Abr. van den Tempel door den heer Willink van Bennebroek.

Deze lange rij besluit met de legaten in 1903 van Mevrouw INSINGER gebr. VAN LOON, bestaande uit 4 schilderijen: van J. Asselyn, Gerard de Lairesse, J. van Ochtervelt en Thomas Wijck en van den heer A. A. DES TOMBE, bestaande uit 23 zoo oude als moderne schilderijen, terwijl in datzelfde jaar aan de verzameling werd toegevoegd het tweede gedeelte van het legaat DE WITTE VAN CITTERS bestaande uit 23 portretten.

Door de gestadige vermeerdering der verzameling deed zich gaandeweg gemis aan ruimte gevoelen, vooral na de ontvangst in de jaren 1898, 1900, van de collectie's FRANKEN en VAN LYNDEN. Gelukkig kwam juist in dien tijd de aanbouw van den Zuidwestelijken vleugel, het zoogenaamde Fragmentengebouw, gereed, hetwelk dan ook in 1900 betrokken werd. De moderne schilderijen werden aldaar grootendeels ondergebracht, benevens de oude stukken die meer van kunsthistorisch belang zijn of die betrekking hebben op zeden en gewoonten en op het costuum. Aan deze werden in 1903 toegevoegd de zoogenaamde Turksche schilderijen vroeger het eigendom van de Directie van den Levantschen Handel welke vereenigd werden met die van gelijken oorsprong reeds in het Nederlandsch Museum aanwezig.

Deze en nog vele andere in datzelfde Museum zijn afkomstig van het Koninklijk Kabinet van Zeldzaamheden vroeger in het Mauritshuis tentoongesteld en van de Modelkamer van Marine.

Van eerstgenoemd kabinet stamt ook de collectie miniaturen en emaux in 1876 overgebracht naar het Nederlandsch Museum. Bijna allen hebben deel uitgemaakt van de Stadhouderlijke verzameling hetgeen verklaart dat daarin zoo vele portretten voorkomen van leden van het Engelsche Vorstenhuis waaraan de Oranje's door aanhuwelijking nauw verwant waren. Ook de portretten van leden der Vorstelijke familie zijn goed in deze verzameling vertegenwoordigd. Door aankoop vermeerderde ze nagenoeg niet. Ze bleef tot 1901 in het Nederlandsch Museum tentoongesteld, thans prijkt zij in de historische afdeeling der schilderijverzameling.

GESCHIEDKUNDIG OVERZICHT DER CATALOGI.

De Rijksverzameling in Amsterdam.

1809. Catalogus van het Koninklijk Museum van Holland. Gebrs. van Cleef, Amsterdam. 459 nummers schilderijen, verder oudheden, teekeningen enz.

[1816.] Catalogus der Schilderijen enz. van 's Rijks-Museum te Amsterdam. 414 nummers van schilderijen enz. bij Pieper en Ipenbuur. Herdrukt in [1818.]

[1821.] Catalogus der schilderijen enz. van 's Rijks-Museum te Amsterdam. P. de Hengst en Zoon, 454 nummers van schilderijen enz. Herdrukt met 463 nummers schilderijen in [1825] en in hetzelfde jaar met andere pagineering en zonder de oudheden.

1828. Aanwijzing der schilderijen berustende op 's Rijks-Museum te Amsterdam, 421 nummers van schilderijen, oudheden enz. zijn weggelaten. Herdrukt met slechts 415 nummers in 1830, 1832, 1833, 1836, 1837, 1839, 1841 en met kleine wijzigingen in 1843.

1836. Notice des Tableaux exposés au Musée du Royaume des Pays-Bas, Amsterdam.

1838. Description des Tableaux qui constituent le Musée du Royaume des Pays-Bas à Amsterdam. Herdrukt in 1840.

1846. Aanwijzing der schilderijen berustende op 's Rijks-Museum geheel omgewerkt. De uitheemsche scholen staan afzonderlijk. Achterin een lijst der portretten, 386 nummers. Herdrukt 1849, 1851, 1853.

1847 Description des Tableaux exposés au Musée Royal des Pays-Bas; herdrukt in 1849.

1858. Beschrijving der schilderijen op 's Rijks-Museum te Amsterdam met fac-simile der naamteekens bij Frans Buffa en Zonen te Amsterdam met een inleiding van P. L. Dubourcq. Achteraan een lijst der portretten; 432 nummers (bewerkt door P. L.

Dubourcq). Herdrukt in 1859; vermeerderd tot 444 nummers in 1864.

1858. Notice des Tableaux du Musée d' Amsterdam avec Fac-simile des monogrammes. Fr. Buffa en Zonen.

1870. Herdruk der Beschrijving van 1858, vermeerderd tot 451 nummers, achteraan eene lijst van 64 schilderijen uitmakende het legaat L. Dupper Wz. Herdrukt in 1872.

1870. Herdruk der Notice van 1858, vermeerderd tot 451 nummers, en met de lijst van het legaat Dupper, herdrukt in 1872.

1876. 6de Druk der beschrijving met inleiding van J. W. Kaiser. De schilderijen van het legaat Dupper en de pastels van het legaat Liotard zijn ingevoegd; 538 nummers of 610 stuks.

1876. Notice, 6ième édition (vertaling van den 6den Hollandschen druk 1876).

1880. Beschrijving der schilderijen van het Rijks-Museum te Amsterdam met historische aanteekeningen, fac-simile's der naamteekens, 's-Gravenhage, Algemeene Landsdrukkerij, 547 nummers, waaraan toegevoegd een vervolg uitmakende 52 nummers van het legaat Jhr. J. S. H. van de Poll en een supplement van 3 nummers. Bovendien naamlijsten der portretten en der kun stenaars. (Deze catalogus is bewerkt door J. W. Kaiser).

1881. Tweede vervolg der Beschrijving van 1880 (het eerste behelsde het legaat Van der Poll,) uitmakende 37 schilderijen, 4 pastels, 1 teekening en 2 miniaturen van het legaat Jonkvr. J. C. Bicker, douairère Jhr. J. J. van Winter. Bijgevoegd een geslachtsboom.

1881. Beschrijving der schilderijen van het Rijksmuseum te Amsterdam, 's Gravenhage, Alg. Landsdrukkerij. Beknopte uitgave van den catalogus van 1880 zonder inleiding, historische aanteekeningen en facsimiles der naamteekeningen maar met invoeging van de collecties Jhr. J. S. H. van de Poll en Dupper.

1885. In twee oplagen: Catalogus van het Rijks-Museum van schildoor Abr. Bredius. Geïllustreerd met 50 platen door C. L. Dake, Amsterdam Tj. van Holkema. Met voorwoord en korte inleiding. Deze catalogus bevat: 1°. De verzameling zooals die is omschreven in den officieelen catalogus maar vermeerderd met de aanwinsten met behoud der nummering. 2°. Het Museum Van der Hoop met inleiding, de nummering overeenkomende met die van den catalogus van Kaiser van 1881. 3°. 's-Rijks verzameling van moderne meesters (vroeger in 't Paviljoen te Haarlem). Hierbij gevolgd nummering en indeeling van den officieelen catalogus van 1880. 4°. Verzameling schilderijen toebehoorende aan de Vereeniging tot het vormen van

eene openbare verzameling van Hedendaagsche Kunst te Amsterdam; met Voorwoord. Herdrukt en verbeterd in 1886.

1885. Catalogue des Tableaux du »Rijks-Museum« par Abr. Bredius. Illustré par 50 gravures, dessins de C. L. Dake, Amsterdam Tj. van Holkema.

1887. Derde, geheel omgewerkte druk van dien van 1886, in twee oplagen, de eerste met platen van Dake, de tweede met houtsneden door Walter naar photographieën.

1888. Deuxieme édition entièrement refondue van den Franschen Catalogus van 1885 met houtsneden door Walter. Herdrukt met verbeteringen in 1891 (3ième éd.).... en geheel herzien in 1897 (5e éd. bij Van Holkema en Warendorf).

De Rijksverzameling van moderne schilderijen toen deze in het Paviljoen »Welgelegen« te Haarlem was tentoongesteld.

[*zonder jaar.*] Notitie der Koninklijke verzameling van schilderijen van Levende Meesters. 's-Gravenhage bij A. H. Bakhuijzen.

id. Koninklijke Verzameling van schilderijen van Levende Meesters der Nederlandsche scholen op het Paviljoen te Haarlem. 's-Gravenhage bij A. H. Bakhuijzen,

id. Koninklijke Verzameling (als voorg.) te Haarlem bij Met en Meylink.

id. Schilderijen van hedendaagsche meesters uitmakende de verzameling op het Paviljoen Welgelegen, te Haarlem bij Met en Meylink. Herdrukt met andere letter in ?,

id. Beschrijving der schilderijen op 's Rijks-Museum in het Paviljoen Welgelegen, te Haarlem. Herdrukt in ?.

1880. Beschrijving der schilderijen in 's Rijksverzamelingen van Kunstwerken van Moderne meesters in het Paviljoen Welgelegen te Haarlem. 's-Gravenhage Algemeene Landsdrukkerij. Deze catalogus is bewerkt door den heer C. J. Gonnet behoudens de korte geschiedenis van het Paviljoen, en van de daarin geplaatste kunstverzameling die van den Directeur E. H. Koster is. In den tekst is opgenomen een schets van den slag van Waterloo door N. Pieneman en eene lijst der namen en voornaamste zaken op die schets aangewezen. De catalogus bevat 184 nummers schilderijen en 17 nummers van beeldhouwwerken.

De aan de Gemeente Amsterdam toebehoorende schilderijen.

Museum Van der Hoop.

1855. Catalogus der schilderijen van het Museum Van der Hoop te Amsterdam. Stadsdrukkerij.

1865. Beschrijving der schilderijen in het Museum Van der Hoop Amst. Stadsdrukkerij, herdrukt in [1867] in 1872 en in 1876.

1866. Musée Van der Hoop. Description des tableaux. Herdrukt in 1868, in [?] en in 1879 de 4e druk verkeerdelijk de 5e genaamd.

1881. Beschrijving der Schilderijen in het Museum Van der Hoop, Amsterdam Stadsdrukkerij. Bewerkt door J. W. Kaiser. Bevat een voorrede, een lijst der schilders chronologisch gerangschikt en de facsimile's der naamteekeningen.

1883. Description des Tableaux du Musée Van der Hoop, 5ieme Edition. Vertaling van de Hollandsche Beschrijving van 1881.

Schilderijen in het Raadhuis en andere openbare Gebouwen te Amsterdam.

1790. Kunst en Historie-kundige beschrijving van alle de schilderijen op het Stadhuis te Amsterdam met beoordeelingen en aanmerkingen over de stukken en korte levensbeschrijvingen van derzelver schilders, door Jan van Dijk, te Amsteldam, bij I. de Jongh.

1864. Aanwijzing der schilderijen, oudheden, modellen enz., zich bevindende op het Raadhuis der stad Amsterdam. Te Amsterdam ter Stads-Drukkerij.

1879. Historische Beschrijving der Schilderijen van het Raadhuis te Amsterdam. Ter Stadsdrukkerij door P. Scheltema.

1865. Beschrijving der Schilderijen afkomstig van het Chirurgijnsgild te Amsterdam met eenige Historische aanteekeningen enz., Amsterdam Frederik Muller, door Dr. J. W. R. Tilanus; waaraan toegevoegd eene beschouwing door J. Gosschalk.

1880. Schilderijen afkomstig van het aloude Chirurgijnsgild te Amsterdam. — Amsterdam Stadsdrukkerij 1880.

1885. In Aemstel's Oudheid, zevende deel, te Amst. bij Ten Brink en de Vries komt voor, van de hand van P. Scheltema: Schilderijen in de Drie Doelens te Amsterdam, beschreven door G. Schaep, 1653.

GESCHIEDKUNDIG OVERZICHT VAN HET BEHEER.

De eerste Directeur der Verzamelingen was CORNELIS APOSTOOL, tot die betrekking geroepen door Koning Lodewijk den 25 Augustus 1808. Hij doorworstelde het tijdvak der Fransche overheersching en werd in September 1814 door den Souvereinen Vorst in zijn ambt bevestigd. Hij overleed 10 Februari 1844 en de kunstschilder J. W. PIENEMAN werd zijn opvolger voorloopig voor den tijd van 3 jaar. Het ongunstige rapport door hem over den toestand van het Museum uitgebracht had ten gevolge dat eene *Commissie van Toezicht* werd ingesteld waarin de heeren Mr. JER. DE VRIES, A. BRONDGEEST en P. E. H. PRAETORIUS in datzelfde jaar zitting namen. Deze Commissie werd, nadat de 3 jaren van PIENEMAN verstreken waren en hij op verzoek eervol was ontslagen, in een *Raad van Bestuur* vervormd die de geheele leiding op zich nam; J. W. PIENEMAN kreeg in dien Raad zitting. Onder dien Raad waren 3 opzichters werkzaam. In 1850 werd de heer W. J. M. ENGELBERTS als opzichter benoemd en hem was meer in 't bizonder het toezicht over de schilderijen opgedragen. In 1875 zag hij om gezondheidsredenen zich verplicht ontslag te nemen, waarop de heer J. W. KAISER, die sedert 1860 lid van den Raad van Bestuur was, tot Directeur werd benoemd, zoowel van het Museum van Schilderijen als van het Prentenkabinet. In 1876 werd de Raad van Bestuur opgeheven en vervangen door de Commissie van Toezicht welke nog bestaat.

Op zijn verzoek werd met ingang van 1 October 1883 den heer J. W. KAISER eervol ontslag verleend en in zijne plaats benoemd de heer FR. D. O. OBREEN. Deze overleed 1 November 1896 waarna Jhr. B. W. F. VAN RIEMSDIJK hem verving eerst als waarnemend Directeur. Met 1 October 1901 volgde zijne benoeming tot Directeur. Van 16 Febr. 1897 tot 1 Maart 1898 was de heer C. G. 'T HOOFT als Onder-Directeur werkzaam en nadat hij ter vervulling eener andere betrekking het Museum verlaten had, trad de heer W. J. STEENHOFF als Assistent van 's Rijks-Museum van Schilderijen op.

De verzameling Schilderijen van moderne Meesters die van 1838 tot 1885 in het Paviljoen „Welgelegen" bij Haarlem was tentoongesteld, stond aanvankelijk onder het beheer van de Directeuren van het Rijks-Museum van Schilderijen te Amsterdam C. APOSTOOL en van het Koninklijk Kabinet van Schilderijen te 's-Gravenhage Jhr. J. STEENGRACHT VAN OOSTCAPELLE, terwijl de kunstschilder P. G. WESTENBERG als inwonend opzichter werd aangesteld.

Tot 1876 deelde het beheer der verzameling in het Paviljoen de lotswisselingen der directies te Amsterdam en te 's Gravenhage; die van het Rijks-Museum te Amsterdam zijn hierboven medegedeeld, die van het bestuur van het Koninklijk Kabinet van Schilderijen te 's-Gravenhage zijn in 't kort de volgende: Jhr. STEENGRACHT werd in 1844 vervangen door den heer J. Z. MAZEL in wiens plaats in 1874 Jhr. Mr. J. K. J. DE JONGE als Directeur optrad. In 1858 verving de heer E. KOSTER den heer WESTENBERG als opzichter en bij de reorganisatie van 1876 werd tegelijk met de opheffing van den Raad van Bestuur eerstgenoemde tot Directeur aangesteld. Hij bekleedde die betrekking tot 30 April 1880. Met den 1sten Mei volgde hem op als tijdelijk Directeur de heer C. J. GONNET die met ingang van 1 October 1885 eervol ontslagen werd omdat de Rijks-verzameling te Haarlem was opgeheven en de schilderijen en verdere kunstwerken naar het nieuw gestichte Rijks-Museum te Amsterdam waren overgebracht.

GESCHIEDKUNDIG OVERZICHT DER GEBOUWEN.

De Rijksverzameling van schilderijen is gehuisvest geweest in drie gebouwen alvorens in de nieuwe Rijksmuseumgebouwen te zijn ondergebracht, namelijk in het *Koninklijk Paleis* en het *Trippenhuis* te Amsterdam en wat de schilderijen van moderne meesters betreft in het *Paviljoen Welgelegen* te Haarlem.

In 1808 werd het voormalig Stadhuis van Amsterdam in een Koninklijk Paleis herdoopt en tegelijk daarin het Groot Koninklijk Museum geïnstalleerd. Dit voormalig Stadhuis was door den Magistraat naar de plannen van JACOB VAN CAMPEN en onder de leiding van DANIËL STALPERT in zeven jaar tijds opgetrokken. De eerste paal werd 20 Januari 1648 ingeheid en op 23 April 1655 nam de Magistraat op plechtige wijze voor het eerst zitting.

De lokalen voor het Museum bestemd waren de Groote Krijgsraadkamer met de aangrenzende vertrekken (waaronder de Kleine Krijgsraadkamer), benevens twee Kabinetten aan de westzijde van het gebouw op de derde verdieping gelegen en waarin reeds sedert vele jaren schuttersstukken, afkomstig van de Doelens, waren opgehangen. Aldaar hingen o. a. de Nachtwacht van REMBRANDT in de Kleine Krijgsraadkamer, de Schuttersmaaltijd van B. VAN DER HELST en het schuttersstuk ter eere van den Vrede van Munster door GOVERT FLINCK in de Groote Krijgsraadkamer. Deze drie schilderijen benevens de „Doelheeren" van B. VAN DER HELST, elders in het Stadhuis opgehangen bleven in het Paleis om aan het Museum toegevoegd te worden en vormden er het grootste sieraad van. De andere schuttersstukken vonden eene berging in het nieuwe ingerichte stadhuis aan de Oude Zijds Voorburgwal, het voormalige Prinsenhof.

In 1815 werd het Schilderijenmuseum overgebracht naar het *Trippenhuis*, staande op de Kloveniersburgwal.

Het *Trippenhuis*, de grootsche stichting der geschutgieters en handelaars in geschut LOUIS en HENDRIK TRIP, verrees naar de plannen van JUSTUS VINGBOOMS tusschen de jaren 1660 en 1662. Het gebouw

bevatte twee woningen, (vandaar de veelal gebezigde benaming *Trippenhuizen*) die gescheiden waren, maar met één gemeenschappelijke zaal. de noordelijke bewoond door HENDRIK, de zuidelijke door LOUIS TRIP.

Na vele wisselvalligheden kwam de noordelijke helft voor het grootste gedeelte in 1801 en 1802 in handen van den heer C. S. ROOS, die er eene kunstgalerij opende en aan jonge kunstenaars tot studeeren gelegenheid gaf; een gedeelte werd verhuurd voor het houden van vergaderingen van het Koninklijk Instituut.

Ten behoeve der vergaderingen van het Wetgevend Lichaam en van het Instituut kocht de Staat in 1808 dit noorderpand.

Het zuiderpand bleef lange jaren aan de familie TRIP, die het verhuurde o. a. in 1750 aan den bekenden kunstverzamelaar GERRIT BRAAMCAMP, die er zijne schilderijen in tentoonstelde. In 1771 vermaakte de heer LOUIS TRIP DE MAREZ dit gedeelte aan de stad Amsterdam onder verband van vruchtgebruik voor de nakomelingen zijner familie; de Weeskamer voerde er het beheer over en verhuurde het achtereenvolgens aan verschillende personen.

In 1811 gelastte keizer NAPOLEON dat het Instituut naar dit gedeelte zou worden overgebracht, waardoor de stad gedwongen werd de huurpenningen aan de Weeskamer uit te betalen, tegelijk zou het Noorderpand tot Museum worden ingericht, waartoe de stad, aan wie de zorg der Schilderijen was opgedragen geworden schoorvoetend door haar architect A. VAN DER HART een plan van verbouwing liet ontwerpen.

De Souvereine Vorst bij zijn optreden het Rijksbestuur over het Museum regelende, nam het besluit dat de verzameling zou worden overgebracht naar het Noorderpand. Onmiddellijk werd aan de plannen van vertimmering uitvoering gegeven; de beide voorzalen werden tot één geheel hereenigd, de diensttrappen weggebroken even als de fraaie schoorsteenen. Toen in 1851 het Instituut veranderde in de Koninklijke Academie van Wetenschappen en nu in de plaats van eenmaal 's jaars iedere maand bijeenkwam en te beginnen met 1855 om de 14 dagen werd de toestand onhoudbaar omdat die vergaderingen gehouden werden in de groote voorzaal waarin de meesterstukken der verzameling hingen. In 1858 werd dan ook de groote zaal weder in tweeën verdeeld.

Bij de toenemende uitbreiding der Verzameling kon dan ook het Trippenhuis niet meer aan de redelijk te stellen eischen voldoen. Reeds in 1834 werd door den Directeur over gebrek aan ruimte en onvoldoend licht geklaagd: die klachten namen steeds toe vooral na de hierboven genoemde halveering der groote voorzaal en toen men ging beseffen aan welke gevaren de verzameling was blootgesteld in een niet brandvrij gebouw, gelegen in de nabijheid van pakhuizen waarin licht ontvlambare stoffen waren opgeborgen.

In 1862 sloegen dan ook eenige kunstminnaars te Amsterdam de handen in elkaar. Zij vereenigden zich tot eene *Kommissie ter voorbereiding der stichting van een Kunstmuzeum* en in de Tweede Kamer van datzelfde jaar liet Minister THORBECKE van zijne instemming met het door deze Commissie voorgestane plan blijken, waarna deze Commissie zich in 1863 constitueerde als die voor de stichting van het *Museum Willem I*, in de verwachting dat de stichting met de herdenking van het 50-jarig bestaan van het Koningschap kon worden ter hand genomen.

De Commissie rekenende op grooten finantieelen steun van het Rijk, schreef een wedstrijd uit voor het Museum Willem I. Van de 21 ontwerpen den 6 Febr. 1864 ingezonden bleek geen aan de gestelde eischen te voldoen. Wel werd een eersten prijs toegekend aan het ontwerp van de heeren LUDWIG en EMIL LANGE te Munchen en een tweede aan dat van den heer P. J. H. CUYPERS te Roermond, maar tot de aanneming van een dezer ontwerpen kon de meerderheid van den jury niet besluiten. Toen werd aan een der juryleden, den heer A. N. GODEFROY, opgedragen een nieuw ontwerp te vervaardigen, maar weldra verklaarde hij dat de beschikbaar gestelde som te gering was, waarop de Commissie den heer L. H. EBERSON het maken van ontwerpen opdroeg.

Deze ontwerpen werden door den Minister van Binnenlandsche Zaken in handen gesteld van de heeren J. J. METZELAAR en E. GUGEL, waarop 's Ministers afkeuring volgde.

De ontwerpen werden daarna vereenvoudigd en er werd getracht aan de gemaakte bezwaren tegemoet te komen.

Hoewel de stad Amsterdam een terrein had toegezegd liet de finantiëele steun der Regeering op zich wachten totdat in de zitting van de Tweede Kamer van 4 December 1872 Mr. S. van Houten een amendement op de Staatsbegrooting voorstelde waarvan de strekking was duidelijk uit te spreken dat de stichting van een Museum de taak der Regeering was en dat gebroken moest worden met het stelsel om die taak afhankelijk te stellen van het particulier initiatief of van dat der Gemeente Amsterdam. Dit amendement werd met algemeene stemmen op één na, aangenomen.

Daarop verbond zich Amsterdam een terrein benevens *f* 100.000 te geven en de haar toebehoorende schilderijen in bruikleen af te staan.

Tengevolge van de oprichting, op initiatief van Minister M. C. C. GEERTSEMA, van het College van Rijks Adviseurs voor de Monumenten van Geschiedenis en Kunst in 1874 en van de Afdeeling Kunsten en Wetenschappen aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, door Minister Mr. J. HEEMSKERK Az. in 1875, werd de zaak krachtig ter hand genomen.

De Architecten P. J. H. Cuypers, L. H. Eberson en H. P. Vogel werden uitgenoodigd ieder een ontwerp te leveren volgens een ontwerp door de Rijks Adviseurs opgemaakt. Met nagenoeg eenparige stemmen van den Jury verwierf het ontwerp van den heer Cuypers de voorkeur, waarop deze bouwmeester bij Kon. Besluit van 12 Juli 1876 tot Architect der Rijks Museumgebouwen werd benoemd.

De bouw werd spoedig daarop aangevangen en met kracht voortgezet. 13 Juli 1885 had de plechtige opening door Minister Heemskerk in tegenwoordigheid van Z. D. H. den Prins von Wied en van Zijne gemalin H. K. H. Prinses Marie der Nederlanden plaats.

In 1898 werden door den aanbouw van het zoogenaamde Fragmentengebouw de lokalen aanmerkelijk uitgebreid; ook verrees in den tuin van het Rijks Museum een gebouw ten behoeve van de Rijks Normaalschool voor Teekenonderwijzers, waarin de gewelfschildering uit het koor van de kerk te Warmenhuizen, geschilderd door Jan van Scorel werd opgesteld.

In het geschiedkundig overzicht der Verzamelingen op pag. XII en XIII wordt melding gemaakt van het *Paviljoen Welgelegen* te Haarlem, waarin van 1838 tot 1885 de Rijks Verzameling van Schilderijen van moderne meesters was tentoongesteld.

Dit Paviljoen, bekend onder den naam van het *Huis van Hope*, werd omstreeks 1788 in Italiaanschen stijl gebouwd voor rekening van den Amsterdamschen bankier Henry Hope; het is gelegen bij den ingang van de Haarlemmerhout aan de Dreef.

In 1808 werd het door Koning Lodewijk voor *f* 300.000 aangekocht. Op 1 Juli 1810 teekende de Koning er de akte, waarbij hij afstand deed van den troon.

Na het vertrek der Franschen werd het Paviljoen in 1814 ten gebruike afgestaan aan de Prinses douairière van Prins Willem V, geb. Prinses Frederica Sophia Wilhelmina van Pruisen, die het met hare dochter de Hertogin douairière van Brunswijk-Luneberg, geb. Prinses Frederica Louisa Wilhelmina van Oranje tot aan haar overlijden in 1820 bewoonde.

In 1828 beval Koning Willem I dat het Paviljoen tot een kunstgalerij zou worden ingericht; de Architect T. F. Suys ontwierp de plannen en de Architect I. D. Zocher werd met de uitvoering er van belast, maar de Belgische troebelen vertraagden die. Eerst in 1837 kwam de inrichting tot stand, zoodat op 9 Augustus 1838 de opening der galerij plaats vond.

In 1885 werd de verzameling in haar geheel naar het Rijks Museum overgebracht.

SCHILDERIJEN.

ABELS (Jacobus Theodorus), geb. Amsterdam 1 Sept. 1803, gest. Abcoude 18 Juni 1866; leerling van Jan van Ravenzwaay.

1. Middag; Geldersche weide met zwaar geboomte.
D. 69 × 86, gem. links: *J. J. Abels f.* De beeldjes en dieren door zijn schoonvader *Pieter Gerardus van Os.* Gek. tentoonstelling 's Gravenhage, 1833.

ACHENBACH (Oswald), geb. Dusseldorp 2 Febr. 1827, leerling van zijn broeder Andreas. Tot 1872 professor aan de Academie te Dusseldorp. *L.*

2. Marktdag in een Italiaansche Stad.
D. 110 × 134, fig.h. 19, gem. rechts: *Osw. Achenbach.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden 1899.

ADRIAENSEN (Alexander), ged. te Antwerpen 16 Jan. 1587, aldaar gest. 30 Oct. 1661.

3. Vischstuk; aangesneden visch, oesters en een kreeft.
E. 47 × 76, gem. op de toonbank: ALEXANDER ADRIAENSSEN FESIT. 1660.
Verk. F. Kayser, Amsterdam 1888.

AEKEN (Hieronymus van), zie op Bosch bl. 59.

AELST (Willem van), geb. Delft 1626, gest. Amsterdam (?) na 1683. Leerling van zijn oom Evert van Aelst te Delft en van Otto Marseus van Schrieck te Florence. Werkzaam in Frankrijk en Italië van 1645—1656.

4. Dood Gevogelte. Een haan en een hen, een snip en een specht, aan de pooten opgehangen.
D. 96 × 79, w. gr., gem. onder rechts:

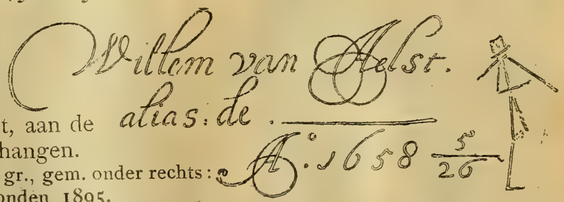

Gekocht te Londen 1895.

AERTSZ. (Pieter) gen. Lange Pier, geb. waarschijnlijk Amsterdam 1507 of 1508, begr. aldaar 3 Juni 1575; leerling van Allaert Claesz. te Amsterdam. Van omstreeks 1535 tot 1556 werkzaam te Antwerpen, daarna te Amsterdam.

5. **De Eierdans;** een jonkman voert den dans uit in een binnenhuis; verschillende personen als toeschouwers.
E. 84 × 172, fig.h. 65, gejaarm. 1557. Gek. v. Kolonel von Schepeler, Aken 1839.

6. **Aanbidding der Herders;** fragment van een altaarstuk.
E. 90 × 60, lgr. Gered uit den brand van het stadhuis van Amsterdam 1652. Vermoedelijk een overblijfsel van de Kerstnacht door Pieter Aertsz. geschilderd voor de Nieuwe Kerk, die bij den Beeldenstorm grootendeels vernield werd. Vroeger in de Weeskamer van het Oude Stadhuis.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

7. **Opdracht van Jezus in den Tempel** (voorzijde).
Aanbidding der Wijzen (achterzijde).
E. 192 × 72,5, fig.h. respect. zitt. 102, st. 124. Vleugel van een altaarstuk vermoedelijk uit de Nieuwe Kerk te Delft. Verk. in het Huis met de Hoofden te Amsterdam 24 April 1860, met andere schilderijen, eveneens afkomstig uit het Raadhuis te Delft.
Geschenk van Jhr. Dr. J. Six en Jhr. W. Six, 1900.

8. **De Gortenteller** (waarschijnlijk een oude copie).
D. 86,5 × 71, hfdh. 18; op een blad papier in den linker bovenhoek staat:
Sal ick de huysraet te recht bestellen,
Soo moet ick t' gort selfs in de pot tellen. Hendr. Bary sc.
Uit het Nieuwe Zijds Huiszittenhuis te Amsterdam. In bruikl. van Amst. 1885.

ALEWIJN (A.), Hollandsch schilder, werkzaam omstreeks 1700.

9. **Het Admiraalzeilen op het IJ.**
E. 116 × 147, fig.h. 10,5, gem. op een hout rechts bij het midden. Geschenk van den heer F. H. Wente, Amsterdam 1898.

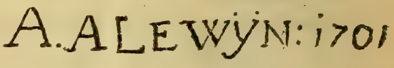

ALLEBÉ (Augustus), geb. Amsterdam 19 April 1838; Directeur der Rijks-Academie van Beeldende Kunsten. Leerling van P. F. Greive. *L.*

10. **Vroeg ter Kerke;** eenige kerkbezoekers te halven lijve gezien, zittend in godsdienstige aandacht.
D. 43 × 34, hfdh. 7, gemerkt onder rechts met monogram en 61.
Legaat Reinhard Baron van Lynden 1899.

11. **Nadagen;** een oud vrouwtje uit een kelderwoning naar buiten tredend, met een vuurtest in de hand.
M. 29 × 22, fig.h. 20, gem. boven rechts met monogram en 63.
H. A. C. Dekker lith. Legaat D. Franken Dz. 1898.

12. **Jonge Dame;** schets.
M. 35,5 × 23,5, fig.h. kniestuk 29, gem. onder rechts: *Allebé* 1863.
Legaat D. Franken Dz. 1898.

13. **Het welbewaakte Kind;** een boerendeel waarin een koe en eenige kippen; op den achtergrond een kind in de wieg door een zonnestraal gekoesterd.
D. 50,5 × 40, gem. onder rechts met monogram en 67.
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt te Haarlem 1902.

14. **Stilleven.** Indische muilen, pijp en andere zaken op een wit laken.
D. 36 × 43, gem. onder rechts: *Allebé* 73. Legaat D. Franken Dz. 1898.

ALLORI (Cristofano) ook genoemd **Bronzino de jonge,** geb. Florence 17 Oct. 1577, aldaar gest. 1621, leerling van zijn vader Alessandro Allori, van Santi di Tito en van Gregorio Pagani.

5. Pieter Aertsz.

49. Holland. school. Begin XVIe eeuw.

43. Hollandsche school. Einde XVe eeuw.

21. Duitsche school. Begin XVIe eeuw.

6. Pieter Aertsz.

15. Judith met het hoofd van Holofernes. Copie.
D. 138 × 116 lgr. Het origineel, in Palazzo Pitti te Florence, is gegraveerd o.a. door M. Gandolfi, P. A. Tardieu en L. A. Claessens.
Sedert 1816 in den catalogus vermeld.

ALTMANN (Sybrand), geb. Texel 6 Sept. 1822, gest. Amsterdam 6 Juni 1890. Leeraar aan de Rijks-Akademie van Beeldende Kunsten; leerling van Petrus van Schendel. *L.*

16. Johannes Theodorus Stracké (1817—1891), beeldhouwer.
D. 120 × 85 lgr., gem. rechts in achtergrond: *S. Altmann ft.*
Geschenk van den heer F. L. Stracké, 1894.

ANDRIESSEN (Jurriaan), geb. 12 Juni 1742 Amsterdam, gest. aldaar 31 Juli 1819. Leerling van Anthonie Elliger en Johan Maurits Quinkhard.

17. De Schilder zelf.
Schets op pap. 34 × 24, hfdh. 6,5, valsch gemerkt: *C. Hansen ft.*
Geschenk van Jhr. B. W. F. van Riemsdijk, 1903.

ANONYMEN DER DUITSCHE SCHOOL.

a. XVIe Eeuw (eerste helft).

18. De Lofzang der Profetes Anna in den Tempel.
E. 40 × 42, hfdh. 8,5. Verk. van der Willigen, April 1874. Haarlem.

19. Christus, als Lijder voor de menschheid. Copie.
E. 26,5 × 21,5, hfdh. 6, valsch gemerkt met Albrecht Dürer's monogram en 1511. Een repliek in het Aartsbisschoppelijk Museum te Utrecht.
Verk. F. Kayser, Amsterdam, 1888.

20. De H. Maagd, als Moeder van Smarten. Copie.
E. 26,5 × 21,5, hfdh. 5,5; tegenhanger van No. 19. Gelijke herkomst.

21. Een Jonkman, met barret en pelsmantel. Groene achtergrond.
E. 58,5 × 43,5, hfdh. 14. Door Dr. A. Bredius aangeduid als werk van den Meister des Todes Mariae (Joost van Cleef).
Uit het Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

b. XVIIe Eeuw (begin).

22. Keizer Matthias. (1557—1619).
D. 104 × 80 lgr. Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1887.

23. Portret van een aanzienlijk Man (1603). Hij heeft een opengeslagen Duitsch boek vóór zich met afbeeldingen van bloemen en in de hand een kleine strijdbijl. In achtergrond zijn wapen. Tegenhanger volgend No. E. 104 × 83, hfdh. 18, gemerkt:

QVID FLOS
ÆTATIS: 25

en A⁰ 1603. Aangekocht te 's Gravenhage in 1881.

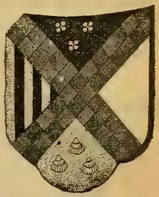

24. Portret van eene aanzienlijke Vrouw. Haar wapen is gelijk aan dat van den tegenhanger n⁰. 23, met bijvoeging alleen van een ossekop van keel in het ledige zilveren veld.

LILIA VERNA
DOCENT

E. 104 × 83, hfdh. 18, gemerkt, en ANNO 1603. Aangek. te 's Gravenhage in 1881.

c. XVIIIe Eeuw (midden).

25. **Prins August Wilhelm van Pruisen** (1722—1758). Schoonvader van Willem V.
D. 82 × 66,5 lgr. Van achteren een lak met het wapen van het Pruisische hof. Uit het Mauritshuis 1876.

26. **Frederik II (de Groote) Koning van Pruisen** (1713—1786).
K. 8,4 × 7, hoofdh. 2,5. Uit de collectie miniaturen vroeger in het Mauritshuis.

27. **Portret van een Vorst (?) omstreeks 1750,** in harnas met het blauwe lint en de ster van de orde van den H. Geest.
K. O. 3,7 × 3, hoofdh. 1,2. Uit de coll. miniaturen vroeger in het Mauritshuis.

ANONYMEN DER FRANSCHE SCHOOL.

a. XVIe Eeuw.

28. **Gaston de Foix** (1489—1512). Copie uit de 18e eeuw.
E. 53 × 46, hfdh. 24, gem. „Gasto-Foisseius".
Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

29. **Keizer Karel V,** (1500—1558), op ongeveer 25-jarigen leeftijd.
E. 16,5 × 14, hfdh. 8. Verkooping Amsterdam 1825.

30. **Keizer Karel V,** op ongeveer 50-jarigen leeftijd.
E. rond diam. 17,5, hfdh. 9. Gek. met het volgend No. in 1884.

31. **Philips II, Koning van Spanje** (1527—1598), als jongeling.
E. rond diam. 17,5, hfdh. 8. Afkomst zie vorig No.

32. **Hendrik IV, Koning van Frankrijk** (1553-1610).
D. 98 × 75 lgr. met opschrift. Uit het Mauritshuis.

Henricus · 4 · D G · Rex · Francorum
Et Navarra Ætatis · sue 40
1 5 9 2

b. XVIIe Eeuw (laatste helft).

33. **Boomrijk Landschap in een bergstreek;** eenige dames en heeren vermaken zich bij een fontein.
D. 88 × 107, fig.h. 12. Uit de voormalige stadsapotheek in de Laan te 's Gravenhage. Legaat A. A. des Tombe 1903.

34. **Portret van een Heer.** Tegenhanger van No. 35.
D. O. 77 × 60 lgr. In bruikl. van Jhr. H. Teding van Berkhout, Haarlem 1885.

35. **Portret van eene aanzienlijke Vrouw,** tegenh. van vorig No.
D. O. 77 × 60 lgr. Herkomst als vorig nummer.

36. **De Evangelist Johannes op Patmos.**
D. 109 × 83, fig.h. zitt. 63. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll. 1880.

ANONYMEN DER HOLLANDSCHE SCHOOL.

A VOTIEFSCHILDERIJEN.

a. XIVe Eeuw (midden).

37. **Tafereel ter gedachtenis aan vier Heeren van Montfoort gesneuveld in den Tocht tegen de Friezen (1345).** Jan, heer en burggraaf van Montfoort, zijn oudoom Roelof de Rover, heer van Heulestein, zijn oom Willem de Rover tot Montfoort en Hendrik de Rover, zoon tot Heulestein, zijn in eene rij achter elkander geknield voor de Moeder Gods die op een troon is gezeten. Sint Joris staat achter den laatsten ridder.

E. met lijmgrond 69 × 142, hfdh. 8, met het onderschrift:
int jaer ons heeren dusent drie hondert vijf en veertich op sante cosmas en damianus dach doe bleven doot op die vriezen bij grave willem van hennegouwen van hollant van zelant en heer van vrieslant heer jan van montfoorde heer roeloff van montfoorde heer willem van montfoorde met veel hare magen vrienden en onderhebbenden
† bidt voor haer allen zielen
dit is verlicht anno 1608
tevens hooger op de schilderij, links:
voor de derde maal verlicht 1770.
Afkomstig uit de Hofstede Heulesteyn, tusschen Linschoten en Montfoort. Waarschijnlijk een altaarstuk uit de Sint Janskerk te Linschoten. Geschenk uit de nalatenschap van Dr. H. van der Lee, 1884.

38. Altaarstuk, bestaande uit een kast met een plat zwart geverfd kruis in 't midden en twee deuren; aan weerszijden van het kruis de Moeder-Maagd, en de H. Johannes. Op de binnenkanten der deuren: links Maria Magdalena, rechts Maria Cleofas. Op de buitenzijde der deuren de H. Maria geknield tegenover Christus als hovenier. Schildering in lijmverf.
Middenstuk E. 210 × 192, fig.h. 135. Luiken 210 × 89, fig.h. 135. Uit de St. Walburgiskerk te Zutphen. In bruikleen van kerkvoogden der Ned. Herv. Kerk te Zutphen aan het Nederlandsch Museum, 1892.

b. Omstreeks 1400.

39. De Geschiedenis des Zaligmakers in achttien Tafereelen, beginnende met de Boodschap des Engels tot aan de Uitstorting van den H. Geest over de Apostelen.
D. op E. 103 × 167,5, elk tafereel 33 × 17, fig.h. 24. Lijmverf op doek. Gek. van het kerkbestuur der O. L. Vrouwe Munster te Roermond 1889.

c. XVe Eeuw (laatste helft).

40. Christus als de Zaligmaker der Wereld.
Perenhout 17,5 × 13, hfdh. 5. Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

41. Maria als de Koningin des Hemels.
Perenhout 17,5 × 13, hfdh. 5. Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

42. Tafereel ter gedachtenis aan Jacob Jan van Assendelft en zijne echtgenoote Haesgen van Outshoorn (1478). In het midden de H. Maagd, links van haar de man met zes zonen, rechts de vrouw met drie dochters, allen geknield. Onderaan de wapens van Assendelft en Outshoorn met het opschrift:

Int Jaer ons heren MCCCCLXXVIII op sinte Arnulphus dach sterf meester Jacob Jan out LXXXII jaer en leyt begraven tot Alphen in die kerck, wiens ziele rust in vrede.

Int jaer ons heren MCCCCLXXI op sinte Agapitus dach sterf haesgen meester Jacobs wijf en leyt begraven tot Alphen in de kerck, wiens ziele ruste in vrede.

E. H. 61 × 91 fig.h. Vermoedelijk in de 17e Eeuw overschilderd. Afkomstig uit de Kerk te Alphen. Geschenk van Mr. F. de Wildt aan het Kon. Oudheidk. Genootschap. In bruikleen sedert 1885.

43. Maria met het kind Jezus, omgeven door de HH. Barbara, Caecilia, Catharina en Ursula; de groep bevindt zich op een omheind plaveisel in den hof van een gebouw; buiten de omheining nog enkele figuren.
E. 123 × 102, hfdh. 11. Kabinet van Heteren 1809.

XVe Eeuw (laatste helft).

44. Drieluik, middentafereel: *Maria en Johannes aan den voet van het Kruis.* In den achtergrond een stadsgezicht met de Utrechtsche Domkerk en een bergachtig landschap. Rechtervleugel: *De H. Christophorus met het Christuskind.* Linkervleugel: *De Mis van den H. Gregorius*; miraculeuse verschijning van Christus. Op den buitenkant der vleugels, wanneer toegeslagen, in grauw, eene voorstelling van de Verkondiging.
E. 73 × 48,5 en 20,5, fig.h. middenpaneel 47. Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1887.

b. XVIe Eeuw (begin).

45. Vleugel van een Drieluik; voorzijde: *de Besnijdenis,* achterzijde: *de Opstanding.*
E. 132,5 × 83, figh. 51. Verk. D. M. Alewijn, Amsterdam 1885 met tegenhanger.

46. Vleugel van een Drieluik; voorzijde: *Jezus in den Tempel,* achterzijde: *Jezus terugkeer uit het Voorgeborchte.*
E. 132,5 × 83, figh. 52. Afkomst zie vorig No.

47. Drieluikje, middentafereel: *Christus aan het Kruis, tusschen de twee moordenaars.* Op den voorgrond Maria in zwijm, beschuldigers bij het kruis en drommen krijgsvolk er achter; in den achtergrond Jerusalem in een bergachtig landschap. Op de binnenzijden der deuren *de portretten van den schenker en zijne vrouw* met hunne beschermheiligen; in de lucht de wapens, waarschijnlijk van een Zuid-Nederlandsch geslacht gepaard aan een Italiaansch (dat van Guardaluchesi?) Op de keerzijde der deuren, wanneer toegeslagen, eene voorstelling van den Weg des levens: bij een kruis een ridder te paard geleid langs een bergpad door het Christuskindje op zijn arm gezeten en voor wien een aantal duivelachtige wezens de wijk nemen.

E. middentafereel 37 × 25,5, figh. 12,5, vleugels 32,5 × 10.
Veiling Spitzer, Parijs, 1893.

48. Twee Vleugels van een Drieluik, 1°. *de stichter in volle wapenrusting met zijn zeven zonen geknield; St. Jacob achter hen.* 2°. *de stichteres met hare acht dochters geknield en Maria Magdalena staande achter haar.* Beide familietafereelen in een landschap. Op de achterzijde de familiewapens van *Soutelande* en *Gael.*
E. 102 × 36, figh. gekn. 41,5. Vroeger in het bezit der familie Leyden Gael te Leiden. Verk. L. H. van der Hoop Tilanus, 's Gravenhage 1885.

49. Christus neemt afscheid van zijne Moeder, die vergezeld is van de vrouwen en andere discipelen. Op den tweeden grond daalt Christus den berg af. Bergachtig landschap met een kasteel.
E. 55 × 43, fig.h. 30. Valsch gemerkt met het monogram van Albrecht Dürer. Gek. te Parijs met hulp der Vereeniging Rembrandt 1897.

54. Holland. school. Begin XVIe eeuw.

336. Spaansche school. XVIIe eeuw.

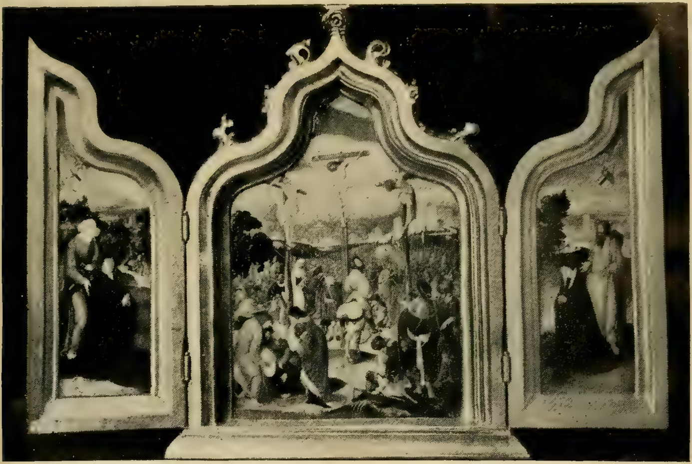

47. Hollandsche school. Begin XVIe eeuw.

342. Vlaamsche school. Einde XVe eeuw.

60. Holl. school. Omstreeks 1500.

50. Drieluik, middenpaneel: Het Christuskind staande tusschen de H.H. Maria en Elisabeth. Vóór de groep een tafel met vruchten, achter haar een landschap. Linkerdeur binnenzijde: Mr. *Dirck van Beest gen. van Heemskerck* (burgemeester van Delft, bezocht Jeruzalem in 1486. † 1545) *met zijne vier zonen Dirck, Franck* (Secretaris van Delft), *Cornelis en Dirck de jonge*, en *Johannes de Dooper.* Rechterdeur binnenzijde: *Geertruyd van Diemen* († 1532) *vrouw van Dirck van Beest, met hare dochter Margaretha* en *Maria Magdalena.* Buitenzijden der deuren, (dicht geslagen): de *H. Hieronymus*, geknield voor een kruisbeeld, in een landschap, met den leeuw aan den voet van het kruis.
Middenpaneel binnenz. E. 63 × 50, hfdh. 7. Tafereel van achteren dicht geslagen 74 × 62, hfdh. 6. Als onderschrift: An⁰ XIIIJᵉ 86 was Dirick dirickz. va . bēst. anders genaemt van heemskerck te ihelm ē op de berch Sinay en starf a⁰ CVXIV. de . XIᵉ Dach va . novēber. A⁰ XVᶜ XXXII de XII dē dach van Julio starf Geertruyt. Van het middenpaneel bestaat een repliek. In bruikleen van Mr. J. P. R. de Nerée van Babberich, 1899.

51. Christus aan het Kruis; aan den voet Maria, Johannes en Maria Magdalena, in 't verschiet een stad.
E. 38 × 28, fig.h. 22. Verk. Pastoor O. A. Spitzen te Zwolle, 1889.

52. Vleugel van een Drieluik: De Besnijdenis; op de buitenzijde een Sibylle in 't grauw geschilderd.
E. 48 × 26, fig.h. op voorz. 29 op achterz. 41. Gek. van Fr. Muller & Co. 1898.

53. Vleugel van een Drieluik: De Mannaregen. Op de achterzijde: *zinnebeeldige voorstelling van de Christelijke Kerk.*
E. 101 × 71, fig.h. gekn. 45. Uit het Gasthuis te Goes. Gek. te 's Gravenhage 1876.

54. Vleugel van een Drieluik: Melchisedech brengt Abraham wijn en brood. Op de achterzijde: *zinnebeeldige voorstelling van de Synagoge.*
E. 101 × 71, fig.h. 69. Afkomst als vorig No.

c. *XVIe Eeuw (midden).*

55. Altaarstuk uit 1554, met rijke architecturale omlijsting. In het midden de *Steeniging van den H. Stephanus* en eene *voorstelling der Vergankelijkheid;* rechts *Maria Magdalena* in den Hof, links *Maria Egyptica* in de woestijn.
Middenpaneel E. 59 × 73, Zijpaneel 59 × 39, figh. 22. In de *fries* het opschrift: »hvivs altaris dedicatio altera pasche celebrator.« In het basement: tusschen de geschilderde wapens van *van Schadewijck* of *van Schayck* en van *Zas* of *Sasse:* »Altare praesens anno 1532 consecratvm in lavdem Dei omnipotentis et ejvs genitricis Marie Virginis ac sanctorvm Stephani, Marie Magdalene, Marie egiptiace, omnivmqve sanctorvm svo Arnestvs Scaijck a Canonicvs hoc decoravit epitaphio anno 1554.« Hieruit blijkt dat dit altaarstuk in laatstgenoemd jaar door Ernst van Schayck, Vicaris en later Kanunnik van Sint Pieter te Utrecht, werd opgericht. Deze werd na 1500 geboren en stierf 3 Jan. 1564. Hoewel uit een kunstenaarsgeslacht gesproten, zijn vader was beeldsnijder en naamgenooten waren schilders, valt uit het opschrift niet af te leiden dat hij de schilder was. Afkomstig uit de Sint Pieterskerk te Utrecht. Toegezonden door den Prov. Archivaris van Utrecht in 1874.

d. XVIe Eeuw (tweede helft).

56. **De Opstanding der Dooden.** Christus oordeelende, is gezeten in de wolken, omgeven door een engelenschaar; op de aarde zijn de afgestorvenen opgestaan uit den dood. Te midden van deze beeldenrijke compositie, op den voorgrond, een burgerlijke begrafenis.
E. 230 × 190, fig.h. 70. Uit de Schepenzaal in het stadhuis van Tholen.

57. **De Doop van Christus in den Jordaan (omstreeks 1550),** op den tweeden grond Johannes de Evangelist op Patmos.
E. 150 × 115, fig.h. 100. Gek. veiling Hekking, Brakke Grond 1897. In het Magazijn.

58. **Twee Vleugels van een Drieluik (omstreeks 1560).** Buitenzijde: *Het Lam Gods* in de armen van Johannes den Dooper (op de eene deur) voor hetwelk geknield zijn 6 edelen (op de andere), boven wier hoofden, hangende aan de takken van een boom, de wapens van *Jan Baptista van Tassis of Taxis,...van Ensse, Tiete van Cammingha, Schelte van Liauckama, Jacques van Claerhout* en *Charles (?) Boisot.* Binnenzijde: op de eene deur *de Besnijdenis* op de andere de *Aanbidding der herders.*
E. 236 × 104, lgr. Volgens overlevering afkomstig uit de Kerk te Huissen (Gelderland). Gek. in 1893.

59. **Twee Vleugels van een Drieluik, bevattende de portretten van een aanzienlijk Burger en diens Echtgenoote, beiden in knielende houding.**
E. 86 × 25,5, hfdh. 11, aan de achterzijde op iedere deur nevenstaand wapen:
Aangekocht met hulp der Vereeniging Rembrandt in 1894.

ANNO 1584

B. DIVERSEN.

a. XVIe Eeuw (begin).

60. **De Verovering der Stad Rhenen in 1499 door Jan II van Kleef.** Gezicht in vogelvlucht over de stadswallen; de kerk van binnen gezien.
E. 182 × 143, fig.h. 33. Afgestaan door de Gemeente Rhenen in 1898.

61. **Adonis.** als herder met twee honden in een landschap.
E. 150 × 112, Lgr. kniestuk. Stond vroeger op naam van Jan van Scorel. Uit het Nationaal Museum te 's Gravenhage, 1808.

b. XVIe Eeuw (tweede helft).

62. **Het Kasteel Egmond in welstand,** met Egmond aan Zee en Alkmaar in het verschiet. Gestoffeerd op den voorgrond met vele figuren. In de lucht het wapen van Egmond met de ketting van het Gulden Vlies gedragen door twee zwevende engelen.
D. 129 × 294, fig.h. 25. In bruikleen van Jhr. W. Six, Amsterdam, 1885.

63. **Een Nar** gekleed in mi-parti (waarschijnlijk een copie).
E. 38 × 26, hfdh. 15. In bruikleen van Mr. Garnier Heldewier te Parijs.

64. Een Os met bladerenkrans om den hals, 1564. Op de lijst het opschrift: Dees os is gewonnen scutterlic van Jacop Reyerssoon Boon doe ten twiedemael die Papegay was gezet vast svver schoon.

D. 105 × 126, bijna w. gr. met opschrift en het jaartal 1564. In oude beschrijvingen toegekend aan Jacob Cornelisz. van Oostzanen die dan minstens 94 jaar oud zou zijn geweest! Hing in de kamer van het Groot Kramersgild op het Oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

65. Boerin uit Benningbroek (Noord-Holland), een gans in de hand houdende.

Als opschrift: Bēningbroecker Vrou. Zie bij No. 76.

66. Jonge dochter uit Edam, een anjelier in de hand houdende.

Als opschrift: Edamer Maeght. Zie bij No. 76.

67. Jonge boerin uit Heilo, met een mand aan den arm en dragende in de handen een tobbe.

Als opschrift: Heiloo. Zie bij No. 76.

68. Boerin uit Hensbroek bij Alkmaar, met een mand aan den arm.

Als opschrift: Hensbroecker Vrou. Zie bij No. 76.

69. Boerin uit Hoogwoud bij Hoorn, twee groote kazen dragende.

Hfdh. 0,10, als opschrift: Hoechtwouder Vrou. Zie bij No. 76.

70. Jonge dochter uit Hoorn (?), met een gans aan het spit in de handen.

Als opschrift: Ho(ern). Zie bij No. 76.

71. Jonge dochter uit Monnikendam, met een bloemruiker in de hand.

Als opschrift: Munkedamer Maeght. Zie bij No. 76.

72. Boerin uit Oudendijk (Noord-Holland), een groote kaas in de hand houdende.

Als opschrift: Oudedycker Vrou. Zie bij No. 76.

73. Boerendochter uit Oudendijk (Noord-Holland), een kip in de handen houdende.

Als opschrift: Oudendycker Maeght. Zie bij No. 76.

74. Boerin uit Westerblokker (bij Hoorn), een ledige ton in de hand houdende.

Als opschrift: Westerbloecker Vrou. Zie bij No. 76.

75. Boerin uit de Wormer, een mand met beschuit aan den arm dragende.

Als opschrift: Wormer Vrou.

76. Visschersvrouw uit Brouwershaven, een vischnet knoopende.

Met het opschrift: Brouers Haeuen.

De nummers 65—76 vormen een serie nationale vrouwelijke volksdrachten geschilderd op eikenhout (43,5 × 31,5, hfdh. 10), in de manier van Pieter Aertz ± 1560. Ze werden in 1889 te Amsterdam aangekocht.

77. IJsberg, den 2 Januari 1565 te Delfshaven op het Havenhoofd in een kwartier tijds opgekruid.

E. 79 × 136. Men leest op de schilderij: »Ao. 1565 dē 2 January, namiddag met die vloet. In een groot quertier uers is een ys-gebercht ghecomen. Op 't hoeft tot Delfs-haven, hoegh wesende 23 roevoet ende lanck 19 roeden.« Vroeger in de weeskamer te Delft. In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap, 1889.

78. Het kasteel Vredenburch te Utrecht.

E. 39 × 50. Gek. Auctie Fr. Muller & Co., 1898.

c. XVIe Eeuw (einde).

79. **Een Man aan een ton spijzende, bespot een ander die aanzitten wil.**
Eetbordje, E. middell. 20,5, met randschrift: »Ghy en sult uwen voet niet onder de tafel krijgen. Ick ete op een tonne ten baet geen nyghen.« Uit het Nederlandsch Museum.

80. **Een Kwakzalver heeft een Vrouw een tand uitgetrokken.**
Eetbordje, E. middell. 16 met randschrift: »Is dat tant lut al lachende tis de plage. Ick en schreyde noit soo leer van alle mijn daghe broet.« Uit het Nederlandsch Museum.

81. **Een Visscher naast een Vrouw gezeten.**
Eetbordje, E. middell. 16 met randschrift: »Waey visser in u vissche en heb ick geē vreught enz.« Uit het Nederlandsch Museum.

82. **Het Kantoor van een Ontvanger** (omstreeks 1600). Eenige huisvrouwen doen betaling aan den fiscus.
E. 41,5 × 52, figh. 25, van onderen staat: hier . ontfangemē . t'. Schoorstien . gelt. Aangekocht Brakke Grond, 1897.

d. XVIIe Eeuw (eerste helft).

83. **Vogelvlucht van Amboina, 1617.** In eene cartouche een portret vermoedelijk van den gouverneur met diens, zeer onduidelijk aangegeven, wapen. *Aet. Suae 46* en het jaar 1617. Het portret kan zijn dat van Adriaen Block Maertensz. of dat van Steven van der Haghen die den eerstgenoemde als Gouverneur in 1617 verving.
D. 150 × 265. Uit het Koloniaal Magazijn?

84. **Gezicht op de Stad Raiebagh in het rijk Visiapoer** in het achterland van Daboel en Goa op de westkust van Voor-Indië.
Over de schildering heen RAIE BAAGH. Zie bij No. 90.

85. **Gezicht op de Stad Cananor op de kust van Malabar.**
Over de schildering heen: CANANOR. Zie bij No. 90.

86. **Gezicht op Couchin, de hoofdstad van Malabar.**
Over de schildering heen: COUCHYN. Zie bij No. 90.

87. **Gezicht op Judea, de oude hoofdstad van Siam.**
Over de schildering heen: JUDEA. Zie bij No. 90.

88. **De Hollandsche nederzetting op Goenong Lawak bij Matapoera** (Borneo). figh. 8.
Over de schildering heen: DE LOGIE OP LAWEC. Zie bij No. 90.

89. **Gezicht op Banda Neira, eiland der Banda groep.**
Over de schildering heen: NEYRA. Zie bij No. 90.

90. **Gezicht op Canton in China,** met twee Hollandsche schepen op den voorgrond.
Over de schildering heen: CANTON. De nos. 84—90 (D. 97 × 140) deels in 1831 deels in 1857 uit het Koloniaal Magazijn te Amsterdam aan het Departement van Koloniën en van daar aan het Nederl. Museum toegezonden.

91. **Gezicht op Constantinopel en het Serail,** genomen uit het paleis van de Hollandsche Ambassade. Als op een blad papier zijn met nummers de voornaamste gebouwen en de ambassades aangegeven.
D. 74 × 214. Afkomstig van de Directie van den Levantschen Handel.

92. **Een Avondfeest in een deftig vertrek** (omstreeks 1600).
E. 66 × 88, fig.h. 19. In het Nederl. Museum.

93. Een Dronkenmansmaaltijd; fantastisch gezelschap bij avondlicht.
E. 40 × 56,5, fig.h. 14. In bruikleen van Amsterdam 1885.

94. Stilleven; op een tafel zijn opgedischt vruchten in rijk vaatwerk.
E. 64,5 × 115. In het Nederlandsch Museum.

95. Havengezicht in Venetië(?); vele aanzienlijken in gondels en op de kaden.
E. 51 × 172, fig.h. 11, wellicht de klep van een spinet.
Geschenk uit de nalatenschap van Mr. J. L. de Bruijn Kops 1888.

96. Een Reuzenradijs, met een opschrift als op een blad papier en het jaartal 1626.
E. 53,5 × 875. Geschenk van N. N. in 1902.

97. De Kat die de Bel wordt aangebonden. Satire op de godsdienst-twisten in Holland omstreeks 1618—1619 en de terechtstelling van Oldenbarneveldt. (In de manier van E. van de Velde).
E. 65,5 × 103, fig.h. 25. Verk. Mevr. Bicker, 1809.

98. Rechtspleging van Graaf Willem den Goede over den Baljuw van Zuid-Holland 1336. Copie.
D. 135 × 195, fig.h. 113, valsch gem. op de tafel: F. Franke Ao. 1617. Het origineel van een onbekenden meester in het Stadhuis te Naarden. Geschenk van de familie van Mr. A. D. de Vries in 1884 aan het Koninkl. Oudheidkundig Genootschap, waarvan in bruikleen in 1885.

99. De Kwakzalver; hij is in een straat, te paard gezeten vóór een groot reclamescherm en heeft talrijke nieuwsgierigen om zich heen.
E. 69 × 91, figh. 8. Gekocht in 1887.

100. De Fortuin; een naakte vrouw staande in een landschap op een bal; om haar heen talrijke figuren onderling strijdende om haar te bereiken.
E. 74 × 105, fig.h. 29,5. Legaat D. Franken Dzn., 1898.

101. Het Kasteel Teylingen.
D. 98 × 214. Nat. Museum 's Gravenhage 1808.

102. De Abdij Leeuwenhorst in Rijnland, 1641.
D. 73 × 106, fig.h. 0,036. Gejaarm. op de Voorpoort: 1 6 4 1
Geschenk van den heer van der Meer Jansen te Alem.

103. Overstrooming in de buurt van Gorinchem.
E. 114,5 × 186,5, fig.h. In bruikleen van de Gemeente Gorinchem.

104. Triktrakspelers, gezeten in een ruime keuken met groote schouw.
E. 57 × 92, hfdh. 3, valsch gem. T. Keijser. Aangekocht op een veiling van Roos & Co. 1900.

105. Bloemruiker, slingergewijze opgehangen aan een spijker.
D. 67 × 87, w. gr.
Legaat A. A. des Tombe 1903.

106. Het schenken der Keizerskroon boven het wapenschild der stad Amsterdam door den Roomsch-Koning Maximiliaan, 11 Februari 1489.
D. 91 × 121. In bruikleen van het Koninkl. Oudh. Genootschap 1889.

107. De jonge Patriotten; een troepje knapen jouwt een afdeeling Spaansche soldaten uit. (De linkerhelft is overschilderd).
D. 144,5 × 162,5, fig.h. 98, valsch gemerkt op een steen op den voorgrond F. H. f.. Haarlemsche of Utrechtsche School. Het stuk stelt eigenlijk eene bespotting der geestelijkheid voor; door overschildering van een Kardinaal op de linkerhelft afgebeeld, werd het onderwerp veranderd. Gekocht in Parijs 1894.

e. XVIIe Eeuw (tweede helft).

108. **Portaal in een Traptoren;** van de steenen wenteltrap daalt een man, met boeken beladen, af.
E. 49,5 × 40, fig.h. 6. Vermoedelijk de trap, toegang gevende tot het Stadhouderlijk Kwartier te 's Gravenhage. Achtereenvolgens toegeschreven aan J. Vermeer, A. de Gelder, Em. de Witte en E. van der Poel. Verkooping Aert Schouman 1792 als E. v. d. Poel. Als van J. Vermeer uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage, 1808.

109. **Het musiceerend Paar;** binnenhuis.
D. 83 × 66, figh. 61, gem. (valsch) P. D. Hoog. Vroeger als Pieter de Hoogh; later achtereenvolgens toegeschreven aan Boursse, Koedyck en C. de Man. Verz. Van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

110. **Studie van een Vrouwenhoofd;** zij heeft een rooden doek over het hoofd.
D. 32,5 × 28,5, hfdh. 12. Verz. van der Hoop. In bruikl. van Amst., 1885.

111. **Een Oosterling.**
E. 109 × 78 lgr. Veiling Mr. P. Ver Loren van Themaat, Amsterdam, 1885.

112. **Vroolijk Gezelschap.** Drie dansende mannen in een herberg.
D. 36 × 52, fig.h. 19. Verzameling van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

113. **Het St. Nicolaasfeest;** Hollandsch burgerhuishouden.
D. 58,5 × 75, fig.h. 22. Valsch gem. Rembr. *f* 1636. Verkooping B. Ocke. Leiden 1817 *f* 115. Kabinet Rombouts 1850.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

114. **Een Oorlogsschip, in 1626 op last van Lodewijk XIII op een Hollandsche werf gebouwd,** stevent onder geleide van een Hollandsch schip een onzer havens binnen. Dit Fransche schip werd 8 Oct. 1627 door eenige Engelsche schepen van de reede van Texel wederrechterlijk weggevoerd en tevergeefs door de Staten van Engeland teruggevorderd.
E. 55 × 98. H. Hondius sc., gedeeltelijk.
Gekocht auctie Roos & Cie., Amsterdam, Sept. 1881.

115. **Gevecht van Soldaten in een Landschap bij een Brug.**
D. 59 × 83, fig.h. 19. Nat. Museum 's Gravenhage 1808.

116. **Zeegezicht aan het Strand te Scheveningen,** omstr. 1650.
E. 37 × 73,5. Verz. Jhr. J. E. van Heemskerck van Beest 1877.

117. **Ruitergevecht;** in de nabijheid een overhuifde wagen.
E. 49 × 66, fig.h. 15.
Legaat D. Franken Dz. 1898.

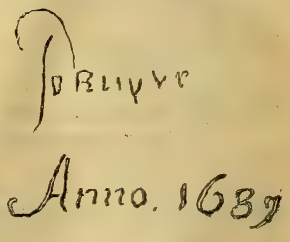

118. **Hollandsche Schepen nabij het Strand.** Matrozen brengen hout aan.
E. 0,74 × 108, gem. in een vlag:
Verworven met de verzameling Jhr. J. E. van Heemskerck van Beest 1877.

f. XVIIIe Eeuw.

119. **De Hollandsch-Engelsche Vloot in de Baai van Vigos, 24 October 1702.**
E. 59 × 82,5. Uit de verzameling Gijsbert de Clercq, 1899. Overgenomen van de Vereeniging Rembrandt 1901.

37. Hollandsche school. XIVe eeuw.

132. Hollandsche school. XVe eeuw.

134. Hollandsche school. XVe eeuw.

125. Hollandsche school. Begin XVIIe eeuw.

120. Bloemstuk.
D. 87 × 69,5 w. gr., gem. (valsch) R. Ruijs fec. 1659. Gekocht in 1839. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

121. Stilleven; een halve flesch wijn, sinaasappelen en een broodje op een dicht gevouwen servet.
D. 42,5 × 59, w. gr.
Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

g. XIXe Eeuw.

122. Begrafenis van een Roomsch-Katholiek Geestelijke in West-Indië, omstreeks 1820.
D. 53,5 × 70, fig.h. 7. Gekocht in 1895. In het Nederl. Museum (Marine-Afdeeling).

123. Molen; op een hoogen oever aan een kronkelenden stroom.
D. 121 × 91,5, onduidelijk gemerkt *Saut?*
Legaat Reinhard Baron Van Lynden, 1899.

124. Heide met Schapen, tegen zonsondergang (1887).
D. 63 × 92, zeer onduidelijk gemerkt *H. Grau* . . . (?) 87.
Geschenk van Mevrouw de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

C. SCHUTTERS- en REGENTENSTUKKEN.

a. XVIIe Eeuw (begin).

125. Corporaalschap van kapitein Albert Joris Heyn; 21 beelden tot aan de knieën, allen in rijk versierde harnassen, de lansen te lood houdende.
D. 186 × 362, lgr. Toegeschreven eerst aan P. Moreelse, daarna aan Corn. van der Voort. Hing vóór de Kunstkamer van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

126. Vijf Regenten met den Bode van het Rasphuis. Beelden tot aan de knieën.
D. 153 × 248, lgr. Hing in het Rasphuis te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

b. XVIIe Eeuw (tweede helft).

126a. De Krijgsraad der elf Burgervendels te Dordrecht, omstr. 1675. Links staan de kapiteins, rechts zitten de burgemeesters.
D. 294 × 570 lgr. Een model of ontwerp van dit stuk in 't klein bij consul Weber te Hamburg staande op naam van B. v. d. Helst. Gek. Parijs, 1877.

127. Overlieden van het Chirurgijnsgild, 1684 of 1689. Hunne namen zijn: J. Willink, P. Oostdorp en G. Corver.
D. 70,5 × 111, lgr. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

c. XVIIIe Eeuw.

128. Overlieden van het Chirurgijnsgild, 1706. Hunne namen zijn: Nicolaas Heems, Hendrik Smekes en Nicolaas Kies.
D. 70 × 113,5, lgr. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

129. Drie Regenten van het Leprozenhuis, ten voeten uit.
D. 174 × 158, lgr. Vroeger in het Leprozenhuis te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

D. PORTRETTEN.

a. XVe Eeuw.

130. **Jacoba van Beieren** (1401—1436).
E. 64 × 50, hfdh. 16 met het opschrift: Volgens overlevering vroeger op het slot Nieuw-Teylingen, waar het in het midden der 18e eeuw nog hing. Uit het Nat. Museum 's-Gravenhage, 1808.

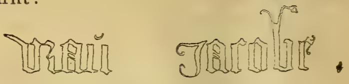

131. **Franck van Borselen** (—1470).
E. 64 × 50, hfdh. 16 met onderstaand opschrift. Afkomstig als vorig no.

132. **Hendrick van Naeldwijck,** in gebeeldhouwde Gothische nis met wapenschild. Onderschrift: **Henric van Naeldwijc, Heer Willemszoon, zijn wijff was Haeze van Scalcwijc.** Zie bij No. 137.

133. **Willem van Naeldwijck,** afgebeeld als No. 132. Onderschrift: **Willem van Naeldwijc Henricszoon, zijn wijff was Sophie van Teijlingen.** Zie bij No. 137.

134. **Hendrick van Naeldwijck,** afgebeeld als No. 132. Onderschrift: **Heer Henric van Naeldwijc, Willemszoon, zijn wijff was Katrijn van Heenvliet.** Zie bij No. 137..

135. **Willem van Naeldwijck,** afgebeeld als No. 132. Onderschrift: **Willem van Naeldwijc Heer Henricszoen, zijn wijff was Willeme van Egmond van de Watering.** Zie bij No. 137.

136. **Hendrick van Naeldwijck,** afgebeeld als No. 132. Onderschrift: **Heer Henric van Naeldwijc, Willemszoon, zijn wijff was Machtelt van Raephorst.** Zie bij No. 137.

137. **Willeme van Naeldwijck,** afgebeeld als No. 134. Onderschrift: **Willeme van Naeldwijc Heer Henrics dochter, haar man was Jan Heer van Montfoort.**
De nos. 132—137 (E. 82 × B. 56,5, lgr.) vormen een serie, in bruikleen van de Gemeente Naaldwijk, 1885.

138. **Jan Graaf van Egmond,** bijgen. Manke Jan (1438 of 1441—1516), Stadhouder van Holland. Afgebeeld als Jeruzalemvaarder.
Op papier 19,5 × 13,5, hfdh. 7. Het wapen van *Renesse* is veel later in den linkerbovenhoek geschilderd. Geschenk van Jhr. Mr. V. de Stuers.

139. **Magdalena van Werdenburg,** (1464—1538), gemalin van den voorgaande.
Op papier 18 × 14, hfdh. 7. Haar wapenschild in den linkerbovenhoek. De nos. 138 en 139 afk. van de verk. coll. Isendoorn à Blois, Amsterdam 1879. Herkomst als vorig No.

b. XVIe Eeuw (eerste helft).

140. **Paus Adriaan VI** (1459—1523). Copie.
D. 78,5 × 65, lgr. Uit het Nationaal Museum te 's Gravenhage 1808.

141. **Mansportret omstreeks 1520,** uitkomende tegen een achtergrond van boomen en lucht (manier v. Lucas van Leyden).
E. 27,5 × 22,5 hfdh. 14. Tegenhanger van No. 142. Gek. Parijs 1903.

142. **Vrouwenportret omstreeks 1520;** achtergrond als vorig nummer.
E. 27,5 × 22,5 hfdh. 14. Tegenhanger van No. 141. Dezelfde afkomst.

143. Rudolph van Buynou of Bunau (± 1530), omstreeks 1515 Drossaard van Stavoren en Grietman van Gaasterland, gest. 1542.
90 × 69, lgr. met in den achtergrond zijn wapen en dat van zijne moeder en het opschrift uit lateren tijd »Rudolph van Buynou«. Afkomstig van Martena State. Gekocht Amsterdam 1902.

144. Cunera van Martena, echtgenoote van den voorgaande.
90 × 69, lgr. met in den achtergrond haar wapen en dat van hare moeder Both van Hottinga, benevens het opschrift uit lateren tijd »Cunera van Martena«. Eén oud opschrift voor de helft zichtbaar luidt AETATIS SVAE 40 Anno 1533 of 1553. Afkomstig als vorig nummer.

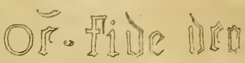

145. Portret van een Man (1535), gezeten achter een tafel, op het punt van te gaan schrijven. In den achtergrond zijn wapen.
Eikenhout met gebogen bovenrand 77 × 55,5, lgr. met nevenstaand opschrift:
Op de lijst staat:
Aangek. te 's Gravenhage in 1881.

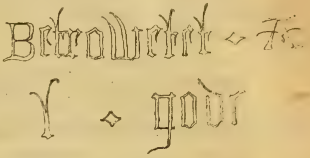

146. René van Châlons, prins van Oranje (Ca 1519—1544).
Perenhout, rond midd. 15, hfdh. 8,5, in de oorspronkelijke notenhouten lijst waarop: RENÉ DE CHALON PRINCE DORENGES, COMTE DE NASSOV ĒC AIGE DE XXIII ANS 1542. Uit de verzameling van het Nederl. Museum.

147. Worp Ropta (1504—1551), Grietman van Dongeradeel 1542. Gevolmachtigde ten Landdage in 1550. Ten voeten uit.
E. 195 × 100, lgr. Het opschrift luidt: WORP ROPTA VAN WEGEN RŌMISCHER KEISERLICHER MAIESTAET, GRIETMAN OVER DONGARDEEL ZRA. SVE ETATES 38 IPSA DIE QVA FACTVM Ao 1542 DEN 20sten OCTOBRIS.
Afkomstig van Martena State. Gek. in 1902.

148. Maria van Oostenrijk, omstreeks 1550. (1503—1558). Landvoogdes der Nederlanden, zuster van Keizer Karel V.
Notenhout rond. midd. 9, hfdh. 4,5. Aan de achterzijde staat: **Marie par la grace de dieu royne de hongrie dehol...n** *Soeur de l'empereur Charles 5 qui fut Gouvernante des Pays-Bas.* Gekocht te Utrecht.

149. David Jorisz. (1501—1556). Schilder en berucht theoloog (Copie).
E. 36, × 28, hfdh. 13. Het origineel, in het Museum te Basel en toegeschreven aan Scorel, is 1559 door den Raad van Basel met David Jorisz. boedel in beslag genomen.
Verk. Borger Joosten, Amsterdam, 1882.

150. Ruben Parduyn, Ridder van Jeruzalem (huwt 1520).
E. van boven afgerond, 75 × 60, hfdh. 15. Copie uit de 17e eeuw.
Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters 1875.

151. Andries, bastaard van Wassenaer (?) (1517—1597).
E. 64 × 49, hfdh. 16,5, in den achtergrond: ĀNo 1554 ETATIS 40.

Van achteren een oude lakafdruk met het wapen van Wassenaer. Het opschrift op een los paneel luidt: »Sire de Wassenaer sans reproche et sans peur Bastant quoyque bastart André ne doibt d'honneur miette au sien pere ains tout a propre cueur« is vermoedelijk een latere toevoeging. Vroeger in het bezit van Prof. J. A. Alberdingk Thijm.
Verk. Fr. Muller & Co. 1900.

c. XVIe Eeuw (tweede helft).

152. **Familietafereel van Pierre de Moucheron (1508—1568) en Isabeau de Gerbier (1518—1568) met 20 kinderen,** aan den disch gezeten.
E. 108 × 246, hfdh. 17. Boven ieder is de leeftijd aangegeven en boven de ouders:

ETATIS · SVE · 55 · 1 5 6 3

ETATIS · SVE · 45

Gekocht te Haarlem, 1890.

153. **Kenau Simonsdr. Hasselaer** (1526—1589), ten strijde toegerust.
E. van boven afgerond, een geheel vormende met de lijst 44 × 34,5, hfdh. 7. Met opschrift:

K. H. Siet hier een vrou, genamt Kenou
Vroom als een man, die talder tyt
Vromelyck bestryt, den Spaensen tiran.
Aetatis 47. 1573.

Uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

154. **Cornelis van Ceters** (1503—1599). Copie door Ph. van Dijk naar een origineel van omstreeks 1560.
D. 38 × 31, hfdh. 12. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters 1875.

155. **Guilliam Courten** (1540—) gehuwd met Margariete Cassiers zie No. 206.
E. 46 × 34, hfdh. 17. Met opschrift: ÆTA . 35 . 1575 en zijn monogram hier afgebeeld. Van achteren zijn wapen en: »Den 2 Marcij in meenen 1567 dacht ducdalue Ghuillaume Courten te berouen syn leven. Maer godt heeft den 29 Marcy 1567 door syn huysvroūe Marghueriete Cassier: Victorie ghegheven«. Ter gedachtenis zijner ontvluchting uit den kerker werden 4 drinkschalen gemaakt waarvan één in het Nederl. Museum, (zie No. 76 Cat. Zilverwerk 1902) en één bij Ridder de Stuers te Parijs. Legaat Jhr. Mr. de Witte van Citters, 1875.

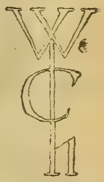

156. **Aernout van Ceters** (1561—1634). Copie door Ph. van Dijk naar een schilderij van omstreeks 1600.
D. 37 × 32, hfdh. 11,5. Herkomst als vorig nummer.

157. **Mr. Pieter Bicker** (1497—1567). Schepen van Amsterdam XVIIe eeuwsche copie.
D. 74 × 61 lgr. In den grond zijn wapen en het opschrift: »Mr. Pieter Bycker aetatis LXIII, 1560«. Zie bij No. 162.

158. **Anna Codde,** (1504—) echtgenoote van den voorgaande. XVIIe Eeuwsche copie.
D. 74 × 61 lgr. In den grond haar wapen en het opschrift: Out LVI iaer An. 1560. Zie bij No. 162.

159. **Pieter Pietersz. Bicker** (1522—1614). Zoon van No. 157.
D. 74 × 61 lgr. In den grond zijn wapen en het opschrift: »Pieter Bycker Aetatis suae 41, 1573. Zie bij No. 162.

160. Gerrit Bicker (1554—1604), Burgemeester van Amsterdam; eerste inschrijver op de negotiatie der O. I. Cie. Copie 17e eeuw.
D. 74 × 61 lgr. In den grond zijn wapen en het opschrift: 1583, Aeta 29. Zie bij No. 162.

161. Alyda Boelens (1557—1630), echtgenoote van den vorige.
D. 74 × 61 lgr. In den grond haar wapen en het opschrift: 1583 Aeta 25. Zie bij No. 162.

162. Jacob Bicker Pietersz. (—1587).
Koper, midd. 4, hfdh. 2,5. De Nos. 157—162 behooren tot het legaat Bicker, in bruikleen van Amsterdam sedert 1881.

163. Portret van een aanzienlijk Man (omstreeks 1580).
Koper ovaal 4,6 × 3,4, hfdh. 2,5, in zilveren kast. Uit de collectie miniaturen vroeger in het Mauritshuis.

164. Maria Stuart, Koningin van Schotland (1542—1587).
Koper ovaal 4,45 × 3,3, hfdh. 2,8 in een zilveren kast met twee beugels.
Herkomst als No. 163.

165. Petrus Canisius (1521—1597). Roomsch geestelijke en vermaard schrijver uit Nijmegen.
Koper ovaal 13,6 × 10,4, hfdh. 5,3. Op het voetstuk van het als een buste behandelde portret staat: Petrus Canisius.
Herkomst als No. 163.

166. Pieter Dircksz. gen. Langebaard (1528—1606). Weesmeester van Edam.
D. 182 × 98 lgr. In den achtergrond zijn wapen en ÆTATIS 55, 1583. Eene copie van 1635 op het Raadhuis te Edam. Afkomstig van de familie Boes. Gek. in 1879. In bruikleen van het Koninkl Oudheidk. Genootschap 1885.

167. Portret van eene aanzienlijke Vrouw, ten voeten uit, in de kleederdracht van het einde der 16e eeuw.
E. 192 × 93 lgr., Boven rechts: Aetatis Suae 28.
Gek. te 's Gravenhage, 1881.

168. Portret van een Vorst of Krijgsoverste (omstreeks 1580).
E. 42 × 31 lgr. Eene herhaling in het Museum te Coblenz.
Verk. Amsterdam, Febr. 1892.

169. Bartholomeus van der Wiere (geb. 1534), Secretaris van Amsterdam in 1578.
E. 107 × 82 lgr., een blad papier op tafel bevat het opschrift: *Eersamen zeer discreten ....ius Tot Amsterdam Actum 1593.*
In den achtergrond: ÆTATIS : SVÆ 59 : 1593. Aangekocht te Parijs in 1902 met volgend No.

170. Lijsbeth Hendriksdr., echtgenoote van den voorgaande.
E. 107 × 82 lgr. Als opschrift:
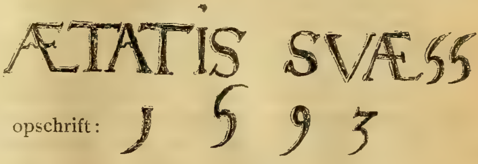

Herkomst als No. 169.

171. Steven van Dalen (gestorven 1586). Copie uit de 17e Eeuw.
D. 115 × 85 lgr. Links in den achtergrond de spreuk: «Fides una Salus».
Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters 1875.

172. Mansportret (1597).
E. 52 × 41 lgr. Gem. Aetatis 30. 1597.
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

173. Mansportret, met het wapen der familie Rijswijk.
E. 27 × 20, hfdh. 11,5 in ovaal, van achteren staat: Pieter Rijswijk, geb. 1615, gest. 1687 enz., hetgeen met het costuum en de schildering niet overeenstemt. Legaat van Mevr. de Wed. Mr. Balguerie—van Rijswijk, 1823.

174. Dirck Baltus.
E. 64 × 48 lgr. Zie bij No. 176.

175. De Zuster van Dirck Baltus.
E. 36 × 30, hfdh. 4. Zie bij No. 176.

176. Jan van Laer.
E. 49,5 × 37 lgr.
De nos. 174—176 vroeger in het Rijpenhofje te Amsterdam behooren aan de Vereenigde Doopsgezinde Gemeenten aldaar; in bruikleen ontvangen sedert 1899.

XVIIe Eeuw (eerste helft).

177. Johan (de oude) Graaf van Nassau (1535—1606), oudste broeder van Willem I.
Opschrift: Graaf Johan van Nassaū, Aetatis 71 obijt op Dillenburgh. Ao. 1606. Zie bij No. 185.

178. Lodewijk Graaf van Nassau (1538—1574), broeder van Willem I.
Opschrift: Graef Lodewijck van Nassaū, Aetatis 36 gebleven bij Moock. Ao. 1574. Zie bij No. 185.

179. Adolf Graaf van Nassau (1540—1568), broeder van Willem I.
Opschrift: Graaf Adolph van Nassaū, Aetatis 28 gebleven bij Heyligerlee. Ao 1568. Zie bij No. 185.

180. Hendrik Graaf van Nassau (1541—1574), broeder van Willem I.
Opschrift: Graaf Hendrik van Nassaū, Aetatis 24 gebleven bij Moock Ao. 1574. Zie bij No. 185.

181. Philips Graaf van Nassau (1566—1595), zoon van Jan den Oude.
Opschrift: Graef Philips van Nassau, Aetatis 29 gebleven bij den Rijn. Ao. 1595. Zie bij No. 185.

182. George Frederik Graaf van Nassau (1606—1674), kleinzoon van Jan den Oude.
Links boven het jaartal: 1636.
Achterop staat: GORG FRI GVN . KE, zie bij No. 185.

183. Lodewijk Hendrik Graaf van Nassau (1594—1661), kleinzoon van Jan den Oude.
Achterop staat: LVDOVIC Z . N . KE zie bij No. 185.

184. François de la Noue, bijgenaamd Bras de Fer. Fransch edelman als Veldmaarschalk in dienst van de Staten.
Opschrift: Monsr de la Noue. Zie bij No. 185.

185. Mansportret.
De nummers 177—185 (E. 30 × 25, gemiddelde hfdh. 15) afkomstig van het Huis Honselaarsdijk. Uit het Nationaal Museum 1808. Zie No. 2008.

186. Kommandant Charles de Héraugières.
E. 69,5 × 58,5 lgr. In den achtergrond: BREDA A SERVITVTE HISPANA VINDICATA 4 . MART . 1590.
Uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

187. Gustaaf Adolf Koning van Zweden (1594—1633).
E. 39,5 × 28, hfdh. 15. Veiling Brakke Grond, 1897.

188. **Prins Frederik Hendrik** (1584—1647).
Koper, rond, midd. 3,2, hfdh. 2,5. Aangekocht in 1896.

189. **Joost de Moor** (1550—1610), Vice-Admiraal van Zeeland.
E. 63 × 49 lgr. Verk. coll. Dr. Broers, Utrecht 1873.

190. **Kapitein Ripperda,**
D. 124 × 93,5 lgr. Opschrift: Capteyn Ripperda.
Uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

191. **Opperluitenant Hanekrodt.**
D. 96 × 85,5 lgr. Opschrift O. Liv.T Hanekrodt.
Uit het Magazijn van het Mauritshuis, 1876.

192. **Kapitein Otto Brahe.**
D. 97 × 86 lgr. Opschrift: CAPN OTTEBRAE. Afkomst als No. 191.

193. **Kapitein Walsdorp.**
D. 122 × 96 lgr. Opschrift: CAPITEYN WALSDORP. Afkomst als No. 191.

194. **Kapitein van der Hoeff.**
D. 121 × 95 lgr. Opschrift CAPN VAN DER HOEF. Afkomst als No. 191.

195. **Pieter Willemsz. Verhoeff,** Zeekapitein, doodgemarteld op Banda-Neira, 1609 (Copie).
D. 56 × 48 lgr. Links zijn wapen tusschen de letters P en W.
Gekocht in 1888. In het Magazijn.

196. **Willem Usselincx** (1567—1647), Stichter der West-Indische Compagnie.
E. 17,5 × 14, hfdh. 8. Opschrift: W. WSSELINX : AVTEVR . VAN. WESTINDISE COMPANGI. Æ SVAE 69 Ao 1637.

197. **Portret van een aanzienlijk Man;** wellicht een vlootvoogd.
E. 109 × 76 lgr. Verk. Fr. Muller & Co., Amsterdam 1882.

198. **Joris van Cats,** Heer van Coulster, Vice-Admiraal, (omstreeks 1630).
E. 63 × 50 lgr. In de hoeken het wapen van Cats en een onbekend wapen.
Verk. Dr. C. Broers, Utrecht 1873. In het Magazijn.

199. **Een Moeder met haar Kind in Noordhollandsche kleederdracht.**
E. 107 × 77 lgr. Boven links staat: *Aetatis Suae 22. Anno 1601.*
Verk. Messchert van Vollenhoven, e. a., Amsterdam 1892.

200. **Mansportret** (borstbeeld).
D. 80 × 70 lgr. Geschenk van N. N. In het Nederlandsch Museum.

201. **Kinderportret,** 1604 ten voeten uit.
E. 90 × 69 lgr., gem. boven rechts: *Aetatis Suae 8 mens Ao. 1604.*
Geschenk van Mevr. de Wed. A. de Pinto 18 . . .

202. **Eene bejaarde Dame uit het Geslacht van Rijn 1608.**
E. 74 × 58,5 lgr. Onder het Wapenschild: ÆTAE SVÆ 97 Ao 1608.
Afkomstig van de veiling de Geer. In bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap 1889.

203. **Portret eener Vrouw op middelbaren leeftijd,** omstreeks 1620.
Koper, ov. 9,5 × 7,2, hfdh. 4,2. Legaat D. Franken Dzn 1898.

204. **Portret van een Jongeling,** 1614.
K. O. 8,6 × 6,3. Gejaarm. *Ao. 1614.* Legaat A. A. des Tombe, 1903.

205. **Ingebakerde Tweelingen** (1617). De twee in den achtergrond geschilderde wapens zijn die van de familie »de Graeff.«
E. 71 × 54, figh. 48. Van boven staat: *Den 7 April 1617.*
Afkomstig van het Huis Ilpensteijn. Gek. in 1872. In het Nederlandsch Museum.

206. Margarita Cassier, in 1563 gehuwd met Guilliam Courten, zie No. 155.
E. 131 × 96 lgr., gejaarm. Ao. 1616. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters 1875.

207. Willem Courten (1581—1630), als jongeling, ten voeten uit; zoon van de voorgaande.
D. 194 × 109 lgr. Gem. links op de tafel: Ao. 1617.
Is misschien een vroeg werk van Salomon Mesdach. Herkomst als No. 206.

208. Johan van Ceters, (1602—1629), zoon van Aernout van Ceters en Anna van der Hooge, zie No. 156.
E. 105 × 77 met opschrift: ÆTATIS SVA 20. Ao. 1622. Herkomst als No. 206.

209. Martrijntje van Ceters, (1609—1629).
E. 1,05 × 77 lgr. Met opschrift: Zuster van den voorgaande ÆTATIS SVA 14. Ao. 1623. Herkomst als No. 206.

210. Mansportret, 1627.
E. 13 × 10, hfdh. 4, gem. Æ tat . 35 . 1627.
Herkomst als No. 206.

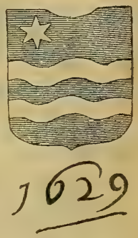

211. Pieter de Witte, 1629. Op de lijst staat: INVENTVS SVM A NON QVÆRENTIBVS ME : PALAM APPARVI HIS QVI ME NON INTERROGABANT ÆSAIAS . 52 . CA.
D. 72 × 54 lgr. links nevenstaand wapen. Herkomst als No. 206.

212. Pieter Courten (1581—1630) gehuwd met Hortensia del Prado, zie Nos. 970, 972 en 1543.
E. 72 × 59 lgr., gem. Ao. 1630. Herkomst als No. 206.

213. Vrouwenportret, 1645.
E. 13 × 10, hfdh. 4, gem.: Ætat . 50 . 1645. Herkomst als No. 206.

214. Portret van eene aanzienlijke jonge Vrouw. Kniestuk.
E. 125 × 85 lgr. (Op een papier van achteren staat Schurmans).
Verk. D. M. Alewijn, Amsterdam 1885.

215. Grietje Adriaensdr. Groote, 1622.
E. 111 × 89 lgr., boven links staat: Aetatis 34 . 1622. Herkomst als No. 214.

216. Portret van een bejaard Man. Kniestuk.
E. 26 × 20, hfdh. 7. Vroeger op naam van Willem de Keyser. Verzameling van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

217. Portret van een bejaard Man, steunende met de hand op een boek.
E. 18,5 × 15, hfdh. 3,5. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

218. Portret van eene jonge Vrouw.
Koper 6,8 × 5,4, hfdh. 3. Uit de verzameling Jhr. van Heemskerck van Beest.

219. Portret van een heer Kettingh.
E. 67 × 51,5 lgr. In den achtergrond staat: Aetatis 63 Ao 1623.
Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. K. van Swinderen 1884.

220. Portret van een Jongeling, in rijke kleederdracht; 1e helft 17e Eeuw.
K. ovaal, 11,8 × 9,1, hfdh. 6. Uit de collectie miniaturen, vroeger in het Mauritshuis.

221. Dirck Hendriksz. van Swieten.
D. 73,5 × 58 lgr., gem: ÆTATIS . SVÆ . 67 . anno . 1626. Links familiewapen. In bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap 1889.

130. Hollandsche school. XVe eeuw.

341. Vlaamsche school. XVe eeuw.

169. Holland. school. Einde XVIe eeuw.

170. Holland. school. Einde XVIe eeuw.

240. Hollandsche school. XVIIe eeuw.

241. Hollandsche school. XVIIe eeuw.

222. Willem van Oldenbarneveldt, Heer van Stoutenburg (?) (1590—1634).
E. 38,5 × 28,5, hfdh. 10, gejaarm. 1634 Verk. Mr. M. C. van Hall, Amst. 1888.

223. Portretstuk; drie naast elkander staande kinderen.
D. 93 × 130 lgr. Waarschijnlijk afkomstig van de familie Ram. In bruikleen van de gemeente Utrecht. In het Nederlandsch Museum.

224. Familietafereel (1627); vader, moeder en vier jonge kinderen aan den disch.
E. 137 × 191 lgr. Gejaarm.: Gek. van Mr. A. Greebe in 1880. In het Nederlandsch Museum.

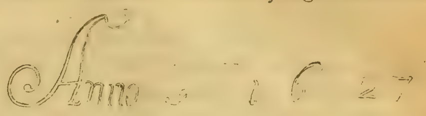

225. Familietafereel (omstreeks 1630), bestaande uit vader, moeder en vijf kinderen benevens een negerjongen.
E. 57 × 72, fig.h. 36. Stond op naam van Th. de Keyser en heette het gezin van den luit. admiraal Piet Hein. Wellicht is Pieter Codde de schilder. Gek. in 1866.

226. Portretstuk van een Echtpaar met hun Kind, ten voeten uit aan het zeestrand; op den voorgrond eenige schelpen.
D. 123 × 138, fig.h. 39. Verk. Jhr. van Beresteyn te Vught, 1884.

227. Portret van een Grijsaard.
D. 71,5 × 59,5 lgr. Copie of zwakke herhaling van een portret door een onbekenden meester, in het bezit van den heer Pfungst te Londen. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

228. Jan Bernd Schaep (1633—1666).
Zilver, O. 10,5 × 8,5, hfdh. 5. Legaat Bicker. In bruikl. van Amsterdam, 1881.

229. Portret van een Echtpaar; 1e helft der 17e Eeuw.
Geschilderd in den bodem en tegen het deksel van een zilveren doos O. 6 × 4,8, hfdh. 3. Uit de verzameling miniaturen afkomstig van het Mauritshuis.

230. Portret van eene oude Vrouw, in deftig gewaad (omstr. 1630).
E. ovaal 71 × 53,5 lgr. Legaat Mevr. de Wed. Mr. D. Balguerie, geb. van Rijswijk, 1823.

231. Mansportret (1633); tegenhanger van volgend nummer.
E. 71 × 56 lgr. In den linkerhoek het later aangebrachte wapen der familie Snouck. Op een papier van achteren staat onjuist vermeld: Jan Pieterse Snoek getrouwd aan Margriet Goverse Bal. Deze toch behooren tot eene oudere generatie. Afkomst als No. 230.

232. Vrouwenportret (1633); tegenhanger van vorig nummer.
E. 71,5 × 56 lgr. Van boven: Aetatis Suae 37, Anno 1633. Op een papier van achteren onjuist vermeld: Margriet Goverse Bal, huysvrouw van Jan Pieterse Snoek. Zie als bij No. 231. Dezelfde herkomst.

233. Mansportret (1643).
E. 73,5 × 59,5 lgr. Bovenaan links: 1643.
Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters 1875.

234. Jacoba Bontemantel, als kind, ten voeten uit.
D. 73 × 56 lgr., bovenaan rechts: ÆTATIS, Ao. 1644.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

235. Dr. Jan Bicker Gerritsz. (1594—1653), burgem. van Amsterdam.
D. 72 × 58,5 lgr. Met den tegenhanger No. 236 van de verk. de Graeff van Polsbroek te Ilpendam, 1872, als door Jan de Bray.
Legaat Bicker 1881. In bruikleen van Amsterdam, 1881.

236. Agneta de Graeff (1603—1656), gehuwd met den vorige.
D. 71 × 59 lgr. Herkomst als vorig nummer.

XVIIe Eeuw (tweede helft).

237. Jacques Rijswijck (1641—1696). Copie.
E. 74 × 60 lgr. Achterop staat: «Jaques Pieter Rijswijck .... Capiteyn der Burgerye en Regent van 't Tugthuys 1666, alwaer ook is uitgeschildert staande in regentskleederen». Legaat Mevr. de Wed. Mr. D. Balguerie, geb. van Rijswijk, 1823. In Magazijn.

238. Theodora de Visscher (1641—1722), echtgenoote van den vorige.
E. 73 × 60,5 lgr. Herkomst als vorig No.

239. Cornelis Bicker, Heer van Swieten (1593—1654). Burgemeester van Amsterdam.
D. 74 × 61 lgr. Opschrift: «Corn. Bicker H. V. Swieten 1654». J. Houbraken sc. Legaat Bicker. In bruikleen van Amsterdam 1881.

240. Mr. Willem van de Velde (?) (1600—1663), Secretaris van Hugo de Groot.
P. Velijn sc. E. 99 × 74,5 lgr. Opschrift: Aetatis 57 Ao. 1657. Gekocht te Utrecht 1825.

241. Elsje van Houweningen (?) (1601—1681), echtgenoote van den voorgaande.
P. E. 99 × 74,5 lgr. Opschrift: Aetatis 56 Ao. 1656. P. Velijn sc. Herkomst als No. 240.

242. Witte Cornelisz. de With (1597—1658), Vice-admiraal.
D. 93 × 78,5 lgr. Achterop zijn wapen en «Witte Cornelisz. de With, vice-admiraal van Holland en West-Friesland. Gesneuveld 1658. Aetatis 57. Ao. 1654». Uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage, 1808.

243. Willem Kettingh; ten voeten uit.
D. 208 × 121 lgr. Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. K. van Swinderen 1884.

244. Maria Hartmansdr de Kuster, echtgenoote van den voorgaande. Ten voeten uit.
D. 207 × 122 lgr. Herkomst als No. 243.

245. Geertruida van Riebeek, dochtertje van Anthony van Riebeek en Elisabeth van Gaesbeek. Ten voeten uit. Tegenhanger van volgend nummer.
D. 118 × 83 lgr. Links op het voetstuk van een baluster: *Aetatis 3, Ao. 1663.* Herkomst als No. 243.

246. Portret van een kleinen Jongen; ten voeten uit. Tegenhanger van vorig nummer.
D. 118 × 83 lgr. Rechts op het voetstuk van een baluster: «*Aetatis 1½ Ao. 1663*». Herkomst als No. 243.

247. Mansportret.
K. ovaal 7,5 × 6, hfdh. 4. Legaat A. A. des Tombe, 1903.

248. Portret van een Jongeling.
K. ovaal 10,5 × 8, hfdh. 4, achterop met nieuwe letter: Admiraal Melchior v. d. Kerckhove. Legaat A. A. des Tombe, 1903.

249. Mansportret.
E. 30,5 × 25, hfdh. 14. Afkomstig van het Huis Honselaarsdijk. Zie No. 2008.

250. Mr. Johan de Witt (1625—1672). Raadpensionaris. Copie.
D. 32,5 × 29, hfdh. 8. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

251. Cornelis Verheije (1601—1682), Burgemeester en Raad van Zierikzee.
D. 115 × 85 lgr. Rechts in den achtergrond: *Æ, 63 Ao. 1664.*
Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

252. Jan Boudaen Courten (1635—1716), Raad der stad Middelburg en Bewindvoerder der O. I. C. Zie No. 1738.
D. 116 × 94 lgr. Herkomst als No. 251.

253. Portret van eene aanzienlijke jonge Vrouw.
D. 34 × 26,5, hfdh. 7. Legaat J. H. Schellwald, Zwolle 1900.

254. Portret van een Vlootvoogd in harnas.
D. 122 × 98 lgr. Wellicht een kopie naar N. Maes. Herkomst onbekend.

255. Carel Rabenhaupt (1602—1675), Luitenant-Generaal.
D. 71 × 55 lgr. Gekocht te Groningen 1887.

256. Cornelis van Aerssen (gest. 1688). Kolonel, Gouverneur van Suriname.
D. 121 × 92 lgr. Verk. Mevr. de Wed. van Dam van Brakel, geb. Ditmars van IJsselveere, 1895.

257. Portret van een Hollandschen Vlootvoogd van omstreeks 1675; in harnas; een slag tusschen Hollandsche en Engelsche schepen in den achtergrond.
D. 132 × 107 lgr. In rijk gesneden lijst met krijgsattributen en zijn wapen. Afkomstig uit Alkmaar. Gekocht in 1895.
In den Oostelijken Binnenhof.

258. Wijnand Wijnands.
K. 20.5 × 15,5, hfdh, 5. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

259. Nicolaas Klopper (—1681), als jager.
D. 50 × 39,5, hfdh. 10.
Geschenk Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

260. Margaretha Le Gouche (1636—1727), echtgenoote van den voorgaande, drinkende uit een fontein.
D. 50 × 39,5, hfdh. 9. Herkomst als No. 259.

261. Gerard de Rijp, staande in zijn hof.
D. 83,5 × 101, fig.h. 44. Vroeger in het Rijpenhofje te Amsterdam; behoort aan Diakenen der Vereenigde Doopsgezinde Gemeenten aldaar. In bruikleen sedert 1899.

262. Diederik van Hogendorp (gest. 1702), Raad en Rekenmeester der Domeinen van den Stadhouder Prins Willem III.
D. 86 × 68 lgr.
Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. K. van Swinderen, 1884.

263. Petronella Kettingh (gest. 1702), echtgenoote van den voorgaande.
D. 86 × 68 lgr. Herkomst als No. 262.

264. François Leidecker (1651—1688), Gedeputeerde ter Generaliteits-Rekenkamer wegens Zeeland. Zie No. 536.
D. 86 × 67,5 lgr. Herkomst als No. 262.

265. Anna Maria van Hogendorp, tweede echtgenoote van den voorgaande.
D. 86 × 67 lgr. Herkomst als No. 262.

266. Brechje Hooft (1640—1721), echtgenoote van Mr. Harmen van de Poll.
D. 50 × 41, hfdh. 9. Legaat Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

XVIIIe Eeuw.

267. Abraham van Riebeek (1653—1713), Gouverneur Generaal van Nederl. Indië.
D. O. 95 × 78,5 lgr. Zie No. 320.
Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. K. van Swinderen, 1884.

268. Elisabeth van Oosten (1660—1714), echtgenoote van den voorgaande.
D. O. 96 × 79 lgr. Herkomst als No. 267.

269. Elisabeth van Riebeek (1693—1723), dochter van den Gouv. Gen. Abraham van Riebeek, echtgenoote van Gerard van Oosten.
E. 74 × 60 lgr. Herkomst als No. 267.

270. Hendrik Lijnslager (1693—1768), kapt. ter zee bij de Admiraliteit te Amsterdam, 1720 (oud 27 jaar). Zie op Spinny No. 2222.
D. 55 × 44, hfdh. 12. In bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap, 1889.

271. Portret van eene aanzienlijke Vrouw, uit de familie Balguerie.
D. O. 73 × 62 lgr. Legaat van Mevr. de Wed. Mr. D. Balguerie geboren van Rijswijk 1823.

272. Theodorus Rijswijk (?) (1668—1729), Schepen te Amsterdam.
D. O. 73 × 62 lgr., met wapen van Rijswijk. Herkomst als No. 271.

273. Elisabeth Hollaer (?), echtgenoote van den voorgaande.
D. O. 74 × 60 lgr. Wapen vermoedelijk fantaisie. Herkomst als No. 271.

274. Meisjesportret.
D. O. 73 × 65 lgr., met het wapen van Rijswijk in den achtergrond. Herkomst als No. 271.

275. Jacoba Magtelda Rijswijk, dochter van Theod. Rijswijk en Elisabeth Hollaer.
D. O. 73 × 64 lgr. Herkomst als No. 271.

276. Jacques Rijswijk (gest. 1737), bellen blazend; zoon van Theod. Rijswijk en Elisabeth Hollaer.
D. O. 73 × 62 lgr. Herkomst als No. 271.

277. Cornelia Rijswijk (gest. 1751), dochter van Theod. Rijswijk en Elisabeth Hollaer.
D. O. 73 × 62 lgr. Herkomst als No. 271.

278. Meisjesportret.
D. O. 73 × 62 lgr. Herkomst als No. 271.

279. Willem van Hogendorp, bewindvoerder der Oost-Indische Compagnie, Kamer van Rotterdam, 1692. Zie bij No. 281.

280. Mr. Engelbert van Berckel, bew. O.-I. C. 1715. Zie bij No. 281.

281. Mr. Hendrik Braats, bew. O.-I. C. 1734.
De nummers 279, 280 en 281 behooren tot eene serie portretten op doek (ov. 82 × 68 lgr.) afkomstig van het kantoor der O.-I. Compagnie te Rotterdam. Zie hierover Nos. 2666.

282. Adrianus van Roijen (1704—1779), Hoogleeraar te Leiden.
K. O. 11 × 9, hfdh. 4,5. Van achteren staat: *A. van Roijen 17.47.* Behoort bij Arnoud van Halen's Panpoëticon Batavum. Zie op van Halen, pag. 111.

283. Maria Louisa van Hessen-Cassel (1688—1763), Weduwe van Johan Willem Friso.
D. 84 × 68 lgr. Uit het Mauritshuis, 1867.

284. Anna van Brunswijk (1709—1759), Koninklijke Prinses van Engeland. Gemalin van Prins Willem IV.
Parelmoer, O. 6,7 × 4,8, hfdh. 2,5. Uit de collectie miniaturen, vroeger in het Mauritshuis.

285. Prins Willem IV (1711—1751), Erfstadhouder van de Vereenigde Nederlanden.
D. 127 × 102 lgr. Uit het Mauritshuis, 1876.

286. Anna van Brunswijk, Koninklijke Prinses van Engeland. Gemalin van den voorgaande, met een kindje op den schoot.
D. 127 × 95 lgr. Uit het Mauritshuis, 1876.

287. Prins Willem IV.
D. 82 × 69 lgr. Geschenk van Graaf Leopold van Schlitz, genaamd von Gortz und Wrisberg, 1899.

288. Prins Willem IV.
D. 82,5 × 70,5 lgr. Uit het Mauritshuis (?).

289. Pieter Meijer (1718—1781), uitgever en boekverkooper te Amsterdam.
D. 37 × 34, hfdh. 9. Legaat van Mej. G. Meijer Warnars, 1878.

290. Magdalena van Citters (gest. 1738), echtgenoote van Mr. Adriaën Isaac Hurgronje.
D. 60 × 47, hfdh. 9. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

291. Johanna Sara Pels (1702—1791), echtgen. van Jan Bernd Bicker.
D. 89 × 66, hfdh. 16. Legaat Bicker 1881. In bruikleen van Amsterdam.

292. Hendrik Bicker (1722—1783). Geheel gelijk aan pastel No. 2936.
D. 63 × 49 lgr. Herkomst als No. 291.

293. Clara Magdalena Dedel (1727—1778), echtgenoote van den vorige. Geheel gelijk aan pastel No. 2937.
D. 61 × 49 lgr. Herkomst als No. 291.

294. Koning Willem I (1772—1843), als kind.
D. 46 × 39 lgr. Geschenk van E. Baron van Lynden van de Cannenburgh, 1888.

295. Willem George Frederik, Prins van Oranje Nassau (1774—1799), als kind.
D. 46 × 39 lgr. Herkomst als No .294.

XIXe Eeuw.

296. Willem I, als Souverein Vorst der Vereenigde Nederlanden (2 December 1813—16 Maart 1815).
D. 69 × 55 lgr. Verk. van Goethem—de Soere, Amsterdam 1890.

297. De Prins van Oranje bij Quatre-Bras, 16 Juni 1815.
D. 54 × 77, fig.h. 17. Verk. van Goethem—de Soere, Amsterdam 1890.

298. Mansportret.
E. 23 × 19, hfdh, 9. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters 1875.

298a. R. Engelman (1795—1845), tooneelspeler. Zie No. 2126.
D. O. 52 × 41, hfdd. 12. Geschenk van Mevr. Albregt—Engelman, 1896.

Kunstenaars.

299. Paulus van Vianen (gest. na 1617 en vóór 1620), goudsmid en kunstdrijver, een bronzen beeldje in de hand houdende.
D. 56 × 50 lgr. Verkooping Mr. M. C. van Hall, 1858.

300. Portret van een Schilder, (omstreeks 1610); op den achtergrond het wapen van St. Lucas, omgeven door schildersattributen.
Koper, aan de achterzijde waarvan een oude gravure; ovaal 6,1 × 5,1, hfdh. 3. Uit de collectie van Jhr. van Heemskerck van Beest.

301. Een Schildersportret, geschilderd in de manier van Gerard Dou.
E. 30 × 26, hfdh. 5. Geschenk van den heer F. Kleinberger, Parijs, 1896.

302. Pieter Janszoon van As, kunstschilder. Hij is gezeten in een leunstoel wijzende op een zijner landschappen dat hij in de hand houdt. Zie pag. 33.
E. 57,5 × 43,5, hfdh. 11,5. Joh. Verkolje sc. met eenige wijziging. Gekocht in een veiling te Weenen 1903.

303. Mansportret, dat tot een schildersportret (dat van Pieter de Hooch) vervormd werd door de latere bijvoeging van een strook aan de onderzijde.
P. E. 43 × 34, hfdh. 11. Valsch gemerkt: Aetatis P D H (het monogram van Pieter de Hooch). Verk. Amsterdam, 1834.

304. Een Kunstenaar met zijne Echtgenoote en twee Dochters. Uit het midden der XVIIIe Eeuw.
D. 37 × 30, hfdh. 9. Geschenk van den heer Jos. de Kuijper 1892.

305. Een Schilder uit de laatste helft der XVIIIe Eeuw.
D. 32 × 26,5, hfdh. 6. Gek. in 1900.

Gouverneurs Generaal van Nederl.-Indië.

306. Pieter Both, 1610—1614. No. 1.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 8. Onderschrift: PIETER BOTH GOUVR GENERR VAN INDIA. Zie bij No. 328.

307. Pieter Reynst, 1614—1615. No. 2.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 7,5. Onderschrift: GERRIT REIJNST GOUVR GENERL VAN INDIA. Zie bij No. 328.

308. Laurens Reael, 1615—1619. No. 3.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 7,5. Onderschrift LAURENS REAAL GOUVR GENERL VAN INDIA. Zie bij No. 328.

309. Jan Pietersz. Coen, 1619—1623 en 1627—1629. No. 4.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 7,5. Onderschrift: JAN PIETERSZOON COEN GOUVR GENERL VAN INDIA, waartusschen het wapen. Zie bij No. 328.

310. Pieter Carpentier, 1623—1627. No. 5.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 7. Onderschrift: PIETER DE CARPENTIER GOUVR GENERL VAN INDIA. Zie bij No. 328.

311. Jacques Spex, 1629—1632. No. 6.
Java-teakhout 33 × 25, hfdh. 7. Onderschrift: JACQUES SPECKS GOUVR GENERL VAN INDIA. Zie bij No. 328.

312. Hendrick Brouwer, 1632—1636. No. 7.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 7. Onderschrift: HENDRIK BROUWER GOUVR GENERL VAN INDIA. Zie bij No. 328.

313. Antonie van Diemen, 1636—1645. No. 8.
Java teakhout 43 × 25 hfdh. 7. Onderschrift: ANTONIO VAN DIMEN GOUVR GENERL VAN INDIA, waartusschen zijn wapen. Zie bij No. 328.

314. Cornelis van der Lyn, 1645—1650. No. 9.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 7. Onderschrift: CORNELIS VAN DER LIJN GOUVR GENERL VAN INDIA. Zie bij No. 328.

315. Karel Reyniersz., 1650—1653. No. 10.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 7. Onderschrift: CAREL REYNIERSZ. GOUVR GENERL VAN INDIA, waartusschen zijn wapen. Zie bij No. 328.

316. Joan Maetsuyker, 1653—1678. No. 11.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 7. Onderschrift: JOAN MAATSUIJKER GOUVR GENERL VAN INDIA waartusschen zijn wapen. Zie bij No. 328.

317. Ryclof van Goens, 1678—1681. No. 12.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 7. Onderschrift: RIJKLOF VAN GOENS GOUVR GENERL VAN INDIA, waartusschen zijn wapen. Zie bij No. 328.

318. Cornelis Speelman, 1681—1684. No. 13.
Java teakhout 33 × 25, hfdh. 6,5. Onderschrift: CORNELIS SPEELMAN GOUVR GENERL VAN INDIA, waartusschen zijn wapen. Zie bij No. 328.

319. Johannes Camphuys, 1684—1691. No. 14.
Doek op teakhouten raam 33 × 25, hfdh. 6,5. Onderschrift: JOHANNES CAMPHUIJS GOUVR GENERL VAN INDIA, waartusschen zijn wapen. Zie bij No. 328.

Mr. Willem van Outshoorn, 1691—1704. No. 15. Zie op David van der Plaes. No. 1886.

320. Abraham van Riebeek, 1709—1713. No. 17.
Koper 34,5 × 27, hfdh. 7,5 Onderschrift: De Hr ABRAHAM VAN RIEBEEK GOUVERNR GENERAEL oud 58 jaren Ao. 1711, waartusschen zijn wapen. Zie bij de Nos. 267 en 328.

321. Christoffel van Zwol, 1713—1718. No. 18.
Doek op raam van teakhout 35 × 26,5, hfdh. 7. Onderschrift: D. Hr CHRISTOFFEL VAN SWOL GOUVERNR GENERAEL oud 53 jaeren Ao. 1715, waartusschen zijn wapen. Zie bij No. 328.

322. Hendrik Swaerdekroon, 1718—1725. No. 19.
Koper 33,5 × 26, hfdh. 6. In den linker bovenhoek zijn wapen. Rechts op een schild, door twee leeuwen gedragen, 3 wapens: het eene dat van Batavia, het tweede het monogram der Compagnie, het derde niet te ontcijferen (schijnt een anker) daaronder het opschrift: INDIA BELGARUM DULCE DECUS BATAVIS. Zie bij No. 328.

323. Mattheus de Haan, 1725—1729. No. 20.
Geelkoper 33 × 25, hfdh. 5,5. Onderschrift: MATTHEUS DE HAAN GOUVERNR GENERL VAN INDIA VAN DEN 7 AUG. Ao. 1725 TOT . , . Waartusschen zijn wapen. Achterop staat: den 14 October Ao. 1726; Aetatis 63 Jaaren. Zie bij No. 328.

Diederik van Durven, 1729—1730. No. 21.
Zie op Hendrik van den Bosch, No. 586.

324. Dirk van Cloon, 1730—1735. No. 22.
Koper 33,5 × 26,5, hfdh. 8. Onderschrift: Mr. DIRK VAN CLOON, BAT. IND., waartusschen zijn wapen. Zie bij No. 328.

Abraham Patras, 1735—1737. No. 23.
Zie op Theodorus Justinus Rheen, No. 2028.

325. Adriaan Valckenier, 1737—1741. No. 24.
Koper 34 × 26,5, hfdh. 6,5. Links 3 wapens (Batavia, Holland en een met zeilend schip) rechts zijn wapen. Onderschrift: Adriaan Valckenier van Amsterd. Gouverneur Generaal van Nederlands India 1737. Zie bij No. 328.

Johannes Thedens, 1741—1743. No. 25.
Zie op Jac. Oliphant No. 1786.
Gustaaf Willem Baron van Imhoff, 1743—1750. No. 26.
Zie op Jan Maurits Quinkhard No. 1941.

326. **Jacob Mossel,** 1750—1761. No. 27.
Koper 33,5 × 26,5, hfdh. 7. Onderschrift: «Jacob Mossel, Generaal over d'Infanterye van den Staat en Gouverneur Generaal van Nederlands India». Zijn wapen in een liggende cartouche. Zie bij No. 328.

327. **Petrus Albertus van de Parra,** 1761—1775. No. 28.
Koper 35 × 27, hfdh. 7. Onderschrift: P. A. van der Parre, Gouverneur Generael van Nederlands Indiën. Zijn wapen in den linker bovenhoek. Zie bij No. 328.

328. **Reinier de Klerk,** 1777—1780. No. 30.
Koper 35 × 27, hfdh. 9. Onderschrift: «Reinier de Klerk Gouv. Gener. van India». Gemerkt rechts: Feicit, 1779.
De serie Nos. 306—328, geplaatst in den Oostelijken Binnenhof, werd ontvangen van het Departement van Koloniën in 1876 en is vermoedelijk afkomstig van de O. I. Compagnie. Het zijn meest verkleinde copieën naar de origineelen te Weltevreden (Batavia).

ANONYMEN DER ITALIAANSCHE SCHOOL.

XIVe Eeuw (tweede helft).

329. **De H. Maagd met het kind Jezus op een troon,** omgeven door vier heiligen (Vroeg-Florentijnsche school). Gouden achtergrond.
Perenhout 75 × 39, figh. zittend 41. Geschenk van Dr. A. Bredius 1886.

XVIe Eeuw (begin).

330. **Allegorie.** Het Christuskind en de kleine Johannes de Dooper elkaar liefkoozende op den schoot hunner moeders; de heilige Catharina, Joseph en de engel Gabriël zien toe. De kindermoord van Bethlehem en de marteldood der H. Catharina in het verschiet. Venetiaansche School.
D. 136,5 × 179, hfdh. 19. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

331. **Het Huwelijk van de Heilige Maagd,** gesloten door een Hoogepriester, in den tempel. School van Ferrara.
D. 49,5 × 58,5, figh. 32. Nat. Nuseum 's Gravenhage, 1808.

XVIIe Eeuw.

332. **Johannes de Dooper**; borstbeeld in profiel.
D. 73 × 60 lgr. Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808 als van Lanfranco.

333. **St. Sebastiaan,** met pijlen doorboord, gebonden aan een boom; figuur te halven lijve.
D. 78 × 65,5 lgr. Geschenk van den heer A. Willet 1887.

ANONYMEN DER SPAANSCHE SCHOOL.

XVIIe Eeuw (eerste helft).

334. **De geestelijke Echt der H. Catharina.**
D. 41 × 32,5, hfdgr. 4. Nat. Museum (?) 's Gravenhage, 1808.

335. **Karel Balthasar** (1629—1649), zoon van Philips IV, Koning van Spanje, als klein kind.
D. 32 × 25, hfdgr. 17. Verkooping Amsterdam, 1828.

336. Portret van een Jonkman te paard; een jongeling loopt naast het steigerend ros.
D. 306 × 196,5 lgr. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterd. 1885.

337. Zinnebeeldige Voorstelling van de Vergankelijkheid; een oude man die rook voor zich uitblaast.
D. 128,5 × 101 lgr. Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808, als van Ribera (Spagnoletto).

ANONYMEN DER VLAAMSCHE SCHOOL.

XVe Eeuw.

338. Jacoba van Beieren (1401—1436).
M. 66 × 45 lgr. Copie door *Pieter Willem Sebes.* (Zie pag. 246). Vervaardigd op last der Regeering naar het origineel in het Kon. Museum te Brussel in 1879.

XVe Eeuw (laatste helft).

339. Drieluik. Middentafereel: *Ter aardelegging van Christus.* Joseph van Arimathea, Nicodemus, Maria en Maria Magdalena omgeven het lijk. De figuren te halven lijve. *Vleugeldeuren van omstreeks 1530,* links: *de Schenker met zijn zoons en Johannes de Evangelist;* op de achterzijde in 't grauw, *St. Petrus,* rechts: *de vrouw van den Schenker met haar dochters en Maria Magdalena;* op de achterzijde in 't grauw, *Maria Magdalena.*
E. middentafereel lgr. halffiguren, zijpaneelen 87 × 46,5, hfdh. 10. Het geheel in rijk versierde lijst uit het begin der 16e eeuw met het onderschrift: „Hier legghen begrauen Willem gertz die starf āno MCCCCC en XXXIIII den XIII Marcy, Stijntgen Dirck Claeszens starf āno XXXI den VI Septembris, Maria Willem starf āno XXXVIII den V Aprilis, Anna Willemsz starf āno XXXVII den XIII Septēbris. Bidt voor die Sielen". Afkomstig van Johannes Bosboom.
In het Nederlandsch Museum.

340. Christus van het Kruis genomen; figuren te halven lijve. Geschilderd in de manier van Rogier van der Weyden.
E. 35,5 × 43, hfdh. 9. Gekocht 's Gravenhage 1875.

341. Portret van een Man met zijn Beschermheilige Johannes den Dooper; vermoedelijk de rechterdeur van een drieluik.
E. 32,3 × 23, hfdh. 13. Uit de verzameling van Dr. P. A. Borger te Arnhem. Verk. Fr. Muller & Co. 1882.
In bruikleen van den heer M. Leembruggen, 1903.

342. De Afgodendienst van Koning Salomo. De koning is neergeknield op den drempel van een kapelletje, waarin aan het gouden afgodsbeeld door offeraars en bazuinblazers hulde wordt gebracht. Eenige hovelingen staan achter hem. De schildering herinnert eenigszins aan Dirck Bouts. In het geschilderde venster 4 wapens; het 3e is waarschijnlijk dat van Antwerpen.

E. 97 × 69, fig.h. Salomo geknield 52. Veiling Fr. Muller & Co. 1902.

343. Philips de Schoone (1478—1506). Ten voeten uit. In den achtergrond vermoedelijk het Hertogelijk Paleis te Brussel.
M. 128 × 49, fig.h. 90. Zie volgend nummer.

344. Johanna van Castiliën (1482—1555). Gemalin van den voorgaande. Ten voeten uit. In den achtergrond hetzelfde gebouw.
M. 128 × 49, fig.h. 85. Dit en No. 343 zijn copieën door *Pieter Willem Sebes* (zie pag. 246) naar de aan Jacob van Laethem toegeschreven, uit Zierikzee afkomstige origineelen in het Museum te Brussel; vervaardigd op last der Regeering, 1879.

XVIe Eeuw (eerste helft).

345. Vastenavondfeest, voorstellende den triomf van de 40-daagsche vasten. (Mededeeling van Dr. A. Warburg). Van latere hand is het opschrift: *Dit is den dans van Luther met syn nonne.*
E. 74 × 238, fig.h. 41. Gekocht te Parijs 1896.

346. Twee Vleugels van een Drieluik. Dichtgeslagen: rechts *de Schenker* met *Johannes den Dooper*. Zijn wapen zie I; links *zijne vrouw* met *Sint Adrianus*, haar wapen zie II. De buitenzijden vertoonen: links, *een aanzienlijk man*, dragende het wapen van Philips den Schoone op de borst, *Sint Andreas* achter hem; rechts *zijne vrouw* met *Sinte Margaretha*.

I.

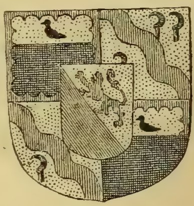

II.

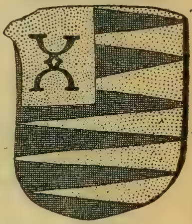

E. 91 × 29, hfdh. resp. 14 en 16. Verk. Baron van Heemstra 1879, 's Gravenhage.

XVIe Eeuw (midden).

347. Mattheus XXI. Christus gezeten in een Gothische kerk in twistgesprek met de overpriesters en ouderlingen wier gelaatstrekken gelijken op die van bekende kerkhervormers en Roomsche geestelijken. Kleine kinderen worden verhinderd om tot Jezus te komen. In het hoogkoor wordt dienst gedaan.
E. 59 × 93, figh. 8. Op het basement van de meest links staande kolom staat: MATHEUS . IN . 21. (CAP). Gek. 1902.

XVIe Eeuw (tweede helft).

348. Tarquinius en Lucretia.
Populierenhout 104,5 × 160, hfdh. 12. Verk. Mr. P. Ver Loren van Themaat, Amsterdam 1885 met volgend No.

349. Joseph en Potiphars huisvrouw.
Populierenhout 104,5 × 160, hfdh. 12. Afkomstig als vorig No.
De Nos. 348 en 349 in de manier van Jan Massys (1509—1575).

350. Het Laatste Oordeel en de Zeven Hoofdzonden; voorstelling van de verdoemden door duivels in den afgrond der hel gesleurd.
E. 28 × 88, fig.h. 8. Gekocht te Doetichem 1881.

351. Allegorie op de inhaligheid der geestelijkheid.
E. 116 × 203, fig.h. 32. Aangekocht in 1883.

Omstreeks 1600.

352. De Aula te Praag, van binnen; met vele figuren, waaronder handeldrijvende in winkels.

340. Vlaamsche school. Laatste helft der XVe eeuw.

373. Arent Arentsz.

374. Arent Arentsz.

368. Aert van Antum.

391. Hendrick Avercamp.

347. Vlaamsche school. Midden der XVIe eeuw.

E. 66 × 76,5, fig.h. 7. Geschilderd naar eene gravure van Aegidius Sadeler. Verk. Copes van Hasselt, Amsterdam (?) 1881.

353. Philips III, Koning van Spanje (1578—1621).
K. 28,5 × 22,5, hfdh. 10. Tegenhanger van volgend nommer. Gek. in 1829.

354. Margaretha van Oostenrijk (1584—1611), gemalin van den voorgaande.
K. 28,5 × 22,5, hfdh. 10. Tegenhanger van vorig No. Gekocht 1829.

355. Albertus, Aartshertog van Oostenrijk (1559—1621).
K. 28,5 × 22,5, hfdgr. 10. Gekocht 1829.

356. Isabella Clara Eugenia (1566—1633). Gemalin van den vorige.
K. 28,5 × 22,5, hfdgr. 10. Gekocht 1829.

XVIIe Eeuw (begin).

357. Lusthof met verscheidene minnende Paren. (Jardin d'amour). In de manier van F. Francken den Jonge.
E 54,5 × 74, fig.h. 16. Verk. Fr. Muller & Co. 1901.

358. Bloemen in een glas.
K. 24,5 × 19, w.gr. Legaat A. A. des Tombe 1903.

ANONYMEN, ONBEKENDE SCHOOL.

359. Montezuma II, Keizer van Mexico.
Koper ovaal 54 × 44, hfdh. gevat in een ronde doos. Binnen het deksel staat: »Effigies Montezvmæ imperatoris Mexici per Ferdinandum del Campo ad vivam imaginem facta.«
Uit de collectie miniaturen vroeger in het Mauritshuis.

360. Catharina II, Keizerin van Rusland (1729—1796).
D. 62 × 48,5 lgr. in lijst met de keizerlijke insignes versierd. Afkomstig van de familie Hovy, die sedert de regeering van Czar Peter I in nauwe betrekking met het Keizerlijke Hof gestaan heeft. Gekocht te Utrecht in 1900.

361. Paul, Keizer van Rusland (1754—1801), op jeugdigen leeftijd.
D. 57 × 46 lgr. Uit het magazijn van het Koninklijk Kabinet van Schilderijen, 's Gravenhage 1885.

ANRAADT (Pieter van), ~~leerling van Petrus van Schendel~~ uit Utrecht, huwt te Deventer 1663, aldaar begraven 13 April 1678. Woonde reeds 1660 te Deventer. Van 1672—1675 te Amsterdam.

362. Zes Regenten met een Bode van het Oude-Zijds-Huiszittenhuis te Amsterdam 1675. De regenten, ten voeten uit afgebeeld, zijn gezeten aan een tafel die met een Turksch kleed bedekt is. De voorgestelden zijn: Albertus Reynst, Jan Claesz. van Beuningen, Bonaventura van Dortmont, Anthony Hoevenaer, Arnout van de Cruijs en Ferdinand Bol. De laatste heeft zelf zijn portret in dit stuk geschilderd.
D. 237 × 425 lgr. Gem. onder rechts:

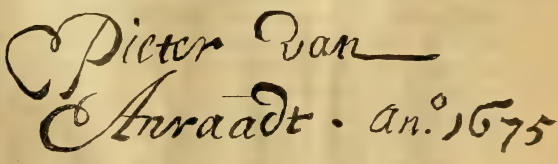

Uit het Oude-Zijds - Huiszittenhuis; in bruikleen van Amsterd. 1885.

363. **Het Afscheid van een Krijgsoverste.** Een hooggeplaatst militair, met een talrijk gevolg van ruiters, neemt afscheid van vrouw en kinderen op de stoep van een kasteel. De schilder zelf is tegenwoordig met palet en penseelen in de hand.

D. 154,5 × 245,5, fig.h. 46. De oorspronkelijke handteekening, die in 1860 nog op het doek was, werd door die van Gerard ter Borch vervangen; deze is thans verdwenen. (Mededeeling van den heer J. Ph. van der Kellen). Aangekocht te Londen 1901 met steun van de Vereeniging Rembrandt.

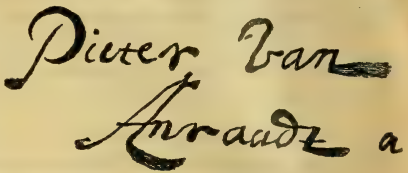

364. **Mansportret.**

D. 80 × 65 lgr. Gem. rechts in den achtergrond en 1671. Verkooping Broers, Utrecht 1873.

365. **Vrouwenportret**; tegenhanger van het vorige stuk.

D. 81 × 65,5 lgr. Gem. links in den achtergrond en 1671. Geschenk van de heeren C. F. Roos & Co. 1886.

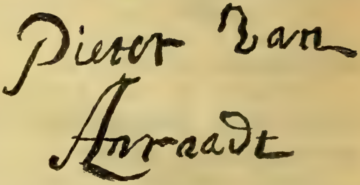

ANTHONISZ. of TEUNISSEN (Cornelis), geb. omstreeks 1500 te Amsterdam, gest. waarschijnlijk omstreeks 1553. Hij maakte zeereizen; was overigens werkzaam te Amsterd. *H.*

366. **Zeventien geharnaste Amsterdamsche Schutters,** behoorende tot *Rot* A. Tot achtergrond een bergachtig landschap.

E. 115 × 195 lgr. Gejaarmerkt. Van den Kloveniersdoelen. In bruikleen van Amsterdam 1885.

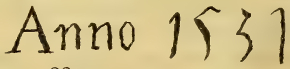

ANTOLINEZ (Jose), geb. te Sevilla in 1639, gest. Madrid 1676.

367. **De Verheerlijking van de H. Maagd.** (Toeschrijving van Dr. A. Bredius).

D. 141 × 115 lgr. Gekocht door Koning Willem I te Antwerpen en aan het Museum gezonden in 1822.

ANTUM (Aert van), Holl. zeeschilder, komt voor ca. 1604 ca. 1618.

368. **Gevecht van Engelsche en Hollandsche Schepen tegen de Spaansche Armada op de Reede van Dover, 22 Augustus 1588.**

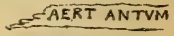

E. 41 × 82,5. Gem. rechts onder: Op een drijvende baal: *Anno 1608.* Gek. Amsterdam, Brakke Grond, 1875.

369. **„Passeren van 't Statenyacht voorbij Iselmonde Augustus MDCXVII".** Gezicht op de Maas met verscheidene schepen; op den achtergrond het kasteel en het dorp IJsselmonde.

E. 41 × 81, gem. in een Holl. vlag: en op een drijvend plankje rechts: *anno 1618.* Verkoopingen H. G. Mulder, Amsterdam 1869 en S. B. Bos, Amsterdam 1888.

APOL (Lodewijk Franciscus Hendrik), geb. 's-Gravenhage 6 September 1850; leerling van Joh. Frans Hoppenbrouwers en van Pieter Stortenbeker, werkzaam te 's-Gravenhage. *E.*

370. Een Januari-dag; zonsondergang in een besneeuwd bosch.
D. 92 × 121, gem. onder rechts: *Louis Apol ft 75.* P. J. Arendzen sc. Aangekocht tentoonstelling 's Gravenhage 1875.

APOSTOOL (Cornelis), geb. Amsterdam 6 Aug. 1762, gest. aldaar 10 Febr. 1844. In 1809 Directeur van het Koninklijk Museum, van 1814 tot aan zijn dood Directeur van 's Rijks Museum te Amsterdam. *B—AT.*

371. Italiaansch Landschap met Waterval, in de omstreken van Tivoli.
D. 78 × 107, gem. onder rechts: *C. Apostool ft.* Aangekocht in 1896.

APPEL (Jacob), geb. Amsterdam 1680, gest. aldaar 7 Mei 1751. Leerling van Timotheus de Graef en van David van der Plaes. Was voornamelijk decoratieschilder.

372. Het inwendige van een Poppenhuis; naar men zegt het poppenhuis dat Czaar Peter de Groote besteld had.
D. 87 × 69. Gem. van boven rechts: *Jacob Appel F.*
Het Poppenhuis bevindt zich in het Nederl. Museum.

ARENTSZ. genaamd CABEL (Arent), geb. Amsterdam 1585 of 1586, aldaar gest. kort vóór October 1635. Zoon van den schilder Aert Pietersz.

373. Visschers en jagers; op den achtergrond een rivier met schepen; in 't verschiet een stad.
E. 27 × 52, fig.h. 8, gem. op een bakje in het midden: AA
Verk. S. B. Bos, Amsterdam 1888.

374. Visschers en boeren; op den achtergrond uitgestrekt polderland
E. 27 × 52, fig.h. 11. Afkomst zie vorig No.

375. De Jager; hij legt aan op een reiger, die aan den oever van een breede rivier staat.
E. 24 × 33, fig.h. 7.5, gem. op een kruithoorn: AA
Verk. Fr. Muller & Co. 1902.

ARTZ (David Adolphe Constant), geb. 's Gravenhage 18 Dec. 1837, gest. aldaar 5 November 1890. Leerling van Jozef Israëls.

376. Bij Grootmoeder; boerenbinnenhuis.
D. 131,5 × 91,5, hfdh. kind 11, gem. onder rechts: *Artz.*
Gek. tentoonstelling 's Gravenhage 1884.

377. In het Weeshuis te Katwijk-Binnen. Weesmeisjes aan 't handwerken.
D. 98 × 132, hfdh. 8, gem onder links: Artz. In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt te Haarlem 1893.

AS (Pieter Jansz. van), geb. Delft 1603, begr. aldaar 6 Juni 1678.

378. Riviergezicht; een breed water strekt zich uit van den voorgrond naar achteren; langs den oever hofsteden onder welig geboomte. P v AS
E. 26,5 × 40, gem. links onder. Verk. Fr. Muller & Co. 1902.

379. Boomrijk Landschap, doorsneden van een rivier met kleinen waterval.

E. 100 × 73, fig.h. 10, gem. rechts. Verk. coll. Sigault Amst. 3 Dec. 1833. Verz. Van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

ASSCHE (Henry van), geb. Brussel 30 Aug. 1774, gest. aldaar 10 April 1841. Leerling van Jean Baptiste de Roy. *L.*

380. Bergstroom in de Ardennen tegen Zonsondergang.

E. 1,38 × 1,20, fig.h. 12, gem. onder links: *Hry van Assche, 1821.* Van een tentoonstelling te Amsterdam 1828.

ASSELBERGS (Alphonse), Belgisch schilder, geb. te Brussel 1839.

381. Zonsondergang in de Kempen.

D. 123 × 202, gem. onder links: *Alp. Asselbergs.* Geschenk van Mej. A. H. H. Horneman, 1885.

ASSELYN (Jan), bijgen. **Krabbetje** wegens zijn vergroeide hand; geb. Dieppe 1610, begr. Amsterdam 3 October 1652, geruimen tijd werkzaam te Rome.

382. De Bedreigde Zwaan; hij verdedigt zijn nest tegen een hond, die aan komt zwemmen. Van deze voorstelling heeft men later eene allegorie gemaakt op de waakzaamheid van Johan de Witt door onder den zwaan te schilderen »DE RAADPENSIONARIS«, op een der eieren in het nest »HOLLAND« en boven den hond: »DE VIANT VAN DE STAAT.

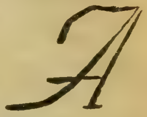

D. 144 × 175 lgr., gem. onder rechts: Verk. Gildemeester 11 Juni 1800. Uit het Nationaal Museum 1808.

383. Ruitergevecht, in een kaal heuvelachtig landschap tegen zonsondergang.

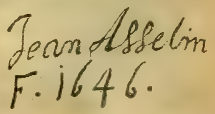

E. 49 × 74, fig.h. te paard 17,5, gem. in den linker benedenhoek. Verkoopingen van der Linden van Slingelandt, Dordrecht, 1785, en Daniel de Jongh Az., Rotterdam 1810. Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat E. Dupper Wz., 1870.

384. Italiaansch Landschap; nabij een Romeinschen bouwval bevinden zich eenige ezeldrijvers; links een rivier waarover een steenen brug.

D. 67 × 82, fig.h. 11, gem. rechts. Verk. Kabinet Bagot, 1836. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

385. Stadswallen bij Winter; bij een poortgebouw de ruïne van een brug.

D. 74 × 105, fig.h. 10, gem. in rechter benedenhoek: Afkomstig uit de verzameling van Winter. Legaat van Mevrouw Insinger, geb. van Loon, 1903.

ASSEN (Jan van), geb. Amsterdam 1635, aldaar gest. 1695.

386. Mansportret.

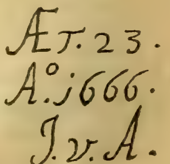

K. O. 12,5 × 10,5, hfdh. 5, gem. rechts in achtergrond. Geschenk van Dr. A. Bredius, 1887.

AST (Balthasar van der), geb. vóór 1590 te Middelburg; komt 1619 in het gild te Utrecht. In 1632 te Delft waar hij 1656 nog woonachtig blijkt.

382. Jan Asselyn.

435. Barth. van Bassen.

370. L. F. H. Apol.

337. Spaansche school. XVIIe eeuw.

333. Italiaansche school. XVIIe eeuw.

AST (Balthasar van der).

387a. Vruchten en bloemen. Eenige vruchten op een porceleinen schotel, een ruiker in een porceleinen flesch benevens eenige schelpen en losse bloemen op een wit tafelkleed.

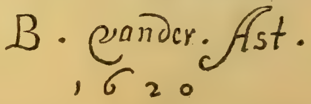

E. 40 × 70 w. gr., gem. links:
en rechts: *B. van der Ast fe. 1621.*

Aangekocht op veiling Fr. Muller & Cie, door tusschenkomst der Vereeniging Rembrandt, in 1904.

387. Een Bloementuil in een glazen Flesch; op de tafel eenige schelpen.
E. 59 × 43 w.gr., gem. in linker benedenhoek:

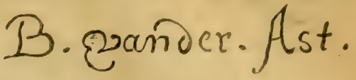

Legaat A. A. des Tombe, 1993.

ATTAMA (J.), werkzaam, waarschijnlijk te Leeuwarden, in het midden der 17e eeuw.

388. Portret van een jongen Man.
E. 72,5 × 61 lgr., gem. onder rechts:

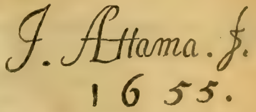

boven links *Aetat 33*. Verk. Borger-Joosten, 1882.

AVED (Jacques André Joseph), geb. Douai, 12 Januari 1702, gest. Parijs 4 Maart 1766. Leerling van B. Picart.

389. Prins Willem IV (1711—1751).
D. 107,5 × 67,5, fig.h. ten voeten uit 80,5, gem. op voorgr. rechts:

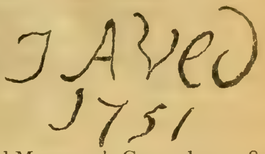

J. J. Balichou sc. en J. Houbraken sc. Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

390. Prins Willem IV.
D. 225 × 173 lgr., gem. rechts onder: *J. Aved f. 1751.*
Uit het Koninkl. Kabinet v. Schilderijen, 's Gravenhage 1876.

AVERCAMP (Hendrick) gezegd **de Stomme van Kampen,** geb. Amsterdam 25 Jan. 1585, gest. Kampen in of na 1663 waar hij sedert omstreeks 1625 woonde. Te voren te Amsterdam.

391. IJsvermaak; op een wetering bij een oud-Hollandsch dorp met een ophaalbrug in de verte.
E. 36 × 71, fig.h. 7, gem. op een boom links:

Verk. M. M. Snouck van Loosen, Enkhuizen 1886.

392. Winter; een bevroren wetering met talrijke figuren, in de nabijheid van enkele boerenhofsteden; een kerk en een kasteel in den achtergrond.
E. 77,5 × 132, fig.h. 8,5, gem. rechts op een deur:

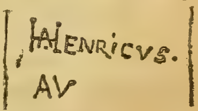

Uit de verz. G. de Clercq, Amsterdam. Gek. met medewerking der Vereeniging Rembrandt 1897.

BABUREN (Dirck of Theodoor van), zou in 1570 te Utrecht geb. en aldaar in 1624 gest. zijn. Leerling van Paulus Moreelse, vormde zich in Italie naar Caravaggio. *E.*

393. Prometheus door Vulcanus geketend; in den achtergrond Mercurius.
D. 202 × 184 lgr., gem. onder rechts.

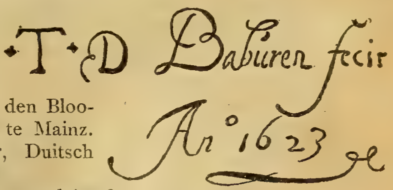

Verzamelingen Izaak van den Blooken, Amsterdam 1707 en Scholl te Mainz. Geschenk van Dr. J. von Loehr, Duitsch Consul te Caïro, 1893.

394. De Koppelaarster; groep van drie figuren.
D. 100 × 96 lgr. Geschenk van den heer G. de Clercq aan Amsterdam 1898. In bruikleen van de Gemeente, 1898.

BACKER (Adriaen), geb. Amsterdam 1635 of 1636. begr. aldaar 23 Mei 1684. Werkzaam te Amsterdam en geruimen tijd te Rome.

395. Anatomische Les van Prof. Frederick Ruysch (1638—1731). In het midden van de groep ligt op een tafel het lijk van een man, in 't ver-

kort gezien, met het hoofd naar den toeschouwer gekeerd. De afgebeelden behalve de Professor zijn: Leendert Fruyt, Gilles Hondecoeter, Joris van Loon, Jacob Brand, Rogier de Koen en Aert van Swieten.
168 × 244 lgr. gem. met de overgehaalde naamteekening *A. Backer f* en als jaartal 1670. Afkomstig van het Chirurgijnsgild.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

396. **De Inspecteurs van het Collegium Medicum te Amsterdam, 1683.** Het gezelschap, vereenigd aan een tafel, ontvangt bericht van den gildeknecht. Beelden ten voeten uit. Voorgesteld zijn de Doctoren Egbertus Veen, Bonaventura van Dortmont en Joan Verwout en de apothekers Johannes de Vriest en Jacobus Danckertsz. de Ry.
D. 261 × 378 lgr., gem. onder rechts. Afkomstig van de vergaderkamer van het Geneeskundig Toevoorzicht.
In bruikleen van Amsterd. 1885.

397. **Daniël Niëllius,** Predikant te Alkmaar.
D. 107 × 89 lgr., gem. rechts boven: *Aetatis Suae 61*, en links onder:
Gekocht in 1874.

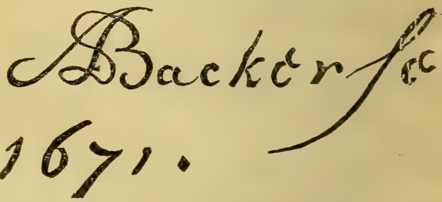

398. **De Oppercommissarissen der Walen, 1674.** Ze zijn gezeten aan een tafel; achter hen de kapitein der Waalredders en de havenmeesters. In den achtergrond masten van schepen. Voorgesteld zijn: Dirck Claesz. van Leeck, Jan Vlasblond, Wessel Smits en Hendrik Lijnslager (Toegeschreven).
D. 196 × 288 lgr., gejaarmerkt 1674. Uit de vergaderkamer in den Schreierstoren. In bruikleen van Amsterdam 1885.

BACKER (Jacob Adriaensz.), geb. Harlingen 1608 of 1609, gest. Amsterdam 27 Aug. 1651. Leerling van Lambrecht Jacobsz. te Leeuwarden, later omstreeks 1632 van Rembrandt te Amsterdam. *E.*

399. **De Regenten van het Nieuwezijds Huiszittenhuis omstr. 1650,** Lucas Pietersz. Conyn, Johan Steur, Rombout Kemp, Claes van Lith, Cornelis Metsue en Isaac Commelyn. Met uitzondering van één hunner, die staande een boodschap overneemt van den knecht, zijn ze gezeten aan een tafel, en ten voeten uit afgebeeld.
D. 272 × 312 lgr., gem. rechter benedenhoek. Uit het N. Z. Huiszittenhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

BAEN (Jan de), geb. Haarlem 20 Februari 1633, gest. 's Gravenhage Maart 1702. Leerl. van Jacob Adriaensz. Backer te Amsterdam. *Z K.*

400. **Vijf Regenten en twee Regentessen van het Werkhuis,** vermoedelijk geheeten: Barend Pietersz. Elias, Thomas van Hof-

land, Abraham le Seutre, Jacob Schardinel en Willem Kerckering, benevens Margaretha van der Merckt, echtgenoote van Hendrik Brouwer en Sara Nuyts, echtgenoote van Majoor Lambert Witsen. Behalve een regent en een regentes, die zijn opgestaan, zitten allen aan een tafel, waarop geldstukken en schrijfgerei. Beelden ten voeten uit.

D. 224 × 314 lgr., gem. vooraan links. Uit het Werkhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

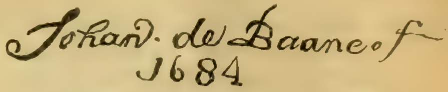

401. De Raadpensionaris Johan de Witt (1625—1672).
D. 125 × 98 lgr. Nationaal Museum 1808. Gek. in 1806.

402. Cornelis de Witt, Burgemeester van Dordrecht, Ruwaard van Putten (1623—1672).
D. 124 × 97 lgr. Abr. Blotelingh sc. Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808. Gek. in 1806.

403. De Gezant Hieronymus van Beverningk, Heer van Teylingen (1614—1690). Tegenh. van volgend No.
D. 156 × 121,5 lgr., gem. op de draperie links in het midden. Hendr. Bary sc. Verk. Douair. Baronesse van Utenhove van Heemstede, Utrecht 1880.

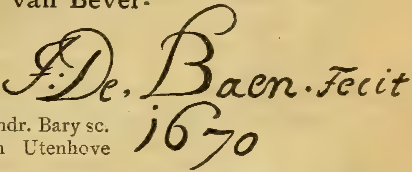

404. Joanna le Gillon (1635—1706), echtgenoote van den voorgaande.
D. 156,5 × 121,5 lgr. Afkomst zie vorig No.

405. De Lijken der Gebroeders de Witt, aan de voeten opgehangen.
D. 69,5 × 56, fig.h. 23. R. Roghman sc. Uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808. In 1802 verkregen in ruil voor een schilderij van Melchior d' Hondecoeter.

406. Verheerlijking van Corn. de Witt, met den tocht naar Chatham in het verschiet (Copie).
D. 75,5 × 102, hfdh. 7, in rijke gebeeldhouwde lijst. Het origineel geëtst door Romein de Hooghe en daarnaar door S. Fokke gegraveerd. Aangekocht te 's Gravenhage 1875.

BAILLY (David), geb. Leiden 1584, aldaar gest. 1657. Leerling van Jacques de Gheyn te Leiden en van Cornelis van der Voort te Amsterdam.

407. Maria van Reigersbergh (1589—1653), echtgen. v. Hugo de Groot.
K. 18,5 × 14, hfdh. 5, gem. onder links:

en rechts:

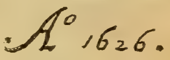

Gek. in 1806. Uit het Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

408. Jonkmansportret (Toegeschreven).
E. 35 × 27, hfdh. 11. Collectie van Heemskerck van Beest, welke in 1877 werd aangekocht.

BAKHUYSEN (Ludolf), geb. Embden 18 Dec. 1631, begr. Amsterdam 17 Nov. 1708. Leerling van Allert van Everdingen en van Hendrick Dubbels te Amsterdam. *E.—ZK.*

409. De Schilder zelf, zittend, ten voeten uit.
D. 190 × 150 lgr., gem. onderaan op een boek benevens het jaartal 1699.
Door den schilder vereerd aan de Stads-Kunstkamer in 1699. In bruikleen van Amsterdam 1885.

410. De Raadpensionaris Johan de Witt, als gemachtigde der Staten-Generaal aan boord gaande van de Nederlandsche vloot op 13 September 1665.
D. 92 × 140, fig.h. 23, gem. onder rechts. Nationaal Museum 's Gravenhage 1808. Gek. van C. Josi in 1805.

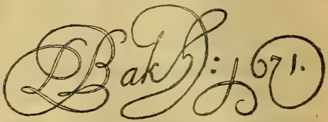

411. Het IJ voor Amsterdam van den Mosselsteiger gezien; bij kalm weer; in den achtergrond liggen schepen voor anker.
D. 81 × 67, fig.h. 14, gem. op een kist: Verk. G. van der Pot van Groenevelt, Rotterdam 1808.

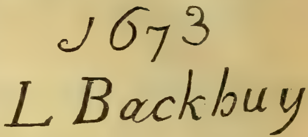

412. Woelende zee met zeilende schepen; op den voorgrond rechts een hoekje van de kust met figuren.
D. 57 × 70, fig.h. 11, gem. rechts op een ton: Verk. G. v. d. Pot v. Groenevelt, Rotterdam 1808.

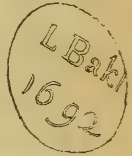

413. De Zuiderzee; een schuitje met visschers, die een net ophalen, iets verder rechts een zeilend vaartuig.
D. 37 × 46, gejaarmerkt op een plankje en geteekend op de vlag rechts. Gek. door M. Schouman van D. Weiland te Rotterdam 1812. Kabinet J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

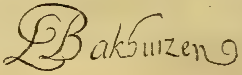

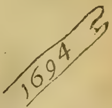

414. Het Haarlemmer Meer; in de nabijheid een zeilende tjalk, in het verschiet dorpen met torens en molens.
D. 43,5 × 62, gem. onder links. Verk. J. M. de Boer 1840. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

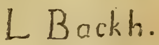

415. Het IJ voor Amsterdam; verschillende schepen zeilen over zwaar bewogen golven.
D. 65 × 75,5, gem. op een ton. Gek. van W. Esser 1828. Kabinet J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

416. Het IJ voor Amsterdam; op den voorgrond een steiger met verschillende figuren.
D. 69,5 × 81, fig.h. 16 gem. rechts onder: Verk. A. Brondgeest 1836. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

417. De Scheepstimmerwerf der Admiraliteit te Amsterdam.
E. Penteekening 38 × 69, fig.h. 6, gem. op een plank onderaan. Van een verk. te Amsterd. 1887.

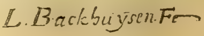

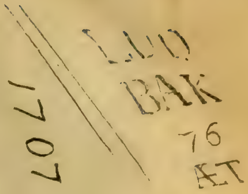

418. Een Schilder in zijn Werkplaats.
D. 91 × 70, fig.h. 43, gem. op twee boeken rechts op den grond. Verkooping Amsterdam 1888.

BAKHUYSEN (Lud.) en **HELST (Barth. v. d.)**, zie Nos. 1146 en 1147.

BAKHUIJZEN (**Hendricus van de Sande**), geb. 's Gravenhage 2 Jan. 1795, gest. aldaar 12 Dec. 1860. Leerl. van S. A. Krausz. *E.-L.*

419. Geldersch Landschap; grazende schapen met den herder.
E. 55 × 47, gem. onder links: *H. Bakhuijzen F 1818.* Gekocht tentoonstelling Amsterdam 1818.

420. De Bouwvallen van Brederode, van het oosten gezien.
D. 113 × 148, gem. onder rechts: *H. v. d. Sande Bakhuijzen F 1827.* Gekocht tentoonstelling Amsterdam 1828.

BAKHUIJZEN (**Gerardina Jacoba van de Sande**), geb. te 's Gravenhage 27 Juli 1826, aldaar gest. 19 Sept. 1895. Leerling van haar vader Hendricus van de Sande Bakhuijzen.

421. Bloemen en Vruchten, geschikt op een steenen dekstuk.
D. 68,5 × 93, gem. onder rechts: *G. J. v. d. S. Bakhuijzen 1869.* Gek. tentoonstelling 's Gravenhage 1869.

BAKHUIJZEN (**Julius Jacobus van de Sande**), geb. 's Gravenhage 18 Juni 1835. Leerl. van zijn vader Hendricus v. d. Sande Bakhuijzen. *E.*

422. Landschap in Drenthe bij avondstond.
D. 55 × 95,5, fig.h. 6, gem. onder rechts: *J. v. d. Sande Bakhuijzen 1882.* Gek. tentoonstelling Rotterdam 1882.

BAKKER KORFF (**Alexander Hugo**), geb. 's Gravenhage 31 Aug. 1824, gest. Leiden 28 Jan. 1882 waar hij sedert 1856 woonde. Leerling van Cornelis Kruseman.

423. Onder de Palmen; twee oude dames in een rijk vertrek in bewonderende aanschouwing van een hooge palmplant.
M. 17,5 × 14, fig.h. zittend 10,5, gem. rechts bij een stoel: *A. H. Bakker Korff 1880.* Gek. tentoonstelling 's Gravenhage 1881.

BALEN I. (**Hendrick van**), geb. Antwerpen 1575, aldaar gest. 17 Juli 1632. Leerling van Adam van Noort.

424. Hulde van Bacchus aan Diana; in een landschap.
P. E. 39,5 × 52, fig.h. zitt. 24. Kabinet van Heteren 1809.

BALTEN ook **BALTHASAR (Pieter)** of **Pieter de Costere Baltens**. Komt 1540 voor in het St. Lucasgild te Antwerpen, gest. vermoedelijk aldaar omstreeks 1598. *B.-E.*

425. St. Maartenskermis; verscheidene figuren verdringen zich om een op een verhevenheid geplaatst vat; rechts St. Maarten te paard.
E. 110 × 148, fig.h. 26, gem. op een steen in den voorgrond links:

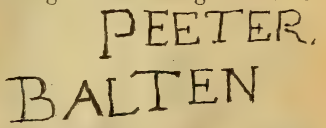

Gekocht in 1875

BAN (**Gerbrandt**), geb. Haarlem 1613, werkzaam tot omstreeks 1652 te Amsterdam. Hij was ook kunsthandelaar.

426. Jonkmansportret.
K. o. 23 × 17,5, hfdh. 6.5, gem. links:

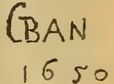

Veiling J. H. Cremer Amsterdam 15 Juni 1886.

BARBIERS (Pieter Pietersz.), geb. Amsterdam 26 Oct. 1748, aldaar gest. 26 Oct. 1842. Leerling van zijn vader, den decoratieschilder Pieter Barbiers. *E-L.*

427. **Landhoeve bij Helvoirt.**
E. 41 × 37, fig.h. 8, gem. onder links: *P. Barbiers.*

BARENTSZ (Dirck), geb. Amsterdam 1534, aldaar begr. 26 Mei 1592. Leerling van zijn vader Barent Dircksz gen. Doove Barent. Te Venetië was hij werkzaam bij Titiaan. Na 1562 te Amsterdam.

428. **Schuttersstuk met veertien Beelden, 1562.** Zeven zijn er gezeten om een tafel aan den maaltijd, terwijl de overigen daarachter op een rij staan; figuren te halven lijve.
E. 143 × 183 lgr., gem. links bov.: Anno a Christo nato 1562. en rechts als letter van het Rot: G
Een der voorgestelden houdt een briefje in de hand waarop: In Vino veritas.
Uit den Voetboogsdoelen. Vroeger in de gang van de kleine krijgsraadkamer van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

429. **De Pos-eters 1566; Schuttersmaaltijd,** met achttien schutters. De schutters, afgebeeld te halven lijve, zijn vereenigd om een tafel, zich vergastend aan brood en pos. Een vrouw brengt een schotel met pos aan.
E. 120 × 295 lgr., gem. rechts boven waarin L is de letter van het Rot: Anno 15 L 66
Uit den Kloveniersdoelen; voorheen in het portaal van de Kleine Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

430. **Corporaalschap van kapitein Reynst Pieterz., vaandrig Claes Claesz. Cruys, 1585.** De 28 beelden in twee lange reeksen boven elkaar geplaatst, de vaandrig in het midden. Te halven lijve.
E. 160 × 363 lgr. Vroeger vóór de Kunstkamer van het oude Stadhuis.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

431. **Schuttersstuk met vier en twintig Beelden.** De beelden, te halven lijve in drie rijen boven elkander opgesteld.
E. 155 × 230 lgr. Rechts boven jaartal en letter van het Rot. 15 A 88 Uit den Voetboogsdoelen. Vroeger in het portaal van de Kleine Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

432. **Ferdinand Alvarez de Toledo, hertog van Alva** (1507—1582). Waarschijnlijk eene copie.
E. 49 × 38 lgr., met opschrift: »Ferdinand Duc D'ALVA«; links staat No. 20, achterop het gekroonde naamcijfer van den Stadhouder Willem III en dus waarschijnlijk afkomstig van het Loo.
Uit het Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

428. Dirck Barentsz.

446. A. C. Beeldemaeker.

452. J. A. Beerstraten.

459. C. P. Bega.

468. C. P. Berchem.

BARTSIUS (Willem), geb. omstreeks 1612, opgenomen in het Alkmaarsche St. Lucasgilde 1634. Was de oom van Paulus Potter.

433. Portret van Juffr. Speyaert, echtgenoote van een heer Kettingh.

E. 63 × 51 lgr., wapen in den achtergrond daarbij: ÆTATIS 63 Ao 1630. Gemerkt rechts:

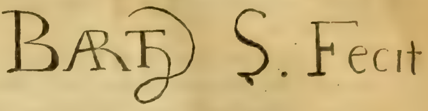

Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. K. van Swinderen, 1884.

BASHKIRTSEFF (Marie), geb. St Petersburg 1860, gest. Parijs 31 October 1884. Leerlinge van Rodolphe Julian, Robert Fleury en Bastiën Lepage.

434. Portret van hare Schoonzuster; zittende figuur.

D. 92 × 73 lgr., gem. rechts beneden: *M B 1881.*

Geschenk van hare moeder Mevr. Bashkirtseff geb. Bananine, 1902.

BASSEN (Bartholomeus van), geb. 's Gravenhage omstr. 1590, begr. aldaar 28 Nov. 1652. Werkzaam te Delft en te 's Gravenhage. Was stads-architect te 's Gravenhage.

435. Deftig Binnenvertrek uit het begin der 17e eeuw, met vele figuren, waarschijnlijk van Esaias van de Velde.

E. 72 × 101,5, fig.h. 14, gemerkt onder rechts:

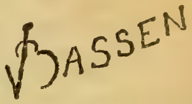

Gekocht in 1876.

436. Gezelschapsstuk. Eenige dames van verschillenden leeftijd, vermoedelijk tot één huisgezin behoorende, zijn in een rijk gemeubeld vertrek bijeen. (Toegeschreven.)

E. 95 × 141, fig.h. 35,5. Uit het Nederlandsch Museum.

BATIST (Karel), werkzaam te Amsterdam (?) in het midden der 17e eeuw.

437. Bloemstuk; krans van bloemen om een nis waarin een bokaal staat.

D. 121,5 × 106, gem. in het midden onderaan. Geschenk van Jhr. Otto Smissaert 1881.

BAUDEWIJNS (Adriaen Frans), ged. Brussel 3 Oct. 1644, gest. aldaar 1711. Werkzaam aldaar en te Parijs; leerling van Ignatius van der Stock. *E.*

438. Landschap, met bergen en valleien.

E. 14 × 18,5, gem. onder rechts:

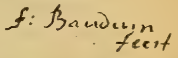

Gek. van C. F. Roos 1885.

BAUER (Nicolaas Bauer), geb. Harlingen 12 Sept. 1767, gest. aldaar, 28 Maart 1820. Leerling van zijn vader Johan Anthonisz. Bauer. *E.*

439. Stil Water; 's Lands oorlogsfregat »Rotterdam« ligt in de Maas vóór Rotterdam op stroom voor anker.

D. 80 × 106, gem. op een drijvend vat: *N. Bauer 1807.* Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808. Uit het Mauritshuis overgebracht naar het Paviljoen te Haarlem, vanwaar in 1885 naar Amsterdam.

440. Woelend Water; 's Lands oorlogsschip »Amsterdam« ligt voor de Westerlaag op het IJ voor anker. Tegenhanger van No. 439

D. 82 × 105. Herkomst als vorig No.

441. Aankomst der Vereenigde Engelsch-Hollandsche Vloot in de Baai van Algiers, 1816.
M. 55 × 76, gem. links onder: *N. Bauer 1818.* Uit het Mauritshuis in 1848 overgebracht naar het Paviljoen te Haarlem, vanwaar in 1885 naar Amsterdam.

442. Verbranden der Algerijnsche schepen, 1816.
E. 55 × 76, gem. onder links: *N. Bauer 1816.* Herkomst als No. 441.

443. Bombardement van Algiers, 27 Augustus 1816.
M. 54 × 75, gem. onder links: *N. Bauer 1818.* Herkomst als No. 441.

444. Hulp der Sloepen aan de „Queen Charlotte" van Lord Exmouth, 26 Augustus 1816.
M. 55 × 76, gem. onder links: *N. Bauer 1818.* Herkomst als No. 441.

BEECKMAN (Andries), Hij wordt in eene akte van 24 Aug. 1651 »Schilder tot Deventer« genoemd.

445. Gezicht op Jacatra, later Batavia, op het eiland Java.
D. 111 × 154, fig.h. 6, gem. onder rechts:

Aangekocht in 1859.

BEELDEMAEKER (Adriaen Cornelisz.), geb. Rotterdam omstreeks 1625, gest. 's Gravenhage, ná 1701. Werkzaam ook te Leiden en te 's Gravenhage.

446. De Jager, van zijn honden vergezeld, daalt een hoogte af in een bergachtig landschap.
D. 185,5 × 224 lgr. gem. op het geweer.

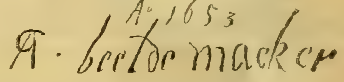

Verk. W. Gruyter, Amsterdam, 1882.

BEELT (Cornelis), werkzaam omstreeks 1660 te Haarlem.

447. De Hollandsche Haringvloot onder zeil.
D. 113,5 × 204,5, gem. rechts onder.

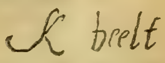

Geschenk van den heer W. E. van Pappelendam, 1885.

448. Gezicht op de Groote Markt te Haarlem, bij eene feestelijke gelegenheid.
D. 103 × 147, fig.h. 25, gem. links op den muur.

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

BEERSTRATEN (Anthonie), werkzaam te Amsterdam; komt voor 1639—1665.

449. De Haarlemmerpoort te Leiden bij winter, gezien van den buitenkant.
D. 90,5 × 128, fig.h. 9,5, gem. links onder:

Verk. H. Muilman 1813. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll 1880.

450. De voormalige Reguliersspoort te Amsterdam, bij winter.

D. 93,5 × 127, gem. links onder:
In bruikleen van de Erven van Vrouwe P. M. N. van Holthe tot Echten te Assen 1885.

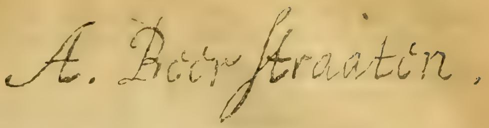

451. De Dam te Amsterdam met het nieuwe Raadhuis in Aanbouw. (Toegeschreven door Dr. A. Bredius).
D. 81 × 100, fig.h. 7. Geschenk van N N, door tusschenkomst van Dr. A. Bredius en van den kunsthandelaar F. Kleinberger, Parijs 1900.

BEERSTRATEN (Jan Abrahamsz.), ged. Amsterdam 31 Mei 1622, gest. aldaar 1666. Werkzaam te Amsterdam.

452. De Puinhoopen van het oude Stadhuis te Amsterdam, na den Brand van 7 Juli 1652.
D. 112 × 147, fig.h. 9, gem. links onder. Van een verkooping te Amsterdam 1818.

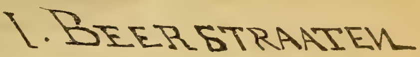

453. Het Paalhuis en de Nieuwe Brug aan den IJkant te Amsterdam; met sneeuw.
D. 84 × 100, fig.h. 12, gem. links onder:

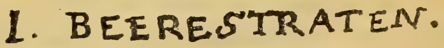

W. Unger sc. Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

454. Wintergezicht; schaatsenrijders op een breede vaart nabij een dorpskerk.
D. 95 × 132,5, fig.h. 7, gem. rechts onder:

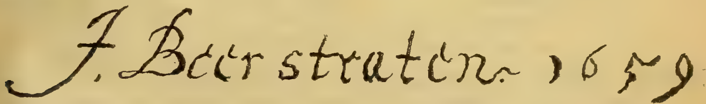

Verk. Meijnders 1838. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

455. Vierdaagsche Zeeslag tusschen de Hollandsche en Engelsche vloten, 11—14 Juni 1666. Afgebeeld is het gevecht op 12 Juni.
D. 176 × 281,5, gem. links onder, op een drijvend hout:

Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

BEEST (Sybrandt van), geb. waarschijnlijk te 's Gravenhage 1610, begr. Amsterdam 27 Januari 1674. Werkzaam te 's Gravenhage en te Amsterdam.

456. Groentenmarkt; in een stad.
E. 47. × 63, fig.h. 15, gem. rechts op een ton:
Legaat D. Franken Dz. 1898.

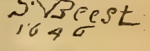

457. Gezantschap van den Czaar van Moscoviën op weg naar de Statenvergadering, 4 November 1631.
E. 47,5 × 80,5, fig.h. 25. Verk. Wed. Storm v. d. Chijs, Delft 1895.

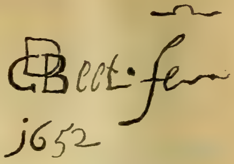

BEET (G. D.), Hollandsch schilder, werkzaam in het midden der 17e eeuw.

458. De Schilder zelf?
D. 75 × 60,5 lgr., gem. rechts:
Verk. en verzameling Höch, Munchen 1892 en van J. F. van Lennep, Amsterdam 1893.

BEGA (Cornelis Pietersz.), ged. Haarlem 15 Nov. 1620, gest. aldaar 27 Aug. 1664. Leerling van Adriaen van Ostade. Werzaam te Haarlem. *E.*

459. Boerenconcert; groep van feestvierende boeren en boerinnen in een binnenhuis.
D. 48 × 41, fig.h. 19, gem. rechts onder. Verk. Antony Sydervelt, Amsterdam 1766. Kabinet v. Heteren Gek. in 1809.

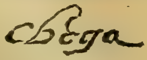

460. Gebed vóór den Maaltijd; een oude man en een jonge vrouw tegenover elkaar aan tafel gezeten.
D. 37,5 × 30, fig.h. 17, gem. onder rechts:
F. W. Burmeister sc. Gek. van J. Smith & Sons 1834. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

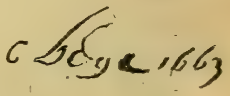

BEGEYN (Abraham), geb. Leiden 1637 of 1638, gest. Berlijn 11 Juni 1697 als hofschilder. *E.*

461. De Plundering; landlieden met hun vee op weg, worden door roovers overvallen.
D. 148 × 200, fig.h. 21, gem. rechts onder. Gek. in Amsterdam 1889.

BEHR (Carel Jacobus), geb. 's Gravenhage 9 Juli 1812, gest. 11 Nov. 1895. Leerling van Barth. Joh. van Hove; en

CRAEIJVANGER (Gijsbertus), geb. Utrecht 21 Oct. 1810, gest. aldaar 17 Juli 1895. Leerling van Jan Willem Pieneman. *E - L.*

462. Stadswal; in de nabijheid een kruitmagazijn waarvoor de schildwacht op post staat.
Notenhout 49 × 61, gem. onder links: *C. J. Behr Fec. figures par G. Craeijvanger 1830.* Aangekocht tentoonstelling 's Gravenhage 1830.

BELLEVOIS (Jacob), geb. Rotterdam 1620 of 1621, begr. aldaar 17 September 1676. Werkte ook te Gouda en te Hamburg.

463. Woelend Water; zeilende schepen op een breede rivier.
E. 93,5 × 149,5 gem. in een vlag:
Geschenk van den heer G. P. Rouffaer te Deventer 1885.

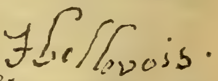

BERCHEM (Claes Pietersz.), ged. Haarlem 1 October 1620, gest. Amsterdam 18 Febr. 1683. Leerling o.a. van zijn vader Pieter Claesz, van Claes Moeyaert, van Pieter de Grebber, van Jan Wils (zijn schoonvader) en van Jan Baptist Weenix. Werkzaam te Haarlem en te Amsterdam. *E.*

464. Stadswal te Haarlem bij winter; op een bevroren singelgracht nabij een ronden zwaren toren zijn eenige mannen bezig vaten op een slede te laden.
E. 39,5 × 49,5, fig.h. 9, gem. links op den muur:
Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam, 1809.

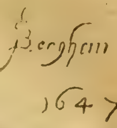

465. IJsgezicht nabij een Stad; op een bevroren vestinggracht, staan, bij een wit paard dat voor een slede gespannen is, twee mannen met elkaar in gesprek.
E. 39,5 × 48,5, fig.h. 8. Links op een stuk hout de moeilijk leesbare handteekening. Kabinet van Heteren, 1809.

466. De Ossendrift; herders drijven hunne ossen in een waterplas, die den geheelen voorgrond beslaat.
E. 38 × 62,5, fig. h. 9, gem. onder rechts:
Verkooping Mevr. van Heemskerk, 's Gravenhage 1770. Kabinet van Heteren 1809.

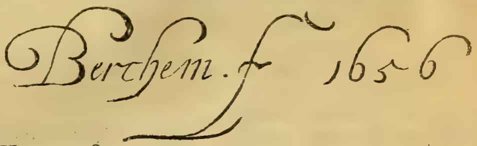

467. De drie Kudden; Italiaansch landschap bij avondzon; op den achtergrond een berg.
E. 44 × 66,5, fig.h. 8, gem. onderaan rechts: Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

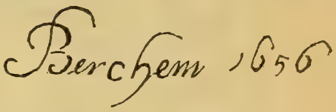

468. Italiaansch Landschap; tusschen bergen door stroomt een rivier, die over eenige rotsblokken, dicht bij den voorgrond, een kleinen waterval vormt; op den voorgrond herderinnen met vee.
D. 88,5 × 70, fig.h. 12, gem. onder rechts:
Gek. van A. Brondgeest, 1836. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

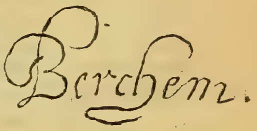

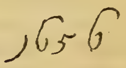

469. Italiaansche Bouwval; in een plas op den voorgrond nabij hooge bouwvallige muren staan eenige dieren met hunne begeleiders.
E. 51,5 × 41,5, fig.h. 9, gem. onder rechts:
Verk. coll. H. Muilman 1813, Amsterdam.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

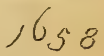

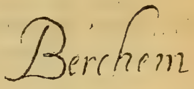

470. Het Ponteveer. Op den voorgrond, te midden van herders met hun vee, is een meisje op een wit paard gezeten; de groep is in afwachting van de pont, waarin een boer op een muilezel en eenig vee.
D. 83,5 × 106, fig.h. te paard 23, gem. onder links. J. A. Boland sc.
Verkoopingen Antonie Sijdervelt, Amsterdam 1766, en Mevr. Bicker, Amsterdam 1809.

471. Italiaansch Landschap; op den voorgrond eenige koeien en geiten die door twee meisjes gemolken worden.
E. 30,5 × 37,5, fig.h. 12, gem. voorgrond links:
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

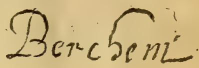

472. Juno en Io; Juno stijgt uit haar gouden koets; in de nabijheid Io onder de gedaante eener witte koe.
E. 24 × 32, fig.h. 11,5, gem. in 't midden onderaan:
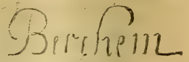

Afkomstig uit de collectie de Clercq 1899.
Overgenomen van de Vereeniging Rembrandt 1901.

473. Italiaansch Landschap; langs de oevers van een door rotsen begrensd meer drijven herders hun vee voort.
K. 14 × 17, gem. onder rechts:
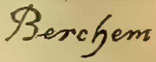

Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam, 1808.

474. Ruth en Boas; op den voorgrond Ruth in knielende houding, toegesproken door Boas; op den tweeden grond korenmaaiers aan het werk; bergachtig landschap.
D. 109,5 × 136, fig.h. 50, gem. onder links.

Verkooping coll. Bicker van Swieten, 's Gravenhage 1731. Kabinet van Heteren, 1809.

475. Allegorie op de Uitbreiding van Amsterdam; de Amsterd. stedemaagd te midden van goden en godinnen op den Olympus.
D. 172,5 × 148, fig.h. 1.60, gem. in linker benedenhoek:
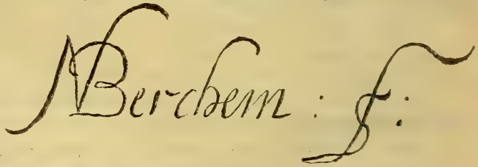

Verk. coll. Saportas 1843. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

BERCHEM (C. P.) en DOU (G.) Zie No. 794.

„ „ **en VAN DER HAGEN (J.)** Zie No. 1030.

BERCKHEYDE (Gerrit Adriaensz.), ged. Haarlem 6 Juni 1638 gest. aldaar 10 Juni 1698. Leerling van zijn broeder Job.

476. Het Spaarne te Haarlem; gezicht op de kade, met eenige aan den wal liggende beurtschepen.
E. 32 × 45,5, gem. onder links op den kaaimuur:
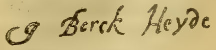

Verk. Ad. La Coste, Dordrecht 1832 Kabinet J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

477. Het Stadhuis op den Dam te Amsterdam; het gebouw recht van voren gezien; ter linkerzijde op het plein een dichte menigte.
D. 33,5 × 41,5, fig.h. 4, gem. onder links:
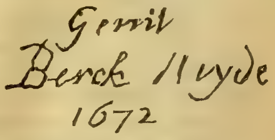

Van een verkooping te Amsterdam, 1828.

478. De Dam te Amsterdam, gezien naar den voorgevel van het Stadhuis met de Nieuwe Kerk en de Waag ter zijden; op het plein burgers, slepers en kooplieden.
E. 43 × 63, fig.h. 5,5, gem:
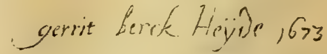

Veiling Wed. J. Rijfsnijder, 1812.
Legaat D. Franken Dz., 1898.

479. Het Oudezijds-Heerenlogement te Amsterdam, van terzijde gezien.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll 1880.
E. 30 × 41, fig.h. 2, gem. onder rechts:
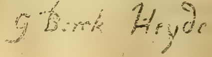

480. De Heerengracht te Amsterdam, nabij de Nieuwe Spiegelstraat.
D. 53 × 63, fig.h. 2,5, gem. onder links:
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll 1880.

481. De Dam te Amsterdam, met het Stadhuis van voren gezien.
D. 52 × 63, fig.h. 8, gem. onder links. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

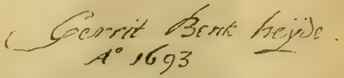

482. De Dam te Amsterdam, met het Stadhuis van ter zijde gezien.
E. 44 × 63, fig.h. 5,5, gem. onder rechts:
C. L. van Kesteren sc. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

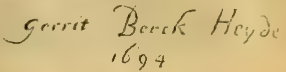

483. De Bloemmarkt te Amsterdam, naar het Stadhuis gezien.
D. 45 × 61, fig.h. 5, gem. op een schuit. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

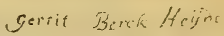

484. De Voorpoort van het Kasteel Egmond, in ruïne; tot stoffage een vrouw die een kind zoogt, zittende op een voerwagen.
D. 35,5 × 46, fig.h. 8, gem. onder links. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

BERCKHEYDE (Job of Hiob Adriaensz.), ged. Haarlem 27 Jan. 1630, aldaar verdronken 23 Nov. 1693. Leerling van Jacob Willemsz. de Wet.

485. De Amsterdamsche Beurs van binnen.
D. 89 × 116, fig.h. 25, gem. onder rechts:
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

486. De Sint Bavo-Kerk te Haarlem van binnen. Gezicht in den zuidelijken beuk naar den kooromgang. Enkele figuren.
D. 52 × 67,5, fig.h. 11. Gem. onder links. Verzameling van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam.

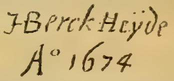

487. Nicolaes Eichelberg, echtgenoot van Helena van der Schalcke, zie No. 573. (Toegeschreven).
E. 34,5 × 28,5, hfdh. 9, gem. onder links:
Aangekocht te Amsterdam 1898.

BERCKHOUT (G. W.), Hollandsch schilder, werkzaam omstreeks het midden der 17e eeuw.

488. Gezicht op het Kasteel Egmond in Welstand.
D. 96 × 160, gem. op den voorgrond in het midden:
De tegenhanger van dit schilderij, zijnde ook een gezicht op het kasteel,

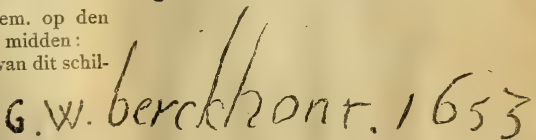

maar van de andere zijde, is in het Museum te Alkmaar. Van een verkooping te Amsterdam 1885.

BERCKMANS (Hendrick), geb. Klundert 1629, begr. Middelburg 27 Maart 1679. Leerling van Thomas Willeboorts Bosschaert en van Jacob Jordaens. Werkzaam te Leiden en te Middelburg.

489. **Adriaen Banckert** (1602—1684), Luitenant Admiraal.
D. 114 × 84 lgr., gem. boven links: *aet 46 . 1648* en onder rechts:
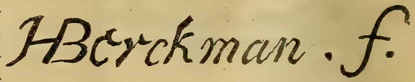

Met geringe wijziging gegraveerd door J. du Bois. Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

490. **Adriaen Banckert** (1602—1684), Luitenant Admiraal.
D. 110 × 83,5, lgr., gem. onder rechts.
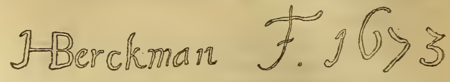

Met eene wijziging in de houding gegraveerd door Chr. Hagens. Verzameling de Ruyter, in 1895 aangekocht.

491 **Thomas Pots** (1618—1689), predikant te Vlissingen.
Teakhout 83 × 70 lgr., gem. in achtergrond rechts: ÆT. 43 Ao. 1661 en links:
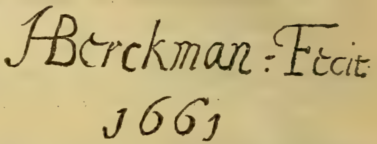

Afkomst als vorig No.

492. **Michiel Adriaensz. de Ruyter** (1607—1676), op jeugdigen leeftijd. (Toegeschreven).
E. 66 × 54, lgr. Aangekocht in 1893.

BERESTEYN (Claes van), geb. 1644, begr. te Haarlem 4 Maart 1684. *E.*

493. **Duinweg,** met geboomte; namiddaglicht.
E. 33 × 34,5, gem. valsch Ruysdael. Verkooping Douairière Nahuys—Hodshon, 1883.

BERG (Simon van den), geb. Overschie 4 Nov. 1812, gest. Arnhem 8 Juli 1891. Leerling van Pieter Gerardus van Os. Directeur van het Koninklijk Kabinet van Schilderijen te 's Gravenhage. *E. L.*

494. **Zomerochtend;** landschap met vee.
D. 50 × 83,5, dierh. 9,5, gem. *S. van den Berg F.*
Gek. tentoonstelling Rotterdam 1870.

BERGEN (Dirck van den), geb. Haarlem omstreeks 1640, aldaar werkzaam tot 1690; tijdelijk in Londen.

495. **Landschap met Vee;** een herderin wascht zich de voeten in een plas op den voorgrond.
D. 41 × 53, fig.h. zitt. 9, gem. in 't midden onderaan.
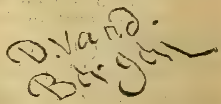
Verk. Gerrit Muller, Amsterdam 1827. Kabinet Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

496. **Landschap met Herder en Vee.**
D. 35 × 49, fig.h. 12, gem. onderaan:
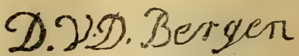

Gekocht in 1815.

497. **Vechtende Ossen,** in een landschap bij zonsondergang.
D. 37 × 48, dierh. 10, gem. onder rechts.
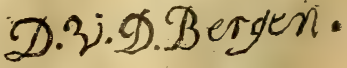

Gekocht in 1815.

534. P. de Bloot.

495. D. van den Bergen.

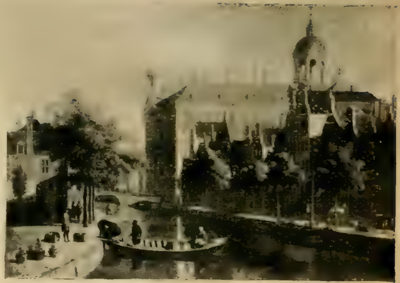
483. G. A. Berckheyde.

514. Corn. Bisschop of Busschop.

549. F. Bol.

527. H. Bloemaert.

498. Landschap; op den achtergrond een mausoleum onder boomen; op den voorgrond wordt, tusschen eenig ander vee, een geit door een meisje gemolken.
D. 66 × 80, fig.h. 18, gem. op het mausoleum:

Verk. F. A. van Iddekinge, 1838. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

BERTIN (Nicolas), geb. Parijs omstreeks 1668, gest. aldaar 11 April 1736. Leerling van Jouvenet en van Bon Boullogne.

499. Josef ontvlucht Potifars Huisvrouw.
E. 38,5 × 32,5, fig.h. 25, gem. onder rechts:
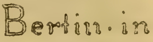

Kabinet van Heteren 1809.

500. Susanna en de Ouderlingen.
E. 39 × 33 fig.h 25, gem. onder links:

Kabinet van Heteren 1809.

BEVEREN (Charles van), geb. Mechelen 6 April 1809, gest. Amsterdam 16 September 1850. Werkzaam te Amsterdam.

501. Het Afscheid van den Soldaat; binnenhuis.
E. 45 × 55,5, fig.h. 22, gem. op een kist C. van Beveren *f* 1828. Gek. in 1889.

502. Louis Royer (1793—1868), beeldhouwer.
E. 25 × 20, hfdh. 4,5, gem. links: *C. van Beveren fc. 1830* en rechts *Roma*. Gekocht in 1890 met volgend No.

503. Carolina Frederica Kerst (1803-1883), echtgen. van den vorige.
E. 25 × 20, hfdh. 4,5, gem. rechts: *Ch. v. B. ft 1830*. Afkomst zie vorig No.

BEYEREN (Abraham Hendricksz. van), geb. 's Gravenhage 1620 of 1621, gest. Alkmaar 1675. Werkzaam ook in Leiden, daarna 1639—1657 te 's Gravenhage, vervolgens te Delft, weder te 's Gravenhage en eindelijk te Alkmaar.

504. Stilleven van Visschen; gekorven schelvisch en een moot zalm in een mand; daarnaast eenige botten en mosselen; erachter een vat en een bruine kan.
D. 74 × 87 w.gr., gem. rechts onderaan:
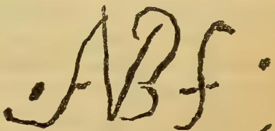

Verkooping G. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

505. Vischstuk; een mand met gekorven schelvisch; daarbij, op de tafel, een groote krab.
E. 60 × 81, w.gr., gem. in 't midden onderaan:
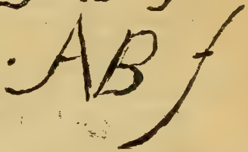

In bruikleen van den heer F. H. Wente, Amsterdam 1898.

506. Bloemstuk; een ruiker van verschillende bloemen in een waterkaraf staande op een tafel; er naast ligt een uurwerk.
D. 65 × 45,5, w.gr., gem. boven rechts:
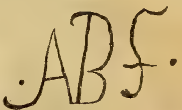

Verkooping Mr. M. C. van Hall 1858.

BIE (Cornelis de), geb. 1621 of 1622 te Amsterdam, gest. omstreeks 1664, aldaar.

507. Heuvelachtig Landschap met Herders en Vee.
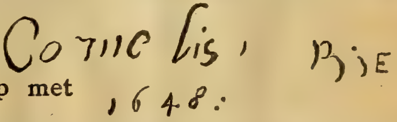

E. 60 × 85, fig.h. 16, gem. onder links. Geschenk van Dr. A. Bredius 1887.

BIESELINGE of BUESELINGHE (Christiaen van), geb. Delft 1558, gest. Middelburg 1600.

508. De ontmoeting van David en Abigaël.
E. 142 × 195, fig.h. 77, gem. onder links: CARSTIIAEN:I BIIESELINGE · FEESIT A° 1583
Aangekocht in 1895.

BILDERS (Albert Gerard), zoon van Johannes Warnardus Bilders, geb. 19 December 1838 Utrecht, gest. 8 Maart 1865 Amsterdam. *E.*

509. Zwitserland; in een boschstreek rusten twee herders met geiten.
E. 24,5 × 34, dierh. 7, gem. onder rechts: *Gerard Bilders 1860.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt, Haarlem 1902.

510. Oosterbeek. Op den voorgrond, in het lommer van wilgen en struiken, liggen eenige kalveren.
D. 39 × 55, gem. onder rechts: *A. G. Bilders 1860.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt, Haarlem 1902.

BILDERS (Johannes Warnardus), geb. Utrecht 18 Aug. 1811, gest. Oosterbeek 1 November 1890 alwaar hij werkte. *L.*

511. De Heide te Wolfhezen, met een groep zware eiken nabij den voorgrond.
D. 102,5 × 152,5, fig.h. 7,5, gem. onder links: *J. W. Bilders.*
Aangekocht tentoonstelling 's Gravenhage 1866.

512. Landschap; een vliet aan den zoom van een bosch.
M. 24 × 33,5, gem. I. W. Bilders. Legaat D. Franken Dz. 1898.

BILDERS—VAN BOSSE (Maria Philippina), geb. Amsterdam, 21 Febr. 1837, gest. Wiesbaden 12 Juli 1900, begr. te Oosterbeek.

513. Eikenlaan; begin van herfst.
C. 53,5 × 76, gem. onder links: *M. Bilders van Bosse.*
Aangekocht op een veiling ten bate der Vereeniging Pulchri Studio in 1900.

BISSCHOP of BUSSCHOP (Cornelis), geb. Dordrecht 12 Febr. 1630, begr. aldaar 21 Jan. 1674. Leerling van Ferdinand Bol.

514. De Appelschilster, gezeten in een portaal uitzicht gevende op eenige achter elkaar gelegen woonvertrekken en op een lusthof.
E. 70 × 57, fig.h. zittend 24, Gem. op een trede: C . BVSSCHOP : FECIT : 1667
Afkomstig verz. Viscount Hartford. Gek. Parijs 1903.

515. Allegorie op den Tocht naar Chatham in 1667, met het portret van Cornelis de Witt.
D. 104 × 153,5, hfd.h. portret 12, gem. onder rechts: C. Bischop Fecit 1668
Verk. H. de Kat (Dordrecht), Parijs 1866. Gekocht in 1887.

BISSCHOP (Christoffel), geb. Leeuwarden 22 April 1828. Leerling van Willem Hendrik Schmidt en van Hubertus van Hove. Werkzaam te Scheveningen. *L.*

516. De Valkenier; borstbeeld van een jongen man die een valk op de linkervuist houdt.
D. O. 77 × 50. lgr., gem.: *C. Bisschop.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

BILDERS (J. W.).

512a. **Gezicht op Leiden.** Schilderij vervaardigd ter opluistering van de feesten bij gelegenheid van de onthulling van Rembrandt's standbeeld op 27 Mei 1852.

D. 195 × 330, fig.h. 22,5, gemerkt in linkerbenedenhoek: *J. W. Bilders.*
In bruikleen van den heer F. H. Wente, 1904.

BISSCHOP (Christoffel).

516a. **Een zonnig plekje.** Eene jonge vrouw staat te handwerken bij een geopend vensterluik waardoor het zonlicht binnendringt; vóór haar een tafel met een grof rood kleed bedekt.

D. 118 × 88, fig.h. 77, gem. beneden rechts: *C. Bisschop.*
In bruikleen van den heer J. C. J. Drucker te Londen, 1904.

BISSCHOP—SWIFT (Catherine Seaton Forman), geb. Londen 6 April 1834, werkzaam te Scheveningen.

517. De Schildersweduwe; zij staat treurende voor het laatste werk van haar man; een klein meisje wil haar troosten.
D. 77 × 50, hfdh. 9, gem. onder rechts: *Kate Bisschop—Swift* 1870.
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

BLANCKHOFF (Jan Theunisz.), gez. **JAN MAAT,** geb. Alkmaar 1628, begr. Amsterdam 2 Oct. 1669.

518. Gezicht op de reede te Vlissingen; onstuimig weer. (Toegeschr.)
D. 96 × 146. Verkooping C. F. Roos & Co., Amsterdam, 1881.

BLEECKER (Dirck), geb. Haarlem 1622, achtereenvolgens werkzaam te Amsterdam 1652—1662, te Haarlem 1662—1669 en te 's Gravenhage 1670—1672; was werkzaam voor Prins Frederik Hendrik.

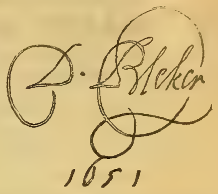

519. De boetvaardige Magdalena.
D. 114 × 85 lgr. gem. onder rechts. Verk. Haarlem 1869. Verkooping Graaf Rasponi, 1883.

BLES (David Joseph), geb. 's Gravenhage 20 Sept. 1821, gest. aldaar 3 Sept. 1899. Leerling van Corn. Kruseman. *E - L.*

520. Zoo de Ouden zongen, piepen de Jongen; of, **de Vadermoorders;** krijgsoefeningen van de kinderen in een officiers-gezin.
E. 49 × 67, fig.h. 23, gem. onder links: *David Bles f.*
Aangekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1869.

521. De Conversatie; in een salon zijn twee dames met elkaar in gesprek.
M. 26 × 34, fig.h. zitt. 17, gem. onder links: *David Bles ft.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden. 1899.

BLES (of Herri met de) gezegd **Civetta.** Geb. Bouvignes bij Dinant 1480, gest. vermoedelijk te Luik na 1521.

522. Het Paradijs. Adam en Eva's verblijf in het Paradijs, beginnende met de Schepping tot na de Verdrijving, voorgesteld in verschillende tafereelen. Rand met de teekenen van den dierenriem. (Toegeschreven).
E. rond midd. 47, fig.h 4. Verkooping H. G. van Otterbeek Bastiaans, Amsterdam, 1882.

BLIECK (Daniël de), vermoedelijk geb. Middelburg, vermeld in de gildeboeken van St. Lucas aldaar tusschen de jaren 1647—1669 en begr. 6 Maart 1673 in diezelfde stad. Hij was ook architect. *E.*

523. Een gothische Kerk van binnen.
E. 44 × 64, fig.h. 6, gem. onder links:
Gek. te Bournemouth, 1893.

BLOCK (Eugenius Frans de), geb. Grammont 14 Mei 1812, gest. Antwerpen 20 Jan. 1893. Leerling van Ferdinand de Braeckeleer. *E.*

524. Binnenhuis, met zonlichteffect; een moeder houdt op den schoot haar kind dat ze uit de wieg genomen heeft.
M. 34 × 42, fig.h. zitt. 9, gem. *B.* In bruikleen van Amsterdam, 1894.

BLOEMAERT (Abraham), geb. Gorinchem Dec. 1564, gest. 27 Jan. Utrecht 1651. Leerling van Gerrit Splinter en Joos de Beer te Utrecht; leerde 3 jaar te Parijs o.a. bij Hieronymus Francken, vestigde zich in 1591 te Amsterdam en in 1595 voor goed te Utrecht. *H - E.*

525. **Rust op de Vlucht naar Egypte.** De Heilige Familie heeft toevlucht gevonden in een ruime boerenwoning.
D. 85 × 109,5, fig.h. 19,5, gem. links op den gootsteen:

Aangekocht in 1902.

BLOEMAERT (Hendrick), geb. Utrecht omstr. 1601, gest. aldaar. 30 December 1672. Leerling van zijn vader Abraham.

526. **De Winter,** zinnebeeldig voorgesteld door een ouden man die zijn handen warmt boven een test vuur.
D. 81 × 98 lgr., gem. in achtergrond links.
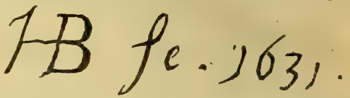

Verkooping J. L. Beijers te Utrecht, 1879.

527. **De Eierenkoopvrouw,** afgebeeld te halven lijve in zittende houding.
76 × 58 lgr., gem. onder links:

Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

528. **Johannes Puttkammer** (1600—1671), Licentiaat in de Godgeleerdheid; op zijn doodsbed.
D. 67 × 82,5 lgr., gem. onder rechts, *Ætat. 71 Sacerd. 40* en:
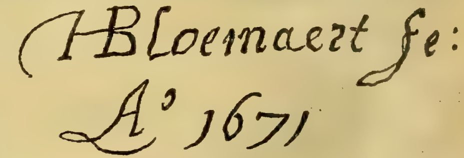

Geschenk van den heer W. A. Hopman, 1882.

BLOEME (Herman Antonie de), geb. 's Gravenhage 17 Sept. 1802, gest. aldaar 3 Nov. 1867. Leerling van Jan Willem Pieneman.

529. **Antonie Frederik Jan Floris Jacob Baron van Omphal** (1788—1863), Luitenant-Generaal.
D. 131 × 106 lgr., gem. onder rechts: *H. A. de Bloeme pinx Ao. 1854.* C. W. Mieling. Lith. Legaat van Jonkvr. C. L. M. van Omphal 1877.

BLOMMEN (Norbertus van), geb. Antwerpen 10 Febr. 1670, gest. Amsterdam omstreeks 1746.

530. **Jan Pietersz. Somer** (1641-1716), kunsthandelaar te Amsterdam.
E. 37 × 29, hfdh. 14. Achterop staat: *Jan Pieterse Zomer Nolbertus van Bloemen Pinxit.* Arn. v. Halen sc. Verkoopingen J. van der Marck (Leiden), Amsterdam 1773 en Douairière Ńahuys Hodshon, Amsterdam, 1883.

BLOMMERS (Bernardus Johannes), geb. 's Gravenhage 30 Jan. Jan. 1845. Leerling van Christoffel Bisschop. *E.*

531. **De Kinderen van den Visscher;** een meisje en een jonger knaapje in een visschersbinnenhuis.
E. 41,5 × 36, fig.h. 31, gem. onder rechts: *B. J. Blommers 1868.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt te Haarlem, 1902.

532. Het Breistertje; gezeten in het duin.
D. 51 × 40,5, hfdh. 6, gem. *Blommers.* Aangekocht tentoonstelling Amsterdam 1886.

BLONDEEL (Lancelot), geb. waarschijnlijk Poperinghe 1496, gest. Brugge 4 Maart 1561, waar hij zich 1519 gevestigd had. Was eerst metselaar.

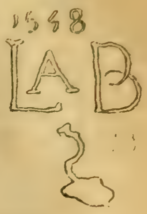

533. Een Marteldood, in een bergachtig landschap, aan den voet van een hooge ruïne; compositie met talrijke figuren.
E. 56 × 71, fig.h. 11, gem. onder rechts:
In bruikleen van Jhr. B. W. F. van Riemsdijk, 1897.

BLOOT (Pieter Pietersz. de), geb. Rotterdam 1601, begr. aldaar in Nov. 1658. Werkzaam in Rotterdam.

534. Het Kantoor van den Advokaat tijdens het Spreekuur; op een papier tegen den lessenaar: die wil rechten om een koe die brengt er noch een toe.
E. 57 × 83, fig.h. 16, gem. onder rechts:

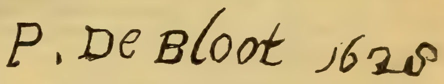

Gekocht in 1877.

535. Boerenkermis; gezicht in een dorp; op den voorgrond zit een klein gezelschap aan een tafel; meer naar achter dansen dorpelingen in een kring.
E. 60 × 84, fig.h. zitt. 11, gem. onder links:

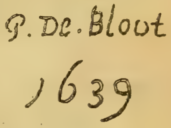

Gekocht 1888.

BLIJHOOFT (Zacharias), sedert 1659 lid van het St. Lucasgilde te Middelburg, aldaar gest. 1681 of 1682.

536. Mr. François Leidecker (1651—1688). Zie No. 264.
D. 90 × 75 lgr., gem. onder links:

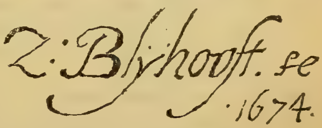

Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. van Swinderen 1884.

537. Maria van der Burght eerste huisvrouw van François Leidecker. Zie No. 265.
D. 88 × 72 lgr. Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. K. van Swinderen, 1884.

BOIS (Simon du). Zie op Dubois.

BOL (Cornelis), afkomstig van Antwerpen, huwt 1613 te Haarlem, begr. aldaar 23 Oct. 1666. Wordt 1637 vermeld als lid van het Sint Lucasgild te Haarlem; werkte vermoedelijk tijdelijk te Londen. *E.*

538. Gevecht tusschen Hollandsche Schepen en Galjoenen, bij een bergachtige kust.
E. 39 × 73, gem. rechts op eene rots:

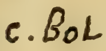

Gek. veiling Amsterdam 1879.

BOL (Ferdinand), ged. Dordrecht 24 Juni 1616, begr. Amsterdam 24 Juli 1680. Reeds vóór 1640 te Amsterdam. Leerling van Rembrandt. *E.*

539. De Schilder zelf. Zie ook No. 362 op Pieter van Anraadt.
D. 128 × 104 lgr. Legaat A. Brondgeest die het als familieportret bezat, 1849.

540. Zes Regenten met den Bode van het Nieuwe-Zijds Huiszittenhuis, 1657, afgebeeld te halven lijve rondom een tafel waaraan de meesten gezeten zijn. Hunne namen zie pag. 347.
D. 143 × 192, gem. in het midden boven op een pilaster. Uit het Werkhuis. Geschilderd voor het Huiszittenhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

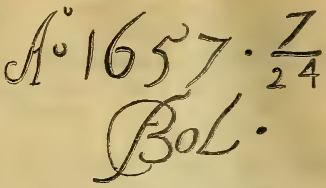

541. Vier Regenten van het Leprozenhuis, 1668, afgebeeld ten voeten uit, gezeten aan een tafel. Hunne namen zie pag. 347.
D. 176 × 210 lgr. Uit de Regentenkamer van het Leprozenhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

542. Drie Regentessen van het Leprozenhuis, 1668, gezeten aan een tafel en afgebeeld ten voeten uit. Hare namen zie pag. 347.
D. 170 × 208 lgr., gem. op een voetbankje rechts. Uit de Regentessenkamer van het Leprozenhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

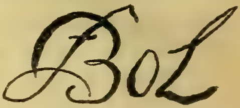

543. Roelof Meulenaer (1619-1703).
D. 120 × 96,5, lgr., gem. onder links. en gejaarm. 1650.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll 1880.

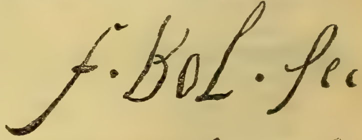

544. Maria Rey (1614—1703), echtgenoote van Roelof Meulenaer.
D. op P. 120 × 96,5 lgr. gem. onder rechts. en gejaarm. 1650. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

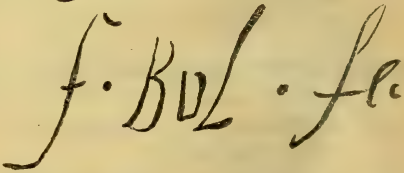

545. Artus Quellinus (1609-1668), beeldhouwer.
D. 124 × 100 lgr., gem. onder links: Verkoopingen Warner Wreesman, 1816 en Huis met de Hoofden, 16 Juli, 1819.
Gekocht in 1821 als portret van Jacob van Campen.

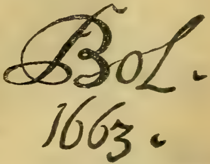

546. Het Onderwijs; allegorische voorstelling.
D. 208 × 179, lgr., gem. in het midden op de trede: Geschilderd als schoorsteenstuk voor het Trippenhuis.

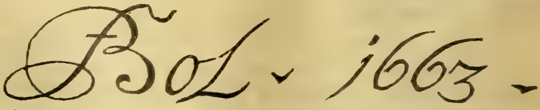

547. Een Moeder met twee Kinderen en een Hondje; vermoedelijk een portretstuk van de familie Trip.
D. 169 × 154 lgr., gem. in het midden onderaan: Geschilderd als schoorsteenstuk in het Trippenhuis.

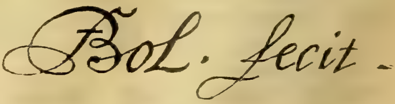

548. Michiel Adriaensz. de Ruyter (1607—1676).
D. 116,5 × 93,5 lgr., gem. onder rechts:

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

549. Michiel Adriaensz. de Ruyter.
D. 157 × 138 lgr., gem. op de balustrade rechts:

Afkomstig van de Admiraliteit van Zeeland te Middelburg. Gesch. van den Departementalen Raad van Zeeland, 1808.

550. Naäman de Syrier en de profeet Elisa; de profeet weigert de kostbaarheden hem door den hoofdman aangeboden.
D. 151 × 248,5, fig.h. 75, gem. onder rechts op de trede:

In bruikleen van Amsterdam, 1899.

551. Salome, dansende voor Koning Herodes.
D. 176 × 133, fig.h. 90, gem. links op halve hoogte:

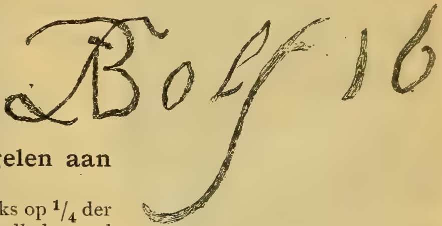

Verk. Graaf Rasponi Amsterdam, 1883.

552. Het bezoek der Engelen aan Abraham.
D. 404 × 282,5 lgr., gem. links op 1/4 der hoogte.

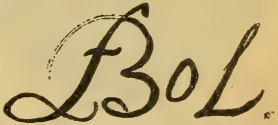

Deel van een wandbehangsel bestaande uit 5 groote composities van Bol, afkomstig uit eene zaal in het huis No. 6 van de Nieuwe Gracht te Utrecht. De 4 andere, voorstellende: De vinding van Mozes, Achilles ontvangt van Thetis een nieuwe wapenrusting uit de smidse van Hephaestus, Koning Amazia en de man Gods en Jozef's beker gevonden in Benjamin's koornzak, zijn tijdelijk afgestaan aan Ged. Staten van Zeeland ter versiering van de Abdijgebouwen te Middelburg. Geschenk van de familie Royaards, 1892.

553. Michiel Adriaensz. de Ruyter. (Copie).
D. 112 × 90 lgr. Uit de modelkamer van Marine. In het Nederl. Museum.

BOLLONGIER, Bollangier of Boulengier (Hans), in 1623 ingeschreven in het St. Lucasgilde te Haarlem; werkzaam aldaar. Er bestaat een stuk van hem gejaarmerkt 1664.

554. Bloemstuk; tulpen en andere bloemen in een vaas.
E. 68 × 54,5, w.gr., gem. onder links.

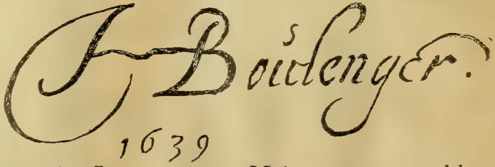

Verk. Douairière Nahuys—Hodshon, 1883.

BOLOMEY (Benjamin), geb. Lausanne 19 Mei 1739, gest. aldaar 19 Dec. 1819; werkzaam 's Gravenhage 1763—1791. Was hofschilder van den Prins van Oranje. *AT.*

555. Frederica Sophia Wilhelmina van Pruisen, Prinses Douairière van Prins Willem V (1747—1820), omgeven door de Drie Gratiën en andere allegorische figuren.
E. 44,5 × 31, fig.h. Aan de achterzijde een gedicht met aanwijzing dat Benjamin Bolomey de schilder is. Gek. van den heer Botgortschek te's Gravenhage 1880.

556. Willem V Prins van Oranje (1748—1806); ten voeten uit.
D. 230 × 106 lgr., gem. rechts:
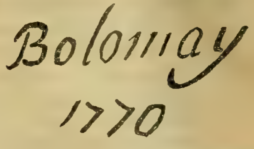
Ontvangen in 1878 van Gedeputeerde Staten van Zeeland; afkomstig uit het huis van den vertegenwoordiger des Prinsen in de Staten van Zeeland van 1768 tot 1778, J. A. van de Perre.

557. Frederika Sophia Wilhelmina, Prinses van Pruisen (1747—1820), gemalin van Prins Willem V; ten voeten uit.
D. 207 × 106, lgr. Afkomst zie vorig No.

BOMBLED (Karel Frederik), geb. 's Gravenhage 1 Maart 1822, gest. Chantilly 4 Januari 1902. *E—L.*

558. De Zigeuners op weg.
M. 29,5 × 39, fig.h. 8, gem. onder links: *K. Bombled.* Leg. D. Franken Dz., 1898.

BONVIN (François), geb. Vaugirard 22 Nov. 1817, gest. Parijs 18 Dec. 1887. *E.*

559. Stilleven; een tinnen beker bij een mandje met aardbeziën.
D. 45,5 × 36, gem.: *1871 F. Bonvin London.* Geschenk van Mevr. de Douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

BOOM (Abraham Ver-). Zie op Verboom.

BOONE (Daniel), geb. Burgerhout bij Antwerpen omstreeks 1635, gest. waarschijnlijk Londen 1698.

560. Kaartspelende Boeren.
E. 19,5 × 23,5, hfdh. 3,5, gem. links bij het midden onderaan:
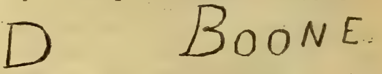
Gekocht van C. F. Roos & Co. 1885.

561. De Pap-eter; een boer met een aarden pot voor zich.
E. 19,5 × 15, hfdh. 4, gem. in het midden onderaan.

Geschenk van den heer F. Heusy te Kampen, 1893.

BOONEN (Arnold), geb. Dordrecht 16 Dec. 1669, gest. Amsterdam 2 Oct. 1729. Leerling van Godfried Schalcken. Werkzaam te Dordrecht, tijdelijk in Duitschland, en sedert 1696 te Amsterdam.

562. Zes Regenten van het O. Z. Huiszittenhuis, 1705. De regenten, tot aan de knieën gezien, zijn bezig aan tafel met schrijfwerk en geldtellen.
D. 175 × 375, lgr., gem. onder links:

Uit het Huiszittenhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

563. Vier Regenten van het Leprozenhuis, met den Boekhouder en den Binnenvader, 1715, ten voeten uit afgebeeld, vereenigd aan een tafel. De regenten zijn: Hendrik Visser, Michiel du Fay, Willem Pijll, Wolfert Hendrik Drinkveldt.
D. 236 × 243, lgr., gem. onder links: *A. Boonen 1715.* Vroeger in het portaal vóór de regentenkamer van het Leprozenhuis. In bruikl. van Amsterdam 1885.

540. F Bol.

570. Gerard ter Borch.

568-569.
Gerard ter Borch.

545. F. Bol.

573. Gerard ter Borch.

564. Vijf Overlieden van het Chirurgijnsgilde van Amsterdam, 1716, gegroepeerd om een tafel, drie in zittende, twee in staande houding; hunne namen zijn: Dirk Cloes, Roelof Roelvink, Jan Koenerding, Stilling van Velsen en Benjamin van Tongeren.
D. 157,5 × 239, lgr., gem.:

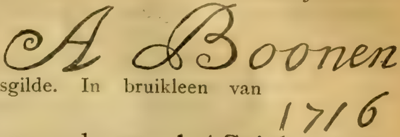

Afkomstig van het Chirurgijnsgilde. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

565. Vier Regenten en de Binnenvader van het Spinhuis, 1714. Drie zijn er gezeten, een staat aan een tafel; ten voeten uit. De Vader heeft de schets van de schilderij in de hand. Hunne namen zie bl. 347.
D. 178 × 235, lgr. gem. links onder: *A. Boonen 1714.*
Uit het Spinhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

566. Mr. Jan van de Poll (1666—1735) **met zijn zoontje Harmen Hendrick** (1697—1772).
D. 48,5 × 39,5, hfdh. 7, gem. in het midden onderaan:

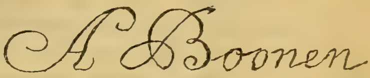

Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll 1885.

BOR (Paulus), geb. in de eerste helft der 17e eeuw, gest. Amersfoort 10 Aug. 1669.

567. De Vinding van Mozes; halfnaakte vrouwen, in het water staande, dragen het kind den oever op waar de dochter van Pharäo staat toe te zien.
D. 132,5 × 115,5, hfdh. 9. Afkomstig uit het Huygenshuis te 's Gravenhage.

BORCH (Gerard ter), geb. Zwolle 1617, gest. Deventer 8 Dec. 1681. Leerling van zijn vader Gerard ter Borch te Zwolle en van Pieter Molyn te Haarlem. Na lange reizen door Engeland, Italie en Spanje, hoofdzakelijk werkzaam te Deventer.

568. De Schilder zelf (?).
K. 35,5 × 29,5, hfdgr. 6,5, gem. in den achtergrond onder rechts:

Gekocht te 's Gravenhage 1868. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

569. Geertjen Matthijssen (?); Wed. van Thijs Daems, vrouw van Gerard ter Borch. Tegenhanger van No. 568.
K. 35,5 × 29,5 hfdgr. 6,5 gem. in achtergrond onder links:

Gekocht met vorig No. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

570. De vaderlijke Raadgeving. Een dame in wit satijn gekleed en van achteren gezien, staande op den voorgrond, wordt toegesproken door een officier, die op een stoel gezeten is naast eene dame die uit een glas drinkt. Rechts staat een hond.
D. 71 × 73, fig.h. 41. J. G. Wille sc., J. C. Bendorp sc., W. Unger sc., A. Moll lith., Wildt lith. Herhaling zonder hond in het Museum te Berlijn.
Verk. Mevr. Lormier 's Gravenhage 1763. Kabinet van Heteren 1809.

571. Ds. Hendrick van der Schalcke of **Schalckenius,** predikant te Uitgeest, Edam en Hoorn van 1638—1676.
E. O. 29,5 × 23,5, hfdgr. 5,5, gem. onder rechts:

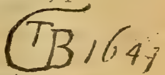

Gekocht in 1898 met volgende twee Nos.

572. De Vrouw van Ds. Hendrick van der Schalcke.
E. O. 29,5 × 23,5, hfdh. 5, Afkomst zie No. 571.

573. **Helena van der Schalcke als klein kind,** dochter van de beide voorgaanden. Gehuwd met Nic. Eichelberg. Zie No. 487.
E. 34 × 28,5, fig.h. 21. Afkomst zie No. 571.

574. **Jan van Duren,** Schepen en Raad van Deventer van 1644—1672. Ten voeten uit.
D. 81 × 65, fig.h. 51, gem. links in den achtergrond:

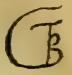

Achterop staat: «Jan van Duren, Burgemeester en Cameraar van Deventer». Een gelijk portret, zittend, komt voor op de schilderij van ter Borch uit 1667, in het Raadhuis aldaar, voorstellende den Deventer Magistraat.
In bruikleen van den heer P. W. van Doorninck te Bennekom 1901.

575. **Margaretha van Haexbergen,** vrouw van den vorige. Ten voeten uit.
D. 82 × 65,5, fig.h. 49. Herkomst als No. 574.

576. **Beëediging van den Vrede van Munster, 15 Mei 1648.** De Schilder zelf aan de uiterste linkerzijde. Copie naar het origineel in de National Gallery te Londen.
K. 46 × 60, fig.h. 20. Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

577. **Jongen bezig een Hondje te vlooien.** Copie naar het origineel in de Oude Pinakotheek te Munchen.
E. 36,5 × 28,5, fig.h. 6. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

BORCH (Jan ter), Holl. schilder, werkzaam eerste helft 17e eeuw.

578. **De Teekenles;** een oude man geeft een knaap onderwijs in het teekenen naar pleister bij kaarslicht.
D. 120 × 159, lgr. gem. bij het voet. stuk van een

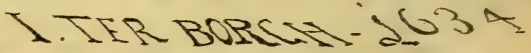

beeldje. Afkomstig uit het schilderijenkabinet van Prins Willem V; versierde vroeger den schoorsteen van de zaal in het Hof te Rijswijk, alwaar in 1697 de Gevolmachtigden bijeenkwamen.

BORCH (Moses ter), ged. Zwolle 19 Juni 1645, gesneuveld bij Harwich 12 Juli 1667, jongste broeder van Gerard ter Borch.

578a. **Jan Fabus.** (Studiekop).
Papier 8 × 7, hfdh. 5. Veiling coll. Zebinden Zwolle, 1886.

BORCULO (H. van), 1616/7 als meester in het Utrechtsche schildersgild aangenomen.

579. **Henricus van Zyl** (1545-1627), Raadsheer in het Hof van Utrecht.
Als onderschrift: OCTO ANNIS DECIES COMPLETIS ATQ. DVOBVS HENRICI ZYLII TALIS IMAGO FVIT ANNO 1627.
K. 16,5 × 11,5, hfdh. 5. Crisp. de Passe sc. Verk. coll. van der Willigen 1874.

BORMAN (Johannes), komt voor in de boeken van het St. Lucasgilde te Leiden 1657 en 1658 en te Amsterdam in 1659.

580. **Festoen van Vruchten;** druiven en abrikozen.
D. 60 × 74, gem. onder in het midden:
Verk. van Panhuijs, Amsterdam 1822.

BORSELEN (Jan Willem van), geb. Gouda 20 September 1825, gest. 's Gravenhage 24 Sept. 1892. Leerling van Andreas Schelfhout. *E-L.*

581. Hollandsch Landschap, bij Schoonhoven.
D. 80 × 136, fig.h. 4,5, gem. onder rechts: *J. W. van Borselen F.*
Gek. tentoonstelling, Amsterdam 1868.

BORSSOM (Anthony van), geb. Amsterdam 1629 of 1630, begr. aldaar 19 Maart 1677. *E.*

582. Landschap bij Maneschijn.
E. 38 × 49,5, gem. onder links:
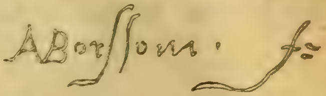
Verk. Delboy 's Gravenhage, 1881.

583. Amphibieën, Insecten en Planten.
D. 62 × 49, gem. onder links:

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1890.

BOSBOOM (Johannes), geb. 's Gravenhage 18 Febr. 1817, gest. aldaar 14 Sept. 1891. Leerling van Bartholomeus Johannes van Hove. *E-L.*

584. De Lieve-Vrouwekerk te Breda, met het grafmonument van Engelbert II van Nassau op den voorgrond.
M. 89 × 70, fig.h. 16, gem. onder rechts: *J. Bosboom 1843.*
Aangekocht in 1843.

585. Godsdienstoefening van Kloosterlingen in eene Kerk.
M. 88 × 68, fig.h. zitt. 11,5, gem. onder links: *J. Bosboom.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

BOSCH (Hendrik van den), Hollandsch schilder, 1ste helft der 18e eeuw.

586. Diederik van Durven, Gouv.Gen. van N. I. 1729—1730.
K. 33,5 × 26, hfdh. 7. Met opschrift: Mr. DIDERIK DURVEN, GOUVR GENERL VAN INDIA, waartusschen zijn wapen.
Gem. rechts beneden:
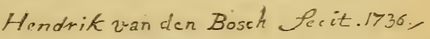

Herkomst zie No. 328.

BOSCH (Hieronymus van Aeken, gezegd Jeroen), geb. 's Hertogenbosch omstreeks 1462, aldaar gest. 1516.

587. Het Snijden van den Kei; de patient ondergaat de behandeling, vastgebonden op een stoel; eenige omstanders zien toe.
E. 41,5 × 32, fig.h. st. 16, gem. onder links op een vaantje.

Afkomstig uit Londen. Gek. 1893.

588. De Verzoeking van den heiligen Antonius; de heilige omringd van vele gedrochten; in den achtergrond een brandende stad. Copie uit den tijd.
E. 71,5 × 90, fig.h. gekn. 16. N.B. Geheel overeenkomstige werken in de Musea van Brussel, Bonn en Antwerpen. Vermoedelijk alle copieën naar het origineel te Lissabon. Aangekocht van Fr. Muller & Co. 1899.

589. De Aanbidding der Koningen; over de hut op den voorgrond heen wordt achter heuvelachtige terreinen de stad Jeruzalem gezien. Copie naar het origineel in het Prado-Museum te Madrid.
E. 57 × 45, fig.h. 20. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

BOSSCHAERT (Ambrosius), geb. omstr. 1570 te Antwerpen, werkzaam aldaar, te Middelburg en te Utrecht, waarschijnlijk tot na 1643.

590. Bloemstuk; tulpen, rozen en anjers in een vaasje.
K. 31 × 22,5. gem. onder links:
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1890.

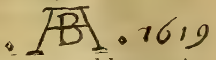

BOTH (Johannes), geb. Utrecht omstreeks 1610, gest. aldaar 9 Aug. 1652. Leerling van Abraham Bloemaert te Utrecht; kwam in Italie onder den invloed van Claude Lorrain. *E.*

591. De naar de Natuur studeerende Schilders; ze zijn gezeten in een Italiaansch landschap met rotsmassa's op den voorgrond, die begroeid zijn met struikgewas, hooge planten en boomen; in het midden een kleine bergstroom.
D. 181,5, 240, fig.h. 30, gem. rechts op 1/4 der hoogte op een rotsblok:
Gek. 1833 door Th. Hamlet, 1834 door A. van der Hoop. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

592. Italiaansch Landschap. Over een weg, loopende door een heuvelachtig terrein met enkele boomgroepen, drijft een man op een muilezel gezeten twee beladen muilezels voort. Twee ruiters met hun gids komen hem tegemoet. In het verschiet bergen en de zee.
E. 80,5 × 104, fig.h. 11, gem. links op een rots:
Verk. Dr. J. Bleuland, Utrecht 1839. Kab. J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

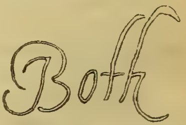

593. Italiaansch Landschap met Ponteveer; een dame op een muilezel gezeten en een heer van zijn paard afgestegen, wachten een pont af, die komt aanvaren bemand met herders en koeien; in 't verschiet bergen en eene stad.
D. 76,5 × 91,5, fig.h. te paard 13, gem. op een rots rechts. Door hemzelf geëtst.
Verkooping G. van der Pot, Rotterdam, 1808.

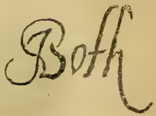

594. Italiaansch Landschap; links beginnende kronkelt zich een weg door begroeide heuvelachtige terreinen; op den achtergrond bergen; op den weg een ezeldrijver en een boer met kar.
E. 37,5 × 50,5, fig.h. op ezel 9. gem. onder rechts op een rots. Verkoopingen Destouches 1794, Talleyrand 1817, Pourtalès 1826; en op eene te Bath.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

595. Een Boerenerf; een afgetuigde schimmel staat bij een wagen die door een boer met manden beladen wordt. Verderop eenige spelende krijgslieden.
E. 62,5 × 50, fig.h. 14, gem. onder links:
Verkooping Mevr. Boreel, Amsterdam 1814.

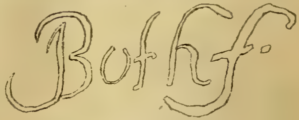

596. Italiaansch Landschap; landlieden met beesten nabij den oever van een rivier; over het water een steenen brug, die leidt naar een zwaren ronden toren.
K. 45,5 × 58,5, fig.h. 7, gem. op een steen links:
Kabinet van Heteren, 1808.

597. Volksleven te Rome; nabij zware bouwvallen een groep handeldrijvende figuren; op den achtergrond het Colosseum.
D. 67 × 83,5, fig.h. 17, gem. onder rechts:

Uit de verzameling de Clercq, 1898. Overgenomen van de Vereeniging Rembrandt in 1901.

BOULARD (Auguste), geb. Parijs, werkzaam tweede helft der 19e eeuw. Leerling van Leon Cogniet en van Jules Dupré.

598. De Maaltijd; een boerin geeft haar kind te eten.
D. 88,5 × 73, lgr. gem. onder rechts: *A. Boulard.* Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt 1900.

BOURDON (Sebastien), geb. Montpellier 2 Febr. 1616, gest. Parijs 8 Mei 1671. Medeoprichter van de Koninkl. Akademie te Parijs, 1648; hofschilder van Koningin Christina van Zweden. *E.*

599. De geestelijke Echt van de Heilige Catharina, voorgesteld in een bergachtig landschap met eene stad.
D. 88,5 × 103,5, hfdh. 9. Kabinet van Heteren, 1809.

BOURGOIN (Aimé Gabriel Adolphe), geb. Parijs 11 Maart 1824. Leerling van Bouchot en van Léon Cogniet.

600. De Dans; een meisje danst, een jonkman speelt daarbij op de viool.
M. 42 × 32, fig.h. 26, gem. onder rechts: *A. Bourgoin 70.*
Legaat D. Franken Dz., 1898.

BOURSSE (Esaias), geb. Amsterdam 3 Maart 1631, gest. als adelborst op reis naar Indie 16 November 1672.

601. De Vrouw aan het Spinnewiel; ze is in gezelschap van een man gezeten nabij den schoorsteen in een vertrek met rooden tegelvloer.
D. 60 × 49, fig.h. zitt. 25, gem. onder links:
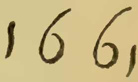

Verkooping W. Gruyter, 1883.

BOY (Gottfried), Duitsch schilder, werkzaam in het midden der 18e eeuw te Hannover.

602. Frederik Christiaan, Keurvorst van Saksen (1722—1763).
D.H. 144, B. 113, lgr. gem.:
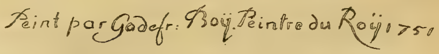
Uit het magazijn van het Mauritshuis, 1876.

BRAECKELEER (Ferdinand de), geb. Antwerpen 12 Februari 1792, gest. aldaar 16 Mei 1883. Leerling van Philippe Jacques van Bree. *E.*

603. Binnenhuis met Figuren; een meisje wordt het hof gemaakt door een jonkman.
M. 57 × 49,5, fig.h. 23, gem.: *Ferdinand De Braeckeleer 1848, Anvers.*
Gek. van den schilder, 1848. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

604. De Citadel van Antwerpen na het Beleg, December 1832.
D. 132 × 197, gem. onder links: *Antwerpen 1831* (sic) *F. de Braekeleer.*
Verk. Viruly Amsterdam, 1881.

BRAKENBURGH (Richard), ged. Haarlem 22 Mei 1650, gest. aldaar 28 December 1702. Leerling van Adriaen van Ostade en van Hendrik Mommers. Werkte ook in Leeuwarden.

605. **Het St. Nicolaasfeest;** gevierd door een talrijk burgerlijk gezin; enkele kinderen worden beloond, andere gestraft.
E. 49 × 64,5, fig.h. zitt. 24, gem. onder links:
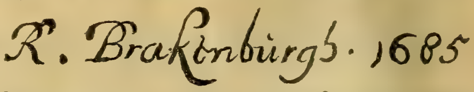

Verk. J. A. Brentano, Amsterdam, 1822.
Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

606. **Boerenherberg;** verscheidene landlieden zijn aan het rooken en drinken.
E. 35 × 28,5, fig.h. 17, gem. onder rechts:

Kabinet van Heteren 1808.

BRAMER (Leonard), geb. Delft 1595, begr. aldaar 10 Februari 1674. Bezocht Italie. *E.*

607. **Bijbelsch Onderwerp (?);** personen in geestelijk gewaad, gezeten aan een tafel, zien toe naar twee vechtende mannen als geestelijken gekleed.
E. H. 47 × 62,5, fig.h. zitt. 17, gem. onder rechts:
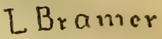

Gek. van Fr. Muller & Co., 31 December, 1884.

608. **De Verloochening van Petrus;** op den voorgrond twee kaartspelende krijgslieden; achter hen, onder meer personen, Petrus door de dienstmaagd bespot.
D. 126 × 141, bijna lgr. gem. rechts:
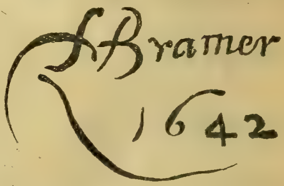

Legaat A. A. des Tombe, 1903.

609. **Salomo offert aan de Afgoden;** compositie met talrijke beelden.
D. 124 × 197, fig.h. 70, gem. onder rechts:

Verkooping Douairière Nahuys—Hodshon, 1883.

BRANDT (Albertus Jonas), geb. Amsterdam 22 Nov. 1788, gest. aldaar 21 Febr. 1821. Leerling van Georgius Jacobus van Os.

610. **Bloemen en Vruchten;** velerlei fruit en een struik pioenrozen.
E. 71,5 × 55, w.gr. gem.: *A. J. Brandt.* Gek. tent. 's Gravenhage, 1817.

611. **Bloemen in een rood-marmeren pot.**
Ahorn 67 × 53. w.gr. Verk. A. J. Brandt, Amsterdam 1821.

BRASCASSAT (Jacques Raymond), geb. Bordeaux 30 Aug. 1804, gest. Parijs 28 Febr. 1867. Leerling van Theodore Richard en van Louis Hersent. In 1846 lid van het Institut de France. *L.*

612. **Een Stier,** van ter zijde gezien.
D. 43 × 52,5, dierh. 29, gem. onder links: *Brascassat.*
Geschenk van den heer Hugues Krafft, 1886.

BRASSAUW (Melchior), geb. Mechelen 14 Mei 1709, gest. waarschijnlijk te Antwerpen omstreeks 1757.

613. **De Verloren Zoon,** feestvierende te midden van een losbandig gezelschap.
E. 58,5 × 67,5, hfdh. 4,5, gem. onder links. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

622. G. H. Breitner.

587. Hieronymus Bosch.

650. P. Brueghel de Jonge.

646. Jan (Fluweelen) Brueghel.

593. J. Both.

641. A. Brouwer.

BRAY (Dirck de), werkzaam te Haarlem na 1677. Voornamelijk houtgraveur; waarschijnlijk leerling van zijn vader Salomon de Bray. *H-E.*

613a. **Stilleven;** allegorie op den dood.

E. 49 × 37 wgr., gem. links: In bruikleen van Regenten der Emmanuelshuizen, Zwolle 1903.

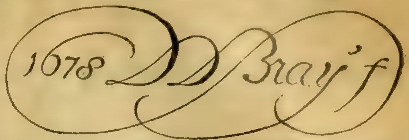

BRAY (Jan de), geb. Haarlem, begr. aldaar 4 Dec. 1697. Oudere broeder van den voorgaande. Leerling van zijn vader Salomon de Bray. *E.*

614. **De Overlieden van het Sint Lucasgild te Haarlem,** 1675; geschilderd met medewerking van *Dirck de Bray*, zie boven, *Jan Golingh* zie pag. 106 en *Jan de Jongh* zie pag. 143. De overlieden zijn vereenigd aan een tafel, deels in staande, deels in zittende houding.

Afgebeeld zijn *Gerrit Mulraet*, koperslager, deken, houdende een koperen medaillon in de hand, door *J. de Bray; Jan Claesz. Marselis*, zijn hoofd steunende, door *J. de Bray; Dirck de Bray*, Secretaris door *J. de Bray; Wouter Knyff*, gildeknecht tevens schilder, door *J. de Bray; Jan de Bray*, door *D. de Bray; Jan Golingh* schrijvende, door *J. Golingh; Jan de Jongh*, door *J. de Jongh.*

D. 130 × 184, lgr. gejaarmerkt: *1675*, links op een stoel en op een blad papier. Was op verk. Huis met de Hoofden 16 Juli 1619. Gek. van den makelaar J. de Vries, 1821.

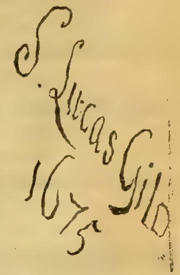

BREDAEL (Jozef van), geb. Antwerpen 14 Aug. 1688, gest. Parijs 1739. Hofschilder van den Hertog van Orleans.

615. **Dorpsgezicht aan een rivier;** met verscheidene figuren op het land en scheepjes in het water.

E. 38,5 × 56,5, fig.h. 7, gem. onder rechts:

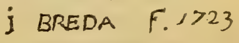

Kabinet van Heteren 1809.

BREE (Mattheus Ignatius van), geb. Antwerpen 22 Febr. 1773, gest. aldaar 15 Dec. 1839. Professor aan de Antwerpsche Akademie. Leerling van François André Vincent te Parijs en van Petrus Johannes van Regemorter. *E.*

616. **De Schilder zelf.**

M. 15 × 15, hfdh., gem. aan de achterzijde: *Mattheus Ignatius van Bree se ipse Fecit.* Geschenk van Jhr. Mr. Victor de Stuers 1877.

617. **Johannes Hermanus Molkenboer** (1773—1834).

D. 89 × 72,5, lgr. gem. op een papierblad *M. J. van Bree ft 1815.* Geschenk uit de nalatenschap van Mr. J. H. Molkenboer 1891.

618. **De Prins van Oranje bezoekt de slachtoffers van den Watersnood in het Aalmoezeniers Weeshuis te Amsterdam op 14 Febr. 1825.** (Schets).

D. 64,5 × 80, fig.h. 24,5, gem. van onderen rechts: *Eerste Schets MJ. vB.* Gekocht in 1825. Uit het Paviljoen «Welgelegen» te Haarlem.

BREEN (Adam van), van 1612 tot na 1618 werkzaam te 's Gravenhage, in 1629 te Amsterdam.

619. **Gezicht op den Vijverberg te 's Gravenhage,** met vele

schaatsenrijders; op den voorgrond Prins Maurits met gevolg.
E. 71,5 × 133,5, figh. 17, was vroeger gemerkt onderaan rechts: *A. van Breen 1618;* deze handteekening werd vervalscht in *A. v. d. Venne.*
Gek. te Weenen, 1878.

BREENBERGH (Bartholomeus), geb. Deventer 1599, gest. Amsterdam vóór 1659; vertoefde zeven jaar in Italie waar hij de leerling was van Paulus Bril. Sedert 1633 in Amsterdam. *E.*

620. Jacobs Worsteling met den Engel, voorgesteld in een bergachtig landschap met gebouwen en ruïnes.
E. 50 × 68, fig.h. 11,5, gem. onder rechts:
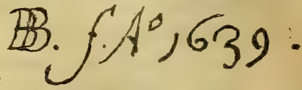
Gekocht 1898.

621. De Aanbidding der Koningen; de drie koningen met hun gevolg naderen Maria, die met het kind Jezus gezeten is op een omgevallen zuil bij een ruïne.
K. 29 × 49, fig.h. 13. Verk. F. Kayser 1888.

BREITNER (George Hendrik), geb. Rotterdam 12 Sept. 1857, werkzaam te Amsterdam. Leerling van Charles Rochussen en van Willem Maris.

622. Rijdende Artillerie, het duin afrennende.
D. 115 × 77,5, figh. te paard 65, gem. onder links: *G. H. Breitner.*
Gek. tentoonstelling Amsterdam 1886.

623. Regen en Wind; over een brug op den voorgrond gaan drie meiden.
D. 62 × 101, figh. 40 gem., onder rechts: *G. H. Breitner.*
In bruikleen van den heer J. G. Pott, 1898.

BREKELENKAM (Quieringh Gerritsz.), geb. Zwammerdam omstreeks 1620, gest. Leiden 1668. Werkz. te Leiden 1648—1668.

624. De Voorlezer; een heer staat, leunende over een tafel, iets voor te lezen aan een jong meisje.
E. 49 × 38, fig.h. 30. Uit de verzameling D. van der Kellen Jr. 1877.
Verzameling Jhr. J. E. van Heemskerck van Beest, 1878.

625. De Muizenval; twee kinderen met een muizenval waarin een muis.
E. 18,5 × 16,5, hfdh. 3, gem. in het midden:
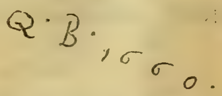
Verk. P. de Heere van Holy, Rotterdam, 1824.
Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

626. Vertrouwelijk Onderhoud; een koopvrouw zit te praten met de vrouw des huizes; de dienstmaagd staat te luisteren.
E. 48 × 36,5, fig.h. zitt. 28, gem. op een stoelsport:
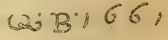
Verk. H. Muilman, Amsterdam, 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. v. d. Poll, 1880.

627. Een Moeder met haar Kind, dat uit een pannetje pap te eten krijgt.
E. achthoekig 30,5 × 25,5, fig.h. zitt. 21.
Verz. Van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

628. De Kleermakerswerkplaats; de meester en zijn gezellen zitten te werken op een tafel; daarbij staat een vrouw met een vischemmer aan den arm.
D. 66 × 53, fig.h. 34, gem. op een stoel.

Verk. J. de Vos, 1833. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

629. Binnenhuis met twee oude mannen; een hunner aan een spinnewiel gezeten, de ander van de vischvangst weerkeerende.
E. 59 × 46, fig.h. 32, gem. op de deur. Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam, 1808.

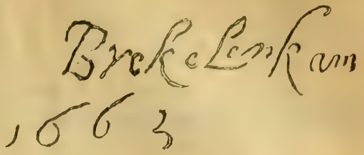

630. Het Hoekje van den Haard; twee oude mannen zitten bij elkaar, de een te rooken, de ander te drinken.
E. 61 × 47, fig.h. zitt. 30, gem. onder rechts. Verk. v. d. Pot. Rott. 1808.

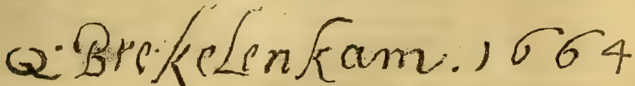

BRETON (Emile Adélard), geb. Courrières 1831, gest. aldaar 1902. Leerling van zijn broeder Jules.

631. Branding; bij stormachtig weer.
D. 48 × 70,5, gem. onder rechts: *Emile Breton 74.* Geschenk van Mevr. de Douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

BREUGEL. Zie Brueghel.

BREUHAUS DE GROOT (Frans Arnold), geb. Leiden 13 Juni 1824, gest. Brussel 23 Juni 1875. *L.*

632. De Haven van St. Nazaire.
D. 46 × 69, fig.h. 6,5, gem. onder links: *F. A. Breuhaus de Groot F.* Gek. op een tentoonstelling in Arti et Amicitiae, 1860.

BRICE (Ignace), geb. Brussel 1795, gest. aldaar 1866.

632a. De Poelier; hij knijpt een dienstmeisje, dat boodschappen doet, in den ontblooten bovenarm.
D. 99 × 124 lgr., gem. links op een muur: *Brice 1827.*
Uit het Paviljoen „Welgelegen" te Haarlem.

BRIL (Paulus), geb. Antwerpen 1554, gest. Rome 7 Oct. 1626, waar hij sedert 1574 woonde. Leerl. van Damiaen Ortelmans te Antwerpen. *E.*

633. Bouwvallen; over het heuvelachtig terrein, begrensd door bouwvallen, bewegen zich talrijke figuren.
K. 41,5 × 57, fig.h. 8, gem. op een hek in den voorgrond:
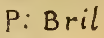

Kabinet Van Heteren, 1809.

634. Riviergezicht met Rotsen; een rotsachtige kust waarop een hooge burcht; aan den wal liggen vele schepen (Copie?)
K. 23 × 29, fig.h. 3, gejaarm. in linker benedenhoek:

Verkooping D. M. Alewijn, Amsterdam, 1885.

BRISÉ (Cornelis), geb. Haarlem 1622, gest. Amsterdam na 1670. Was kastelein van den Amsterdamschen Schouwburg.

635. Jachtbenoodigdheden, opgehangen tegen een houten wand.
D. 202 × 268 ware grootte, gem. in het midden onderaan:
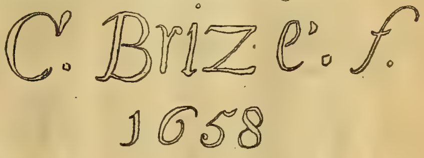

In bruikleen van den heer H. D. Willink van Collen, 1890.

636. Stilleven; een helm en kuras, boeken, muziekinstrumenten en een aardbol op een tafel.
D. 107 × 90, gem. op een boek:

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1885.

BROECK (Elias van den), geb. Antwerpen 1657, begr. Amsterdam 6 Febr. 1708. Werkzaam in beide steden.

637. Bloemen en Insecten; takjes met bloemen, waartusschen een groote roos.
D. 40 × 33, gem. op de tafelplint rechts.
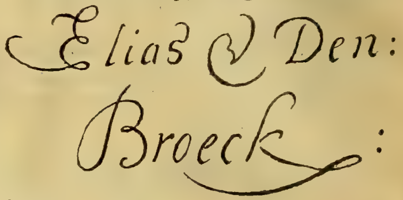
Geschenk van den heer J. B. Westerwoudt, 1888.

638. Bloemstuk; een bladerentak met vruchten, waarbij een hagedis en een slak.
D. 41,5 × 33,5, gem. onder rechts:
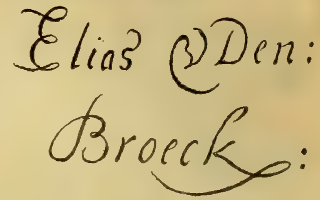
Verk. Douairière Nahuys—Hodshon, Amsterdam, 1883.

BRONCHORST (Jan Gerritsz), geb. Utrecht 1603, gest. Amsterdam 1661 of 1662. Werkzaam te Utrecht en sedert 1650 te Amsterdam. Was eerst glasschilder. *E.*

639. Allegorie op de Uitdeeling van Levensmiddelen (1657).
D. 262 × 157 lgr., gem.:
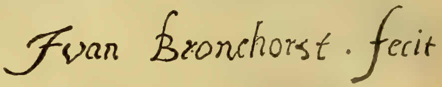
Geschilderd voor het Oude-Zijds Huiszittenhu's. Afkomstig van het Werkhuis.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

640. Allegorie op de Uitdeeling van Levensmiddelen.
D. 187 × 153 lgr. Afkomst als vorig No. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

BRONDGEEST (Albertus), geb. Amst. 2 Dec. 1786, gest. aldaar 30 Juli 1849. Leerl. van P. G. van Os en H. Numan. Zie No. 751. *E.*

BROUWER (Adriaen), geb. Oudenaarde 1605 of 1606, begr. Antwerpen 1 Febr. 1638. In 1626 te Amsterdam. Leerling van Frans Hals te Haarlem omstreeks 1628. Sedert 1631 te Antwerpen. *E.*

641. Boerendrinkpartij; een gezelschap mannen en vrouwen om een tafel in een boerendeel.
E. 26 × 33, fig.h. zitt. 14, gem. links op een ton:

Kabinet van Heteren, 1808.

642. Boerenvechtpartij, bij den ingang van een woning.
E. 25,5 × 34, fig.h. 15, sporen eener handteekening rechts op een stuk hout.

Kabinet van Heteren, 1809.

BRUEGHEL (Abraham), ged. Antwerpen 28 Nov. 1631, gest. na 1670.

643. Vruchten; granaatappelen en witte druiven.
D. 67 × 50, gem. onder links.
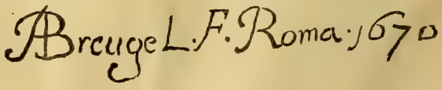
Verk. in Pictura, Amsterdam, 1887.

BRUEGHEL (Jan) „de Fluweelen Brueghel", geb. Brussel 1568, gest. Antwerpen 13 Jan. 1625. Zoon van Pieter Breughel den Oude. Leerling van Peter Goetkint te Antwerpen. Bezocht Italië; sedert 1596 in Antwerpen.

644. Dorpsgezicht aan een Rivier, gestoffeerd met enkele schuitjes.
K. 14,5 × 20,5, gem. in den linker benedenhoek: BRVEGHEL 1604
Kabinet van Heteren, 1809.

645. Stadsgezicht aan een Rivier, gestoffeerd met vele visschersvaartuigen en enkele talrijk bemande schuitjes.
K. 15,5 × 20,5. Verkooping G. v. d. Pot, Rotterdam 1809.

646. Latona door de Boeren bedreigd, voorgesteld in een dicht begroeid bosch, van een beek doorsneden.
E. 37 × 56, fig.h. 6. Kabinet van Heteren 1809.

647. Rust op de Vlucht naar Egypte; de Heilige Familie aan den voet van een zwaren boom neergezeten.
K. 16 × 12, fig.h. 1,5, gem. in 't midden in den voorgrond: BRVEGEL
Replieken in de musea te Brunswijk en te Weenen.
Verkooping G. van der Pot, Rotterdam 1808.

648. Christus predikt in een Visschersschuit; een haven aan een bergachtige kust; vele figuren aan den oever. (Copie?)
K. 29,5 × 41, fig.h. 6,5, gem. rechts onderaan: J. B.
Geschenk van Baron van Spaen van Biljoen, 1808.

649. Landschap aan een Rivier; op den voorgrond liggen verschillende vaartuigen aan wal; visschers en burgers in de nabijheid (Copie of navolging).
K. 20,5 × 27,5, fig.h. 3. Kabinet van Heteren 1809.

BRUEGHEL DE JONGE (Pieter) „de Helsche Brueghel", geb. 1564 te Antwerpen, gest. aldaar 1638. Zoon van Pieter Brueghel den Oude (Boeren Brueghel). Leerling van Gilles van Coninxloo.

650. De Aanbidding der Drie Koningen; voorgesteld in een Vlaamsch winterlandschap met vele figuren.
E. 41 × 57, fig.h. 6,5, gem. in den linker benedenhoek: P: BREVGHEL
Verkooping Copes van Hasselt, Amsterdam 1881.

BRUGGHEN (Guillaume Anne van der), geb. Nijmegen 2 Nov. 1811, gest. Ubbergen 18 Juli 1891. Werkzaam te Ubbergen. Leerling van P. G. van Os. *E.*

651. Hondje, gezeten op een stoel.
E. 31 × 22,5, gem. onder links: *G. A. v. d. B. f.* Legaat A. A. des Tombe, 1903.

652. Eenige Hondenstudies.
Papier op paneel 25 × 31,5 gem. onder rechts: *G. A. v. d. B. f. 68.*
Afkomst als No. 651.

653. Stilleven; een woudduif en een kruithoorn.
E. 35 × 27, gem. op een plint: *G. A. v. d. Brugghen 74.* Afkomst als No. 651.

654. Varkens nabij een Hofstede.
D. 24 × 34, gem. links onder: *G. A. v. d. B. f.* Afkomst als No. 651.

655. Een Hondje, tegen een rooden achtergrond.
D. op P. 15,5 × 18, gem. onderaan: *G. A. v. d. B. f.* Afkomst als No. 651.

656. Een Kettinghond, wit en zwart gevlekt.
D. 37 × 43, gem. op den emmer: *G. A. v. d. B.* Afkomst als No. 651.

BUECKELAER (Joachim), geb. Antwerpen 1533, gest. aldaar 1573. Leerling van zijn oom Pieter Aertsz. gen. Lange Pier.

657. De welvoorziene Keuken; dienstmaagden zijn bezig met het toebereiden van gevogelte; op den achtergrond Jezus met Maria en Martha.
D. 171 × 250 lgr., gem. boven op een balk. Verkooping S. B. Bos, Amst., 1888.

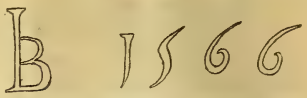

658. Ecce Homo; een marktplein waarop een menigte kooplieden met hun koopwaar, en allerlei marktbezoekers; op den achtergrond in het midden Jezus den volke voorgesteld; terzijde andere tafereelen uit de Passie. (Richting Joachim Bueckelaer).
E. 126,5 × 182, fig.h. zitt. 43. Verkooping H. F. ten Kate, Amsterdam, 1889.

BURBURE (Louis de), werkzaam na het midden der 19e eeuw.

659. Brielle; herdenking aan de inneming der stad 1572—1872, gezicht op de reede met versierde schepen.
D. 101 × 193, gem. onder links: *Louis de Burbure 1872.*
In bruikleen van de Erven Wed. Dr. B. J. Tideman, Amsterdam.

BURGERS (Henricus Jacobus), geb. Huissen bij Arnhem, 9 Jan. 1834, gest. Parijs 11 Oct. 1899.

660. Jodenbegrafenis; de stoet trekt door een nauwe straat.
D. 170 × 125, fig.h. 103, gem. rechts: *Burgers.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

BURGH (Hendrik van der), geb. 's Gravenhage 1769, gest. aldaar. 15 Sept. 1858. *L.*

661. Na Melktijd; een boerenmeid, die aan het schoonmaken is van velerlei koperen vaten, wordt door een jongen boer geplaagd.
E. 48 × 37, fig.h. 22, gem. links: *H. v. d. Burgh f.*
Aangekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1827.

BURGH (Hendrik Adam van der), Werkzaam te 's Gravenhage, eerste helft der 19e eeuw, zoon van Hendrik van der Burgh.

662. Melktijd; eenige koeien bij een vliet, melkscheepjes komen aanvaren.
E. 42 × 55, dierh. 12, gem. rechts: *H. A. van der Burgh Jr.* Geh. Tentoonstelling 's Gravenhage 1827.

BURGH (P. D. van der), Werkzaam te 's Gravenhage omtrent het begin der 19e eeuw. Zoon van Hendrik van den Burgh.

663. De Gevangenpoort en de Plaats te 's Gravenhage.
E. 47 × 58,5, gem. onder links: *P. D. van der Burgh.*
Uit het Paviljoen te Haarlem.

BURGH (R. van), Werkzaam in de tweede helft der 17e eeuw.

664. Zeevisschen; op den voorgrond verschillende visschen, waarbij een in moten gesneden zalm; op den achtergrond de zeekust.
D. 111,5 × 153, w.gr., gem. links onderaan:

Verk. Brakke Grond Amst. 1884.

BURGKLY—GLIMMER (Mevr. de Wed. E. J.), werkzaam tegen het midden 19e eeuw.

665. Fruitstuk met dood Wild en eenig Jachtgerei.
D. 72 × 91,5 w.gr., gem. onder links: *Mad. Burgkly—Glimmer nee Hoopstad 1842.* Gek. van de schilderes 1842. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

BUYTENWEGH (Willem Pietersz.), geb. te Rotterdam, huwde in 1613 te Haarlem; keerde tusschen 1623 en 1625 in zijn geboorteplaats terug en stierf er vóór Mei 1630. Van hem is werk uit 1606 bekend. *E.*

668a. **De kapitein,** staande ten voeten uit en van voren gezien met een stok in de hand. In den achtergrond twee soldaten.

E. 38,5 × 29, figh. 26, gem. links van onderen:

Aangekocht op veiling Fr. Muller & Cie, door tusschenkomst der Vereeniging Rembrandt, in 1904.

BUSSCHOP, zie Bisschop.

BUYS (Cornelis) de Jongere, geb. vóór 1524, vermeld te Alkmaar 1541—1545, gest. aldaar 1546, zoon van Corn. Buys, den broeder van Jacob Cornelisz. van Oostsanen. Zie No. 724.

666. De Ontmoeting van Eleasar en Rebecca; heuvelachtig landschap met tal van figuren en dieren op de verschillende gronden.
E. 106 × 73, fig.h. st. 41, gem. van boven. In bruikl. van den heer C. Schöffer, Amsterdam, 1896.

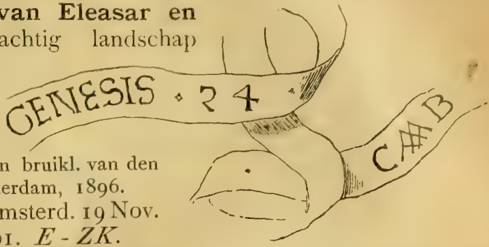

BUIJS (Jacobus), geb. Amsterd. 19 Nov. 1724, gest. ald. 1801. *E - ZK.*

667. Cornelis Ploos van Amstel (1726—1798), kunstverzamelaar en plaatdrukker te Amsterdam.
E. 25,5 × 23, gem.: links onder: R. Vinkeles sc. Gesch. van Jhr. J. Ploos van Amstel aan het Kon. Oudh. Genootschap, van hetwelk in bruikleen.

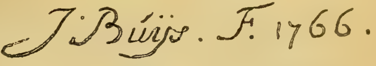

668. Johannes Monnikhoff (1707—1787), geneesheer te Amsterdam.
D. 72 × 62 lgr., gem. onder links: Legaat van Mr. A. S. van Nierop aan Amsterdam, waarvan in bruikleen sedert 1887.

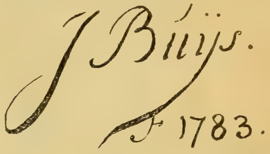

BIJLERT (Jan van), geb. Utrecht 1603, gest. aldaar 13 Nov. 1671. Leerling van Abr. Bloemaert.

669. De Luitspeler.
E. 18 × 18, hfd.h. 3, gem. boven rechts. Verkoopingen B. Lans, Amst. 1878 en J. H. Cremer, Amsterdam 1886.

670. Vrouwenportret.
D. 82 × 67 lgr., gem. boven links: Gekocht Amsterdam 1893.

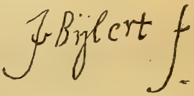

CABEL zie op Arent Arentsz. pag. 33.

CALAME (Alexander), geb. Vevey 28 Mei 1810, gest. Mentone 17 Maart 1864, leerling van Diday. *E - L.*

671. Italiaansch Landschap, tegen zonsondergang.
D. 57 × 82,5, fig.h. te paard 7, gem. onder links: *A. Calame, Genève.* Gek. in 1845. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

CALISCH (Maurits), geb. Amsterdam 12 April 1819, gest. aldaar 14 Maart 1870, leerling van Adam Cornelis Kruseman. *L.*

672. Kraambezoek; de kraamvrouw zit in een stoel met het kind op den schoot.
D. 56,5 × 66, fig.h. 32, gem. rechts beneden: *M. Calisch f 1835.* Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

673. Moederlijke Zegen; een vrouw neemt afscheid van haar dochter.
D. 120 × 96 lgr., gem. in linker benedenhoek: *M. Calisch fect. 1844.* Gek. in 1884 op een tentoonstelling. Herkomst als vorig No.

674. **Cornelis van Outshoorn** (1810—1875), Ingenieur-Architect.
D. 120,5 × 99 lgr., gem. onder rechts: *M. Calisch fect.*
Geschenk van de Erven C. van Outshoorn 1890.

675. **Johanna Christina Beelenkamp** (1820—1890), echtgenoote van den vorige.
D. 120,5 × 99 lgr., gem. onder rechts: *M. Calisch fect.*
Herkomst als vorig No.

CAMERARIUS (Adam), werkzaam te Naarden, Amsterdam en Utrecht, omstreeks 1644—1685.

676. **Christus en de Hoofdman over honderd.**
D. 172,5 × 226,5 drie vierde lgr., gem. onder rechts: Verk. Viruly van Vuren en Dalen, 1880.

CAMPEN (Jacob van), ged. te Haarlem 16 Juli 1595, gest. op zijn landgoed Randenbroek bij Amersfoort, 13 Sept. 1657. Architect.

677. **Jupiter de Centauren verslaande** en **Charon de Veerman van den Styx**; in bruin geschilderd.
E. 75 × 133, hfdh. 16 Deze met nog 6 paneelen, voorstellende stillevens van bloemen en vanitassen, vormen de beschildering van eene kamer uit het waarschijnlijk in 1645 door hem gebouwde en in 1879 afgebroken Hoogerhuis, hetwelk stond op het aan van Campen toebehoorende goed Randenbroek bij Amersfoort. Opgesteld in den Oostelijken Binnenhof.

CAMPHUIJSEN (Govert), geb. Gorkum 1623 of 1624, begr. Amsterdam 4 Juli 1672. Werkzaam ook te Stockholm. *E.*

678. **De Schilder zelf (?)**
D. 117 × 104 lgr., gem. op een brief: Dit portret is hoogstwaarschijnlijk dat van zijn neef Godefridus Camphuysen, (med. v. d. heer E. W. Moes). Gekocht te Londen, 1886.

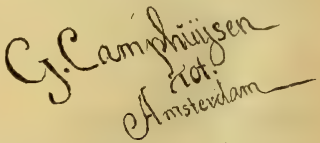

679. **Koestal met Figuren;** een man wil een boerenmeid, die aan een tafel zit, met haar stoel achterover trekken.
E. 33 × 37, fig.h. 7, gem., waaroverheen valsch *P. Potter.* Legaat van Mevr. Messchert van Vollenhoven aan Amsterdam 1892. In bruikleen van de gemeemte.

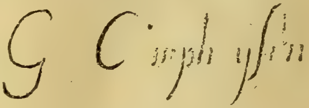

CAMPHUIJSEN (Raphael), geb. Gorkum 1598, gest. Amsterdam 23 Oct. 1657.

680. **Landschap tegen Zonsondergang,** nabij een dorp.
E. 46 × 63,5, fig.h. 25, gem. linker benedenhoek. Gek. met de collectie Gijsbert de Clercq, 1899. Overgenomen van de Ver. Rembrandt.

CAPPELLE (Johannes van de), geb. 1624 of 1625 Amsterdam, begr. aldaar 22 Dec. 1679. *E.*

681. Het Admiraalzeilen; kalme zee met eene menigte zeilschepen; op den voorgrond een sloep met talrijke figuren.
E. 64 × 92,5, fig.h. 5, gem. onder links;
de oude handteekening vervormd in *de Vlieger* 1650
W. Unger sc. Uit het Nat. Mus. te 's Gravenhage, 1808 als: Het bijeenverzamelen van de Expeditie op Chatham door Capelle.

CARAVAGGIO (Michel Angelo Amerighi da), geb. Caravaggio 1569, vermoord Porto d' Ercole 1609. Leerling van Cesare d' Arpino. *E.*

682. De Dood van Orion; het lijk van Orion in het verkort gezien, met het hoofd naar den toeschouwer (Copie of navolging).
D. 151 × 165 lgr. Gekocht van Mevrouw Liotard, Amsterdam 1827.

CARRÉ (Hendrik), geb. Amsterdam 2 Oct. 1656, gest. 's Gravenhage 7 Juli 1721. Leerling o. a. van zijn vader Frans Carré.

683. Een jong Veldoverste.
D. 85 × 68, hfdh. 18, gem. op de achterzijde: *L. Carré 1697.*
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1889.

CATE (Hendrik Gerrit ten), geb. Amsterdam 22 Febr. 1803, gest. aldaar 6 Maart 1856. Leerling van Pieter George Westenberg.

684. De Jan Roodenpoortstoren te Amsterdam (gesloopt 1829).
D. 63 × 81, gem. *H. G. ten Cate fec. 1829.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

685. Stadsgezicht bij Maanlicht.
D. 55,5 × 45,5. Van een verkooping in 1841. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

CATE (Siebe J. ten), geb. 1858, leerl. van de Rijks-Akademie te Amst.

686. Zwijndrecht over Dordrecht; riviergezicht bij winter.
D. 37,5 × 61, gem.: *ten Cate 92.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt te Haarlem, 1902.

CELS (Cornelis), geb. Lier 10 Juni 1778, gest. Brussel 1859. Leerling van Andreas Lens.

687. Zwitsersch Landmeisje, met haar hond.
D. 110 × 88 lgr. Gek. tentoonstelling 's Gravenhage, 1821.

688. Mr. Johan Cornelis van der Hoop (1742—1825).
D. 63 × 54 lgr. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

CHATTEL (Fredericus Jacobus van Rossum du), geb. 's Gravenhage 10 Febr. 1856, woont aldaar.

689. De Ophaalbrug; Hollandsch landschap.
M. 35,5 × 26,5, gem. onder rechts: *Ferd. J. du Chattel.*
Legaat R. Baron van Lynden, 1899.

CIMA DA CONEGLIANO (Giovanni-Battista), geb. Conegliano omstr. 1460; schilderde nog 1517. Leerling van Giov. Bellini.

690. De Heilige Maagd met het Christuskind aan de borst, gezeten in een bergachtig landschap.
D. 83 × 68, hfdh. 12. Uit het Mauritshuis 1885.

CLAESZ. (Allaert), werkzaam omtrent het midden der 16e eeuw te Amsterdam; was aldaar de eerste leermeester van Pieter Aertsz. Onzeker is of hij dezelfde is die een aantal prenten gesneden heeft, gedateerd van 1520 tot 1555. *B. (?).*

691. **Schuttersstuk met achttien beelden, 1534.** Figuren te halven lijve, alle met het gelaat naar den toeschouwer gewend. Twee in het midden dragen de keten en den koningsscepter. (Toegeschreven).
E. 125 × 225 lgr., gejaarm.
Vroeger in de Kleine Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

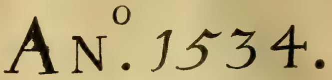

CLAESZ. (Pieter), geb. Burg-Steinfurt omstreeks 1590, begr. Haarlem 1 Jan. 1661, alwaar reeds werkz. vóór 1617. Vader van Claes Berchem.

692. **Stilleven;** verschillende drinkvaten en een omliggende zilveren schotel, waarbij een aangeschilde citroen op een tinnen bord en eenige noten.
E. 44,5 × 62 w.gr. valsch gemerkt: *Johan d Heem f 1640.*
Kabinet van Heteren, 1809.

693. **Stilleven.** Op een gedeeltelijk gedekte tafel liggen op tinnen schotels een bokking, een broodje en een half geschilde citroen; daarbij staat een tinnen zoutvat en nog een groote half gevulde bokaal, waarachter een wijngaardtak.
E. 64 × 82 wgr., gem. onder rechts *A° 1647* en:
Aangekocht te Groningen 1900.

CLAEU (Jacques de), geb. Dordrecht, werkzaam omstreeks 1642—1665 aldaar, te 's Gravenhage en te Leiden; schoonzoon van Jan van Goyen en zwager van Jan Steen.

694. **„Vanitas";** stilleven, samengesteld uit verschillende voorwerpen als een half overdekte globe, doodshoofd, kruisbeeld, viool, glas op een gezegeld beschreven papier, inktkoker en bloemen.
E. 54 × 71, gem. rechts:
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1888.

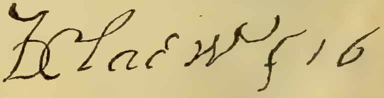

CLERCK (Hendrick de), geb. Brussel omstreeks 1570, gest. omstreeks 1629. Leerling van Maerten de Vos te Antwerpen.

695. **Wedstrijd tusschen Apollo en Marsyas,** in een bergachtig landschap.
K. 45,5 × 63,5, fig.h. 18. Reeds als van de Clerck gemeld in de lijst opgemaakt bij den aankoop van het kabinet van Heteren in 1808.

696. **Susanna en de Ouderlingen;** beelden tot aan de knieën (Toegeschreven).
E. 172,5 × 196 lgr. Verkooping J. Hollender te Brussel 1888.

COCLERS (Louis Bernard), geb. Luik 1740, gest. aldaar in April 1817. Leerling van zijn vader Jan Baptist Coclers. *E.*

697. **Jan Bernd Bicker** (1746—1812).
M. 44,5 × 36, hfdh. 9, gemerkt:

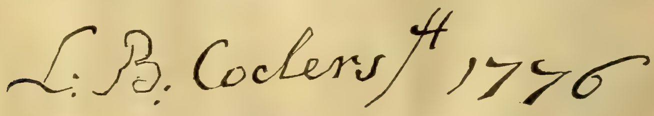

Legaat Bicker 1881. In bruikleen van Amsterdam, 1881.

701. P. Codde.

702. P. Codde.

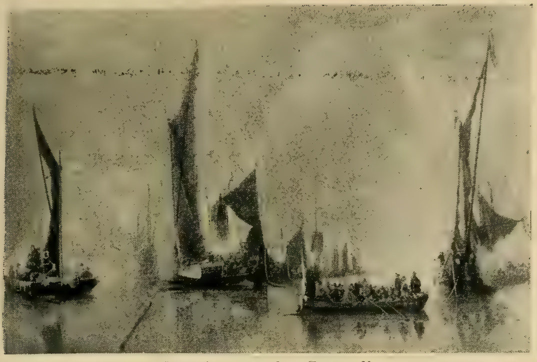
681. J. van de Cappelle.

745. A. Cuyp.

628. Q. G. Brekelenkam.

698. Catharina Six (1752–1792); echtgenoote van den vorige.
M. 44 × 36,5, hfdh. 8, gem. links in achtergrond:

Herkomst als vorig nommer.

699. Een Moeder met haar Kind.
M. 39 × 33, gem. hfdh. 6, op de achterzijde: *L. B. Coclers.*
Van een tentoonstelling in 1809 of 1810 (?).

CODDE (Pieter), geb. Amsterdam 1599 of 1600, begr. ald. 12 Oct. 1678.

700. De Aanbidding der Herders; van achter een zeer donkere wolkenmassa komen eenige engeltjes te voorschijn.
E. 55,5 × 46, fig.h. gekn. 18,5, gem. onder links 1645 en op de kribbe:
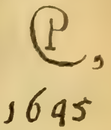

Verk. Douairière Nahuys—Hodshon, Amsterdam 1883.

Corporaalschap van kapitein Reynier Reael en luitenant Cornelis Michielsz. Blaeuw („de Magere Compagnie") door Frans Hals begonnen en door Pieter Codde voltooid. Zie No. 1085.

701. Mansportret (Toegeschreven).
K. O. 14,5 × 12, hfdh. 4,5, gem. rechts:
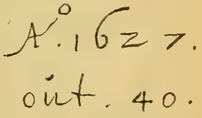

Gekocht met volgend No. veiling Josephus Jitta Amsterdam 1898, gesteund door de Ver. Rembrandt.

702. Vrouwenportret (Toegeschreven).
K. O. 14,5 × 12,5, hfdh. 4,5, gem.: *A. 1629 out 38.* Afk. zie vorig No.

COENE (Constantinus Fidelio), geb. Vilvoorde 1780, gest. 20 Aug. 1841. Leerling van Pieter Barbiers Pz.

703. De Halpoort te Brussel, met veel stoffage op den voorgrond.
E. 95 × 124, fig.h. 23, gem. onder links: *C. Coene 1823.*
Gek. tentoonstelling Brussel 1824.

COENE (Jean Henri de), geb. Nederbrakel 1798, gest. 1866. Leerling van Jean Louis David en van Jos. Paelinck.

704. Marktnieuws; landlieden die elkaar op den weg ontmoeten.
D. 109 × 128 lgr., gem. onder links: *H. Decoene ft. 1827.*
Gek. tentoonstelling Gent 1829.

COINGNET (Gilles), geb. Antwerpen omstreeks 1538, vestigde zich in 1586 te Amsterdam, gest. Hamburg 27 Dec. 1599.

705. Trekking eener Loterij op het Rusland ten behoeve van het Dolhuis te Amsterdam, Aug. 1592; nachtstuk met fakkellicht.
E. 114 × 206,5, fig.h. 30. In bruikleen van Amsterdam, 1897.

COLONIA (Adam de), geb. Rotterdam 12 Aug. 1634, gest. Londen 1685.

706. Brand in een Dorp bij Nacht; op den voorgrond bij een water met schuitjes verscheidene figuren.
E. 64,5 × 58, fig.h. 6, gem. onder links:
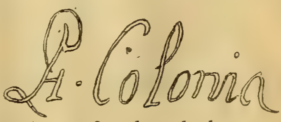

Verk. van Goethem te Soere, Amst. 1890.

COLYNS (David), geb. Rotterdam omstreeks 1582, houdt later verblijf te Amsterdam. Leerling van zijn vader Chrispiaen Colyns.

707. De Hemelvaart van Elia; Elisa ziet achter een donker bosch den vurigen wagen met Elia ten hemel varen.
E. 40,5 × 73, gem. onder rechts:
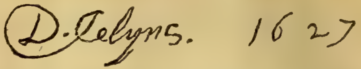

In den boedel van de Wed. van Joost Brest, Amsterdam 1644.
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1894.

COLASIUS (Johan George), in 1735 en 1736 voorgedragen tot Deken van het gild te Utrecht; vermoedelijk aldaar werkzaam.

708. Hieronymus Josephus Boudaen.
D. Ov. 77 × 64 lgr., gem. rechts:

Legaat Jhr. J. de Witte van Citters, 1875/1903.

COMPE (Jan ten), geb. Amsterdam 14 Febr. 1713, gest. aldaar 11 Nov. 1761. Leerling van Dirk Dalens III.

709. De Keizersgracht te Amsterdam, met het huis van den Heer A. van der Hoop.

D. 54,5 × 46, fig.h. 5, gem. links beneden:
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

710. De Ruïne van het afgebrande Huis Berkenrode, 1747.
E. 39 × 52, fig.h. 4,5, gem. onder rechts: *J. T. Compe f.*

711. De Ruïne van hetzelfde Huis, van eene andere zijde gezien.
E. 39 × 52, fig.h. 4,5, gem. bij het midden:
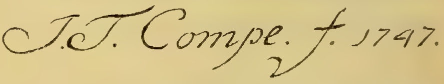

Dit en het vorig No. geschonken door den heer L. M. Beels van Heemstede aan het Koninkl. Oudheidk. Genootschap, van hetwelk in bruikleen ontvangen.

CONINCK (David de), geb. Antwerpen 1636, gest. Brussel na 1699. Leerling van Pieter Boel.

712. Hertenjacht; een hert in zijn vlucht door honden gegrepen.
D. 192 × 187 lgr., gem. rechter benedenhoek:

Verkooping G. v. d. Pot, Rotterdam, 1808.

713. Berenjacht; een beer verdedigt zich tegen jachthonden.
D. 190 × 186 lgr., gem. in rechter benedenhoek. Herkomst als No. 712.
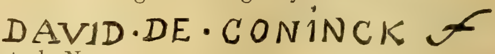

714. Valkenjacht; eenden in het water worden overvallen door een zwemmenden hond en een neerstrijkenden valk.
D. 185,5 × 189 lgr., gem. rechter benedenhoek. Herkomst als No. 712.
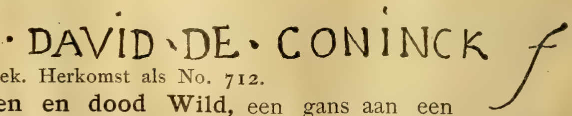

715. Jachthonden en dood Wild, een gans aan een boomtak hangende, patrijzen, faisanten en een vos; daarbij eenig jachtgerij.
D. 185,5 × 185 lgr. Herkomst als No. 712,

COOL (Jan Daemen), geb. Rotterdam 1589, gest. aldaar 24 Nov. 1660.

716. Pieter Pietersz. Heyn (1577—1629). Admiraal.
E. 65 × 50 lgr., gejaarm. links: *A°. 1629.*
W. Hondius sc. Aangekocht Fr. Muller & Cie, 8 Nov. 1898.

COORTE (A. S. of S. A.), stillevenschilder die in 1695 te Middelburg woonde. Het van hem bekende werk is gedagteekend van 1685 tot 1723.

717. Een bosje Asperges, liggende op een tafel.
Pap. op E. 25 × 20,5, gem. rechts. Legaat A. A. des Tombe, 1903.

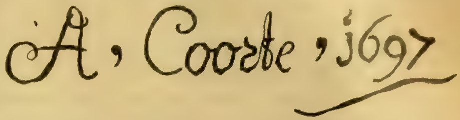

CORNELISZ. VAN HAERLEM (Cornelis), geb. Haarlem 1562, gest. aldaar, 11 Nov. 1638. Leerling van Pieter Pietersz. te Amsterdam. Bezocht Frankrijk.

718. De Kindermoord van Bethlehem. Talrijke naaktfiguren.
D. 245 × 358 lgr., gem. op een steenklomp:

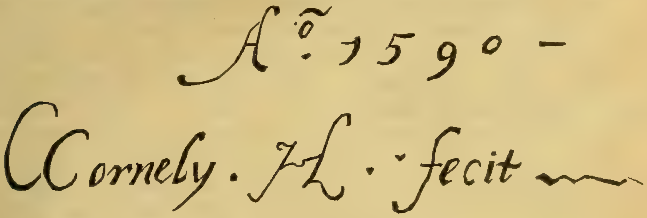

Uit het Nationaal Museum te 's Gravenhage, 1808.

719. Adam en Eva in het Paradijs, staande onder den boom der Kennis.
D. 273 × 220 lgr., gem. onder links: Waarschijnlijk het stuk dat de Haarlemsche regeering ten geschenke gaf aan Prins Maurits ten behoeve van het Prinsenhof in Haarlem en dat daar 1663 boven den schoorsteen hing. Het werd met nog andere schilderijen in 1804 aan de Bataafsche Republiek door de Stad Haarlem gecedeerd.

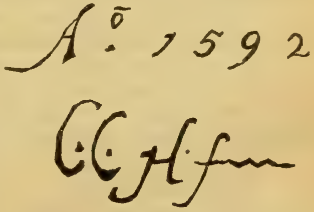

720. Dirck Volckertsz. Coornhert (1522—1590).
E. 42 × 32,5 lgr. Eén uit meer replieken van het portret in het Gemeente Museum te Haarlem. J. Muller sc. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

CORNELISZ. VAN OOSTSANEN of van Amsterdam (Jacob) geb. Oostzaan vóór 1470, gest. Amsterdam vóór 18 Oct. 1533. *B - H.*

721. Mansportret.
E. 38 × 30, bijna lgr., gem. links: Gekocht te Londen, 1887.

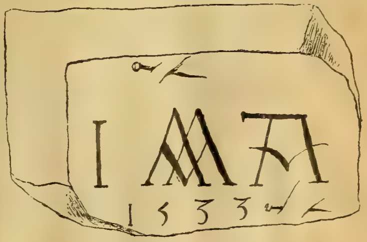

722. **Saul bij de Heks van Endor.** Op den voorgrond is de heks, omgeven door haar helpsters, bezig met tooverkunsten; op den achtergrond Saul, die met zijn gevolg een poort wil binnentreden.
E. 87,5 × 125, fig.h. zitt. 33, gem. in het midden onderaan :

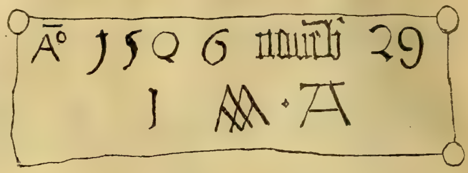

De [o] in het jaartal is vermoedelijk een 2 geweest.
Verkooping te Valenciennes 1879, coll. Beauvois.

723. **Calvariënberg;** compositie van talrijke figuren waarvan velen te paard; in het midden de gekruisigde Christus. Op de verschillende plans van een oploopend terrein worden andere tafereelen uit de Passie voorgesteld (Toegeschreven).
E. 104 × 88, fig.h. 36. Aangekocht veiling Heeswijk, 1902.

724. **Gewelfschildering verdeeld in negen vakken, voorstellende: Het Laatste Oordeel. Voltooid 1519.** In het midden Christus gezeten in de wolken; onder hem St. Michiel met een weegschaal, door engelen gedragen om de zondaars te wegen. Links de Uitverkorenen, door Engelen geleid naar het verblijf der gelukzaligen waar God de Vader troont. Rechts de Verdoemden, meegesleurd door monsters naar de hel, veraanschouwelijkt door velerlei folterwerktuigen. Misschien een werk van *Cornelis Buys den Oude*, ouderen broeder van *Jacob Cornelisz*, vermeld te Alkmaar 1516—1519, gest. vóór 1524.
Afkomstig uit de Sint Laurenskerk te Alkmaar. Gekocht in 1902.

CORNET (Jacobus Ludovicus), geb. Leiden 18 Aug. 1815, gest. aldaar 1882. Directeur van het Rijks-Prentenkabinet te Leiden. *E.*

725. **David Pierre Humbert de Superville** (1770—1849).
E. 20 × 16, hfdh. 3,5, gem. in achtergr. rechts: *J. L. C.*
Geschenk van Mevrouw de Wed. Mr. K. J. F. C. Kneppelhout van Sterkenburg, geb. Drabbe, 1888.

COROT (Jean Baptiste Camille), geb. Parijs 28 Juli 1796, gest. aldaar 23 Febr. 1875. Leerling van A. E. Michallon en van Victor Bertin. *E.*

726. **Boschvijver,** omsloten links door dicht en donker geboomte, rechts door struikgewas.
Notenh. 32 × 52, gem. onder links: *Corot.* Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt 1900.

COURBET (Gustave), geb. Ornans 10 Juni 1819, gest. La Tour de Peiltz bij Vevey 31 Dec. 1877. Leerling van baron Steuben en van Aug. Hesse.

727. **Boschgezicht („La Forêt de Fontainebleau");** een beek in een rotsachtige, rijk begroeide omgeving.
D. 82 × 102, gem. onder links: *55 G. Courbet.* (Aan de echtheid dezer schilderij wordt getwijfeld). Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

728. **Rotsen;** dorre rotsen waartusschen een kleine waterval.
D. 61 × 75, gem. onder links: *78 G. Courbet.* Herkomst als voorgaand No.

729. Appelen; donker landschap tot achtergrond.
D. 59 × 49, gem. onder links: *72 G. Courbet.* Herkomst als No. 727.

COURT (Joseph Désire), geb. Rouen 14 Sept. 1797, gest. Parijs 23 Jan. 1865. Leerling van A. J. Gros.

730. De Heilige Catharina, in rijke dracht, lezende in een boek.
D. 83 × 66, lgr. gem. in achtergrond links: *Court.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

COUTURE (Thomas), geb. Senlis 21 Dec. 1815, gest. aldaar 30 Maart 1897. Leerling van A. J. Gros en van Paul Delaroche.

731. De Gouddorst („L'amour de l'or"); jonge vrouwen verlokken een ouden man die aan een tafel gezeten is met kostbaarheden bedekt waarin zijn handen grijpen; achter den grijsaard Mephisto.
D. 36 × 45,5, hfdh. 4,5, gem. boven rechts: *T. C.* Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

COUWENBERG (Abraham Johannes), geb. Delft 1806, gest. Arnhem 6 April 1844. *L.*

732. Winter. Gezicht op een bevroren vaart nabij een scheepswerf.
D. 74 × 100, fig.h. 9,5, gem. rechts: *A. J. Couwenberg.*
Aangekocht tentoonstelling 's Gravenhage 1837.

CRABETH (Wouter Pietersz.), geb. Gouda omstreeks 1593, gest. aldaar kort vóór 16 Juli 1644, kleinzoon van zijn beroemden naamgenoot, den glasschilder. Leerling van Cornelis Ketel. Bezocht Italië en Frankrijk.

733. De Ongeloovigheid van Thomas. Christus overtuigt Thomas ten aanschouwe van al de Apostelen.
D. 240 × 308, lgr. Corn. van Dalen sc. Afkomstig uit eene kapel in den Driehoek te Utrecht. Geschenk van het Kerkbestuur der Oud-Bisschoppelijke Cleresie te Utrecht, 1902.

CRAEY (Dirck), geb. Amsterdam, gest. 's Gravenhage tusschen 1662 en 1666. Bewaarder der schilderijen van den Prins van Oranje. Medeoprichter van de schilderskamer Pictura te 's Gravenhage.

734. Johan van Riebeek (1618—1677), eerste Commandeur van de Kaap de Goede Hoop.
E. 74 × 54 lgr. Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. K. van Swinderen 1884.

735. Maria de la Quevellerie, echtgenoote van den voorgaande.
E. 74 × 59 lgr., gem. links:
Afkomst als voorgaand No.

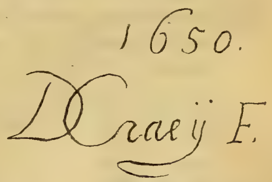

CRAEYVANGER (Gijsbertus). Zie op Behr, bl. 44. *E - L.*

CRAYER (Gaspar de), ged. Antwerpen 18 Nov. 1584, gest. Gent 27 Jan. 1669. Leerling van Raphael Cocxie, navolger van Rubens. *E.*

736. De Aanbidding der Herders.
D. 309 × 224 lgr. Tegenhanger van No. 737. Gek. te 's Gravenhage, 1818.

737. De Afneming van het Kruis.
D. 309 × 224,5 lgr. Tegenhanger van No. 736. Gek. te 's Gravenhage, 1818.

CUNAEUS (Conradijn), geb. Dendermonde 1 Nov. 1828, gest. Nieuwer-Amstel 5 September 1895. Leerling van Nicolaas Pieneman. *L.*

738. **Jachtgezellen;** twee honden en eenig jachtgerij.
M. 45 × 61,5, dr.h. 23,5, gem. onder rechts: *C. Cunaeus 1860.*
Aangekocht tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1860.

CUYLENBURG (Cornelis van), geb. Utrecht 1754, gest. 's Gravenhage Dec. 1824, alwaar zij zich 1817 gevestigd had. *E.*

739. **Willem Crul** (1721—1781) Schout-bij-Nacht.
D. 113 × 88 lgr. Copie uit 1801 naar het origineel van J. J. Heinsius van 1763. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

740. **Jhr. Theodorus Frederik van Capellen** (1762—1824). Vice-Admiraal.
D. 145 × 111 lgr., gem.: *C. van Cuylenburgh ad vivum 1817.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem, 1877.

741. **Jan Arnold Zoutman** (1724—1793) Vice-Admiraal.
D. 113 × 86 lgr., gem.: *C. van Cuylenburg fecit A^{o} 1801.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem, 1877.

742. **Zinnebeeldige voorstelling van den Triomftocht van den Prins van Oranje als held van Waterloo, 1815.**
D. 186 × 242, fig.h. 68, gem. rechts: *C. van Cuylenburgh inv^{t} et pinx^{t} a^{o} 1815.* Uit het Kon. Kabinet van Schilderijen te 's Gravenhage.

CUYP (Aelbert), geb. Dordrecht Oct. 1620, gest. aldaar 15 Nov. 1691. Leerling van zijn vader Jacob Gerritsz. Cuyp. *E.*

743. **Ruitergevecht,** in een landschap met boomen en bergen.
E. 50 × 65,5, fig.h. 9, gem. onder links:
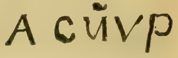
Verkooping van Slingelandt, 1785. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

744. **Bergachtig Landschap;** op den voorgrond, twee ruiters, daarachter drijft in het gouden licht van een verren namiddag een herder zijn vee op tegen de helling van een heuvel, waarop een ruïne staat.
E. 66,5 × 91, fig.h. te paard 11, gem. onderaan links.
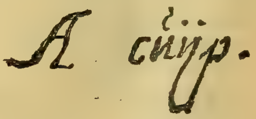
Gekocht van A. de Lelie, 1810.
Kabinet J. Rombouts, 1850.
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

745 **Landschap met Herder en Vee;** avondzonlicht in een bergachtige streek, met reizende landlieden en eenige koeien.
D. 105 × 103, fig.h. 9, gem. onder links:

Verkooping G. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

746. **Veestuk;** in de nabijheid van een hofstede eenig vee; op den voorgrond staat een rood-bonte os, van ter zijde gezien.
E. 39,5 × 55,5, dr.h. 18, gem. op den schoorsteen:
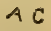
Van een verkooping te 's Gravenhage, 1851. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

747. **Gezicht op Dordrecht,** tegen ondergaande zon; aan de kade liggen verschillende vaartuigen.
D. 68 × 84,5. Enkelen beschouwen dit werk als een copie naar de linkerhelft van een origineel in 't bezit van Captain Holford te Londen.
Gekocht van A. Brondgeest 1839. Herkomst als No. 746.

748. Jonkman, met gevederde barret op en vuurroer in de hand.
E. Ov. 82 × 70 lgr. Herkomst als 746.

749. Het Wijnkoopersbedrijf; paneel aan de beide zijden beschilderd, aan den eenen kant twee kooplieden staande aan de haven, aan den anderen twee wijnproevers in een wijnkelder.
K. 45,5 × 52, fig.h. zitt. 21, gem. aan de zijde der proevers, op een vat. Gekocht Parijs, 1888.

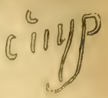

750. Vechtende Vogels; op een verheven terrein zijn een haan en een kalkoen aan het vechten, terwijl een kip verschrikt wegijlt. (Toegeschreven).
D. 127 × 158, w. gr. W. Unger sc. Nationaal Museum 's Gravenh. 1808 (?)

751. Riviergezicht. Copie door Albertus Brondgeest, zie bl. 66.
E. 71 × 90,5, fig.h. 9. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

CUYP (Benjamin Gerritsz.), geb. Dordrecht Dec. 1612, gest. aldaar Aug. 1652. Neef (oomzegger) van Jacob Gerritsz. Cuyp.

752. Joseph in de Gevangenis; hij legt aan den schenker en aan den bakker hunne droomen uit.
E. 71,5 × 60,5, fig.h. zitt. 32, gem. op het kozijn. Verkooping Jhr. W. Gockinga, Amsterdam, 1883.

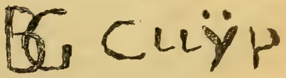

CUYP (Jacob Gerritsz.), geb. Dordrecht Dec. 1594, gest. aldaar 1651 of 1652. Leerling van Abraham Bloemaert te Utrecht.

753. Landelijke Voorstelling; een jonge herderin, neergezeten te midden van eenig vee, terwijl een knaapje op haar schoot leunt, wijst lachende naar een landman, die op den achtergrond aan het zaaien is.
D. 112 × 168 lgr., gem. onderaan rechts. Gekocht te Londen, 1898.

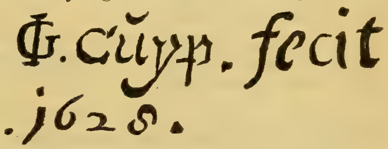

754. Margaretha de Geer (1585—1672), echtgenoote van Jacob Jacobsz. Trip. (1575—).
E. 74,5 × 61 lgr., gem. Aetatis *66* en onder links: en *1651*. Verk. G. van der Voort, Amsterdam 1877.

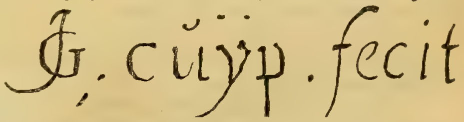

755. De Buitenpartij; man, vrouw en drie kinderen benevens twee knechts waarvan er een het afgespannen paard bij den teugel houdt. (Toegeschreven).
E. 85,5 × 114,5, fig.h. 31. Gekocht 1849. Verz. Van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

DAIWAILLE (Alexander Joseph), geb. Amsterdam 21 Jan. 1818, gest. Brussel 1888. Leerling van zijn vader Jean Augustin Daiwaille en van Barend Cornelis Koekkoek.

756. Besneeuwd Landschap, in de nabijheid van een dorp.
D. 70 × 62, gem. rechts beneden: *A. J. Daiwaille 1845*. Van een verkooping in 1846. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

DAIWAILLE (Jean Augustin), geb. Keulen 1786, gest. Rotterdam 12 April 1850. Leerling van Adriaen de Lelie. *L - E.*

757. **Pieter Barbiers Pietersz.** (Zie bl. 40).
D. 79 × 62,5 lgr. *S. Vos lith.* Geschenk van Mevr. de Wed Krook van Harpen—de Burlett aan het Kon. Oudh. Genootschap in 1884, waarvan in bruikleen in 1889.

758. **Jan Blanken Jr.** (1755—1838), Inspecteur van den Waterstaat.
D. 82 × 67 lgr. Geschenk van den heer Joh. A. Matthes, Amsterdam 1899.

759. **Hendrik van Demmeltraadt,** vader van Clemens. (Zie No.1671.
D. 77 × 61 lgr. Legaat van Mej. Anna Johanna Carp te Haarlem, 1901.

DALENS DE OUDE (Dirck), geb. Dordrecht omstreeks 1600, gest. Zieriksee einde 1676. Woonde van vóór 1626 tot kort voor zijn dood te 's Gravenhage.

760. **Italiaansch Landschap met mythologische Figuren.**
E. 34,5 × 45,5, fig.h. 11, gem.:

Coll. Muyser, 's Gravenhage.
Verkoop. Douairière Nahuys—Hodshon, Amsterdam 1883.

DANCKERTS DE RIJ (Pieter), geb. Amsterdam 1605, gest. Rudnik 9 Aug. 1661. Hofschilder van den Koning van Polen.

761. **Portret van een Jonkman in jachtcostuum.**
D. 110 × 88 lgr., gem. onderaan links. ÆTATI. SVI 23 ANº. 1635 en:

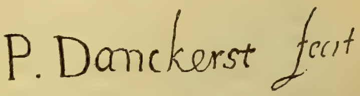

Gekocht in 1892.

DASVELDT (J.) , geb. Amsterdam 1770, gest. ald. 11 Febr. 1855. *E.*

762. **St. Bernardshond.**
D. 142,5 × 177 lgr., gem. linker benedenhoek: I-DASVELDT.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

763. **Twee honden.**
E. 14,5 × 18, dr.h. 8. Herkomst als voorgaand No.

DAUBIGNY (Charles Francois), geb. Parijs 15 Febr. 1817, gest. aldaar 19 Febr. 1878. Leerl. van zijn vader Edine François Daubigny en van Paul Delaroche. *E.*

764. **Landschap aan de Oise.**
M. 35 × 58,5, gem.: *Daubigny 1872.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt, Haarlem 1888.

765. **Strand;** kalme zee bij eb.
M. 35,5 × 56, gem. onder rechts: *Daubigny.* Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

766. **October;** over een uitgestrekte vlakte het veldbranden.
D. 87,5 × 160,5, gem. met den veilingsstempel in rood: *Vente Daubigny.*
Herkomst als voorgaand No.

DAUMIER (Honoré), geb. Marseille 26 Febr. 1808, gest. Valmondois 10 Febr. 1879. Heeft veel op steen geteekend. *L.*

767. **Christus en zijn Jongeren;** de groep is gezeten in een dorre rotsachtige streek.
D. 66 × 82, fig.h. zitt. 35, gem. onder rechts: *h. D.* Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

DECAMPS (Alexandre Gabriel), geb. Parijs 3 Maart 1803, gest. Barbizon 22 Aug. 1860. Leerling van Abel de Pujol. *L-E.*

768. **De Truffelzoeker;** op den voorgrond, onder een boom, een

landman, die zijn varken truffels laat zoeken; landschap bij zonsondergang.

D. 100 × 134, fig.h. 76, gem. onder rechts: *D. C.* Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

DELACROIX (Ferdinand Victor Eugène), geb. Charenton-Saint Maurice 26 April 1798, gest. Parijs 13 Aug. 1863. Leerling van Pierre Guérin. *L - E.*

769. **Christus in Gethsemané;** Christus ligt lang uitgestrekt op den grond.

D. 34 × 42, fig. lengte 30, gem. onder naar het midden: *Eug. Delacroix 1861.* Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

DELFF (Cornelis Jacobsz.), geb. Delft 1571, begr. aldaar 15 Aug. 1643. Leerling van zijn vader Jacob Willemsz. Delff en van Corn. Cornelisz. van Haarlem.

770. **Hoenderkoopman;** een jonge vrouw koopt een haan van een ouden boer. Naast hem een hond en een groot koperen melkvat.

E. 90,5 × 143 lgr., gemerkt onder links:

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1883.

DELFF (Jacob Willemsz.), geb. Gouda, begr. 7 Mei 1601 te Delft, waar hij sinds 1582 werkzaam was.

771. **De schilder zelf, zijn echtgenoote Maria Joachimsdr. Nagel en zijn drie zoons Cornelis, Rochus en Willem.**

E. 109,5 × 83, hfdh. 20. Verk. J. Hollender, Brussel 1888.

772. **Paulus Cornelisz. van Beresteyn** (1548—1625).

E. 115 × 83,5 lgr., in achtergrond rechts familiewapen en links: *Ano Dni 1592 Ætatis 44*, gem:

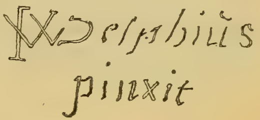

Verk. Jhr. van Beresteyn te Vucht, 1884.

773 **Kindje,** staande met een mandje fruit in de eene en een koek in de andere hand, terwijl een hondje tegen haar opspringt.

E. 61,5 × 47,5, hfdh. 12, met het opschrift:

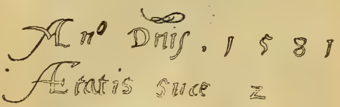

Veiling Heeswijk, 1900.

DELFF (Jacobus), geb. Delft 24 Mei 1619, begr. aldaar 17 Juni 1661. Leerling van zijn vader, den plaatsnijder Willem Jacobsz. Delff en van Mich. Jansz. van Mierevelt.

774. **Portret van een jongen Man.**

E. 69,5 × 57,5 lgr., gem. onder rechts: *Aetatis 27 Ao 1643* en:

Gekocht 1884.

DELVAUX (Edouard), geb. Brussel 6 Febr. 1806, gest. Charleroi 1862. Leerling van Henri van Assche.

775. **Gezicht aan de Sambre.**
D. 66 × 82, gem. onder links: *Ed. Delvaux.* Aangekocht tentoonstelling Amsterdam 1828 (?)

DENNER (Balthasar), geb. Hamburg-Altona 15 Nov. 1685, gest. Rostock 1749. Werkzaam voornamelijk te Londen en te Hamburg.

776. **Damesportret.**
D. 42 × 34,5, hfdh. 21 gem. links:
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1888.

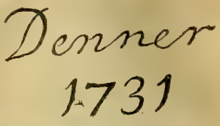

DEVENTER (Willem Antonie van), geb. 's Gravenhage 30 Juni 1824, gest. aldaar 1893. Leerling van Hendricus van de Sande Bakhuizen. *E - L.*

777. **Katwijk aan Zee.** Gezicht in vogelvlucht over strand en zee.
D. 77 × 102, figh. 8, gem. onder links: *W. A. van Deventer A⁰. 1860.* Gekocht tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1860.

DIAZ DE LA PEÑA (Narcisso Virgilio), geb. Bordeaux 20 Aug. 1807, gest. Mentone 18 Nov. 1876. *E.*

778. **Idylle.** Op een eilandje in een boschvijver rusten drie jonge gedeeltelijk ontkleede vrouwen uit van het baden.
Notenh. 39 × 56, fig.h. 17,5, gem. onder rechts: *N. Diaz 53.*
Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

779. **Bloemen.** Ruiker van witte en roode rozen, aangevuld met bruine herfstbladeren.
M. 27,5 × 22, gem. onder links: *N. Diaz.* Herkomst als voorgaand No.

DIEPRAEM (Arent), ged. Rotterdam 23 Jan. 1622, begr. aldaar 16 Juli 1670. In 1648 lid van het Sint Lucasgilde te Dordrecht. Leerling van Hendrick Maertensz. Sorgh.

780. **De Gelagkamer;** drinkende buitenlieden; twee in vroolijke opgewondenheid aan een tafel gezeten in het midden van het vertrek, twee andere staande bij den schoorsteen op den achtergrond.
D. 46 × 52, hfdh. 3,5, gem. boven rechts:
Gekocht te Londen, 1892.

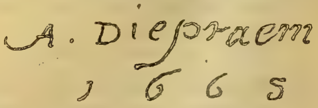

DIETZ (Gustave A.), Belgisch schilder, werkzaam te Brussel in de eerste helft der 19ᵉ eeuw.

781. **Hebe,** staande in de wolken met een beker in de hand, waaruit Jupiter in de gedaante van een arend drinkt.
D. 183 × 130,5 lgr. Uit het Paviljoen te Haarlem, 1885.

DOEFF (A.), Hollandsch schilder, werkzaam omtrent het midden der 17ᵉ eeuw.

782. **Visschen;** een groote kabeljauw, krabben, kreeft en een zeespin.
D. 104 × 92,5, gem. op den voorgrond links:
Verkooping Pannemaeckers, Amsterdam 1887.

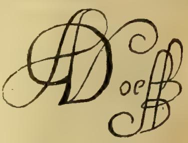

DOES (Simon van der), geb. verm. Amsterdam 1653, gest. Antwerpen 1717. Leerling van zijn vader Jacob van der Does. Woonde hoofdzakelijk te 's Gravenhage; tijdelijk in Engeland en te Brussel.

721. J. Cornelisz van Oostsanen.

791. Gerard Dou.

719. C. Cornelisz van Haerlem.

737. Gaspar de Crayer.

847. C. Dusart.

795. Gerard Dou.

783. Moederliefde; omringd door haar vee, in een Italiaansch landschap bij ondergaande zon, zit een jonge vrouw haar kind te zoogen, het hoofd afgewend naar een knaapje.
D. 83 × 96,5, fig.h. zitt. 25, gem. op het voetstuk van het beeld: 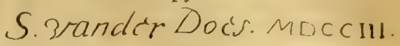
Verkooping G. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

784. De lezende Herders; in een bergachtig landschap met eenige schapen aan hare voeten zit een meisje een knaapje iets voor te lezen.
D. 53,5 × 44,5, fig.h. zitt. 18, gem. op de bank: 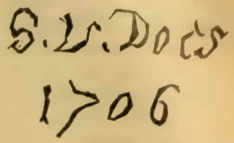
Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809.

785. De Herderin, gezeten met een kind op den schoot; in haar nabijheid enkele schapen en een koe.
E. 32,5 × 41, fig.h. 18, gem. naar het midden onderaan: 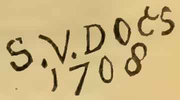
Verkoopingen: Anthonie Sijdervelt, 1766 en Mevr. Bicker, Amsterdam 1809.

786. Landschap met Vee; een meisje is bezig een geit te melken.
D. 52 × 63, drh. 14, gem. links boven den stier: 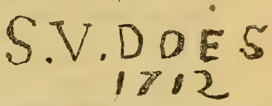 Kabinet Schimmelpenninck, Deventer. Gekocht door C. F. Roos 1856. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

DONCKER (Herman), werkzaam omtrent het midden der 17e eeuw te Haarlem, Enkhuizen en Edam.

787. Mansportret.
K. 32 × 28, hfd.h. 11, gem. 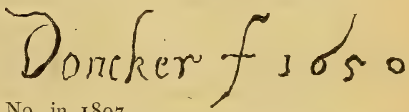 boven links. Gek. met volgend No. in 1897.

788. Vrouwenportret. Tegenhanger van vorig No.
K. 32 × 28, hfdh. 10,5, gem. boven links: *Doncker f.* Afkomst zie vorig No.

789. Portretstuk; heer, dame en kind staande in een landschap met een ruïne (Toegeschreven).
D. 68,5 × 57,5, fig.h. 37. Was vroeger aan *B. Breenberg* toegeschreven. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

DOOMER (Lambert), geb. Amsterdam 1622 of 1623, reisde veel door Frankrijk en Duitschland, woonde daarna te Amsterdam en vestigde zich later te Alkmaar, waar hij in 1692 nog voorkomt.

790. Herberg in de buurt van Nantes.
E. 28 × 40,5, fig.h. 6, gem. op de pomp. 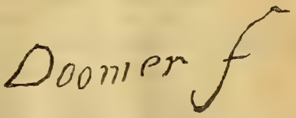
Hiervan eene teekening door Doomer zelf in 's Rijks Prentenkabinet te Amsterdam. Veiling Arnstein, Berlijn 1890. Geschenk van Dr. A. Bredius, 1890.

DOU (Gerard), geb. Leiden 7 April 1613, begr. aldaar 9 Febr. 1675. Leerling van Rembrandt.

791. De Schilder zelf; hij leunt uit een vensternis, waarvoor een openschoven blauw gordijn.
E. 48 × 37, hfd. 6, gem. onder in het midden der nis op een papier. A. Schouman sc., J. A. Boland sc., C. L. Dake sc. —

Coll. van Hendr. van Slingelandt 1752, in 1811 toegewezen aan Diederica Cath. v. Slingelandt. Op de verk. Hooft, 1860 gekocht door O. de Kat te Dordrecht. Legaat Dupper, 1870.

792. **Mansportret;** een heer gezeten aan een tafel waarop zijn hoed is neergelegd.
E. O. 28 × 24, hfdh 4,5, gem. op 't voetstuk van de kolom:
Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

793. **De Visschersvrouw,** leunende uit een vensternis met een haspel en klos in de handen.
E. 32,5 × 22,8, hfdh. 3,5, gem. in het midden onder de nis. Coll. Winkler, Leipzig 1768. Veiling Talleyrand 1817. Verkoopingen D. Teixeira Jr., 's Gravenhage 23 Juli 1832 en Charles Bagot, Londen 18 Juni 1836. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

794. **Portretstuk van een Heer en Dame;** de man staande, de vrouw gezeten; figuren uitkomend tegen donkere boomen; een hondje is bij hen. Landschap en hondje door *Nic. Berchem.*
E. 76 × 62,5, fig.h. 26, gem. op een kapiteel op den voorgrond waarop Dou's portret: G DOV. en op den voorgrond links:

Verk. M. E. Sluipwijk Gravin van Moens, 1803. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

795. **De Avondschool;** in een klas, verlicht door kaarsen en een lantaarn, is een meester aan zijn lessenaar gezeten te midden zijner leerlingen; voor het geheele tafereel een opgenomen zwaar tapijt.
E. 54 × 41, fig.h. zitt. jongen 15, gem. op voetenbank: 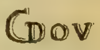
B. T. van Loo lith., C. W. Mieling lith., J. A. Boland sc. en T. Cole sc. Kabinet de Bye, 1665.
Verkoopingen Mevr. de Wed. Allart de la Court, geb. C. Backer, Leiden 1766 en G. van der Pot, Rotterdam 1808.

796. **De Nieuwsgierige;** een meisje met een licht in de hand leunende uit een vensternis.
E. 18 × 15, hfdh. 3, gem. op de plint van de nis: 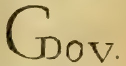
Kabinet van Heteren 1809.

797. **Een Kluizenaar;** hij draagt een bril en is gezeten in overpeinzing, een kruisbeeld en rozenkrans in de handen houdende; achter hem een zware boomstam en steenen kluizen.
E. 33,5 × 27,5, hfdh. 7, gem. op het kruisje van den rozenkrans. Pendant van een Maria Magdalena.
Verkoopingen Bicker van Zwieten, 1741 en 1755, A. Wierman, 1762, Amsterdam 6 Aug. 1810, Kab. Charles Bagot, Londen, 1836. Verzameling van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

798. **Een Kluizenaar,** gezeten in overpeinzing met een kruisbeeld in de handen; tot achtergrond een steenen kluis.
P. 26 × 19, hfdh. 9. Verkoopingen Samuel Verhulst, 's Gravenhage 1737; B. Kley, 's Gravenhage 1781; G. van der Pot, Rotterdam 1808.

799. **Huiselijk Tafereel;** in een burgerlijk vertrek geeft een moeder haar kind de borst, een klein meisje staat daarbij. Copie door Dominicus van Tol, (zie pag. 260) naar een schilderij in het bezit van den Hertog van Westminster te Londen.
E. 49,5 × 37,5, fig.h. 22. Gek. te Londen 1837 van den Markies van Westminster. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

DOUW (. . . . .), Hollandsch schilder, werkzaam omstreeks het midden der 17^{e} eeuw.

800. Portretstuk van twee Knaapjes; het eene bijna naakt met een lam bij zich, het andere in rijke kleederdracht, met twee honden.

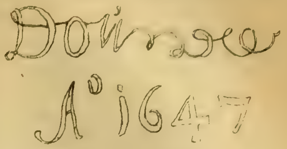

D. 114,5 × 135 lgr., gem. onder rechts:
Geschenk van Dr. A Bredius.

DOYER (Jacobus Schoemaker), geb. Crefeld 24 Juni 1792, gest. Zutphen 9 Juni 1867. Leerling van Jurriaan Andriessen en van Matth. Ign. van Bree.

801. Betaaldag; een landheer strijkt eenige stapels zilveren munt op, hem door zijn schuldenaars gebracht.
D. 63 × 76, fig.h. 28. Van een tentoonstelling te Haarlem, 1825.

802. Van Speyk steekt een brandende lont in het kruit.
D. 26 × 21, fig.h. 11. Van een verk. 1850.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

803. Van Speyk in beraad staande den brand in het kruit te steken, 5 Februari 1831.
D. 89 × 75, fig.h. 53. Gek. tentoonst. 1836. Herkomst als voorgaand No.

DREIBHOLTZ (Christiaan Lodewijk), geb. Utrecht 8 Sept. 1799, gest. aldaar 16 Maart 1874. Leerling van Joh. Christ. Schotel. *L.*

804. Gezicht op Dordrecht, van Papendrecht uit.
D. 77 × 102, gem. rechts: *C. L. W. Dreibholtz.*
Van een tentoonst. te 's-Gravenhage, 1837.

DRIFT (Johannes Adrianus van der), geb. 's Gravenhage 1808, gest. Weert bij Roermond in Maart 1883. Leerling van Andreas Schelfhout. *E - L.*

805. De Gevangenpoort te 's-Gravenhage; wintergezicht.
E. 31,5 × 25,5, gem.: *J. van der Drift.* Gekocht in 1877.

DROOCHSLOOT (Cornelis), geb. Utrecht 21 Febr. 1630, gest. na 1673. Leerl. en navolger van zijn vader Joost Cornelisz. Droochsloot.

806. Een Dorpsstraat, bevolkt met talrijke figuren; op den achtergrond de kerk.
E. 55 × 75, fig.h. 11,5, gem. in het midden op den voorgrond:

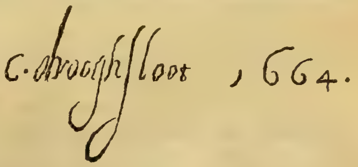

Gekocht met medewerking der Vereeniging Rembrandt, 1900.

DROOCHSLOOT (Joost Cornelisz.), geb. 1586 vermoedelijk te Utrecht, gest. aldaar 14 Mei 1666. *E.*

807. De Barmhartige Samaritaan; onder boomen aan den rand van een bosch is hij bezig de wonden van den bijna naakten beroofden reiziger te zalven; op den achtergrond verwijderen zich de priesters.
D. 1.18 × 2.15, gem. onder links:

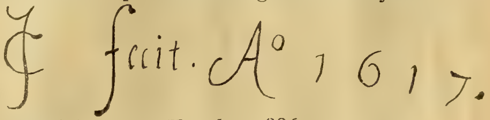

Afkomstig uit het St. Barbara en St. Laurens-Gasthuis te Utrecht. In bruikleen van Utrecht, 1886.

808. **Sint Maarten;** nabij een Hollandsch dorp te midden van een menigte landlieden, waaronder verschillende gebrekkigen, is St. Maarten te paard gezeten en snijdt een stuk van zijn mantel af.
E. 58 × 85, fig.h. te paard 24, gem. op een huis links:
Aangekocht in Engeland 1900.

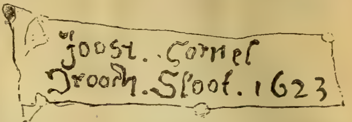

809. **De Afdanking der Waardgelders op de Neude te Utrecht.**
D. 93 × 158, fig.h. te paard 20, gem. op een uithangbord rechts:

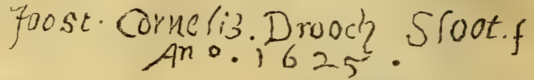

Herhaling van de schilderijen in Museum Kunstliefde te Utrecht en in het Koninkl. Museum te Brussel. Nationaal Museum 's Gravenhage (?), 1808.

810. **Huisvesting van Armen,** voorgesteld op een breeden weg tusschen uitheemsche gebouwen; op den voorgrond een edelman in wapenrusting te midden van een talrijke groep armen en gebrekkigen.
D. 102 × 141, fig.h. 15, gem. op voorgrond links:
Afkomstig uit het Werkhuis.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

DUBBELS (Hendrick), geb. 1620 of 1621 Amsterdam, begr. aldaar 9 Juni 1676.

811. **Riviergezicht;** effen riviervlakte met enkele op stroom liggende vaartuigen; bewolkte lucht.
E. 38 × 49, gem. op een drijvend plankje:
Verkooping Mevr. Bicker, Amsterdam 1809.

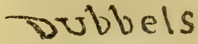

812. **Stil Water;** gezicht over een kalme zee of riviermond; op den voorgrond twee voor anker liggende vaartuigen met slappe zeilen; bewolkte lucht.
D. 48,5 × 62,5, fig.h. 5, gem. in den linker benedenhoek:
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

813. **Een Vloot bij den Helder;** zeegezicht nabij het strand met woelende golven die over den oever uitloopen.
D. 140 × 186, fig.h. 14, gem. onderaan rechts. Aangekocht in Engeland.
Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

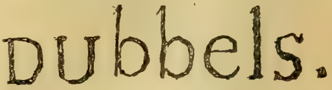

DUBOIS (Simon) of du Bois, ged. Antwerpen 1632, begr. Londen 26 Mei 1708. Zoon van den Rotterdamschen schilder Hendrick du Bois. Leerde bij Nic. Berchem en Phil. Wouwerman te Haarlem en vestigde zich omstreeks 1685 te Londen.

814. **Arnout van Citters** (1661--1718), Kommandant van Sas-van-Gent.
D. 37 × 31, hfdh. 12. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

815. **Anna van Citters** (1664—1694). Zuster van den vorige.
D. 37 × 32, hfdh. 14. Herkomst als No.

816. **Emerentia van Citters** (1666—1694). Zuster van de vorige.
D. 37 × 32, hfdh. 14, gem. onder rechts Herkomst als No. 814.

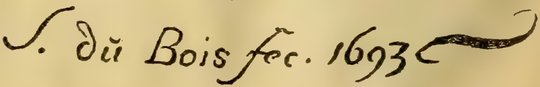

817. Josina Clara van Citters (1671—1753). Zuster van de vorige.
D. 37 × 32, hfdh. 14, gem. onder rechts: *S. du Bois fec. 1693.*
Herkomst als No. 814.

818. Johanna van Citters (1672—1740). Zuster van de vorige.
D. 37 × 32, hfdh. 14, gem. onder rechts: *S. du Bois, fec. 1693.*
Herkomst als No. 814.

DUBOURCQ (Pierre Louis), geb. Amsterdam 25 April 1815, gest. aldaar 5 Mei 1873. Leerling van Andreas Schelfhout. *L - E.*

819. Het Kerkhof te Baden-Baden; bergachtig landschap met kleinen waterval en korenveld.
D. 1.00 × 1.50, gem. rechts op voorgrond: *Dubourcq 1855.*
Geschenk van Mevrouw de Wed. T. L. Dubourcq, 1873.

DUBUS (Matthieu), of **Dubois?.** Hollandsch schilder, werkzaam te Leiden (?) omstreeks 1680.

820. Een versterkte Plaats op een rotsachtig Eiland (wellicht Ischia).
E. 47 × 64, gem. onder links:
Verkooping S. Altmann, Amsterdam 1890.

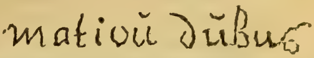

DU CHATTEL (Fredericus Jacobus), Zie op Chattel pag. 71.

DUCK (Jacob), geb. Utrecht omstreeks 1600, kwam 1621 in het gild. Na 1646 te 's Gravenhage, alwaar hij vermoedelijk na 1660 overleed. *E.*

821. De Ruiterstalling. Een ruiter, vergezeld van een vrouw, treedt den stal ter linkerzijde binnen, waar behalve eenige andere personen een krijgsman zijn toerusting in orde zit te maken; op voorgrond rechts stilleven van harnassen, vaandels en een trom.
D. 68 × 51, fig.h. 32. Kabinet van Heteren, 1809.

822. De Wijnproevers; in een wijnkelder zit op den voorgrond een krijgsman, die een gevulden roemer omhoog houdt; op den achtergrond een heer, een dame en nog twee figuren.
E. 44 × 72, fig.h. 30, gem. links beneden:
Afkomstig van de collectie Gijsbert de Clercq, 1899.
Overgenomen van de vereeniging Rembrandt, 1901.

DUCORRON (J.), geb. te Ath in België 1770, gest. aldaar 1848. Leerling van Balth. Paul Ommeganck.

823. Landschap; een dorpsweg langs een vaart, waarbij eenige boerenwoningen.
E. 44 × 65, fig.h. 6. Van een verk. in 1837. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

DUGHET (Gaspard) genaamd **Gaspard Poussin,** geb. Rome 1613, gest. aldaar 1675. Leerling van zijn zwager Nicolas Poussin. *E.*

824. Italiaansch Landschap aan een Rivier, gestoffeerd met mythologische (?) figuren.
D. 70,5 × 95, fig.h. 12. Gekocht te Parijs door Willem I, 1823.

825. Landschap; een vallei met een bergstroom; een zware boom rechts op den voorgrond.
D. 74 × 99. Herkomst als voorgaand No.

DUGARDIN (Guilliam), geb. ca. 1597; in 1618 komt hij al te Amsterdam vóór en in 1647 woonde hij daar nog. Vermoedelijk de vader van Karel Dujardin.

826. De Vinding van Mozes.
E. 75 × 108, fig.h. 23, gem. in 't midden:
Verk. Amsterdam 1873. Geschenk van
Dr. A. Bredius, 1892. In het magazijn.

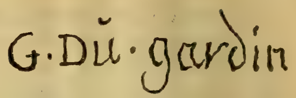

DUJARDIN (Karel), geb. Amsterdam 1622, gest. Venetië 20 Nov. 1678. Leerling van Nic. Berchem. Werkzaam in den Haag en te Amsterdam. Bezocht twee maal Italië. *E.*

827. De Schilder zelf, 1662.
K. 28,5 × 22, hfdh. 8, gem. boven links:
Verk. Gerrit Muller 1827.

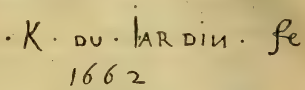

828. De Regenten van het Spinhuis te Amsterdam, 1669. Ze zijn vereenigd aan een tafel en met uitzondering van een enkele, die in het midden en het meest op den voorgrond zich omgewend heeft naar den toeschouwer, met elkaar in bespreking. Beelden ten voeten uit. De namen der voorgestelden zijn: Barend Pietersz Elias, Michiel Tielensz, Joris Croock, Hendrik Becker, Joannes Commelin en Willem Muilman de jonge.
D. 262 × 390 lgr., gem. in achtergrond links onder een beeld. Vroeger in de Regentenkamer van het Spinhuis.

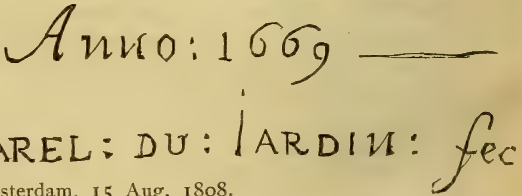

In bruikleen van Amsterdam, 15 Aug. 1808.

829. Gerard Reynst (1599—1658), kunstverzamelaar te Amsterdam.
D. 131 × 106 lgr., gem. onder links:
Gekocht in 1815.

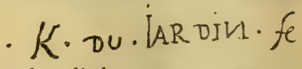

830. Mansportret; een heer leunende met den linkerarm op een rots, waarop een doode haas; een hazenwindhond in zijn nabijheid.
D. 130,5 × 106 lgr., gem. onder rechts:
Van een verkooping in 1845. Verz. van der Hoop.

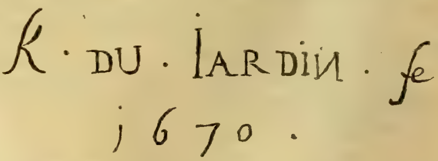

In bruikleen van Amsterdam, 1885.

831. Een Landman op zijn Hoeve, hij is aan het werk bij zijne hofstede die verscholen is onder dicht geboomte; op den voorgrond eenige varkens en een paar ezels.
D. 37 × 48. fig.h. 5,5 gem. in den linker benedenhoek:
Kabinet van Heteren, 1809.

832. Muilezeldrijvers, gezeten aan een tafeltje, op de binnenplaats van een Italiaansche herberg; op den voorgrond zwaar beladen muilezels,
K. 34 × 43,5, dierh. 13, gem. rechts onderaan. Herkomst als voorgaand No.

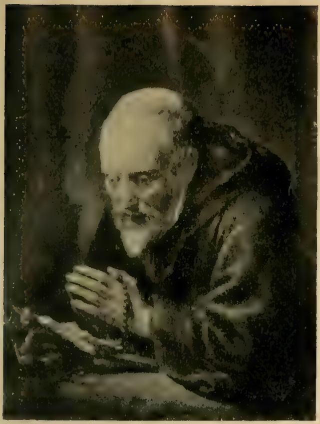

798. Gerard Dou.

833. K. Dujardin.

780. A. Diepraem.

878. G. van den Eeckhout.

828. K. Dujardin.

833. **Trompetter te Paard,** op de binnenplaats van een Italiaansche herberg, drinkende uit een tinnen kan, hem door de waardin gebracht.
D. 44 × 35, fig.h. 12, gem. onder rechts:
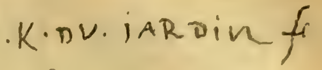

P. Velyn sc. Verk. Jan Smees, Amsterdam 6 April 1729. Kabinet van Heteren, 1809.

834. **Landschap;** drijvers voeren hunne muilezels door een plas; tevens waadt daardoor een kleine kudde schapen.
D. 51 × 47, fig.h. 12, gem. onderaan in het midden. Verk. Hertogin van Berry, 1837. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.
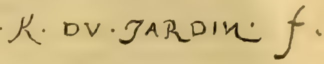

835. **Italiaansch Landschap met Vee;** een meid bezig een geit te melken, praat met een boer, die bij haar staat en een gevulde melkkan in de handen houdt; achter hem een rustend paard.
E. 37 × 50, fig.h. 14, gem. onder links. Kabinet Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

836. **Zuidelijk Landschap,** waarin een ruïne en gestoffeerd met krijgsvolk. Copie naar het origineel in het Museum te Brussel.
D. 46 × 62, fig.h. 16. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

DUMESNIL (L. M.), Fransch schilder uit het begin der 18e eeuw.

837. **Ontvangst van Cornelis Hop als Gezant der Staten-Generaal aan het Hof van Lodewijk XV, 24 Juli 1719.**
D. 104,5 × 1.63, fig.h. 32, gem. rechts:
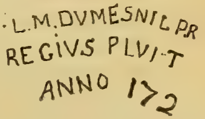

S. Fokke, sc. Geschenk van Jhr. Mr. J. M. van Pabst van Bingerden aan het Kon. Oudh. Genootschap. In bruikleen sedert 1889.

DUPRÉ (Jules), geb. Nantes 1812, gest. Parijs 8 Oct. 1889.

838. **De breede Weg;** impressie van een heideweg onder donkeren hemel.
D. 91 × 118, gem. onder links: *Dupré.* Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

839. **Boschgezicht;** aan den zoom van een woud, nabij een wilgeboom, een koe met een menschenfiguurtje.
D. 34 × 41,5, gem. onder links: *Jules Dupré.* Herkomst als vorig No.

DUPRÉ (Léon Victor), geb. Limoges 18 Juni 1816, gest. 1878. Broeder en leerling van den voorgaande.

840. **Landschap;** een heidestreek met op den tweeden grond een kleine vijver.
M. 34 × 41,5, gem. onder links: *Victor Dupré 1869.* Geschenk van Mevrouw de Douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt 1900.

DÜRER (Albrecht), geb. Neurenberg 21 Mei 1471, gest. aldaar 6 April 1528. Leerling van Michel Wolgemut. *B-H-E.*

841. **Bilibald Pirckheimer** (1470—1530) Copie.
E. 18 × 12, hfdh. 8, gem. *Belibaldi* MDXXIV en met het valsch monogram van *A. Dürer.* Verkooping Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858.

DUSART (Christiaan), geb. Antwerpen 25 Febr. 1618, gest. vermoedelijk te Amsterdam na 1681. Vriend van Rembrandt.

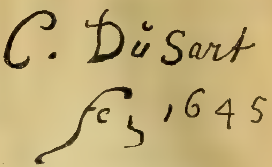

842. Een Jongeling bij Kaarslicht; hij beschouwt eene teekening of manuscript.
D. 65 × 79 lgr., gem. in achtergrond rechts:
Gekocht 1897.

DUSART (Cornelis), geb. Haarlem 24 April 1660, gest. aldaar 1 Oct. 1704. Leerling en navolger van Adriaen van Ostade. *ZK – E.*

843. Dorpsspeellieden, in een dorpsstraat, nabij een huis waaruit eenige lieden naar de dansende jonge speellieden toezien.
D. E. 57 × 46, fig.h. 17, gem. onder rechts:
Anonymus sc., J. A. Bolandsc. Gek. 1814.

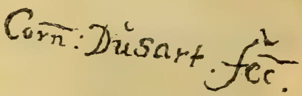

844. Vischmarkt, in een dorp of provinciestad; op den voorgrond twee hallen; in de eene, het meest naar voren, maakt een koopvrouw visch schoon, voor de andere verdringen zich verscheidene koopers.
D. 68,5 × 90,5 fig.h. 12, gem. op de voorste hal:
Verk. G. v. d. Pot, Rotterd. 1808.

845. Boerenkermis. Vóór den ingang van een boerenhuis, waar enkele bewoners over de onderdeur hangen en een kind buiten op een bank is gezeten, staat een vrouw op een handorgeltje te draaien, begeleid door een jongetje; verschillende dorpelingen in de straat als omstanders.

E. 37 × 33 5, fig.h. 13, gem. onder rechts:
Gekocht in 1829. Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

846. Boerenherberg; op den voorgrond zijn een man en een vrouw gezeten; achter hen en ter zijde onder een afdak verscheiden rookende en drinkende buitenlieden.
E. 41 × 33, fig.h. 14. Kabinet van Heteren, 1809.

847. Moedervreugd; een vrouw met ontblooten boezem, gezeten nabij een wieg, houdt een kind op haar schoot; een knaap ziet door het geopende venster naar binnen.
E. 32 × 25, fig.h. zitt. 16, gem. op de stoof:

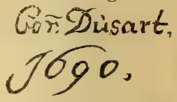

Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

DUWÉE (Henri Joseph), Belgisch schilder, werkzaam te Brussel van omstreeks 1850 tot 1870.

848. Vrouw met Tamboerijn; kniestuk.
D. 1.17 × 83 lgr., gem. onder links: *H. J. Duwée 58.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

DUYNEN (Isack van), geb. vermoedelijk te Dordrecht, werkzaam te 's-Gravenhage sedert 1657 en gest. aldaar tusschen 1677 en 1681.

849. Zeevisschen; in en naast een mand liggen zeekrab, bot en kabeljauw, gedeeltelijk aangesneden.
D. 96 × 1.28. Verk. te Amsterdam, 1888.

DUYSTER (Willem Cornelisz.), geb. waarschijnlijk te Amsterdam, begr. aldaar 31 Jan. 1635.

850. **De Triktrakspelers;** drie krijgslieden spelen aan een met een Turksch kleed overdekte tafel; op den achtergrond maakt een vierde muziek.
D. O. 34 × 40, fig.h. 14, gem. op het tafelkleed: WC DVYSTE
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1887.

851. **De Bruiloft van Adriaen Ploos van Amstel en Agnes van Byler, 1616;** in een ruim vertrek zijn de vele gasten bijeen.
E. 76 × 108, fig.h. st. 37. In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap 1889, waaraan het door Jhr. Ploos van Amstel gelegateerd werd.

852. **De Muziekpartij;** heeren en dames in een eetzaal na afloop van den disch (Copie).
E. 42 × 63 fig.h., valsch gemerkt: *J. Lijs 1625.* Het origineel was in de coll. A. Lenglart te Rijssel (mededeeling van Dr. A. Bredius).
Gekocht van J. F. Laisney te Parijs, 1887.

DYCK (Anthonie van), geb. Antwerpen 22 Maart 1599, gest. Londen 9 Dec. 1641. Leerling van Hendrick van Balen en van Peter Paulus Rubens. Werkzaam te Antwerpen, in Italië en te Londen. *E.*

853. **De Boetvaardige Magdalena,** bijna naakt met ten hemel gerichte, uitgeschreide oogen; een kindje bij haar.
D. 171 × 151 lgr. Uit het Nationaal Museum 's Gravenhage.

854. **François (?) van der Borght,** ten voeten uit.
D. 205 × 136 lgr.
Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

855. **Johannes Baptista Franck.**
D. 75 × 59 lgr., gem. langs den bovenkant: IOHANNES BAPTA FRANCK, ÆTATIS. SVAE. XXXII. Mougeot sc., Folo sc. Afkomstig uit de Galerij Lucien Bonaparte, 1812. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

856. **Nicolaes van der Borcht,** koopman te Antwerpen, ten voeten uit. Zijn wapen op een gordijn.
D. 204 × 141 lgr., C. Vermeulen sc. Verk. H. J. Stier d'Aertselaer, Antwerpen 1822.

857. **Prins Willem II en zijne jonge gemalin Prinses Maria Stuart,** dochter van Karel I, Koning van Engeland; ten voeten uit.
D. 182,5 × 144 lgr. Laatste werk van A. van Dyck. W. Unger sc.
Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

858. **Prins Frederik Hendrik** (Copie).
D. 125 × 101 lgr. Gekocht van Ch. H. Hodges, 1810.

859. **Andries van Eertvelt** (1590—1652), schilder. (Copie naar het origineel in het Museum te Augsburg).
D. 114 × 87 lgr. Verk. in de Brakke Grond, Amsterdam 1884.

860. **Michiel le Blon** (1587—1657); agent van Christina, Koningin van Zweden, tevens goudsmid en graveur te Amsterdam. (Copie naar het origineel bij Baron Hottinguer te Parijs).
D. 57 × 46 lgr. Verk. Brentano, Amsterdam 1822.

861. **Henricus Liberti** (1628—1661), orgelvirtuoos en componist. (Copie naar het origineel in het Museum te München).
D. 115 × 85,5 lgr. L. Löwenstam sc. Geschenk van de erfgenamen van Vrouwe Baronnesse Douairière Roëll Hodshon. In bruikleen van Amsterdam 1885.

DYCK (Anth. van).

862a. **Salvator mundi.** Christus te halven lijve afgebeeld, wijst met de rechterhand naar boven, terwijl de linker op den bal rust. Vermoedelijk eene gelijktijdige copie.

E. 64,5 × 49,5 w. gr. S. à Bolswert sc.

Uit het magazijn van het Mauritshuis, 1885.

857. A. van Dyck.

856. A. van Dyck.

890. Nic. Elias.

877. G. van den Eeckhout.

901. Is.Elyas.

862. Wolfgang Wilhelm, Paltsgraaf van Neuburg, Hertog van Gulik en Berg. (Copie door *Willem Bartel van der Kooi*, geschilderd te Dusseldorp in 1804). (Zie bl. 151).
D. 147 × 117 lgr. Geschenk van den zoon van W. B. van der Kooi, 1869.

863. Christus stervende aan het Kruis, met den H. Franciscus in aanbidding aan den voet van het hout. (Navolging of copie).
D. 175,5 × 123,5, fig.h. 67. Volgens overlevering een op de Spaansche zilvervloot buit gemaakt altaarstuk, 9 Sept. 1628.
Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

864. Heilige Familie. (Navolging).
D. 101,5 × 77,5, fig.h. 70. Waarschijnlijk uit het kab. van Heteren, 1809.

DYCK (Floris van). In 1610 ingeschreven in Sint Lucasgilde te Haarlem, na langen tijd te Rome gewoond te hebben; wordt deken 1637 en is gest. aldaar vóór 1652.

865. Stilleven van vruchten en groenten. In een keuken op een toonbank allerlei vruchten, waarachter eene vrouw; een tweede is bij den haard aan het werk; op den achtergrond Christus en de Emmausgangers aan den maaltijd.
D. 113 × 200 lgr. Gekocht te Vogelenzang, 1903.

DIJK (Philip van), geb. Amsterdam 10 Jan. 1680, gest. 's-Gravenhage 3 Febr. 1752. Leerling van Arnold Boonen, werkzaam ook te Middelburg en te Kassel.

866. Adriaen Parduyn, Luit.-Kolonel Comm. van Vlissingen en Rammekens.
D. 1.03 × 78 lgr., gem. in rechter bovenhoek. Legaat de Witte van Citters, 1875.

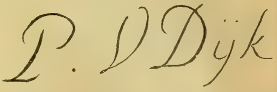

867. Caspar Adriaen Parduyn (1680—1735). Bailjuw van Middelburg.
D. 56,5 × 45, hfdh. 12, gem. op het steenen voetstuk.
Herkomst als No. 866,

868. Maria van Citters (1684—1752), echtgenoote van den vorige.
D. 54,5 × 43,5, hfdh. 10,5, gem. boven rechts: *P. van Dijk.*
Herkomst als No. 866.

869. Adriaen Casper Parduyn (1718—1747).
D. 55 × 45, hfdh. 10, gem. in den linker benedenhoek: *P. van Dijk.*
Herkomst als No. 866.

870. Abraham Boudaen (1688—1745).
D. O. 36 × 31, hfdh. 11. Herkomst als No. 866.

871. Isaac Parker (1702—).
D. 51 × 41, hfdh. 9,5, gem. bovenaan in het midden. Behoort tot de verzameling de Ruyter aangekocht in 1895.

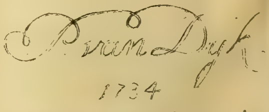

872. Justina Johanna Ramskrammer, echtgenoote van den vorige
D. 50 × 42, hfdh. 8,5. Herkomst als voorgaand No.

873. Isaak Parker, zijn echtgenoote Justina Johanna Ramskrammer en hun dochtertje.
M. 51,5 × 43, hfdh. 7, gem. bovenaan:
Herkomst als No. 871.

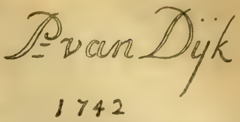

874. Mr. Willem Parker (1695—1754), Burgemeester van Middelburg.
D. 50 × 40,5, hfdh. 10, gem. bovenaan: *P. van Dijk 1741.*
Herkomst als No. 871.

875. Anna Maria Pottey (1694—1724), echtgenoote van den vorige.
D. 50 × 40, hfdh. 10,5. Herkomst als No. 871.

876. Berend van Iddekinge, zijn echtgenoote Johanna Maria Sichterman en hun zoontje Jan Albert.
D. 152 × 119 lgr., gem.:
Legaat Dr. F. Z. Reneman te Haarlem, 1898.

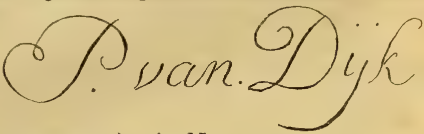

Cornelis van Ceters (1503—1599), zie No. 154.
Aernout van Ceters (1561—1634), zie No. 156.
Mr. Aernout van Ceters (1633—1696), zie No. 1356.
Jan Boudaen Courten (1635—1716), zie No. 1738 en
Anna Maria Hoeufft (1646—1705), zie No. 1739.

EECKHOUT (Gerbrandt van den), geb. Amsterdam 19 Aug. 1621, begr. aldaar 29 Sept. 1674. Leerling en navolger van Rembrandt *E.*

877. De Overspelige Vrouw. Christus, omringd door vele priesters en farizeën; de beschuldigde vrouw in knielende houding.
D. 66 × 82, fig.h. 18. W. Unger sc. Verkoopingen Jan Walram Sandra, Middelburg 1713 en D. Mansveld, 1806. Gek. van C. Josi te Londen, 1828.

878. Rustende jager, gezeten op een zandhelling in een dicht woud; twee honden in zijn nabijheid.
D. 36 × 45, fig.h. zitt. 18, gem. onder rechts:

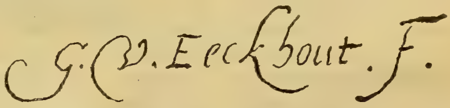

B. C. Koekkoek & R. v. d. Meulen lith. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

879. Badende Mannen; tot achtergrond een hooge rotswand.
E. 45,5 × 33, fig.h. st. 6 gem. links van onderen. Gek. te Londen, 1894.

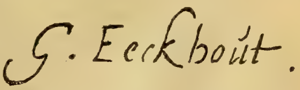

EECKHOUT (Jacob Joseph), geb. Antwerpen 6 Febr. 1793, gest. Parijs 25 Dec. 1861. *L-E.*

880. Het Huwelijk van Jacoba van Beieren met Jan IV, Hertog van Brabant, 10 Maart 1418.
D. 166 × 132 gem. *J. J. Eeckhout 1839.* Gek. tentoonst. 's Gravenhage, 1839.

EELKEMA (Eelke Jelles), geb. Leeuwarden 8 Juli 1788, gest. aldaar 27 Nov. 1839. Leerling van Gerard de San.

881. Bloemstuk; verschillende bloemen in een gevlochten teenen mand.
D. 74 × 60, gem. onder links: *E. J. Eelkema 1817.*
Uit het Paviljoen te Haarlem.

882. **Bloemen en Vruchten,** gedeeltelijk in een groote marmeren vaas.
D. 91 × 76, gem.: *E. J. Eelkema 1824.* Herkomst als voorgaand No.

883. **Bloem en Fruitstuk;** ter zijde staat een wijnglas.
D. 90,5 × 76, gem. *E. J. Eelkema.*
Verk. 1841. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

EERELMAN (Otto), geb. Groningen 23 Maart 1839. Werkzaam te 's Gravenhage, thans te Arnhem.

884. **De Intocht van H. M. Koningin Wilhelmina binnen Amsterdam, 5 September 1898.**
D. 139 × 195 fig.h. 39,5, gem.: *Otto Eerelman 1899.*
Geschenk van den heer J. J. Biesing namens eenige kunstvrienden, 1900.

EHRENSTRAHL (David Klöcker) geb. Hamburg 23 Sept. 1629, gest. Stockholm 23 Oct. 1698. Was te Amsterdam leerling van Jurriaen Jacobsz. en woonde sedert 1651 als hofschilder te Stockholm.

885. **Karel XI, Koning van Zweden** (1665—1697), te paard als overwinnaar na den slag van Lund, 1676.
D. 320 × 275 lgr., gem. links op den voorgrond: CAROLVS R · SVEC. IN PRÆLIO LVNDENSI D. 4 DEC. A° 1676. Wellicht eene copie door zijn neef (oomzegger) David von Krafft. Zie pag. 151. Uit het magazijn van het Mauritshuis.

EKELS DE OUDE (Jan), geb. Amsterdam 21 Nov. 1724, gest. aldaar 22 Nov. 1781.

886. **Gezicht op den Dam te Amsterdam.**
E. 48 × 62,5 gem. links onder. Verkooping H. Muilman, 1813. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

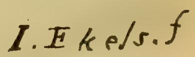

EKELS DE JONGE (Jan), geb. Amsterdam 2 Juni 1759, gest. aldaar 4 Juni 1793. Leerling van zijn vader Jan Ekels.

887. **Een Schrijver,** van achteren gezien, zittende tegenover een spiegel waarin zijn gelaat weerkaatst wordt.
E. 27,5 × 23,5, fig.h. zitt. 18, gem. rechts boven:
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

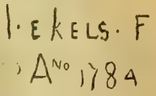

ELIAS (Nicolaes) gez. PICKENOY, geb. Amsterdam 1590 of 1591, gest. aldaar tusschen 1653 en 1656, woonde te Amsterdam.

888. **Anatomische les van Dr. Johan Fonteyn, 1625.** Fonteyn, die aan iedere zijde drie toehoorders heeft, wijst met de linkerhand op een doodshoofd. Fragment van het oorspronkelijk stuk, zoodat de hoofden van enkele beelden nauwelijks boven den onder-schilderijrand uitkomen. De oorspronkelijke compositie bestond uit 12 beelden. Dr. Fonteyn was geneesheer van Prins Maurits.
D. 98,5 × 193,5 lgr. Afkomstig van het Chirurgijnsgilde. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

889. **Vier Regenten en de Boekhouder van het Spinhuis, 1628.** De regenten zijn bezig aan een tafel met geld tellen. Figuren bijna ten voeten uit.
D. 178 × 233 lgr., gem. links op den stijl eener armleuning:

en rechts vermoedelijk: *A° 1628.*
Uit het Werkhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

890. **Corporaalschap van kapitein Dr. Matthys Willemsz. Raep-**

horst en luitenant Hendrick Lourisz., 1630 (25 beelden). De schutters zijn opgesteld in twee lange rijen; de bovenste figuren, achter een balustrade, komen vrij hoog boven de onderste uit; beelden tot aan de knieën.

D. 263 × 478 lgr. Afkomstig uit den Voetboogdoelen. Vroeger in de Groote Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

891. Corporaalschap van kapitein Jacob Backer en luitenant Jacob Rogh, 1632 (24 beelden). De schutters, vereenigd aan een lange eettafel zijn afgebeeld tot aan de knieën; velen zijn opgestaan en omringen de nog aanzittenden; aan het uiteinde links de kapitein in rustende houding.

D. 198 × 531 lgr. Afkomstig uit den Voetboogdoelen.
Vroeger in de kamer der Schepenen Extra-ordinaris van het Oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

892. Corporaalschap van kapitein Dirck Theulingh en luitenant Adriaen Pietersz. Raep, 1639; eenigen zijn gezeten aan een tafel bestudeerende een plattegrond ter verdediging der stad.

D. 202 × 340,5 lgr. Van de 23 beelden, oorspronkelijk op deze schilderij aanwezig, zijn er 11 verloren gegaan. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

893. Corporaalschap van kapitein Jacob Rogh en luitenant Anthony de Lange, 1645 (17 beelden). De kapitein in het midden; rechts en links van hem de schutters in lange rij geschaard. Naast den kapitein de vaandrig, die zijn vaandel laat uitwaaien. Staande figuren ten voeten uit.

D. 243 × 581 lgr. Afkomstig uit de Voetboogdoelen. Vroeger in de Groote Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

894 Maerten Rey, kastelein in den Doelen; in de rechterhand houdt hij een gevulden roemer.

E. O. 99 × 74 lgr., gem. boven rechts:
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

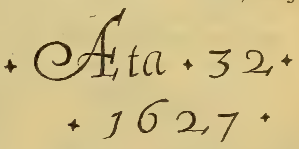

895. Maria Joachimsdr. Swartenhont (1600—1631), echtgenoote van den vorige.

E. O. 99 × 74 lgr., gem. boven rechts: *Aet. 24 1627.* Herkomst als vorig No.

896. Vrouwenportret.

E. 56 × 46 lgr. Herkomst als voorgaand No.

897. Gerard Ottsz. Hinlopen (1604—1646).

E. 123 × 90 lgr., gem. boven rechts bij het familiewapen: *Aetatis 27 A° 1631.* Verkooping D. M. Alewijn, Amsterdam 1885.

898. Tryntgen Tysdr. van Nooy (1607), echtgen. van den vorige.

E. 123 × 90 lgr., gem. boven rechts bij het familiewapen: *Aetatis 24 A° 1631.* Herkomst als voorg. No.

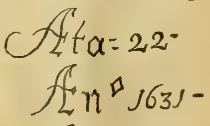

899. Reinier Ottsz. Hinlopen (1609—).

E. 123 × 91 lgr., gem. boven rechts bij familiewapen. Verk. D. M. Alewijn, Amsterdam 1885.

900. Jochem Hendricksz Swartenhont (1566—1627), Luit.-Admiraal van Holland (Toegeschreven).

E. 119 × 90 lgr. gem.: Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

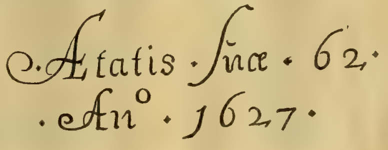

ELYAS (Isack), Hollandsch schilder, werkzaam in het begin der 17^e^ eeuw.

901. Een feestvierend Gezelschap; dames en jongelieden aan een gedekte tafel na den disch; een der aanzittenden tokkelt op de luit.
E. 49 × 65, fig.h. zitt. 29, gem. onder rechts:
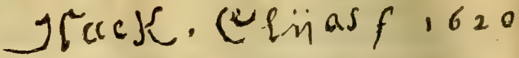
Legaat D. Franken Dz., 1898.

ELLIGER (Ottomar), geb. Göteborg 18 Sept. 1633, begr. Berlijn 21 Dec. 1679. Leerling van Daniel Seghers te Antwerpen. Werkzaam ook te Amsterdam en te Hamburg.

902. Bloemen; een veelkleurige ruiker van verschillende bloemen, eenige trossen druiven en insecten.
E. 66 × 50, gem. boven rechts op de marmeren plaat en het jaartal *A^o^ 1671.*

Verk. Douairière Nahuys—Hodshon, Amsterdam 1883.

ENGEL (Adolf Karel Maximiliaan), geb. Kortrijk 1801, gest. aldaar 1833. Leerling van J. B. de Noter.

903. Landschap met Vee.
E. 45 × 58, dierhoogte 12, gem. rechter benedenhoek: *A. Engel à Gand 1827.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

ENGELBERTS (Willem Judocus Mattheus), geb. Amsterdam 21 Jan. 1809, gest. Aalst in Gelderland 9 Mei 1887. Leerling van Ferdinand de Braekeleer. *E.*

904. De Wildmarkt; verschillende figuren, waaronder een koopvrouw die met een burgerjuffrouw over den koop van een eend aan het onderhandelen is.
M. 59 × 49, fig.h. 34, gem. op een bank rechts: *W. J. M. E.*
Gek. tentoonstelling 's Gravenhage, 1831.

ENGELBRECHTSZ. (Cornelis), geb. Leiden 1468, gest. aldaar 1533.

905. Christus aan het kruis, omgeven door de Maria, Johannes, Magdalena, Petrus, Franciscus, Hieronymus, Caecilia en Barbara (Toegeschreven).
E. 25 × 32,5, fig.h. 15. Uit het klooster der Brigittinen te Utrecht.

EVERDINGEN (Allart van), ged. Alkmaar 18 Juni 1621, begr. Amstedam 8 Nov. 1675. Broeder van Caesar van Everdingen. Leerli van Roelant Savery en van Pieter Molyn. Werkzaam in Zwede te Haarlem en te Amsterdam. *E - ZK.*

906. De Geschutgieterij te Julitabroeck in Södermanland Zweden, vroeger eigendom der familie Trip; gezicht in vogelvlucl
D. 198,5 × 254,5. Afkomstig uit het zuiderpand der Trippenhuizen, 189

907. Zweedsch Landschap. Op den voorgrond water; daaracht rechts, dicht geboomte en links een zeer hooge heuvel waa een kapelletje.
D. 121 × 106,5. Gekocht van J. Smith e. Sons, 1837. Verz. van d Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

894. Nic. Elias.

895. Nic. Elias.

921. Carel Fabritius. ?

919. Barent Fabritius.

920. Carel Fabritius.

907. A. van Everdingen.

1103. A. Hanneman.

908. Zweedsch Landschap; op den voorgrond rechts een verheven liggende weg, ter zijde, naar omlaag, een watermolen met blokhuisje.
D. 66 × 60, fig.h, 5,5, gem. onder rechts:
Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

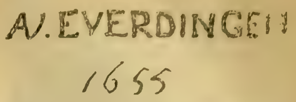

909. Zweedsch Landschap; nabij een boschrand een waterval tusschen zware rotsblokken; aan de oevers eenige houten huisjes.
D. 107 × 90, gem. onder rechts:
Verk. A. W. C. Baron van Nagell van Ampsen, 's Gravenhage 1851. Legaat L. Dupper Wz., 1878.

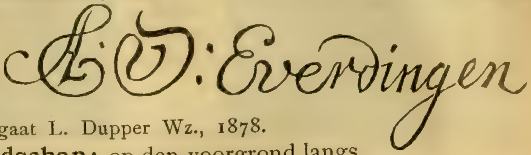

910. Zweedsch Landschap; op den voorgrond langs heuvelachtige oevers een riviertje; rechts een hooge den, waarachter dicht geboomte.
D. 48 × 62,5 gem. onder rechts. Heeft waarschijnlijk gediend als vakvulling boven een deur in het Trippenhuis. Niet vermeld vóór 1816.

EVERDINGEN (Caesar van), geb. Alkmaar 1617 of 1621, gest. aldaar 1678. Volgens Houbraken leerling van Jan van Bronchorst; oudere broeder van Allart van Everdingen.

911. Mansportret, te halven lijve.
D. 110 × 90 lgr., gem. boven links: ÆTATIS · 35 · ANNO · 1671 en:
Tegenhanger van het volgend No. Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1886 met tegenhanger.

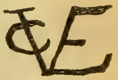

912. Vrouwenportret, te halven lijve.
D. 109 × 90 lgr., gem. boven links: ÆTATIS · 31 · ANNO · 1671. Herkomst als No. 911.

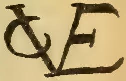

913. Het liefkozend Paar.
D. 47 × 37,5, hfdh. 6. Geschenk van Jhr. Mr. V. de Stuers, 1903.

EVERSDYCK (Willem), geb. Goes, begr. Middelburg 14 Maart 1671. Werkzaam te Middelburg nà 1652.

914. Cornelis Fransz. Eversdyck (1586—1666), Rekenmeester van Zeeland en wiskundige.
E. 36 × 26,5, hfdh. 7,5, gem. onder rechts:
J. Houbraken sc. Verk. Munniks van Cleef, Utrecht 1862. Gek. te Zutphen met de twee volgenden.

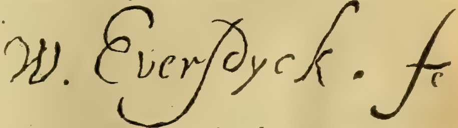

915. Nicolaes Blancardus (1624—1703), Letterkundige en geschiedschrijver. Borstbeeld in een nis waarop de spreuk: INCERTUM QVO FATA TRAHANT. ÆT. XLII. Onder op het plint: "MORIBVS ANTIQVIS" N. BLANCARDVS.
E. 16 × 11,5, hfdh. 6, gem. rechts op het plint: 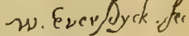
Anonymus sc. Herkomst als No. 914.

916. Maria Eversdyck, echtgenoote van Nicolaes Blancardus. Borst-

beeld in een nis, waarop de spreuk : DOMINVS PROVIDEBIT "ÆT XXXVIII. MDCLXVI en onder het plint M. EVERSDYCK.
E. 16 × 11,5, hfdh. 5. Herkomst als No. 914.

EVRARD, (Adèle) geb. Ath 1792, gest. aldaar 22 Juli 1889. Leerlinge van J. Ducorron.

917. Bloem en Fruitstuk.
E. 69 × 47, gem. rechts: *Adèle Evrard.* Aangekocht op de tentoonst. 's Gravenhage 1827 (?)

EYCKEN (Jean Baptiste van), geb. Brussel 16 Sept. 1809, gest. aldaar 1853. Leerling van François Joseph Navez.

918. Schilder worden; een burgervrouw brengt haar zoontje bij een schilder in de leer.
E. 30 × 28,5, hfdh. 3, gem. rechts: *B. van Eycken.* Aangekocht tentoonst. 's Gravenhage 1827.

FABRITIUS (Barent), werkzaam van omstreeks 1656 tot na 1672; 1657—1659 te Leiden.

919. Portretstuk, vermoedelijk de Stadsbouwmeester van Leiden, Willem van der Helm met vrouw en kind, gezeten aan een tafel, met een rood kleed overdekt.
D. 148 × 130 lgr., gem. onder links: Op de medaille die het kind draagt: *L. W. V. H. W. Aet.* 1²/₁₂. Gekocht te Londen 1886.

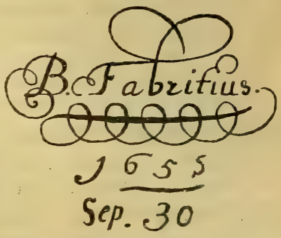

FABRITIUS (Carel), geb. omstreeks 1620, omgekomen bij de buskruitramp te Delft 13 October 1654. Leerling van Rembrandt.

920. Abraham de Notte (1584—).
D. 69 × 58 lgr., gem. bov. rechts, *Abraham de Notte Aets 56* en: Gek. te Londen 1892.

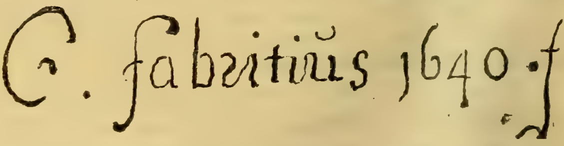

921. De Onthoofding van Johannes den Dooper. De beul, omringd door eenige personen, overhandigt het hoofd aan Salome. Op den voorgrond de voorovergebogen romp van den onthoofde. (Toegeschreven).
D. 151 × 123 lgr. Verkoopingen 16 Mei 1696 Amsterdam (?) en P. Fouquet, 1801 als door Rembrandt. Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

FERGUSON (William Gouw), geb. in Schotland 1632 of 1633, gest. aldaar na 1695. In 1660 en 1668 komt hij voor te 's-Gravenhage en in 1681 woont hij te Amsterdam.

922. Dood gevogelte; eenige vogeltjes op den hoek van een tafel.
E. 32 × 28, w. gr. gem. op de plint: Verk. Mr. P. Ver Loren van Themaat, Amsterdam 1885.

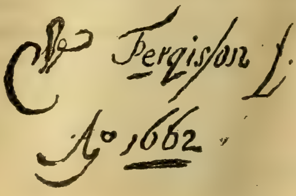

931. Govert Flinck.

855. A. van Dyck.

927. Govert Flinck.

925. Govert Flinck.

926a. Gozen Centen. Jongeling met grooten hoed op. Borstbeeld recht van voren gezien.

E. 65,5 × 51 lgr. Hing vroeger in het Rijpenhofje te Amsterdam.
In bruikleen van Diakenen der Ver. Doopsgezinde Gemeenten, 1900.

FLINCK (Govert), geb. Kleef 25 Jan. 1615, gest. Amsterdam 2 Febr. 1660. Leerling van Lambert Jacobsz. te Leeuwarden en van Rembrandt te Amsterdam.

923. **Vier Doelheeren of Overlieden der Kloveniers, 1642**; gezeten aan een tafel wordt hun de gildebeker aangebracht door den kastelein. Deze beker bevindt zich in het Ned. Museum. Het zijn Albert Coenraedsz. Burch, Jan van Vlooswyck, Pieter Reael en Jacob Willekens.
D. 203 × 278 lgr., gem. onder links, met eene overgehaalde handteekening: *G. flink fc 1642*. Vroeger in de Groote Schutterszaal van den Kloveniersdoelen. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

924. **Corporaalschap van kapitein Albert Bas en luitenant Lucas Conyn, 1645.** De schutters, een trap afdalende, naderen den kapitein, die in gezelschap van een ander, gezeten is op den voorgrond rechts.
D. 341 × 244 lgr., gem. onder links:
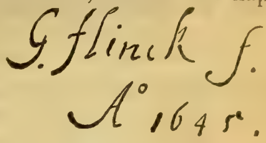

Afkomstig uit den Kloveniersdoelen. Vroeger in het Burgemeestersvertrek van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

925. **Schuttersfeest bij het sluiten van den Vrede van Munster, 1648.** De schutters omgeven den kapitein Jan Huydecoper, die, op den voorgrond staande, tot hen een groetende beweging richt. Uit een gebouw links treden schutters naar buiten. Vreugdeschoten worden gelost en feestvuren branden. Nog zijn voorgesteld: Frans Oetgens van Waveren, luitenant, zijn broeder Nicolaes, vaandrig, en de schilder zelf. In den achtergrond het huis van Jan Huydecoper. Op een papier een gedicht van Jan Vos.
D. 265 × 513 lgr. gem. onder links:
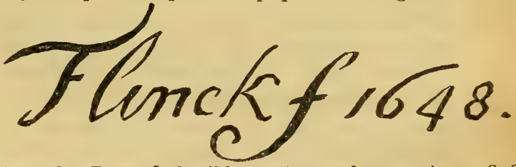

Afkomstig uit den Voetboogdoelen. Vroeger in de Groote Krijgsraadkamer van het Stadhuis op den Dam. In bruikl. van Amsterdam, 15 Aug. 1808.

926. **Jonas Jacob Leeuwen Dircksz,** ten voeten uit in een landschap.
D. 65 × 47,5, fig.h. 55, gem. onder rechts:
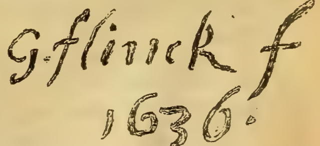

Hing vroeger in het Rijpenhofje te Amsterdam; in bruikleen van Diakenen der Vereenigde Doopsgezinde Gemeenten aldaar, 1899.

927. **Isaac zegent Jacob;** de oude Isaac in zijn bed zittende, omhangen met een rooden mantel, zegent Jacob, terwijl Rebecca er achter staat.
117 × 141 lgr., gem. boven.
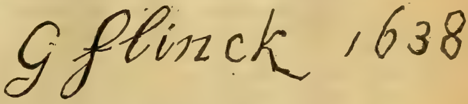

J. de Frey sc. W. Unger sc. Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

928. **Joost van den Vondel** (1587—1679).
E. 42,5 × 38 lgr. Verk. Jer. de Bosch, Amsterdam, 1812. Gek. 1815.

FRANCK (C. F.), geb. te Zwolle in Mei 1758, gest. te Bennebroek in den herfst van 1816. Was voornamelijk decoratieschilder, eerst werkzaam te Leeuwarden. Hij vestigde zich in 1806 in de omstreken van Haarlem.

934a. Portret van den Schilder zelf.

E. 51 × 41,5, hfdh. 6,5, gem. rechts van onderen: *C Franck Pinxit*

Aangekocht in 1905.

936. De Vereering van Maria en het Kind Jezus.
K. 43 × 34, fig.h. 18, gem. in het midden op de verhooging:
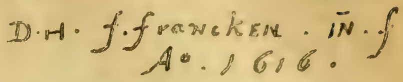

Geschenk van Baron van Spaen van Biljoen, 1808.

937. De Verloren Zoon; het middenstuk stelt hem voor aan den disch te midden van losbandig gezelschap; daaromheen, in grauw, verschillende andere tafereelen uit zijn zwervend leven.
E. 61 × 85, (middenstuk 32 × 54, fig.h. zitt. 23) zijstukken fig.h. 8.
Veiling Braamcamp, 1771. Gekocht van C. F. Roos, 1843.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

938. De Verloren Zoon. Verschillende tafereelen afgebeeld op paneelen van deuren en laadjes van een ebbenhouten kastje.
Een der deurpaneelen 41 × 29,5, hfdh. 2.5 Gemerkt:
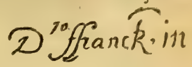
In het Nederlandsch Museum.

939. Tafereelen uit het Oude Testament.
De Schepping, Adam en Eva, Caïn en Abel, op paneelen van deuren en laadjes van een ebbenhouten kastje.
Een der deurpaneelen voorstellende Adam en Eva bij den Boom.
46,5 × 38,5, fig.h. 19,5. In het Nederlandsch Museum.

FRANKENBERG en PROSCHLITZ (Desiré Oscar Leopold van), geb. Sas van Gent 16 Jan. 1822, woonachtig te 's Gravenhage. Leerling van W. H. Schmidt te Delft.

940. Bezoek in het Atelier van Paulus Potter.
D. 68 × 91, fig.h. 29,5, gem. onder links: *Van frankenberg 1853.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

GABRIEL (Paul Joseph Constantin), geb. Amsterdam 5 Juli 1828, gest. Scheveningen 23 Aug. 1903. *E.*

941. Gezicht bij Abcoude; polderlandschap in laten namiddag.
M. 41 × 50, gem. onder rechts: *Gabriel f. 78.*
In bruikleen van den Heer J. B. Westerwoudt te Haarlem, 1888.

942. In de maand Juli; gezicht op den molen bij Poeldijk op een zonnigen dag.
D. 102 × 66, gem. *Gabriel f.* Gekocht in 1889.

GAESBEECK (Adriaen van), geb. Leiden, gest. aldaar begin 1650. Vermoedelijk leerling van Gerard Dou.

943. Een jongeling in een ruime Studeerkamer; in den achtergrond leidt een trap naar bovenvertrekken.
E. 100 × 70, fig.h. 35, gem. onder links:
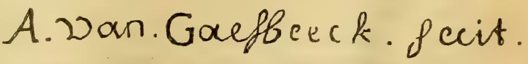

Verk. W. F. Taalman Kip 1801. Uit het Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

GALLARD—LEPINAY (Paul Charles Emmanuel), geb. Aulnay 23 Mei 1842, werkzaam te Parijs.

944. Venetië; gezicht op de stad over een ruim water, waarop eenige schepen.
D. 46 × 74, gem. onder links: *E. Gallard—Lepinay.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

929. **Amalia van Solms in rouwgewaad.** Zinnebeeldige voorstelling van haar weduwstaat.
D. 307 × 189 lgr., gem. rechts in den achtergrond: *G. Flinck ft 1654.*
Afkomstig uit het Magazijn van het Mauritshuis 1876.

930. **Gerard Pietersz. Hulft** (ca. 1620—1656), Eerste Raad en Directeur-Generaal van Indië; medaillon-portret, waaromheen stilleven van boeken, wapens, meetinstrumenten, enz.
D. 130 × 103 lgr., gem. in het midden onderaan. Blooteling sc. (zonder bijwerk). In bruikleen van Jonkvr. S. J. Hulft Taets van Amerongen, Utrecht 1898.

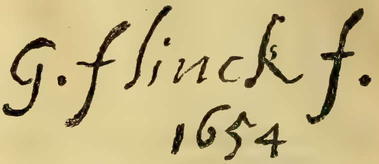

931. **Johan Wttenbogaert (?)** (1608—1680), Ontvanger.
E. 74,5 × 61 lgr., J. A. Boland sc. als door Rembrandt.
Afkomstig van de collectie van den Heuvel, Utrecht 1809.

FONTEYN (Adriaen Lucasz.), geb. te Yperen; zijn vader was reeds vóór 1626 te Rotterdam gevestigd. Adriaen trouwde aldaar 16 Juli 1645 en stierf er in de week van 25 Dec.—1 Jan. 1661 (Mededeeling van den heer P. Haverkorn van Rijsewijk).

932. **De Mosselmarkt te Rotterdam;** op den voorgrond verscheiden koopers en verkoopers; daarachter een havengrachtje met vaartuigen.
E. 86 × 147, fig.h. 31, gem. op een kruiwagen:
Verz. Gijsbert de Clercq, 1899.
Overgenomen van de Vereeniging Rembrandt.

FOURNIER (Jean), Fransch schilder, geb. omstreeks 1700, gest. 1765, woonachtig te Amsterdam en te 's Gravenhage. Leerling van Fr. de Troy.

933. **Mr. Willem Sautijn** (1703—1743).
D. 83 × 68 lgr., gem. linker benedenhoek:
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll 1885.

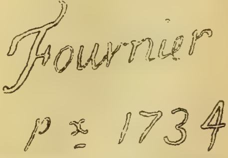

934. **Margaretha Cornelia van de Poll** (1726—1798), echtgenoote van Cornelis Munter.
D. 83,5 × 68 lgr., gem.:
Geschenk van Jhr. J. S. P. van de Poll, 1885.

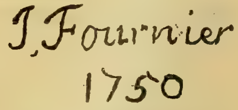

FRANCKEN II (Frans), geb. Antwerpen 6 Mei 1581, gest. aldaar 6 Mei 1642. Leerling van zijn vader Frans Francken I.

935. **Allegorie op den Troonsafstand van Keizer Karel V te Brussel, 25 October 1555;** compositie met talrijke figuren.
E. 134 × 172, fig.h. 44, op een blad papier rechts onder als het opschrift: S. R. Imperii spontanea resignatio A. CAROLO. V. IMP. in FERD.: I. Fr: Regnorumq. haered in PHLM. II. hisp. regem Fil Facta Brvx: Æ. 1555. Ex inven: d. petri. de. hannicart. FF. franck. De letter van een gelijkluidend opschrift is hieronder herkenbaar. Gekocht voor het Nationaal Museum 's Gravenhage, 1806. Daaruit ontvangen 1808.

GALLIS (Pieter), geb. 1633, gest. 1697, werkzaam te Enkhuizen en te Hoorn.

945. **Stilleven;** een blauw schoteltje met eenige hazelnoten, een krab en een paar glazen op een marmeren blad.
D. 36 × 31, gem. onder rechts:
Verk. C. F. Roos & Co., Amsterdam 1895.

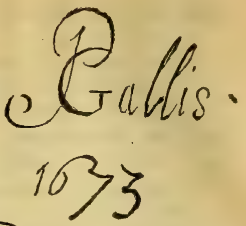

946. **Vruchtenstuk;** een perzik, een druiventros en eenig ander fruit op een houten plint.
D. 39,5 × 35, gem. in achtergrond links:
Verk. Amsterdam, 1873.
Legaat D. Franken Dz., 1898.

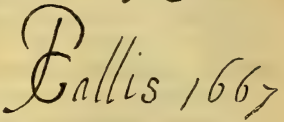

GAROFALO (Benvenuto Tisi da), geb. vermoedelijk te Ferrara 1481, gest. aldaar 6 Sept. 1559. Werkzaam te Ferrara, tijdelijk te Rome onder den invloed van Rafael.

947. **Heilige Familie,** in een landschap, met ruïne in de nabijheid.
Populierenh. 51 × 37,5., hfdh. 4,5. Gekocht van J. S. Smith, 1839.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

948. **De Aanbidding der Koningen,** in een Italiaansch landschap.
Populierenh. 79 × 58, fig.h. 35. Gek. te Parijs door Koning Willem I, 1823.

GEEL (Joost van), geb. Rotterdam 20 Oct. 1631, gest. ald. 31 Dec. 1698.

949. **De Schilder zelf;** hij wijst naar een werk op zijn ezel.
D. 84,5 × 74,5 lgr. Houbraken sc. Verk. van der Pot, Rotterdam 1808.

GEERTGEN TOT SINT JANS. Werkzaam in de laatste helft der 15de eeuw te Haarlem, gest. aldaar op 28 jarigen leeftijd. Leerling van Aelbert van Ouwater.

950. **Allegorie op het Zoenoffer des Nieuwen Verbonds.** In een hooggewelfde Gothische kerk zijn bijeen gezeten de H. Maagd met het kind Jezus op schoot en de H. Anna; de H. Elisabeth heeft den kleinen Johannes op schoot. Achter de vrouwen staan Joseph en Zacharias. Op een altaar in het koor een beeldengroep Abrahams offer voorstellende, waarbij een vijftal mannen. Koorknapen verrichten diensten in de kerk.
E. 137,5 × 105, fig.h. zitt. 60. G. Ed. Taurel sc.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808, als van Jan van Eyck.

951. **De Martelingen van de Heilige Lucia;** op den voorgrond haar vuurdood; de andere tafereelen harer martelingen voorgesteld in een bergachtig landschap. (Richting Geertgen tot Sint Jans).
E. 134 × 103, fig.h. staand 43. Gek. te Weenen 1897.

Ter aardelegging van Christus (Copie). Zie op *Jan Mostaert* No. 1675.

GEEST (Wybrand de); geb. Leeuwarden 1590, gest. aldaar na 1659; wegens zijn huwelijk met Hendrickje Ulenborgh de zwager van Rembrandt. Werkte te Parijs en te Rome en woonde te Leeuwarden.

952. **De Schilder zelf.**
E. 71,5 × 55,5 lgr., gem. van boven links: cIↃ Icc · XXIX en van achteren: WIBRANT DE GEEST, GEBOREN IN T' IAER 1592 DEN 16 VAN OOST-MAENT. Aangekocht 1898.

GEERTGEN TOT SINT JANS.

950a. Aanbidding der Wijzen. Op den voorgrond, bij den stal, de Heilige Familie en de drie Koningen. Een hunner biedt geknield, het Kindeke een geschenk aan. In den achtergrond komen de drie Wijzen door een bergachtige streek aangereden, ieder aan het hoofd van een ruiterstoet. In 't verschiet een meer. E. 90 × 70, figh. 57. Aangekocht veiling W. Hekking Jr., 1904.

953. Hendrickje Ulenborgh, echtgenoote van den voorgaande.
E. 71,5 × 55,5 lgr., gem. van boven rechts: MDCXXIX en van achteren: HENRIKIEN ULENBVRCH GEBOREN IN T' IAER 1600 DEN 3 VAN MEERT. Herkomst als No. 952.

954. Ernst Casimir Graaf van Nassau (1573—1632), Stadhouder van Friesland, Groningen en Drenthe; ten voeten uit.
D. 197 × 129 lgr. Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

955. Hendrik Casimir I, Graaf van Nassau (1612—1640), Stadhouder van Friesland, Groningen en Drenthe; ten voeten uit.
D. 200 × 129 lgr. Aan de achterzijde het opschrift: *Graaff Henrijk Stadthouder van frieslant.* Gemerkt op de plint van het voetstuk:
Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

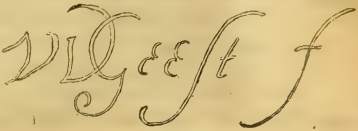

956. Graaf Hendrik Casimir I van Nassau.
E. 30 × 24,5, hfd.h. 15, gem. boven links:
Het opschrift luidt: *Graef Hendrick van Nassav.*
Afkomstig van het Huis Honselaarsdijk. Uit het Nationaal Museum te 's Gravenhage, 1808.
Zie No. 2008.

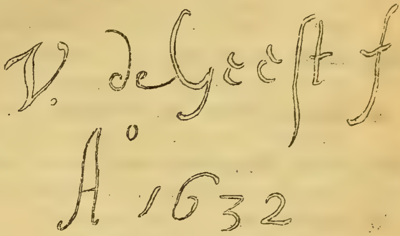

957. Willem Frederik, Graaf van Nassau. (1613—1664), Stadhouder van Friesland, Groningen en Drenthe.
E. 30 × 24,5, hfdh. 15.
Als opschrift: *Graef Willem Frederick.* Gem. boven links:
Herkomst als No. 956.

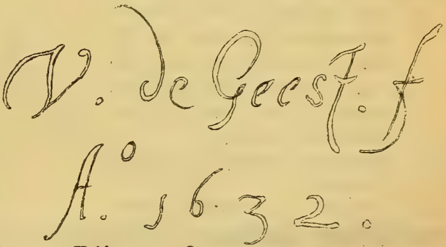

958. Johann Conrad Wild- en Rijngraaf (1590-?).
E. 30 × 24,5, hfdh. 14. Gejaarm. en als opschrift *D · Ryngref.* Herkomst als No. 956.

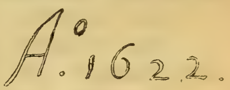

959. Ernst Casimir, Graaf van Nassau, enz. Zie No. 954.
E. 67 × 59,5 lgr., gemerkt boven links, *A^o^ 1633*, en:
Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

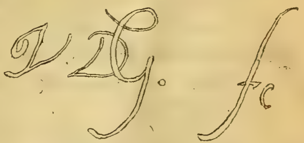

960. Sophia Hedwig van Brunswijk (1592—1642), gemalin van den voorgaande.
E. 68,5 × 58 lgr. Tegenh. van vorig No.
Herkomst als No. 959.

961. Portret van eene aanzienlijke Vrouw; ten voeten uit.
D. 243 × 165 lgr., gem. rechts op den voorgrond. Geschenk van Dr. A. Bredius, 1887.

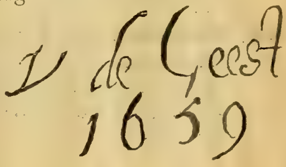

962. Portret van een Krijgsoverste, in staande houding.
E. 57,5 × 40, fig.h. 43. Stond vroeger op naam van *Koedyck.* Uit het Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

963. De vier Broeders van Prins Willem I, ten voeten uit.
D. 186 × 144 lgr. De onderschriften luiden: *P. Jan van Nassau, Graeff Lodewyk van Nassau out 36 j. A° 1574 By Moock gebleve. Graeff Adolfh van Nassau 24. Graeff Henderick van Nassau.*
Uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

964. Portret van een meisje, ten voeten uit. Zij houdt een bal in de eene en een kolfstok in de andere hand (Toegeschreven.)
E. 115 × 85,5 lgr., gejaarm. van boven links. Verk. Heeswijk, 1900.

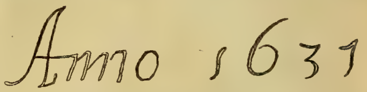

965. Portret van een veldoverste (Toegeschreven).
E. 65 × 49,5 lgr. Geschenk van Jhr. J. L. Trip en Mevr. A. W. Trip geb. Gravin van Limburg Stirum aan het Nationaal Museum in 1805.

GELDER (Aert de), geb. Dordrecht 26 Oct. 1645, begr. aldaar 28 Aug. 1727. Leerling van Samuel van Hoogstraten en van Rembrandt.

966. Czaar Peter de Groote (1672—1725). Toegeschreven.
D. 110 × 91 lgr. Van een verkooping te Amsterdam, 1821.

GELDER (Nicolaes van), geb. Leiden waarschijnlijk omstreeks 1625. In 1661 werkzaam te Stockholm, later te Amsterdam.

967. Stilleven, samengesteld uit velerlei fruit, blauw kommetje, gouden beker, half gevulden roemer, een takje rozen, alles op een tafel, die met een versierd kleed is bedekt.
D. 110,5 × 84, gem. onder rechts:
Gekocht te Alkmaar, 1890.

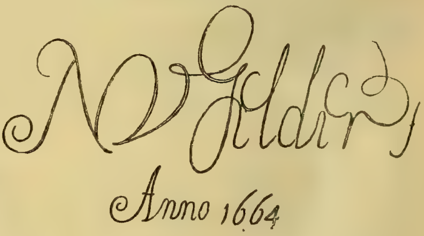

GELDORP (Gortzius), geb. Leuven 1553, na 1579 werkzaam te Keulen, gest. ald. 1616 of 1618. Leerling van Frans Francken I en van Frans Pourbus den Oude.

968. Gualtero del Prado (1535—). Zie No. 969.
E. 115 × 88 lgr. Rechts zijn wapen en met latere hand: *An° 1597, Aetatis 62.* Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

969. Lucretia Pellicorne (1550—1635), echtgenoote van den voorgaande.
E. 69 × 55 lgr, gem. boven links:
Zeer overschilderd.
Herkomst als No. 968.

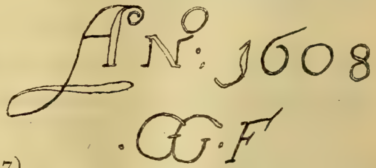

970. Hortensia del Prado (—1627), echtgenoote 1° van Jean Fourmenois (zie No. 971) en 2° van Pieter Courten, (zie No. 212).
E. 96 × 71 lgr., gem. in achtergrond rechts: AN° 1596. G G. F.
Herkomst als No. 968.

971. **Jean Fourmenois,** echtgenoot van de vorige. Zie Nos. 970, 972 en 1543.
E. 96 × 72 lgr., in linker bovenhoek: ANo 1590. Herkomst als No. 968.

972. **Hortensia del Prado,** zie Nos. 970 en 971.
E. 68 × 52 lgr., gem. links boven: ANo 1599. G G. F. Herkomst als No. 968.

973. **Jeremias Boudinois.**
E. 105 × 80 lgr., gem. boven rechts: ANo 1610. G G. F. Herk. als No. 968.

974. **Lucretia del Prado,** echtgenoote van den voorgaande.
E. 105 × 80 lgr., gem. boven rechts: ANo 1610. G G. F. Herk. als No. 968.

975. **Catharina Fourmenois** (1598—1665), echtgenoote van Pieter Boudaen Courten, als kind. Zie Nos. 970, 971 en 1546.
E. 82 × 64 lgr., gem. rechts boven: ANo 1604.
Herkomst als No. 968.

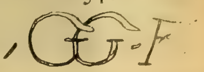

976. **Een zusje van Catharina Fourmenois.**
Zie No. 975.
E. 83 × 64 lgr., gem. in achtergrond rechts: ANo 1606 GG.F. ÆTATIS. 6.
Herkomst als No. 968.

GEMPT (Bernard te), geb. Wychen 25 April 1826, gest. Amsterdam 2 Jan. 1879. Leerling van Nicolaas Pieneman.

977. **Een St. Bernardshond,** toebehoord hebbend aan den heer Joh. Hilman te Amsterdam.
D. 179 × 248 lgr., gem. *B. te Gempt.* Legaat van den heer Joh. Hilman, 1881.

GENOELS (Abraham), ged. Antwerpen 25 Mei 1640, gest. aldaar 10 Mei 1723. Werkzaam te Antwerpen, Parijs en Rome. *E.*

978. **Diana op Jacht,** in een Arcadisch landschap.
D. 23 × 32, fig.h. 4, gem. achter op het raam: *Genoels.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

979. **Apollo en Calliope,** in een Arcadisch landschap.
D. 23 × 32, fig.h. 3,5. Herkomst als No. 978.

GHEYN (Jacob de), geb. Antwerpen uit Utrechtsche ouders 1565, in de leer te Haarlem o.a. bij Hendr. Goltzius, werkzaam aldaar, te Amsterdam, te Leiden en te 's Gravenhage; gest. 's Gravenhage 29 Maart 1629. *B.*

980. **Witte Spaansche Strijdhengst op den Aartshertog Albertus van Oostenrijk door Lodewijk Gunther van Nassau bij den Slag van Nieuwpoort buitgemaakt en aan Prins Maurits vereerd.**

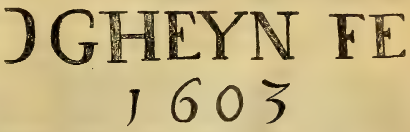

D. 228 × 269 lgr., gem. van boven. Het opschrift luidt:
HVNC DEDIT AVSTRIACO TELLVS HISPANA CREATRIX VICTORIQVE DEDIT FLANDRIA MAVRITIO,
hetwelk vertaald luidt:
Spanje waar dit paard geboren werd, gaf het aan den Oostenrijker, Vlaanderen bezorgde het aan den zegevierenden Maurits.
Geschenk van Jhr. W. L. B. van Panhuys in 1880. Zeer bijgeschilderd. In het Nederlandsch Museum, Oostelijke Binnenhof.

981. **Zwart Paard door een Stalknecht geleid.**
D. 226 × 268 lgr. Aangekocht in 1884. In het Ned. Museum, Oostelijke Binnenhof.

GISELAER (Nicolaes de), geb. Leiden; 1616 of 1617 als meester in het gild te Utrecht aangenomen; leefde nog 1625.

982. **De Verschijning van den Engel Gabriël aan Zacharias.**

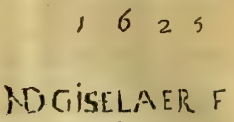

E. 34 × 55,5 fig.h. 10. gem. op een pilaster: Geschenk van Dr. A. Bredius, 1890.

GLAUBER (Johannes), geb. Utrecht 1646, gest. Schoonhoven omstreeks 1726. Leerling van Nic. Berchem en van Adr. van der Cabel te Lyon. Werkzaam in Hamburg, Amsterdam en 's Gravenhage. *Z K - E.*

983. **Mercurius en Io;** bergachtig landschap met een hoogen populier.
D. 124 × 90 fig.h. 20. Uit het Nationaal museum 's Gravenhage 1608.

984. **Diana in het Bad;** bergachtig landschap.
D. 124 × 97, fig.h. 20. Herkomst als No. 983.

GOLINGH (Jan); kwam 1658 in het Haarlemsche Sint Lucas Gild, Zijn portret door hemzelf, zie No. 614.

GOLTZIUS (Hendrick), geb. Mülbracht bij Venlo in Febr. 1558, gest. Haarlem 29 Dec. 1616; als plaatsnijder leerling van Dirck Volckertsz. Coornhert. Bezocht Duitschland en Italië. Begon eerst in 1600 te schilderen. *B - H - E.*

985. **Stervende Adonis,** languit liggende, gezien in het verkort.

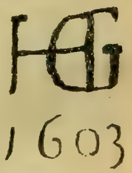

D. 108 × 88 lgr., gem. rechts op den boomstam: Het doek was oorspronkelijk ruitvormig. Vermoedelijk verk. B. de Man te Delft, 1644 als »Een Abel in 't vercort.« Verk. Mr. P. Ver Loren van Themaat, 1885.

GORTZIUS (Gualdrop of Geldrop), zie Geldorp.

GOOL (Jan van), geb. 's Gravenhage 1685, gest. aldaar 1763. Leerling van Matth. Terwesten en van Simon van der Does. Werkzaam in Amsterdam en in 's Gravenhage. Schrijver over kunst.

986. **Landschap;** herderstafereel bij een boerenwoning.
E. 42,5 × 63, fig.h. zitt. 13,5 gem. op een steen in het midden:

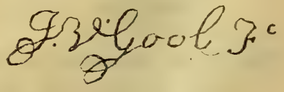

Verk. J° de Vries Jzn. 1844. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

987. **Landelijk Tafereel;** een boerenmeid die aan het melken is, maakt gekheid met een boerenknecht.

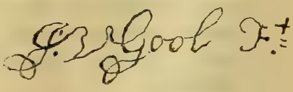

E. 42 × 63, dr.h. 11,5, gem. onder links: Gek. te Amsterdam, 1893.

GOSSAERT (Jan) gen. **Jan van Mabuse,** zie op Mabuse, pag. 166.

GOVAERTS (Antonie Cornelis), geb. te Antwerpen, gest. aldaar 1855.

988. **De Zoetelaarster;** zij schenkt bier voor soldaten.
M. 57 × 70,5 fig.h. 33. Gekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1827.

GOYEN (Jan van), geb. Leiden 13 Jan. 1596, gest. 's Gravenhage April 1656. Leerling o.a. van Esaias van de Velde. Bezocht Frankrijk. Werkzaam te Leiden en sedert 1634 te 's Gravenhage. *E.*

989. **Riviergezicht voor Dordrecht;** over het breede riviervlak verschillende vaartuigen; op het voorplan zegenvisschers in een schuitje.
E. 55,5 × 72. W. Unger sc. Verk. coll. Adr. Lacoste Dordrecht, 1832. Kab. J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

950. Geertgen tot Sint Jans.

951. Geertjen tot Sint Jans. (?)

970. G. Geldorp.

1021. I. Hackaert.

989. J. van Goyen.

990. J. van Goyen.

989a. Vergezicht; hooge bewolkte lucht, waaronder zich begroeide uiterwaarden uitstrekken tot aan een breede, met den gezichtseinder evenwijdig loopende, rivier. Verheven liggende voorgrond.
E. 32 × 44,5. Gem. links. Verworven in Londen, 1903.

990. Landschap. Op den voorgrond twee zware geknotte eiken op een verhevenheid.
D. 85 × 104,5, fig.h. 9, gem. in het midden onderaan. Herkomst als No. 989.

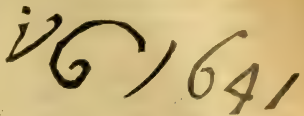

991. Het Valkhof te Nijmegen, gezien van de rivierzijde; op den voorgrond een pont met veel passagiers.
D. 92 × 131,5, fig.h. 6, gem. op de pont. Verk. G. v. d. Pot, Rotterd. 1808.

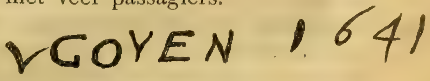

992. Riviergezicht, nabij een dorp; woelend water met vaartuigen.
D. 131 × 166, fig.h. 10, gem. rechts onder: Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

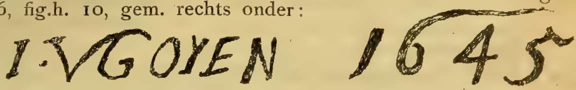

993. Gezicht op Dordrecht; links de Merwede.
D. 98,5 × 132, gem. onder links: Uit het Werkhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

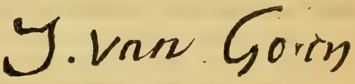

GRAAT (Barent), geb. Amsterdam 28 Sept. 1628, gest. aldaar 4 Nov. 1709. Leerling van zijn oom Hans. *E.*

994. Familiegroep in een boomrijk landschap. Vader moeder en zoon.
D. 55,5 × 50 fig.h. 35, gem. onder rechts v. h. midden. Legaat J. H. Schellwald te Zwolle, 1900.

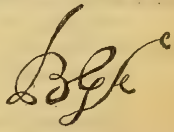

995. Galante Voorstelling; dames en heeren die elkander het hof maken op de binnenplaats van een antiek Romeinsch gebouw.
D. 92 × 78, fig.h. 43 gem. onder links: Uit de verzameling G. de Clercq. Overgenomen van de Ver. Rembrandt, 1901.

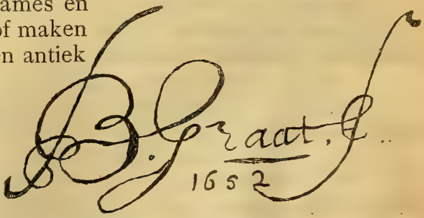

996. De Verloren Zoon, feestvierende met vrouwen op het binnenplein van een Italiaansch gebouw.
D. 80 × 67, fig.h. 42, gem. onder links. Verk. Bierens, Amsterd. 1881.

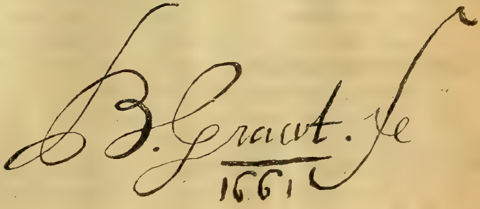

997. **Johan Ortt** (1642—1701), Heer van Breukelen en Nijenrode, op een steigerend paard in een boomrijk landschap.
D. 256 × 302 lgr. In bruikleen van Jhr. H. J. Ortt van Schonauwen, 1899.

998. **Abraham Ortt** (1650—1691), rustend van de jacht, in een boomrijk landschap.
D. 256 × 302 lgr., gem. beneden links: Herkomst als No. 997.

999. **Zinspeling op de liefderijke Opname in een Gasthuis;** op den achtergrond het Oude Mannen- en Vrouwen-Gasthuis te Amsterdam.
D. 92 × 142,5, fig.h. 71, gem. onderaan links van het midden. Afkomstig van het Oude Mannen- en Vrouwen-Gasthuis, Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

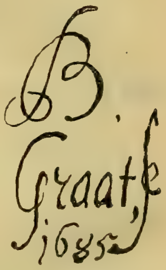

GRAEF (Timotheus de), Hollandsch landschapschilder, werkzaam omstreeks 1670.

1000. **Italiaansch landschap;** achter een voorgrond met enkele hooge boomen en figuren, stroomt een rivier langs bergoevers.
D. 51 × 64, gem. onderaan in het midden:
Verk. Snouck van Loosen, Enkhuizen 1886.

GREBBER (Pieter de), geb. Haarlem 1590. Leerling van Hendrick Goltzius en van zijn vader Frans Pietersz. de Grebber. *E.*

1001. **Christus, door de Heilige Vrouwen beweend.**
D. 164 × 174 bijna lgr., gem. onder links: Geschenk van de familie van Mr. A. D. de Vries Az. aan het Kon. Oudheidk. Genootschap 1884, van hetwelk in bruikleen, 1889.

GREIVE (Johan Conrad), geb. Amsterdam 2 April 1837, gest. aldaar 14 Mei 1891. Leerling van Petr. Franc. Greive en van Corn. Springer. *E - L.*

1002. **Schafttijd;** gezicht op een scheepstimmerwerf aan de Maas.
D. 78 × 119, gem. onder rechts: *J. C. Greive Jr.*
Gek. tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1867.

GRIFFIER (Jan), geb. Amsterdam 1656, gest. Londen 1718 waar hij voornamelijk vertoefde. Leerling van Roeland Roghman en van Jan Looten. Navolger van Herman Saftleven. *E - ZK.*

1003. **Riviergezicht;** bergachtige streek, doorsneden van een stroom, waarop verscheidene schuitjes.
E. 38 × 50, gem. op voorgrond rechts:
Kabinet van Heteren, 1809.

GRUYTER Jr. (Willem), geb. Amsterdam 6 Sept. 1817, gest. aldaar 7 Jan. 1880. Leerling van Hermanus Koekkoek. *E.*

1004 De Reede van Bremerhaven.
D. 91 × 135, gem. onder links: *Willem Gruyter Jr.*
Gek. tentoonstelling Amsterdam, 1868.

GUERCINO (Giovanni Francesco Barbieri) gen.: **il Guercino,** geb. Cento 2 Febr. 1591, gest. Bologna 2 Dec. 1666. *E.*

1005. Maria Magdalena, in een grot, starende op een doodshoofd (Copie).
D. 125 × 95 lgr. Als door Jan van Scorel uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1808.

GYSAERTS (Gualterus), geb. Antwerpen 1649; in 1670—71 als bloemschilder ingeschreven in de Liggeren van het Antwerpsche St. Lucasgild; trad als broeder in het klooster der Franciscaner-Orde te Mechelen, 1674.

1006. Bloemkrans waarin het Portret van Hieronymus van Weert. De portretbuste is in grauw geschilderd door *David Teniers den Jonge.*
D. 116 × 80, hfd. 8,5. Op de plint der buste staat: B. HIERONYMVS WERDANVS. Gemerkt links:
F. G. GYSAERTS · MIN. F. - en D. F
Dit portret maakt waarschijnlijk deel uit van de serie portretten der Gorcumsche martelaren door Teniers den Jonge en zijn neef Gysaerts vervaardigd. Verk. Graaf Andor de Festetis, 1884.

GYSELAER (N. de) zie GISELAER, pag. 106.

GIJSELS (Pieter), ged. Antwerpen 3 Dec. 1621, gest. aldaar 1690/91.

GYSELS (Peeter).

1007a. De fontein. Vóór een marmeren fontein zijn bloemen, vruchten en gouden vaatwerk uitgestald op en bij fragmenten van architectuur gedeeltelijk met een smyrnaasch kleed bedekt.
K. 38 × 47, gem. van onderen links:
PEETER GYSELS
Aangekocht veiling Van der Burgh, (Fr. Muller & Cie) door tusschenkomst der Vereeniging Rembrandt, in 1904.

Pruisen, gemaln van Prins Willem V. te paard gezeten.
D. 86 × 69, fig.h. te paard 60, gem. onder het paard:
's Haag. 1789
R. Vinkeles sc. Uit het Mauritshuis, 1885.

HAAN (Meyer Isaac de), geb. Amsterdam 14 April 1852, gest. aldaar 24 Oct. 1895. Leerling van Petrus Franciscus Greive. Tijdelijk in Frankrijk.

1009. Petrus Franciscus Greive, (1811—1872), Kunstschilder.
E. 14,5 × 11,5, hfdh. 5, gem. links: *MH.*
Geschenk van den heer W. Spijer, Amsterdam 1897.

1010. Oude Joodsche vrouw; borstbeeld.
D. 65 × 55 lgr., gem. boven links: *M. I. de Haan 80.*
Geschenk van den heer G. C. B. Dunlop, Amsterdam 1902.

HAANEN (Adriana Johanna), geb. Oosterhout 15 Juni 1814, gest. Oosterbeek 8 Oct. 1895. Leerl. van haren vader Casparus Haanen.

1011. Fruitstuk; frambozen, perziken en druiven in een porceleinen kom.
M. 46 × 61, gem. links op plint: *Adriana Haanen.*
Gek. Tentoonstelling Rotterdam, 1867.

1012. **De Zomer;** een antieke vaas op een tafel, waarover weelderige bloemtakken verspreid liggen.
D. 132 × 102, gem. links op voetstuk: *Adriana Haanen.*
Geschenk van Mej. Maria Vos, 1884.

1013. **Fruitstuk;** een mand met druiven, een schotel met perziken en een aangesneden meloen.
D. 97 × 85, gem. onderaan rechts: *Adriana Haanen 1873.*
Legaat van den heer W. M. J. Desmons, Amsterdam 1888.

1014. **Velerlei bloemen in een zilveren kan,** staande op een tafel met een blauw kleed overdekt.
D. 98 × 85, gem. onderaan links: *Adriana Haanen 1865.*
Herkomst als No. 1013.

HAANEN (George Gilles), geb. Utrecht 23 Aug. 1807, gest. Bilsen 1879. Leerling van zijn vader Casparus Haanen. *E - L.*

1015. **De Avondschool;** klasse bij kaarslicht.
M. 64 × 50, fig.h. 23, gem. op de voetenbank: *G. G. Haanen 1835.*
Verk. 1847. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

1016. **Een oude Man in zijn Studeervertrek.**
E. 33,5 × 26,5, hfdh. 5, gem. rechts onderaan: *G. G. H. A° 38.*
Gek. in 1834. Herkomst als No. 1015.

1017. **Lezende oude Vrouw.**
M. 31,5 × 25, hfdh. 4, gem. op een papierblad: *G. G. Haanen 1844.*
Gek. in 1834. Herkomst als No. 1015.

HAANEN (Remigius Adrianus von), geb. Oosterhout 5 Jan. 1812, gest. Aussee 13 Aug. 1894. Leerling van zijn vader Casparus Haanen. Woonde sedert 1836 te Weenen. *E.*

1018. **Landschap;** hutten in een heidestreek.
D. 32 × 54,5, gem. onderaan rechts: *R. Haanen.* Legaat Mej. A. J. Haanen, 1896.

HAARLEM (Cornelis Cornelisz. van), zie op **Cornelisz.** pag. 75.

HAAS (Johannes Hubertus Leonardus de), geb. Hedel 23 Maart 1832. Leerling van Pieter Frederik van Os.

1019. **Vroege Morgen;** koeien in de weide; ochtendnevel.
M. 90 × 127, dierh. 30, gem. onder rechts: *J. H. L. de Haas.*
Gek. tentoonstelling 's Gravenhage, 1878.

1020. **Jonge Stier,** staande bij een schutting.
M. 30 × 38, dierh. 19, gem. onder links: *J. H. L. de Haas.*
Legaat van den heer J. Jacobs, 1892.

HACKAERT (Jan), geb. Amsterdam 1629, gest. aldaar vermoedelijk in 1699. Bezocht Zwitserland en Italie. *E.*

1021. **De Esschenlaan;** op een weg, beplant met hooge slanke boomen en loopende langs een kronkelenden vliet waarin eenige zwanen, is een gezelschap jagers, deels te paard deels te voet, met vele honden. Figuren door *Adr. van de Velde.*
D. 66,5 × 53,5, fig.h. te paard 10. R. Daudet sc., G. Hulseboom sc., L. Löwenstam sc., J. A. Boland sc. Verk. G. van der Pot, 1808.

1022. **Boschgezicht;** op den voorgrond een jachtgezelschap bij een vijver in het bosch. Figuren door *Johannes Lingelbach.*
D. 58,5 × 46 fig.h. 10, gem. in het midden onderaan:

J. A. Boland sc. Gek. van F. J. Noordwijk, Rotterdam 1813. Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1023. Landschap tegen Zonsondergang; over een weg langs begroeide berghellingen drijft een herder zijn vee voort. Figuren door *Adr. van de Velde.*
D. 91 × 104,5, fig.h. 12. Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

1024. Landschap tegen Zonsondergang; in het midden bij struikgewas een enkele boom.
D. 65,5 × 75,5, fig.h. 6, gem. links onderaan:

Verz. van der Hoop. In bruikl. v. Amsterd. 1885.

1025. Het Trasimeensche Meer, te midden van uitgestrekte bergketens.
D. 82 × 145, gem. rechts onderaan. Door tusschenkomst der Vereeniging Rembrandt gekocht op de auctie Gijsbert de Clercq, 1897.

HAENSBERGEN (Johannes van), geb. Utrecht 2 Jan. 1642, gest. 's Gravenhage 10 Jan. 1705, alwaar hij zich 1668 gevestigd had. Leerling en navolger van Corn. Poelenburg. *E.*

1026. De Schilder zelf.
E. 11 × 11, hfdh. 3,5, gem. links bovenaan:

Verk. Mr. P. Ver Loren van Themaat, Amsterdam 1885.

HAGEN (Joris van der) of **VERHAGEN,** begr. 's Gravenhage 23 Mei 1669, waar hij sinds 1640 woonachtig was.

1027. Bergachtig Landschap; op den voorgrond een gevelde boom; naar den achtergrond een kasteel achter dicht geboomte.
D. 174 × 232, gem. onderaan rechts:

In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1028. Landschap. Op den voorgrond, onder een zwaren boom, een reizende marskramer; daarachter een visscher die zijn net uit de rivier ophaalt.
D. 48 × 55,5, fig.h. 8,5. Verk. J. de Vos, 1833.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1029. Landschap; op den voorgrond enkele zware eiken; in het verschiet, op een verhevenheid nabij een ruïne, een kasteel.
D. 109 × 120, fig.h. 12, gem. onderaan rechts:

Verk. Sigault, 1833. Herkomst als No. 1028.

HAGEN (Joris v. d.) en **BERCHEM (Claes Psz.).**

1030. Landschap met badende Figuren. De figuren door *Claes Berchem.*
D. 70 × 85,5, fig.h. 9, gem. in het midden onderaan:

Verk. Jhr. J. Goll van Franckenstein, Amsterdam 1833. Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

HALEN (Arnoud van), werkzaam te Amsterdam, begr. aldaar 22 Juli 1732. *Z K.*
Hij is de grondlegger van het *Panpoëticon Batavum*, eene verzameling van 328 portretjes van Nederlandsche dichters, op een enkele na, in grauw geschilderd. Van Halen had er vóór het jaar 1719, 200 bijeengebracht, die hij meest alle gecopiëerd had naar bekende prenten.

Door de volgende eigenaars Michiel de Roode, Arnoud de Jongh en het Genootschap ,,Kunst wordt door Arbeid verkregen" te Leiden, werd deze verzameling uitgebreid. Op de veiling van 9 April 1818 in het Huis met de Hoofden te Amsterdam, werd ze voor *f* 605 verkocht en daarna verstrooid. Aan Mr. A. J. Enschedé gelukte het te Venetië, ten behoeve van het Nederlandsch Museum, in het jaar 1880 de hand te leggen op 74 dier portretjes, welk getal door latere aankoopen tot 77 aangroeide, terwijl in 1898 de heer D. Franken Dzn. het portret van Arn. van Halen door hem zelf geschilderd legateerde. (Onlangs kwamen in Lissabon nog eenige dier portretjes in veiling die zeer duur werden verkocht). De verzameling in 's Rijks Museum bestaat thans uit 50 stuks geschilderd door *Arn. van Halen*, 22 stuks door *Jan Maurits Quinckhardt* (zie op hem No. 1947 tot 1968), 3 stuks door *Dionys van Nijmegen* (zie op dezen No. 1773 tot 1775), een door *Nicolaas Reyers* (zie op dezen No. 2027) en een, dat van A. van Royen, door een onbekende (zie No. 282). De 77 portretjes zijn geplaatst op 7 paneelen elk met 11 stuks. Aan de achterzijde dier paneelen is een lakafdruk van de Akademie van Schoone Kunsten te Venetië.

1031. **De Schilder zelf;** in den achtergrond het inwendige van een tempel, in welks midden de kast welke het Panpoëticon Bat. bevat.
Kop. ov. 14,5 × 12,5, hfdh. 2,5. Van achteren staat: *Arnoud van Halen Fecit Pan Poëticon Batavum.* Verk. Kluytenaar, Amsterdam 1849.
Legaat D. Franken Dzn., 1898.

Panpoëticon Batarum. 49 portretjes van Nederlandsche dichters in 't grauw geschilderd, zie No. 1032—1080.
Blik ov. 11 × 9,5, hfdh. gemiddeld 3,5.

1032. **Johannes Polyander à Kerckhoven** (1568—1646), Hoogleeraar te Leiden.
Aan de achterzijde staat: *Joannes Poliander* *Nat. 1568.* / *Obt. 1646.*
Naar de prent van Willem Jz. Delff.

1033 **Dominicus Baudius** (1561—1613), Hoogleeraar te Leiden.
Aan de achterzijde staat: *Dominicus Baudius* *Nat. 1561.* / *Ob. 1613.*
Naar de prent van Jac. Matham.

1034. **P. Bertius** (1565—1629), Hoogleeraar te Leiden.
Aan de achterzijde staat: *P. Bertius* *Nat. 1565.* / *Obt. 1629.*
Naar de prent van Willem van Swanenburch.

1035. **Theodorus Rodenburgh** (—1644), Tooneeldichter.
Aan de achterzijde staat: *T. Rodenburg Aº 1566.*
Naar de prent van Lucas Kilian.

1036. **Johan van der Does de Jonge** (1571—1596), Biblioth. te Leiden,
Aan de achterzijde staat: *Janus Dousa à Filius* *Nat. 1510.* / *Obt. 1596.* *1597.*
Naar de prent van Willem Swanenburch.

1037. **Theodorus Velius,** (1572—1630), Schrijver van de »Chroniek van Hoorn.
Aan de achterzijde staat: *Th. Velius Natus* *Aº 1572 1/10* / *Obt. 1630 4/23*
Naar de prent van Theod. Matham.

1038. **Theodorus Schrevelius,** (1572—1643) Rector te Leiden.
Aan de achterzijde staat: *Theod. Schrevelius 1572.*
Naar de prent van Jonas Suyderhoef.

1039. Jacob van den Eynde (1575—1614). Gouverneur v. Woerden.
Aan de achterzijde staat: *Jacobus Eyndius* $\frac{Nat.}{Obt.\ 1614.}$

1040. Jan van der Rosieren (1581—).
Aan de achterzijde staat: *Joannes van Rosieren circa 1565.*
Naar de prent van Pieter Nolpe.

1041. Piërius Winsemius (1586—1641). Hoogleeraar te Franeker.
Koper. Aan de achterzijde staat: *Pierius Winsemius a° 1586.*
Verk. v. Pappelendam & Schouten, Amsterdam 1889 met No. 1051.
Naar de prent van Jonas Suyderhoef.

1042. Adriaen Pietersz. van de Venne (1589—1662). Schilder en Dichter.
Aan de achterzijde staat: *Adriaan van Venne a° 1589.*
Naar de prent van Daniël van Bremden.

1043. David Lingelbach. (1593—). Eigenaar van het Oude Doolhof te Amsterdam.
Aan de achterzijde: *Daniël Lingelbach circa 1625.*
Naar de prent van Crisp. de Passe.

1044. Samuel Ampsing (± 1591—1632). Predikant te Haarlem.
Aan de achterzijde staat: *Samuel Ampzing circa 1594.*
Naar de prent van Jonas Suyderhoef.

1045. Florentius Schoonhoven (1594—1648). Burgemeester v. Gouda.
Aan de achterzijde staat: *Florentius Schoonhovius A° 1594.*
Naar eene anonieme prent.

1046. Jan Janszoon Starter (1594). Dichter.
Aan de achterzijde staat: *Jan Janz. Starter 1594.*
Naar eene prent van Jan van de Velde.

1047. Petrus Baardt. (ca. 1595—) geneesheer te Leeuwarden.
Aan de achterzijde staat: *Petrus Baard, circa 1600.*

1048. Jan van der Veen. 1ste helft 17e Eeuw. Haarlem.
Aan de achterzijde staat: *N. van der Veen circa 1595.*

1049. Dirk Graswinckel (1600—1666). Griffier der Staten-Gen., Delft.
Aan de achterzijde staat: *Theodorus Graswinkel A° 1600.* Naar de prent van Theod. Matham.

1050. Marcus Zuerius Boxhorn (1602—1653). Hoogleeraar, Leiden.
Aan de achterzijde staat: *Marcus Zweri Boxhornius 1612.* Naar de prent van Jonas Suyderhoef.

1051. Jeremias de Decker (1609 of 1610—1666). Dichter.
Aan de achterzijde staat: *Jerem. de Dekker circa 1609.*
Naar zijne eigene prent. Verk. van Pappelendam en Schouten, Amsterdam 1889 met No. 1041.

1052. Joannes Cools (1611—), geschiedschrijver te Hoorn.
Aan de achterzijde staat: *Joh: Cools. R. Z. Hr. van Tetterode circa 1615.*
Naar de prent van Pieter Holsteyn.

1053. Franciscus Planté (—1690). Predikant, Zevenbergen.
Aan de achterzijde staat: *Franciscus Planté circa 1610.*
Naar de prent van Jonas Suyderhoef.

1054. Matthijs Gansneb Tengnagel, (1613—ca. 1655). Dichter.
Aan de achterzijde staat: *M. Tengnagel 1613.*

1055. **Willem van Heemskerk** (1613 leefde nog 1687). Teekende met diamant op glas.
Aan de achterzijde staat: *Wilh. Heemskerk 1613.*
Naar de prent van Abr. Blooteling.

1056. **Bonaventura Peters** (1614—1652), schilder te Antwerpen.
Aan de achterzijde staat: *B. Peters 1614.* Naar de prent van Wencel Hollar.

1057. **Alexander Morus** (1616 te Castres—1670 te Parijs). Hoogleeraar te Amsterdam.
Aan de achterzijde staat: *Alexander Morus 1616.*
Naar de prent van Lamb. Visscher.

1058. **Hendrik Bruno** (—1664). Conrector te Hoorn.
Aan de achterzijde staat: *Hendrik Bruno circa 1618.*
Naar de prent van R. van Persijn.

1059. **Joan Six** (1618—1700). Burgemeester van Amsterdam.
Aan de achterzijde staat: *Jan Six, Burgemeester 1618.*
Naar de ets van Rembrandt.

1060. **Jan Vos** (1620—1667). Tooneeldichter.
Aan de achterzijde staat: *Jan Vos, circa 1620.*
Naar de prent van Karel Dujardin.

1061. **Anthonis Janszen** (1621—1696). Dichter.
Aan de achterzijde staat: *Antoni Jansze 1621.*

1062. **Johan van Neyenburg** (1621—). Groningen.
Aan de achterzijde staat: *Johan van Neyenburg 1621.*
Naar eene anonieme prent.

1063. **Guilelmus Ogier** (—1689). Tooneeldichter.
Aan de achterzijde staat: *G. Ogier, circa 1620.*
Naar de prent van Gasp. Bouttats.

1064. **Caspar van Kinschot,** (1622—1659). Dichter.
Aan de achterzijde staat: *Casper Kingschot 1621.*
Naar de prent van Wencel Hollar.

1065. **Sibylla van Griethuysen.** Dichteres.
Aan de achterzijde staat: *Sibylla van Griethuyse circa. 1620.*
Naar de prent van J. v. Meurs.

1066. **Everard Meyster.** Amersfoort.
Aan de achterzijde staat: .....*R. Meis*.....
Naar de prent van Corn. van Dalen.

1067. **Jacob Heyblocq,** 17e Eeuw. Rector te Amsterdam.
Aan de achterzijde staat: *Jacobus Hyblok, circa 1630.*
Naar de prent van Wallerant Vaillant.

1068. **Matthys van de Merwede,** heer van Clootwijck (omstreeks 1625 na 1677). Dichter.
Aan de achterzijde staat: *M: V: Merwede H? van Clooswijk circa 1615*
Naar de prent van Jan Gerritz van Bronchorst.

1069. **Jan van Paffenrode,** vrijheer van Gassigny, gesneuveld 1673. Tooneeldichter.
Aan de achterzijde staat: *J. vryheer van Paffenrode circa 1622.*
Naar de prent van Jan van Haensbergen.

1070. **Simon Abbes Gabbema** (1628—1688). Hoogleeraar te Franeker.
Aan de achterzijde staat: *Simon Abbes Gabbema circa 1615.*

1071. **Johannes Vollenhoven** (1631—1708). Predikant te 'sGravenhage.
Aan de achterzijde staat: *Joannes Vollenhoven 1631.*
Naar de prent van A. de Blois.

1072. Andries Pels (—1683). Tooneeldichter.
Aan de achterzijde staat: *Andries Pels, circa 1632.*

1073. Christoffel Pierson (1631—1714). Schilder en dichter. Gouda.
Aan de achterzijde staat: *Christ. Pierson* $\frac{1631}{1714}$

1074. Frans van Hoogstraten (1632—1696) Boekhandelaar te Rotterd.
Aan de achterzijde staat: *Frans van Hoogstraten* $\frac{1632}{1696}$

1075. Pieter Verhoek (1633—1702). Schilder en dichter. Bodegraven.
Aan de achterzijde staat: *Pieter Verhoek* $\frac{1633}{1702}$

1076. Karel Verlove, 1633...... Dichter en Aanspreker.
Aan de achterzijde staat: *Carel Verlove 1633.*

1077. Balthasar Bekker (1634—1698). Predikant te Amsterdam.
Aan de achterzijde staat: *Balth. Bekker 1634.*
Naar de prent van Pieter van Gunst.

1078. Govard Bidloo (1649--1713). Hoogleeraar Geneeskunde te Leiden.
Aan de achterzijde staat: *Govert Bidlo 1649.*
Naar de prent van Abr. Blooteling.

1079. Tobias Gutberleth (1675—1703). Letterkundige te Leeuwarden.
Aan de achterzijde staat: *Tobias Gutberlet circa 1650.*
Naar eene anonieme prent.

1080. Abraham de Haen (1707—1748). Teekenaar, etser en dichter, Amsterdam.
Aan de achterzijde staat: *Abm de Haen.* Naar de prent van C. F. Fritsch.

1081. Frans Greenwood, (17 April 1680—1760 of 1761). Miniatuurschilder, teekenaar met diamant op glas en dichter
Gemerkt rechts: 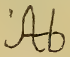
Op de achterzijde staat: *Frans Greenwood gebooren 17 April* $\frac{1680}{1740\ \frac{30}{4}}$
Aangekocht veiling Roos & Cie. 1902.

HALS (Dirck), ged. Haarlem 19 Maart 1591, begr. aldaar 17 Mei 1656. Leerling van zijn broeder Frans Hals.

1082. De Buitenpartij. In een park met een landhuis op den achtergrond is een festijn aangericht voor een talrijk gezelschap dames en heeren.
E. 78 × 137, fig.h. 35, gem. op een baluster links: DHALS
Behoort tot eene serie bekend als »de Vier Jaargetijden«.
Was bij den heer Sträter te Rheine begin 1800. Gekocht Delft 1890.

1083. Een feestvierend Gezelschap buiten (Toegeschreven).
E. 18,5 × 21,5, fig.h. st. 15. Veiling Brakke Grond, 1897.

HALS (Frans), geb. Antwerpen 1580 of 1581, gest. 29 Aug. 1666 te Haarlem, alwaar hij zich vóór 1604 gevestigd had. Leerling van Karel van Mander.

1084. Een Echtpaar ten voeten uit, gezeten in het park van een buitenverblijf.
D. 145 × 169 lgr. J. A. Boland sc., W. Unger sc. Heette vroeger: Frans Hals en zijne vrouw. Verkoopingen Jan Six, Amsterdam, 1702, en van Winter en Six van Hillegom, Amsterdam, 25 Nov. 1851. In de verzameling opgenomen Maart 1852.

1085. Corporaalschap van kapitein Reynier Reael en luitenant Cornelis Michielsz. Blaeuw, 1637. (De zoogenaamde Magere Compagnie.) Behalve de Kapitein en de Luitenant, die zitten, zijn alle schutters in staande houding ten voeten uit afgebeeld, op éénzelfde grondplan en met verscheidenheid van beweging. De Vaandrig aan de uiterste linkerzijde. Verschillende beelden in deze schilderij zijn van de hand van *Pieter Codde*.
D. 209 × 429 lgr., gejaarm. rechts te halver hoogte:

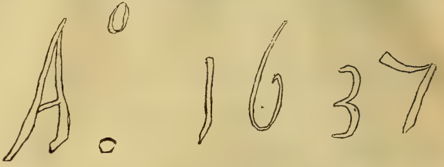

W. Unger sc. Afkomstig uit den Voetboogdoelen. In bruikleen v. Amsterd., 1885.

1086. Lucas de Clercq.
D. 123 × 93 lgr. W. Steelink sc.
Geschenk van de heeren P. de Clercq en P. van Eeghen en hunne echtgenooten aan Amsterdam 1891, waarvan in bruikleen 1891.

1087. Feyntje van Steenkiste, echtgenoote van den voorgaande.
D. 123 × 93 lgr., gem.:

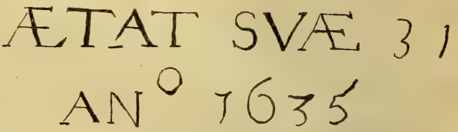

Herkomst als No. 1086.

1088. Maria Voogt Claesdr. (1577—1644), echtgenoote van Pieter Jacobsz. Olycan.
D. 128 × 94,5 lgr. In den achtergrond het familiewapen waaronder: ÆTATIS SVÆ 62 AN° 1639.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1089. Nicolaes Hasselaer (1593—1635). Majoor der stad Amsterdam.
D. 81 × 66,5 lgr. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

1090. Geertruyt van Erp (1596--1620), echtgenoote van den voorgaande.
D. 81 × 66,5 lgr. Herkomst als No. 1089.

1091. De vroolijke Drinker; borstbeeld.
D. 83 × 68,5 lgr. gem. rechts in achtergrond:

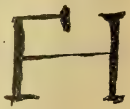

L. Löwenstam sc., T. Cole sc., W. Unger sc., J. A. Boland sc., J. M. Graadt van Roggen sc., J. Jacquemart sc.
Verk. Baronnesse van Leyden, Leiden 1816.

1092. John Barclay (1582—1621).
D. 47 × 37 lgr. Aan de achterzijde staat: *Iohannes Barclaivs, gente Caledonivs, Gallvs natalibvs hic est, Romam Romano qvi docet ore loqvi Barclaivs Argenis avctor.* Door Gerard van Papenbroek in 1743 aan het Athenaeum Illustre geschonken. Afkomstig van de Universiteit te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1889.

1093. De Nar; een potsenmaker in bonte kleederdracht bespeelt een luit. (Atelier van Frans Hals).
D. 66 × 60 lgr. R. Stang sc., L. Löwenstam sc., W. Unger sc., T. Cole sc. en Alfr. Balmet lith. Verk. J. A. Brentano, Amsterdam 1822. Kabinet J. Rombouts, 1853. Legaat L. Dupper Wz., 1870. Volgens Dr. Bredius is dit eene copie naar een schilderij in het bezit van Baron Gustave de Rothschild te Parijs.

HAMMAN (Edouard Michel Ferdinand), geb. Ostende 24 Sept. 1819, gest. Parijs 30 Maart 1888. *E.*

1082. Dirck Hals.

1084. Frans Hals.

1093. Frans Hals.

1091. Frans Hals.

1094. **Regendag in Normandië,** in de buurt van Réville; koeien in de weide.
D. 65 × 80, gem. onder links: *Hammanfils*. Legaat R. Baron van Lynden, 1899.

HANEDOES (Louwrens), geb. Woudrichem 14 Juli 1822. Leerling van Cornelis Kruseman en van Barend Cornelis Koekkoek. *E.*

1095. **Kennemer Landschap;** een zandweg tusschen zwaar geboomte.
D. 121 × 100 fig.h. 9, gem. links op voorgrond: *L. Hanedoes fec. 1869*. Gekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1869.

1096. **Zonsondergang op de Heide;** op den voorgrond een zware eik bij een plas.
D. 138 × 203, gem. onder links: *L. Hanedoes ft.*
Legaat R. Baron van Lynden, 1899.

1097. **Een Uitstapje in het Geldersche.** (Fig. van Ch. Rochussen).
D. 100 × 135, fig.h. 9, gem. onder rechts: *L. Hanedoes fct. 1851.*
Herkomst als No. 1096.

1098. **Heuvelachtig Landschap;** onder een eik een rustende koeiendrijver.
D. 57 × 71, gem. onder rechts: *L. Hanedoes ft. 1847.*
Herkomst als No. 1096.

1099. **Geldersch Landschap;** late namiddag.
D. 57 × 71, gem. onder rechts: *L. Hanedoes ft. 1847.* Herkomst als No. 1096.

1100. **Bergstreek;** links op een verhevenheid een oude burcht.
D. 43 × 64, gem. onder rechts: *L. Hanedoes fct. 49.* Herkomst als No. 1096.

1101. **Avond;** bosch bij zonsondergang.
E. 18,5 × 26, gem. onder rechts: *L. Hanedoes fct. 49.*
Herkomst als No. 1096.

1102. **De oude Burcht;** een riviertje loopt langs de wallen.
E. 13,5 × 17, gem. onder rechts: *L. Hanedoes fct.* Herkomst als No. 1096.

HANNEMAN (Adriaen), geb. omstreeks 1601 's Gravenhage, begr. aldaar 11 Juli 1671. Leerling van Anthony van Ravesteyn en van Dan. Mytens Sr. Werkzaam te Londen, sinds 1640 in den Haag. Navolger van van Dyck.

1103. **De Schilder zelf.**
D. 81,5 × 65 lgr., gem. op den stoel. P. Tanjé sc.
Gekocht te Londen, 1894.

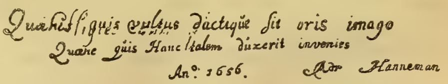

1104. **Cornelis van Aerssen** (1602—1662), heer van Sommelsdijk, Kolonel bij de ruiterij.
D. 124 × 99 lgr. Links boven zijn wapen. Gem. links onder op het voetstuk: *A° 1658*, en:

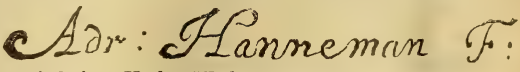

Verk. 's Gravenhage, 14 Dec. 1874.
Tijdelijk in het Mauritshuis. Verk. Wed. van Dam van Brakel geb. Ditmars van IJsselveere, Amsterdam 1895.

HANNOT (Johannes), werkzaam in de 2de helft der 17e eeuw te Leiden.

1105. **Vruchten;** druiven, perziken, pruimen, kersen en een aangesneden citroen op twee schotels.
E. 60 × 45,5, gem. links op de plint:
Verk. S. B. Bos, Amsterdam 1888.

HANSELAERE (Pieter van), geb. Gent 31 Juli 1786, gest. aldaar 10 Maart 1862. Leerling van Pierre van Huffel.

1106. De Schilder zelf.
D. 65 × 50 lgr., gem.: *Par moi à Naples 1824.* Gek. tentoonstelling Gent (?), 1825.

1107. De kuische Suzanna.
D. 135 × 96 lgr., gem. op het bad: *Pre van Hanselaere ft. Romae 1820.* Gekocht tentoonstelling Gent, 1829.

HANSEN (Lambertus Johannes), geb. Staphorst 12 Aug. 1803, gest. Amsterdam 21 April 1859. Leerling van zijn vader Carel Lod. Hansen, van J. W. Pieneman en van J. A. Daiwaille. *E.*

1108. De Groentenverkoopster; gezeten bij haar uitstalling is ze aan het onderhandelen met koopers.
D. 57 × 50, fig.h. 31, gem. in den rechter benedenhoek: *L. J. Hansen.* Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

HARI (Johannes), geb. 's Gravenhage 24 Oct. 1772, gest. aldaar 7 Oct. 1849. Leerling van Jean George Teissier. *E.*

1109. Nachtkwartier te Molodetschno, 3—4 December 1812; veldtocht in Rusland.
E. 49 × 67, fig.h. 15. Legaat van den heer W. P. d'Auzon de Boisminart, 1870.

HARINGH (Daniël), geb. Loosduinen omstreeks 1636, gest. 's Gravenhage 1706. Leerling van Arn. van Ravesteyn en van Casper Netscher.

1110. Portret van eene aanzienlijke Vrouw.
D. 48 × 39, hfdh. 10. Geschenk uit de nalatenschap van Mr. J. L. de Bruyn Kops, 1888.

1111. Mr. Johan van Bochoven, Raadsheer in het Hof van Vlaanderen.
D. 61 × 50, hfdh. 11,5, gem. op den voet van een nis:

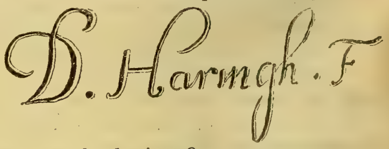

Behoort tot de verzameling de Ruyter, gekocht in 1895.

1112. Catharina Pottey (1651—1718). Echtgenoote van den voorgaande.
D. 60 × 49, hfdh. 11, gem. onder rechts: *D: Haringh. Fe.* Herkomst als No. 1111.

HATTICH (Petrus van), Schilder uit de Utrechtsche school, werkzaam 1646 en 1665.

1113. Arcadisch landschap, met rotspartijen en een grot.
K. 42 × 58, gem. rechts op een rots:

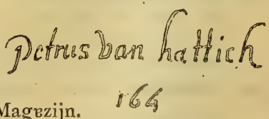

In bruikleen van Amsterdam 1885. In het Magazijn.

HAUCK (August Christian), geb. Mannheim 3 Maart 1742, gest. Rotterdam 1801. Zoon en leerling van Jacob Hauck, woonde te Leiden, later te Rotterdam.

1114. Johan Arnold Zoutman (1724-1793), Vice-Admiraal. Zie No. 741.
D. 83 × 68 lgr., op de lijst het gebeeldhouwde wapen van Zoutman. Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

1115. Adriana Johanna van Heusden, echtgenoote van den voorgaande.
D. 84,5 × 68,5 lgr. gem. onder rechts:

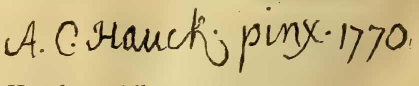

Op de lijst de gebeeldhouwde wapens van Zoutman en van Heusden. Afkomst als No. 1114.

HAWKSLEY (Arthur), geb. Nottingham 4 Maart 1842.

1116. De eenzame Baai, bij somber weer.
D. 36 × 54. Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

HECK (Claes Dircksz van der). Werkzaam te Alkmaar. In 1604 noemt van Mander hem reeds als landschapschilder en leerling van Jan Naghel. Gest. na 1648.

1117. Gezicht op het Kasteel Egmond.
E. 32,5 × 72,5. Verk. van der Straeten—Moens—van Lerius, Antwerpen 1885.

1118. Gezicht op de Abdij Egmond.
E. 32,5 × 72,5, gem. onder links:
Afkomst als No. 1117.

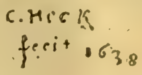

HECKEN (Abraham van den), geb. Antwerpen, werkzaam omstreeks de jaren 1635—56, afwisselend te 's-Gravenhage en te Amsterdam. Zwager van Gerrit Lundens.

1119. De Slagerij; op den voorgrond is een geslachte os opgehangen. Eenige figuren in den achtergrond.
D. 114 × 98, fig.h. 26, gem. onder links:
F. Molenaar sc.
Verk. Roëll—Hodshon, 1872.
Geschenk van den heer J. H. van Marwijk Kooy, 1886.

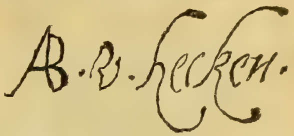

1120. Cornelis Meyer, ingenieur, gezeten aan een tafel met een Turksch kleed overdekt.
D. 83 × 64, hfd.h. 10, gem. rechts onderaan:
Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1887.

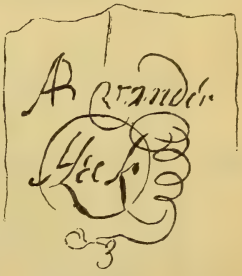

HEDA (Willem Claesz.), geb. Haarlem 1594, gest. nà 1679. Werkzaam te Haarlem.

1121. Stilleven; een omvergeworpen schaal en een half gevulde roemer (Toegeschr.).
E. 58,5 × 67,5, w. gr. Valsch gemerkt op de tafelplint: *Heda*. Dit stuk is zeer overschilderd. Geschenk van den heer Gijsb. de Clercq aan Amsterdam, 1898, waarvan in bruikleen, 1898.

HEDA (Gerrit Willemsz.), zoon en leerling van Willem Claesz Heda.

1122. Stilleven; een omvergeworpen tinnen schenkkan en ander vaatwerk benevens een aangesneden citroen op een wit tafellaken.
E. 82 × 60, w. gr., gem. op een messenheft. Gekocht in 1891.

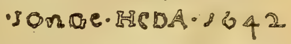

HEEM (Jan Davidsz. de), geb. Utrecht 1606, gest. Antwerpen 1683 of 1684, waar hij sedert 1672 woonde. Leerling van zijn vader David de Heem.

1123. Bloem- en fruitstuk; in een nis allerlei fruit en enkele bloemen, saamgebonden en opgehangen aan een blauw lint.
D. 74 × 60 w. gr., gem: in het midden onderaan-
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

1124. **Fruitstuk**; velerlei vruchten, gedeeltelijk op een blauwen schotel, gedeeltelijk hangende aan een blauw lint; daarbij een kreeft op een doos.
D. 70 × 59 w. gr. Herkomst als No. 1123.

HEEMSKERCK VAN BEEST (Jhr. Jacob Eduard van), geb. Kampen 28 Febr. 1828, gest. 's Gravenhage 24 Dec. 1894. Leerling van Dirk van Lokhorst. *L.*

1125. **Gezicht op de Zuiderzee,** aan den hoek van het IJ te Durgerdam.
D. 84 × 138, gem. rechts: *E. van Heemskerck v. B.*
Gek. tentoonstelling Amsterdam, 1868.

1126. **Onze Baanbrekers;** zee bevolkt met 17e eeuwsche schepen.
D. 405 × 857,5, gem.: *E. van Heemskerck van Beest.*
Vervaardigd voor den ingang der Landbouwtentoonstelling, 1884.
Geschenk van den schilder. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

HEEMSKERCK (Maerten van), geb. Heemskerk 1498, gest. Haarlem 1 Oct. 1574. Leerling van Jan van Scorel te Haarlem. Bezocht Italie. *E - H.*

1127. **De Sibylla Erythraea**; op de achterzijde **Matelief Damasz. met zijn beschermheilige Paulus**; op het tafelkleed zijn naam en wapen.

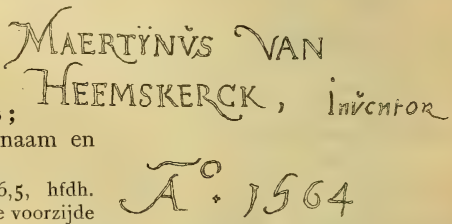

E (triptiekdeur) 126 × 76,5, hfdh. resp. 18 en 15, gem. op de voorzijde onder links. Door de stad Delft in 1860 verkocht.
Sedert 1885 in de verzameling als bruikleen van Jhr. Dr. J. P. Six. Geschenk van Jhr. Dr. J. Six en Jhr. W. Six in 1900.

1128. **Johannes Colmannus** (1471—1538), Rector van het St. Agathaklooster te Delft.
E. 77 × 60 bijna lgr., op de lijst nevenstaand opschrift:

OMNINO NE SIT
FATO COLMANVS ADEMPTVS
MARTINI FECIT
INGENIOSA MANVS

In den achtergrond links, wapen en ouderdom (67). Vroeger op de Weeskamer te Delft. Verkocht door de gemeente Delft in 1860, aan Jhr. Dr. J. P. Six.
In bruikleen van het Kon. Oudheidk. Gen., 1889.

1129. **Verrijzenis van Christus;** beeld tot aan de knieën (Navolging ?)
E. 99 × 78 lgr. bijna Verk. D. M. Alewijn, Amsterdam 1885.

HEEREMANS (Thomas), komt 1664 in het Haarlemsche Lucasgild; bekende werken tot 1692.

1130. **Wintergezicht;** een bevroren vaart bij een dorp met kerktoren.
D. 41 × 49 fig.h. 6, gem. onder links:

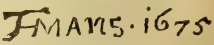

Legaat D. Franken Dz., 1898.

1131. **IJsvermaak,** op een breede vaart met veel schaatsenrijders, sleden, en tentjes met vlaggen.
D. 61 × 83,5, fig.h. 8, gem. onder links:

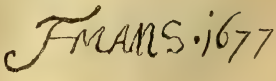

Afkomstig van de verzameling Gijsbert de Clercq, 1899. Overgenomen van de vereeniging Rembrandt, 1899.

HEERSCHOP (Hendrick), geb. Haarlem 1620 of 1621, gest. na 1672. Leerling van Willem Claesz. Heda te Haarlem en van Rembrandt te Amsterdam. *E.*

1132. **Erechthonius door de Dochters van Cecrops gevonden.**
D. 111 × 122, hfdh. 12, gem. links onderaan:

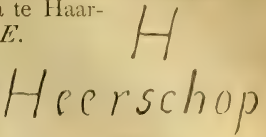

Verk. Jhr. W. Gockinga, Amsterdam 1883.

1133. **Rebecca ontvangt Geschenken van Abrahams Knecht.**
D 138 × 174 bijna lgr., gem. in het midden onderaan:

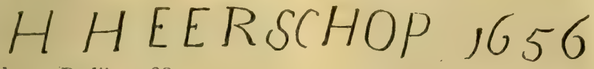

Gekocht te Berlijn, 1887.

HELST (Bartholomeus van der), geb. Haarlem 1613, begr. Amsterdam 16 Dec. 1670. Leerling van Nicolaes Elias. Werkzaam te Amsterdam.

1134. **Het Vendel van kapitein Roelof Bicker en luitenant Jan Michielsz Blaeuw,** vóór de bierbrouwerij „de Haan" op den hoek van de Lastaadje (Geldersche kade en Boomsloot), 1643. Het vendel is in tweeën gedeeld; één groep heeft rust genomen vóór de bierbrouwerij; de Vaandrig is opgerezen en begroet de tweede groep, die aangekomen is.
D. 235 × 750 lgr. gem. onder links: te lezen als 1639. Het jaar 1643

komt voor op het bord bevattende de namen der schutters. J. Houbraken sc. fragmenten. Afkomstig van den Kloveniersdoelen. Vroeger in de Groote Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1135. **De Schuttersmaaltijd, gehouden op 18 Juni 1648, ter viering van het sluiten van den Vrede van Munster, in den Voetboog of St. Jorisdoelen.** De schutters zijn vereenigd aan een lange tafel, deels in zittende, deels in staande houding. Die op den voorgrond, hebben zich van de tafel omgewend naar den toeschouwer. In het midden de Vaandrig, geheel van voren gezien, meer naar rechts de Kapitein Cornelis Jansz. Witsen (1606—1669), die den zilveren drinkhoorn van het Sint Jorisgild in de hand houdt, en door den Luitenant Johan Oetgens van Waveren (1630—1670) wordt geluk gewenscht met den gesloten vrede. Op een papier op de trom een gedicht van Jan Vos. Beelden ten voeten uit.
D. 232 × 547 lgr. gem. onder, bijna in het midden:

J. Houbraken fragment. J. B. Patas sc., F. Molenaar aq. J. W. Kaiser sc., W. Unger sc., B. T. van Loo, lith., A. Altmann lith. C. Ed.

Taurel lith. fragment, H. J. Zimmermann lith. Vroeger in den St. Joris of Voetboogdoelen, later in de Groote Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 15 Aug. 1808.

1136. **De vier Overlieden van den St. Sebastiaans- of Handboogdoelen te Amsterdam, 1653.** Hunne namen zijn: Frans Banning Cocq, Jan van de Poll, Albert Pater en Dr. Jan Blaeu. Ze zijn gezeten aan een tafel en spreiden de sieraden van het gild ten toon. Twee hunner zoons zijn in den achtergrond aan het schijfschieten. Een dienstmaagd draagt den drinkhoorn van het gild aan.

D. 183 × 268 lgr., gem. op een lei. Onder de handteekening en het jaarmerk zijn de oorspronkelijke letters en cijfers te bespeuren.

Het jaartal zal 1653 moeten zijn, in verband met het ontwerp of een verkleinde herhaling in het Louvre, waarop 1653 staat aangegeven. Op dat stuk zijn drie jongelingen afgebeeld terwijl op het Amsterdamsche er slechts twee te zien zijn. De derde is blijkbaar overschilderd. Vroeger in de groote Zaal van den Handboogdoelen. In bruikleen van Amsterdam, 15 Aug. 1808.

1137. **De vier Overlieden van den Kloveniersdoelen aan het Oestermaal, 1655.** Hunne namen zijn: Cornelis Witsen, Roelof Bicker, Gerrit Reynst en Simon van Hoorn; op den achtergrond de kastelein, een vrouw en een knaapje.

D. 172 × 284 lgr., gem. op een stoel links. Afkomstig van den Voetboogdoelen. Vroeger in de

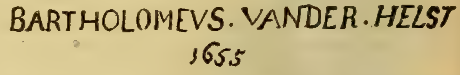

Thesaurie Ordinaris van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1899.

1138. **De vier Overlieden van den Voetboogdoelen, 1656.** De kastelein Poock komt de aan een tafel gezeten Doelheeren een inktkoker aanbrengen; op den achtergrond een knaap, die den drinkbeker van Sint-Joris in de hand houdt. Aanwezig zijn o.a. Hendrick Dircksz Spieghel en Jan Huydecoper.

D. 187 × 260 lgr., gem. rechts onderaan:

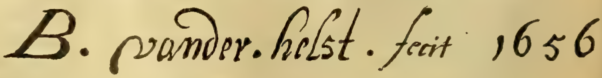

Herkomst als No. 1137.

1139. **Andries Bicker** (1586—1652) Burgemeester van Amsterdam.

E. 93,5 × 70,5 lgr., gem. bovenaan links:

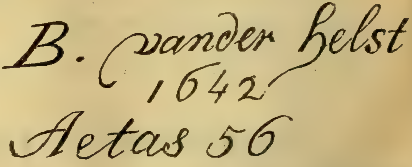

J. van Vilsteren sc., J. Houbraken sc. Verk. coll. E. L. Tolling, Amsterdam 1768. Verk. Amsterdam, 1848.

1140. **Gerard Bicker** (1623—1666), Drost van Muiden, enz.

E. 94 × 70,5 lgr. Van een verk. Amsterdam, 1848.

1089. Frans Hals.

1090. Frans Hals.

1136. B. van der Helst.

1135. B. van der Helst.

1141. Mansportret.
E. 68 × 58 lgr. De overschildering van den achtergrond bedekt de handteekening die nog van boven rechts te herkennen is. Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

1142. Vrouwenportret. Tegenhanger van vorig No.
E. 68 × 58 lgr., gem. bovenaan rechts:
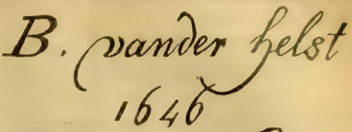

Herkomst als No. 1141.

1143. Een Krijgsman; borstbeeld.
D. 75 × 64,5 lgr., gem. in achtergr. links:
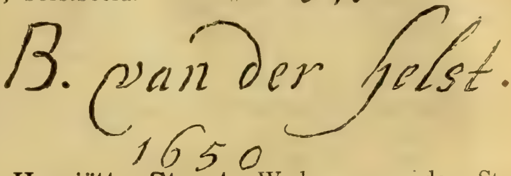

Veiling 1853. Verz. v. d. Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

1144. Prinses Maria Henriëtte Stuart, Weduwe van den Stadhouder Prins Willem II, zittende en ten voeten uit.
D. 199,5 × 170 lgr., gem. in den linker bovenh.:
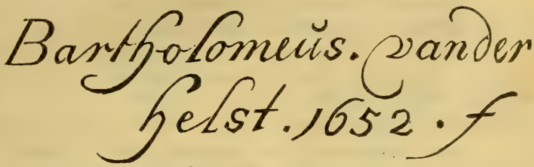

Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

1145. Egbert Meeuwsz. Kortenaer (1600—1665), Luitenant-Admiraal.
E. 68 × 59 lgr. Herkomst als No. 1144.

1146. Aert van Nes (1626—1693), Luitenant-Admiraal. Als achtergrond een zeeslag door *Ludolf Bakhuysen.*
D. 139 × 125 lgr., gem. rechts op de stoelleuning:
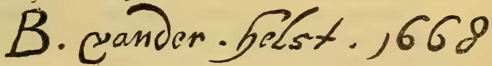

J. C. Bendorp sc. Herkomst als No. 1144.

1147. Geertruida den Dubbelde (1647—1684), echtgenoote van Aert van Nes. Als achtergrond een haven met oorlogsschepen door *Ludolf Bakhuysen.*
D. 139 × 125 lgr., gem. onder links:
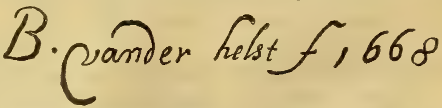

Herkomst als No. 1144.

1148. Johan de Liefde (—1673), Vice-Admiraal.
D. 139 × 122 lgr., gem. op het tafelkleed:
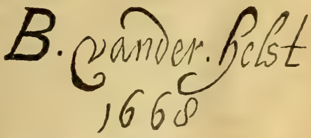

L. Visscher sc. Uit de verzameling van Loon te Amsterdam. Gek. van Baron Nathaniel von Rothschild te Londen, 1883.

1149. Jacobus Trip (1627 —1670).
D. 112 × 97 lgr. gem. rechts op de balustrade:
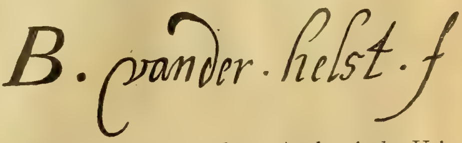

Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll 1885.

1150. Andries Bicker. Copie van No. 1139 door Anthoni de Vries.
D. 90 × 69, lgr. Legaat Bicker 1881. In bruikleen van Amsterdam 1881.

1151. Gerard Bicker. Copie van No. 1140 door Anthoni de Vries.
D. 90 × 69 lgr. Herkomst als No. 1150. Zie pag. 291.
Vrouwenportret. Copie door Abraham van den Tempel. Zie No. 2290.
Andries Bicker; Copie in pastel van No. 1139. Zie No. 2917.
Catharina Gansneb gen. **Tengnagel.** Copie in pastel, naar het origineel in het Museum te Dresden. Zie No. 2918.

HELST (Lodewyck van der), geb. omstreeks 1645 Amsterdam, gest. aldaar na 1680. Leerling van zijn vader Barth van der Helst.

1153. Augustus (Aucke) Stellingwerf (gesneuveld bij Lowestoff, 1665).
D. 103 × 136 lgr., gem. bovenaan rechts: A. Blooteling sc.
Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

1154. Adriana Jacobus Hinlopen (1647—).
D. 74 × 63 lgr., gem. boven rechts:
Verk. Brakke Grond, Amsterdam 1875.

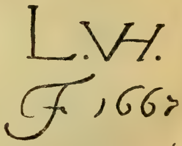

HELT STOCADE. Zie op Stocade No.

HEMERT (Jan van), Hollandsch schilder, werkzaam omstreeks het midden der 17^e^ eeuw.

1155. Dirck Hendrick Meulenaer.
D. 88,5 × 69,5 lgr., gem. onder links:
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

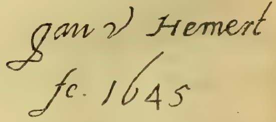

HEMESSEN (Catharina van), werkzaam omstreeks het midden der 16^e^ eeuw te Antwerpen. Verbleef langdurig in Spanje. Dochter en leerlinge van Jan van Hemessen. Echtgenoote van den toonkunstenaar Jan de Moryn.

1156. Vrouwenportret; wellicht het portret der kunstenares.
E. 24 × 17, hfd.h. 7,5, gem. rechts boven. Afkomstig uit de collectie Baron van Brakell.

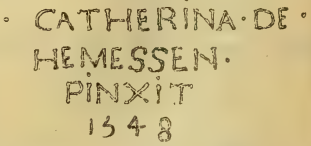

HEMESSEN (Jan Sanders genaamd), geb. Hemessen bij Antwerpen omstreeks 1504, gest. tusschen 1555 en 1566; leerling van Hendrick van Cleef te Antwerpen. Werkzaam te Antwerpen en te Haarlem.

1157. Ecce Homo. Op een marktplein, waar bouwlieden aan het werk zijn, wordt Christus aan de menigte vertoond. Dit stuk is van dezelfde hand als »de Spijziging der Armen« van den Brunswijker Monogrammist. De meening dat deze en Jan van Hemessen dezelfden zijn, wordt nog niet door allen gedeeld.
E. 55 × 89,5, fig.h. 10. Gek. Maastricht 1893.

1158. Losbandig Gezelschap, in een vertrek aan het feestvieren.
E. 33,5 × 47,5, hfd.h. 4, gemerkt met het monogram van Lucas van Gassel dat gebleken is valsch te zijn. Repliek van, of copie naar de schilderij in het Museum te Frankfort dat in behandeling overeenstemt met een stuk in het Berlijnsche Museum.
Verk. Amsterdam, Febr. 1892.

HENDRIKS (Frederik Hendrik), geb. Arnhem 17 Jan. 1808, gest. aldaar 4 April 1865.

1159. **Boschlandschap.**
D. 68 × 114, gem. onder rechts: *F. Hendriks.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

HENDRIKS (Sara), geb. Oosterbeek 28 Juni 1846.

1160. **Stilleven van vruchten;** perziken en druiven op een blauwen schotel, een Frankische kan en een kristallen glas, half gevuld.
D. 36 × 45, gem. onder links: *Sara Hendriks.* Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

HENDRIKS (Wybrand), geb. Amsterdam 24 Juni 1744, gest. Haarlem 28 Jan. 1831. Kastelein van Teyler's Fundatie en Bewaarder der Kunstverzameling. *E.*

1161. **Notaris Köhne en zijn Klerk Jan Bosch;** de notaris zit aan een tafel, de klerk staat aan de deur met een papier in de hand.
D. 63 × 51, fig.h. 42, gem. op tafelkleed:

Voor 1767 is wellicht 1787 te lezen.
Geschenk van Mr. P. J. Amersfoordt aan het Kon. Oudh. Genootschap. In bruikleen van het Genootschap, 1889.

1162. **Jacob de Vos Senior** (1736—1833), kunstverzamelaar te Amsterd.
D. 34,5 × 29, hfdh. 9, gem. op een blad papier: *W. Hendriks ft. 1811.*
Geschenk van Mevr. de Wed. de Vos—Wurfbain, 1879.

1163. **Een Schilder en zijn Echtgenoote,** bij elkander gezeten in het atelier. Vermoedelijk W. Hendriks zelf en zijne eerste vrouw Agatha Ketel (—1802).
D. 52 × 47, fig.h. zittend 28, gem. in den rechter benedenhoek: *W. Hendriks 1791.* Geschenk van Jhr. B. W. F. van Riemsdijk 1902.

1164. **De vier Oppercommissarissen der Walen,** gezeten ten voeten uit aan een tafel. Hunne namen zijn: Bochardus Scholten, Christiaan van Orsoy, Jan Petrus Scholten en Frederik Alexander Vernède (Toegeschreven).
D. 207 × 214 lgr. Vroeger in het vertrek van Oppercommissarissen der Walen in den Schreierstoren te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

HENGEL (Herman Frederik van), geb. Nijmegen 1705, gest. Utrecht 1785. Leerling van Heroman van der Mijn te Londen.

1165. **Justus Tjeenk** (1730—1782), medeoprichter van het Zeeuwsch Genootschap en Predikant te Vlissingen.
D. 83 × 68 lgr., gem. rechts: *H. Fredr. van Hengel 1756.*
Geschenk van den heer H. F. Tjeenk, Amsterdam, 1888.

1166. **Margaretha Leuveling** (1758—1783), echtgenoote van den voorgaande.
D. 83 × 68 lgr. Herkomst als No. 1165.

HEUSCH (Guilliam de), geb. Utrecht omstreeks 1625 begr. aldaar 9 Maart 1692. Leerling van Jan Both. Bezocht Italië. *E.*

1167. **Italiaansch Landschap tegen Zonsondergang;** huiswaarts

keerende jagers te paard op een weg nabij den voorgrond.
K. 22 × 28,5, fig.h. te paard 3,5, gem. in het midden op een steen:

Gek. van M. Versteeg, 1824. Kabinet J. Rombouts, 1850.
Legaat L. Dupper, 1870.

1168. Italiaansch Landschap; een herderin, die over een breeden weg loopt te spinnen, wordt aangesproken door een schaapherder.
K. 22 × 29, fig.h. 5, gem. rechts van het midden op een steen:
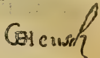
Herkomst als No. 1167.

1169. Bergachtige Landstreek; een herder rust uit aan een beek waarin zich boomen weerspiegelen.
D. 40 × 56, fig.h. zitt. 7, gem. op een steen links van het midden.
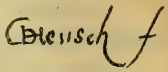
Verk. Dr. J. Bleuland, 1839. Herkomst als No. 1167.

HEYDEN (Jan van der), geb. Gorinchem 1637, gest. Amsterdam 28 Sept. 1712. Reeds vroeg werkzaam in Amsterdam waar hij ook als werktuigkundige veel naam maakte door verbetering der straatlantaarns en brandspuiten.

1170. Eene Hollandsche Stad; gezicht van buiten op een stadsmuur; in het midden een poortgebouw en twee bruggen. De figuren zijn van *Adriaen van de Velde.*
E. 49 × 65, fig.h. 4. Gek. in Engeland 1834. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1171. De Martelaarsgracht te Amsterdam.
E. 44 × 57,5, fig.h. 3, gem. op de brug:
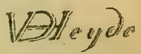
J. A. Boland sc. Uit het Kabinet van Heteren, 1809.

1172. De steenen Brug; Hollandsche gracht zwaar met boomen begroeid. Tegenhanger van het volgende nummer.
E. 37 × 44,5, fig.h. 5. J. A. Boland sc. Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

1173. De Ophaalbrug; Hollandsch stadsgezicht nabij de kruising van twee grachten; tegenhanger van het vorige No.
E. 36 × 44,5, fig.h. 75, gem. op een molensteen:
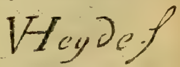
op voorgrond. Herkomst als No. 1172.

1174. De Dam te Amsterdam; gezicht op de Nieuwe kerk, den linkervleugel van het Stadhuis en een gedeelte van de Waag. De figuren zijn van *Adr. van de Velde.*
E. 68 × 55, fig.h. jongen 7, gem. op de luifel van de Waag:
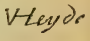
Legaat Mr. J. F. van Lennep, 1893. In bruikl. v. Amsterdam, 1893.

HILDEBRAND (Theodor), geb. Stettin 1804, gest. Düsseldorf 20 Sept. 1874. Leerling van W. Schadow. *L.*

1175. Gezicht op de Newa bij St. Petersburg.
D. 40 × 58,5, fig.h. 12, gem. in den linker benedenhoek: *T. Hildebrand 1844.*
Gekocht 1847 van C. F. Roos.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

HILLIGAERT (Paulus van), geb. Amsterdam 1595 of 1596, gest. aldaar tusschen Jan. en Juli 1640; werkzaam te Amsterdam.

1176. De Slag bij Nieuwpoort, 2 Juli 1600; Prins Maurits te paard op den voorgrond.
E. 82,5 × 117,5, fig.h. 18, gem. in het midden onderaan:
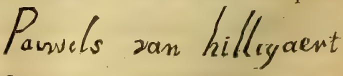

Verk. coll. van Loon Amsterdam, 1878.

1177. **De Afdanking van de Waardgelders te Utrecht, 31 Juli 1618.**
D. 101 × 173,5, fig.h. 16, gem. in het midden onderaan:

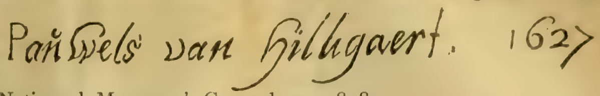

Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

1178. **Prins Frederik Hendrik en Graaf Ernst Casimir,** beiden te paard, bij het beleg van 's Hertogenbosch, 1629.
E. 48 × 64, fig.h. te paard 34.

1179. **Prins Frederik Hendrik,** te paard gezeten.
E. 35,5 × 28,5, fig.h. te paard 31. Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858.

1180. **Prins Maurits met zijn Hofstoet ter Jacht uitrijdende,** nabij het Binnenhof te 's Gravenhage.
D. 86,5 × 118, fig.h. 14. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

1181. **De Belegering van 's Hertogenbosch, 1629;** gezicht in vogelvlucht; legerkamp en vele figuren op den voorgrond.
D. 109 × 178, fig.h. 15. Gek. te Brussel, 1885.

1182. **Het Uittrekken van het Garnizoen na de Overgave van 's Hertogenbosch, 17 September 1629;** gezicht in vogelvlucht; langs den voorgrond de uittrekkende troepen.
D. 111,5 × 175, fig.h. 25. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.
De Nos. 1180, 1181 en 1182 worden door Dr. C. Hofstede de Groot op naam gebracht van *Henry Pacx* of *Paix*.

1183. **De Prinsen Maurits en Frederik Hendrik te paard** (Richting Paulus van Hilligaert).
D. 87 × 114,5, fig.h. te paard 60. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

HILVERDINK (Eduard Alexander), geb. Amsterdam 12 Mei 1846, gest. aldaar 12 Oct. 1891. Leerling van zijn vader Johannes Hilverdink.

1184. **Het Singel te Amsterdam bij de Munt,** met het gezicht op het voormalig Gymnasium.
D. 47 × 76, fig.h. 3, gem. onder rechts: *E. Alex Hilverdink.*
Aangekocht Tentoonst. Amsterdam, 1886.

1185. **Het Huis van Rembrandt,** in de Jodenbreêstraat te Amsterdam.
D. 65 × 55, fig.h. 7, gem. links onder: *E. Alexander Hilverdink Johz. 1867.* Geschenk van den heer D. Franken Dzn. aan het Kon. Oudheidk. Genootschap, 1878 van hetwelk in bruikleen, 1889.

HILVERDINK (Johannes), geb. Groningen 18 Jan. 1813, gest. Amsterdam 1 Oct. 1902. Leerling van J.A.Daiwaille en van J.W.Pieneman. *L.*

1186. **De Engelsche Kust langs het Kanaal.**
D. 82 × 131, fig.h. 5, gem. onder rechts: *Joh. Hilverdink.*
Gekocht Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1870.

HOBBEMA (Meindert), geb. Amsterdam 1638, gest. aldaar 7 Dec. 1709. Leerling van Jacob van Ruisdael.

1187. **Watermolen;** de woning, waarachter dicht geboomte en struikgewas, is geheel van ter zijde gezien.
E. 60,5 × 85, fig.h. 6, gem. onder links:

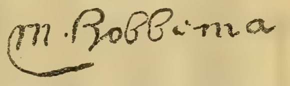

W. Unger sc., J. A. Boland sc., Löwenstam sc.
Gekocht van G. J. van Hengel te 's Gravenhage, 1834, Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1188. Watermolen; achter de woning, die van ter zijde voor drie kwart in het verkort gezien is, dicht geboomte.
E. 62 × 85,5, fig.h. 4,5, gem. onder links: 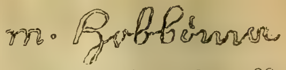
C. L. van Kesteren sc. Gekocht van M. Philips, 1822. Verkoopingen Lafontaine, 1824 en Robin, 1834. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1189. Boerenwoning, met boomen aan den kant van een wetering.
E. 31,5 × 44, gem. rechts onderaan: 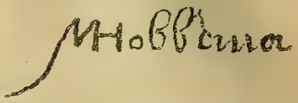
Verk. Goll. van Franckensteijn, 1833. Herkomst als No. 1188.

HODGES (Charles Howard), geb. Portsmouth 1764, gest. Amsterdam 24 Juli 1837. Woonde sedert 1788 te Amsterdam en te 's Gravenhage. *Z K. - E.*

1190. De Schilder zelf.
D. 72 × 60 lgr. Legaat van Mejuffrouw Emma Jane Hodges 1868.

1191. Koning Willem I (1772—1843). Naar het leven geschilderd.
D. 34,5 × 26 lgr. In bruikleen van den heer P. C. C. Hansen, Amsterdam 1885.

1192. Lodewijk Napoleon, Koning van Holland, 1806—1810, Stichter van het Museum; ten voeten uit.
D. 223 × 147 lgr., gem. onder links: *C. H. Hodges fect. 1809.* C. H. Hodges sc., fragm. Herkomst niet bekend, vermoedelijk sedert 1810 in de verzameling.

1193. Emma Jane Hodges, dochter van den schilder.
D. 77 × 62 lgr. Legaat van Mejuffrouw Emma Jane Hodges, 1868.

1194. Mr. Willem Bilderdijk (1756—1827).
D. 79 × 63 lgr., gejaarm.: 1810. Gekocht van Fr. Muller & Co., 1887.

1195. Cornelis Apostool (1762—1844), Directeur van 's Rijks Museum van schilderijen te Amsterdam.
D. 73 × 53 lgr. Legaat van den heer C. Apostool, 1844.

1196. Reinier Vinkeles (1741—1816), teekenaar en plaatsnijder te Amst.
D. 76 × 60. Gek. Amsterdam 1892.

1197. Joanna Cornelia Ziesenis geb. **Wattier** (1764—1827), in de rol van Epicharis. Zie de Nos. 1859, 1860 en 2148.
D. 74 × 47, hfdh. 10. Vermoedelijk eene herhaling. W. van Senus sc. naar het origineel. Verk. Borger Joosten, 1883.

1198. Jacoba Vetter, echtgenoote van den boekhandelaar Pieter Meyer Warnars. Zie No. 1303.
D. 73,5 × 60 lgr. Legaat van Mej. G. Meyer Warnars, 1878.

1199. Hendrik Bicker (1777—1834). Tegenhanger van No. 1200.
D. Ov. 30 × 25, hfdh. 10,5 Legaat Bicker, 1881. In bruikleen van Amsterdam.

1200. Wilhelmina Jacoba van Hoorn (—1853), echtgenoote van den voorgaande.
D. Ov. 30 × 25, hfdh. 10. Herkomst als No. 1199.

1201. Johan Fraser (1780—1843).
D. 73 × 65,5 lgr., gem. achter op het doek: *C. H. Hodges pinxit 1835* Geschenk uit de nalatenschap van Mevr. de Douairière Baronnesse van Pallandt geb. Fraser, 1892.

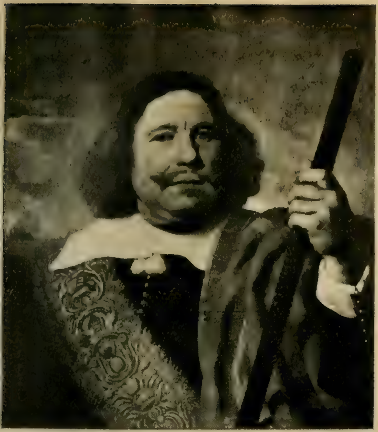

1145. B. van der Helst.

1140. B. van der Helst.

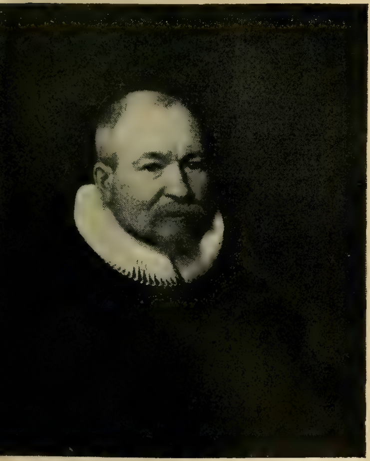

1141. B. van der Helst.

1142. B. van der Helst.

1171. J. van der Heyde.

1189. M. Hobbema.

1202. Maria Antoinette Charlotte Sanderson, echtgenoote van den voorgaande.
D. 72 × 60,5 lgr. gem. op de achterzijde: *C. H. Hodges pinxit 1835.*
Herkomst als No. 1201.

1203. C. Eduard Fraser, 1e luitenant der Dragonders.
D. 72 × 61, gem. achter op de schilderij: *C. H. Hodges pinxit 1834.*
Herkomst als No. 1201.

HOET (Gerard), geb. Zalt-Bommel 22 Aug. 1648, gest. 's Gravenhage 2 Dec. 1733. Leerling van Warner van Rijsen. Stichtte 1696 een teekenacademie te 's Gravenhage. *E - ZK.*

1204. Idyllische Voorstelling, in een landschap met een ruïne op een verhevenheid. Tegenhanger volgend No.
E. 35,5 × 46, fig.h. 10, gem. op een steen links: G:Hoet.
Kabinet van Heteren, 1809.

1205. Idyllische Voorstelling, in een landschap met een vervallen burcht op den voorgrond. Tegenhanger vorig No.
E. 35,5 × 46, fig.h. 10, gem. in het midden onderaan: G: Hoet
Herkomst als No. 1204.

1206. Het Huwelijk van Alexander den Groote, Koning van Macedonië, met Roxane van Bactrië.
E. 32 × 41, fig.h. 17, gem. op de eerste trede: G:Hoet.
Herkomst als No. 1204.

1207. Hulde aan Alexander den Groote; de handeling heeft vóór een tempel plaats.
E. 32,5 × 41, fig.h. 11, gem. links op de trede: *G. Hoet.*
Herkomst als No. 1204.

1208. Familietafereel; een krijgsman met zijne vrouw en drie kinderen.
K. O. 12 × 9,5, hfdh. 2 in gebeeldh.verguld lijstje, gem. rechts: G·Hoet
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

HOGERS (Jacob), ged. 16 Jan. 1614 te Deventer.

1209. De Ontmoeting tusschen Jacob en Esau; compositie van talrijke figuren en dieren in een bergachtig landschap.
D. 160 × 229, fig.h. 80, gem. naar het midden onderaan: Hogers 1635.
Van een verk. te Amsterdam 1888. Geschenk van den heer Mr. A. J. Enschedé te Haarlem, 1889.

HOLBEIN DE JONGE (Hans), geb. Augsburg 1497, gest. Londen Oct. of November 1543. Leerling van zijn vader, Hans Holbein den Oude. 1515 in Basel van 1526 tot zijn dood te Londen. *H.*

1210. Portret van een Jonkman, met handschoenen in de eene en boek in de andere hand. Vrije copie naar een origineel in het Museum te Weenen.
E. 42,5 × 31, hfdh. 12. Als portret van Robert Sidney uit het Kabinet van Heteren 1809.

HOLLANDER Cz. (Hendrik), geb. Leeuwarden 7 Aug. 1823, gest. Amsterdam 1 Juni 1884. Leerling van J. W. en van Nic. Pieneman. *L.*

1211. De Schilder zelf.
Papier 27 × 21, gem. onder links: *H. H. cz. 1876.*
Gekocht van Mevr. de Wed. H. Hollander, geb. Krebs, 1889.

HOLSTEYN (Cornelis), geb. Haarlem 1618, begr. Amsterdam 2 December 1658. *E.*

1212. Allegorie op de Uitdeeling van Turf aan de Armen (1657),
D. 262 × 157, gem:

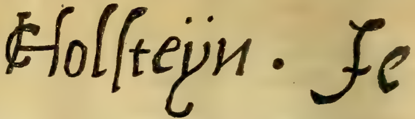

Geschilderd voor het Oude Zijds Huiszittenhuis. In bruikl. van Amsterdam 1885.

HONDECOETER (Gilles Claesz. d'), geb. Antwerpen (?), gest. Amsterdam in September 1638. Woonde te Delft, te Utrecht en sedert 1610 te Amsterdam.

1213. Boomrijk Landschap, nabij een dorp; op den voorgrond een jager die zijn geweer op waterwild aanlegt.
E. 40,5 × 72, fig.h. 6,5, gem. onder links:

Verk. Fedor Zschille, Keulen 1889.

1214. Rotsachtig Landschap, begroeid met boomen en struikgewas, gestoffeerd met herten.
E. 19 × 27, gem. onderaan links Legaat D. Franken, 1898.

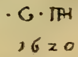

HONDECOETER (Gysbert Gillesz. d'), geb. Utrecht of Amsterdam 1604, begr. Utrecht 29 Aug. 1653. Leerling van zijn vader Gilles. Woonde eerst in Amsterdam daarna te Utrecht.

1215. Watervogels; ganzen, eenden en een reiger aan een waterkant.
E. 59 × 104, gem. op voorgrond links:

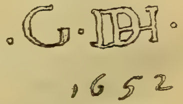

Verk. Snouck van Loosen, Enkhuizen 1886.

1216. Landschap; rotsblokken met enkele zware boomen; daarachter, rechts, een slot op een verhevenheid; in het midden op den voorgrond figuren en dieren.
D. 92 × 116, fig.h. 10, gem. onderaan rechts:

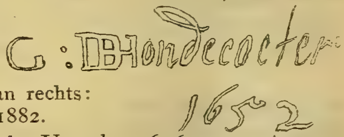

Verkooping W. Gruyter, Amsterdam 1882.

HONDECOETER (Melchior d'), geb. Utrecht 1636, gest. Amsterdam 3 April 1695. Leerling van zijn vader Gysbert d'Hondecoeter en van zijn oom Jan Baptist Weenix. Werkzaam 1659—1663 te 's Gravenhage, daarna te Amsterdam.

1217. Doode Vogels; in de nabijheid architectonische brokstukken.
D. 50 × 43, w. gr., gem. op de krul eener console:

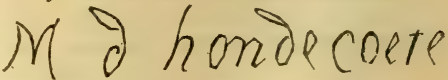

Kabinet van Heteren, 1809.

1218. Planten, Paddestoelen, Vogels en Insecten, aan den voet van een boomstam.
D. 66 × 52,5, w. gr., gem. op een boomstam:

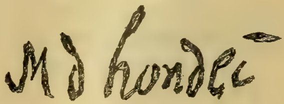

Kabinet van Heteren 1809.

1219. De Ekster in Bespiegeling, staande op een afgeknotten boomstam; op den voorgrond dood groot pluimgedierte, gedeeltelijk liggend, gedeeltelijk hangend aan boomtakken.
D. 215 × 134, w. gr., gem. op een vogelkooi:

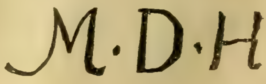

Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

1220. De Hofstede; op den voorgrond op een balustrade een doode haas en groot gevogelte; op den achtergrond een wandelende pauw. D. 215 × 134, w. gr. Herkomst als No. 1219.

1221. De Eendenkom; eenden en een neerstrijkende duif tegen een donkeren rotswand; in het verschiet een rivier.
D. 93 × 116, w. gr., gem. op een rots in het midden. Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

1222. De Klokhen in Angst; een klokhen met kiekens door pauwen bedreigd; aan een boschkant.
D. 118 × 143, w. g., gem. op een rots in het midden:

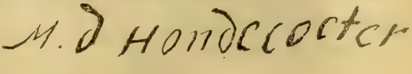

Verk. Mevr. Lormier, 's Gravenhage 1763.
Verk. Joh. van der Marck 1773.
Kabinet van Heteren 1809.

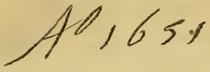

1223. De Menagerie; allerlei vogels op een terras met balustrade; in een boom en op een vaas parkieten en papegaaien; aapjes op een smyrnaasch tapijt.
D. 135 × 116,5, w.gr., gem. bij het midden onder de vaas:

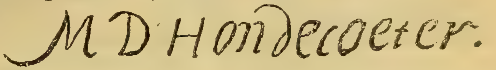

Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

1224. Het drijvend Veertje; verscheidene eenden in een waterbassin op den voorgrond; aan den kant o. m. een witte kraanvogel; op den achtergrond pauwen.
D. 159 × 144, w.gr., gem. in het midden op den rand van de kom: Herk. als No. 1223.

1225. Dood Wild; een doode haas, waarachter eenig gevogelte, benevens een geweer en ander jachtgerei.
D. 110 × 88, w. gr. gem. onder rechts: Verk. H. Muilman,

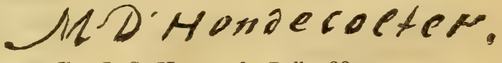

Amsterdam 1813. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll 1880.

1226. Levende Vogels; een papegaai en een klokhen met kiekens op een balustrade langs den geheelen voorgrond.
D. 51 × 163, w. gr., gem. onder rechts: Herkomst als No. 1225.

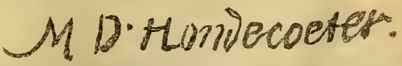

1227. Gevogelte; op den voorgrond in een landschap, nabij zuilenbasementen, een kalkoen; daarachter een witte hen met kiekens en twee pauwen.
D. 134 × 174,5, w. gr. gem. op een zuil links: Gekocht van H. Brond-

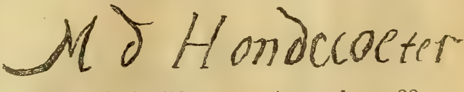

geest 1834. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

1228. Hoenderhof; in het midden een kraaiende haan, omringd door enkele kippen en kiekens.

D. 93 × 111, w. gr., gem. boven op den muur rechts:

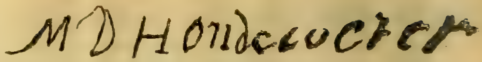

Geschenk van de kinderen van den heer C. P. van Eeghen aan Amsterdam, waarvan in bruikleen 1895.

HONDIUS (Abraham), geb. Rotterdam omstreeks 1625, volgens Walpole gest. Londen 1695, waar hij sedert 1666 woonde. Hij was voornamelijk dierschilder. (Volgens mededeeling van den Heer Haverkorn v. Rijsewijk werd op 21 Febr. 1684 begraven de wed. van zekeren Abraham de Hondt. Is deze Abraham dezelfde persoon als de schilder dan is Walpole's opgave onjuist.) *E.*

1229. De Verkondiging aan de Herders.

E. 79 × 64, fig.h. 24, gem. op voorgrond links:

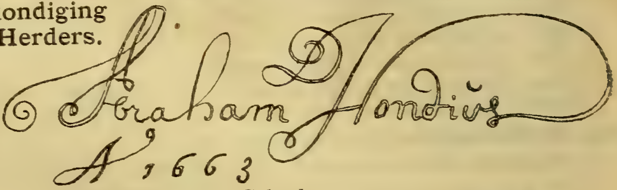

Tegenhanger van volgend No. Gekocht te Bussum, 1900.

1230. De Aanbidding der Herders.

E. 79 × 63,5, fig.h. 24,5, gem. op een schutting:

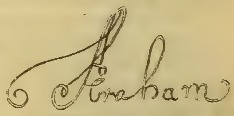

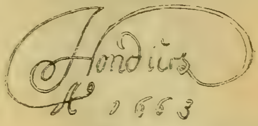

Herkomst als No. 1229.

HONTHORST (Gerard van), geb. Utrecht 4 November 1590, gest. aldaar 27 April 1656. Leerling van Abraham Bloemaert te Utrecht; was werkzaam in Italië onder invloed van Caravaggio. Woonde van 1637 tot 1652 meestal in den Haag waar hij veel voor het hof werkte. *E.*

1231. De Schilder zelf.

D. 117 × 94,5 lgr. gem. in tafelkleed:

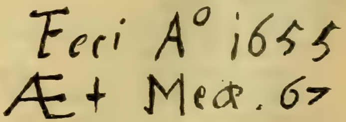

Tegenhanger van volgend nummer. Gekocht in 1888.

1232. Sophia Coopmans, echtgenoote van Gerard Honthorst.

D. 117 × 94,5 lgr. gem. in achtergrond links: Æ T 54 en:

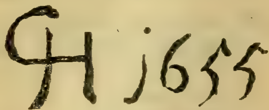

Herkomst als No. 1231.

1233. De vroolijke Speelman; in kleurige kleederdracht, met een half gevuld glas in de eene en een viool in de andere hand.

D. 108 × 89 lgr., gem. in het midden op de borstwering:

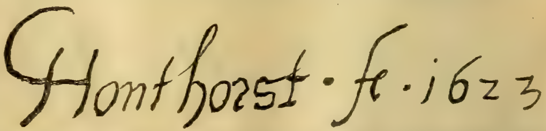

Was 1761 bij Johann Georg Eimbke te Berlijn. Verk. M. E. Sluipwijk Gravin van Moens, Amsterdam 1803. Verk. Huis met de Hoofden, 16 Juli 1819. Gek. van C. Josi Amsterdam 1824.

1234. Prins Willem II (?) *(1626—1650).*
E. 74,5 × 60 lgr., gem. onder links:
Genummerd van achteren: *12.*
Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

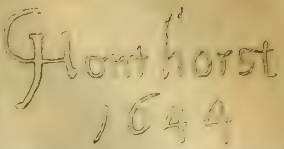

1235. Prins Frederik Hendrik met zijne gemalin Amalia van Solms en jongste drie Dochters: Albertina Agnes (1634—1687), Henriëtte Catharina (1637—1708) en Maria (1642—1688); ten voeten uit.
D. 270 × 354, lgr., Uit het Magazijn van het Mauritshuis 1876.

1236. Frederik Willem, Keurvorst van Brandenburg (1620—1688) **en zijne gemalin Louise Henriëtte van Oranje-Nassau,** (1627—1667) dochter van Frederik Hendrik, ten voeten uit.
D. 302 × 194,5, lgr., gem. in den achtergrond rechts:

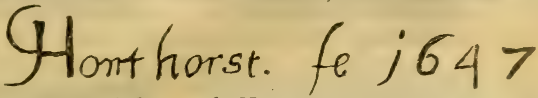

Corn. Visscher sc. fragm. Herkomst als No. 1235.

1237. Prins Willem II en zijne gemalin Maria Stuart, ten voeten uit.
D. 302 × 194 lgr., gem. in achtergrond links:
Corn. Visscher sc. fragm.
Herkomst als No. 1235.

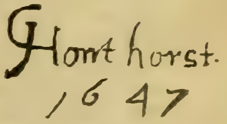

1238. Prins Frederik Hendrik (1584—1647), in harnas.
D. 126 × 103,5 lgr., gem. onder rechts. C. Visscher sc. J. Suyderhoef sc. Nat. Museum 's Gravenhage 1808.

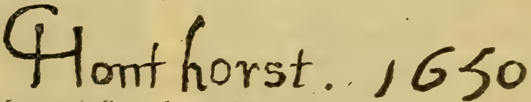

1239. Amalia van Solms. (1602—1675), gemalin van den vorige.
D. 126,5 × 103,5, lgr., gem. onder rechts: *G. Honthorst 1650.*
C. Visscher sc. Herkomst als No. 1238.

1240. Amalia van Solms.
E. 74 × 60 lgr., genummerd van achteren: *17.* Herkomst als No. 1238.

1241. Louise Christina van Solms, tweede echtgenoote van Joan Wolfert van Brederode. (Toegeschreven).
E. 74 × 60 lgr., genummerd van achteren: *18.* Herkomst als No. 1238.

1242. Prins Frederik Hendrik, (Copie).
E. 30 × 24,5, hfd. 14., het opschrift luidt: *Frederick Hendrick van Orangiën, Aetatis 64. Obij in den Haagh A° 1647.*
Afkomstig uit het huis Honselaarsdijk. Zie No. 2008.
Uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage, 1808.

1243. Prins Willem II, (Copie).
E. 30 × 24,5, hfd.h. 14. Het opschrift luidt: *Wilhelm van Orangien, Aetatis 25 Obijt in den Haagh A° 1650.* Herkomst als No. 1242.

1244. Prins Willem III van Oranje, als kind. (Copie).
E. 30 × 25, hfd.h. 12,5. Het opschrift luidt: *Prins Wilhelm Hendrick van Orangiën, Natus in den Haagh 14 Novembris A° 1650.*
Herkomst als No. 1242.

HONTHORST (Willem of **Guilliam van),** geb. Utrecht 1604, begr. aldaar 19 Febr. 1666. Leerl. van Abr. Bloemaert en van zijn broeder Gerard.

1245. **Prins Willem II.**
D. 112 × 87,5 lgr., gem. onder rechts:

Zie No. 1237. Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

1246. **Willem I, Maurits, Frederik Hendrik, Willem II en Willem III,** ten voeten uit.
D. 229 × 193 lgr. Versierde nog in 1700 den schoorsteen in de Noord-oostelijke benedenzaal van het Mauritshuis te 's Gravenhage, en werd in de 18e eeuw met andere schilderijen verkocht. Verkooping Schiffer van Bleiswijk 's Gravenhage 1875.

HOOCH (Charles de), werkzaam te Utrecht, gest. ald. 2 Juli 1638, woonde te Haarlem vóórdat hij zich omstreeks 1628 te Utrecht vestigde. *E.*

1247. **Landschap.** Een heuvelachtige streek met een kleinen waterval ter linkerzijde en een korten zwaren eikenboom rechts; op den achtergrond bouwvallen van een slot.
E. 46 × 66, gem. onderaan rechts n.h. midden:

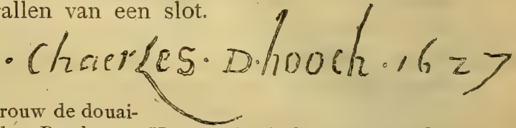

In bruikleen van Mevrouw de douairière M. Zubli—van den Berch van Heemstede, 's Gravenhage 1899.

HOOCH (Pieter de) of **Hoogh,** geb. Rotterdam 1630, gest. Amsterdam, wellicht kort na 1677. Zoon van Charles de Hoogh. Van 1655—1656 te Delft en vóór 1668 te Amsterdam.

1248. **De Kelderkamer;** met de voorstelling van een vrouw die een klein meisje een kan toereikt.
D. 68 × 58, fig.h. 33, gem. links onder:

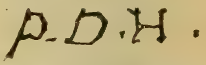

J. A. Boland sc., W. Unger sc. en A. C. Kramer Nz. lith.
Verkoopingen: Pieter van der Lip, Amsterdam 1712; J. Walraven, Amsterdam 1765; J. de Bruin 1798; P. de Smeth, Amsterdam 1810 en Mevr. Hogguer, Amsterdam 1817.

1249. **Binnenhuis;** in een voorhuis zit een jonge dame, met een hondje op den schoot; een bediende nadert haar met een brief in de hand; door de openstaande deur wordt een kind op de stoep gezien; daarachter de Kloveniersburgwal in zonlicht.
D. 68 × 59, fig.h. 38, gem. op den raamdorpel in het midden:

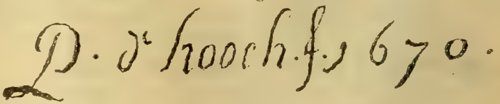

Auctie J. Caudri, Amsterdam 1809. Gekocht door Dupré. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

1250. **Moedertaak.** Een met roode tegels geplaveide binnenkamer, waar, voor een bedstede, een vrouw gezeten is, bezig haar kind het hoofd te reinigen.
D. op P. 52,5 × 61, fig.h. zitt. 21, wellicht valsch gem. C. L. van Kesteren sc.
Verkoopingen: Braamcamp 1771; J. L. van der Dussen 1774 en J. J. de Faesch 1833. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

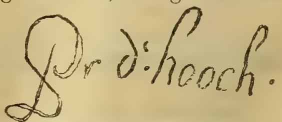

1239. Gerard van Honthorst.

1233. Gerard van Honthorst.

1248. P. de Hoogh.

1249. P. de Hoogh.

1256. S. van Hoogstraten.

1275. J. van Huysum.

1251. Buitenhuis. Vóór den ingang van een huisje, zitten een heer en een dame aan een tafeltje; de dame perst een citroen uit in een gevulden beker. Achter deze twee een vrouw met een glas bier in de hand. Meer naar den achtergrond nog een meisje, bezig met schuren.

D. 61 × 47, fig.h. 17, gem. op de bank links:
Door Chaplin naar Engeland gebracht. Verk. O'Neil 1832. Herkomst als No. 1249.

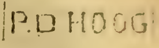

1252. Moedervreugd; een moeder, zittend in het midden van een vertrek met een kind op den schoot en bij een wieg; een dienstmeisje veegt den steenen vloer.

E. 36,5 × 42, fig.h. 16, gem. in den linkerbenedenhoek. Verkoopingen Loquet 1783, Jurriaans 1817, G. Schimmelpenninck Gz. 1819 en Amsterdam, 14 Mei 1832. Herkomst als No. 1249.

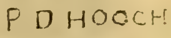

HOOGHE (Romeyn de), geb. Amsterdam 1645 of 1646, gest. Haarlem 6 Oct. 1708. Kwam in 1668 van Leiden naar Haarlem. *ZK.* en voornamelijk *E.*

1253. Zinnebeeldige voorstelling van het Muntwezen.
D. 135 × 178, lgr. Uit 's Rijks Munt te Utrecht, 1884.

HOOGSTRATEN (Dirck van), geb. Antwerpen 1595, gest. Dordrecht 20 December 1640. Was eerst zilversmid en graveur. Werkzaam te 's Gravenhage en te Dordrecht. Bezocht Duitschland en Italië. *B - E.*

1254. Maria en hare Moeder Anna met het Kind Jezus.
E. 72 × 55,5 hfdh. gem. op een stoel:
Afkomstig van Wiarda State. Geschenk van Dr. A. Bredius, 1889.

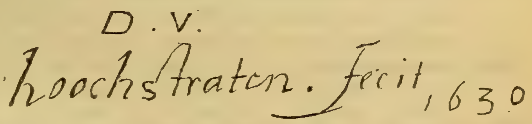

HOOGSTRATEN (Samuel van), geb. Dordrecht 2 Aug. 1626 gest. aldaar 19 October 1678. Leerling van zijn vader Dirck van Hoogstraten en van Rembrandt. Schrijver over kunst. *E.*

1255. Mattheus van den Broucke (1620—1685), Raad van Indië.
D. 142 × 111 lgr., gem. op een balustrade rechts:
Afkomstig van de familie Hoeufft, Gek. in 1857. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

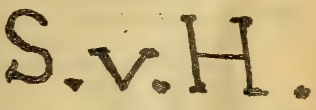

1256. De zieke Dame; zij wordt bezocht door den dokter, die een flesch met vocht tegen het licht houdt.

D. 69,5 × 55, fig.h. 39, gem. onder rechts:
Gek. veiling Faesch 1833. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

HOREMANS DE JONGE (Jan Joseph), geb. Antwerpen 15 Jan. 1714 waar hij nog in 1790 woonde. Leerling van zijn vader.

1257. Het nieuwe Lied; binnenhuis met talrijke gasten om en nabij de theetafel; de gastvrouw bespeelt het spinet.
E. 60 × 77, fig.h. 27,5, gem. onder links:
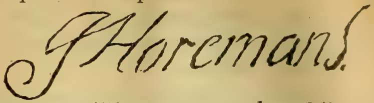
Verkooping L. Abels, Amsterdam. 17—18 April 1894.

1258. Vroolijk Gezelschap, in een burgerlijk woonvertrek nabij een schoorsteen.
D. 39,5 × 31,5, fig.h. 21, gem. onder links:
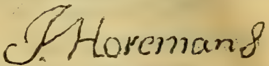
Verkooping Roos & Co., 1900.

HOUBRAKEN (Arnold), ged. Dordrecht 28 Maart 1660, gest. Amsterdam 14 Oct. 1719. Leerling van Samuel van Hoogstraten. *E - ZK.*

1259. Een Schilderswerkplaats; de schilder arbeidt aan zijn ezel naar een naakt vrouwenmodel. Copie.
E. 28,5 × 19, fig.h. 16, gem. onder links.

Veiling 1841. Waarschijnlijk is dit stuk, met eenige wijziging, geschilderd naar de prent van Nic. Vercolje. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

HOUCKGEEST (Gerrit), geb. omstr. 1600, beurtelings werkzaam te 's Gravenhage en te Delft waar hij in 1653 nog voorkomt. *E.*

1260. De Oude Kerk te Delft, van binnen; vóór het tafereel is een opengeschoven groen gordijn.
E. 49 × 41, fig.h. 10, gem. in het midden onderaan:

Verk. Messchert van Vollenhoven, Amsterdam 1892. Overgenomen van de Vereeniging Rembrandt Juni 1892.

HOVE (Bartholomeus Johannes van), geb. 's Gravenhage 28 Oct. 1790, gest. aldaar 8 Nov. 1880. Leerling van Johannes Hendricus ~~van Hove en van~~ Adrianus Albertus Berckenheymer. *L.*

1261. Stadsgezicht; een Gothische kerk met hoogen toren aan een gracht.
D. 67 × 84, fig.h. 7, gem. onder rechts: *B. van Hove 1827.*
Uit het Paviljoen „Welgelegen" te Haarlem.

1262. Gezicht op het Mauritshuis te 's Gravenhage.
E. 62 × 72, gem. op een schutting: *B. van Hove 1825.* Herkomst als No. 1261.

HUCHTENBURGH (Johan van), geb. Haarlem 1646, gest. Amsterdam 1733. Leerling van Thomas Wyck te Haarlem en van Anton Frans van der Meulen te Parijs, woonde beurtelings te Amsterdam en te 's Gravenhage. *E - ZK.*

1263. Ruitergevecht, in een heuvelachtige streek.
D. 59,5 × 75, fig.h. te paard 7, gem. onder rechts naar het midden:

Gekocht in 1806. Nationaal Museum, 's Gravenh. 1808.

1264. De Slag aan de Boyne, 11 Juli 1690.
D. 110 × 169, fig.h. te paard 40, gem. in het midden onderaan:

Nat. Museum, 's Grav. 1808.

HUE (Lambertus d'), geb. 1623, werkzaam te 's Gravenhage en vooral te Amsterdam; begr. Amsterdam 14 Febr. 1681.

1265. **Margaretha Munter** (1639—1711), echtgenoote van Jacobus Trip.
D. 111 × 97 lgr. gem. links op balustrade: *Lambertus Hüe. fecit. 1668.*
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

HULST (Frans de), geb. Haarlem begin 17e eeuw, gest. aldaar 29 Dec. 1661. Komt in 1630 voor op de rol van de schutterij.

1266. **Gezicht op het Valkhof te Nijmegen**; een pont zet reizigers over.
E. 37 × 60, gem. links op de veerpont: F . D . HVLST .
Geschenk van Mr. S. J. Hingst aan het Kon. Oudheidk. Genootschap van hetwelk in bruikleen, 1889.

HULST (Jan Baptist van der), geb. Leuven 1790, gest. 's Gravenhage 1862. Leerling van J. G. Geedts.

1267. **Willem I Koning der Nederlanden** (1772—1843).
D. 75 × 62,5, lgr. gem. onder rechts: *v. d. Hulst 1833.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1268. **Wilhelmina, Koningin der Nederlanden** (1774—1837), Gemalin van Koning Willem I.
D. 76 × 62 lgr., gem. onder links: *v. d. Hulst 1833.* Herkomst als No. 1267.

1269. **Adam François Jules Armand, Graaf van der Duyn van Maasdam** (1771—1848).
D. 121 × 94 lgr., gem. links: *J. B. van der Hulst 1839 ft.*
Legaat van Mr. F. M. Baron van der Duyn van Maasdam 1887.

HULSWIT (Jan), geb. Nieuwer-Amstel 11 April 1766, gest. Amsterdam 8 Aug. 1822. Leerling van Pieter Barbiers Pzn. *E.*

1270. **Gooisch Landschap,** met opkomende bui.
E. 32 × 44,5, gem. links op den voorgrond: *J. H. 1807.*
Gek. tentoonstelling Amsterdam 1820.

1271. **Stadspoort,** gezicht op de bolwerken eener stad.
E. 28 × 37, gem. rechts: *J. Hulswit 1807.*
Afkomstig van het „Paviljoen Welgelegen", Haarlem.

HUMBERT (Jean), geb. Amsterdam, gest. aldaar 1794. Werkzaam tot 1792 in 's Gravenhage.

1272. **Mr. Adr. Du Bois,** Bewindvoerder der O. I. Compagnie (Rotterdamsche Kamer) 1742.
D. Ov. H. 82 × 68, gem. rechts: *Humbert, fecit 1760.*
Afkomstig van het Kantoor der O. I. Compagnie te Rotterdam. Zie No. 2666.

HUMBERT DE SUPERVILLE (David Pierre), geb. 's Gravenhage 18 Juli 1770, gest. Leiden 9 Jan. 1849. Een der eerste steenteekenaars in Nederland en schrijver van werken over kunst. *E-L.*

1273. **Johan Melchior Kemper** (1776—1824), rechtsgeleerde en staatsman. Ten voeten uit.
38 × 29, figh. 29 gem. Nov. MDCCCXIII.
Geschenk uit de nalatenschap van Jonkvrouwe Elisabeth Kemper 1871.

HUYSUM (Jan van), geb. Amsterdam 15 April 1682, gest. aldaar 7 Febr. 1749. Leerling van zijn vader Justus van Huysum.

1274. Bloemen en Vruchten; een bloemruiker, bestaande uit lichte rozen, tulpen en andere bloemen, in een vaas waarop een bas-relief van kinderfiguren. Naast de vaas liggen perzikken en druiven.
E. 81 × 61, gem. op het plint links:

Afkomstig van Mevr. Meschert van Vollenhoven geb. van Lennep te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1892.

1275. Vruchten; een opengesneden meloen, witte druiven, een gespleten granaatappel, perzikken en pruimen.
K. 50,5 × 42,5, w. gr., gem. links op de plint:

Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

1276. Bloemen; een weelderige ruiker in een bruin-aarden vaas, waarop in bas-relief de jeugd van Bacchus is voorgesteld; een vogelnestje met eieren en enkele bloemen liggen naast de vaas.
E. 81 × 61 w. gr., gem. onder links:

Verk. Joh. van Schuylenburg, 's Gravenhage 1735. Kabinet van Heteren 1809.

1277. Bloemstuk; op een pot waarin een bloemruiker met vele leliën is geplaatst, wordt een vrouwenfiguur gezien met een lelie in de hand en de spreuk: *»aanmerk de leliën des velds, Salomo in al zijn heerlijkheid is niet bekleed geweest gelijk een van deze.«*
D. 80,5 × 62 w. gr., gem. onder rechts:

Gek. van C. J. Nieuwenhuys 1850.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1278. **Fruit en Bloemstuk.** Op een plint liggen verschillende vruchten, waaronder een aangesneden meloen; daarachter een vaas en bloemen.

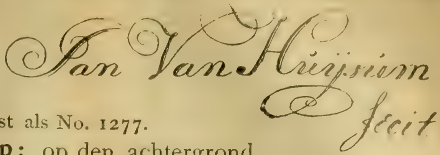

E. 56,5 × 52 w. gr. gem. links op de plint. Herkomst als No. 1277.

1279. **Arcadisch Landschap;** op den achtergrond een antieke stad, waaromheen rotsen en boomen; in het verschiet bergen en de zee.

K. 57 × 68, fig.h. 5, gem op een steenklomp:

Kabinet van Heteren, 1809.

1280. **Een Offerfeest,** in een landschap met tempels en andere bouwwerken; op den voorgrond herders en herderinnen, die een altaar met bloemkransen sieren.

K. 57 × 68, fig.h. 6., gem. onder links:

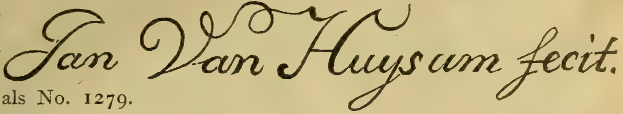

Herkomst als No. 1279.

ISAACSZ (Isaac), geb. 1599 Amsterdam, gest. aldaar na 1648. Leerling van zijn vader Pieter Isaacsz. 1622/23 ingeschreven in het St. Lucasgilde te Antwerpen; tijdelijk werkzaam in Denemarken.

1281. **Abimelech, Koning van Gerar, geeft Sara aan Abraham terug.**

D. 98 × 131, fig.h. gem. op voorgr. rechts:

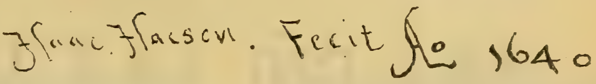

Vroeger in de collectie Werner Dahl, Dusseldorp.
Geschenk van Dr. A. Bredius 1885.

ISAACSZ (Pieter), geb. uit Haarlemsche ouders te Elseneur, gest. aldaar 1625. Leerling van Corn. Ketel te Amsterdam en van Hans van Aken te Munchen. Werkzaam afwisselend te Amsterdam en als hofschilder in Denemarken.

1282. **Corporaalschap van kapitein Jacob Hoynck en luitenant Appelman 1596.** De 22 beelden zijn opgesteld in een lange rij, gezien tot aan de knieën. In den achtergrond een gebouw in renaissance stijl.

D. 171 × 502 lgr., gejaarm. op een pilaar onderaan: *1596.*
Afkomstig uit den Kloveniersdoelen. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1283. **Corporaalschap van kapitein Jillis Valckenier en luitenant Pieter Bas, 1599.** De 23 schutters zijn vereenigd aan den disch; enkelen zijn opgestaan en die op den voorgrond, wenden zich om naar den toeschouwer. Beelden ten voeten uit.

D. 200 × 500 lgr., gejaarm. op een pilaar onderaan: *1599.*
Afkomstig uit den Voetboogdoelen. In bruikleen van Amsterdam 1885.

1284. **De Oploop der Romeinsche Vrouwen;** zij loopen te hoop wegens de mededeeling van den jongen Papirius, dat elke man voortaan twee vrouwen zou hebben.
K. 41,5 × 62, fig.h. 9,5. Vermeld bij van Mander. Afkomstig van de verz. Gijsb. de Clercq. Gekocht van Fred. Muller & Co., 1898.

ISRAELS (Jozef), geb. Groningen 27 Jan. 1824. Woonachtig te 's Gravenhage. Leerling van J. Kruseman; studeerde eenigen tijd te Parijs onder leiding van Fr. Ed. Picot. *E - L.*

1285. **Alleen op de waereld;** in de woning van een armen visscher zit een oud vrouwtje te snikken bij de bedstede, waarop haar man dood neerligt.
D. 90 × 139, fig.h. zitt. 37, gem. links op den voorgrond: *Jozef Israels.* Gekocht op de wereldtentoonstelling Parijs 1878.

1286. **H. Helweg.**
D. 76 × 59 lgr., gem.: *Israels Amsterdam.*
In bruikleen van de erfgenamen van den heer H. Helweg, 1897.

1287. **Louis Jacques Veltman** (geb. 1818); tooneelspeler.
D. 82 × 62 lgr., gem.: *Jozef Israels.* In bruikleen van Amsterdam 1893.

JACOBSZ. (Dirck), geb. vermoedelijk te Amsterdam omstreeks het einde der 15e eeuw (1495?), begr. aldaar 9 Sept. 1567. Leerling van zijn vader Jacob Cornelisz. van Oostsanen.

1288. **Schuttersstuk in drie gedeelten.** Het middenstuk met 17, de twee zijstukken ieder met 7 beelden. Figuren te halven lijve, alle met het gelaat naar den toeschouwer en vele met gebarenmakende handen.
Middenstuk. E. 122 × 340. hfdh. 15, gem.:

De zijstukken E. 120 × 78, lgr., zijn uit eene latere periode van den schilder. Uit den Kloveniersdoelen. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1289. **Schuttersstuk met 12 beelden, 1563.** Figuren te halven lijve, alle met het gelaat naar den toeschouwer; tot achtergrond een landschap.
E. 92,5 × 179 lgr. gem.:

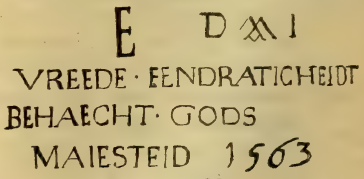

De wederhelft van dit stuk is in het Museum te St. Petersburg. Herkomst als No. 1288.

1290. **Schuttersmaaltijd met acht beelden,** figuren te halven lijve in twee rijen boven elkaar, in een landschap. (Toegeschreven).
E. 96 × 126 lgr. Twee der figuren op de achterste rij zijn van eene andere hand en misschien ook het landschap. Herkomst als No. 1288.

1291. **Zestien Schutters behoorende tot Rot B, 1556.** Ze zijn verdeeld in twee rijen van zes en tien beelden. Een der figuren is gedoodverfd. (Toegeschreven.)

1285. Jozef Israëls.

1316. J. Jordaens.

1288. Dirck Jacobsz.

1309. L. de Jongh.

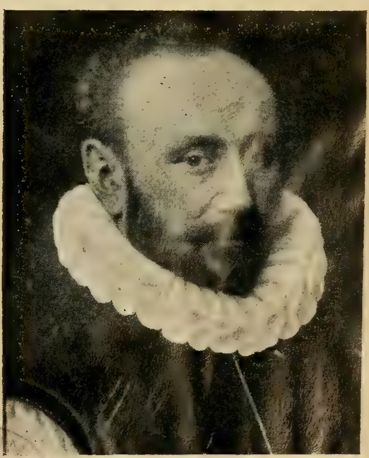

1336. Adr. Key.

E. 125 × 176 lgr. Een der schutters heeft een muziekblad in de hand waarop:

gem.: Stond vroeger op naam van Jacob Cornelisz. Herkomst als No. 1288.

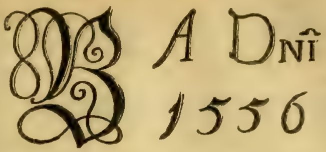

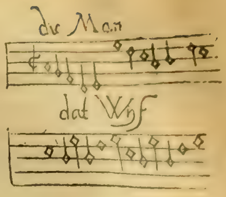

1292. Zeventien Schutters behoorende tot Rot F. 1557. Ze zijn verdeeld in twee groepen: de eene aan een tafel op den voorgrond, de andere, hooger gesteld, achter een borstwering. (Toegeschreven.)

E. 133 × 169,5 lgr. Een der schutters houdt een brief in de hand waarop:

Gemerkt:

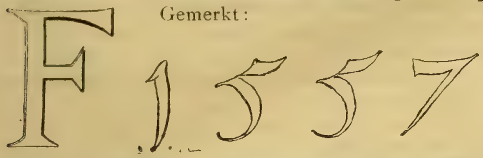

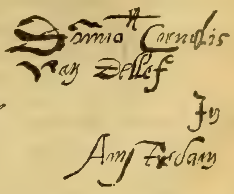

Hing in de Kleine Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis. Vroeger toegeschreven aan Corn. Anthonisz. In bruikleen van Amsterdam 1885.

1293. Een en twintig Schutters behoorende tot Rot B, 1559. Figuren te halven lijve, in drie rijen boven elkaar. (Toegeschreven).

E. 142 × 169 lgr., gejaarm.: Een der schutters houdt een blad papier in de hand, waarop: als letter van het rot. Vroeger toegeschreven aan Corn. Anthonisz. Hing in het portaal der Kleine Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

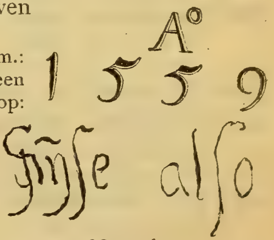

JAMIN (Diederik Franciscus), geb. 23 Jan. 1838 Amsterdam, gest. aldaar 6 Jan. 1865; leerling van P. F. Greive.

1294. Het Gebed voor den Overledene; in een sterfkamer zit een jonge vrouw in knielende houding te bidden.

D. 100 × 139,5, fig.h. 58, gem. onder links: *D. F. Jamin 1864.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt, Haarlem, 1888.

JANSEN (P. of F.), werkzaam omstreeks het midden der 17ᵉ eeuw.

1295. Een Kortegaard; in een stal zitten krijgslieden kaart te spelen, in gezelschap eener jonge vrouw; een officier staat te kijken naar het opzadelen van zijn paard.

E. 34,5 × 48,5, fig.h. 24, gem. op een kist:
Aangekocht te Parijs, 1899.

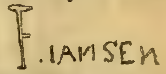

JANSON of JANSSENS VAN CEULEN (Cornelis), geb. uit Vlaamsche ouders te Londen 14 Oct. 1593. Werkzaam in Engeland,

te Middelburg, te 's Gravenhage, te Amsterdam en te Utrecht, waar hij vermoedelijk omstreeks 1664 gestorven is.

1296. Johan Pietersz Reael (1625—1659).
D. 98 × 78 lgr., gem. onderaan rechts:
Aangekocht in 1900.

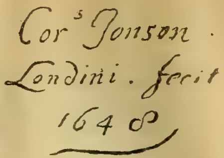

JANSON (Johannes), geb. Ambon (Moluksche archipel) 17 April 1729, gest. Leiden 1 Aug. 1784. *E.*

1297. Het Huis te Heemstede.
D. 69 × 88,5, gem.:
Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

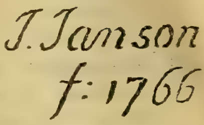

JANSON (Johannes Christiaan), geb. Leiden 1763, gest. 's Gravenhage 17 Oct. 1823. Leerling van zijn vader Johannes Janson. *E.*

1298. De Huismoeder bezig met broodsnijden.
M. 48 × 35,5, fig.h. 26 Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1299. Goede Buren; twee vrouwen in een burgerwoonvertrek; waarvan eene haar kind zit te zoogen.
E. 62 × 47, fig.h. 35, gem. op de schouw: *J. C. Janson.*
Uit het Paviljoen te Haarlem 1885.

JANSSENS VAN CEULEN, zie Janson v. C. pag. 141.

JAPY (Louis Aimé), geb. Berne (Doubs) omtrent het midden der 19e eeuw. Leerling van François.

1300. Landschap met Watermolen.
D. 57 × 75, gem. onder links: *Japy 74.* Geschenk van Mevrouw de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt 1900.

JARDIN Karel du Jardin, Zie op Dujardin pag. 88.

JELGERHUIS (Johannes), geb. Leeuwarden 24 Sept. 1770, gest. Amsterdam 6 Oct. 1836. Leerling van zijn vader Rienk Jelgerhuis en van Pieter Barbiers Pz. Sedert 1806 tevens acteur. *E.*

1301. Het Stoockhuys van A. d'Ailly in 1818, van binnen gezien. Vóór 1799 was dit stookhuis van den apotheker P. Schonk.
D. 42 × 52, fig.h. 13,5, gem. op een balk der zoldering rechts: *J, Jelgerhuis Rz. 1818.* In bruikleen van het Bestuur van het Geschiedk. Medisch Pharmaceutisch Museum te Amsterdam.

1302. Het Stoockhuys van A. d'Ailly in 1818, gezien van binnen, uit een ander standpunt.
D. 42 × 52 figh. 0.14 gem. op een zolderbalk: *J. Jelgerhuis Rz. 1818.* Tegenhanger van vorig No. Herkomst als No. 1301.

1303. De Winkel van den Boekhandelaar Pieter Meyer Warnars op den Vijgendam te Amsterdam.
D. 49 × 58, fig.h. 13, gem. bovenaan n. h. midden: *J. Jelgerhuis Rz. 1820.* Legaat van Mej. G. Meijer Warnars 1878.

1304. De Leidsche Poort te Amsterdam.
E. 36,5 × 45, gem. links in het geboomte: *J. Jelgerhuis Rz. A. 1813.* Uit het Paviljoen »Welgelegen« Haarlem 1885.

1305. Stadsgezicht te Delft.
D. 33 × 37, fig.h. 4,5, gem. links op een muur. *Jelgershuis Rz. 1826.* Van een tentoonstelling te Amsterdam 1828.

1306. De Kleine Vischmarkt te Amsterdam.
D. 41 × 51, fig.h. 6., gem. op het metselwerk van de brug: *Jelgerhuis Rz. 1826.* Uit het Paviljoen »Welgelegen« te Haarlem.

JETTEL (Eugen), geb. Johnsdorf in Moravie 20 Maart 1845. Leerling van Albert Zimmerman te Weenen.

1307. Rivierkromming, tusschen weilanden.
M. 45 × 77, gem. onder links: *Eugène Jettel 1870.* Geschenk van Mevrouw de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnes van Pallandt 1900.

JONG (Jurjen de), geb. Harlingen 7 Oct. 1807, gest. aldaar 7 Mei 1890.

1308. J. D. B. Wilkens, Luit. Kolonel der Infanterie in majoorsuniform.
D. 66 × 56, gem.: *J. de Jong pinx 1837.*
Geschenk van den heer C. J. W. Wilkens te Amsterdam aan het Nederlandsch Museum. Oostelijke Binnenhof.

JONGH (Jan de), werkzaam te Haarlem omstreeks 1664—1670. Zijn portret door hemzelf, zie No. 614.

JONGH (Ludolf of **Leuff de),** geb. Overschie 1616, gest. Hillegersberg 1697. Leerling van Corn. Saftleven te Rotterdam, van Anth. Palamedesz te Delft en van Jan van Bylert te Utrecht.

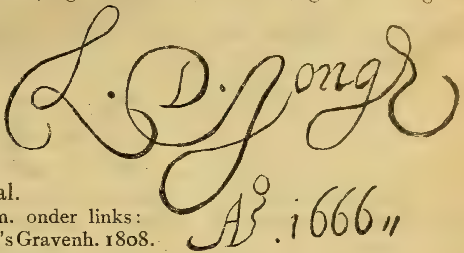

1309. Jan van Nes (1631—1680), Vice-Admiraal.
D. 111,5 × 88,5 lgr. gem. onder links:
Gek. in 1800. Nat. Museum 's Gravenh. 1808.

1310. Aletta van Ravensberg (1635—1677), echtgenoote van den voorgaande.
D. 111,5 × 88,5, gem. o. links: *Æt.a. 33* en Tegenhanger van No. 1309.

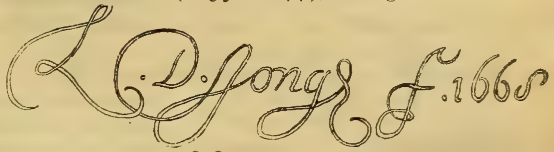

Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

1311. Huiselijk Tafereel; een moeder zit met een kind op haar schoot, dat speelt met een klein meisje op den grond gezeten; een heer die aan tafel zit, wil den kleine iets toereiken.
D. 72,5 × 63,5, fig.h. 35, gem. onder rechts:

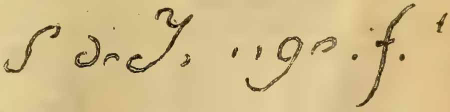

Verk. J. M. de Boer, 1840 als M. v. Musschen.
Verz. van der Hoop. In bruikleen Amsterdam 1885.

1312. De Vossenjacht; een vos door verscheidene honden aangevallen; verschillende jagers en een heer en dame te paard komen aanrennen.
D. 57 × 71, gem. onder links:

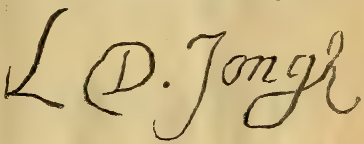

Het landschap is wellicht van Joris van der Hagen. Gek. 1900.

JONGHE (Jan Baptiste de), geb. Kortrijk 8 Jan. 1785, gest. Antwerpen 1844. Leerling van Balth. Paul Ommeganck *E.*

1313. **Marktdag te Kortrijk.**

E. 40 × 32,5, gem. links op den voorgrond: *J. B. de Jonghe 1828.* Aangekocht tentoonstelling Amsterdam 1828.

JONGKIND (Johan Barthold), geb. Latdorp bij Ootmarsum 3 Juni 1819, gest. Côte Saint André (Isère) 15 Sept. 1891. Leerling van Andreas Schelfhout. Vestigde zich in 1845 te Parijs. *E.*

1314. **Molen aan een vaartje,** donker uitkomende tegen een lichte avondlucht.

D. 42,5 × 55, gem. onder links: *Jongkind 1857.*
In bruikleen van den Heer J. B. Westerwoudt te Haarlem 1902.

JORDAENS (Jacob), geb. Antwerpen 19 Mei 1593, gest. aldaar 19 Oct. 1678. Leerling van Adam van Noort. *E.*

1315. **Een Sater;** hij zit aan den voet van een boom op de fluit te spelen; een geit en schapen zijn in zijn nabijheid.

D. 135 × 176 lgr. C. S. Bolswert sc. Verk. S. J. Stinstra 1822.

1316. **Het vinden van den Stater in den Bek van den Visch. (Matth. 17 : 27);** nabij een oever een talrijk bevolkte schuit.

D 119 × 197,5, gem. rechts op de trap van den steiger:

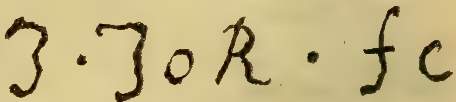

Uit het werkhuis. Afkomstig van het Huiszittenhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

1317. **Marsias door de Nimfen mishandeld,** na den wedstrijd met Apollo.

D. 77 × 120, fig.h. 30. Uit het Kabinet van Heteren, 1809.

JOUVE (Auguste), geb. Lyon, omstreeks midden 19e eeuw. Leerling van Courte en van Guichard.

1318. **Bloemen in een donkerblauwen Pot.**

D. 116 × 64, gem. onder rechts: *A. Jouve.* Geschenk van Mevrouw de douair. R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt 1900.

KALDENBACH (J. A.), gest. omstreeks 1820 te Zutphen, waar hij rector van de Latijnsche school was.

1319. **Regenten van het Oude Mannen- en Vrouwengasthuis.** De vier Regenten zijn: Danker Jan de Kempenaer, Arnoldus van Rijneveld, George de Visscher, Mr. Jan Beeldsnijder. Beelden ten voeten uit.

D. 200 × 307,5 lgr., gem. onder links:

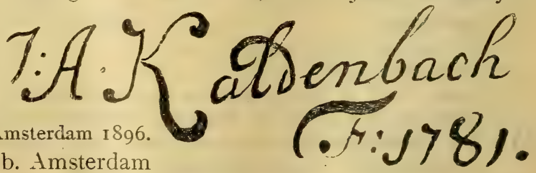

In bruikleen van Amsterdam 1896.

KALFF (Willem), geb. Amsterdam 1621 of 1622, begr. aldaar 3 Aug. 1693. Leerling van Hendrick Gerritsz Pot.

1320. **Stilleven;** een gedreven zilveren schenkkan, een wijnroemer en een porceleinen schotel waarop sinaasappelen en citroenen.

D. 71,5 × 63, w. gr. W. Unger sc. Verk. A. J. Brandt, 1821.

KAMPER (Godart), geb. Dusseldorp 1614. gest. Leiden 1679. In 1648 een der eerste leden van het Leidsche St. Lucasgild.

1321. Vrouwenportret.
E. 89 × 69 lgr. Boven rechts, ANo 1656 Æ. 60. en:
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1884.

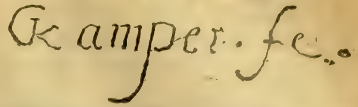

1322. Portretstuk van twee Echtelieden met hun Kind, in een landschap. De man in Romeinsch costuum.
D. 189 × 226 lgr., gem. onder rechts:
In bruikl. Utrecht 1886.

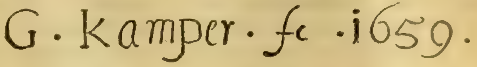

KAMPHUISEN (Jan), geb. Amsterdam 1760, leefde nog in 1840. Leerling van Johannes van Dregt en van Pieter Barbiers Sr.

1323. De Schilder zelf.
D. 65 × 55 lgr., gem. onder links: *J. Kamphuisen Pt 1825.*
Gekocht te Amsterdam, 1895.

KARSSEN (Kasparus), geb. Amsterdam 2 April 1810, gest. Biberich 24 Juli 1896. Leerling van Pieter George Westenberg. *L.*

1324. De voormalige Beurs te Amsterdam, inwendig gezien.
D. 87 × 109, fig.h. 23,5, gem. op de portefeuille van een wandelaar, wellicht de schilder zelf: *K. Karssen 1836.* Gek. van den schilder, 1837. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

KATE (Herman Frederik Carel ten), geb. 's Gravenhage 16 Febr. 1822, gest. aldaar 26 Maart 1891. Leerling van Corn. Kruseman. *L.*

1325. De Wachtkamer; zeventiende eeuwsch vertrek met krijgslieden.
M. 64 × 92, fig.h. 23,5, gem. rechts op den voorgrond: *Herman ten Kate ft.*
Gekocht op de tentoonstelling te Amsterdam, 1867.

KELLER (Johann Heinrich), geb. Basel 1692, gest. 's-Gravenhage 1765, waar hij sedert 1726 gevestigd was. Leerl. van zijn vader, den beeldhouwer Jacob Keller.

1326. Vijf musiceerende Kinderen in een Landschap; schoorsteenstuk.
D. 183 × 125 fig.h. zitt. 58, gem. rechts op den voorgrond. Uit het magazijn van het Mauritshuis 1885. In het magazijn.

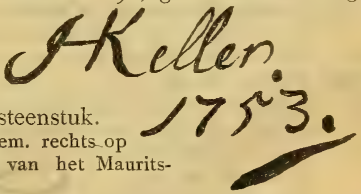

KESSEL (Jan van), geb. Antwerpen 5 April 1626, gest. aldaar 1679. Leerling van Simon de Vos en van Jan Brueghel II.

1327. Insecten en Vruchten.
K. 11 × 15,5 w. gr., gem. onderaan: I.V. KESSEL F
Verk. Borger Joosten, Amsterdam 1882.

KESSEL (Johan van), geb. Amsterdam 1641 of 1642, begr. aldaar 24 Dec. 1680.

1328. Het Bosch; zware boompartijen nabij een zandweg rechts.
D. 58 × 73,5 fig.h. te paard 5, gem. onder links. Verk. E. M. Engelberts, Amsterdam 1817. Kabinet J. Rombouts, 1850. Leg. L. Dupper Wz., 1870

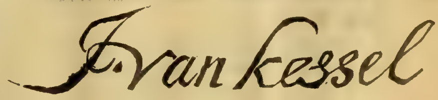

1329. Waterval, met een afgebroken boomstam op een rotsblok; links, meer op den voorgrond, een kasteel.
D. 94 × 74,5, gem. onder rechs:
Verk. H. Muilman, Amsterdam, 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll 1880.

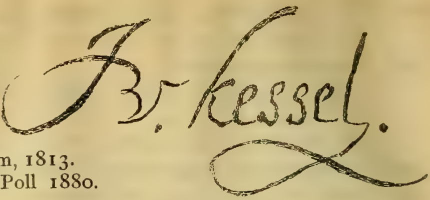

KETEL (Cornelis), geb. Gouda 18 Maart 1548, begr. Amsterdam 8 Aug. 1616. Leerling van Anthony Blocklandt te Delft. Bezocht Frankrijk en Londen; woonde sedert 1581 te Amsterdam.

1330. Corporaalschap van kapitein Dirck Jacobsz. Rosecrans en luitenant Pauw, 1588. De 13 schutters, afgebeeld ten voeten uit, en in velerlei bewegelijkheid van houding, komen uit tegen het basement van een groot gebouw.
D. 208 × 410 lgr., gem. onderaan links:
Waaruit te lezen is: (K)ETEL, (1)588.
Afkomstig van den Voetboogdoelen. Vroeger in de Groote Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

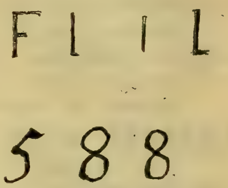

1331. Corporaalschap van kapitein Dirck Jacobsz. Rosecrans en luit. Ruysch, 1584. Groep van 26 beelden, te halven lijve.
E. 124 × 237.
Afkomstig uit den Kloveniersdoelen. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1332. Jacob Bas Claesz (1536—1589), Burgemeester van Amsterdam.
E. 48,5 × 35,5 lgr. In den linkerhoek zijn wapen.
Legaat van Mevr. de Wed. Mr. D. Balguérie geb. van Rijswijk, 1823.

1333. Grietje Pietersdr. Codde (—1607), echtgen. van den voorgaande.
E. 48,5 × 35,5 lgr. In den rechterhoek haar wapen. Herkomst als No. 1332.

1334. Pieter Kies (1536—), Burgemeester van Haarlem. Toegeschr.
E. 97 × 81 lgr., gem. rechts bovenaan: *Kiest Het Best*, links:
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

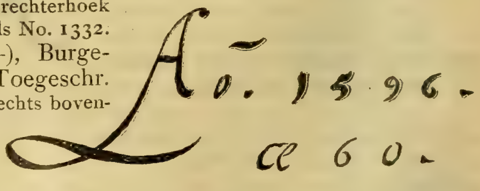

KEULTJES (Gerrit Laurens), geb. Utrecht 10 Aug. 1786, gest.. , .

1335. De Aanval van het vereenigd Engelsch-Nederlandsch Eskader op Algiers, 1816.
D. 61 × 86, gem.: *G. L. Keultjes 1817.* Uit het Mauritshuis in 1848 overgebracht naar het Paviljoen te Haarlem, vanwaar in 1885 naar Amsterdam.

KEY (Adriaen Thomas), werkzaam van omstreeks 1558 tot 1589. Ingeschreven in het Antwerpsche Gilde in 1568.

1336. Portret van een aanzienlijk Man.
E. 42 × 33 lgr., links bovenaan:
en aan de andere zijde gejaarm.:
Gekocht te Vreeswijk, 1897.

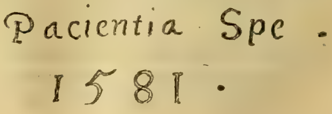

KEY (Willem), geb. omstreeks 1520 te Brussel. Leerling van Lambertus Lombardus; kwam in 1540 in 't schildersgild te Antwerpen; stierf 1568.

1337. **Portret van eene Dame uit de familie Centen.**
E. 31,5 × 27, hfdh. 15, gem. aan de achterzijde:

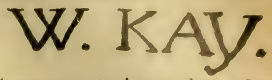

Vroeger in het Rijpenhofje te Amsterdam.
In bruikleen van Diakenen der Doopsgezinde Gemeenten te Amsterdam, 1899.

KEYSER (Nicaise de), geb. Zandvliet bij Antwerpen 26 Aug. 1813, gest. Antwerpen 16 Juli 1887. Leerling van Jacob Jacobs en van M. J. van Bree.

1338. **Graaf Everard van Wurtemberg.**
D. 126 × 101 lgr. Aangekocht van den schilder, 1852. Verzameling van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

KEYSER (Thomas de), geb. Amsterdam 1596 of 1597, begr. aldaar 7 Juni 1667. Zoon van den architect en beeldhouwer Hendrick de Keyser.

1339. **Anatomische Les van Dr. Sebastiaen Egbertsz. 1619.** De dokter (1563—1621) demonstreert op een geraamte, dat in het midden van de toehoorders is geplaatst. Beelden tot aan de knieën.
D. 135 × 186 lgr. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1340. **Corporaalschap van kapitein Allart Cloeck en luitenant Lucas Jacobsz. Rotgans, 1632**; 16 beelden. De kapitein met den Vaandrig en enkele anderen vormen een groep op een verhevenheid in het midden der schilderij. Rechts en links, meer naar den achtergrond en op een lager plan, staan de overige schutters. Beelden ten voeten uit.
D. 220 × 351 lgr., gem. boven links:

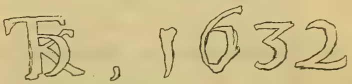

De schets, met de pen uitgevoerd, in de Albertina te Weenen. Afkomstig uit de Voetboogdoelen. Vroeger in de Groote Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1341. **Corporaalschap van kapitein Jacob Symonsz. de Vries en luit. Dirck de Graeff, 1633.** Enkelen zitten, alle anderen staan in een lange rij, gezien tot aan de knieën.
D. 198 × 604 lgr., gem.:

Afkomstig uit den Kloveniersdoelen. Herkomst als No. 1340.

1342. **Portretstuk van drie Kinderen,** staande in gephantaseerde kleeding in een vertrek bij een tafel; op den grond een aardglobe.
D. 135 × 94, fig.h. 96, gem. boven de tafel:

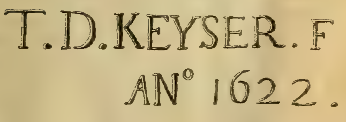

Gek. in Engeland, 1891.

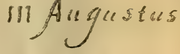

1343. **Pieter Pietersz. Heyn** (1577—1629), Luitenant-Admiraal.
D. 60 × 46 lgr. Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam, 1858.

1344. Mansportret.
E. 66 × 53 lgr., gem. rechts: Waarschijnlijk afkomstig van het Oude Mannen- en Vrouwen-Gasthuis te Amsterdam.
In bruikleen van Amsterdam.

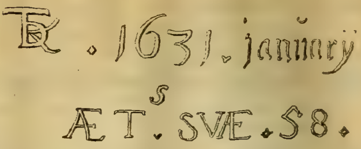

1345. Mansportret.
E. 67 × 52 lgr. Hetzelfde portret, maar beter, in het Louvre-Museum te Parijs. Herkomst als No. 1344.

1346. Mansportret; hij heeft een sleutel in de hand.
E. 66 × 53 lgr. Herkomst als No. 1344.

1347. Mansportret.
E. 68 × 53 lgr. Herkomst als No. 1344.

1348. Portretstuk van een Heer, Dame en drie Dochters, in een boomrijk landschap, met kasteel op den achtergrond.
E. 51 × 46, fig.h. 32, gem. in den linker benedenhoek:
Vroeger aangezien voor Rombout Hogerbeets met zijn gezin.
Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

1349. De familie Meebeeck Cruywaghen, bestaande uit zes kinderen, ouders en grootmoeder; de groep, waarbij een zwart paard met wagentje, is geplaatst in de nabijheid van een hofstede.
D. 100 × 135, fig.h. 68. Gekocht te Amsterdam, 1827.

1350. Pieter Schout (1640—1669), te paard in een bergachtig landschap.
K. 87 × 71, fig.h. te paard 41,5, gem. op het zadel. A. Blootelingh sc.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

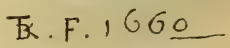

KLEYN (Pieter Rudolph), geb. 1785 Hooge Zwaluwe, gewond bij Quatre-Bras, gest. 1816. Leerling van Jacob en Abraham van Strij en van Louis David te Parijs.

1351. Landschap te Saint-Germain.
D. 88 × 130, fig.h. 16, gem.: *Kleyn.* Van de tent, 1809. In het Magazijn.

KLINKENBERG (Johannes Christiaan Karel), geb. 's-Gravenhage 14 Jan. 1852. Leerling van Christoffel Bisschop. Woonachtig te 's-Gravenhage. *E.*

1352. De Markt te Nijmegen, bij fellen zonneschijn.
D. 65,5 × 132, fig.h. st. 5, gem. *Klinkenberg.*
Aangekocht tentoonstelling Amsterdam, 1877.

KLOMP (Albert Jansz.), geb. Amsterdam 1618, gest. aldaar 20 Dec. 1688.

1353. Landschap met Vee; in het midden groot en klein vee, links een boerenwoning, rechts nadert een boerin met melkemmers.
D. 27,5 × 35, dierh. 6, gem. onder rechts: Tegenhanger van volgend nummer. Gekocht op een verkooping te Utrecht, 1836. Verz. van der Hoop. In bruikl. v. Amsterdam, 1885.

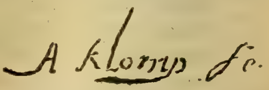

1354. Landschap met Vee; twee koeien, een liggend en een staand; daarbij eenig ander vee en rechts een boerenwoning.
D. 27 × 34, dierh. 5,5, gem. onder rechts. Tegenhanger van voorg. nommer. Herkomst als No. 1353.

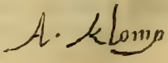

1330. C. Ketel.

1320. W. Kalff.

1350. Thomas de Keyser.

1349. Thomas de Keyser.

KOBELL (Hendrik), geb. te Rotterdam 13 Sept. 1751 en aldaar gest. 2 Aug. 1782. Was gedurende twee jaren leerling van de Teekenacademie van Amsterdam ; bezocht Engeland en Frankrijk. *E.*

1359a. De Schipbreuk. Schepen in nood nijbij een rotsachtige kust.

D. 92 × 134, fig.h. 10, gem. links van onderen : Kobell fec 1775.
Van de verzameling van den Stadhouder Willem V.

KNELLER (Sir Godfried), geb. Lubeck 8 Aug. 1646, gest. Londen 27 October 1723. Leerling van Ferd. Bol te Amsterdam. Werkzaam sedert 1674 te Londen, waar hij hofschilder werd.

1355. Cornelis de Bruyn (1624—1719), schilder en reiziger.
D. 72 × 60 lgr. G. Valck sc. Verkooping Amsterdam, 5 Maart 1861. Geschenk van den heer A. Willet, 1885.

1356. Mr. Aernout van Ceters zich schrijvende **van Citters** (1633—1696), Ambassadeur der Ver. Nederlanden. Copie door *Ph. van Dijk.*
D. 45 × 35, hfdh. 13. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

KNIP (Henriette), zie Ronner—Knip. pag. 229.

KNIP (Josephus Augustus), geb. Tilburg 3 Aug. 1777, gest. Berlicum 1 Oct. 1847. Leerling van zijn vader Nicolaas Frederik Knip.

1357. Italiaansch Landschap.
D. 90 × 109, fig.h. 5,5, gem. *J. A. Knip 1818.*
Gekocht tentoonstelling Amsterdam, 1818.

KNOLL (François Cornelis), geb. Rotterdam 1771 of 1772, gest. Utrecht 23 Maart 1827.

1358. Een Stal van binnen.
E. 42 × 49,5, gem. op een stroosnijder: *F. C. K. 1824.* Geschenk van Mevr. W. C. J. Visscher geb. A. E. Knoll, 1848.

KNUPFER (Nicolaes), geb. Leipzig 1603, gest. omstreeks 1660 vermoedelijk te Utrecht. Leerling van Emanuel Nysse te Leipzig, omstreeks 1630 bij Abraham Bloemaert te Utrecht.

1359. Afgezanten van het Volk van Rome boodschappen Cincinnatus dat hem de Waardigheid van Consul is opgedragen.
E. 54,5 × 76, fig.h. 34, gem. onderaan links:
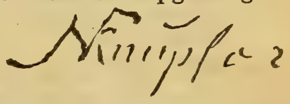
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1888.

KOBELL (Jan), geb. Rotterdam 18 April 1800, gest. aldaar 8 Nov. 1838. Zoon en leerling van Johannes Kobell. *E.*

1360. Melktijd; gezicht in een koestal.
E. 23,5 × 28,5, dierh. 7, gem. rechts op een kruiwagen: *J. Kobell.*
Aangekocht in 1830.

KOBELL (Johannes Baptist), geb. Delfshaven 8 Nov. 1778, gest. Amsterdam 23 Sept. 1814. Zoon van Hendrik Kobell. Leerling van Rutgaart van der Wall te Utrecht. Van 1810—1812 te Parijs werkzaam. *E.*

1361. Geldersch Landschap; een landman drijft zijn ossen voort.
D. 93 × 129,5, gem. rechts op den voorgrond: *J. Kobell.*
Afkomstig uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

1362. Ossen in de Weide.
D. 67 × 84, dierh. 25, gem. links op een schutting: *J. Kobell F. 1806*
Aangekocht in 1820.

1363. Landschap met Vee; een vlakke landstreek met eenige boomen, waarachter een huis verscholen ligt; eene boerin reinigt emmers aan eene vaart.
M. 48 × 58, fig.h. 8, gem. onder rechts: *J. Kobell 1804.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

KOEKKOEK (Barend Cornelis), geb. Middelburg 11 Oct. 1803, gest. Kleef 5 April 1862. Leerling van zijn vader Jan Hermanus Koekkoek. Werkzaam te Beek bij Nijmegen en later te Kleef. *L.*

1364. Winterlandschap; de ingang van een dicht bosch.
D. 62 × 75, fig. 6, gem. rechts beneden: *B. C. Koekkoek f.*
Gekocht 1838. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1365. Italiaansch Landschap; tegen een rotswand zijn eenige hooge boomen opgegroeid.
D. 63 × 53, fig.h. 10, gem. onder links: *B. C. Koekkoek fecit 1848.*
Gekocht tentoonstelling Amsterdam, 1848. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885,

1366. Bergachtig Landschap, met een rivier in de verte en op den voorgrond herders met eenige schapen.
D. 56 × 72, fig.h. 6. Van de in 1889 ontbonden Maatschappij Felix Meritis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1367. Boschgezicht; aan den voet van een ouden eik toeven eenige landlieden met hunne runderen.
D. 136 × 160, fig.h. st. 9, gem. op voorgrond: *B. C. Koekkoek ft 1848.*
Geschenk van C. C. A. Baron du Bois de Ferrières, 1891.

KOETS (Roelof), geb. waarschijnlijk te Zwolle, begr. aldaar 4 Juli 1725. Leerling van Gerard ter Borch. Werkzaam te Zwolle, tijdelijk te Middelburg en te 's Gravenhage.

1368. Portret van een Predikant.
D. 41 × 35,5, hfdh. 6, gem. op de lessenaar:

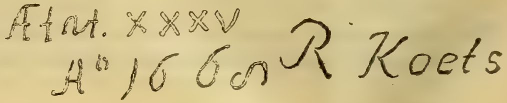

Verk. Douair. Nahuys Hodshon, 1883.

KONINCK (Philips), geb. Amsterdam 5 Nov. 1619, begr. aldaar 4 Oct. 1688. Leerling van zijn broeder Jacob en van Rembrandt.

1369. Landschap; gezicht in vogelvlucht over een eenigszins heuvelachtige landstreek; een rivier stroomt van uit de diepte tot aan den voorgrond, ter rechter zijde:
D. 92,5 × 112, gem. op den voorgrond rechts:

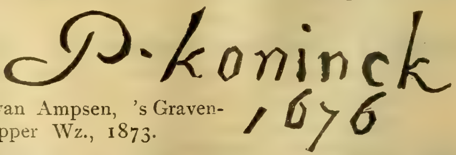

Verk. Baron van Nagell van Ampsen, 's Gravenhage 1851. Legaat L. Dupper Wz., 1873.

1370. De Ingang van het Bosch. Tusschen een groep zwaar gebladerde boomen verliest zich een weg, waarop herders een kudde ossen voortdrijven; links een wijd verschiet.
D. 138 × 166, fig.h. 7. Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

1371. Joost van den Vondel (1587—1679).
D. op P. Ov. 55,5 × 47 lgr., gem. in achtergr. rechts:

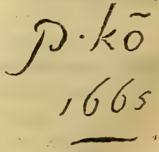

Aan de achterzijde is een opdracht opgeplakt van Pieter Burman aan Antoni Hartsen, 13 Aug. 1767. Geschenk van Jhr. P. Hartsen en de Erven Jhr. C. Hartsen 1900.

1372. **Joost van den Vondel.**
D. op P. 56 × 47 lgr., gem. in achtergrond rechts:

Aan de achterzijde is een overdruk geplakt van het bekende vers van Vondel op Konincks portret. Bijgevoegd een gedicht van Mevrouw Six geb. van Winter, waarbij zij dit portret aan Mr. J. van Lennep ten geschenke geeft.
In bruikleen van Mr. M. J. van Lennep, 1900.

1373. **Joost van den Vondel op 87-jarigen Leeftijd.**
D. 62 × 54 lgr., aan den achterkant van het doek staat: *OUT 87 in het jaer 1674*. Veiling Fr. Muller, 1901.

1374. **Joost van den Vondel** (Copie).
E. 59,5 × 46,5 lgr. In bruikleen van den heer J. H. van Lennep aan het Kon. Oudheidk. Genootschap, 1885.

KONINCK (Salomon), geb. Amsterdam 1609, begr. aldaar 8 Aug. 1656. Oom van Philips Koninck. Leerling o. a. van Claes Moeyaert. Navolger van Rembrandt. *E.*

1375. **De Geleerde.** Een oude man peinzende in een hoog studeervertrek.
E. 42 × 35, fig.h. 14.
Gekocht als door Bega in de veiling G. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

KOOI (Willem Bartel van der), geb. Augustinusga 13 Mei 1768, gest. Leeuwarden 14 Juli 1837. Leerling o. a. van Hermanus Wouter Beekkerk te Leeuwarden. *L.*

1376. **De Schilders Willem Bartel van der Kooi en Dirk Jacobsz Ploegsma** (1769—1791).
D. 125 × 96,5 lgr. Geschenk van Mr. H. van der Kooi, 1869.

1377. **De Minnebrief;** een knaap overhandigt een jong meisje een brief.
D. 131 × 102 lgr., gem. achter op het doek: *W. B. van der Kooy pinxit 1808.*
Op de tentoonstelling te Amsterdam, 1808, bekroond met *f* 2000.
Herkomst als No. 1376.

1378. **Johannes Kobell,** kunstschilder; zie pag. 149.
D. 88,5 × 70, lgr., gem. onder links: *W. B. v. d. Kooi Pinx 1811.*
Gekocht 1876.

1379. **Het gestoorde Pianospel;** een meisje van haar studie afgeleid door twee knaapjes.
D. 147 × 121 lgr. Geschenk van Mr. H. van der Kooi, 1869.

Wolfgang Wilhelm, Paltzgraaf van Neuburg; zie op van Dijck No. 862.

KORFF. Zie op Bakker Korff pag. 39.

KOSTER (Everhardus), geb. 's Gravenhage 22 Febr. 1817, gest. 8 Jan. 1892. Leerling van Barth. Joh. van Hove. *L.*

1380. **Amsterdam aan het IJ.**
D. 92 × 175, gem. links: *E. Koster F.* Gek. tentoonstelling Amsterdam, 1877.

KRAFFT (David von), geb. Hamburg 1655, gest. Stockholm 20 Sept. 1724. Leerling van zijn oom David Klöcker Ehrenstrahl te Stockholm en diens opvolger als schilder aan het Zweedsche hof.

1381. **Karel XII, Koning van Zweden** (Copie).
D. 89 × 71, lgr. Geschenk van Mr. J. D. Kramer, Secretaris-Generaal van het Departement van Oorlog, 1884.

KRUSEMAN (Cornelis), geb. Amsterdam 25 Sept. 1797, gest. Lisse 13 Oct. 1857. Leerling van Charles Howard Hodges en van Jean Augustin Daiwaille. Vertoefde na 1841 eenige jaren in Italië. *L—E.*

1382. **Lezende oude Vrouw,** gezeten bij een tafel.
M. 34,5 × 28,5, fig.h. 7, gem. links beneden: *Kruseman f.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1383. **Huiselijk Geluk**; familietafereel in een boerenbinnenhuis.
N. 49,5 × 40, fig.h. 31, gem. op voorgr. links: *C. Kruseman f. 1817.*
Gekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1817.

1384. **Een van Zin**; twee jonge meisjes luisteren naar een guitaarspeler.
D. 102 × 120 lgr., gem. rechts op een muur: *C. Kruseman f 1830.*
Aangekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1830.

1385. **Vertrek van Philips II uit de Nederlanden**; hij neemt afscheid van Willem van Oranje.
D. 270 × 200 lgr., gem. rechts op den voorgrond: *C. Kruseman ft. 1832.*
Tentoonstelling 's-Gravenhage, 1833. Aangekocht, 1840.

1386. **Godsvrucht**; Romeinsche landlieden in een bosch, in gebed voor een Mariabeeld.
D. 153 × 122,5 lgr. gem. rechts op den voorgrond: *C. Kruseman F. Roma.* F. B. Waanders lith. Aangekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1843.

1387. **Gerrit Carel Rombach,** (1784—1833) Tooneelspeler.
D. 77 × 63 lgr., gem.: *C. Kruseman ft.*
Geschenk uit de nalatenschap van G. C. Rombach, 1864.

KRUSEMAN (Jan Adam), geb. Haarlem 12 Febr. 1804, gest. aldaar 17 Maart 1862. Leerling van zijn neef Corn. Kruseman en van Louis David.

1388. **De Profeet Elisa en de Sunamitische Vrouw.**
D. 117 × 113 lgr., gem. links: *J. A. Kruseman F. 1825.*
Gekocht tentoonstelling Haarlem, 1825.

1389. **Rustend Meisje,** in een bergachtige streek.
D. 65,5 × 53 lgr., gem. op de borstwering: *J. A. Kruseman F. 1827,*
Gekocht tentoonstelling Amsterdam 1827.

1390. **De Muiderkring**; de hier afgebeelden zijn: Vondel, Cats, Hooft, Anna Roemers Visscher, Maria Tesselschade, Const. Huygens, Caspar van Baerle, Laur. Reael, Roemer Visscher en Dan. Heinsius. Maria Tesselschade reciteert een gedicht.
D. 173 × 260 lgr., gem. op een stoel rechts: *J. A. Kruseman f 1852.*
Gekocht van den schilder, 1853.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1391. **Adriaan van der Hoop** (1778—1854), de kunstliefhebber die de naar hem genoemde verzameling aan Amsterdam vermaakte.
D. 125 × 99 lgr. Herkomst als No. 1390.

1392. **Koning Willem II** (1792—1849); ten voeten uit.
D. 109,5 × 86, fig.h. 83. Gekocht van den schilder, 1840.
Herkomst als No. 1390.

1393. **Rodolphe Le Chevalier.**
D. 104 × 84 lgr., gem. bovenaan links: *J. A. Kruseman f 1850.*
Geschenk van Mej. H. M. Petitpierre, 1889.

1394. Catharina Annette Fraser; echtgenoote van den heer Cazaux van Staphorst, daarna van Cornelis Herman Baron van Pallandt.
D. 73 × 62 lgr., gem. aan achterzijde: *J. Kruseman pinxit 1834.* Geschenk uit de nalatenschap van Mevrouw de Douairière van Pallandt, geb. Fraser, 1892.

1395. Koning Willem I (1772—1843).
D. 85 × 71 lgr., op de lijst staat: *Willem I hersteller van den Koophandel, Zeevaart, Scheepsbouw en Nijverheid.* Gekocht Amsterdam, 1894.

1396. Dr. Cornelis Hendrik à Roy (1751—), Geneeskundige en bibliograaf.
D. 34 × 28, hfdh. 10. Verk. van Zeggelen—Kuypers, Amsterdam 1894.

1397. Gerrit Toelaer, 1ste Luit. der Kurassiers, No. 3.
D. 53 × 42 lgr. Geschenk van den heer J. M. Visbach Lobry te Genève aan de Kavallerie-verzameling van Baron Snouckaert; sedert 1891 in het Nederlandsch Museum.

KUYL (Gysbert van der), geb. Gouda begin der 17e eeuw, gest. aldaar 1673. Leerling van Wouter Pietersz. Crabeth. Woonde geruimen tijd in Frankrijk en Italië.

1398. Slimheid gaat boven kracht (zie Plutarchus, Leven van Sertorius c. 16).
D. 167 × 238 lgr., gem. onder links:

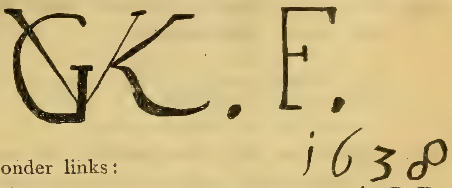

In bruikleen van Gorinchem.

1399. Musiceerend Gezelschap, bestaande uit mannen- en vrouwenfiguren, te halven lijve afgebeeld.
D. 101 × 131 lgr., gem. links beneden:

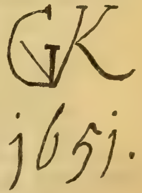

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1884.

LACHTROPIUS (Nicolaes), werkte in de tweede helft der 17e eeuw te Alfen a.d. Rijn.

1400. Bloemstuk; een kleurige ruiker in een vaas.
D. 63 × 52, gemerkt in achtergrond rechts:

Verk. E. Ruelens te Brussel, 1883.

LAEN (Dirk Jan van der), geb. Zwolle 16 April 1759, gest. aldaar 26 Febr. 1829.

1401. Stadsgezicht; de straat van een kleine stad met sneeuw.
E. 27 × 34. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

LAER (Pieter van), gen. Bamboccio, geb. Haarlem 13 Juli 1582, gest. aldaar 30 Juni 1642. Woonde van 1623 tot 1639 te Rome. *E.*

1402. Italiaansche Herberg; reizigers met hun paarden vertoeven bij een uitspanning.
D. 62,5 × 80, fig.h. 18, gem. onder links:

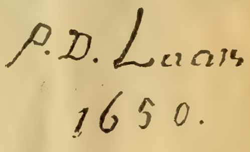

Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1887.

1403. Herder en Waschvrouwen, in een heuvelachtig landschap.
K. 29 × 43, fig.h. 10,5, gem. in het midden op een steen:
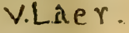
Corn. Visscher sc. Verz. Gijsbert de Clercq, 1899.
Overgenomen van de Vereeniging Rembrandt, 1901.

LA FARGUE VAN NIEUWLAND (Isaac Lodewijk), geb. 's Gravenhage 1733 of 1734, werkzaam aldaar; 13 Jan. 1764 ingeschreven als student te Leiden. *E.*

1404. Jan Hendrik van Rijswijk, Majoor.
D. 97 × 80, hfdh. 19, gem. linker benedenhoek: I. L. LA FARGUE *ad vivum pinx 1754. ætat 27.* Tegenhanger van volgend No. Legaat van Mevr. de Wed. Mr. D. Balguerie geb. van Rijswijk 1823. In het magazijn.

1405. Johanna van Rijswijk, echtgenoote van den voorgaande.
D. 96 × 79, hfdh. 19. Herkomst als No. 1404. In het maganijn.

LAIRESSE (Gerard de), geb. Luik 1641, begr. Amsterdam 21 Juli 1711. Leerling van zijn vader Reinier de Lairesse en van Bertholet Flemal. Sedert 1667 werkzaam te Amsterdam, *E-ZK.*

1406. Seleucus doet afstand van Stratonice ten gunste van zijn Zoon Antiochus.
E. 31 × 47, fig.h. 20, gem. rechts:
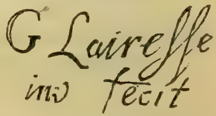
Vele herhalingen o. a. in de Musea te Karlsruhe, Oldenburg en Schwerin.
Verzameling van Heteren, 1809.

1407. Antonius bij Cleopatra; het oogenblik is voorgesteld waarop zij zich van den kostbaren parel ontdoet.
D. 74 × 95,5, fig.h. 38. gem. rechts op een voetstuk:
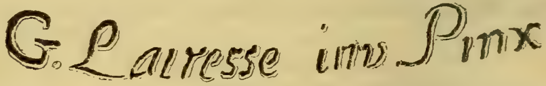
G. Lairesse sc. met wijziging. Uit de verzameling van Loon. Legaat van Mevr. Insinger geb. van Loon, 1903.

1408. Het Laatste Avondmaal.
D. 42,5 × 55, hfdh. 4, gem. van achteren: *Lairesse.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

1409. Mars, Venus en Amor. Amor plaatst Venus een helm op het hoofd.
D. 125,5 × 94, hfdh. Mars 10. Uit het Nat. Mus. te 's Gravenhage, 1808.

1410. Mars, Venus en Amor; Mercurius komt in de lucht aanzweven om de twee minnenden te waarschuwen.
D. 132 × 96, hfdh. Mars 12, gem. in den rechter benedenhoek:

Herkomst als No. 1409.

1411. Allegorie op de Deugd. Een man, de slechte hartstochten afwerende, wordt door de deugd naar een tempel geleid.
D. 134 × 195, fig.h. 64, gem. links op de plint van de vaas:
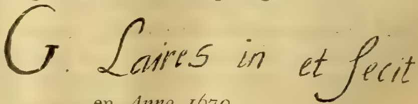
en *Anno 1670.*
Uit het Werkhuis te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1412. Diana en Endymion; Diana wordt geleid door Cupido die met een brandenden fakkel naar Endymion wijst.
D. 177 × 118.5, fig.h. 107.
Waarschijnlijk afkomstig uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1808.

1413. Mythologische Voorstelling; eene vrouw, een schelp in de hand houdende is geknield bij een fontein, nevens haar een man wiens wapentuig op den voorgrond ligt. Twee kindertjes spelen in hunne nabijheid.
D. 122 × 147, hfdh. 12,5. Herkomst onbekend.

1414. Het gewettigd Gezag, voorgesteld door eene vrouw op een troon gezeten tusschen de Vrede en de Macht. Een krijgsman voert drie gevangene vrouwen aan hare voeten. Als bas-relief in grauw geschilderd.
D. 286 × 215 lgr. Reeds in 1809 in den catalogus vermeld.

1415. De Omwenteling; eene vrouw, het gezag, wordt van haar troon gesleurd, die door eene andere vrouw bestegen wordt, achter wie de IJdelheid, de Nijd en het Geweld. Als bas-relief in grauw geschilderd. Tegenhanger van vorig nummer.
D. 286 × 215 lgr., gem. in den linker benedenh. Reeds in 1809 aanwezig.

G.° de Laires:° f. 1689

1416. Plafond, bestaande uit een medaillon waarin Apollo en de verdwijnende nacht door het luchtruim zweven, en vier hoekstukken, te zamen gevoegd weergevende een koepelgewelf met aan de binnenzijde een gaanderij waarop vrouwenfiguren met jachtattributen (Diana en hare volgsters).
D. 800 × 600 lgr., geplaatst in zaal 333 (Fragmentengebouw).
Afkomstig uit het Kon. Kabinet van Schilderijen te 's Gravenhage.

1417. Plafond, verdeeld in acht vakken met allegorische voorstellingen betreffende de verzorging van Leprozen en Onnoozelen.
D. Gr. 180 × 135; 175 × 160; 183 × 260; 185 × 237; 130 × 170; 133 × 172; 125 × 190; 117 × 133. Uit het Leprozenhuis. Geplaatst in de zoogen. Regentenkamer van het Kon. Oudh.k. Genootschap.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

1418. Plafond, voorstellende Apollo en Aurora.
D. 290 × 680 lgr. Geplaatst in zaal No. 153 (Nederlandsch Museum).
Afkomstig uit een huis te Amsterdam.
Geschenk van den heer W. F. Piek.

LANDSBERGHS, Holl. schilder uit het begin der 18e eeuw.

1421. Portret van een aanzienlijk Man, lid van de familie Balguérie.
D. Ov. 72 × 62 lgr. Op den achtergrond een gedeeld wapen, rechts van Balguérie, links van Labay. Gem. op de achterzijde: *Landsberghs, pinxit 1719.* Legaat van Mevr. de Wed. Mr. D. Balguérie, geb. van Ryswijk 1823.

LAQUY (Willem Joseph), geb. Bruel bij Keulen 1738, gest. Kleef 1798, woonde voornamelijk te Amsterdam.

1422. Hollandsche Keuken; in het midden zit eene jonge vrouw een

patrijs te plukken, terwijl de dienstmaagd met een plateel visch bij haar staat; een kind speelt met een hondje.
D. 62,5 × 53, fig.h. 27, gem.: 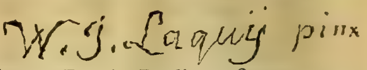
Veiling Braamcamp 1771. Geschenk van Dr. A. Bredius, 1895.

LAROON (Marcellus), geb. 's Gravenhage 1653, gest. Richmond 11 Maart 1702. Kwam al jong in Engeland. *E-ZK.*

1423. **Vroolijk Gezelschap,** drinkende en schertsende vóór den ingang van een herberg.
D. 40 × 50, fig.h. zitt. 15. Afkomstig van de Verzameling Gijsbert de Clercq, 1899. Overgenomen van de Vereeniging Rembrandt, 1902.

LASTMAN (Claes Pietersz), geb. vóór 1600, begr. Amsterdam 6 Mei 1625. Broeder en leerling van Pieter Lastman; *E.* en

NIEULANDT (Adriaen van). Zie pag. 194.

1424. **Kapitein Abraham Boom en zijn luitenant Ant. Oetgens met zeven Schutters van het Vendel dat in 1622 tot verdediging van Zwolle was uitgetrokken, 23 September 1623.** Allen in staande houding en te voeten uit afgebeeld,
D. 245 × 572 lgr. Afkomstig uit den Voetboogdoelen. Vroeger in de groote Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

LASTMAN (Pieter Pietersz.), geb. 1583 Amsterdam, begr. aldaar 4 April 1633. Leerling van Gerrit Pietersz (Sweelinck); was te Amsterdam een korten tijd de leermeester van Rembrandt.

1425. **De Offerande van Abraham.**
E. in 't grauw 40 × 32, gemerkt links op den voorgrond:
Geschenk van Dr. A. Bredius 1887.

1426. **Christus den Melaatsche genezend;** compositie met talrijke beelden, in een zuidelijk landschap met grootsche bouwwerken.
E. 78 × 108, fig.h. 38, gem. onder naar links. Gekocht te Florence, door tusschenkomst der Vereeniging Rembrandt, 1889. 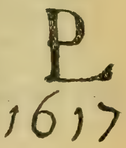

LAUWERS (Jacobus Johannes), geb. Brugge 1753, gest. Amsterdam 1800.

1427. **Vlaamsche Hoeve.**
D. 44 × 36, fig.h. 10,5, gem. rechts op een muur: *J. Lauwers fc. 1799.*
Verk. te Amsterdam, 1829.

LAWRENCE (Sir Thomas), geb. Bristol 1769, gest. Londen 1830. Leerling van William Hoare en van Sir Josuah Reynolds, wien hij als schilder van het Engelsche hof opvolgde.

1428. **Willem Ferdinand Mogge Muilman.** (1778—).
D. 76 × 64 lgr. Geschilderd in 1800 te Londen en aan den heer H. Muilman, vader van den voorgestelde, geschonken door den bankier J. J. Angerstein te Londen. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

LEEMANS (Anthonie), waarschijnlijk ged. 's Gravenhage 16 Febr. 1631, gest. tusschen 1665 en 1673, werkzaam te Amsterdam.

1429. **Stilleven;** harnas, muziekinstrumenten, een muziekblad, enz.
D. 78 × 72, gem. onder rechts: 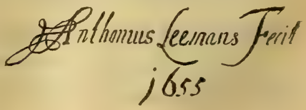
Verk. W. Gruyter, Amsterdam 1882.

LEEMANS (Johannes), geb. 1633 of 1634, gest. 1687 of 1688.

1430. Stilleven; een vogelkooi en verschillend jachttuig, opgehangen tegen een witten muur.

D. 63,5 × 78 w. gr., gem. op de kooi:

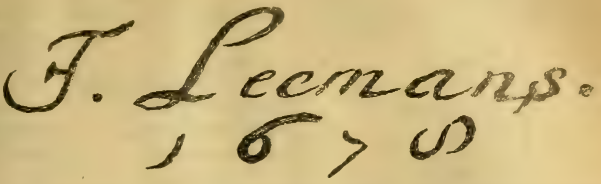

Gek. 1879 Gorinchem. Geschenk van Dr. A. Bredius aan het Koninkl. Oudh. Genootschap, 1880, van hetwelk in bruikleen, 1885.

1431. Jachtgerei, bevestigd aan een muur.

D. 115 × 145, gem. op de kooi:

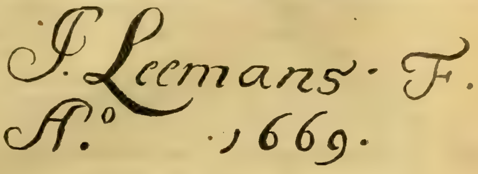

In bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap.

1432. Jachtgerei, bevestigd aan een muur.

D. 73,5 × 59. Afkomstig verzameling Gijsbert de Clercq, 1899. Overgenomen van de vereeniging Rembrandt, 1901.

LEICKERT (Charles Henri Joseph), geb. Brussel 22 Sept. 1818. Leerling van W. J. J. Nuyen en van A. Schelfhout. Woont te Mainz. *E.*

1433. Wintergezicht; een breede ijsbaan met veel schaatsenrijders bij de veste van een stad.

D. 133 × 191, gem. links op het ijs: *Ch. Leickert f 67.*
Gek. tentoonstelling Arti et Amicitiae, Amsterdam, 1867.

LELIE (Adriaan de), geb. Tilburg 19 Mei 1755, gest. Amsterdam 30 Nov. 1820. Leerling van Adr. Bern de Quertemont

1434. Inwijding van het Gebouw Felix Meritis, 31 October 1788, met een redevoering van J. H. van Swinden.

D. 167,5 × 189, hfdh. 18, hierbij eene teekening met de pen door *J. C. Dehaen*, ter aanduiding der 42 figuren met hunne onderstaande namen:

1. J. H. van Swinden.	15. H. Heeremiet.	29. J. R. Rigail.
2. J. Schmidt.	16. A. Strokkel.	30. B. Weddik Wendel.
3. C. E. Weits.	17. H. Aeneae.	31. J. Moll. Jr.
4. J. Pietersse.	18. A. Bonn.	32. J. Lublink de Jonge.
5. Dr. Bleecker.	19. E. M. Engelberts.	33. A. de Haas.
6. F. L. Woldorff.	20. H. C. Cras.	34. L. Tersteeg.
7. C. S. Roos.	21. D. C. Jamin.	35. P. H. van Swinden.
8. J. Lugt Dirksz.	22. R. W. Linde v. Dijk.	36. J. T. N. Fauvarcq.
9. J. M. Verhoesen.	23. H. Steenbergen.	37. J. S. Hoyman.
10. J. G. Fauvarcq.	24. C. Leer.	38. Ph. Taddel.
11. J. Swart.	25. S. D. Cartier.	39. J. A. van Hemert.
12. T. I. Weddik.	26. A. C. H. Kaempff.	40. J. Ruloffs.
13. P. Kerkhoven.	27. P. S. Serné.	41. A. de Lelie.
14. J. Kuyper.	28. J. Kuyper.	J. C. Dehaen, teekenaar.

Afkomstig van de in 1889 ontbonden Maatschappij Felix Meritis te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1889.

1435. De Teekenzaal voor naakt Model der Maatschappij Felix Meritis.

D. 101,5 × 135, hfdh. 25, gem. op een portefeuille: *A. de Lelie.* Hierbij eene teekening ter aanduiding der figuren met de onderstaande namen:

1. P. van Winter Nsz.	15. C. S. Roos.	28. Peereboom.
2. Brentano.	16. Sluyter.	29. D. Versteegh.
3. de Smeth.	17. J. Goll. v. Franckenst.	30. Jan Hulswit.
4. J. Lauwers.	18. Gildemeester.	31. P. van der Schley.
5. Muller.	19. B. de Bosch.	32. Jan Yver.
6.	20. Vinkeles.	33. P. Fouquet Jr.
7. Daniel du Pré.	21. Van Hall.	34. H. Fock.
8. Jacques Kuyper.	22. Andreas Bonn.	35. C. van Heurn.
9. A. de Lelie.	23. Steven Goble.	36. J. E. Grave Jr.
10. L. A. Claessens.	24. R. Meurs Ruyssenaar.	37. G. van Royen.
11. J. de Vos Wz.		38. Jacob Smies.
12. J. Tersteeg.	25. Jan Ekels.	39. H. Numan.
13. Jacobus de Vos.	26. J. Kamphuyzen.	40. P. Barbiers.
14. Jer°. de Bosch.	27. Ch. du Bois.	

Herkomst als No. 1434.

1436. De Beeldengalerij der Maatschappij Felix Meritis, 1807.

D. 101 × 135, fig.h. st. 30, gem. op een zitbank: *A. de Lelie*, hierbij een omtrek op papier tot aanduiding der 38 figuren, door *H. W. Caspari 1822*, met onderstaande namen:

1. H. Heeremiet.	14. P. Doublet.	27. C. Tweehuisen. (pedel).
2. I. P. Hibma.	15. J. Pennis.	
3. J. Adami.	16. C. Covens.	28. J. W. Berntz.
4. M. Kooy.	17. J. H. Molkenboer.	29. G. van der Voort.
5. W. J. Bruggemeyer.	18. Mr. A. J. Deiman.	30. B. Klijn Bsz.
6. H. de Flines.	19. R. Hoyman.	31. H. H. Klijn.
7. A. Buyn.	20. A. de Lelie.	32. Mr. J. F. Klinkhamer.
8. G. Koek.	21. P. Pieterse Iz.	33. F. de Bozer.
9. W. J. v. Troostwijk.	22. H. Numan.	34. P. J. Uylenbroek.
10. D. du Pré.	23. M. Romswinckel.	35. P. Heimbach JPsz.
11. D. Versteegh.	24. G. van Haarst Az.	36. A. Bousquet.
12. J. G. Biben.	25. E. P. Offerman.	37. J. L. Weydeman.
13. Mr. G. J. Palthe.	26. G. Swarth.	38. J. Prins.

Herkomst als No. 1434.

1437. Prof. Andreas Bonn (1738—1817), in Felix Meritis Onderwijs gevend op het naakt Model.

D. 83 × 101, fig.h. st. 50, gem. op een portefeuille: *A. de Lelie fec. 1792*, hierbij eene teekening met de pen tot aanduiding der 37 fig. met onderstaande namen.

1. A. Bonn.	14. J. E. Grave.	27. P. Fouquet.
2. P. Schoonegevel.	15. J. H. Middelhuysen.	28. J. Goll van Franckenstein.
3. H. Heeremiet.	16. D. du Pré.	
4. J. Tersteeg.	17. J. W. de Normant.	29. D. A. van der Wart.
5. P. Barbiers.	18. G. van der Voort.	30. G. van Rooyen.
6. S. Goblé.	19. B. van Heyningen.	31. C. S. Roos.
7. A. de Lelie.	20. E. van Drielst.	32. C. R. T. Krayenhoff.
8. D. Versteegh.	21. J. J. de Flines.	33. I. de Frey.
9. H. de Flines.	22. J. Kersjens.	34. H. Lageman.
10. I. Kuyper.	23. W. van der Vuurst.	35. I. Lauwers.
11. I. Ekels.	24. C. van Heurn.	36. I. Swart.
12. H. Numan.	25. J. Gildemeester Jz.	37. I. Grandjean.
13. N. van der Meer Jr.	26. J. B. van Aerde.	

Herkomst als No. 1434.

1438. Zes Regenten van het Nieuwezijds Huiszitten-Aalmoeseniers-Armenhuis, 1799. De afgebeelden zijn: Mr. Joh. L. Ludov. Farjon, Dr. Petrus Jac. Noot, Carsten Petersen Jr, David de Mijn, Dan. Arbmann Daniels en Dirk van Bergen. Bijna ten voeten uit gezeten aan een tafel.
D. 181 × 219 lgr. gem. links onder: *A. de Lelie.*
In bruikleen van Amsterdam, 1896.

1439. Vier Regenten van het Oudezijds Huiszitten-Aalmoeseniers-Armenhuis, 1806. De namen zijn: B. de Bosch, J. H. Bus, Al. Baart en P. J. le Jolle. Bijna ten voeten uit aan een tafel gezeten.
D 177 × 204, lgr., gem. rechts op de stoelzitting: *A. de Lelie ft. 1806.*
Herkomst als No. 1438.

1440. Familietafereel van Jhr. Gijsbert Carel Rutger Reinier van Brienen van Ramerus (1771—1821), op zijn buitenplaats Craïlo.
D. 84,5 × 71, fig.h. st. 48, gem. rechts op den voorgrond: *A. de Lelie ft 1806.*
Geschenk van Jonkvr. A. M. van Brienen van Ramerus, 1887.

1441. De Koekenbakster; in een burgerlijk vertrek zit een bejaarde huisvrouw in gezelschap van haar man koeken te bakken, terwijl een jonge bezoekster binnentreedt.
M. 52,5 × 42, fig.h. 30, gem. boven een deur: *de Lelie fec.*
In bruikleen vvn den heer J. B. Westerwoudt, Haarlem 1902.

1442. Ochtendbezoek; een keuken uit het laatst der 18e eeuw.
E. 53 × 43, fig.h. zitt. 30, gem. op de schoorsteenlijst: *A. de Lelie 1796.*
Gekocht verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

1443. Barend Klyn Barendsz. 1774—1829, dichter.
D. 74,5 × 60 lgr., gem. onder rechts met handteekening gedeeltelijk uitgewischt en het jaartal *1813.*
Geschenk uit de nalatenschap van Mr. J. H. Molkenboer, 1891.

LELIENBERGH (Cornelis), geb. 's Gravenhage vóór 1626, gest. na 1672.

1444. Dood Gevogelte; een doode papegaai hangt tegen den muur, eenige snippen liggen op een plint.
E. 47 × 37,5, gem. rechts onderaan:
Verk. Amsterdam, 1888.

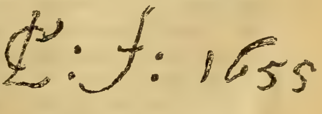

1445. Dood Gevogelte; een doode specht hangt tegen den muur, enkele snippen liggen op een plint.
E. 47 × 37,5, gem. links onderaan:
Herkomst als No. 1444.

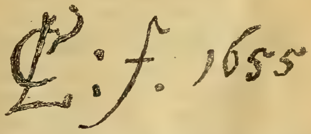

1446. Stilleven; tegen een witten muur hangt een doode zwarte haan; in een nis twee konijnen.
D. 93,5 × 84 w. gr., gem. onder rechts:
Auctie Gijsbert de Clercq, 1897, met medewerking der Vereeniging Rembrandt.

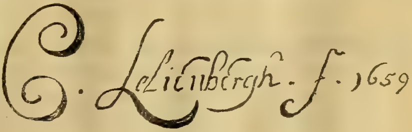

1447. Stilleven; een doode kip en haas benevens eenige groenten.

D. 103 × 85, gem. rechts onder naar het midden:

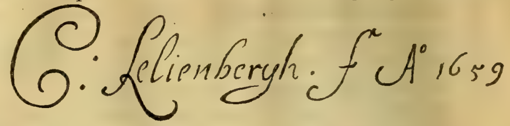

Legaat D. Franken Dz. 1898.

LEMBKE (Johann Philipp), geb. Neurenberg 19 Mei 1631, gest. 1713 Stockholm. Leerling van Jac. Weyer. Was voornamelijk bataille-schilder. *E.*

1448. De Schilder zelf en zijne Vrouw.
Binnenzijden van een zilveren schroefdaalder, middell. 3,9.
Geschenk van Dr. A. Bredius.

LEPOITEVIN (Eugène Modeste Edmond), geb. Parijs 31 Juli 1806, gest. aldaar 6 Aug. 1870. Leerling van Louis Hersent. *E.*

1449. Herdersjongen, rustend op zijn staf.
Carton 16 × 21,5, gem. met zijn monogram P.
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

LEYDEN (Jan van), Holl. schilder werkzaam in het derde kwartaal der 17ᵉ eeuw.

1451. De Aanval der Hollanders bij Chatham, Juni 1667.
E. 93 × 156,5, gem. op een vlag:

Verk. A. G. de Visser, 's Gravenhage 1878.

LEYDEN (Lucas van), geb. Leiden einde Mei of begin Juni 1494, gest. aldaar in den zomer van 1533. Leerling van zijn vader Huygh Jacobsz. en van Cornelis Engelbrechtsz. *B - H - E.*

1452. Kerkprediking; op den voorgrond een groep personen in verschillende houding waaronder de schilder zelf, luisterend naar den priester op den preekstoel. Buiten de kerk ziet men denzelfde, die de hoofdpersoon is van hoofdgroep, spijs uitdeelen aan behoeftigen.
E. 133 × 97, fig.h. st. 59, gem. onder rechts:

Coll. Bortniansky. Verk. coll. Schumlansky te Leipzig, Mei 1861. Gek. van P. D. Colnaghi te Londen, 1897.

1453. Edzard I, Graaf van Oost-Friesland (1462—1528) Copie. Het origineel, toegekend aan Lucas van Leyden, bevindt zich in het Museum te Oldenburg.
D. 150 × 113 lgr. Verk. van Panhuys, Amsterdam 1882.

LEYS (Baron Jean Auguste Henri), geb. Antwerpen 18 Febr. 1815, gest. aldaar 26 Aug. 1869. Leerling van Ferd. de Braekeleer. *E.*

1454. Binnenhuis in de XVIIᵉ eeuw; twee figuren, een heer en een dame, in kalme bezigheid.
M. 62 × 50, fig.h. zitt. 29, gem.: *I H A Leys (in een) 1838.*
Gek. van H. Koning 1839. Verz. van der Hoop. In bruikl. van Amsterdam 1885

LEYSTER (Judith), geb. Haarlem of Zaandam omstreeks 1600, gest. Heemstede 1660. Huwde Juni 1639 den schilder Jan Miense Molenaer. Leerling van Frans Hals. Vermoedelijk woonde zij van omstreeks haar huwelijk tot 1648 te Amsterdam, daarna te Heemstede.

1455. **De vroolijke Drinker,** den toeschouwer lachend aanziende en, de armen voor zich uitgestrekt, een blauwen bierpot toonende.
D. 89 × 85 lgr., gem. in achtergrond rechts:
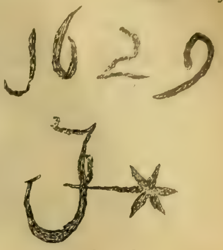

Een bijna gelijksoortig schilderij van mindere qualiteit in het Museum te Aken. Veiling coll. Mad. Veuve Vicomte R. V., hotel Drouot, Parijs 23 April 1890, als Fr. Hals. Gekocht Parijs, 1897.

LIEDTS (Abraham), portretschilder te Hoorn omstreeks het midden der 17de eeuw.

1456. **Pieter Florisz.** (1605—1658), Vice-admiraal. Copie.
D. 119 × 92 lgr. Geschenk van Mr. A. J. Enschedé, 1874.

LIERNUR (Willem Adrianus Alexander), geb. 's Gravenhage 7 Febr. 1856. *E.*

1457. **Scheveningsch Binnenhuis,** waarin een visschersvrouw bezig is aardappelen te schillen.
M. 13 × 17, gem. bovenaan en op den voorgrond: *A. W. A. Liernur 1887.* Legaat van Jhr. Mr. P. A. van den Velden, 1892.

LIEVENS (Jan), geb. Leiden 24 Oct. 1607, begr. Amsterdam 8 Juni 1674. Leerling van Joris van Schoten te Leiden en van Pieter Lastman te Amsterdam. Van 1635 tot 1643 te Antwerpen, vervolgens meestal te Amsterdam. *H-E.*

1458. **Simson en Delila;** Simson ligt te slapen met het hoofd in den schoot van Delila, die een schaar toereikt aan den achter hen staanden Philistijn.
D. 131 × 111, meer dan levensgroot, gem. boven links.

Bovenaan rechts de onechte handteekening: *Rembrandt f 1633.* Gekocht te Bradford, 1895.

1459. **Verheerlijking van den Vrede;** allegorische voorstelling.
D. 254 × 204 lgr., gem. in het midden van den voorgrond op een sabelschede:
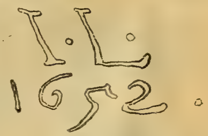

Uit het Agentschap van het Ministerie van Financiën in de Spinhuissteeg, te Amsterdam, 1877.

1460. **Maerten Harpertsz. Tromp** (1597—1653), Luit.-Admiraal.
D. 134 × 105 lgr. Verk. Jhr. van Beresteijn, Vught 1884 met No. 1461.

1461. **Cornelia Teding van Berckhout** (1614—1680), derde echtgenoote van den voorgaande.
D. 134 × 105 lgr. Herkomst als No. 1460.

LIEVENS (Jan Andries), geb. Antwerpen 1644; hij vestigde zich 1668 te Amsterdam. Zoon van Jan Lievens.

1462. **Engel de Ruyter** (1649—1683), Vice-Admiraal.
D. 147 × 123 lgr. Behoort tot de verzameling de Ruyter, aangekocht in 1895.

1463. Jan van Gelder (1647—1673), Kapitein ter zee, stiefzoon van de Ruyter.
D. 147 × 124 lgr., gem. op den muur:
Behoort tot de verzameling de Ruyter, aangekocht in 1895.

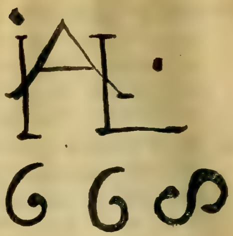

LIMBORCH (Hendrik van), geb. 's Gravenhage 6 Maart 1682, gest. aldaar 3 Febr. 1759. Leerling o. a. van Jan de Baen en van Adr. van der Werff. *E.*

1464. De Schilder zelf.
D. 85 × 69 lgr., gem. boven links:

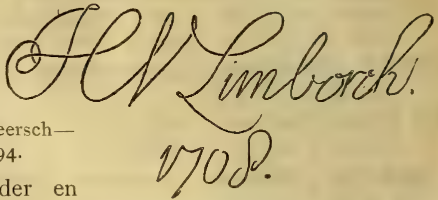

P. Tanjé sc.
Gek. van Mevr. de Wed. van Limborch van der Meersch—Spoelstra te Amsterdam, 1894.

1465. De Herders; een herder en herderin bij elkander in een Arcadisch landschap.
D. 68 × 55,5, fig.h. 35, gem. in het midden op een steen:

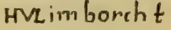

Tegenhanger van volgend nummer.
Verzameling van Heteren, 1809.

1466. Amor en Psyche; Amor bestrooit Psyche met bloemen.
D. 67 × 54, fig.h. 36. Tegenhanger van vorig nummer.
Verzameling van Heteren, 1809.

1467. Spelende Kinderen; naakte kindertjes spelen blindeman in een landschap.
E. 27 × 34, fig.h. 12. Verzameling van Heteren, 1809.

LINGELBACH (Johannes), ged. Frankfort a/M. 10 Oct. 1622, gest. Amsterdam Nov. 1674. Na een verblijf te Parijs 1642—1644 en in Italie 1644—1650, gevestigd te Amsterdam.

1468. De Tandmeester, te paard gezeten, trekt een boer een kies op het marktplein van een Italiaansche stad met veel volk, waaronder verschillende handeldrijvenden.
D. 68,5 × 86, fig.h. 20,5, gem. in den linker benedenhoek:

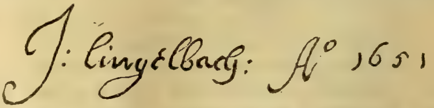

Verk. J. A. Brentano, Amsterdam, 1822.
Kabinet J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

1469. Legerplaats; vóór een versierde legertent zitten krijgslieden aan een tafel, waarop een trompetter staat te blazen; in de nabijheid meerdere officieren en soldaten; verderop nog tenten en in het verschiet een stad.
E. 44 × 65, fig.h. 17. Verk. P. de Smeth van Alphen, Amsterdam 1810.
Herkomst als No. 1468.

1455. Judith Leyster.

1355. Sir G. Kneller.

1501. N. Maes.

1502. N. Maes.

1529. Q. Massys.

1674. Jan Mostaert.

1470. De Rijschool, in de buitenlucht; op den voorgrond verscheidene heeren en rijknechts, deels te paard deels te voet.
D. 68 × 82, fig.h. 15, gem. in den rechter benedenhoek:
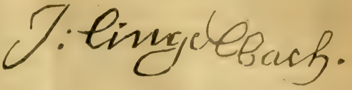
Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.

1471. Landschap met Figuren; op een hoogte in een heuvelachtig landschap vertoeven verschillende jagers met hunne honden en enkele landlieden.
D. 50 × 56, fig.h. 9,5, gem. in den rechter benedenhoek:
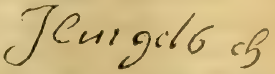
Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van Poll, 1880.

1472. Terugkomst van de Jacht; twee heeren en twee dames komen aan de poort van een buitenverblijf van de jacht terug; in hun nabijheid knechten met honden en valken.
E. 36 × 42,5, gem. in den linker benedenhoek:
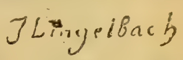
Verk. Goll van Frankenstein, Amsterdam 1833.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1473. Zeeslag van Livorno, 14 Maart 1653.
D. op E. 114 × 216, fig.h. 20. Rechts als op een blad papier eene beschrijving. Links op een monument zeven regels opschrift in het Italiaansch. Afkomstig van de Directie van den Levantschen Handel, 1826.

1474. Italiaansche Zeehaven; in het verschiet de zee, begrensd door heuvels en gebouwen; op den voorgrond nabij een zware poort, onder meer figuren twee dobbelende lazaroni.
D. 60 × 52,5, fig.h. 17, gem. onder links:
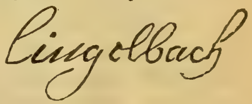
Verzameling van Heteren, 1809.

1475. Haven aan de Middellandsche Zee, nabij een stad met vestingwerken; op den voorgrond een koopman en verscheidene rustende werklieden.
D. 78 × 66, fig.h. 16. gem. onder rechts op een steen:
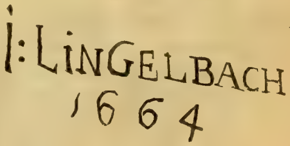

Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

LINGELBACH (Joh.) en **WYNANTS (Jan).**

1476. Landweg; op den verheven liggenden voorgrond van een bergachtige streek, verschillende personen, paarden en honden; links een landweg waarop eenige buitenlieden. Het landschap is van *Jan Wijnants.*
D. 39 × 46, fig.h. 9, gem. in den linker benedenhoek. Verk. Mevr. Heemskerk 's-Gravenhage, 1750. Kabinet van Heteren, 1809.

LINGELBACH (Joh.) en **HACKAERT (Jan),** zie Hackaert No. 1022.
,, ,, ,, **LOOTEN (Jan).** ,, Looten No. 1483.

LINGEMAN (Lambertus), geb. Amsterdam 26 April 1829, gest. Abcoude 10 Oct. 1894. Leerling van Petrus Franciscus Greive.

1477. Bijeenkomst, in een 17e eeuwsch binnenhuis.
M. 39 × 50, gem.: *Lingeman 1870.* Gek. tentoonstelling Rotterdam, 1870.

LINTHORST (Johannes), geb. Amsterdam 1745, gest. aldaar 7 Aug. 1815.

1478. Vruchten; verschillend fruit op een marmeren plint.
M. 84 × 66, gem. midden op de plint: *1808.*
Uit het Paviljoen Welgelegen Haarlem.

LOKHORST (Dirk van), geb. Utrecht, 11 Nov. 1818, gest. aldaar 1893. Leerling van A. Verhoesen en van J. W. Bilders. *L - E.*

1479. Schaapskooi; van binnen gezien.
D. 135 × 110 lgr., gem. rechts op den voorgrond: *D. van Lokhorst 1876.*
Aangekocht tentoonstelling Rotterdam, 1877.

LONCKE (Jacob Lambrechtse), geb. Zierikzee omstreeks 1580, huwde 1603 en hertrouwde 1625. Leefde nog in 1646.

1480. Philippe Le Mire.
E. 66 × 53 lgr., gem. onderaan: *Aetatis 22. Anno 1618.*
Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

1481. Antoinette Walleran, echtgenoote van den voorgaande.
E. 66,5 × 54 lgr., gem. onderaan: *Aetatis 20. Anno 1618.*
Herkomst als vorig nummer.

LOO (Charles Amedée Philippe van), zie op Vanloo, pag. 267

LOO (Jacob van), geb. Sluis 1614, gest. Parijs 26 Nov. 1670, waar hij sedert 1662 woonde. *E.*

1482. Spijsuitdeeling aan de Armen; allegorie.
D. 260 × 154 lgr., gem. onder rechts:

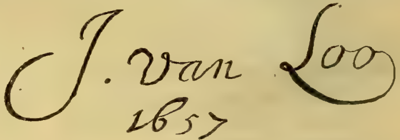

Geschilderd voor het Oude-Zijds Huiszittenhuis. Afkomstig uit het Werkhuis. In bruikl. van Amst., 1885.

LOOTEN (Jan), geb. Amsterdam omstreeks 1618, gest. in Engeland 1681. Werkzaam te Amsterdam tot 1669, waarna hij in Engeland gevestigd was.

1483. De Viersprong; een boschachtige streek met hoog opgaande boomen; een heer en dame ter jacht gaande worden door bedelaars aangesproken. De figuren zijn van *J. Lingelbach.*
D. 97,5 × 83, fig.h. 9, gem. in den linker benedenhoek:

Verk. Jhr. J. Goll. van Frankenstein, 1833. Aangekocht in 1860.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

LUBERTI (Jacobus Augustus), geb. Haarlem 1748, gest. Amsterdam 1822.

1484. Vier Regenten van het Leprozenhuis, R. J. v. d. Broeke, D. Nolthenius, J. Veening en M. van Son, de secretaris H. van Veen en de binnenvader H. Linteloo. De Regenten zijn aan een tafel gezeten.
D. 172 × 208 lgr., gem. onder links:

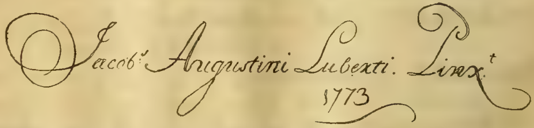

Vroeger in de Regentenkamer van het Leprozenhuis. In bruikleen van Amsterdam.

LUBIENIETZKI (Christoffel), geb. Stettin 1660 of 1661, gest. Amsterdam na 1728. Leerling van Joh. Georg Stuhr te Hamburg, van Adr. Backer en van Gerard de Lairesse te Amsterdam. *ZK - E.*

1485. De Schilder zelf (?)

D. 92 × 75 lgr. Verk. Jhr. W. Gockinga, Amsterdam 1883.

1486. Job Siewerts.

D. 57 × 49, hfdh. 11, gem. onder links:

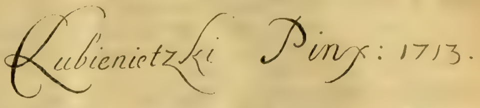

en *aetatis fuae a 73* $\frac{s}{m}$

Hing vroeger in het Rijpenhofje te Amsterdam. Bruikleen van Diakenen der Vereenigde Doopsgezinde Gemeenten aldaar, 1899.

1487. Gozewijn Centen met zijn Vrouw en twee Zoons.

D. 94,5 × 161,5, hfd.h. 15, gem. onder rechts.: *C. Lubienietzki 1721.* Herkomst als No. 1486.

1488. Arent van Buren (1670—1721), Schout-bij-Nacht.

D. 103 × 84,5 lgr. gem. onderaan rechts: *C. Lubienietski 1721.* Geschenk van den heer J. Fabius, 1891.

1489. Sabina Agneta d'Acquet (1675—1726), echtgenoote van den voorgaande.

D. 103 × 84 lgr., gem. links op het voetstuk van een vaas: *C. Lubienietski 1721.* Herkomst als No. 1488.

LUNDENS (Gerrit) ged. Amsterdam 27 Sept. 1622, leefde nog in 1677, zwager van Abraham v. d. Hecke.

1490. Portret van een Jongeling.

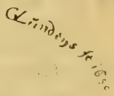

Binnenzijde van een zilveren schroefdaalder (Doppelthaler van Gustaaf Adolf). Middellijn 48 m.m. hfdh. 2,5, gem. Gekocht uit de verzameling D. v. d. Kellen Jr., 1873.

1491. Portret van eene bejaarde Vrouw. Tegenh. van No. 1490.

Binnenzijde van een zilveren gedenkpenning op den Slag bij Nieuwpoort. Midd. 48 hfdh. 2,5, gem.:

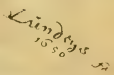

Herkomst als No. 1490.

1492. Galante Voorstelling; eene vrouw door een jonkman verrast.

Ovaal hoorn; uitgehold, vermoedelijk het deksel van een doos. 9,5 × 6,5 fig.h. zittend 5. Geschenk van N. N. door tusschenkomst van Dr. C. Hofstede de Groot aan het Nederlandsch Museum.

LYON (Jacob), geb. Amsterdam 1586 of 1587, gest. aldaar na 1644, misschien in 1651.

1493. Corporaalschap van kapitein Jacob Pietersz. Hooghkamer en luitenant Pieter Jacobsz. van Ryn, 1628. De 19 schutters, ten voeten uit, staan geschaard met het gelaat naar den toeschouwer, in een vertrek waar het schilderij van Dirck Barentsz. (Zie No. 428) op den achtergrond hangt.

D. 254 × 477,5 lgr., gem. boven links met den naam, die later verkeerd is overgehaald: ANNO 1620 A : LONT.

Afkomstig uit den Voetboogdoelen. Vroeger in de Groote Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1494. Prins Maurits. Copie naar M. J. van Miereveld.

K. 11 × 8,5, hfdh. 5.

Legaat A. A. des Tombe, 1903.

1495. Prins Frederik Hendrik. Copie naar M. J. Miereveld.
K. 11,5 × 8,5, hfdh. 5, van achteren ingekrast: *Jacob Lyon.*
Tegenhanger van vorig No. Herkomst als No. 1494.

MAAREL (Marius van der), geb. 's Gravenhage 1 Sept. 1857; woont aldaar. *E.*

1496. Visschersvrouw (Studie).
D. 40 × 30 lgr., gem. onder links: *van der Maarel.*
Geschenk van Mevrouw de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

MAAS (Dirk), ged. Haarlem 12 Sept. 1656, gest. aldaar 25 Dec. 1717. Leerling van Hendrick Mommers, van Nic. Berchem en van Jan van Huchtenburg. *E - ZK.*

1497. Koning Willem III van Engeland met zijn Gevolg ter Jacht.
D. 62 × 89, fig.h. te paard 17. Dezelfde voorstelling levensgroot op het Kon. Paleis het Loo. In bruikleen van den heer C. Schöffer, 1902.

MABUSE (Jan Gossaert, gen. **Jan van),** geb. Maubeuge omstreeks 1470, gest. Antwerpen 1541. Leerling van Quinten Massys te Antwerpen. 1510—1512 in Italië. Werkzaam te Middelburg en te Utrecht. *B.*

1498 Philips van Bourgondië (?) Bisschop van Utrecht 1517—1524.
E. 39 × 29,5, hfdh. 15, valsch gemerkt *L.* Nat. Mus. 's Gravenhage, 1808.

MAES (Jan Baptist Lodewijk), geb. Gent 30 Sept. 1794, gest. Rome 1856. Leerling van zijn vader.

1499. De Barmhartige Samaritaan.
D. 251 × 200, gem. *J. B. Maes Roma 1825.*
Gekocht op de tentoonstelling te Amsterdom, 1825.

MAES (Nicolaes), geb. Dordrecht Nov. 1632, begr. Amsterdam 24 Dec. 1693. Woonde sedert 1673 te Amsterdam. Leerling van Rembrandt.

1500. Zes Overlieden van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam, Mr. Jan Coenerding, Pieter Muyser, Isaac Hartman, Gerrit Verhul, Allardus Cyprianus en Goverd Bidloo. Ze zitten aan een tafel, en hebben het gelaat gewend naar den toeschouwer; een hunner heeft zich opgericht.
D. 130,5 × 195,5 lgr. Was vroeger aan Jacob Backer toegeschreven.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1501. Oude Vrouw in Gebed of **het Gebed zonder Einde**; een bejaarde vrouw van voren gezien te halven lijve, in eerbiedig biddende houding gezeten achter een gedekte tafel, onmiddellijk op den voorgrond.
D. 134 × 113 lgr. Henriëtte de Vries sc. Legaat van den heer A. Lacoste te Dordrecht aan de Mij Felix Meritis Amsterdam, 1821 en bij haar ontbinding door de Maatschappij aan de stad overgedragen.
In bruikleen van Amsterdam, 1889.

1502. De Peinzende; een jong meisje leunt in een vensternis, waarvan het opengezette luik rood is geverfd; daaromheen groeit een abrikozenboom.
D. 123 × 96 lgr., gem. onder aan de nis:

J. P. Lange sc. Uit de provincie Groningen. Gekocht 1829.

1503. De Spinster; een oude vrouw zit in voorovergebogen houding aan het spinnewiel een draad vast te hechten; een wit gekalkte muur, gedeeltelijk in schaduw, tot achtergrond.

E. 41,5 × 33,5, fig.h. zitt. 23, gem. op een aarden pot:

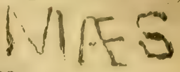

Verk. Jhr. Goll. van Frankenstein, Amsterdam 1833.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1504. De Spinster; eene oude vrouw zit in het midden van een ruim vertrek nabij een met een rood kleed overdekte tafel ijverig te spinnen.

D. 64 × 56, figh. 30, gem. onder rechts:

W. Unger sc. L. Löwenstam sc.
Verk. P. Beelaerts van Blokland, 1826.
Kabinet J. Rombouts, 1850.
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1505. Marten Meulenaer.

D. 45 × 34, hfd.h. 11,5, gem. onder links:

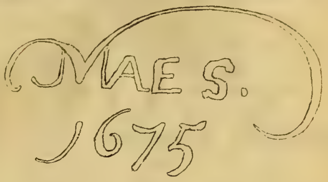

Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

1506. Cornelis Evertsen (1642—1706), Luit.-Admiraal.

D. 148 × 124 lgr., gem. onderaan links:

Behoort bij de verzameling de Ruyter, aangekocht in 1895.

1507. Mr. Willem Pottey (1666—1694).

D. 61 × 49, hfdh. 11, gem. onderaan links:
Herkomst als No. 1506.

1508. Sara Pottey (1651—1706), zuster van den voorgaande.

D. 61 × 49, hfd.h. 12, gem. onderaan links:
Herkomst als No. 1506.

1509. Elbert Slicher (1652—1717).

D. 43,5 × 35,5, hfd.h. 10, gem. rechts onder:

Een gedeelte der handteekening is met een later aangebracht wapenschild overdekt.
In bruikleen van Jhr. Teding van Berkhout, Haarlem 1885.

1510. Catharina de Hochepied, (1656—1703), echtgenoote van den voorgaande.

D. 43,5 × 35,5, hfd.h. 10, gem. rechts onder. Herkomst als No. 1509.

1511. Belichje Hulft (1656—1714), echtgenoote van Gerard Röver.

D. 44,5 × 33,5, hfdh. 11,5, gem. onderaan rechts:

Geschenk v. Jhr. J. S. R. v. d. Poll, 1885.

1512. Hendrick Wijnands (Copie). Tegenh. van volgend No.

D. 45 × 34, hfd.h. 11,5. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

1513. **Aeltje Denys,** echtgenoote van den voorgaande. (Copie).
D. 44,5 × 34, hfdh. 12. Herkomst als No. 1512.

MALO (Vincent), geb. Kamerijk omstreeks 1600, gest. Genua vóór 1656. Leerling van David Teniers den Oude te Antwerpen.

1514. **Boerengezelschap,** zich vermakende vóór een herberg.
E. 41,5 × 52, fig.h. 22, gem. op een kruik:

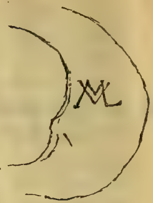

Verk. Bicker van Swieten, 1731. Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

1515. **Jezus bij Maria en Martha,** zittende in een hof. In een hoek een stilleven van wild en visch.
D. 149 × 231, bijna lgr., gem. links op het hengsel van den emmer:

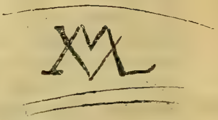

Aangekocht in 1883.

MANCINI (Antonio), geb. te Rome, 14 Nov. 1852, leerling te Napels van D. Morelli, studeerde te Parijs en Londen, leerling van H. W. Mesdag; thans te Rome.

1516. **Het arme Kind;** een klein meisje staande in een armoedig vertrek.
D. 148 × 81 lgr., gem. rechts beneden: *A Mancini.*
Geschenk van Mevrouw de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

MARIS (Jacobus Hendricus), geb. 's Gravenhage 25 Aug. 1837, gest. Karlsbad 7 Aug. 1899, leerling van Huib van Hove, J. Stroebel en Louis Meijer; werkte eenigen tijd aan de Antw. Academie en te Parijs; was gevestigd te 's Gravenhage. *E.*

1517. **Stadsgezicht;** de gracht van een hollandsche stad bij grijs weer.
D. 86 × 127,5.
Gekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1887.

1518. **Havengezicht,** met buitenwijken van een stad in de nabijheid; op den tweeden grond een steenen brug met bogen over de gracht.
D. 49 × 80, gem. onder links: *J. Maris.*
Geschenk van Mevrouw de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

1519. **Riviergezicht;** een breede rivier, met een nauwelijks zichtbare overzij, bij stormachtig weer; zwaar bewolkte lucht.
D. 48 × 77,5, gem. onder rechts: *J. Maris.* Herkomst als No. 1518.

MARIS (Willem), geb. 's Gravenhage 18 Feb. 1844, leerling van Jacob en Matthijs Maris. Gevestigd te 's Gravenhage. *E.*

1520. **Koeien aan een Wetering;** langs den oever een rij wilgen.
D. 48,5 × 102, dierh. 8, gem. onder links: *Willem Maris.*
Herkomst als No. 1518.

MARNE (Jean Louis de), geb. Brussel 1744, gest. aldaar 1829. *E.*

1521. **Italiaansch Landschap;** in het midden een fontein waar door vrouwen eenig vee wordt gedrenkt.
D. 50 × 66, fig.h. 12. Gek. van M. D. K. Koning, 1838.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1519a. Biddende monnik, gezien in profiel en gewend naar links; hij ligt op zijn knieën voor een lezenaar.

K. 21,5 × 15,5, fig.h. 17, gem. in het midden onder: *J. H. Maris fc. 64.*
De nummers 1519a—1519v zijn afgestaan in bruikleen door den heer J. C. J. Drucker, 1904.

1519b. De Jonge Moeder, gezeten in een leuningstoel om haar kind te zoogen, dat languit op haar schoot ligt.

M. 29 × 23, fig.h. 21,5, gem. links onder: *J. Maris 1868.* Herk. als No. 1519a.

1519c. Moe gewaakt. Rechts de geheel in schaduw gehouden figuur van een jonge moeder, die achterover liggend in haar stoel, in slaap is gezonken. Aan haar voeten ligt haar kind in de wieg, beschenen door flauw daglicht. Achter haar op een tafel brandt een kaars.

D. 42,5 × 61, hfdh. 7, gem. links onder: *J. Maris 1869.* Herk. als No. 1519a.

1519d. De afgesneden molen. Een vaart loopend langs de geheele breedte der schilderij, aan den voorgrond. Aan de overzijde een kleiweg waaraan eenige boerenwoningen liggen om een molen, die te halver hoogte door den bovenkant der schilderij is afgesneden. Het geheel in krachtige tegenstelling met een oplichtende lucht nabij den horizon.

D. 45 × 112,5, fig.h. 7,5, gem. o. r.: *J. Maris 1872.* Herk. als No. 1519a.

1519e. De Schreyerstoren; gezicht langs de Prins Hendrikkade naar het Westen, op een grijzen dag; langs den wal liggen vaartuigen.

D. 24,5 × 36,5, gem. b. r.: *J. Maris* (geschild. c.a. 1874). Herk. als No. 1519a.

1519f. Ophaalbrug, overlangs gezien, van uit het midden eener vaart. Paard met kar trekt over de brug, die vrij uitkomt tegen een vaste blanke wolklucht.

D. 30 × 23, gem. o. r.: *J. Maris* (geschilderd in 1875). Herk. als No. 1519a.

1519g. Het houten bruggetje, geslagen over een vaartje, dat tusschen armoedige huisjes van een buitenwijk loopt. (Studie).

M. 22 × 28, fig.h. 6, gem. o. l.: *J. Maris* (geschilderd omstreeks 1878). Herkomst als No. 1519a.

1519h. Schreyerstoren, gezien van ongeveer dezelfde plaats als bij No, 1519e. Impressie van opdrijvende zware witte wolken over dit stadsgedeelte.

D. 27 × 35, gem. o. r.: *J. Maris* (geschild. circa 1880). Herk. als No. 1519a.

1519i. Kanaal bij maanlicht. Op den voorgrond een brug, die leidt naar een huis, gelegen onder dicht geboomte. In den achtergrond weilanden tot aan een verschiet waar enkele lantaarnlichten flikkeren.

D. 30 × 44,5, gem. o. r.: *J. Maris* (geschilderd in 1882). Herk. als No. 1519a.

1519k. Het oude huis, gezien op den voorgevel, over een grachtwater heen, in een oud hollandsch stadje. In het grachtje, dat overlangs gezien, den geheelen voorgrond inneemt, ligt een schuitje, waarop een man die met een vrouw staat te praten. Grijze namiddag.

D. 46 × 32, fig.h. 5, gem. o. l.: *J. Maris* (gesch. in 1883). Herk. als No. 1519a.

1519l. Aankomst van de booten. Een man in een oliejas te paard gezeten, te midden van een aantal figuren op den voorgrond, allen uitziende naar een visschersschuit, die het strand nadert.

D. 127 × 95, fig.h. 43, gem. o. l.: *J. Maris* (gesch. in 1884). Herk. als No. 1519a.

1519m. Landschap met schuit. Een breede sloot tusschen dicht struikgewas en knotwilgen. Zomeravond met oplichtende wolkenlucht.
P. 20 × 28, gem. o. l.: *J. Maris* (geschilderd omstreeks 1886).
Veiling Post. Herkomst als No. 1519a.

1519n. Schelpenvisschen. Boven een zee, gezien met lagen horizont, een hooge lucht, waarin de wolken zich tot zware witte koppen hebben saamgepakt. Nabij het strand, in het water, staan twee met paarden bespannen karren en iets verder zijn twee mannen aan het visschen.
D. 111,5 × 128, fig.h. 9, gem. o. r.: *J. Maris* (geschilderd in 1885).
Herkomst als No. 1519a.

1519o. Meisje aan de piano, gezien op den rug en ten voeten uit. (Schets).
D. 41,5 × 36, fig.h. zitt. 27. (Geschilderd circa 1889). Herk. als No. 1519a.

1519p. Zomer. In den uithoek van een vaart, waar een hofstede ligt tusschen zwaar geboomte, hebben mannen een schuit aan wal gelegd. De zware schaduwen in het landschap contrasteeren sterk met een hel lichtende avondlucht.
D. 60 × 40,5, fig.h. 5, gem. o. r.: *J. Maris* (gesch. in 1889). Herk. als No. 1519a.

1519q. Avondstrand. Een lucht met zware wolken even na zonsondergang, heeft de zee in de verte versomberd. De plassen op den voorgrond aan het gedeeltelijk ondergeloopen strand, weerkaatsen het schaarsche oranjeachtige licht. Op den tweeden grond een eenzame visscher en iets verder een schelpkar.
D. 48,5 × 90,5, fig.h. 6, gem. o. l.: *J. Maris* (geschilderd in 1890).
Herkomst als No. 1519a.

1519r. Omstreken van den Haag. Een kleiweg in het verkort gezien en uitgaande van den voorgrond, met, links, een boerenwoning. Rechts, aan de overzijde van een vaartje, warmoezierstuinen, stuitende op een stadsbuurtje nabij het verschiet. Het middaglicht breekt door een bedekte lucht.
D. 45 × 47,5, gem. o. r.: *J. Maris* (geschild. in 1891). Herk. als No. 1519a.

1519s. Jaagpad, uitloopend van den voorgrond, naar het verschiet, rechts. Een jager te paard gezeten, is gezien op den rug. Aan de overzijde van de vaart weilanden; een hofstede ligt daar nabij den waterkant. Voor-avond met een wilde, buiige lucht.
D. 50 × 79,5, fig.h. te paard 17, gem. o. l.: *J. Maris* (geschilderd in 1894).
Herkomst als No. 1519a.

1519t. Stadsgezicht. Een groote hollandsche stad, gezien over een breed water aan den voorgrond. Het zonlicht breekt door optrekkende wolken, en doet de nevels, die over de stad hangen, verdampen. Nader aan den voorgrond, links, een groep oude huizen.
D. 92,5 × 168,5, gem. o. r.: *J. Maris* (geschild. in 1898). Herk. als No. 1519a.

1519u. Mist. Een huizenblok bij de Prins Hendrikkade, gezien in het eentoonig grauwe licht van een mistigen dag.
D. 18,5 × 25, gem. o. l.: *J. Maris* (geschilderd in 1899). Herk. als No. 1519a.

1519v. Molen bij maanlicht. Een zandweg, overlangs gezien, leidt naar een bruggetje, in welks nabijheid rechts, een molen staat hoog tegen de bewolkte lucht oprijzend. In 't verschiet huizen en lantaarnlichten.
D. 49 × 40,5, fig.h. 4,5, gem. o. r.: *J. Maris.* (Dit is Maris laatste werk).
Herkomst als No. 1519a.

1518. Jacob Maris.

1520. Willem Maris.

1534. A. Mauve.

1548. H. W. Mesdag.

1556. G. Metsu.

1554. G. Metsu.

PUBLIC LIBRARY

ARTSEN DE JONGE (Jan), geb. Haarlem omstreeks 1609. Vestigde zich te Amsterdam, waar hij in 1633 huwde. *E.*

25a. Ruitergevecht.

E. 75,5 × 100, hfdh. 45, gem. rechts op een boom:

Aangekocht in 1904.

MARRELLUS (Jacob), geb. Utrecht 1614, gest. Frankfort a/M. 11 Nov. 1685. Leerling o. a. van Jan Davidsz. de Heem te Utrecht. Werkzaam te Utrecht, Frankfort, Brussel en Antwerpen.

1522. **Bloemstuk;** tulpen, rozen, anemonen en andere bloemen in een vaasje met een voetstuk in den vorm van een klauw; daarnaast ligt een doode kikvorsch.

E. 40 × 30, gem. onder op het plint. Geschenk van den heer H. W. Mesdag, 1883. IACOBVS MARRELLVS FECIT VTRECK · ANNO · 1634 ·

MARSEUS VAN SCHRIECK (Otto), geb. Nijmegen 1619 of 1620, begr. Amsterdam 22 Juni 1678.

1523. **Bosch met Hagedissen, Vlinders en andere Insecten.**

D. 76 × 62 lgr., gem. onder rechts:

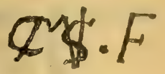

Gek. uit verz. Mr. van der Colff van Hoogeveen, Delft 1882.

MARTENS (Willy), geb. 1856 op Java, werkzaam te Parijs, te 's Gravenhage en thans te Nunspeet.

1524. **Heilige Familie;** Maria met het Kindeke aan de borst en Joseph als timmerman.

D. 133 × 165 lgr., gem. onder rechts: *Willy Martens F 88.* Legaat D. Franken Dz., 1898.

MARTINET (Louis), geb. Parijs 1810, gest. ald. 1894. Leerl. van A. J. Gros.

1525. **Vruchten;** druiven, perziken en aardbeien op een tafel, door eenige bloemen omgeven.

Populierenh. O, 31,5 × 24, gem. onder links: *L. Martinet.* Gek. van den schilder, 1853. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

MASCHHAUPT Jr. (Jan Hendrik), geb. Amsterdam 20 Nov. 1826, gest. aldaar 31 Mei 1903.

1526. **Jhr. Archibald Jan van de Poll** (1800—1870).

D. 125 × 96 lgr. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll 1880. In het Magazijn.

1527. **Jhr. Jacobus Salomon Hendrik van de Poll** (1837—1880), die de naar hem genoemde verzameling aan 's Rijks Museum vermaakte.

D. 126,5 × 98 lgr. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

MASSYS of METSYS (Cornelis), geb. Antwerpen omstreeks 1511, gest. aldaar na 1580. Leerling van zijn vader Quinten Massys. *B.*

1528. **De Gelijkenis van den Verloren Zoon;** de terugkeer tot zijn vader in een bergachtig landschap. 1538

E. 74,5 × 99,5, fig.h. 40, gem. op een steen rechts naar het midden. Verk. Mr. P. Ver Loren van Themaat, Amsterdam 1885. COR MET

MASSYS (Quinten), geb. Leuven of Antwerpen 1460, gest. Antwerpen tusschen 13 Juli en 16 Sept. 1530.

1529. **De H. Maagd met het Kind Jezus.** Oude copie of navolging.

E. 78 × 64, hfdh. Maria 14. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

1530. **Desiderius Erasmus** (1467—1536). Oude copie.

E. 39 × 27, hfdh. 13. Volgens Dr. A. Bredius is het origineel bij Graaf Stroganoff te St. Petersburg. Herkomst als No. 1529.

MAST (Herman van der), geb. Brielle, was omstreeks 1600 werkzaam te Delft. Leerling van Frans Floris te Antwerpen en van Frans Francken; vertoefde geruimen tijd in Frankrijk, waar hij den adeldom verwierf, daarna te Delft.

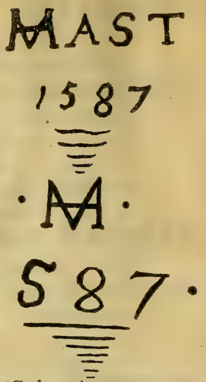

1531. Portret van een aanzienlijk Man.
E. 91 × 73,5 lgr., gem. in achtergrond links: ÆTA : SVÆ 33 en:
In bruikleen van Mr. J. P. R. M. de Nerée van Babberich, 1899.

1532. Portret van eene aanzienlijke Vrouw.
Tegenhanger van voorgaand nummer.
E. 91 × 73,5 lgr. gem. in den achtergrond rechts: ÆTA : SVÆ 24 :
Herkomst als No. 1531.

MAUVE (Anton), geb. Zaandam 18 Sept. 1838, gest. Arnhem 5 Febr. 1888. Leerling van P. van Os. *E.*

1533. In Zee brengen van een Visscherspink (Schets).
D. op E. 28,5 × 45, dierh. 9, gem. onder rechts: *A. M.*
Geschenk van den heer G. P. Rouffaer, 1891.

1534. Melkbocht; koeien worden door een boer opgedreven naar de melkbocht.
D. 175 × 117, dierh. 60, gem. onder links: *A. Mauve f.*
Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

MEER van Delft (Johannes van der), zie Vermeer pag. 282.

MEER de Jonge (Jan van der), ged. Haarlem 29 Nov. 1656, gest. aldaar 28 Mei 1705. Leerling van zijn vader Jan van der Meer den Oude en van Nic. Berchem. *E.*

1535. Slapende Herder, liggende aan den voet van een eikeboom; in de nabijheid zijn hond, enkele schapen en lammeren.
D. 65 × 83, fig.h. 14, gem. op een stuk papier:

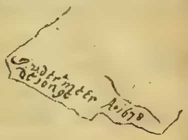

Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

MEERHOUT (Johan), woonde vermoedelijk te Gorinchem, werkzaam in de tweede helft der 17e eeuw.

1536. Bergachtig Landschap, met hoogopgaand geboomte, een kasteel en bouwvallen.
D. 111,5 × 155, gem. onder rechts:

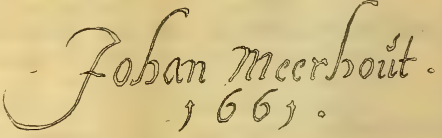

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1880.

MEERMAN (Hendrik), werkzaam te Amsterdam in de eerste helft der 17e eeuw; leefde nog in 1650.

1537. Antonius Antonides van der Linden (1570—1633), Rector van de Latijnsche school te Utrecht.
E. 88 × 63 lgr., gem. bovenaan links: MORIENTIS IMAGO ÆTAT 63 ANº 1633, benevens zijn wapen. W. J. Delff sc. Verk. W. W. B. Jansen, Amsterd. 1891. Geschenk van Jhr. Mr. Victor de Stuers, 1891.

1538. Sara Sweerts de Weert, tweede echtgenoote van den voorgaande.
E. 88 × 63 lgr., gem. bovenaan rechts: ÆTATIS 58 ANº 1636, benevens haar wapen. Herkomst als No. 1537.

MESDAG (H. W.).

1549a. Strand. Verscheidene visschersvrouwen op het natte strand kijken uit naar vier Scheveningsche bommen die met neerhangende zeilen voor anker liggen. Kalme zee.

D. 115,5 × 80, fig.h. 5,5, gem. rechts beneden: *H. W. Mesdag.*
In bruikleen van den heer J. C. J. Drucker, 1904,

MERCK (Jacobus Fransz van der), geb. 's Gravendeel, gest. Leiden Sept. 1664. Werkzaam te Delft, Dordrecht, 's Gravenhage en Leiden.

1539. **Familietafereel;** man met vrouw en dochter. Kniestuk.
D. 148 × 194 lgr. gem. links op een baluster:

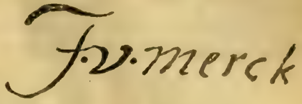

Geschenk van den heer Mr. A. J. Enschedé, 1874. In Magazijn.

MESDACH (Salomon), werkzaam in de eerste helft der 17e eeuw te Middelburg.

1540. **Jacob Pergens.**
E. 96 × 70 lgr. In achtergrond links: ANo 1619.
Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

1541. **Anna Boudaen Courten** (1559—1621), echtgenoote van den voorgaande.
E. 96 × 70 lgr. In achtergrond rechts: ANo 1619. Herkomst als No. 1540.

1542. **Een mannelijk lid van de familie Boudaen Courten.**
E. 105 × 73,5 lgr. In achtergrond rechts: Ao 1620. Herkomst als No. 1540.

1543. **Hortensia del Prado** (—1627), echtgenoote van Jean Fourmenois, zie No 971, en van Pieter Courten, zie No. 212.
E. 74 × 61 lgr. Herkomst als No. 1540.

1544. **Magarita Courten** (1564—), echtgenoote van Matthias Boudaen en daarna van Jean de Moncy.
E. ~~72~~ 104 × ~~59~~ 75 lgr. In achtergrond ANo 1625. Herkomst als No. 1540.

1545. **Pieter Boudaen Courten** (1594—1663).
E. 105 × 74 lgr. in achtergrond links: ÆTATIS SVÆ 25, Ao 1619. Herkomst als No. 1540.

1546. **Catharina Fourmenois** (1598—1665), echtgenoote van den voorgaande. Zie No. 975.
E. 105 × 74 lgr. In achtergrond rechts: ÆTATIS SVÆ 21 Ao 1619. Herkomst als No. 1540.

MESDAG (Hendrik Willem), geb. Groningen 23 Febr. 1831. Leerling van Laurens Alma Tadema. *E - L.*

1547. **Strandgezicht te Scheveningen,** met sneeuw.
D. 62 × 131, fig.h. 6,5, gem. op voorgr. links: *H. W. Mesdag 1874.*
Aangekocht 1874.

1548. **Kalme Zee,** met een stil liggende bom op den voorgrond en meer naar het verschiet, enkele pinken.
D. 123,5 × 97,5, gem. onder rechts: *H. W. Mesdag*. Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

1549. **De Vuurtoren van Scheveningen;** zeegezicht bij maneschijn.
D. 74 × 83, gem. onder rechts: *H. W. Mesdag.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt, Haarlem 1902.

1550. **Menno David Graaf van Limburg Stirum** (1807—1891). Luit.-Generaal, Minister van Oorlog.
D. 82 × 75 lgr., gem. in achtergrond rechts: *H. W. Mesdag 20 Aug. 1874.*
Legaat van M. D. Graaf van Limburg Stirum, 1891.

1551. **Maria Hermina Heemskerk,** echtgenoote van den voorgaande.
D. 84 × 74 lgr., gem. in achtergrond links: *H. W. Mesdag 1887.*
Herkomst als No. 1550.

MESDAG—VAN HOUTEN. (Sientje), geb. Groningen 23 Dec. 1834, echtgenoote van den schilder H. W. Mesdag. Leerde het meest door den omgang met uitstekende kunstenaars, zoowel landgenooten als vreemdelingen. *E.*

1552. Stilleven; pompoenen en meloenen.

D. 69,5 × 89,5, w. gr., gem. onder rechts: *S. Mesdag van Houten.* Gekocht op de veiling ten bate van het schildergenootschap Pulchri Studio te 's Gravenhage, 1900.

METSU (Gabriël), geb. Leiden 1629 of 1630, begr. Amsterdam 2. Oct. 1667. Waarschijnlijk leerling van Gerard Dou te Leiden Sedert omstreeks 1650 te Amsterdam.

1553. Het Ontbijt; een vrouw aan tafel gezeten houdt een glas de eene en een kannetje in de andere hand; meer naar acht zit een jonge man.

D. op E. 36,5 × 30, hfdh. 4, gem. bovenaan:

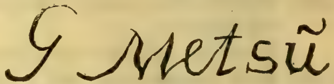

D. J. Sluyter sc., W. Unger sc.

Verk. Mevr. Lormier, 's Gravenhage 1763. Verz. van Heteren, 1809.

1554. De oude Drinker, gezeten bij een biervat; in de rechterhand houdt hij een pijp, in de linker een bierkan.

E. 22 × 17,5, hfdh. 5. P. Velijn sc. Verkoopingen Pieter de Smeth, 1810, Croese, 1811 en Gerrit Muller, 1827, alle te Amsterdam.

1555. Oude Vrouw in Overdenking; zij heeft een groot boek op schoot en in de linkerhand houdt zij een bril.

E. 27 × 22, hfdh. 4,5, gem. onderaan:

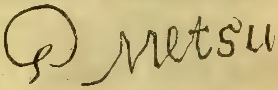

Afkomstig van de familie van der Feltz te Oosterbeek. Gekocht, 1880.

1556. Het Geschenk van den Jager; een dame, gezeten in een deftig burgerlijk vertrek, wordt door een heer, die tegenover haar zit, een patrijs aangeboden; zijn hond is bij hem.

D. 51 × 48, fig.h. 26, gem. links op den muur:

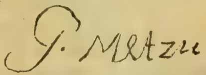

Verk. Jhr. Goll. v. Frankenstein, Amsterdam 1843. Verz. van der Hoop. In bruikl. van Amsterdam, 1885.

1557. Binnenhuis; een burgervrouw, gezeten in de keuken dicht bij de pomp, is bezig een haring te nuttigen; een kat wordt ook daarvan bedeeld.

E. 33,5 × 27, hfdh. 4,5, gem. boven in het midden:

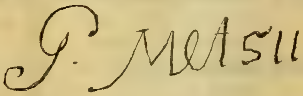

Afkomstig van Mevr. Messchert van Vollenhoven geb. van Lennep te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1892.

METTLING (Louis), geb. Dyon 1847, woont te Neuilly. Leerling van Alexandre Cabanel.

1558. De Cavalier; studie van een jonkman in borstkuras.

D. 82,5 × 66 lgr. gem. onder links: *L Mettling.* Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

1559. Meisjeskopje.

D. 46 × 38,5 lgr. gem. onder links: *L. Mettling.* Herkomst als No. 1558.

MEULEMANS (Adriaan), geb. Rotterdam 24 Aug. 1766, gest. 's Gravenhage 30 Mei 1835. Leerl. van Michiel Versteegh te Dordrecht.

1560. Lezende oude Vrouw, bij kaarslicht.

E. 25 × 20, hfdh. 8, gem. in rechter bovenhoek *A. Meulemans fecit.* Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

METSU (Gabriël).

1552a. De Wapensmid met zijn leerjongen bezig bij de smidse het ijzer te smeden.

D. 101 × 85, fig.h. 57, gemerkt in den rechter benedenhoek:

Verz. Hollitscher te Berlijn en de Beurnouville te Parijs 1881. Gek. te Parijs met hulp van de Ver. Rembrandt 1904.

1540. S. Mesdach.

1541. S. Mesdach.

1635. J. M. Molenaar.

1579. M. J. van Miereveld.

1663. P. Moreelse?

1660. P. Moreelse.

1561. Een Keuken bij Lamplicht.
E. 50 × 40, gm. bovenaan: *A Meulemans Fecit 1817.* Gek. door den heer P. M. Kesler in 1817. Geschenk van den heer J. Kesler P.Mz., 1877.

MEULEN (François Pieter ter) geb. Bodegraven 9 Maart 1843, leerling van J. J. van de Sande Bakhuysen; woont te 's Gravenhage.

1562. In het Bosch; op den voorgrond een schimmel voor een vrachtkar; een boer sprokkelt hout.
D. 88 × 68, dierh. 29, gem. rechts: *ter Meulen.*
H. M. Krabbé, sc. Gek. tentoonstelling Amsterdam, 1886.

MEULENER (Peeter), ged. Antwerpen 18 Febr. 1602, gest. aldaar 27 Nov. 1654.

1563. Landschap met verscheidene Personen, zoowel aanzienlijken als boeren; oorspronkelijk het deksel van een clavecimbel.
E. 51 × 174, fig.h. 9, gem. onder links:

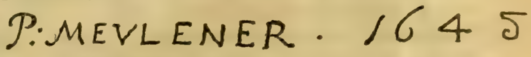

Gekocht te Schoonhoven, 1883.

MEURANT (E.). Zie Murant.

MEYER (Jan de), Zijne ouders huwden te Rotterdam 31 Juli 1680. Hoofdman van het Sint Lucasgild te Rotterdam 9 Oct. 1717, als zoodanig nog genoemd 28 Sept. 1741.

1564. Mr. Dirck de Raet, Bewindvoerder der O. I. Compagnie en Burgemeester van Rotterdam.
D. O. 82 × 68, gem. rechts:

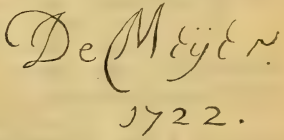

Afkomstig van het kantoor der O. I. Compagnie te Rotterdam.
Zie hierover No. 2666.

MEIJER (Hendrick de) geb. omstreeks 1620 te Rotterdam, waar hij vóór 1690 overleed.

1565. Het Overgaan van de stad Hulst, 5 November 1645.
E. 94 × 154,5 fig.h. 21,5, gem. als op een papier:

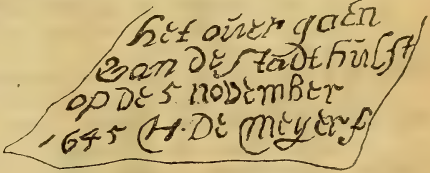

Gekocht 1806. Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

1566. Het Vertrek van Koning Karel II van Engeland uit Scheveningen, 23 Mei 1660.
D. 52,5 × 77, fig.h. 6, gem. rechts:

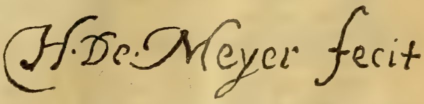

Nat. Museum 's Gravenhage 1808.

1567. De Uittocht der Spaansche Bezetting van Breda 10 October 1637.
E. 87 × 157, fig.h. 10. Verk. Alberdingk Thijm e. a. te Amsterdam, 1889.

MEIJER (Jan Hendrik Louis), geb. Amsterdam 9 Maart 1809, gest. Utrecht 31 Maart 1866. Leerling van J. W. Pieneman. *L—E.*

1568. De Schilder zelf, zittend aan zijn ezel.
D. 136 × 120 lgr., gem. onder den stoel: *L. Meijer fecit 1838.* Gek. 1887.

1569. **Storm in het Engelsche Kanaal.**
M. 65 × 88, gem. rechts in het water: *Louis Meijer*. Gekocht 1869.

1570. **In volle Zee**; op den voorgrond een zeilende tjalk, in het verschiet een driemaster.
D. 83 × 115, gem. onder rechts: *Louis Meijer 1839*.
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

1571. **Langs de Kust**; op den achtergrond kustgebergte.
M. 23,5 × 34, gem. onder rechts: *L. Meijer*.
Legaat Reinhard Baron van Lynden 1899.

1572. **Bezoek van Koningin Anna Paulowna aan het Eskader onder Bevel van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden op de Reede van Genua.**
D. 99 × 142, gem. rechts onder: *Louis Meijer 1847*. In bruikleen van de erven van wijlen H. K. H. de Groothertogin van Saksen-Weimar, geb. Prinses Sophia der Nederlanden, 1896.

1573. **Eskader manoeuvreerende onder Bevel van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden.**
D. 130 × 202, gem. rechts: *Louis Meijer 1847*. Herkomst als No. 1572.

1574. **Vermeestering van Palembang door Luitenant-Generaal Baron de Kock, 14 Juni 1821.**
M. 75 × 95. In bruikleen van de familie de Kock, 's Gravenhage 1900.

MICHAËLIS (Gerrit Jan), geb. Amsterdam 1775, gest. Haarlem 31 Oct. 1857. Leerling van Jurriaan Andriessen. *E.*

1575. **Namiddag**; Geldersch landschap bij Arnhem.
D. 51 × 61, fig.h. 5, gem. rechts: *G J M 1814*.
Van een tentoonstelling te 's Gravenhage 1833.

MICHAUD (Hippolyte), geb. Beaune 1831, gest. 5 Sept. 1886.

1576. **Theaterpubliek**, in een loge tijdens de voorstelling.
D. 27,5 × 21, gem.: *HM* ineen. Legaat D. Franken Dz., 1898.

1577. **De kleine Kunstliefhebbers**; twee naakte kinderen, die in een schildersatelier een portefeuille met teekeningen bezien.
E. 16,5 × 14,5, fig.h. st. 11, gem. op de achterzijde: *H. Michaud Pinx I.*
Herkomst als No. 1576.

1578. **De Rust na het Bad**; naaktstudie.
carton 21,5 × 16, fig.h. zitt. 10,5. Herkomst als No. 1576.

MIEREVELD (Michiel Jansz. van), geb. Delft 1 Mei 1567, gest. aldaar 27 Juni 1641. Leerling o.a. van Anthonie van Blockland.

1579. **Prins Willem I** (1533—1584).
D. 112,5 × 88,5 lgr., gem. in achtergr. rechts:

Faciem huius ad principale Cornely de Visscher, fecit M. a Miereveld.

hetgeen vertaald luidt: *Het gelaat van dezen maakte M. van Miereveld naar het origineel van Cornelis de Visscher.*
Op een blad papier liggende op de tafel staat:

Ζεῦ μὴ λάθοι σε τῶνδ' ὃς αἴτιος κακῶν.

hetgeen vertaald luidt: *O Zeus laat hij u niet verborgen blijven die de oorzaak is van deze rampen.* Tanje sc., J. P. Lange sc., J. F. C. Reckleben sc. Uit het Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

1580. Philips Willem Prins van Oranje, (1554—1618).
D. 122 × 106 lgr., gem. rechts op voetstuk. W. Jz. Delff sc., Jac. Matham sc. Herkomst als No. 1579.

M. MIEREVELD.

1581. Prins Maurits (1567—1625), in verguld harnas, ten voeten uit.
E. 221,5 × 146 lgr., gem. onder links:
Herkomst als No. 1579.

M. MIEREVELD.

1582. Prins Frederik Hendrik (1584—1647).
D. 113 × 88,5 lgr. W. Jz. Delff sc., J. Houbraken sc., P. Tanjé sc.
Herkomst als No. 1597.

1583. Frederik V, Keurvorst van de Paltz, Koning van Bohemen (1596—1632).
E. 24,5 × 18, hfdh. 10. W. Jz. Delft. Verk. Lamberts, Amsterdam 1879.

1584. Jacob Cats (1577—1660), Raadpensionaris.
E. 68,5 × 59,5 lgr., gem. rechts in achtergr.: W. Jz. Delff sc., C. v. Dalen sc., J. Houbraken sc., J. W. Kaiser sc.
Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

Ætatis . 56.
A.º 1634
M. Miereveld

1585. Jacob Cats.
E. 67,5 × 57,5 lgr., gem. in achtergr. links:
Gek. in 1837. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

Ætatis, 61.
A.º 1639.
M. Miereveld.

1586. Johannes Uyttenbogaert, (1557-1644), predikant.
E. 31,5 × 27, hfg. 12. W. Jz. Delff sc.
Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

1587. Johan van Oldenbarneveldt (1547—1619), Lands-advokaat.
E. 63 × 49 lgr. W. Jz. Delff sc. G. de Beslinière sc.
Verk. Amsterdam, 5 Juni 1765. Herkomst als No. 1586.

1588. Paulus van Beresteyn (1548—1625). Burgemeester van Delft.
E. 64 × 51 lgr. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

1589. Volckera Nicolai Duyst, gezegd **Knobbert** (1554—1634) echtgenoote van den voorgaande.
E. 63 × 51 lgr. Rechts in den achtergrond: *Ætatis 63 Aº 1617.*
Herkomst als No. 1588.

1590. Caecilia van Beresteyn (1589—1661), dochter van de beide voorgaanden; echtg. van Cornelis Briels en van Pieter de Witte, Zie No. 211.
E. 72 × 61 lgr. gem. in achtergrond rechts: *1640* en:
Herkomst als No. 1588.

M. Miereveld.

1591. Henrick Hooft (1617—1678), Burgemeester van Amsterdam.
E. 69 × 59,5 lgr., Links in achtergrond: *Ætatis 23 Aº 1640* en:
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll.

M. Miereveld.

1592. Aegje Hasselaer (1618—1664), echtg. van den voorgaande.
E. 70 × 58,5 lgr. rechts in achtergr.: *Ætatis 22 Aº 1640* en:
Herkomst als No. 1591.

M. Miereveld.

1593. Mansportret.
E. 112 × 87 lgr. gem. in achtergr. links: *Ætatis 59 Aº 1626* en:
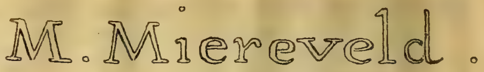

In bruikl. van Mr. J. P. R. M. de Nerée van Babberich te 's Gravenhage, 1899.

1594. Vrouwenportret. Tegenhanger van vorig No.
E. 112,5 × 86,5 lgr. gem. in achtergr. links: *Ætatis, 59 Aº 1631* en:

Herkomst als No. 1593.

1595. Corvina van Hesenbroeck van Hofdijk, als kind; huwde Cornelis van Beresteyn.
E. 54 × 36 lgr. gem.: ÆTAT. 16. 1618. Bovenaan rechts haar Wapen.
Verkoopingen Amsterdam 16 Febr. 1858 en S. B. Bos, Amsterdam 1888.

1596. Graaf Willem Lodewijk van Nassau (1560—1620). Stadhouder van Friesland.
E. 30 × 24,5, hfd.h. 16, gem. links:
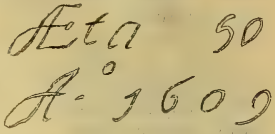
als opschrift: *Graef Wilhelm Lodewijck van Nassau, Stadhouder, Aetatis 60 Obijt in Leeuwarden Aº 1604.*
Behoort met de Nos. 1597, 1598, 1599 en 1600. tot de serie portretten afkomstig van het huis Honselaarsdijk. Zie No. 2008.

1597. Graaf Jan van Nassau—Siegen (1583—1638). Zoon van Jan den Middelste. Ging over in Spaanschen dienst. Zie No. 1992.
E. 30 × 24,5, hfd.h. 14 gem.: *Jean de Nassau* en daaronder:
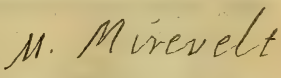
Het opschrift luidt: *Graef Jan van Nassou.*
Herkomst als No. 1596.

1598. Ambrosius Markies de Spinola (1569—1630).
E. 30 × 24,5, hfd.h. 14, gem:
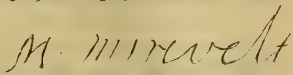
Als opschrift: *Marquis Spinola.*
Herkomst als No. 1596.

1599. Syrius de Bethune, (—1649), Kolonel.
E. 30 × 24,5, hfd.h. 15. gem.: *M. de Bethune en:*
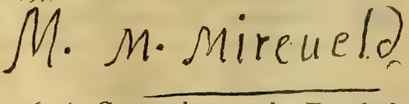
Als opschrift: *Monsr. De Betune.*
Herkomst als No. 1596.

1600. Sir Horatio Vere (1565—1635), Generaal over de Engelsche compagniën,
E. 30 × 24,5, hfd.h. 12,5. Als opschrift: *Coronel Veer.* Herk. als No. 1596.

1601. Maarten Ruychaver (1545—1626), Burgem. van Haarlem. Copie.
E. 79 × 65 lgr. In den achtergrond zijn wapen.
Het origineel is in bezit van Jhr. W. van Loon.
Gek. veiling de Geer, 1877. In bruikl. v. h. Kon. Oudheidk. Genootschap, 1889.

1602. Alletta van der Laen, echtgenoote van den voorgaande. Copie.
E. 78 × 64 lgr. In den achtergrond haar wapen. Herkomst als vorig No.

1603. Maerten Harpertsz. Tromp. Copie.
D. 72 × 59. Het origineel uit 1640 in het Koninkl. Paleis te Amsterdam.
Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1887.

1604. Hugo de Groot (1583—1645). Copie.
E. 63 × 55. In den achtergrond: *Aetatis 48 Aº 1631.*
Uit het Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

1369. Ph. Koninck.

1592. M. J. van Miereveld.

1498. Jan Gossaert van Mabuse.

1631. N. C. Moeyaert.

1605. Cornelia Teding van Berckhout, derde echtgenoote van den Luit.-Admiraal Maerten Harpertsz. Tromp (School v. Miereveld).
E. 70 × 61 lgr. In achtergrond rechts: *Aetatis 36 Anno 1648.*
Herkomst als No. 1604.

1606. Lubbert Gerritsz. (1535—1612). Leeraar der Doopsgez. gem. te Amsterdam (School v. Miereveld).
E. (rond) midd. 22, hfdh. 12. Verk. Borger Joosten, Amsterdam 1882.

1607. Mansportret, z. g. Johan van Oldenbarnevelt (School v. Miereveld).
E. 72 × 61,5 lgr., valsch gem. in achtergrond links: *M. Miereveld.*
Legaat Bicker, 1881. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1608. Pieter Cornelisz. Hooft (School v. Miereveld).
E. 25 × 19, hfdh. 5,5. Verz. van der Hoop. In bruikl. van Amsterdam 1885.

1609. Prins Maurits, in verguld harnas. Kniestuk (School v. Miereveld).
E. 112 × 84,5 lgr. In het Nederlandsch Museum.

MIERIS de OUDE (Frans van), geb. Leiden 12 April 1635, gest. aldaar 12 Maart 1681. Leerl. van Ger. Dou en van Abr. v. d. Tempel.

1610. De ontsnapte Vogel; een meisje opent een kistje waaruit een vogel ontsnapt.
E. 18 × 14, hfdgr. 4 gem. bovenaan rechts:

Verz. van der Hoop. In bruikl. van Amsterdam, 1885.

1611. De Luitspeelster; een jong meisje in een satijnen kleed, zit bij het licht van een kaars op de luit te spelen.
E. 22 × 17,5 hfdh. 12. Verkoopingen Bicker van Swieten, 1731, Graaf de Fraula, Brussel 1738 en Mevr. de Wed. Lormier, 's Gravenhage 1763.
Kabinet van Heteren, 1809.

1612. De Vergankelijkheid; een dame, staande in een nis, wijst op een doodshoofd.
E. 36 × 28, hfdh. 4. Verz. Mevr. Hoofdman te Haarlem, later van de familie Berkhout. Gek. van C. F. Roos, 1857. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1613. Jacobs Droom; Jacob ligt naakt en lang uitgestrekt met de handen onder het hoofd te slapen; in het verschiet de ladder met de Engelen.
E. 22 × 29,5, fig.h. 24, gem. op een rotsblok in den achtergrond:

Als door A. de Vois uit verk. H. Muilman, Amsterdam 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

1614. Heer en Dame; een deftige dame, gezeten in een rijke omgeving, wordt toegesproken door een heer die achter haar staat.
E. 36 × 30, hfdh. 4,5, gem. bovenaan rechts:

Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1615. De Briefwisseling; een rijk gekleede dame zit aan een tafel te schrijven; een bediende staat bij haar en een langharig hondje ligt op een tabouret.
E. 25 × 20, hfdh. 4, gem. links boven:

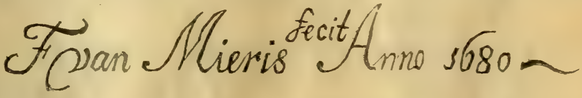

Achterop staat: *Syrack 18 : 30.*
Verkoopingen: Cauwerven, 1765; Braamcamp, Amsterdam 1771 en G. van der Pot, Rotterdam 1808.

MIERIS (Willem van), geb. Leiden 3 Juni 1662, gest. aldaar 26 Jan. 1747. Leerling van zijn vader Frans van Mieris den Oude. *E.*

1616. Idyllisch Herdersleven.
E. 56,5 × 69,5, fig.h. 13, gem. op een rotsblok rechts:

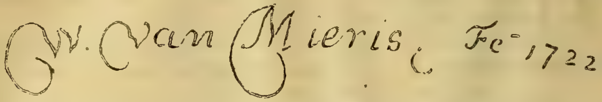

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1617. Een Hoenderkoopman, achter een steenen toog waaronder een basrelief; een meisje biedt hem dood wild aan.
E. 39 × 32,5, hfdh. 4, gem. in den rechter bovenhoek:

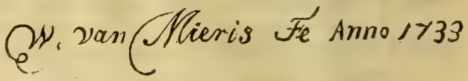

Kabinet v. Heteren, 1809.

MIERIS (Willem van) en SLINGELAND (Pieter van), zie No. 2205.

MIERIS DE JONGE (Frans van), geb. Leiden 24 Dec. 1689, gest. aldaar 22 Oct. 1763. Leerling van zijn vader Willem van Mieris. Tevens penning- en oudheidkundige *E.*

1618. Apotheek; gezien door een steenen toog, biedt eene vrouw den apotheker in zijn winkel een recept aan.
E. 39,5 × 33,5, hfd.gr. 4, gem. in den linkerbenedenhoek.

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1619. Kruidenierswinkel; achter een toog, waaronder een bas-relief, is de winkelierster aan het rozijnen afwegen voor een knaapje, door een oudje vergezeld.
E. 39 × 33,5, hfdh. 3,5, gem. boven rechts:

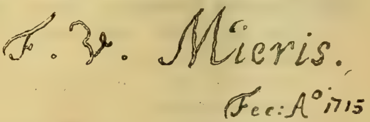

Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1620. Kluizenaar, in biddende houding gezeten in een grot.
E. 16 × 13,5, hfd.g. 3, gem.:

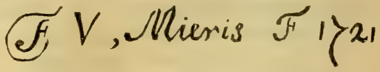

Verk. coll. v. d. Pot, Rotterdam 1808.

MIGNON (Abraham), geb. Frankfort a.M. Juni 1640, gest. aldaar 1679. Van 1660 tot kort vóór zijn dood werkzaam in Nederland, vooral te Utrecht. Leerling van Jacob Marrellus en van Jan Davidsz. de Heem te Utrecht.

1621. Stilleven; op een tafel een zilveren bord met een half geschilden citroen, een stuk granaatappel; daarbij witte en blauwe druiven, een gekookte kreeft, een roemer en een gouden beker; links een venster.
D. 78 × 67 w.gr., gem. links boven onder het venster.

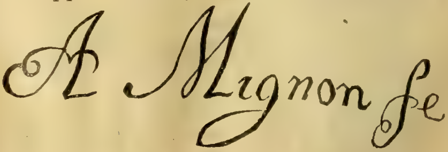

Verkoopingen 1797 en G. van der Pot, Rotterdam 1808.

1622. De omgeworpen Ruiker; een kat werpt een muizenval om, waardoor een veelkleurige bloemruiker omkantelt.
E. 89 × 72, w.gr., gem. in den linker benedenhoek:

Verk Mevr. A. de la Court Backer, Leiden 1766 en verk. Amsterdam 1806. Kabinet van Heteren, 1809.

1623. Vruchten; een tafel met een groen kleed is beladen met velerlei fruit, gedeeltelijk op een porceleinen schotel; daarbij een roemer en een gouden beker; links een venster.
D. 76 × 60, w.gr. gem. onder links:

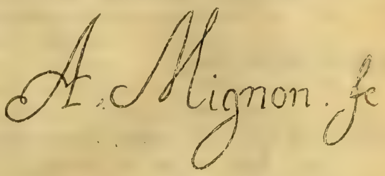

Kabinet van Gelder, 's Hertogenbosch. Verkooping Smit en Noordwijk, 1827. Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1624. Bloemen; een ruiker van rozen, papavers, anemonen en irissen in een metalen vaas; daarnaast een gouden horloge.
D. 75 × 60, w.gr. gem. onder rechts:

Herkomst zie No. 1623.

1625. Vruchten; op een marmeren tafel, gedeeltelijk bedekt met een groen kleed, een porceleinen schotel met druiven en ander ooft; daarbij een roemer Rijnschen wijn en een gouden beker.
D. 60,5 × 75 w.gr. gem. onder links:

Gekocht van A. Brondgeest, 1836. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1626. Stilleven; op een marmeren plaat, gedeeltelijk bedekt met een rood kleed, twee tinnen borden, met oesters, een half geschilde citroen en bramen, daarachter nog meer vruchten en een half gevulde roemer; rechts een met een koord opgenomen paars fluweelen gordijn.
D. 67 × 59, gem. onder links:

Geschenk aan de stad Amsterdam van de kinderen van wijlen den heer C. P. van Eeghen. In bruikleen van Amsterdam, 1895.

MIROU (Anthonie), Vlaamsch schilder, werkzaam in de eerste helft der 17e eeuw.

1627. Boschrijk Landschap; bergachtige streek, met groepen zware boomen; in een vallei dorpswoningen gestoffeerd met vele voetgangers en ruiters.
K. 33 × 50,5, fig.h. 5, gem. in het midden op den voorgrond:

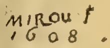

Verk. van Panhuys, Amsterdam, 1882.

MOER (van). Zie op Jean Baptiste Vanmour pag.: 267.

MOERENHOUT (Josephus Jodocus), geb. Eeckeren 3 Mei 1801, gest. Antwerpen 1 Juni 1874. Leerling o.a. van Horace Vernet. *E.*

1628. **Paardenstal;** een ter jacht toegerust heer heeft een paard bestegen.
E. 39 × 34, fig.h. 10, gem. onder rechts: *J. Moerenhout.*
Gekocht van den schilder, 1840. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1629. **Kozakkenvoorpost;** twee soldaten, de een te paard, de ander rustende aan den weg naast zijn paard.
M. 42 × 51,5, fig.h. te paard 22, gem. links op den voorgrond: *J. Moerenhout 1827.*
Gek. tentoonstelling Amsterdam 1828.

1630. **Harddraverij,**
M. 50 × 67, fig.h. te paard 21, gem. links op den voorgrond: *Moerenhout f 1829.*
Gek. tentoonstelling te Gent,, 1829.

MOEYAERT (Nicolaes Cornelisz.), geb. Amsterdam (?) kort vóór 1600, gest. aldaar na 1659. *E.*

1631. **Vier Regenten, twee Regentessen, de Boekhouder en de Bode van het Oude Mannen- en Vrouwengasthuis, 1640.** Drie Regenten zitten aan een tafel, de vierde en de boekhouder staan er achter. De beide Regentessen zitten links; rechts ontvangt de bode een brief. De regenten zijn: Willem Weyntjes, Dirck Aertsz. Cock, Jan Michielsz. Blaeuw en Philip Laurensz.; de regentessen: Cornelia Cants en Elisabeth Reael.
D. 186 × 383 lgr. De vrouwen zijn minder groot afgebeeld. Gem. rechts op de onderste sport van een leunstoel:

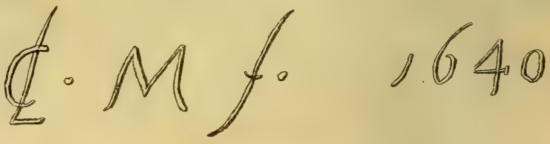

Vroeger in het Oude Mannen- en Vrouwengasthuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1632. **Drieërlei Keuze;** een meisje, aangezocht door een grijsaard en een aanzienlijk jonkman, wendt zich van beiden af, en verkiest een jongeling van haren stand, die zijn mededingers bespot.
D. 113,5 × 127,5 lgr., gem. in achtergrond:

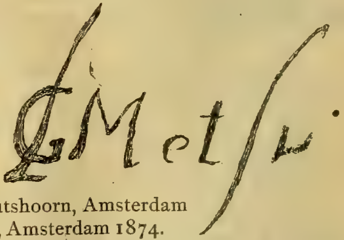

De handteekening van *Moeyaert* heeft men in die van *Metsu* trachten te veranderen. Verk. van Reede van Outshoorn, Amsterdam 1874. Gesch. van den heer A. S. J. Koch, Amsterdam 1874.

1633. **De Ontmoeting van Jacob en Rachel,** in een bergachtig landschap nabij een ruïne.
E. 41 × 60,5, fig.h. 17. Verk. F. Kaiser, Amsterdam 4 Dec. 1888.

1634. **De Onwaardige Gast;** terwijl op den achtergrond verscheiden genoodigden met de bruid, aan den disch zijn gezeten, wordt de onwaardige gast, op last van den koning, die op den voorgrond staat, door knechten uitgeworpen. Toegeschreven; vroeger op naam van Sam v. Hoogstraten.
D. 112 × 156, fig.h. 17. Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

MOLENAER (Jan Miense), geb. Haarlem omstreeks 1610, begr. aldaar 19 Sept. 1668. Huwde de schilderes Judith Leyster. Werkzaam te Haarlem te Amsterdam en te Heemstede. *E.*

1635. Musiceerende jonge Dame, gezeten aan een klavecimbel, met de oogen naar den toeschouwer gewend. Twee kinderen staan bij haar.
E. 38,5 × 29,5, fig.h. 28. Sporen eener inscriptie op een plint boven de deur. Heette vroeger geschilderd door Dirck Hals. W. Steelink sc.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1636. Het Gebed vóór den Maaltijd; een boerengezin aan den disch vereenigd.
E. 28,5 × 25, hfdh. 3, gem. op een bankje:

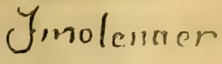

Herkomst als No. 1635.

MOLYN (Pieter de), geb. Londen 1595, begr. Haarlem 23 Maart 1661. Sedert 1616 werkzaam te Haarlem. *E.*

1637. Pleisterplaats; bij een uitspanning, tusschen hooge boomen gelegen, hebben ruiters, reizigers en voerlieden stand gehouden.
K. 27 × 34,5 fig.h. 4,5 gem. in den voorgrond bij het midden:

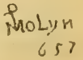

Verzameling Gijsbert de Clercq, 1899.
Overgenomen van de vereeniging Rembrandt, 1901.

MOMMERS (Hendrick). geb. Haarlem waarschijnlijk 1623, begr. Amsterdam 21 Dec. 1693. Sedert kort na 1665 werkzaam te Amsterdam. Bezocht Italië.

1638. Boerenbinnenhuis, met verschillende figuren; als hoofdgroep een vrouw met een kind op schoot, gezeten bij een wieg.
D. 78 × 69 fig.h. zitt. 15, gem. rechts onderaan:

Gekocht te Amsterdam, 1897.

MOMMORENCY (B.), werkzaam in het midden der 18e eeuw.

1639. Mr. Pieter Parker (1700—1759).
D. 85,5 × 69 lgr., gem. op de achterzijde: *Aetatis 42, Mr Pieter Parker, fait par B. Mommorencey A. 1742.* Behoort tot de verz. de Ruyter. Gek. 1895.

MOMPER (François de), geb. Antwerpen 1603, gest. aldaar 1660 of 1661; waarschijnlijk zoon en leerling van Joos de Momper den Jonge. Woonde geruimen tijd te Amsterdam, te Haarlem en te 's Gravenhage.

1640. Gezicht op het Valkhof te Nijmegen.
E. 25 × 31, valsch gem.: *J. van Goyen.* Verk. A. G. de Visser, 's Gravenhage 1878.

MOMPER de JONGE (Joos de), geb. Antwerpen 1564, gest. aldaar 1635. Leerling van zijn vader Joos de Momper den Oude.

1641. Landschap; bergachtige streek, met een stad tegen een heuvelhelling; op een landweg verscheidene figuren.
E. 46 × 74,5, fig.h. 8. Kabinet van Heteren, 1809.

MONET (Claude), geb. Parijs 14 Nov. 1840.

1642. Roode Bergweg, langs een rivier tusschen hooge bergen badende in middaglicht.
D. 75 × 94, gem. onder links: *Claude Monet 84.*
Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

MONI (Louis de), geb. Breda 1698, gest. Leiden 15 Sept. 1771. Woonde sedert 1750 te Leiden. Leerling van Ferd. van Kessel, van Karel Emanuel Biset te Antwerpen en van Philip van Dijk te 's Gravenhage.

1643. Bloemenkweekster, gezien achter een steenen toog die met wijngaardranken begroeid is.
E. 37,5 × 28,5 hfdh. 5. Veiling Braamcamp, 1771. Kabinet van Heteren, 1809

MONOGRAMMISTEN.

Hollandsche School, begin XVIIe Eeuw.

1644. Landelijk Tafereel; minnende paren bij een koestal.
E. 23,5 × 30,5, fig.h. 5, gem. op een bank:

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1884.

1644a. Familietafereel; in een boschrijk park nabij de portiek van een deftig landhuis, zijn vereenigd vader, moeder en vijf kinderen; de dienstmaagd staat in de deur en lacht de familie toe.
D. 142 × 179, fig.h. 47, gem. rechts:

In bruikleen van Regenten der Emmanuelshuizen te Zwolle, 1903.

1645. Stilleven; een varkenskop op een aarden schotel nevens worst en ander geslacht, met het opschrift: *Tis. al. vant. Vercken.*
E. 37 × 72, w.gr. gem. in 't midden onderaan:

Het monogram vertoont groote overeenkomst met dat van J. A. van Ravesteyn. Verk. te Amsterdam, 1888.

Midden der XVIIe Eeuw.

1646. Herman Gysbert van der Hemm van Niederstein
D. 74 × 62, lgr. Wapen in den achtergrond. Gem. in den linker bovenhoek:
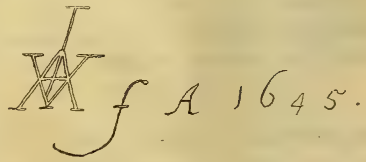
Gek. in 1897.

1647. Landschap, waar doorheen een rivier stroomt.
E. 41 × 56, gem. links op een steen:
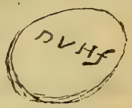
Verk. van Lerius, Antwerpen 1885.

1648. Stilleven van aangesneden Visschen.
D. 51 × 62, w.gr., gem. onder rechts:
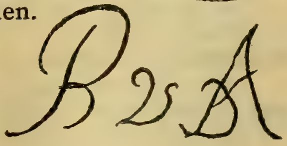
Gekocht uit de nalatenschap van Mr. N. de Roever, 1898.

1649. Het Opbrengen van de „Royal Charles", Juni 1667.
D. 68 × 103,5, gem. in de Oranjevlag op den boegspriet met nevenstaand monogram, wellicht dat van Jeronimus van Diest.
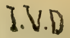

Onderaan links als op een stuk papier een lang Latijnsch opschrift. Gekocht te Noordwijkerhout 1887.

1650. Zeegezicht met Hollandsche Schepen.
E. 61 × 84, gem. op een drijvend hout links:
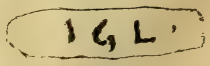
Verworven met de verz. Jhr. J. E. van Heemskerk van Beest, 1877.

1651. Vee; twee koeien benevens een schaap en een bokje op een weidegrond; verderop nog meer beesten.

D. 69,5 × 56,5, gem. rechts:
Vermoedelijk 18e eeuwsche navolging van A. Klomp, naar wiens in het Museum aanwezige werken enkele beesten geheel gecopiëerd werden.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

XIXe Eeuw.

1652. Pieter Janson (1768—1854), kunstschilder en etser, gep. Majoor der kurassiers.

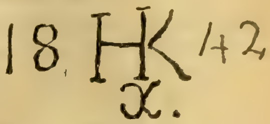

D. 40 × 31, hoofdh. 12, gemerkt:
Wellicht monogram van den portretschilder H. I. Kramer, die in 1838 en 1844 op de Amsterdamsche tentoonstellingen inzond.
Geschenk van den gepens. kapitein P. E. Boele, 's Gravenhage 1899.

Vlaamsche School, XVIIe Eeuw.

1653. Jonge vrouw gezeten aan een tafel met velerlei fruit.

K. 22 × 29, hoofdh. 5, gem. in linker benedenhoek:
Gekocht 1882.

MONTICELLI (Adolphe), geb. Marseille 14 Oct. 1824, gest. Parijs 26 Mei 1886.

1654. Jezus als Kindervriend; Jezus, vergezeld van zijn discipelen, laat de kinderen, door hun moeders geleid, tot zich komen.
M. 29,5 × 71,5 fig.h. 11, gem. onder links: *Monticelli.*
Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

MOOR (Karel de), geb. Leiden 25 Febr. 1656, gest. Warmond 16 Febr. 1738. Leerling van Gerard Dou en van Frans van Mieris te Leiden, van Abr. van den Tempel te Amsterdam en van Godfr. Schalcken te Dordrecht. *E - ZK.*

1655. De Schilder zelf.

E. O. 21,5 × 17, hfdh. 8,5, gem. boven links:
Legaat D. Franken Dz., 1898.

MOOR (Karel Isaak de), werkzaam vermoedelijk te Leiden in de eerste helft der 18e eeuw. Zoon en leerling van den voorgaande.

1656. De Hengelaar; een jonge man zit te visschen; een jong meisje en een jonkman naast haar, zien toe.

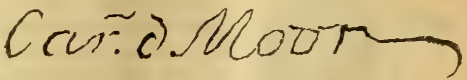

D. 60 × 75, hfdh. 6, gem. in den linker benedenhoek:
Afkomst onbekend. Overgebr. uit het Trippenhuis.

MOREELSE (Paulus), geb. Utrecht 1571, gest. aldaar 19 Maart 1638. Leerling van Mich. Jansz. van Miereveld. Bezocht Italie. Was ook als architect werkzaam.

1657. De Schilder zelf.
E. 52 × 47 lgr. Hetzelfde portret, meer volledig, in de Musea te 's Gravenhage en te Hannover. Geschenk van Dr. A. Bredius, 1887.

1658. **Corporaalschap van kapitein Jacob Hoynck, en luitenant Nanning Cloeck, 1616;** 14 beelden, gesplitst in twee groepen, waarvan negen, tot aan de knieën gezien, vóór, de andere achter een balustrade staan.

D. 169 × 333 lgr., gem. boven links:

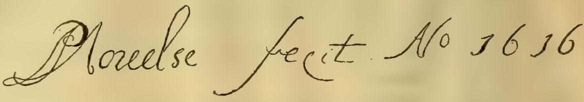

Afkomstig uit den Kloveniersdoelen. In bruikleen van Amsterdam, 1899.

1659. **Maria van Utrecht,** (1553—1629), echtgen. van Mr. Johan van Oldenbarneveldt.

E. 110 × 81 lgr., gem. op een pilaster links:

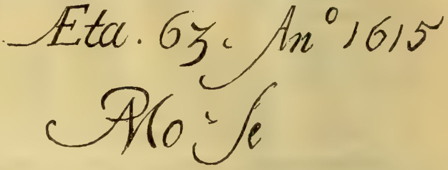

Nat. Mus 's Gravenh., 1808.

1660. **Het Prinsesje;** portret van een ongeveer zevenjarig meisje; zij is rijk gekleed en streelt met de rechterhand een wit en bruin gevlekt hondje.

D. 79 × 62,5 lgr. Verk. Hilleveld, 1865.

1661. **De Schoone Herderin;** haar gele kleed laat den boezem ontbloot en het in krullen neervallende haar is met rozen en bladeren versierd.

D. 82 × 66, lgr. gem. boven rechts:

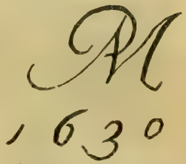

J. A. Boland sc. J. A. Daiwaille Lith.

Verk coll. Ocke, Leiden 1817.

1662. **Anthonie van Utenhove** (—1625), Kolonel, Gouverneur van Oostende, enz.

E. 30 × 24,5 hfdh. 14, gem. in den rechter bovenhoek:

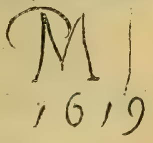

Het opschrift luidt: *Coronel Wyten Hoghe 1619.*

Afkomstig van het huis Honselaarsdijk. Zie No. 185.

Uit het Nationaal Museum, 1808.

1663. **Eene aanzienlijke jonge Vrouw,** wellicht Gravinne Amalia van Solms (Toegeschreven).

D. 123 × 105 lgr. Uit het Nat. Museum 1808.

1664. **Zeven Portretjes,** voorstellende vermoedelijk zekeren Hartley (een Engelschman in Dordrecht woonachtig), zijne vrouw en vijf nog jonge kinderen (Toegeschreven.)

K. O. elk 15 × 12.

Legaat van den heer D. Franken Dzn., 1898, van wien de toeschrijving is.

1665. **Frederik V, Keurvorst van de Palts.** (Toegeschreven).

Koper 4,5 × 3,8, hfdh. 2,5 aan de achterzijde staat: *Frederik Koning van Bohemen, overleden Ao 1632 geschilderd door P. Moreelse.*

Uit het Nationaal Museum te 's Gravenhage, 1808.

MOREL (Izak Vaarzon), geb. Amsterdam 1803, gest. Gorinchem 20 Febr. 1876.

1666. **Bloemstuk;** een veelkleurige ruiker in een gele vaas.

M. 79 × 60, gem. op de plint: *J. V. Morel ft Amsterdam.*

Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

MOREL (Jan Evert), geb. Amsterdam 8 Febr. 1777, gest. aldaar 6 April 1808. Leerling o. a. van Jacob Linthorst te Amsterdam en van Dirk van der Aa te 's Gravenhage.

1667. **Fruitstuk;** verschillende vruchten op een marmeren plint, benevens een glas en eenige bloemen.
E. 40,5 × 32,5, gem. in den linker benedenhoek: *J. E. Morel ft.*
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

MORITZ (Louis), geb. 's Gravenhage 29 Oct. 1773, gest. Amsterdam 23 Nov. 1850. Leerling van Dirk van der Aa te 's Gravenhage. *E.*

1668. **Dood van Antoninus Pius.**
D. 234 × 263 lgr., gem. op een voetenbank: *L. Moritz.* Aangek. 1825.

1669. **Legerplaats van Kozakken in 1813.**
D. 68 × 84,5, fig.h. 16, gem. midden op den voorgrond: *L. Moritz.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

1670. **Jonas Daniel Meijer** (1780—1834), rechtsgeleerde.
D. 99 × 83 lgr., gem. achter op het doek: *L. Moritz f.*, benevens een opschrift. Legaat van Mejuffr. J. E. Meijer, 1886.

1671. **Clemens van Demmeltraadt** (1777—1841), stadssteensnijder.
D. 80 × 65 lgr. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1672. **Andries Snoek** (1766—1829), tooneelspeler; in de rol van Achilles, ten voeten uit.
D. 206 × 175 lgr., gem. op den voet eener tafel: *L. Moritz.*
Verk. A. H. Walter en J. E. Duport, Amsterdam 1890.

MÖRNER (Karel Gustaf Hjalmar Graaf), Zweedsch gardeofficier, geb. 1794, gest. 1837.

1673. **Nicolaas I, Keizer van Rusland** (1796—1855).
D. 76,5 × 64,5 lgr. Verz. van der Hoop. In bruikl. van Amsterdam, 1885.

MOSTAERT (Jan), geb. Haarlem omstreeks 1474, gest. aldaar 1555 of 1556. Hofschilder van Margaretha van Oostenrijk.

1674. **De Aanbidding der Drie Koningen;** Maria met het kind op den schoot en twee Wijzen naast haar geknield; achter hen een poort, voor de helft gezien; nog meer naar achter, de negerkoning, en in het heuvelachtig landschap op den achtergrond het gevolg der koningen.
E. 49 × 35, fig.h. gekn. 22. Verk. Isendoorn à Blois, Amsterdam 1879.

1675. **Drieluik.** Middentafereel: *De teraardelegging van Christus.* Het lijk, met het hoofd rustende in den schoot zijner geknielde moeder en liggende op een wit laken, is omringd van de heilige vrouwen, en van Johannes, Nicodemus en Joseph van Arimathea. In den achtergrond een berglandschap met gebouwen en het kruis. Linkerdeur binnenzijde: *de schenker geknield* en Petrus achter hem. Rechterdeur binnenzijde: *zijne echtgenoote* met Paulus achter haar. Linkerdeur buitenzijde: het wapen van de familie Speyart van Woerden. Rechterdeur buitenzijde: nevenstaand wapen, zijnde links (heraldisch rechts) dat van Speyart van Woerden, rechts dat zijner vrouw. Onder de wapens staat: ANNO 15.7. Toegeschreven.

E. middenpaneel 72,5 × 57,5, hfdh. 5. Zijpaneel elk 72,5 × 21,5, hfdh. 7. Het middentafereel is eene eenigszins gewijzigde copie van het schilderij in het Museum te Weenen, dat Geertgen tot St. Jans voor de Sint Jans heeren te Haarlem schilderde. Gek. veiling Fievez, Brussel 1903.

MOUCHERON (Frederik de), geb. Embden 1633, begr. Amsterdam 5 Jan. 1686. Leerling van Jan Asselyn te Amsterdam, daarna gedurende drie jaren in Frankrijk.

1676. Italiaansch Landschap, met een burcht op rotsen gebouwd; een bergstroom doorsnijdt het landschap.
D. 44 × 55,5, dierh. 5. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1677. Italiaansch Landschap; op een hooge rots staat een kasteel met andere gebouwen er om heen. Figur. waarschijnlijk van *Adr. v. d. Velde.*
E. 69,5 × 85, dierh. 10. gem. links beneden:

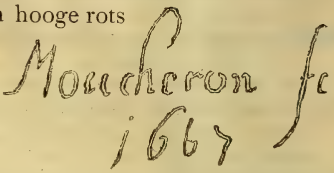

Gek. van A. Brondgeest, 1834.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1678. Italiaansch Landschap; op den voorgrond een trap die naar een natuurlijk gevormd terras voert; in de laagte zijn eenige rustende jagers met honden. Figuren van *Adr. v. d. Velde.*
D. 39,5 × 37, fig.h. 6, gem. links beneden:

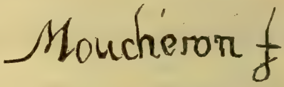

Verkoopingen Joan van der Marck, Amst. 1773 en Mevr. Boreel, Amsterd. 1814.

MOUCHERON (Isaac de), geb. Amsterdam 1670, gest. aldaar 20 Juli 1744. Leerling van zijn vader Frederik de Moucheron. *E.*

1679. Gezicht op Tivoli bij Rome.
D. 51 × 69. Verk. Douairière Nahuys—Hodgson, Amsterdam 1883.

1680. Een Park met Vijver en Fontein.
D. 130 × 160, gem. in linker benedenhoek:

Hing vroeger in den koepel van den Hortus Botanicus te Amsterd. In bruikl. v. Amsterd., 1885.

MOUILLERON (Adolphe), geb. Parijs 20 Dec. 1820, gest. aldaar 24 Febr. 1881. *L.*

1681. Stilleven, samengesteld uit boeken, muziek-instrumenten, een glas bier, enz., op een tafel met een groen kleed overdekt.
M. 101 × 75, gem. bovenaan links: *Mouilleron.*
Geschenk van den heer A. Willet, 1887.

1682. Vruchten, deels in een mand, deels op den grond, tegen een achtergrond van bloemstruiken.
M. 112 × 82, gem. rechts: *A. Mouilleron, (A en M ineen.)*
Legaat D. Franken Dz., 1898.

1683. Stilleven; muziekinstrumenten en een Chineesche pul op een Louis XV trumeau met marmeren blad.
M. 70 × 55. Herkomst als No. 1682.

1684. Avond. Ondergeloopen land met een stad in het verschiet (Schets).
E. 19,5 × 28. Herkomst als No. 1682.

MULLER (Jacques), werkzaam te Utrecht in het midden der XVIIe eeuw.

1685. **Ruitergevecht tusschen Keizerlijken en Turken.**
D. 72 × 88, fig.h. te paard 28, gem. onderaan:

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1888.

MURANT (Emanuel), geb. Amsterdam 22 Dec. 1622, gest. Leeuwarden omstreeks 1700. Leerling van Ph. Wouwerman. Bezocht Frankrijk; was in Amsterdam gevestigd en sedert 1670 in Friesland.

1686. **Oud Boerenhuis,** in een heuvelachtige streek, gestoffeerd met enkele figuren en hoenders.
D. 33 × 41, fig.h. 4. Gekocht in 1819.

1687. **Pleisterplaats;** in een dorpsstraat met zware boomen, vóór een herberg, hebben twee ruiters stand gehouden.
D. 65 × 78, fig.h. te paard 11,5, gem. links op een drinkbak:

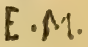

Verzameling Gijsbert de Clercq.
Gekocht met medewerking van de Ver. Rembrandt, 1897.

MURILLO (Bartholomé Esteban), geb. Sevilla 1 Jan. 1618, gest. aldaar 3 April 1682. Leerling van Juan de Castillo. *E.*

1688. **De Verkondiging aan Maria.** De Engel, met een palmtak in de hand, knielt voor de H. Maagd; in de lucht vele engeltjes.
D. 100 × 101, fig.h. 70. In het hospitaal La Caridad te Sevilla eene herhaling en in het Paleis Barberini te Rome een oude copie.
C. v. Caukercken sc., R. Strange sc. Uit het Kabinet van Heteren, 1809.

MUSSCHER (Michiel van), geb. Rotterdam 27 Jan. 1645, gest. Amsterdam 20 Juni 1705. Leerling o. a. van Abr. van den Tempel en Adr. van Ostade. *ZK - E.*

1689. **Caspar Fagel** (1629—1688), Raadspensionaris.
D. 68,5 × 57, hfdh. 12,5. J. Houbraken sc. Gek. te 's Gravenhage, 1863.

1690. **Johannes Hudde** (1628—1704), Burgemeester van Amsterdam, vermaard wiskunstenaar.
D. 57 × 50, hfdh. 9, gem. links op het tafelkleed:

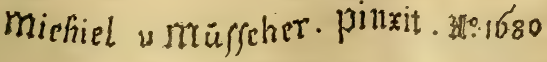

J. Houbraken sc.
Geschenk van Jhr. C. van Dedel aan het Kon. Oudh. Genootschap.
In bruikleen van het Genootschap, 1889.

1691. **Hendrick Bicker** (1649—1718).
D. 57,5 × 51, hfdh. 5, gem. onder links:

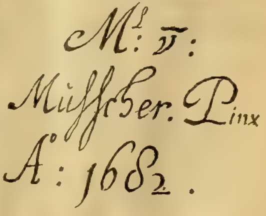

Legaat Bicker, 1881.
In bruikleen van Amsterdam, 1881.

1692. Maria Schaep, (1658—1725), echtgenoote van den voorgaande.
D. 57,5 × 51, hfd.h. 10, gem. onder rechts:

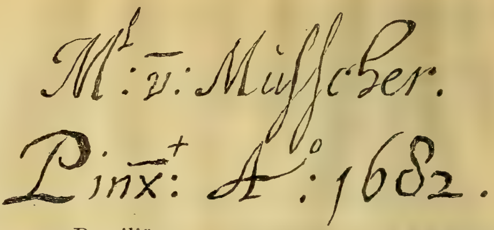

Herkomst als No. 1691.

1693. Johan Maurits van Nassau (1604—1697), Gouverneur van Brazilië.
K. 16,5 × 14, hfd.h. 6,5. Verkoopingen Jer. de Vries, Amsterdam 1853 en Amsterdam, 17 April 1894? Gek. van Fr. Muller & Co., 1896.

MUYS (Nicolaas), geb. Rotterdam, 21 April 1740, gest. aldaar, 28 Febr. 1808. Leerling van zijn vader Willem Muys en van Aart Schouman.

1694. Robbert Muys en zijn echtgenoote Maria Nozeman. Robbert Muys (1742—1825) was plaatsnijder en broeder van den schilder.
E. 62 × 47, hfd.h. 6,5, gem. onder links:

en Ao MDCCLXXVII. Verk. Baronnes Taets van Amerongen van Natewisch geb. Hodshon, Amsterdam 1892.

MIJ (Hieronymus van der), geb. Leiden, 8 Mei 1687, gest. na 1751. Leerling van Frans van Mieris den Jonge. *E.*

1695. Claudina van Royen, echtgenoote van Pieter Teding van Berkhout.
E. 38 × 30,5. Gejaarm. links beneden: *Ao 1757.* en gem. rechts op piedestal:

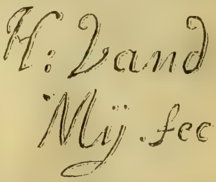

Legaat Mevr. de Wed. Prof. Domela Nieuwenhuys geb. Meier aan het Kon. Oudh. Genootschap, van hetwelk in bruikleen, 1902.

MIJN (Frans van der), geb. Dusseldorp 1719, gest. Londen 20 Aug. 1783. Zoon en leerl. van Heroman van der Mijn.

1696. Damesportret.
D. 85 × 69 lgr. gem. in linker benedenhoek:

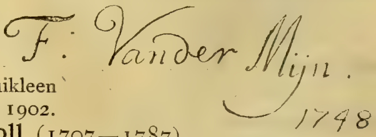

Herkomst als No. 1695. In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap, 1902.

1697. Maria Henriëtte van de Poll (1707—1787), echtgenoote van Mr. Willem Sautijn. Zie No. 933 (Toegeschreven).
D. 82 × 65 lgr. Geschenk van Jhr. J. R. S. van de Poll.

MIJN (Georges van der), geb. Londen 1723, gest. Amsterdam 10 Dec. 1763. Leerling van zijn vader Heroman van der Mijn. Hij vestigde zich 1741 te Amsterdam.

1698. Pieter Cornelis Hasselaer met zijn gezin (1720—1796). Zeven personen ten voeten uit.
D. 249 × 288 lgr. gem. links op een stoel:

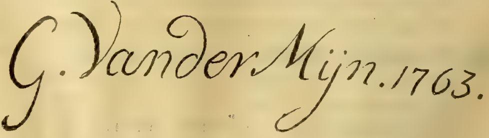

Gekocht te Amsterdam, 1887.

MYTENS (Jan), geb. 's Gravenhage omstreeks 1614, begr. aldaar 24 Dec. 1670. Waarschijnlijk leerling van zijn oom Daniël Mytens den Oude.

1699. **Cornelis Tromp** (1629—1691), Luit. Admiraal-Generaal.
D. 134 × 105 lgr., gem. onder links: *A° 1668* en:
Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

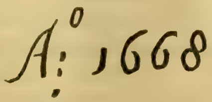

1700. **Margaretha van Raephorst** (—1690), echtgenoote van Cornelis Tromp.
D. 136 × 104,5 lgr., gem. in achtergrond rechts:
Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

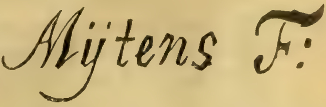

1701. **Johan van Beaumont,** Kolonel der Holl. gardes en Commandeur van den Briel.
D. 111 × 91 lgr., gem. op de balustrade rechts: ÆT: 52 A° 1661 en:
Afkomstig van het huis Ilpenstein. Verk. te Amsterdam, 3 December 1872. Gek. in 1881 met volgend No.

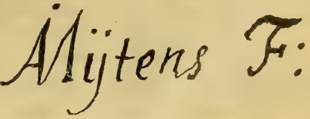

1702. **Maria de Witte Françoisdr.,** echtgenoote van den voorgaande.
D. 110 × 90 lgr., gem. op boomstam rechts boven: ÆT: 45 A° 1661 en:
Afkomst als vorig No.

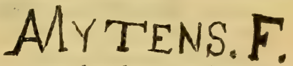

1703. **Herders-Idylle;** tegen een fontein een herder in knielende houding voor een meisje dat, van twee honden vergezeld, hem genaderd is. (De voorgestelden zijn portretten).
D. 112 × 143,5, fig.h. 59, gem. onder rechts:
Legaat van Mejuffrouw C. J. Amiabel, 's Gravenhage 1900.

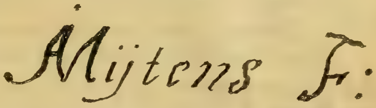

1704. **Krijgsoverste,** in harnas met een landschap tot achtergrond.
D. 109 × 91 lgr. Uit het Mauritshuis in 1885.

MYTENS (Martinus), ged 's Gravenhage 9 Juni 1648, gest. 1736 te Stockholm waar hij hofschilder was. Leerling van zijn vader Isaac Mytens. In 1677 vertrok hij naar Stockholm. *ZK.*

1705. **De Schilder zelf.**
E. 63 × 49,5, op de achterzijde staat: *Martinus Mytens, Hofschilder van de Koninginne Cristina van Sweeden.* Verk. W. Gruyter, Amsterdam 1882.

NACHENIUS (Jacob Jan), geb. 's Gravenhage 1712. Sedert 1741 te Amsterdam; gest. in Oost-Indië. Leerling van Matth. Terwesten.

1706. **Mr Johan Willem Parker** (1721—1780). Zie No. 1844.
D. 42 × 36, hfdh. 9, gem. op een gordijn:
Behoort tot de verzameling de Ruyter. Gekocht 1895.

1707. **Jacoba Maria van Bueren,** echtgenoote van den voorgaande. Zie No. 1845.
D. 41 × 36, hfd.h. 8, gem. op een gordijn:
I. I. Nachenius fecit 1746. Herkomst als No. 1706.

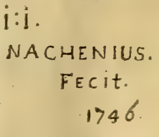

NAIVEU (Mathijs), geb. Leiden omstreeks 1647, gest. Amsterdam omstreeks 1721. Leerling van Gerard Dou. Woonde sedert 1677 te Amsterdam.

1708. De Heilige Hieronymus, in knielende houding, bij een met een Smyrnaasch tapijt overdekt altaar.
E. 37 × 29,5, hfdh. 6, gem. links beneden:

Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

1709. Tooneelvertooning in de open lucht, met vele figuren.
D. 55 × 70, hfdh. 4. Behoort tot een serie van vier schilderijen, in 1698 geschilderd. Verk. Snouck van Loosen, Enkhuizen 1886.

NATUS (Anthony), geb. 1636, gest. 1660.

1710. Kaartspelende jongens, in de buitenlucht nabij een steenen trap; achter de twee knapen een man, die toeziet.
D. 53 × 46,5, fig.h. zitt. 26,5, gem op een zuil rechts:

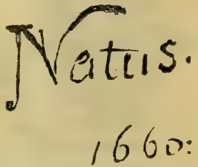

Geschonken door tusschenkomst van Dr. C. Hofstede de Groot, 1897.

NAVEZ (François Joseph), geb. Charleroi 16 Nov. 1787, gest. Brussel 1839. Leerling van Pierre Joseph Célestin François. *L.*

1711. De Opwekking van den Zoon der Sunamitische Vrouw door den Profeet Elisa.
D. 254 × 320 lgr., gem. rechts op den voorgrond: *F. J. Navez Rome 1821.* Gekocht tentoonstelling Brussel, 1821.

1712. Eerste Ontmoeting van Isäac en Rebecca.
D. 321 × 394 lgr., gem. rechts op den voorgrond: *F. J. Navez 1826.* Herkomst als No. 1711.

NECK (Johan van), geb. Naarden 1636, gest. Amsterdam 1714. Leerl. van Jacob Backer. *E.*

1713. Anatomische Les van Prof. Frederik Ruysch (1638—1731). De professor houdt ontleedkundige beschouwingen op een kinderlijkje.
D. 142 × 203 lgr., gem.:

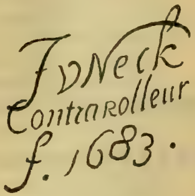

In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1714. Cornelis Jacobsz. de Boer (—1673). Kapitein ter zee.
D. 114,5 × 87,5 lgr., gem. in den rechter benedenhoek:

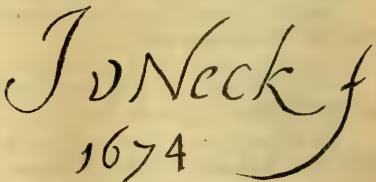

Afgestaan door het Gemeentebestuur van Enkhuizen 1902.

NEEFFS DE OUDE (Pieter), geb. Antwerpen kort na 1577, gest. aldaar tusschen 1657 en 1661.

1715. De Predikheerenkerk te Antwerpen, van binnen gezien; in het middenschip beweegt zich een processie.
E. 68 × 105,5, fig.h. 9, gem. op kolom rechts:

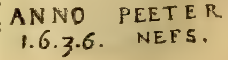

Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

1716. Een Kerk bij kaarslicht; een vijfhoekig Gothisch koor gezien uit het middenschip; verschillende figuren waaronder enkele fakkeldragers.
E. 50,5 × 81, fig.h. 7, gem. op den laatsten pijler rechts:
Herkomst als No. 1715.

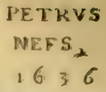

1717. Een Kerk van binnen, tijdens den dienst aan een zijaltaar.
E. 24,5 × 35,5, fig.h. 4, vermoedelijk valsch gem. in den rechter bovenhoek. Van achteren een lak met het wapen van Oranje-Nassau. Kab. van Heteren, 1809.

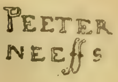

NEER (Aert van der), geb. Amsterdam 1603, gest. aldaar 9 Nov. 1677.

1718. Landschap; een eenigszins heuvelachtige streek; op den tweeden grond, bij enkele boomen, een uitspanning.
D. 31 × 43, gem. in het midden onderaan:
Afk. van de verz. Gijsbert de Clercq, 1899.
Overgen. van de Vereen. Rembrandt, 1901.

1719. Winterlandschap; een bevroren rivier nabij de wallen van een stad; op het ijs drie paren zich vermakende met kolven en verderop nog enkele andere figuren.
E. 53 × 67, fig.h. 8, gem. rechts beneden:
Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814.

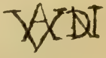

1720. Riviergezicht bij winter; op het ijs van een breede rivier talrijke figuren, waaronder schaatsenrijders en kolfspelers; op den voorgrond rechts enkele boomen; naar het verschiet links een groote stad.
D. 64 × 79, fig.h. 6,5 gem. op een boomstam links:
Gekocht van A. Brondgeest, 1839. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1721. Landschap; tusschen hooge boomen een stil water; rechts een kerk; op den voorgrond een jager.
D. 38 × 58,5 fig.h. 6, gem. rechts beneden. Van boven is een strook van 6,5 c.m. aangezet. Verz. v. d. Hoop als No. 1720.

NEER (Eglon Hendrik van der), geb. Amsterdam 1635 of 1636, gest. Dusseldorp 3 Mei 1703, waar hij hofschilder van den keurvorst van de Palts was. Van 1663 tot 1679 woonde hij te Rotterdam. Leerling van zijn vader Aert van der Neer en van Jacob van Loo.

1722. De jonge Tobias met den Engel, in een bergachtig landschap.
E. 17 × 24,5, fig.h. 7, gem. rechts:
Kabinet van Heteren, 1809.

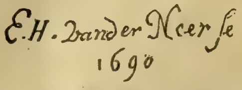

NELLIUS (Martinus), werkzaam te Leiden in de tweede helft der 17e eeuw.

1723. Vruchten; peren, mispels en een glas op een plint.
E. 41,5 × 34,5, gem. onder links:
Afkomstig uit Groningen.
Verkooping coll. Meffre, Parijs 1863.
Legaat D. Franken Dz., 1898.

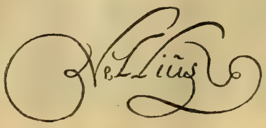

NETSCHER (Caspar), geb. Heidelberg 1639, gest. 's Gravenhage 15 Jan. 1684. Kwam al zeer jong naar Holland, werd te Arnhem leerling van Herman Coster en te Deventer van Gerard ter Borch. Sedert 1660 woonde hij te 's Gravenhage. *ZK.*

1724. Moederzorg; een rijkgekleede dame, zittend in een slaapkamer, maakt het toilet van een aan haar schoot geknield knaapje.
E. 44,5 × 38, fig.h. 27, gem. onder rechts:
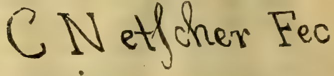

D. J. Sluyter sc. Kabinet van Heteren, 1809.

1725. Portret van eene aanzienlijke jonge Vrouw. Ten voeten uit.
D. 88 × 69, fig.h. 71, gem. onder links:

In bruikleen van de Familie van Weede-Stichting te Utrecht 1897.

1726. Constantin Huygens (1596—1687).
27 × 23, hfdh. 7, gem. onderaan rechts:
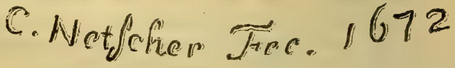

A. Blooteling sc. Gek. door Koning Willem I, 1825.

1727. Mr. Coenraad van Beuningen (1622—1693).
D. 48 × 39,5, hfdh. 8, gem. in achtergrond rechts:
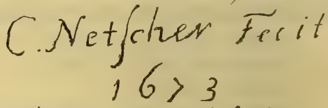

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1728. Helena Catharina de Witte, echtgenoote van Iman Mogge.
D. 49 × 40, hfdh. 7, gem. onder links:
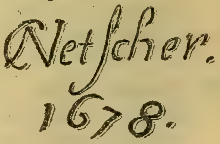

Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

1729. Mansportret, voorstellende waarschijnlijk een lid van de familie van Citters.
D. 49 × 39, hfdh. 9, gem. links onder:
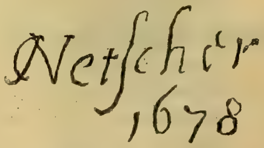

Gelegateerd door den heer Mr. A. J. W. Farncombe Sanders te 's Gravenhage, 1887.

1730. Vrouwenportret, voorstellende een lid van de familie van Citters.
D. 49 × 39, hfdh. 9, gem. op schoudershoogte:
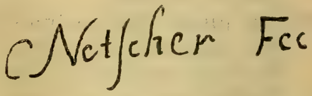

Herkomst als No. 1729.

1731. Cornelis Backer (1633-1681), Raad, Schepen en Kolonel der burgerij te Amst.

D. 50 × 42, hfdh. 9. Gekocht in Engeland, 1881.

1732. Willem III, Prins-Stadhouder, staande in een landschap; ruitergevecht in den achtergrond.
D. 80,5 × 63, hfdh. 8, gem. onder links:
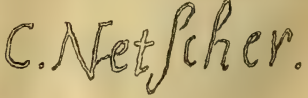

Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1720. A. van der Neer.

1822. Is. van Ostade.

1815. Adr. van Ostade.

1813. Adr. van Ostade.

1828. J. Ovens.

BOSTON PUBLIC

1977. J. A. van Ravesteyn.

1733. **Maria Stuart,** gemalin van den voorgaande. Tegenhanger van voorgaand No.
D. 80,5 × 63,5, hfdh. 8. Herkomst als No. 1732.

1734. **Willem III,** Prins Stadhouder, ten voeten uit. Copie van No. 1732, misschien door *Johan van Huchtenburg.*
D. 80 × 64, fig.h. 63. Verk. M. C. van Hall, 1858.

1735. **Menno Baron van Coehoorn** (1641—1704), Generaal der artillerie en beroemd vestingbouwkundige. Copie waarschijnlijk naar het origineel in het bezit van Kolonel J. J. Wierts.
D. 96 × 79 lgr. J. Houbraken sc.
Legaat M. D. Graaf van Limburg Stirum, 1891.

1736. **Pieter Rendorp** (1648—1699). Copie.
D. op E. 48 × 39, hfd.h. 9. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

1737. **Johanna Hulft** (1649—1699), echtgenoote v. d. voorgaande. Copie.
D. op E. 48 × 39, hfd.h. 8. Herkomst als No. 1736.

1738. **Jan Boudaan Courten** (1635—1716), Schepen van Middelburg. Copie door *Philip van Dijk.*
D. 49 × 40, hfd.h. 8,5. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

1739. **Anna Maria Hoeufft** (1646—1715), echtgenoote van den voorgaande. Copie door *Philip van Dijk.*
D. 49 × 40 hfd.h. 8. Herkomst als No. 1738.

NETSCHER (Constantijn), ged. 's-Gravenhage 16 Dec. 1668, begr. aldaar 27 Maart 1723. Leerling van zijn vader Caspar Netscher.

1740. **Jacob Jan de Backer** (1667—1718).
D. O. 50 × 42, hfd.h. 8,5
gem. onder rechts:

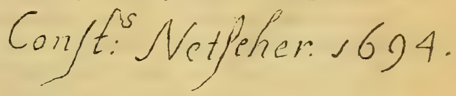

Legaat Bicker, 1881. In bruikleen van Amsterdam, 1881.

1741. **Agatha Bicker** (1671—1706), echtgen. v. d. voorg.
D. O. 53 × 42, hfdh. 9, gem. rechts:

Herkomst als No. 1739.

NEUHUYS (Albert), geb. Utrecht 10 Juni 1844, leerling van G. Craeyvanger en van de Antwerpsche Akademie.

1742. **Visschersvrijage;** binnenhuis.
D. 79 × 59, fig.h. zitt. 45. gem. links op den voorgrond: *Alb. Neuhuys f 80.*
C. Ed. Taurel sc. Gek. tentoonstelling Amsterdam, 1880.

NEUHUYS (Joseph), geb. Utrecht 7 April 1841, gest. Warmond 1890; leerling van zijn broeder Albert en van de Antwerpsche Akademie.

1743. **Boschachtig Landschap met opkomende Bui.**
M. 27,5 × 36, gem. op voorgrond rechts: *Josef Neuhuys.* Verkregen van de Koninklijke Bibliotheek en door haar getrokken uit de verloting der Kunstkroniek, 1887.

NICKELEN (Isaac van), kwam in het St. Lucasgilde te Haarlem 1660, begr. aldaar 27 December 1703. *E.*

1744. **Gezicht in de St. Bavokerk te Haarlem,** door het middenschip en over de banken heen naar het koor.
D. 49 × 43, fig.h. 5. Gek. in 1806.
Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

NICOLAS (L), Fransch schilder, werkzaam in de 2de helft der 19e eeuw te Parijs (?).

1745. Naaktstudie; een jonge vrouw, rustende op het gras.
D. 67,5 × 94, hfdh. 14, gem. onder rechts: *L. Nicolas 86.* Geschenk van Mevr. de douairière B. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

NICOLIÉ (Josephus Christianus), geb. Antwerpen 1798, gest. aldaar 1854.

1746. De St. Jacobskerk te Antwerpen, tijdens den dienst aan een zijaltaar.
M. 66 × 52,5, fig.h. 6, gem. rechts op den voorgrond: *J. C. Nicolié 1825.* Gekocht tentoonstelling Haarlem, 1825.

NIEULANDT (Adriaen van), geb. Antwerpen 1587, gest. Amsterdam 7 Juli 1658. Leerling van Pieter Isaacsz. en van Frans Badens te Amsterdam.

1747. Optocht der Leprozen op Kopper-Maandag te Amsterdam, gezien op den Dam met de Waag in het midden; links het oude Stadhuis, rechts, in den achtergrond het Damrak; het plein is bevolkt met tallooze menschen van allerlei rang en stand.
D. 212 × 308, fig.h. 38,5, gem. op een lei of bord op den voorgrond:

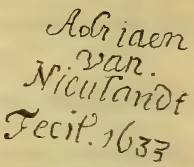

S. Fokke sc. Vroeger in het spreekvertrek van het Leprozenhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1897.

1748. Allegorie op den Vrede van Munster, 1648. Frederik Hendrik staat in een triomfwagen; Prins Willem II wordt door den Vredesengel een olijftak aangeboden. Rechts het portret van den schilder.
D. 137 × 106, fig.h. 32, gem. op een trom:

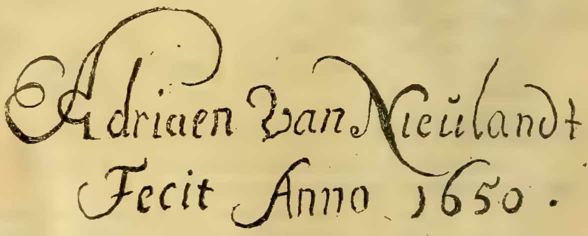

Veiling Fred. Muller, 1902.

1749. Amphitrite.
D. 165 × 200, hfdh. 7, gem. op een drijvend plankje.

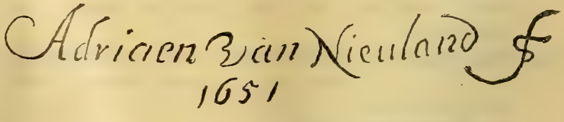

Geschenk v. Dr. A. Bredius, 1892.

NIEULANDT (Adriaen van) en LASTMAN (Claes Pietersz.). Zie op *Lastman.* Het Korporaalschap van Kapitein Abram Boom en Luitenant Antonie Oetgens, No. 1424.

NIEULANDT (Jacob van), geb. 1592 of 1593, waarschijnlijk te Amsterdam gest. Dec. 1634. Jongere broeder van Adriaen van Nieulandt. Woonde 1614 te Amsterdam.

1750. Vischverkoopers; een vischboer en een jonge vrouw achter een vischbank met velerlei visch; een dame doet haar inkoop. In den achtergrond gezicht op een stadsvest.

D. 156 × 207 lgr., gem. rechts: Aangekocht te Chelsea, 1898.

NOËL (Paul Joseph), geb. Waulsort a/d Maas 20 April 1789, gest. Sosoye 1822. Leerling van Guillaume Jacques Herreyns. *E.*

1751. Amsterdamsch Straattooneel met gezicht op de Westerkerk; wanordelijkheden op een groentenmarkt, door twee dronken mannen veroorzaakt.

D. 75 × 90, fig.h. 25, gem. rechts op den voorgrond: *NOËL 1821.* Huygens sc., Madou lith. Van een tentoonstelling te 's Gravenhage, 1833.

1752. In den Wijnberg; de wijngaardenier wil een jong meisje omhelzen. E. 22 × 18, hfd.gr. 75. Anonymus sc. Aangekocht in 1826.

NOOMS (Reinier) gezegd **Zeeman**, geb. Amsterdam 1623, gest. tusschen 1667 en 1668; maakte groote zeereizen. *E.*

1753. De Zeeslag bij Livorno, 14 Maart 1653.

D. 142 × 225, gem. op een groote vlag. Op een als in de lijst gestoken papier leest men een verklaring der voorstelling. Afkomstig van de Directie van den Levantschen handel, 27 Juni 1826.

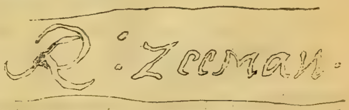

1754. Gezicht op het Bothuisje en het IJ te Amsterdam.

D. 49 × 64, gem. op een vaartuig: Verk. W. Gruyter, Amsterdam 1882.

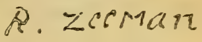

1755. Gezicht op Tunis.

D. 65,5 × 110, gem. op een berg in het midden: Afkomstig van de Admiraliteit te Amsterdam. Later overgegaan naar de Modelkamer van het Departement van Marine te 's Gravenhage.

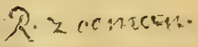

1756. Gezicht op Tanger.

D. 63 × 110, gem. in een vlag: *R. Zeeman.* Herkomst als No. 1755.

1757. Gezicht op Syracuse.

D. 63 × 110, gem. in een vlag: *R Zeeman.* Herkomst als No. 1755.

1758. Gezicht op Algiers.

D. 63 × 110, gem. in een vlag: *R. Zeeman.* Herkomst als No. 1755.

1759. Het Verbranden der Engelsche Vloot op de Rivier bij Rochester, Juni 1667.

D. 114 × 171. Afkomstig van de Modelkamer van het Departement van Marine te 's Gravenhage.

NOORDT (Joannes van), schilder, geb. Amsterdam en aldaar werkzaam tot na 1676. *E.*

1760. Dionys Wynands.

D. 126 × 103.5 lgr., gem. in achtergr. rechts: *Ano 1664* en: Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1886.

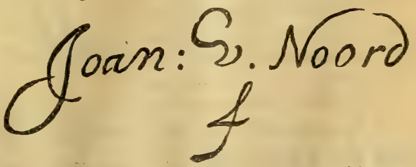

1761. Dezelfde.

K. 20,5 × 16, hfdh. 4,5, gejaarmerkt in achtergrond :rechts *1664*; aan de achterzijde staat: *Dionis Wynands.* Herkomst als No. 7160.

1762. De Grootmoedigheid van Scipio. Voor Scipio, die van zijn troon is opgestaan, ligt de Iberische prinses geknield, haar bruidegom bij de hand houdend en vergezeld van een talrijk gevolg.
D. 103 × 88 fig.h. 55, gem. beneden rechts: *Ano 1672* en:

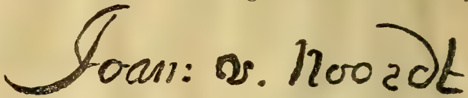

Verk. H. Muilman Amsterdam, 1813. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

NOORT (Pieter Pietersz. van), geb. 1592, werkzaam te Leiden van vóór 1626 tot 1648; later waarschijnlijk te Zwolle.

1763. Visschen; op een tafel bij een emmer en een vischhengel liggen een karper en een zoodje baars.
D. 66 × 79, gem. onder links:

Verk. Jhr. W. Gockinga, Amsterdam 1883 met volgend Nommer.

1764. Visschen; een snoek en enkele vorens liggen op een tafel, waarbij een emmer en een vischhengel.
D. 66 × 79,5, gem. in het midden onderaan:

Herkomst als No. 1763.

NOTER (Pieter François de), geb. Waelhem 23 Febr. 1779, gest. Gent 1842. Leerling van Johannes Franciscus van Geel. *E.*

1765. De Sassche poort te Gent; ijsgezicht met schaatsenrijders.
M. 85,5 × 112, fig.h. 9, gem. links op een boomstam: *P. F. de Noter 1827.*
Gekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1827.

1766. De St. Walburgkerk te Oudenaerde, gezien van een plein met zeventiend'eeuwsche huizen.
M. 58 × 55, fig.h. 6, gem. onder rechts: *P. F. de Noter 1828.*
Gekocht tentoonstelling Haarlem, 1825.

1767. De Polyptiek van Hubert en Jan van Eyck in de Sint Bavo te Gent.
D. 97 × 78, fig.h. 23,5, gem. onder rechts: *P. F. de Noter 1829.*
Uit het Nederl. Museum.

NOUTS (Michiel), werkzaam in het midden der 17e Eeuw, waarschijnlijk te Delft.

1768. Vrouwenportret; een dame van middelbaren leeftijd, gezeten in een armstoel.
D. 108 × 85,5 lgr. gem. op den achtergrond links:

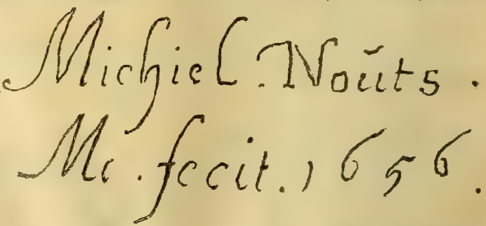

Afkomstig verzameling Gijsbert de Clercq, 1899
Overgenomen van de Vereeniging Rembrandt 1900.

NUYEN (Wijnand Jan Joseph), geb. 's Gravenhage 4 Maart 1813, gest. aldaar 2 Juni 1839. Leerling van Andreas Schelfhout. *L-E.*

1769. Een Bouwval, in een heuvelachtige gedeeltelijk met hout bezette streek.
D, 99 × 141,5, gem. links op het water: *W. J. J. Nuyen f. 36.*
Aangekocht in 1877.

NIJMEGEN (Dionys van), geb. Rotterdam 1705, gest. aldaar 28 Aug. 1798. Zoon en leerling van Elias van Nijmegen.

1770. De Schilder zelf.
K. O. 17 × 13, hfd.h. 6,5. Op de achterzijde staat: »Dit is de afbeelding van Dionys van Nijmegen, Kunstschilder en door hemzelven geschilderd enz.« Veiling Roos & Co., te Amsterdam 1900 met volgend No.

1771. Sara Stiermans, echtgenoote van den voorgaande.
K. O. 17 × 13, hfd.h. 6. Op de achterzijde staat: »Dit is de Afbeelding van Vrouwe Sara van Nijmegen geb. Stiermans, Huisvrouw, van Dionys van Nijmegen en door denzelfden geschilderd, enz. Herkomst als No. 1770.

1772. Dionys van Nijmegen Eliasz. Kleinzoon van den schilder als kind, ten voeten uit.
D. 80 × 66, fig.h. 67, gem. op het voetstuk van een pilaster:
DIONYS VAN NIJMEGEN, ELIASZOON oud XI jaren
GESCHILDERT DOOR
DIONYS VAN NYMEGEN ELIASZOON oud 86 jaren, 1790.
Verkooping J. Hollander, Brussel 1888.

1773. Frans de Haes (1708—1761). Dichter en taalgeleerde te Rotterdam.
Koper ov. 11 × 9. In grauw geschilderd hfdh. 3, gem. links: D: V: NYMEGEN. pinx.
Aan de achterzijde staat: *F de Haas 1708.*
Behoort bij het Panpoëticon Batavum. Zie op Arn. van Halen pag. 111 en vv.

1774. Cornelis van der Pot (1670—1719), Dichter te Rotterdam.
Koper ov. 11 × 9. In 't grauw geschilderd, hfdh. 3, gem. links: D Nymegen
Aan de achterzijde staat: *Corn. van der Pot, 1707.*
Herkomst als No. 1773.

1775. Adriaan van der Vliet (1708—1777), Dichter te Rotterdam.
Koper ov. 11 × 9. In grauw geschilderd, hfdh. 2,5. Aan de achterzijde staat: *A. v. Vliet 1707.* Herkomst als No. 1773.

1776. Mr. Adriaen Paets, Bewindvoerder der O. I. Compie, Kamer van Rotterdam, 1734.
D. ov. 82 × 68 lgr., gem. rechts: D. VAN NYMEGEN. Afkomstig van het voormalig kantoor der O. I. Compie te Rotterdam. Zie No. 2666.

1777. Hugo du Bois, Bewindvoerder der O. I. Compagnie, Kamer van Rotterdam, Anno 1734.
D. ov. 82 × 68 lgr. Herkomst als No. 1776.

OBERMAN (Anthony), geb. Amsterdam 1781, gest. aldaar 20 Oct. 1845. *E.*

1778. Twee Ruiters in een Landschap, de een te paard, de ander afgestegen.
M. 29 × 36, fig.h. 11 gem. links beneden: *A Oberman 1817.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1779. Paard in de Weide, met drie paarden op den achtergrond.
D. 60 × 54 dierh. 27 gem. beneden rechts: *A. Oberman 1828.*
Herkomst als No. 1778.

1780. **Paard bij het Koetshuis.**
D. 61 × 54,5, dierh. 29, gem. links op den emmer: *A. Oberman 1828.*
Herkomst als No. 1778.

OCHTERVELT (Jacob), geb. Rotterdam omstreeks 1635, gest. vóór 1700 vermoedelijk te Amsterdam, waar hij sedert 1674 omstreeks gevestigd was.

1781. **Vier Regenten van het Leprozenhuis, de Binnenvader en een vrouw met twee kinderen, 1674.** De regenten zijn Anthony de Haes, Gillis Hens, Dr. Bonaventura van Dortmont en Isaac Hudde. Beelden ten voeten uit en gegroepeerd om een tafel.
D. 156 × 200, hfdh. 12, gem. onder links:

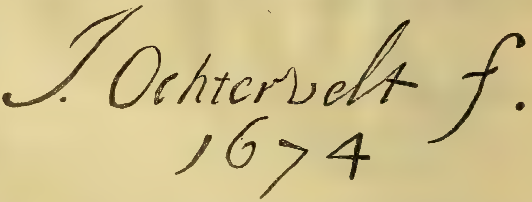

Vroeger in de Regentenkamer van het Leprozenhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1782. **De Speellieden;** zij zijn een deftige kamer binnengetreden en spelen voor het hun toelachende dochtertje des huizes, staande tusschen moeder en dienstmaagd.
D. 75 × 60, fig.h. 45. gem. in linker benedenhoek.

Aangekocht op de verkooping van 28 Febr. 1878, Amsterdam.
Legaat van Mevrouw de douairière M. H. Insinger geb. van Loon, 1903.

ODEKERCKEN (Willem van), werkzaam te 's Gravenhage omstreeks 1631 en te Delft van 1643 tot na 1677.

1783. **De schurende Vrouw,** aan het werk in een keuken.
E. 73 × 59, fig.h. 53, gem. op een kast rechts aan den wand.

Geschenk van den heer A. Willet, 1885.

ODEVAERE (Joseph Dionysius), geb. Brugge 2 Oct. 1778, gest. Brussel 26 Febr. 1830. Leerling van Jacques Louis David. *E - L.*

1784. **De laatste Verdedigers van Missolonghi,** 22 April 1826.
E. 58 × 86, fig.h. 37, gem. rechts op een trede: *J. Odevaere 1826.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

OEVER (Hendrick ten), werkzaam in de tweede helft der 17e eeuw te Amsterdam en te Zwolle. Leerling in 1659 van Cornelis de Bie te Amsterdam.

1785. **Familietafereel;** het gezin bestaat uit vader, moeder, vier kinderen en een dienstmeisje. De ouders zijn gezeten.
D. 194 × 208 lgr., gem. op den voorgrond rechts:

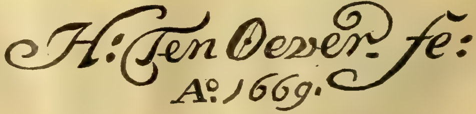

Gekocht in 1873.

OLIPHANT (Jacobus Oliphant), werkzaam in het midden der 18e eeuw.

1786. Johannes Thedens, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, 1741—1743.
K. 35 × 24, hfdh. 8, gem. in den achtergrond rechts: *Johannes Thedens, Gouv. Gen. van Nederland. Indie, etatis Suae 64*, waaronder:

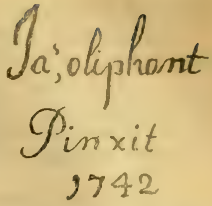

Herkomst zie No. 328.

OLIS (Jan), geb. Gorinchem omstreeks 1610, gest. na 1655, waarschijnlijk te Amsterdam; werkzaam ook te Dordrecht.

1787. Een Keuken; op den voorgrond een groote tafel met geplukt wild, groente en ooft; daarachter steekt een vrouw een hoen aan het spit; een meisje is bij haar. Vóór zit een man te drinken.
E. 68,5 × 81,5, fig.h. 29,5, gem. op het tafelblad:

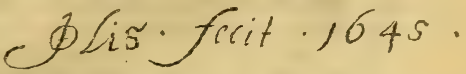

Nationaal Museum, 's Gravenhage, 1808.

OMMEGANCK (Balthasar Paul), ged. Antwerpen 26 Dec. 1755, gest. aldaar 18 Jan. 1826. Leerling van Hendr. Jos. Antonissen. *L.*

1788. Landschap in West-Vlaanderen, gestoffeerd met figuren en vee.
M. 74 × 89, dierh. 10, gem. links op den voorgrond: *B. P. Ommeganck.*
Gekocht tentoonstelling Brussel, 1824.

OOSTERDIJK (W.) Hollandsch schilder, werkzaam na het midden der 17e eeuw.

1789. Portret van een Jongeling, ten voeten uit.
D. 153 × 122, lgr. gem. links op den voorgrond.

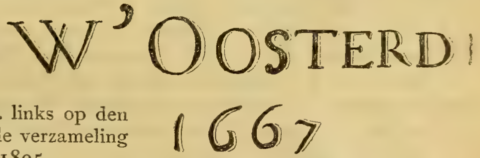

Behoort tot de verzameling de Ruyter. Gekocht in 1895.

1790. Portret van een Meisje, ten voeten uit.
D. 148 × 126 lgr., gem. rechts op een pilaster:

Herkomst als No. 1789.

OPPERDOES (Jan Pietersz.), geb. Amsterdam 1631 of 1632. Leerling van Govert Camphuysen.

1791. Een Hofstede; op den voorgrond verschillende figuren.
E. 39 × 58 fig.h. 8 gem. in een huisgevel:

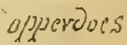

Verk. Graaf Rasponi, Amsterdam, 1883.

OPZOOMER (Simon), geb. Rotterdam 19 Sept. 1819, gest. Antwerpen 1878. Leerling van M. J. van Bree.

1792. Valdez en Magdalena Moons bij het Beleg van Leiden.
M. 77,5 × 65, figh. zitt. 44 gem. boven rechts: *Simon Opzoomer.*
Gekocht van den schilder, 1850. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1793. Johan van Oldenbarneveldt; zijn laatste gebed vóór de terechtstelling.
D. 108 × 82 hfdh. 10, gem. *Simon Opzoomer.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

ORMEA (Willem), omstr. het midden der 17e eeuw werkz. voornamelijk te Utrecht, gest. na 1660. Leerling van zijn vader Marcus Ormea.

1794. Visschen; op een houten plint velerlei visch, eenige schelpen en een mand met bot.

E. 54,5 × 92 w.gr., gem. op de vischbank links: W. ORMEA *fecit* 1638.

Gekocht te Utrecht in 1898.

OS (Gregorius Jacobus Johannes van), geb. 's Gravenhage 20 Nov. 1782, gest. Parijs, 23 Juli 1861. Leerling van zijn vader Jan van Os. *L.*

1795. Bloemstuk; een ruiker in een flesch.

E. 38 × 21 w.gr., gem. op de tafel: *G. J. J. van Os.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1796. Landschap in de Omstreken van Hilversum; een weide tusschen zwaar geboomte.

D. 81 × 100, dierh. 5,5. De dieren geschilderd door zijn broeder *Pieter Gerhardus van Os.* Gem. links op den voorgrond: *G. J. J. van Os, P. G. van Os.* Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

1797. De Lente; een weelderige ruiker in een Grieksche vaas, waaronder een bronzen fries.

D. 149 × 116, gem. op het steenen plint: *G. J. J. van Os 1816.*
Gekocht tentoonstelling Amsterdam, 1816.

1798. De Herfst; dood wild, waarbij bloemen en eenig jachtgerei.

D. 146 × 116, gem. op het steenen plint *G. J. J. van Os. 1818.*
Gek. tentoonstelling Haarlem, 1825.

OS (Jan van), ged. Middelharnis 23 Febr. 1744, gest. 's Gravenhage 7 Febr. 1808. Leerling van Aart Schouman.

1799. Bloemen, Vruchten en dood Gevogelte.

M. 89 × 72, gem. op het marmeren plint: *J. van Os. Fecit 1774.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

OS (Maria Margrita van), geb. 's Gravenhage 1780, gest. aldaar 17 Nov. 1862. Leerling van haar vader Jan van Os.

1800. Stilleven; een tafel met een rood kleed overdekt, waarop een geslepen glas en een schotel met een citroen.

E. 27 × 23, gem. op het tafelblad rechts: *M. M. van Os.*
Gekocht tentoonstelling Haarlem, 1825.

OS (Pieter Gerhardus van), geb. 's Gravenhage 8 Oct. 1776, gest. aldaar 28 Maart 1839. Leerling van zijn vader Jan van Os. *E - L.*

1801. Aan den Rijnkant; heuvelachtig landschap met rustend vee op den voorgrond.

M. 38 × 52 dierh. 9,5, gem. links op den voorgrond: *P. G. van Os. 1806.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem, 1885.

1802. Avondstond; landschap aan den Rijn; in een weide liggen eenige koeien.

D. 88 × 119 dierh. 11,5 gem. rechts op den voorgrond: *P. G. van Os ft 1816.*
Gek. tentoonstelling Amsterdam, 1816,

1803. Vooravond; bergachtige streek met twee veedrijvers op den voorgrond.

D. 70 × 81,5, dierh. 11,5, gem. links op den voorgrond: *P. G. van Os f.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem 1885.

1804. Namiddag; in een heuvelachtige streek, in de schaduw van eenige hooge berken, een herder en herderin met eenig vee.
D. 147 × 184,5, dierh. 23, gem. links op den voorgrond: *P. G. van Os ft 1820.*
Gekocht tentoonstelling Haarlem, 1825.

1805. Kozakkenvoorpost in 1813; vier kozakken bij een nachtvuur.
E. 22 × 27, fig.h. te paard 14, gem. op den voorgrond rechts: *P. G. van Os.*
Geschenk van Jkvr. Ploos van Amstel aan het Kon. Oudh. Genootschap, 1886, van hetwelk in bruikleen, 1889.

1806. Het Door-ijzen van de Karnemelksloot bij Naarden 1814.
D. 99 × 131, fig.h. 15, gem. rechts op den voorgrond: *P. G. van Os fecit.*
Uit het Paviljoen »Welgelegen« te Haarlem 1885.

1807. Het Beschieten van Naarden in 1814.
D. 60 × 80, fig.h. 9, gem. midden op den voorgrond: *P. G. van Os fecit.*
Herkomst als No. 1806.

1808. De Halve Maan voor Naarden bij het Beleg in 1814.
D. 99 × 132, fig.h. 12, gem. rechts op een blad papier: *P. G. van Os fecit.*
Herkomst als No. 1806.

1809. De Kazematten van Naarden in 1814.
D. 55 × 65, gem. op den voorgrond links: *P. G. van Os f 1814.*
Herkomst als No. 1806.

1810. Leeuw, staande met geopenden muil.
D. 187 × 130 lgr., gem. rechts op den voorgrond: *P. G. van Os. f.*
Herkomst als No. 1806.

OSSENBEECK (Willem), werkzaam tegen het midden der 17e eeuw.

1811. Mercurius en Io. Io, door de ijverzucht van Juno in een koe veranderd, wordt door Mercurius tot haar vader terug gevoerd.
E. 37,5 × 56, fig.h. 12,
gem. onder links:

Leg. L. Dupper Wz., 1870.

1812. Landschap met Herders en Vee.
E. 49 × 65, fig.h. zitt. 22, gemerkt beneden links:
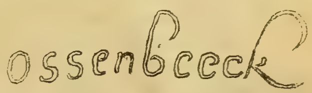

Legaat A. A. des Tombe, 1903.

OSTADE (Adriaen van), ged. Haarlem 10 Dec. 1610, begr. aldaar 2 Mei 1685. Leerling van Frans Hals. *E.*

1813. Schilderswerkplaats; een ruim en hoog vertrek met invallend licht door een klein venster met in lood gevatte ruitjes; op den voorgrond de schilder aan den arbeid.
E. 37 × 35, fig.h. 12, gem. op een bankje links:

Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

1814. Kwakzalver in het dorp; hij staat achter een vat en biedt een fleschje aan een boer en een oude vrouw.
E. 27,5 × 22, fig.h. 12,5, gem. onder rechts. Anonymus sc. W. Unger sc.
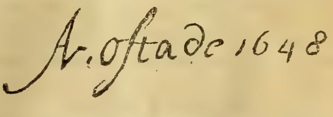

Verk. D. Teengs, Amsterdam 1811.
Kabinet J. Rombouts, 1850.
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1815. De Bakker; hij hangt over zijn onderdeur en blaast op zijn hoorn.
E. 27,5 × 22, hfd.h. 17. A. v. Ostade sc. Verk. P. de Heere van Holy, Rotterdam 1824. Kab. J. Rombouts. Herkomst als No. 1814.

1816. **De vroolijke Boer,** luid lachend en in zijn armen een bierkan houdend.
E. 16,5 × 14,5, hfd.h. 6, gem. in achtergr. rechts. Verkoopingen P. Fouquet, 1801 en G. van der Pot, Rotterdam 1808.

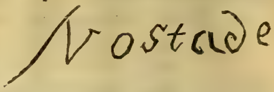

1817. **Boerengezelschap,** gezeten in een binnenhuis nabij een' hooge schouw; één staat er, met een kan in de hand, een verhaal te doen.
K. 38 × 48, fig.h. 16, gem. onder rechts;
B. A. Dunker sc. van Kesteren sc.
Verkoopingen Lormier, 1763, Choiseul, 1772 en Hertogin van Berry.

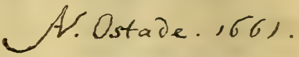

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1818. **Rustende Reizigers;** in den hof van een herberg zitten twee mannen te drinken en te praten, de waardin is achter hen; op den achtergrond meer figuren.
E. 36 × 30, fig.h. zitt. 14, gem. links beneden:

Gerstenhauer Zimmerman lith.
J. A. Boland sc. Kabinet van Heteren, 1809.

1819. **Vertrouwelijk Onderhoud;** een boer en boerin bij elkaar gezeten aan een tafel.
E. 21 × 18,5 hfdh. 3, gem. op den tafelrand:

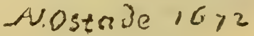

Verkooping Jhr. Goll van Frankenstein, Amsterdam 1833. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1821. **Het Haringvrouwtje,** gezeten in de deur van een landelijke woning, met wijngaard begroeid. Een boer staat met haar te praten.
E. 40 × 32,5 fig.h. 19,5, gem. op een blad papier in het venster rechts:

Waarschijnlijk is later, links van onderen, op een kast gezet:

Afkomstig van Mevrouw Messchert van Vollenhoven geb. van Lennep te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1892.

OSTADE (Isack van), ged. Haarlem 2 Juni 1621, begr. aldaar 16 Oct. 1649. Leerling van zijn broeder Adriaen van Ostade.

1822. **Boerenherberg,** waarvoor een wit paard aan een krib wordt gevoederd; op den voorgrond eenige rustende reizigers en bedelaars; in het verschiet verschillende figuren.
E. 52 × 69, paardh. 9, gem. in het midden onderaan:

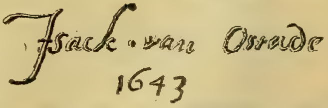

W. Unger sc.
Kabinet van Heteren, 1809.

1823. **Boerenherberg;** een boer maakt het tuig in orde van een schimmel die voor een kar gespannen is. In het prieel van de bouwvallige herberg zitten rookende boeren, die door de waardin bediend worden.
E. 56 × 48, gem. op achtergrond rechts:

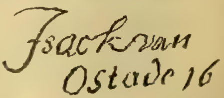

Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

OUDENROGGE (Johannes Dircksz.), geb. Leiden 1622, gest. Haarlem 1653.

1824. **Weverswerkplaats,** met rechts een weefgetouw; links zitten

drie mannen bij den haard; op den achtergrond is eene vrouw aan de bezigheid.
E. 41 × 56, fig.h. 15, gem. in het midden onderaan:
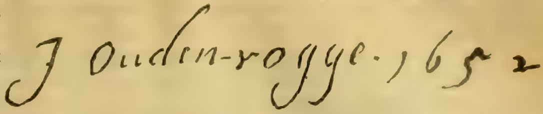
Verkooping en Wed. A. de la Court—Backer, Leiden 1766 en J. A. Versijden van Varick Leiden 1791. Gekocht in Juni 1819.

OUWATER (Isaak), geb. Amsterdam 1747, gest. aldaar 1793.

1825. **De onvoltooide Toren der Nieuwe Kerk te Amsterdam;** een gedeelte van het Stadhuis op den Dam wordt tevens gezien.
D. 60 × 74, fig.h. 9, gem. onder links:

Verk. G. Schimmelpenninck, Amsterdam 1819.

1826. **De St. Anthonieswaag te Amsterdam;** gezicht op de Nieuwe Markt met vele kraampjes en een menigte menschen.
D. 60 × 74, fig.h. 8, gem. onder links:

Herkomst als No. 1825.

OVENS (Jurriaen Ovens), geb. Tönningen in Holstein in 1623, gest. 7 December 1678 te Friedrichstadt. Leerling van Rembrandt. Was werkzaam te Amsterdam tusschen 1656 en 1662, werd later hofschilder van den hertog van Holstein. *E.*

1827. **Zes Regenten en eene Bode van het Oude Zijds Huiszittenhuis, 1656.** Op uitzondering van een enkele, zijn alle gezeten om een tafel, en gezien tot aan de knieën; de Bode op den achtergrond. Hunne namen zie bl. 347.
D. 148,5 × 197, gem. links boven, op een muur:

en daaronder: *Ano 1656.*
Uit het Werkhuis. In bruikl. van Amsterdam, 1885.

1828. **Jan Bernd Schaep** (1633—1666), in rijk gewaad.
D. 115 × 86 lgr., gem. rechts in achtergr.:
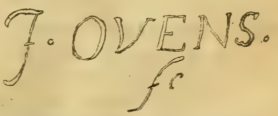

Legaat Bicker, 1881.
In bruikleen van Amsterdam, 1881.

• 1829. **Een Echtpaar met hunne zes Kinderen.**
D. 113 × 173,5 lgr. Verk. van der Willigen als dat van Rycklof van Goens, door J. B. Weenix, Haarlem 1874.

1830. **Allegorisch Portretstuk;** een moeder met vier kinderen.
D. 109 × 102, hfd.h. 18. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

1831. **Cornelis Nuyts** (1574—1661).
D. 163 × 123 lgr. Hij houdt een papier in de hand met het volgende opschrift: *Cornelis Nuyts gheportraiteert in 1658 oud 84 jaaren: na het afbranden van syne Suycker-raffinaderije 't Amsterdam maeckt syne Familye ghelukkig door groote conquesten in Oost-Indiën. Obiit in den ouderdom van 87 Jaaren den VII Juny. Ao 1661.* Gek. te Parijs 1896.

1832. **Pieter Cornelisz. Hooft** (1581—1611). Geschiedschrijver en dichter. Copie naar Joachim van Sandrart. Zie No. 2118.
D. 95 × 83 lgr. Vroeger als door J. van Sandrart, daarna als door Leonard Bramer. Uit het Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808

PAELINCK (Joseph), geb. Oostacker 20 Maart 1781, gest. Brussel 19 Juni 1839. Leerling van Jacques Louis David.

1833. Psyche in het Paleis van Amor, door slavinnen bediend.
D. 277 × 362 lgr., gem. op den voorgrond: *J. Paelinck 1823.*
Van een tentoonstelling te Amsterdam, 1838.

PALAMEDESZ. (Anthonie), geb. Delft omstreeks 1601, gest. Amsterdam 27 Nov. 1673. Woonde te Delft.

1834. Vroolijk Gezelschap; eenige dames en heeren vermaken zich in een vertrek waarin een buffet; enkelen musiceeren.
E. 54,5 × 88,5, fig.h. 28, gem. op

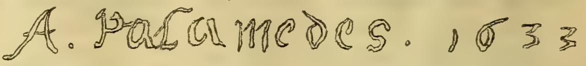

een schilderijlijst. Vroeger in het bezit van Jhr. Mr. J. K. J. de Jonge te 's Gravenhage. Gekocht in 1900.

1835. Mansportret.
D. 82 × 67 lgr., gem. rechts op den achtergr.: ÆT : 64 A° 1652 en:

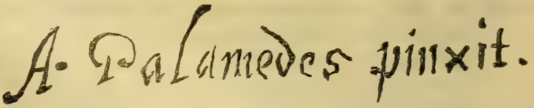

Afkomstig van het kasteel Moermont op Schouwen; met het volgend nommer gezamenlijk aangekocht in 1894.

1836. Vrouwenportret.
D. 83 × 68 lgr., gem. links op den achtergr: Herkomst als No. 1836.

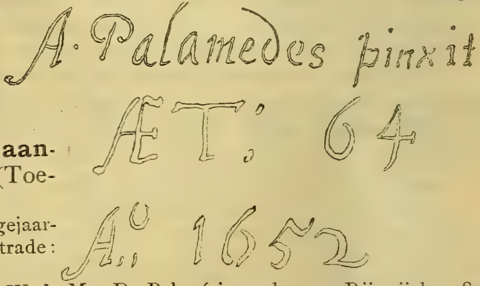

1837. Portret van eene aanzienlijke Vrouw (Toegeschreven).
D. 126,5 × 101 lgr., gejaarmerkt op de balustrade: *A° 1641.*
Legaat van Mevr. de Wed. Mr. D. Balguérie, geb. van Rijswijck, 1823.

1838. Portretstuk van drie Meisjes, spelende met een hond bij een fontein (Manier van A. Palamedes).
D. 195 × 188 lgr., gejaarmerkt: *1660.* Uit het huis Spangien te Delft, waar Mierevelt zou gewoond hebben, later postkantoor, 1875.

PALMA IL GIOVINE (Jacopo), geb. Venetië in 1544, gest. aldaar 1628. Leerling van zijn vader Antonio Palma. *E.*

1839. Loth en zijne Dochters.
D. 118 × 163, hfdh. 16,5, gem. links beneden:

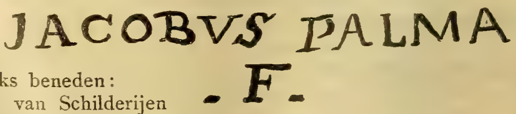

Uit het Kon. Kab. van Schilderijen te 's Gravenhage, 1885.

PALMA IL VECCHIO (Jacopo), geb. Serinalto bij Bergamo omstreeks 1480, gest. Venetië 1528. Leerling van Giovanni Bellini.

1840. Heilige Familie, waarbij de kleine Johannes en twee vrouwen, in een landschap. Copie.
D. 95 × 133, hfdh. 15. Geschenk van Baron van Spaen van Biljoen 1808.
In het magazijn.

PALTHE (Jan), geb. Deventer 1719, gest. Leiden 1769, waar hij voornamelijk werkzaam was. Leerling van zijn vader Gerard Jan Palthe. *E.*

1841. Mevrouw Nobel en hare Kleinkinderen.
D. 96 × 80, hfdh. 9, gem. onder links: J: PALTHE 1750
Legaat Bicker, 1881. In bruikleen van Amsterdam, 1881.

1842. Pieter Cypriaan Testart.
E. 86 × 63 hfdh. 9,5, gem. rechts: J: Palthe 1747
Herkomst als No. 1841.

1843. Agatha Heronima Nobel, echtgenoote van P. C. Testart.
E. 86 × 63, hfdh. 9. gem. onder links: J: Palthe. pinx 1750
Herkomst als No. 1841.

1844. Mr. Johan Willem Parker (1721—1780), Burgemeester van Middelburg.
D. 50 × 41,5, hfdh. 11, gem. op de plint der fontein: J. Palthe 1756
Behoort tot de verzameling de Ruyter, gekocht in 1895.

1845. Jacoba Maria van Bueren (1718—1791), echtgenoote van den voorgaande, met haar 7-jarig zoontje Willem. Zie No. 1707.
D. 50 × 41,5, hfdh. 9, gem. op het voetstuk der kolom: *J. Palthe 1756.*
Herkomst als No. 1844.

PASINI (Alberto), geb. Busseto bij Parma in 1826. Leerling van Eugenio Ciceri, Eugène Isabey en Théod. Rousseau.

1846. Paardenweide in Algerië; bij zonlicht.
D. 59,5 × 95, dierh. 6, gem. onder rechts: *A. Pasini 1880.* Geschenk van Mevr. de douair. R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

PEETERS (Bonaventura), ged. Antwerpen 23 Juli 1614, gest. Hoboken, 25 Juli 1652. *E.*

1847. De Schelde; gezicht op de rivier, met verschillende zeilende schepen nabij een steiger.
E. 36,5 × 69, gem. op een drijvend plankje in den rechter benedenh.: B·P
Afkomstig verzameling Gijsbert de Clercq, 1899.
Overgenomen van de vereeniging Rembrandt, 1901.

PEETERS (Clara). Vlaamsche schilders, eerste helft der 17e eeuw. Nagler noemt een werk van haar uit 1638.

1848. Stilleven; een baars, paling, oesters, Oost-Indische schelpen en garnalen, waarachter eenige bloemen.
E. 25 × 35 w.gr., gem. links op tafelblad: CLARA P.
Gekocht te Amsterdam in 1903.

PEETERS (Gilles), ged. Antwerpen 23 Jan. 1612, begr. aldaar 12 Maart 1653. Werkzaam te Antwerpen. *E.*

1849. Rotsachtig Landschap met Watermolen.
E. O. 43 × 57,5, gem. op een rotsblok links: Gilis. Peeters. 1633.
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1883.

PEETERS (Jan), ged. Antwerpen 24 April 1624, gest. aldaar 1667.

1850. **Het verbranden van de Engelsche vloot voor Chatham 20 Juni 1667** (Toegeschreven).
E. 73 × 108, fig.h. 5, op den achtersteven van een brander staat: 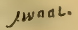
Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

PEPPERCORN (Arthur Douglas), geb. Londen 28 Febr. 1847, leerling van Jean Léon Gerome te Parijs, woont in Engeland.

1851. **Schemering**; koeien in een weiland nabij een schuur.
D. 61 × 52, dierh. 20, gem. onderaan: *Peppercorn.* Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

PESCHIER, werkzaam in het midden der 17e eeuw.

1852. **Vanitas**; stilleven bestaande uit doodshoofd, zandlooper, inktkoker, viool en muziekboek.
D. 57 × 70, gem. links onder:

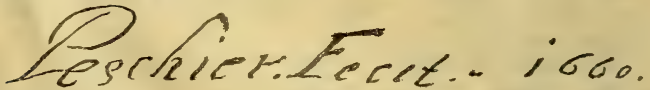

Gekocht in 1897.

PICOLET (Cornelis), werkzaam tot omstreeks 1690 te Rotterdam.

1853. **Jongelingen ter Jacht gaande**; in de nabijheid een buitenverblijf; portretstuk
D. 68,5 × 59, fig.h. 46, gem. van onderen rechts. Afkomstig uit het geslacht van Tuyll van Serooskerken. Gek. met medewerking der Ver. Rembrandt. Auctie de Clercq, 1897.

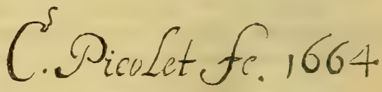

PICQUÉ (Charles), geb. Deynse 1799, gest. Brussel 1869.

1854. **Op den St. Bernard**; een St. Bernardshond heeft eene jonge vrouw en haar reeds bewusteloos kind in het gebergte teruggevonden.
D. 136 × 113 lgr., gem. links op den voorgrond: *C. Picqué 1827.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

PIENEMAN (Jan Willem), ged. Abcoude 7 Nov. 1779, gest. Amsterdam 8 April 1853. Vormde zich zelf. *AT.*

1855. **Allegorie op den dood van Prins Willem V, 1806.** De bedroefde Nederlandsche Maagd staat bij het borstbeeld van den Prins.
E. 53 × 41,5, fig.h. 41, gem. op de zerk: *J. W. Pieneman Fecit.* W. van Senus sc., met kleine wijziging.
Uit het Paviljoen te Haarlem, 1885.

1856. **Zelfopoffering van den Predikant Antonius Hambroek.**
D. 102 × 114, fig.h. 50 gem. boven rechts: *J. W. Pieneman Fecit 1810.*
Herkomst als No. 1855.

1857. **Arcadisch Landschap**; een herder en een herderin met een kudde rustende schapen nabij een grafgesteente.
D. 70 × 84 fig.h. zitt. 0. Geschilderd in 1812. Herkomst als No. 1855.

1858. **Andries Snoek** (1766—1829), tooneelspeler.
D. 85 × 69 lgr. gem. boven den rechterschouder *J. W. Pieneman 1819.*
N. Pieneman lith. Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

1859. **Joanna Cornelia Ziesenis** geb. **Wattier** (1762—1827), in de rol van Agrippina; op een troon gezeten.
D. 259 × 202. lgr. Herkomst als No. 1858.

1860. **Joanna Cornelia Ziesenis** geb. **Wattier,** tooneelspeelster.
D. 70 × 54 lgr., gem. boven den linkerschouder: *J. W. Pieneman 1819.* R. v. d. Meulen lith., Geschenk van Mevr. Wed. J. R. Boelen geb. Pieneman, 1869.

1861. **Albertus Bernardus Roothaan** (1782—1847), kunstvriend en bevorderaar der wetenschappen en **Louis Royer** (1793—1868), beeldhouwer.
D. 175 × 146 lgr., gem. onderaan links: *J. W. P. fecit 1825.* Geschenk van de heeren G. F. Westerman en eenige andere kunstvrienden, 1867.

1862. **De slag van Waterloo, 18 Juni 1815.** Het oogenblik is voorgesteld waarop Lord Wellington, bericht ontvangende dat het Pruisische leger op het slagveld is aangekomen, den algemeenen aanval beveelt. De Prins van Oranje, door een geweerkogel gewond, wordt weggevoerd. In de verte ontwaart men Keizer Napoleon te paard. Afgebeeld zijn o. a.:

1. De Hertog van Wellington.
2. De Prins van Oranje.
3. Lord Uxbridge (Marquis of Anglesy).
4. Lord Hill.
5. Kwartierm.-Gener. de Lancey.
6. Gen. Maj. Cooke.
7. Kol. Hervey.
8. Kol. Campbell.
9. Luit. Gen. Alava.
10. Kol. Ponsonby.
11. Maj. Thornhill.
12. Kol. Colborn.
13. Gen. de Constant Rebecque.
14. Kol. Elley.
15. Luit. Kol. Aberson.
16. Gen.-Maj. d'Aubremé.
18. Kapt. Aberson,
19. Br.-Maj. Roepel.
21. Kol. Detmers.
22. Kol. Speelman.
23. Maj. van der Smissen.
24. Luit.-Kol. Tielen.
25. Luit.-Kol. Boreel.
26. Gen. Chassé.
27. Gen. Wood.
28. Gen. Van Merlen.
29. Gen. graaf van Alten.
31. Gen. Halkett.
32. Kol. Harris.
33. Kapt. de Constant Rebecque.
35. Luit. Kol. Fitzroy Somerset.
36. Luit. Kol. Croquenbourg.
37. Maj. Ampt.
38. Gen. Trip.
39. Luit. Kol. Freemantle.
40. Graaf van Rheede.
41. Gen. Lord Edward Somerset.
42. Lord March.
43. Gen.-Maj. Sir Denis Pack.
44. Adj. van Hooff.
45. Kol. J. van de Leur.
46. Kol. Baring.
48. Kol. Gordon (gewond).
49. Kol. Ompteda.
50. Kol. Adj. Du Caylar.
52. Prins Friedrich Wilhelm van Pruisen.
53. Vorst Blücher.
54. Gen. Bülow.
58. Keizer Napoleon.
59. Jerôme Napoleon.
60. Le Febure-Desnouettes.
62. Graaf d'Erlon.
63. Gen. Michel.
64. Maarschalk Ney.
65. Graaf Lobau.
66. Gen. G. Jaquinot.
67. Vathier de St. Alphonse.
69. Gen. Cambronne.

De nommers komen overeen met die op eene schetsteekening naar het schilderij, in de nabijheid tentoongesteld.
D. 576 × 836 lgr., gem. rechts op een affuit: *J. W. Pieneman 1824.*
R. Craeyvanger lith. N. Pieneman, lith. J. A. Daiwaille lith.
Aangekocht door Koning Willem I. Eigendom van de Vorstelijke Familie.

1863. Jacob Hobein (1810—), redder van de Nederlandsche vlag onder het vijandelijk vuur, 19 Maart 1831.
D. 85 × 65 lgr., gem. bij den rechter arm: *J. W. Pieneman 1832.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem, 1832.

1864. David Hendrik Baron Chassé (1765—1849), Luit.-Generaal.
D. 98 × 79 lgr. Herkomst als No. 1863.

1865. Nicolaas Cornelis de Gallières (1778—1836), Kolonel van de Kurassiers.
D. 148 × 114 lgr. Herkomst als No. 1863.

1866. Frederik Knotzer, Luit. Generaal.
D. 78 × 65 lgr. Verkooping S. Altmann, Amsterdam 18 Dec. 1890.

1867. De Aanvaarding van het Hoog Bewind in Naam van den Prins van Oranje, op 21 Nov. 1813, ten huize van Graaf Gijsbert Carel van Hogendorp.
Behalve deze en zijn gezin zijn aanwezig: Graaf van der Duyn van Maasdam, Graaf van Limburg Stirum, kol. van Oldenbarneveld, gen. de Witte Tullingh, Kapt. van Heynsbergen en Elias Canneman. D. 71 × 81, figh. 38, gem. op een stoel: *J. W. Pieneman.*
Geschenk van den heer B. van Marwijk Kooy, 1892.

1868. Koning Willem II, te paard.
E. 29,3 × 23,5, fig.h. te paard 16. Verzameling A. C. Baron Snouckaert sedert 1891 in het Nederlandsch Museum.

1869. Hendrik Harmen Klijn (1773—1856), dichter te Amsterdam.
D. 78 × 63 lgr. Legaat van den heer H. H. Klijn, 18 . .

1870. Portret van eene bejaarde Dame, uit de familie Hartsen.
D. 77 × 63 lgr. Gesch. van Jhr. P. Hartsen en van de Erven C. Hartsen, 1900.

1871. Martinus Stuart (1756—1826), 's lands historieschrijver (Copie).
D. 121 × 94 lgr. Legaat van den heer Theodorus Stuart, 1873.
Het origineel berust in de Kerkeraadskamer der Remon. Gem. te Amsterdam.

PIENEMAN (Nicolaas), geb. Amersfoort 1 Jan. 1810, gest. Amsterdam 30 Dec. 1860. Leerl. van zijn vader Jan Willem Pieneman. *L.*

1872. Jan Willem Pieneman (1779—1853), kunstschilder.
D. 141 × 105,5 lgr., gem. links onderaan: *N. P.*
J. W. Kaiser sc. Legaat van den heer N. Pieneman, 1860.

1873. Willem III, Koning der Nederlanden, te voeten uit.
D. 93 × 62,5, fig.h. 70, gem. rechts onder: *N. Pieneman 1856.*
Dit portret en No. 2690 werden door H.H. M.M. Koning Willem III en Koningin Sophie vereerd aan Mr. J. L. W. Baron de Kock.
Geschenk van de Familie de Kock, 1897.

1874. De Onderwerping van Diepo Negoro aan den Luit. Generaal Hendrik Merkus Baron de Kock.
D. 77 × 100, fig.h. 22.
In bruikleen van de familie de Kock, 's Gravenhage 1900.

1875. Jan Hendrik Wins.
D. 140 × 105, gem. rechts in achtergrond: *N. Pieneman 1858.*
In bruikleen van de Erven de Wed. P. K. van Diermen, geb. Wins te Amsterdam 1886.

PIETERSZ. (AERT), geb. Amsterdam 1550, begr. aldaar 12 Juli 1612. Leerling van zijn vader Pieter Aertsz.

1876. Corporaalschap van Kapitein Jan de Bisschop en Luitenant

1877. Aert Pietersz.

1915. P. Potter.

2020. Rembrandt van Rijn.

1834. A. Palamedesz.

Pieter Vinck, 1599; 19 beelden in twee rijen boven elkaar geplaatst, te halven lijve, en met het gelaat naar den toeschouwer. E. 133 × 362 lgr., gem. op een basement:

en:

Afk. van den Kloveniersdoelen. Vroeger in de Kleine Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis. In bruikl. van Amsterdam, 1885.

1877. **Anatomische Les van Dr. Sebastiaan Egbertsz, 1603.** De docter, geplaatst in het midden van zijn talrijk gehoor, houdt ontleedkundige beschouwingen op een lijk, dat voor hem op een tafel liggend, slechts gedeeltelijk gezien wordt; alle figuren, gezien tot aan de knieën, hebben het gelaat gewend naar den toeschouwer. Op een blad papier de namen van al de meesters chirurgijns in 1603 in het gild.
E. 147 × 392 lgr., gem. op een stoelleuning: *A° 1603* op een andere leuning het monogram:

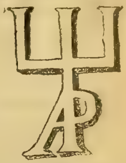

Afkomstig van het Chirurgijnsgilde.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1878. **Zes Staalmeesters der Lakenhal, 1599.** Gezien te halven lijve, zijn zij voorgesteld in verschillende houding, maar allen met het gelaat naar den toeschouwer. Hunne namen zijn Jac. Jansz. Beuning, Lambert Pietersz., Hendrick Servaesz., Gijsbert Michielsz. en Henrick Boelensz. Op de oorspronkelijke lijst het opschrift: »DOOR GUNST OF HAET OF EYGEBAET, GEEN OORDEEL GEEFT, BETREET U EEDT INT GHUNT GHY WEET, OPRECHTLYK LEEFT.
E. 105 × 143 gem:

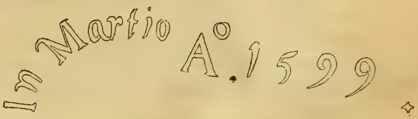

Tot 1857 in het Koloniaal Magazijn te Amsterdam.

1879. **Corporaalschap van kapitein Pieter Hasselaer en luitenant Jan Hooft** (Fragment). De zeven schutters zijn aan den maaltijd; borstbeelden in twee rijen boven elkaar. Toegeschreven.
E. 97,5 × 106 lgr. Uit den Kloveniersdoelen. Bruikl. van Amsterdam, 1897.

1880. **Mansportret van omstreeks 1580** (Copie).
E. 56 × 46, lgr. borstbeeld. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

PIETERSZ (Gerrit), ged. Amsterdam 1 Nov. 1566, gest. vóór 1645. Broeder van den organist Jan Pietersz. Sweelinck en leerling o.a. van Cornelis Cornelisz. van Haarlem. *E.*

1881. **Corporaalschap van kapitein Jan Jansz. Carel en luitenant Thys Pietersz. Schryver, 1604.** Van het gezelschap, bestaande uit 23 personen, zijn de meesten gezeten om den disch; enkelen staan daarachter; één houdt een papier in de hand, waarop te lezen staat: *Jan Cuijper hanrathii.* Beelden tot aan de knieën.
E. 172 × 344 lgr. Uit den Handboogdoelen. Bruikleen van Amsterdam, 1897.

PISTORIUS (Eduard), geb. Berlijn 1796, gest. Karlsbad 20 Augustus 1862. *E.*

1882. Bijbellezing; binnenhuis.
D. 55,5 × 65,5, fig.h. zitt. 22, gem. boven links: *Pistorius p. 1801.*
Gek. 1842 van L'Oublos de Mars.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

PITLOO (Antoon Sminck), geb. Arnhem 1791, gest. Napels 1837. Leerling van Hendrik Jan van Amerom.

1883. De Kerk van San Georgio te Rome; een priester keert van een bediening naar de kerk terug.
D 100 × 75, fig.h. gekn. 8,5, gem. links op den voorgrond: *A. S. Pitloo 1820.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

PLAES (David van der), geb. Amsterdam 11 Dec. 1647, gest. aldaar 18 Mei 1704. Korten tijd werkzaam te Londen. *E.*

1884. Casparus Commelin (1636—1693), Hoogl. in de kruidkunde en stedebeschrijver van Amsterdam.
D. 58,5 × 48,5, hfd.h. 11,5, gem. links op het tafelkleed:

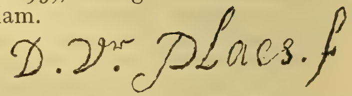

Geschenk van L. M. Beels van Heemstede aan het Kon. Oudheidk. Genootschap, van hetwelk in bruikleen, 1889.

1885. Margaretha Heydanus, echtgenoote van den voorgaande.
D. 56,5 × 48, hfd.h. 11, gem. links beneden:

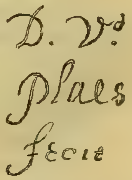

Herkomst als No. 1884.

1886. Willem van Outshoorn (1635—1720), Gouv.-Generaal van Nederlandsch Indië.
D. 33,5 × 24,5 hfd.h. 7, gem. rechts op de halve hoogte:

Opschrift: „*Wilh. van Outshoorn Gouv.-Gen. van Indië*"
waartusschen zijn wapen. Herkomst zie No. 328.

1887. Cornelis Tromp, Luitenant-Admiraal.
D. 80 × 64 lgr., gem. onderaan links:

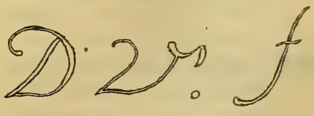

Verk. J. H. Cremer, Amsterdam, Juni 1887.

POEL (Egbert van der), ged. Delft 9 Maart 1621, begr. Rotterdam 19 Juli 1664. Tot omstreeks 1653 werkzaam te Delft, daarna te Rotterdam.

1888. Boerenbinnenhuis; een ruime boerendeel met enkele figuurtjes; Op den voorgrond een stilleven van huishoudelijke voorwerpen, groenten en gevogelte.
E. 48 × 64,5, fig.h. 12, gem. op een slijpsteen links:

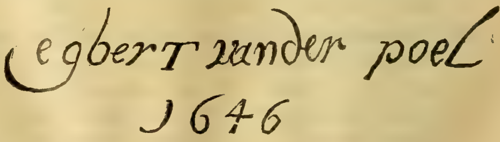

A. C. Kramer Nz. lith., W. Unger sc.
Nationaal Museum te 's Gravenhage, 1808.

1889. De Bouwvallen van Delft na het Springen van den Kruittoren, 12 October 1654.
E. 37 × 62, fig.h. 7, gem. onder rechts:

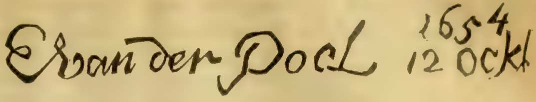

Verk. Mej. A. C. Putman, Amsterdam 1803. Herkomst als No. 1888.

1890. Vischmarkt bij Avondlicht.
E. 35 × 26,5, fig.h. 17,5, gem. op een zuil:

Legaat D. Franken Dz., 1898.

POELENBURGH (Cornelis van), geb. Utrecht 1586, gest. aldaar Aug. 1667. Leerling van Abr. Bloemaert. Vertoefde geruimen tijd in Italie en ook in Londen.

1891. Mannen badende in een Rivier, in de nabijheid eener ruïne.
Koper 14 × 17, fig.h. 5, gem. op een rotsblok links:

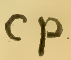

Tegenhanger van het volgende nommer.
Kabinet van Heteren, 1809.

1892. Meisjes uit het Bad komende; Arcadisch landschap.
E. 13,5 × 18, fig.h. 4, gem. op voorgrond rechts:

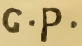

Herkomst als No. 1891.

1893. De Verdrijving uit het Paradijs.
E. 30 × 38, fig.h. 5, gem. op voorgrond rechts:

Herkomst als No. 1891.

1894. Bespiede Nymphen; naakte meisjes zien zich door saters bespied en zoeken een schuilplaats bij een oude vrouw.
K. 37,5 × 46, fig.h. 13,5. Verkooping G. van der Pot, Rotterdam 1809.

POELMAN (Pierre J), geb. Gent 1801 gest. aldaar 1826.

1895. Het Stadhuis te Oudenaarde; gezien van de markt.
E. 67 × 90 fig.h. 7, gem. rechts op den voorgrond: *P. J. Poelman A Gand Pt 1824.* Gek. tentoonstelling Brussel, 1824.

POGGENBEEK (George Jan Hendrik), geb. Amsterdam 20 Juli 1853, gest. aldaar 4 Jan. 1903. *E.*

1896. Sloot met Wilgen, tegen den avond.
E. 29 × 43, gem. onderaan rechts: *Geo Poggenbeek.*
Legaat Jhr. Mr. P. A. van den Velden, 1892.

POOL (Jurriaan), geb. Amsterdam 1666, gest. aldaar 1745. Huwde 12 Aug. 1693 de bloemschilderes Rachel Ruysch. *Z K.*

1897. C. Boekelman en Jan Six, overlieden van het Chirurgijnsgild 1699.
D. 74 × 115 gem. onder links:

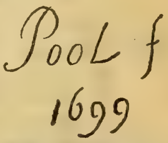

Afkomstig van de Chirurgijnsgildekamer.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

POORTER (Willem de). Werkzaam te Haarlem in de eerste helft tot aan het midden der 17e eeuw, overleden na 1646. Navolger van Rembrandt.

1898. Salomo offert aan de Afgoden (I Kon. XI: 7--8).
E. 63 × 49, fig.h. 22, gem. in het midd. onderaan op een tak:

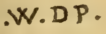

Verkooping Coster, Amsterdam 1882.

PORTMAN (Christiaan Julius Lodewijk), geb. Amsterdam 20 Oct. 1799, gest. Parijs 18 Oct. 1867.

1899. **Grootvorst Alexander van Rusland bezoekt het Czaar-Peterhuisje te Zaandam, 17 April 1839.**
D. 118,5 × 144, fig.h. 73, gem. onder links: half verdwenen handteekening en *17 April 1839*. Besteld door den heer van der Hoop aan den schilder. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1900. **Een Grijsaard;** borstbeeld in de kleederdracht der 17^e^ eeuw.
D. 61 × 52 lgr., gem. rechts op den achtergrond: *C. J. L. Portman.* Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

POST (Frans Post), geb. Leiden omstreeks 1612, begr. Haarlem 16 Februari 1680. In 1637 reisde hij met Graaf Johan Maurits van Nassau naar Brazilië, van waar hij in 1644 terugkeerde en zich te Haarlem vestigde.

1901. **Johan Maurits Graaf van Nassau-Siegen,** Gouverneur van Brazilië. (Waarschijnlijk copie naar P. Nason in het Museum te Brussel). Zie No. 1693.
D. 125 × 95 lgr., met opschrift: *oūwt 75. Jahr Memento-Mori Ao 1679.* Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858.

1902. **Gezicht in Brazilië;** nabij een poort zijn eenige inboorlingen.
D. 107,5 × 172,5, gem. in voorgrond links:
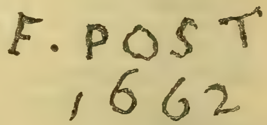

Verk. Copes van Hasselt, Haarlem (?) 1880.

1903. **Gezicht in Brazilië,** nabij een gehucht; onder een boomgroep eenige tropische dieren.
D. 66 × 88, fig.h. 6, gem. op voorgr. rechts:
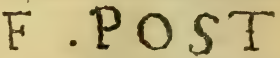

Verk. Habich te Cassel, Mei 1892.

1904. **Gezicht op het Eiland Tamaraca.**
D. 63,5 × 89,5 fig.h. 8 gem. in den linker benedenhoek:

Op een papier aan de achterzijde in oud schrift: Het eylant van Tamaraca gelyck hetselve int Zuyden verthoont, de stadt legt boven op den Berg beneden is het fort Orangien hetzelfe leit in den mont van de zee op de lă manier sitte de portugisen te peert. Gek. te Parijs in 1879.

1905. **Landschap in Brazilië,** met het uitzicht op een dorp; op den voorgrond negers.
E. 40 × 61, fig.h. 3, gem. op den voorgrond in het midden:

Verk. F. Kayser, Amsterdam 1888.

1906. **Woning van een Hollandsch Kolonist in Brazilië.**
E. 16,5 × 25, fig.h. 2, gem.:
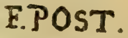

Geschenk met volgend No. van den heer J. Ph. van der Kellen aan het Nederlandsch Museum in 1879.

1907. **Braziliaansch Dorp met Woning van een Hollandsch Kolonist.**
E. 20,5 × 26,5, fig.h. 2,8. Herkomst als No. 1906

POTHOVEN (Hendrik), geb. Amsterdam 1725, gest. 's Gravenhage omstreeks 1795. Leerling van Philip van Dyk. *ZK.*

1908. Harman Hendrik van de Poll (1697—1772), Burgemeester van Amsterdam. Tegenhanger van No. 1942.
D. 50 × 39,5, hfdh. 10, gem. bij den linker schouder en daaronder *1749*.

J. Houbraken sc. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

POTTER (Paulus), ged. Enkhuizen 20 Nov. 1625, begr. Amsterdam 17 Jan. 1654. Leerling van zijn vader Pieter Potter en van Jacob de Wet te Haarlem. Werkzaam van 1645 tot 1648 te Delft, van 1649 tot 1651 te 's Gravenhage en daarna te Amsterdam. *E.*

1909. Herdershut, gedeeltelijk verscholen achter geboomte, waarbij een herder neerzit, het hoofd steunende op de hand; op den voorgrond schapen en een kalf.
E. 24 × 31, dierh. 12, gem. op een steen links:

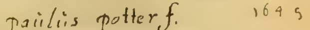

C. Ploos van Amstel sc. W. Unger sc.. Kabinet van Heteren, 1809.

1910. Berenjacht; een beer en eene berin verweren zich tegen honden en jagers; een der jagers is te paard.
D. 305 × 338 lgr., gem. op den boom:
De geheele voorgrond en andere gedeelten ook in de figuren zijn door J. W. Pieneman overschilderd.
Afkomstig uit het huis bewoond door de weduwe van Potter, Adriana Balckenende, na haar tweede huwelijk.
Verk. van Reenen, 's Gravenhage 1820.
In 1825 verkregen door ruil met het Mauritshuis.

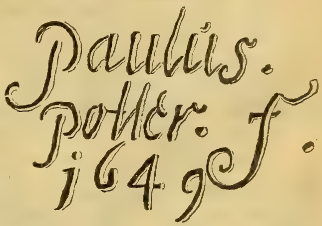

1911. Paarden in de Weide; een donker-bruin en een wit paard staan bij een hek.
E. 23,5 × 30, dierh. 10, gem. op het hek:
Verk. Jhr. Goll van Frankenstein, Amsterdam 1833.
Verz. v. d. Hoop. In bruikl. van Amsterdam, 1885.

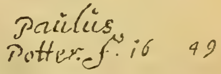

1912. Orpheus de Dieren temmende; hij bespeelt zijn harp in een boomrijk landschap nabij een heuvel; om hem heen tal van tamme en wilde dieren.
D. 67 × 89, hoogte van den eenhoorn 10, gem. onder rechts:

Verkoopingen Mevr. Lormier, 's Gravenhage 1763 en Mr. W. van Wouw, 's Gravenhage 1767. Kabinet van Heteren, 1809.

1913. Koeien in de Weide, staande op den voorgrond.
E. 25 × 30, dierh. 7,5, gem. onder links:
Veiling J. Clemans 1851.
Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

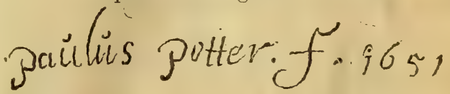

1914. Herders met hun Vee; nabij een boom tegenover een hoogen zandheuvel zit een vrouw haar kind te zoogen; de man speelt

op een doedelzak; op den voorgrond een roode os, een paard, een ezel en verschillende andere dieren.

D. 81 × 97,5, dierh. 12, gem. onder links:

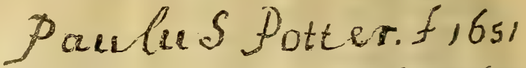

J. A. Boland sc. Verkoopingen Mevr. Valckenier, Amsterdam 1796 en G. van der Pot, Rotterdam 1809.

1915. Landschap met Vee; een weide begroeid met knotwilgen, in de nabijheid van een boerderij; runderen op de weide; heldere lentemorgen.

E. 58 × 66,5 dierh. 6, gem. op een schutting:

Verkooping H. Muilman, Amsterdam 1813. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

1916. Patrijshond, ten voeten uit gezien; op den achtergrond in de verte gaat een jager met eenige honden.

E. 18 × 19,5, dierh. 8 gem. op den voorgoond links:

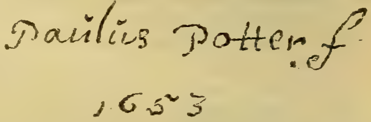

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

POTTER (Pieter Symonsz.) geb. Enkhuizen 1597, begr. Amsterdam 4 Oct. 1652. Sedert 1631 voornamelijk te Amsterdam werkzaam. Was eerst glasschilder.

1917. Vanitas, met doodskop, lampje, zeepbellen, boeken, enz.

E. 54 × 43 w. gr. gem. onder links:

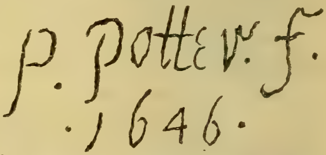

Verk. Meijnders, Amsterdam 1838. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1918. De Stroosnijder, met een rood wambuis aan, staat in een schuur stroo te snijden het gelaat naar den toeschouwer gewend. (Toegeschreven).

E. 29 × 24,5, fig.h. 21. Geschenk van Baron van Spaen van Biljoen 1808, als door Paulus Potter.

POURBUS DE OUDE (Frans), geb. Brugge 1545, gest. Antwerpen 19 Sept. 1581. Leerling van zijn vader Pieter Pourbus te Brugge en van Frans Floris te Antwerpen.

1919. Elisabeth Koningin van Engeland (1533—1603).

E. 44 × 32,5 hfd.h. 16. Op de achterzijde het gekroonde naamcijfer: *C(arolus) R (ex)* voor Karel I van Engeland, uit wiens verzameling dus afkomstig. Verk. Mr. Samuel van Hulst, 's Gravenhage 1737. Nationaal Museum, 's Gravenhage, 1808.

POURBUS DE JONGE (Frans), geb. Antwerpen 1569, begr. 19 Febr. 1622 te Parijs, waar hij als hofschilder werkzaam was. Leerling van zijn vader Frans Pourbus den Oude.

1920. Maria de Medicis (1573—1642), gemalin van Hendrik IV, Koning van Frankrijk. Ten voeten uit. Herhaling van een portret in het Louvre te Parijs.

D. 285 × 218 lgr. Uit het Mauritshuis te 's Gravenhage.

POUSSIN (Gaspard). Zie op *Dughet* pag. 87.

PRINS (Johannes Huibert), geb. 's Gravenhage 1758, gest. Utrecht 1806. *E.*

1921. **Stadsgezicht;** een marktplein met het uitzicht op een Romaansche kerk met klooster.
E. 41 × 56, fig.h. 4, gem. op een waterput: *J. H. Prins.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

PRONK (Cornelis), geb. Amsterdam 10 Dec, 1691, gest. 28 Sept. 1759. Leerling van Arnold Boonen. Vooral bekend door zijne topographische teekeningen.

1922. **De Schilder zelf.**
Koper ov. 8,7 × 6,8, hfdh. 3,5, aan de achterzijde op een papier: *Cornelis Pronk, teekenaar en schilder, leerling van Boonen se ipse fecit.*
Uit de verzameling miniaturen van het Mauritshuis.

PROOYEN (Albert Jurardus van), geb. Groningen 7 September 1834, vestigde zich Nov. 1869 te Amsterdam.

1923. **Landschap;** een weg door een boschachtige streek.
D. 44 × 65 gem. onder rechts: *van Prooijen.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

PUTTER (Pieter de), geb. waarschijnlijk te Middelburg in het begin der 17e eeuw, begr. Beverwijk 20 Nov. 1659. Leerling van zijn vader Joost de Putter; zwager van Abraham van Beyeren.

1924. **Visschen,** liggende op een tafel waarbij een roode aarden schotel.
E. 69 × 58,5 gem. rechts op een plint:

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1885.

PUYTLINCK (Christoffel), bijgenaamd **Trechter.** Werkzaam 1663 te Reims, 1667 en 1668 te Rome, overigens waarschijnlijk te Roermond.

1925. **Doode hanen,** aan de pooten opgehangen, de koppen liggende op een plint.
D. 76 × 57 gem. bovenaan links:

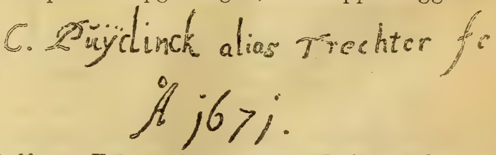

Verkooping S. B. Bos, Amsterdam 1888.

PYNACKER (Adam), ged. Pijnakker bij Delft 13 Febr. 1622, bezocht Italië, werkzaam te Delft en Schiedam, vestigde zich omstreeks 1660 te Amsterdam, begr. aldaar 28 Maart 1673.

1926. **Oever van een Italiaansch Meer;** aan den oever liggen verschillende vaartuigen beladen met goederen. Op den voorgrond een koe en een ezel.
D. op E. 97,5 × 85,5, figh. 13, gem. in den linker onderhoek:

Verkooping G. van der Pot, Rotterdam 1809.

1927. Landschap met Vee; op den voorgrond bij een boom aan den oever van een rivier zit een vrouw te spinnen; enkele runderen in haar nabijheid.
E. 36 × 48, fig.h. 10, gem. in het midden onderaan:

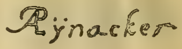

Verk. Gerrit Muller, Amsterdam 1827. Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

1928. Bedevaartplaats, gelegen in een heuvelachtig landschap aan een rivier, en gestoffeerd met figuren en dieren.
D. 69,5 × 60, fig.h. 6. Verkoopingen Mevr. Hogguer—Ebeling, Amsterdam 1817 en J. B. van den Bergh, Amsterdam 1833. Herk. als No. 1927.

1929. Landschap; een waterval tusschen hooge rotspartijen.
D. 49 × 42, gem. in den linker benedenhoek:

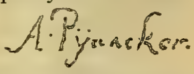

Gekocht van A. Brondgeest, 1836.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1930. Landschap in de Appenijnen; nabij zware boomstammen op den voorgrond geiten en kalveren; naar den achtergrond een herder.
D. 100 × 86, dierh. 17, gem. links onderaan:

Afkomstig verzam. Gijsbert de Clercq.
Overgen. van de Vereen. Rembrandt in 1902.

PYNAS (Jacob), geb. Amsterdam omstreeks 1590, gest. Delft? Heeft waarschijnlijk zijn broeder Jan overleefd.

1931. Paulus en Barnabas offeranden afwijzende te Lystre; op den voorgrond staat de kreupele, door Paulus genezen.
E. 64 × 105, fig.h. 35, gem. rechts onderaan:

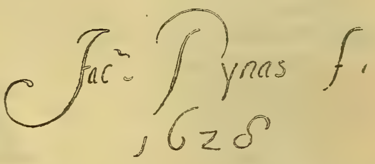

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1892

PIJNAS (Jan), geb. Amsterdam 1583, begr. aldaar 27 Dec. 1631. Hij bezocht met Lastman Italië.

1932. Mozes, die het Water in Bloed verandert; in zijn nabijheid Aäron en Pharao met zijn gevolg.
E. 72 × 172, fig.h. 50, gem. op den voorgrond rechts:

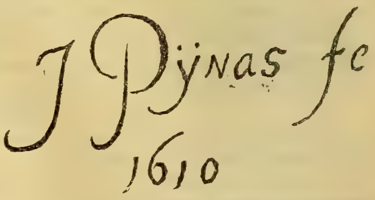

Aangekocht in 1895.

QUAST (Pieter Jansz), geb. Amsterdam 1605 of 1606, gest. aldaar in Mei of begin Juni 1647. Werkz. in den Haag en Amsterdam. *E.*

1933. De Heelmeester; hij verbindt op een bankje den voet van een ouden man; de patient wordt door een naast hem staanden grijsaard ondersteund.
E. 30 × 41 fig.h. 19,5, gem. bij de voetbank:

Legaat D. Franken Dz., 1898.

1934. Kaartspelers, in gezelschap eener jonge vrouw in geel zijden gewaad, die een pijp rookt.
E. 38,5 × 28, fig.h. 26. Gekocht te Leiden 1885.

QUINKHARD (Jan Maurits), geb. Rees, 28 Jan. 1688, gest. Amsterdam 11 Nov. 1772. Leerling van zijn vader te Rees, van

Arnold Boonen, van Christoffel Lubienietzki en van Nicolaas Verkolje, allen te Amsterdam. Werkzaam sedert 1710 te Amsterdam; tijdelijk te Utrecht.

1935. Zes Overlieden van het Chirurgijnsgild te Amsterdam, 1732. Hunne namen zijn: Abr. Titsingh decanus, A. Vermey, Wichard van Wesik, Joannes de Bruyn, Willem Monnikhoff en Cornelis van der Swed. Aan den wand het portret van Prof. Roëll. Figuren tot aan de knieën, deels zittende, deels staande aan een tafel.
D. 176,5 × 273 lgr.
gem. op den inktkoker: *I. M. QUINKHARD pinxit 1732.*
Afkomstig van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1936. Zeven Overlieden van het Chirurgijnsgild te Amsterdam, 1737. Hunne namen zijn Pieter Plaatman, Abr. Titsing, Leonard Coster, Augustinus Graver, Hermannus Meijer, Jan Bekker en Johannes Lakeman (Wellicht moet de naam Plaatman vervangen worden door N. Craanmeester). Ze zijn gezeten aan een tafel. Beelden ten voeten uit.
D. 193 × 275 lgr. Herkomst als No. 1935.

1937. Vier Overlieden van het Chirurgijnsgild te Amsterdam, 1744. Hunne namen zijn: Johannes van Gorsel, Hendrik van der Ven, Hendrik Sax en Otto Ruysch. Gezeten aan een tafel, ten voeten uit.
D. 162 × 239 lgr., gem. *J. M. Quinckhard 1744.* Herkomst als No. 1935.

1938. Isaac Verburg (1684—1746), Rector der Lat. school te Amsterdam.
D. 37 × 30,5, hfdh. 10, gem. in den achtergrond: *Quinckhard pinxit 1725.*
P. van Gunst sc. Geschenk van Prof. Dr. H. T. Karsten, 1887.

1939. Walter Senserf, Bewindvoerder der O. I. Compagnie (Rotterdamsche kamer) 1731.
D. ov. 82 × 68, gem. rechts: *J M Quinkhard fecit*
Zie No. 2666.
Afkomstig van het kantoor der O. I. Compagnie te Rotterdam.

1940. Mansportret.
K. ov. 16,5 × 14, hfdh. 5, gem. rechts: *J M Quinkhard pinxit 1738 Æt: 46*
Verk. Alberdingk Thijm, Amsterdam Dec. 1889, als portret van Govert Klinkhamer.

1941. Gustaaf Willem Baron van Imhoff 1705—1751, Gouv. Generaal van Ned. Indië.
K. 34 × 27, hfdh. 6. In ovaal met randschrift: *Gustaaf Willem Baron van Imhoff aetat XXXVIII G. G. van N. I.* benevens zijn wapen. Gem. in rechter benedenhoek: *J M Quinkhard pinxit 1742.*
J. Houbraken sc. Herkomst als No. 328.

1942. Margaretha Trip (1669—1778) echtgenoote van Harman Hendrik van de Poll. Zie No. 1908.
D. 50 × 39,5, hfdh. 9, gem. rechts op den voet van een kolom: *J M Quinkhard pinxit 1754.*
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

1943. **Mr. Jan van de Poll** (1721—1801), Burgemeester van Amsterdam, met zijn zoontje. Zie No. 2304.
D. 50 × 40, hfdh. 9, gem. rechts op eene balustrade: *I M Quinkhard, pinxit 1755*. I. Houbraken sc. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

1944. **Jan Hendrik van Heemskerk** (1689—1730).
D. 85 × 67 lgr., gem. rechts: Geschenk uit de nalatenschap van Mr. J. L. de Bruyn Kops, 1888.

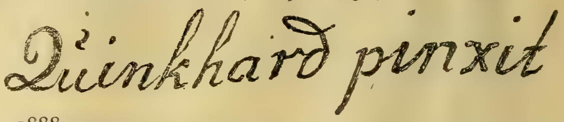

1945. **Bernardus de Bosch** (1709—1786), Dichter te Amsterdam (Zie No. 1965).
K. O. 11 × 9,5, hfdh. 3,5, in 't grauw geschilderd.
Verk. Douairière Nahuys—Hodshon, Amsterdam 1883.

1946. **Margaretha van Leuvening**, echtgenoote van den voorgaande.
K. O. 11 × 9,5, hfdh. 3, in 't grauw geschilderd, gem. links in den achtergrond:
Herkomst als No. 1945.

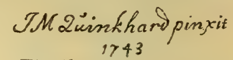

1947. **Jason Pratensis** (—1558), Geneesheer te Zierikzee.
Aan de achterzijde staat: IASON *Pratensis ob. 1558.*
Naar eene anonieme prent.
Dit en de hierna volgende 21 portretjes behooren tot *Arnold van Halens Panpoëticon Batavum* (zie pag. 111 en v.v.).
Geschilderd in 't grauw op K. O. 11 × 9,5.

1948. **Matheus de Casteleyn.**
Aan de achterzijde staat: *Math. de Casteleyn circa 1566.* Zie bij No. 1947.

1949. **Jacobus Scotte** (—1641). Burgemeester van Middelburg.
Aan de achterzijde staat: *Jacob Scotte circa 1570.*
Naar een prent van Crispyn de Passe. Zie bij No. 1947.

1950. **Constantin Huygens** (1596—1687).
Aan de achterzijde staat: *C. Huigens A° 1596.*
Naar een prent van Paulus Pontius. Zie bij No. 1947.

1951. **Willem de Groot** (1597—1662), Raad en Advocaat van den Stadhouder.
Aan de achterzijde staat: *Wilh. Grotius A° 1597.*
Naar een prent van Hendrik Bary. Zie bij No. 1947.

1952. **Cornelis Heyndriksz. Udemans** (1e helft 17e eeuw). Dichter.
Aan de achterzijde staat: *C. Udemans Nat: 1598.*
Naar een prent van H. Udemans. Zie bij No. 1947.

1953. **Jacob Lescaille** (1611—1677), Boekhandelaar te Amsterdam.
Aan de achterzijde staat: *Jb Lescailje 1611.* Zie bij No. 1947.

1954. **Johannes Fredericus Gronovius** (1611—1671). Hoogleeraar te Leiden.
Aan de achterzijde staat: *Joh: Fred: Gronovius 1611.*
Naar een prent van J. v. Munnickhuysen. Zie bij No. 1947.

1955. **Matthys Balen** (1610), Stedebeschrijver te Dordrecht.
Aan de achterzijde staat: *Mathys Balen 1611.*
Naar een prent van Romein de Hooghe. Zie bij No. 1947.

1956. **Jacob Steendam**; (midden der 17e eeuw).
Aan de achterzijde staat: *Jb Steendam circa 1615.* Zie bij No. 1947.

1957. Franciscus Godijn.
Aan de achterzijde staat: *F. Godinus.* Zie bij No. 1947.

1958. Nicolaas Heinsius (1620—1681). Dichter te Leiden.
Aan de achterzijde staat: *N. Heinsius Gebooren* A^{o} *1620 Ob.* 79^{b} *1681.*
Naar een prent van A. de Blois. Zie bij No. 1947.

1959. Tieleman van Bracht (1625—1664). Predikant te Dordrecht.
Aan de achterzijde staat: *Tilem̄ van Bracht 1625.*
Naar een prent van Abr. Blotelingh. Zie bij No. 1947.

1960. Johan de Witt (1625—1672), Raadpensionaris.
Aan de achterzijde staat: JAN DE WIT 1625.
Naar een prent van Hendr. Bary. Zie bij No. 1947.

1961. Joost van Geel (1631—1698). Schilder en dichter te Rotterdam.
Aan de achterzijde staat: *Joost v: Geel* $\frac{1631}{1698}$
Naar een prent van J. Houbraken. Zie bij No. 1947.

1962. Aernout van Overbeke (1632—1674), Reiziger en dichter.
Aan de achterzijde staat: *A. v. Overbeek 1632.* Zie bij No. 1947.

1963. Petrus Schaak (1633—1678). Amsterdam.
Aan de achterzijde staat: D^{s} *P Schaak 1633* $\frac{4}{8}$
Zie bij No. 1947.

1964. Lucas Pater (1707—1787), Dichter, te Amsterdam.
Op de achterzijde staat: *Lucas Pater 1707.* Zie bij No. 1947.

1965. Bernardus de Bosch (1709—1786), Dichter, te Amsterdam.
Op de achterzijde staat: *B. de Bosch* A^{o} *1709.* Zie bij No. 1947.

1966. Gijsbert Tyssens, (begin der 18^{e} eeuw).
Op de achterzijde staat: *Tysse.* Zie bij No. 1947.

1967. Frans van Steenwijk (1715—1788), Dichter te Amsterdam.
Op de achterzijde staat: *F. Steenwijk 1715.* Zie bij No. 1947.

1968. N. W. Op den Hoof.
Op de achterzijde staat: *Opdenhoof.* Zie bij No. 1947.

QUINKHARD (Julius), geb. Amsterdam 1736, gest. aldaar 1776, zoon en leerling van zijn vader Jan Maurits Quinkhard. *E.*

1969. Muziekliefhebbers, gezeten aan een tafel; de een bespeelt de viool, de ander de fluit.
Teakhout 51 × 41,5, fig.h. 32, gem. onder links:

Jũlius Qũinkhard pinx 1755

Gekocht in 1821.

1970. De Kunstminnaars. De kunstverzamelaar Corn. Ploos van Amstel zit met een opengeslagen teekenboek vóór zich. Des schilders vader, Jan Maurits Quinkhard, staat achter hem.
D. 101,5 × 86 lgr., gem. in het midden onderaan: *Jũliũs Qũinkhard pinx. 1757*
Gekocht in 1876.

RAVENZWAAY (Jan van), geb. Hilversum 29 Nov. 1789, gest. aldaar 2 Maart 1869. Leerling van Pieter Gerardus van Os. Hij boetseerde ook dierstudies.

1971. Weide met Vee; Hollandsch landschap.
D. 96 × 122, dierh. 22, gem. onder links: *J. v. Ravenzwaay fec.*
Gekocht in 1837.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1972. Schapenstal, met talrijke schapen en lammeren, waarvan er een door de boerin wordt aangevat.
D. 65 × 77, fig.h. 12, gem. onder links: *J. v. Ravenzwaay. Fecit 1821.*
Herkomst als No. 1971.

1973. Koestal, in een oud-hollandsch boerenhuis.
D. 40 × 46, dierh. 12, gem. rechts op een plank: *J. v. R. F.*
Uit het Paviljoen Welgelegen Haarlem.

RAVESTEYN (Hubert van), geb. Dordrecht Juni 1638, gest. aldaar 7 Juni 1691. Werkzaam aldaar.

1974. Stilleven, bestaande uit een Nassauer kruikje, een glas, een roode vuurtest en eenig rookgerei. Op een papieren tabakszakje is te lezen: „Tot Dordrecht in de Nieustraat in Bliënburgh A° 1664".
E. 42 × 34, gem. op het tafelblad:
In bruikleen van Mr. J. P. R. M. de Nerée van Babberich, 1899.

RAVESTEYN (Jan Anthonisz. van), geb. omstreeks 1572, gest. 's Gravenhage 21 Juni 1657.

1975. Jan Doublet (?), Ontvanger-Generaal der Generaliteit.
E. 67,5 × 57,5 lgr., gem. in den linker bovenh: *Anno 1634* en:
Gekocht van de firma F. Muller & Co. 1901.

1976. Nicolaes Smelsinc (—1629), Kolonel, Luit-Gouv. van Overijssel.
D. 109.5 × 85 lgr. Gelijke portretten bevinden zich in het Kon. Paleis op den Dam en in het Mauritshuis. Zie nog No. 2008.
Uit het Nationaal Museum te 's Gravenhage, 1808.

1977. Mansportret.
E. 67,5 × 53,5 lgr. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

1978. Justinus van Nassau (1559—1631), natuurlijke zoon van Prins Willem I.
E. 65 × 49,5. Geschenk van den heer en mevrouw J. L. Trip geb. Gravin van Limburg Stirum aan het Nationaal Museum, 1805.

1979. Prins Willem I van Oranje. Copie naar M. Jz. van Miereveld.
Het opschrift luidt: *Prins Wilhelm van Orangiën, de Oude, Aetatis 52 tot Delft vermoort 1584.* Zie bij No. 2008.

1980. Johan Graaf van Nassau (1535—1606), bekend als Jan de Oude, broeder van Prins Willem I.
Achterop staat: *Johan Graf zv Nassau Catzenelb.* Zie bij No. 2008.

1981. Adolf Graaf van Nassau (1540—1568), broeder van Prins Willem I.
Het opschrift luidt: *Graef Adolf van Nassau.* Zie bij No. 2008.

1982. Philips Willem Prins van Oranje-Nassau (1554—1618), oudste zoon van Prins Willem I. Copie naar M. Jz. van Miereveld.
Het opschrift luidt: *Prins Philips Wilhelm van Orangiën, Aetatis 64 obijt A° 1617 te Brussell.* Zie bij No. 2008.

1983. Maurits Prins van Oranje-Nassau (1567—1625). Copie naar M. Jz. van Miereveld.
Het opschrift luidt: *Prins Mauriz van Orangien, Aetatis 58 obijt in den Haagh A° 1625.* Zie bij No. 2008.

1984. Philips Graaf van Hohenlo (1550—1606), gemaal van Maria, oudste dochter van Prins Willem I.
Het opschrift luidt: *Den ouden graef Philyps van Holack.* Gemerkt rechts. Zie bij No. 2008.

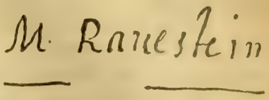

1985. Justinus van Nassau (1559—1631).
Het opschrift luidt: JUSTINUS NASSAU. Zie bij No. 2008.

1986. Johan Graaf van Nassau-Catzenelnbogen (1561—1623), of Johan de Middelste (zoon van Jan den Oude).
Achterop staat: JOHAN GRAF ZV NASSAV CATZENLB. Zie bij No. 2008.

1987. Philips Graaf van Nassau-Catzenelnbogen (1566—1595), Gouverneur van Nijmegen, zoon van Jan den Oude. (Zeer overschilderd).
Achterop staat: PILIP GRAF ZV NASSAU. C. A. Zie bij No. 2008.

1988. Ernst Casimir Graaf van Nassau (1573—1632), Stadhouder van Friesland.
Het opschrift luidt: *Graef Ernst Casimir van Nassav, Actatis 59, geble ven voor Ruermondt A° 1632.* Zie bij No. 2008.

1989. Lodewijk Gunther Graaf van Nassau (1575—1604), jongste zoon van Jan den Oude.
Het opschrift luidt: *Graef Lodewijck Gvnther van Nassau, Lieut-General van de Ruyterie, Aetatis 29, obijt A° 1604.* Zie bij No. 2008.

1990. Philips Ernst Graaf van Hohenlo (1585—1629) zoon van Wolfgang van Hohenlo en Magdalena van Nassau, zuster van Prins Willem I.
Het opschrift luidt: *Graef Philips Ernst van Holack.* Zie bij No. 2008.

1991. Johan Ernst Graaf van Nassau (1582—1617), oudste zoon van Jan den Middelste; ging later in Venetiaanschen dienst.
Het opschrift luidt: *Graef Ernes van Nassau.* Zie bij No. 2008.

1992. Johan Graaf van Nassau-Catzenelnbogen (1583—1638), Zoon van Jan den Middelste, ging over in Spaanschen dienst.
Achterop staat: JOHAN G. Z. N. Zie bij No. 2008.

1993. Adolf Graaf van Nassau—Catzenelnbogen (1584—1608), broeder van den voorgaande.
Achterop staat: ADOLF GR ZW NASSAU KAZENELE. Zie bij No. 2008.

1994. Willem Graaf van Nassau-Catzenelnbogen (1592—1642), broeder van de beide voorgaanden.
Achterop staat: WILEN GR. ZU NASSAU K. . ELEPOGEN. Zie No. 2008.

1995. Albert Graaf van Nassau-Dillenburg (1596—1626), zoon van Georg van Nassau-Dillenburg, jongeren broeder van Willem Lodewijk.
Gem. *1622.* Het opschrift luidt: *Graef Albert van Nassau.* Zie bij No. 2008.

1996. Gaspard de Coligny (1517—1572), Admiraal van Frankrijk.
Het opschrift luidt: *Caspar de Coligny Admiral de France.* Zie bij No. 2008.

1997. Robert Dudley, Graaf van Leicester (1531—1588).
Het opschrift luidt: *Comte de Lysester.* Zie bij No. 2008.

1998. Francisco de Mendoza, Amirant van Arragon (1546—1623).
Gemerkt: *L. Admiraal d'Daragon* en:
Het opschr. luidt: *L. Amirant d'Arragon.*

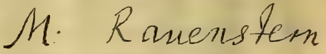

Zie bij No. 2008.

1999. Joost de Soete, Heer van Villers.
Het opschrift luidt: *Monsieur Vîles Maresc: Dy Camp.* Zie bij No. 2008.

2000. Willem de Soete de Laeke, Heer van Hautain (—1637) Luitenant Admiraal van Zeeland.
Het opschrift luidt: *Monsr de Houtin.* Zie bij No. 2008.

2001. Olivier van den Tempel, Heer van Corbeecke (—1603).
Gemerkt, *M. d Tempel* en:
Het opschrift luidt: *M. d Temple.*

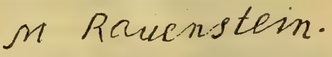

Zie bij No. 2008.

2002. Charles de Levin, Heer van Famars (—1592), Gouverneur van Heusden, generaal der Artillerie.
Het opschrift luidt: *Monsr. De Hama.* Zie bij No. 2008.

2003. Sir Robert Henderson of Tunnegask (—1622), Kolonel van het Regiment Schotten.
Het opschrift luidt: *Coronel Henderson.* Zie bij No. 2008.

2004. Sir William Brog (—1636), Kolonel van het Oude Schotsche regiment.
Gem.: *Le Corronel Brock.* Het opschrift luidt: *Corōnel Brock.*
Zie bij No. 2008.

2005. Willem Adriaen Graaf van Hornes, heer van Kessel, Woestwesel enz., Generaal der artillerie.
Het opschrift luidt: *D'Heer van Kessel.* Zie bij No. 2008.

2006. Gaspard de Coligny Maréchal de Châtillon, (1584—1646).
Het opschrift luidt: *Mons : Chan : tillon Maresc de France.* Zie bij No. 2008.

2007. Daniël de Hartaing, Heer van Marquette, Gouverneur van Oostende.
Het opschrift luidt: *Monsr DE MARQ.....* Zie bij No. 2008.

2008. Nicolaes Smelsinc (—1629), Kolonel en Luitenant Gouverneur van Overijssel.
Het opschrift luidt: *Mons Smelsin.*
De nummers 1979 tot 2008 (E. 30 × 25 gemiddelde hoofdhoogte 15) bevonden zich als afkomstig van het huis Honselaarsdijk in het Nationaal Museum te 's Gravenhage en kwamen derhalve met de kern van dat Museum in 1808 in Amsterdam. Van de herkomst der nummers 1996 en 1997 (de portretten van *Gaspar de Coligny* en van *Leycester)* valt alleen te vermelden dat ze deel uitmaakten van het Nationaal Museum. Naar alle waarschijnlijkheid behooren ze tot bovenvermelde serie portretten, waarmede ze in afmetingen en aspect overeenkomen. Tot dezelfde serie behooren nog de Nos. 177—185, 249, 956—958, 1242—1244, 1596—1600, 1662.

RECLAM (Friedrich), geb. Maagdenburg 1734, gest. 1774. Leerling van Ant. Pesne te Berlijn en van J. B. M. Pierre te Parijs, waar hij lang woonde. *E.*

2009. Frederika Sophia Wilhelmina Prinses van Pruisen, (1751—1820), gemalin van Willem V; in ovaal door engeltjes omgeven.
E. 50 × 39, hfdh. 8, gem. onder links: Uit het Magazijn van het Kon. Kabinet van Schilderijen te 's Gravenhage, 1885.

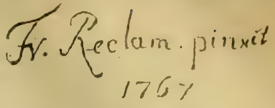

REEKERS (Hendrik), geb. Haarlem 21 Sept. 1815, gest. aldaar 15 Mei 1854. Leerling van zijn vader Joh. Reekers en van den bloemschilder G. J. J. van Os. *L.*

2010. Stilleven; verschillende vruchten op een marmeren plint, nevens een vaas met bloemen.
M. 60 × 46,5, gem. links onder: *N. Reekers 1845.*
Geschenk van C. C. A. Baron du Bois de Ferrières te Cheltenham, 1897.

REGEMORTER (Ignatius Josephus van), geb. Antwerpen 4 Dec. 1785, gest. aldaar 1873. Leerling van zijn vader Petrus Johannes van Regemorter. *E.*

2011. De Antwerpsche Vischmarkt, op marktdag.
M. 59 × 49, hfdh. 3, gem. links op een vischbank: *Ing. Regemorter f.*
Gekocht tentoonstelling Amsterdam, 1828 (?).

2012. Het Huishouden van Jan Steen; de schilder zendt zijn zoon met twee schilderijen uit ten verkoop.
M. 55 × 44,5, gem. links op den voorgrond: *Ign. van Regemorter f. 1828.*
Gekocht tentoonstelling Amsterdam, 1828.

REGTERS (Tibout), geb. Dordrecht 24 Dec. 1710, gest. Amsterdam 1768. Leerling o. a. van Jan Maurits Quinkhard te Amsterdam.

2013. Anatomische Les van Prof. Petrus Camper, 1758. Figuren tot aan de knieën, zittende of staande aan een tafel. Op de tafel een blad papier waarop de namen: P. Camper (1722—1789), N. van der Meulen, Loth Lothz., Pieter Jas, Coenraad Nelson, Abraham Richard en Joannes Stijger.
D. 169 × 329 lgr., gem.: *T. Regters.*
Afkomstig van het Chirurgijnsgild. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2014. Jan ten Compe, Kunstschilder. Zie pag. 74.
E. 28,5 × 24, fig.h. 5, gem.:
Verk. coll. J. Immerzeel Jr., Amsterdam 1842.

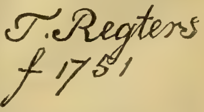

2015. Jan Wagenaar (1709—1776), Historieschrijver.
D. 82 × 68, hfdh. 8 gem. in den achtergrond onder de tafel:

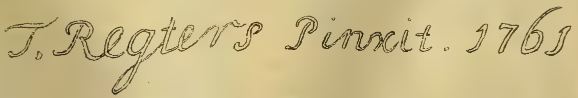

Gekocht van F. C. Roos, Amsterdam 1821.

REMBRANDT HARMENSZ. VAN RIJN, geb. Leiden 15 Juli 1606, begr. Amsterdam 8 Oct. 1669. Leerling van Jacob van Swanenburch te Leiden en gedurende zes maanden van Pieter Lastman te Amsterdam. Reeds in 1621 door van Buchel als schilder vermeld. Woonde te Leiden tot Juni 1631 daarna te Amsterdam. *E.*

2016. **De „Nachtwacht," zijnde het Corporaalschap van kapitein Frans Banning Cocq en luitenant Willem van Ruytenburg.** Het corporaalschap is voorgesteld op het oogenblik dat het uit den Kloveniersdoelen naar buiten treedt om op te trekken. Aan het hoofd van den stoet, en onmiddellijk op den voorgrond in het midden, de Kapitein en de Luitenant, met elkander in gesprek. De Kapitein is in het donker gekleed, de Luitenant in geel gewaad met om het middel een witte sjerp, schitterend in het volle licht. Naast den Kapitein een meisje, hel verlicht; een doode witte haan hangt aan haren gordel.

D. 359 × 435 lgr., gem. onder links n. h. midden:

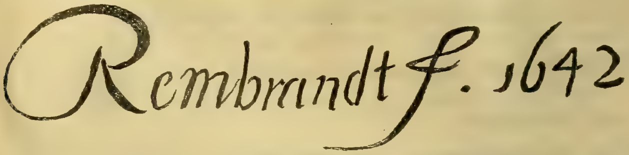

G. T. Eilbracht lith., A. Mouilleron lith., L. A. Claessens sc., J. W. Kaiser sc., Ch. Waltner sc., J. L. Flameng sc., T. Cole sc., N. Mossoloff sc., D. J. Sluyter sc. In de Nat. Gallery te Londen hangt eene copie (E. 66 × 83,5) door *Ger. Lundens*, waarop links nog twee figuren, vallende buiten het doek. Vroeger in de Groote Zaal van den Kloveniersdoelen, in 1715 overgebracht naar de Kleine Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis. In 1815 overgebracht naar het Trippenhuis. In bruikleen van Amsterdam, 15 Aug. 1808.

2017. **De Staalmeesters.** De Waardijns (keurmeesters) van Lakenen te Amsterdam in 1661. Hunne namen zie bl. 347. Drie zitten achter een tafel met een zwaar rood kleed bedekt en hebben inzage genomen van een opengeslagen boek, een vierde rijst van zijn zetel op en de vijfde is in den linkerhoek in een armstoel gezeten; allen met het gelaat naar den toeschouwer. In den achtergrond, uitkomende tegen de eikenhouten wandbetimmering, staat de knecht.

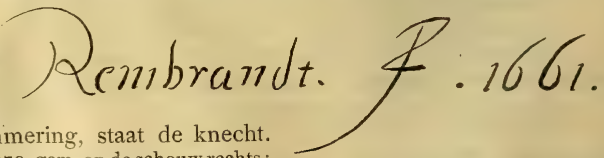

D. 191,5 × 279, gem. op de schouw rechts: en op het tafelkleed:

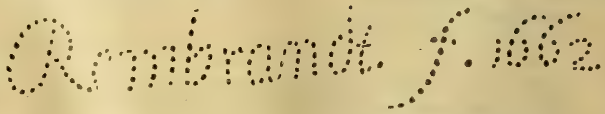

J. de Frey sc., J. W. Kaiser sc., A. C. Nunnink lith., R. Houston sc., Ch. Koepping sc., W. Unger sc. Vroeger geplaatst in het Staalhof in de Staalstraat te Amsterdam. In bruikleen van Amsterdam, 15 Aug. 1808.

2018. **Anatomische Les van Prof. Joan Deyman** (1620—1666). (Fragment der schilderij, voor drie vierde verbrand 8 November 1723 en in 1811 naar Engeland verkocht). Het van den schedel beroofde lijk ligt geheel in het verkort met de voeten naar den toeschouwer. Tegen de donkere holte van den geopenden buik is een witte doek

2016. Rembrandt van Rijn.

2022. Rembrandt van Rijn.

2023. Rembrandt van Rijn.

BOSTON PUBLIC LIBRARY

gelegd. Links staat de collegemeester Gysbrecht Matthysz. Calckoen, die de schedelkom in de hand houdt. Boven het hoofd van het lijk de handen van Prof. Deyman, in bezigheid. In den achtergrond is de hand van een derde persoon zichtbaar.
D. 100 × 134 lgr., gem. links op den voorkant van de tafel:

Om aan het fragment een rechthoekigen vorm te geven werd van boven een stuk carton met eene minste breedte van 13 c.M., aangepast waarop Prof. Wijnveld in 1888 den kop van Dr. Deyman en den achtergrond bijschilderde. Vroeger geplaatst in de Snijkamer te Amsterdam.
In 1882 door Amsterdam met hulp van particulieren van den heer Owen te Londen aangekocht. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2019. **„Het Joodsche Bruidje"**, ook genoemd: **Boaz en Ruth**; een man van gevorderden leeftijd, houdt een jong meisje, dat in rijke kleederen gedoscht is, omvat. Beelden te halven lijve.

D. 121,5 × 166,5 lgr. gem. onder rechts met sporen van een jaartal. C. L. van Kesteren sc., W. Steelink sc. Afkomstig van Vaillant. Gekocht door J. Smith van den heer Vaillant in 1825. Verz. van der Hoop. In bruikl. van Amsterdam 1885.

2020. **De Steenen Brug**; Hollandsch landschap gezien bij geconcentreerden lichtval uit zware wolken.
E. 29,5 × 42,5. Verk. coll. Lapeyrière, Parijs 1817, coll. James Gray, Versailles 1863; coll. Marquis of Lansdowne, Bowood 1883. Aangekocht op verk. coll. James Reiss te Londen in 1900 met bijdragen van de Vereeniging Rembrandt en Dr. A. Bredius.

2021.

Zie No. 926a.

2022. **Portret van een aanzienlijke jonge Vrouw.**
Popelenhout 110 × 84 lgr., gem. links onder:
L. Flameng sc.
In bruikleen van de „Familie van Weede-Stichting", Utrecht 1897.

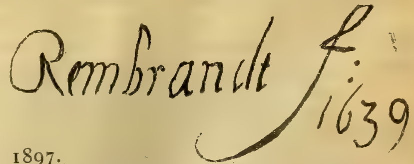

2023. **Elisabeth Jacobsd. Bas** (1571—1649) weduwe van den Admiraal Jochem Hendriksz Swartenhont. Zie No. 900.
D. 118 × 91,5 lgr. P. J. Arendszen sc., C. Waltner sc. en C. L. Dake sc. Door erflating uit de families Rey, Meulenaer, en Muilman aan de familie van de Poll overgegaan. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

2024. **Het Toilet** (Mythologische voorstelling). Eene jonge vrouw liggend aan den waterkant kamt zich het haar; donkere rotswanden vormen den achtergrond; op een steenblok twee pauwen
D. 88 × 69,5 hfdh. 6. Afkomstig uit de collectie van Hamilton-palace als „Narcis". Verk. Amsterdam 1885.

2025. Een Studiekop, waarschijnlijk Rembrandt's vader de molenaar Harmen Gerritsz. van Rijn te Leiden. Oude copie.
D. 62,5 × 47,5, hfd.h. 17. Valsch gemerkt: *Rembrandt f 1641.*
Het orgineel bevindt zich bij den heer W. Chamberlain te Brighton. Als het portret van Willem van der Marck, graaf van Lumey, uit het Nationaal Museum 's-Gravenhage 1808.

RENI (Guido). geb. Calvenzano bij Bologna 4 Nov. 1575, gest. Bologna 18 Aug. 1642. Leerling van Dionysius Calvaert en van Lod. Carracci. *E.*

2026. Maria Magdalena, afgebeeld te halven lijve in peinzende houding. Copie naar het origineel vroeger in de kerk van San Michele in Bosco bij Bologna, waar thans eene copie van Domenico Canuti hangt.
D. 160 × 131 lgr. Kabinet van Heteren, 1809.

REIJERS (Nicolaas), geb. Leiden 4 Oct. 1719, Leerling van Hieronymus van der Mij.

2027. Joannes Badon, (1706—1790). Dichter, woonde te Vlaardingen.
K. Ov. 10,5 × 8,5, hfd.h. 4, gem. aan de achterzijde: *N. Reyers 1774.*
Behoort bij Arn. van Halen's Panpoëticon Batavum. Zie pag. 111.

RHEEN (Theodorus Justinus), geb. waarschijnlijk te Amsterdam; vestigde zich na Italië bezocht te hebben, in den Haag, daarna in Amsterdam en eindelijk in Oost-Indië. Werkzaam 1ste helft 18e eeuw.

2028. Abraham Patras (1671—1737), Gouvern.-Gener. van Ned.-Indië 1735—1737.
Koper 34 × 27, hfd.h. 6,5, gem. in linker benedenhoek:

Het opschrift luidt: *Abraham Patras Gouverneur-Generaal van Nederlands-India A° 1735.* Herk. zie No. 328.
In het Nederlandsch Museum. Oostelijke Binnenhof.

RIBOT (Augustin Théodule), geb. Breteuil 8 Aug. 1823, gest. Colombes 11 Sept. 1891. Leerling van Aug. Barth. Glaize. *E.*

2029. De Naaister; een oud vrouwtje is bezig met verstelwerk.
D. 46,5 × 38, hfd.h. 6.5, gem. onder rechts: *t. Ribot.* Geschenk, van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt 1900.

2030. Stilleven, bestaande uit enkele visschen en een kreeft.
D. 60 × 74, gem. onder rechts: *t. Ribot.* Herkomst als No. 2029.

RIEGEN (Nicolaas), geb. Amsterdam 31 Mei 1827, gest. 27 Nov. 1889.

2031. Zeestuk, met verschillende schepen en een grooten tweemaster.
D. 98 × 136, gem. onder links: *N. Riegen fec.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

RIETSCHOOF (Jan Claesz. of Claes Jansz.), geb. Hoorn 1652, gest. aldaar 1719. Leerling van Lud. Backhuysen te Amsterdam.

2032. Stil Water, waarop eenige schepen; aan de kade ligt een jacht.
D. 60 × 81, fig.h. 5, gem. op een drijvend plankje links:

Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

2033. Woelend Water, met verschillende zeilende vaartuigen; aan een steiger liggen eenige marktschepen.
D. 61 × 81, fig.h. 6, gem. op een ducdalf:
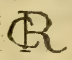
Herkomst als No. 2032.

RING (Pieter de), geb. Leiden 1615, gest. aldaar 22 September 1660. Leerling van Jan Davidsz. de Heem.

2018. Rembrandt van Rijn.

2017. Rembrandt van Rijn.

2019. Rembrandt van Rijn.

2034. **Stilleven**; verschillende vruchten, een kreeft, zilveren schotel met oesters en een gouden beker.
D. 100 × 85 w.gr. gem. met een Ring als monogram van den schilder.
Kabinet van Heteren, 1809.

ROCHUSSEN (Charles), geb. Rotterdam 1 Aug. 1814, gest. aldaar 22 Sept. 1894. Leerling van W. J. J. Nuyen. *L-E.*

2035. **De Requisitie**; einde der 18e eeuw; militairen op een boerenerf.
M. 21 × 28, fig.h. 7, gem. onder rechts: *C R 72.*
Legaat D. Franken Dz., 1898.

2036. **Napoleon I en zijn Staf**; Napoleon is op een schimmel gezeten.
E. 20 × 15,5 fig.h. 5. Herkomst als No. 2035.

2037. **Park in de Omstreken van Parijs,** met veel figuren, einde 18e eeuw.
M. 43 × 62, fig.h. 6,5 gem. onder rechts: *C R. 48.* Herkomst als No. 2035.

2038. **Jagershalte in een Bosch.**
M. 19,5 × 29,5 fig.h. 4,5 gem. onder rechts: *C R. 59.* Herk. als No. 2035.

ROCHUSSEN en **HANEDOES.** Zie No. 1097.

ROCQUETTE (Johan de la), werkzaaam te 's Gravenhage in de tweede helft der 17e eeuw tot na 1694. Leerling van Martinus Lengele.

2039. **Een Heer in Oostersche Kleeding**, gezeten in een Indisch landschap; bij hem staat een Javaan (?)
D. 141 × 176, hfdh. 17, gem. onderaan rechts. Gekocht te Leiden, 1885.

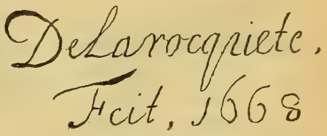

RODE (Niels), geb. Kopenhagen 1742 of 1743, gest. Leiden, 1794; te 's Gravenhage en te Leiden werkz.; leerling van J. G. Ziesenis.

2040. **Het Huis Nieuw Teylingen.** Achterop staat: Dit schilderij present Gegeeven aan den Huijze van Tylingen in October 1785 Door den Collonel van der Duijn, Heere van Maasdam & & &, zijnde toen gedoodverwd en naderhand opgemaakt op ordre van Heeren Gecommitteerde Raeden.
D. 22 × 48, gem. rechts van onderen:

Nationaal Museum 1808.

ROELOFS (Willem), geb. Amsterdam 10 Maart 1822, gest. Berchem 12 Mei 1897. Leerling van Hendr. van de Sande Bakhuyzen. Woonde lang in Brussel en te 's Gravenhage. *L-E.*

2041. **Landschap in de omstreken van 's Gravenhage.**
D. 48 × 75, fig.h. 5, gem. rechts op den voorgrond: *W. Roelofs.*
Gekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1875.

ROELOFS Jr. (Willem), geb. 's Gravenhage 1877, zoon van Willem Roelofs.

2042. **Vischstuk**; eenige moten visch, een kabeljauw en een bruin kannetje.
D. 34 × 50, gem. links: *Willem E. Roelofs f.*
Gekocht op de veiling ten bate van de schildersvereen. Pulchri Studio, 1900.

ROEPEL (Coenraet), geb. 's Gravenhage 6 Nov. 1678, gest. aldaar 4 Jan. 1748. Leerling van Const. Netscher.

2043. Bloemen; een metalen vaas met bloemen, staande in een nis.
D. 68 × 53 w.gr., gem. onder rechts:

Kabinet van Heteren 1809.

2044. Vruchten; druiven en perziken in een nis, waarbij een koperen beeldje.
D. 68 × 53 w.gr. gem. onder rechts:
Herkomst als No. 2043.

ROGHMAN (Roelant), geb. Amsterdam omstreeks 1620, gest. aldaar 1686 of 1687. Vooral bekend als teekenaar. *E.*

2045. Landschap, in een bergachtige streek, met steile heuvels en boomen.
D. 123 × 151. Verkooping W. Gruyter, Amsterdam, 1882.

ROMBOUTS (Jilles), kwam 1652 te Haarlem in het Sint Lucasgild. Wordt tusschen 1651 en 1663 herhaaldelijk, als in Haarlem gevestigd, vermeld.

2046. Boschrijk Landschap.
D. 74 × 63,5 gem. onder links:
Verk. W. Gruyter, Amsterdam 1882.

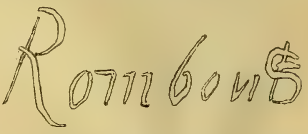

ROMEYN (Willem), geb. en werkzaam te Haarlem, gest. na 1695. Leerling van Nic. Berchem.

2047. Kudde in het Water; op den voorgrond drie ossen; aan de overzijde der rivier een man, een vrouw en twee ezels.
E. 15 × 18,5 dierh. 4, gem. van onderen in het midden:
Kabinet van Heteren, 1809.

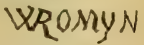

2048. Rust bij de Fontein; vee en bepakte muildieren in de nabijheid van een fontein in een Italiaansch landschap. Tegenhanger van het vorig nommer.
E. 15 × 18,5 dierh. 4, gem. rechts aan den kant:
Herkomst als No. 2047.

2049. Rustende Kudde; ossen en eenige schapen in een Italiaansch landschap; bergen in het verschiet.
E. 30,5 × 37,5, dierh. 8, gem. onder links:
Verkooping Cremer, Rotterdam 1816.

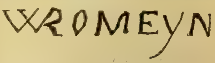

2050. Italiaansch Landschap met Vee; op den voorgrond twee ossen bij een kar; verderop eenig rustend vee met een herder, waarachter rotsen.
D. 48 × 56 dierh. 10, gem. onder rechts:
Verk. G. Schimmelpenninck, 1819. Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

2051. Landschap met Vee; twee koeien, een staande en een liggende; op een heuvel in de nabijheid eenige schapen.
E. 35,5 × 32,5, dierh. 8, gem. in den linker benedenhoek:
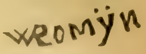
Verkooping H. Muilman, Amsterdam, 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

RONNER—KNIP (Henriette), geb. Amsterdam 31 Mei 1821. Leerling van haar vader Jos. Aug. Knip.

2052. Kat met haar Jongen.
M. 52 × 39 lgr., gem. onder links: *Henriëtte Knip 1844.* Gek. van P. v. Genabeth 1845. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2053. Drie tegen Een; een kat bij haar etensschotel bedreigd door drie honden.
D. 82 × 127,5 w. gr., gem. *Henriette Ronner.*
C. Ed. Taurel sc. Aangekocht tentoonstelling Amsterdam 1868.

ROOS (Johann Melchior), geb. Frankfort a/M 1659, gest. aldaar 1731. Leerling van zijn vader Johann Heinrich Roos. *E.*

2054. Liggende Bok en Geiten, met den herder.
D. 109,5 × 165 lgr, gem. op den voorgrond links: en *fecit 1683.*
Geschenk van Mr. D. A. Koenen 1895.
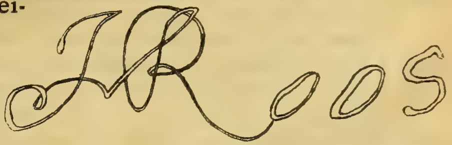

ROOS (Cornelis François), geb. Amsterdam 15 Sept. 1802, gest. Hilversum 18 Juli 1874.

2055. Gezicht in het Harzgebergte.
D. 74 × 85 gem.: *C. F. Roos f 1840.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden 1899.

ROOSENBOOM (Marguérite), geb. 23 Oct. 1843, gest. Voorburg 29 Dec. 1896. Leerling van haar vader Nicolaas Roosenboom. Geruimen tijd werkzaam in den Haag. In 1892 vestigde zij zich te Voorburg en huwde aldaar den schilder J. G. Vogel.

2056. Voorjaarsbloemen, in een koperen vaas.
D. 53 × 43 gem. rechts onderaan: *Marguérite Roosenboom.*
Gekocht tentoonstelling Amsterdam, 1880.

ROOTIUS (Jan Albertsz), geb. Hoorn omstreeks 1615, gest. aldaar 1674. Leerling van Pieter Lastman.

2057. Jan Cornelisz Meppel (1609—1669), Luitenant-Admiraal.
D. 108 × 87,5 lgr., gem. onder rechts: *Aetatis 52 1661*, en daaronder:
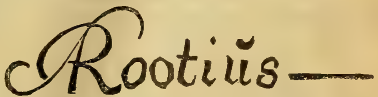
Verk. coll. Reus te Amsterdam, 1835 en vermoedelijk 1869 bij de familie Berkhout te Hoorn. R. Persyn sc. Verkooping Amsterd., 1879.

2058. Portret van een Meisje een Bok vasthoudende.
E. 116 × 87 lgr., gem. rechts op den voorgrond: *Ætatis Suae 4. A° 1652* en:
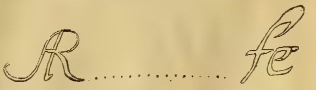
Verkooping Douairière Quarles van Ufford, Amsterdam 24 Maart 1885

ROTIUS, wellicht dezelfde als de voorgaande Jan Albertz. Rootius

2059. Stilleven van een Ontbijt, op een wit tafellaken.

E. 58 × 81,5, gem. op het laken in het midden onderaan. Geschenk van den heer Gijsbr. de Clercq aan Amsterdam. In bruikl. van die gemeente 1898.

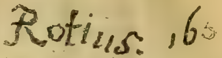

ROSSUM (Johan van), werkzaam in de tweede helft der 17[e] eeuw te Vianen.

2060. Vrouwenportret.

D. 117 × 93 lgr. gem. onderaan rechts:
Verkooping Amsterdam, 1885.

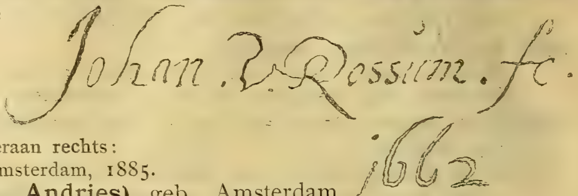

ROTH (George Andries) geb. Amsterdam 11 Sept. 1809, gest. aldaar 28 Juli 1887. Leerling van P. G. Westenberg.

2061. Gezicht in het Bentheimsche Bosch.

D. 84 × 119, figh. 6, gem. links op den voorgrond *G. A. Roth 1870.* Gekocht op de tentoonstelling Amsterdam 1870.

ROTTENHAMMER (Johann), geb. Munchen 1564, gest. Augsburg 1623. Leerling van zijn vader Thomas en van Johannes Donauer te München. Werkte lang in Italië.

2062. Maria met het Kind Jezus; de kleine Johannes door St. Catharina geleid, biedt het kind Jezus een schotel met druiven aan.

K. 35,5 × 28, fig.h. 19, gem. in den rechter benedenhoek:
Kabinet van Heteren, 1809.

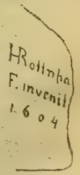

2063. Mars en Venus; gezeten op een rustbed; Mars wordt door Cupido ontwapend; eenige figuren in de nabijheid.

K. 29 × 38, fig.h. 22,5 gem. op een steen links te halver hoogte:
Herkomst als No. 2062.

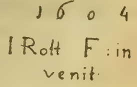

ROUSSEAU (Pierre Etienne Théodore), geb. Parijs 15 April 1812, gest. Barbizon 22 Dec. 1867. Leerling van Rémond en Guillon Lethière.

2064. „La Gorge aux Loups". Over een weg tusschen zwaar en donker geboomte drijft een herder een kudde schapen voort.

D. 35,5 × 47 dierh. 5,5 gem. onder links: *TH. R.* Geschenk van Mevr. de douairière B. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

RUBENS (Petrus Paulus), geb. Siegen 28 Juni 1577, gest. Antwerpen 30 Mei 1640. Leerling van Tobias Verhaecht, van Adam van Noort en van Otto van Veen. Van 1600 tot 1608 in Italië, later gevestigd te Antwerpen, maar veelal op reis en o.a. te Parijs, Londen en Madrid werkzaam. *E.*

2065. Kruisdraging. Schets voor de groote schilderij in het Koninklijke Museum te Brussel geschilderd voor de Abdij van Afflighem (1634—1637).

E. 74 × 55, fig.h. 30. Verkoopingen: coll. Jac. Meyers, Rotterdam 1722; coll. Jac. de Roore, 's Gravenhage 1747; Thérèse van Halen,

Antwerpen 1749; coll. v. d. Marck, Amst. 1773. Reynolds zag het stuk 1781 bij van Heteren te 's Gravenhage. Uit het Kabinet van Heteren 1809.

2066. Cimon en Pera (Romeinsche Ouderliefde); een jonge vrouw zoogt haar vader in den kerker.

D. 159 × 192 lgr. Was in 1781 in de coll. Peters te Antwerpen. Verk. coll. Stier d'Aertselaer, Antwerpen 1822. W. Panneels sc. met enkele wijzigingen. Geruild tegen eenige schilderijen met het Kon. Kab. van Schilderijen te 's Gravenhage, 1825.

2067. Helena Fourment (1614—1673), tweede vrouw van den schilder: te halven lijve.

E. 75 × 56 lgr. Herhaling van de buste van het groote portret in het Museum te Munchen. F. A. Laguillermie sc. Verk. coll. du Tartre, Parijs 1804 en coll. Koning Willem II 1850. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam. 1885.

2068. Anna van Oostenrijk (1602—1656), gemalin van Koning Lodewijk XIII van Frankrijk.

E. 105 × 74 lgr. Herhaling uit het atelier van Rubens van het grootere portret in het Louvre te Parijs. In 1830 bij Mej. Hoofdman te Haarlem. Verk. coll. Koning Willem II, 1851. Herkomst als No. 2067.

2069. De Ontmoeting van Jacob en Esau. Copie naar het origineel in het Museum te Munchen.

E. 33 × 24,5, valsch gem. in den rechter benedenhoek *P. P. R.* Uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

RUELLES (Pieter des), geb. omstreeks 1630, begr. Amsterdam, 6 April 1658.

2070. Het St. Agnietenklooster te Utrecht, van buiten gezien.

E. 60 × 49, fig.h. 5, gem. onderaan rechts:

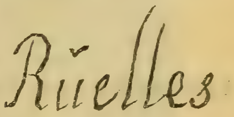

Geschenk van Dr. A. Bredius 1892.

RUISDAEL (Jacob van), geb. Haarlem 1628 of 1629, begr. aldaar 14 Maart 1682. Waarschijnlijk leerling van zijn oom Salomon van Ruysdael, van 1659 tot 1681 woonde hij te Amsterdam. *E.*

2071. Gezicht op Haarlem, gezien in vogelvlucht van de hoogten bij Overveen, over weilanden en bleekerijen.

D. 43 × 39 gem. in den linker benedenhoek:

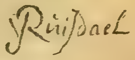

Herhalingen van dit onderwerp in verschillende verzamelingen. Verk. Baron van Nagell van Ampsen 1851. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

2072. Boschgezicht; een zandweg flauw opwaarts loopend door een bosch met zwaar begroeide eikeboomen.

E. 42 × 49, fig.h. 3, gem. onder links:

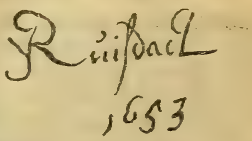

J. A. Boland sc. Verk. G. Schimmelpenninck Amsterdam 1819. Gekocht van J. de Lelie Amsterdam. Kabinet J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

2073. Zandweg, in de duinstreek oploopend langs kreupelhout.

E. 32 × 43,5, gem. op den weg:

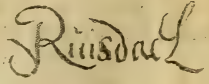

Afkomstig van Mevr. Messchert van Vollenhoven, geb. van Lennep. In bruikleen van Amsterdam 1892.

2074. **De Molen bij Wijk bij Duurstede;** staande aan den rivier-oever nabij den voorgrond; verderop het bisschoppelijk kasteel.
D. 83 × 101, fig.h. 4, gem. onder rechts:
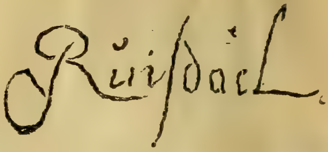
L. C. van Kesteren sc., W. Steelink Sr., sc.
J. M. Graadt v. Roggen sc.
Verk. J. Noé, 1841.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2075. **Landschap;** een breede waterval op den voorgrond, waarachter een zwaar eikenbosch; in het heuvelachtig verschiet torens en windmolens.
D. 142 × 195, gem. onderrechts op een steen:

Verk. Sir Charles Blount, 1837.
Herkomst als No. 2074.

2076. **De Waterval,** in een boschrijke streek, waar zware eikeboomen staan; aan weêrszijden van een vallei, verheffen zich kasteelen op rotstoppen.
D. 111 × 99, gem. onder rechts:

J. A. Boland sc., W. Unger sc. Gekocht in 1818.

2077. **Landschap;** een huis met watermolen in een bosch.
D. 63 × 79, gem. onder rechts:
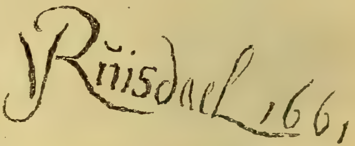
Gekocht van J° de Vries 1858.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2078. **Rotsachtig Landschap,** met een beek stroomende over steenblokken; een huis en eenige boomstammen op een verhevenheid.
D. 108,5 × 135, gem. onder rechts:

Gekocht van J° de Vries, 1833.
Herkomst als No. 2077.

2079. **Winterlandschap;** een zware vierkante toren benevens eenige huizen in een besneeuwd landschap; late avond met sombere lucht.
D. 42 × 49,5, fig.h. 3, gem. in den rechter benedenhoek:
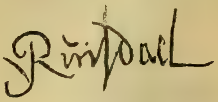
Gekocht van F. J. Noordwijk, Rotterdam 1811.
Kabinet J. Rombouts 1850.
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

2080. **Het Kasteel Bentheim;** op den voorgrond een waterplas, die, uitloopende over rotsblokken, nabij een omgevallen boomstam, een kleinen waterval vormt.
D. 68 × 54, gem. rechts op een rotsblok:

W. Unger sc. Verkoopingen G. G. Baron Taets van Amerongen 1805 en de Smeth, Amsterdam 1810.

2081. **De Overtoom,** bij een dorp tusschen boomen aan een vaart gelegen. Toegeschr. aan Jac. v. Ruisdael, vroeger aan Joris van der Hagen, thans, door Dr. Hofstede de Groot, ook aan Joh. Vermeer van Haarlem.
D. 120 × 175,5. Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

2074. Jacob van Ruisdael.

2065. P. P. Rubens.

2067. P. P. Rubens.

2079. Jacob van Ruisdael.

2083. Sal. van Ruisdael.

RUYSDAEL (Jacob Salomonsz. van), geb. Haarlem omstreeks 1635, begr. aldaar 16 Nov. 1681. Zoon en leerling van Salomon van Ruysdael.

2082. **Landschap in de omstreken van Haarlem**; op den voorgrond een groep hooge boomen en eenige gevelde stammen, waarbij een kudde vee en een herder.
E. 80 × 107, dierh. 7, gem. onder rechts:
Gekocht te Londen 1890.

RUYSDAEL (Salomon van), geb. omstreeks 1600 te Haarlem, begr. aldaar 1 Nov. 1670.

2083. **Pleisterplaats**; vóór een uitspanning staan twee overhuifde wagens waarbij reizigers te paard; op den voorgrond eenige koeien bij een vliet.
E. 61 × 86, dierh. 6, gem. naar het midden onderaan. Verk. Dr. J. Bleuland Utrecht 1839, Kabinet J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

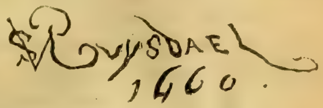

2084. **Dorpsherberg,** waar ruiters vertoeven om de paarden te doen voederen; een reiswagen met twee paarden heeft eveneens stand gehouden; op den voorgrond een boer die zijn koeien voortdrijft.
E. 56 × 84,5, figh. 8, gem. op den wagen:
Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll 1880.

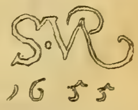

RUST (Johan Adolph), geb. 13 April 1828, woonachtig te Amsterdam.

2085. **Gezicht op de Hooge Sluis te Amsterdam,** genomen van de Amstel Jachthaven.
E. Segmentvormig, grootste hoogte 56 breedte 361. Gem. rechts: *J. A. Rust.*
Geschenk van den heer C. Jurgens, namens het bestuur van de Amstel Jachthaven. In het Nederl. Museum (Marine afdeeling).

RUYSCH (Rachel), geb. Amsterdam 1664 of 1665, gest. aldaar 12 Oct. 1750. Leerling van Willem van Aelst; huwde 12 Aug. 1695 den schilder Jurriaan Pool. Te Dusseldorp tijdelijk werkzaam als hofschilderes van den Keurvorst van de Palts.

2086. **Bloemen**; een ruiker, bestaande uit rozen en andere bloemen geplaatst in een glazen vaas.
D. 65 × 51,5 w.gr. Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858.

2087. **Bloemstuk**; rozen, tulpen, papavers en andere bloemen in een flesch, staande op een marmeren plint, waarover een slak kruipt.
K. 54,5 × 36,5 w.gr. gem. rechts op de plint:
Verkooping 1849. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2088. **Ruiker**; velerlei bloemen waaronder anjers, rozen, tulpen en irissen, in een kristallen vaas.
D. 63 × 52, w.gr., gem. in linker benedenhoek:
Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814.

RUYTER (Jan de), werkzaam eerste helft der 19de eeuw te Amsterdam.

2089. Een Vrouwtje met Visch, in een keuken door een steenen toogvenster te zien.

D. 38 × 31, hfdh. 5, gem. *J. de Ruyter f 1820.*
Tentoonstelling Amsterdam 1820. Van het Paviljoen Welgelegen Haarlem.

RUIJVEN (Pieter Jansz. van), geb. Delft 7 Maart 1651, gest. aldaar 17 Mei 1716. *ZK.*

2090. Haan met Kippen.

D. 73 × 86 lgr., gem. op voorgrond links:

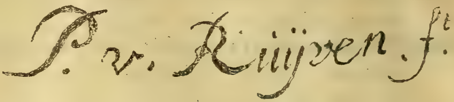

Verk. D. M. Alewijn, Amsterdam 1885.

RY (Pieter Danckertsz. de), zie op *Danckerts*, pag. 80.

RIJCK (Pieter Cornelisz. van), geb. Delft 1568, was in 1604 „buyten Haarlem tot de Siecken." Leerling o. a. van Jacob Willemsz. Delff, woonde 15 jaar lang in Italie.

2091. Keukenstuk; in een keuken, overvloedig van geslacht, gevogelte, visch en groenten voorzien, bevinden zich op den voorgrond twee dienstmeiden; in den achtergrond het tafereel van Lazarus en den Rijke. (Toegeschreven).

D. 198 × 272 lgr. Gekocht 1876.

RYCKAERT III (David), ged. Antwerpen 2 Dec. 1612, gest. aldaar 11 Nov. 1661. Leerling van zijn vader David Ryckaert II.

2092. Een Schoenmakerswerkplaats; de schoenmaker aan den arbeid in gezelschap van zijn vrouw; verderop in het vertrek eenige lieden aan een tafeltje.

E. 53 × 69, fig.h. 29. J. C. Bendorp sc. Nat. Mus. 's Gravenhage 1809.

RYK (James de), geb. Hilversum 17 Mei 1806. Leerling van Jan van Ravenzwaaij.

2093. Koestal van binnen.

D. 57 × 72, fig.h. 16. Afkomstig van de maatschappij Felix Meritis.
In bruikleen van Amsterdam, 1889.

RIJN (Rembrandt Harmensz. van), zie op *Rembrandt*, pag. 223.

SAAL (Georg), geb. Coblenz 1818, gest. Baden-Baden 3 Oct. 1870. Leerling van Schirmer.

2094. Maanlicht; weerspiegeling van de maan in een boschvijver.

D. 71 × 110, gem. onder rechts: *G. Saal Paris 1861.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

SADÉE (Philip Lodewijk Jacob Frederik), geb. 's Gravenhage 7 Febr. 1837. Leerling van J. E. J. van den Berg.

2095. Nalezen; in de duinen, met den Scheveningschen kerktoren op den voorgrond, zijn eenige vrouwen aan het nalezen van een gerooid aardappelenveld.

D. 62 × 124, fig.h. 31, gem. rechts op den voorgrond: *Ph. Sadée F 1874.*
Gekocht tentoonstelling Amsterdam, 1874.

SAENREDAM (Pieter Jansz.), geb. Assendelft 9 Juni 1597, begr. Haarlem 16 Aug. 1665. Zoon van den plaatsnijder Johannes Saenredam. Leerling van Frans Pietersz. de Grebber te Haarlem. *E.*

2096. De St. Bavokerk te Haarlem, van binnen gezien, met een groot en een klein orgel op den achtergrond.
E. 95,5 × 57, fig.h. 10, gemerkt op het kleine orgel. Gekocht in 1806 met No. 17. P. Saenredam. 1636.
Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

2097. Het Inwendige der in 1813 gesloopte St. Maria Kerk te Utrecht; gezicht in het transept bij het koor.
E. 59 × 45, fig.h. 9, gem. boven links n. h. midden:

Pr Saenredam. Pinxit Anno 1637

Gekocht te Cahors 1875.

2098. De St. Mariakerk te Utrecht; gezicht in den Zuidwesthoek, genomen uit den zuidelijken zijbeuk.
E. 39 × 32, fig.h. 4,5.
Verk. A. G. de Visser, 's Gravenhage 1885.

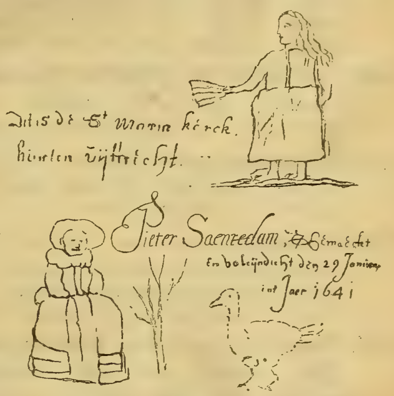

2099. De St. Mariakerk te Utrecht; gezicht in het middenschip naar het koor.
E. 130 × 103,5, fig.h. 13, gem. rechts op een pilaar:
Afkomstig uit het Huygens' huis te 's Gravenhage.

2100. De Kerk te Assendelft van binnen, met de grafzerk van des schilders vader.
E. 50 × 76, gem. onder links:

dit is de kerck tot Assendelft een dorp in hollandt bay.
pieter saenredam dese geschildert int jaer 1649 den 2 October

Gek. van Jo. de Vries, 1848. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

SAFTLEVEN (Cornelis), geb. Rotterdam 1606, begr. Rotterdam 4 Juni 1681. Leerling van zijn vader Herman Saftleven den Oude. Werkzaam in Rotterdam. *E.*

2101. Boerengezelschap; het gezelschap bevindt zich, aan een houten tafel vereenigd, vóór de poort van een bouwval; in hun midden is een monnik, die met enkele boeren kaartspeelt.
E. 63 × 83,5, fig.h. 22, gem. onder links:
Verk. H. Muilman, Amsterdam, 1813, als Rijkaert. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

C
Saft
Leven
1642

2102. Landschap met Dieren; op den voorgrond, bij

een plas, ganzen en eenden; een herder, gezeten op een verhevenheid, speelt fluit.
E. 46,5 × 59,5, gem. rechts beneden Verk. Douairière Nahuys-Hodshon, Amsterdam 1883.

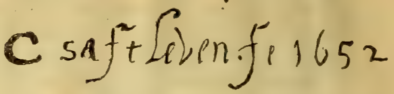

2103. Verkondiging aan de Herders, die in ontsteltenis en eerbied voor den op een wolk staanden engel geknield liggen.
E. 75 × 108. fig.h. 17, gem. (onecht) *G. Terburg.*
Verk. Amsterdam 22 Jan. 1884.

2104. Trucidata innocentia; Johan van Oldenbarneveld en zijn rechters, de laatsten in verschillende dierengedaanten voorgesteld.
D. 64 × 86, hfdh. 3,5, gem. op een papier aan den wand:

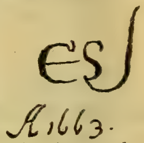

Het portret van Oldenbarneveld op een ovaal plaatje geschilderd kan worden afgenomen; dan heeft Oldenbarneveld een oudere kop. Was in 1704 bij Jhr. J. van Foreest en in 1891 bij Jhr. J. Teding van Berkhout. Verk. Amsterdam 1892. Geschenk van den heer Gijsbert de Clercq, 1892.

SAFTLEVEN DE JONGE (Herman), geb. Rotterdam 1609, gest. Utrecht 5 Jan. 1685, waar hij sedert 1633 woonde. Leerling van zijn vader Herman Saftleven den Oude. *E.*

2105. Dorp aan eene Rivier, in een bergachtig landschap.
E. 30,5 × 45, fig.h. 3, gem. onder links naar het midden:

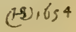

Kabinet van Heteren, 1809.

2106. Riviergezicht, met bergen in het verschiet; aan den oever liggen verscheidene vaartuigen.
E. 18 × 23,5, gejaarmerkt links: *A. 1655.*
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

2107. Veerpont aan een breede Rivier; op een berg aan de overzijde, verheft zich een kasteel; op den voorgrond steekt de veerpont met passagiers van wal.
E. 22 × 28.5, gem. links op den voorgrond:

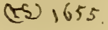

Legaat D. Franken Dz., 1898.

2108. Gezicht bij Boppard, met weelderig begroeide hellingen.
K. 23 × 28, gem. van achteren. Verk. Kretschman, 1857. Herkomst als No. 2107.

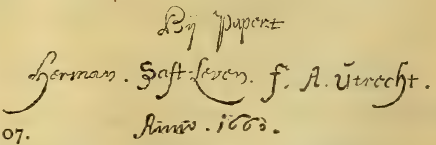

2109. Bergachtig Landschap; bij een hoogen welig begroeiden berg is een boerenwoning, waar eenige mannen werkzaam zijn.
D. 60,5 × 82, fig.h. 4,5, gemerkt in den rechter benedenhoek:

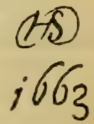

Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

2110. Gezicht aan den Rijn; een groot aantal vaartuigen, talrijk bemand, varen of liggen aan den oever.
E. 28 × 37,5, fig.h. 5, gem. onder links:

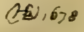

Kabinet van Heteren, 1809.

2111. Riviergezicht in een bergachtige streek; ter linkerzijde is een hooge weg, waar een man en een vrouw op ezels rijden.
D. 67,5 × 91, fig.h. zittend op de ezels 10.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

SALEH (Raden), geb. Samarang 1816, gest. Buitenzorg op Java 23 April 1880. Leerling op Java van Antoine Paynen, te 's Gravenhage van Andr. Schelfhout en van Corn. Kruseman. *L.*

2112. Op Leven en Dood; gevecht tusschen twee leeuwen en een buffel.
D. 181 × 293 lgr., gem.: *Raden Saleh F 1848.* Door den schilder in 1850 den Koning aangeboden en door Z. M. voor 's Rijks verzameling bestemd.

SALIGO (Charles Louis), geb. Grammont 1804; vestigde zich in Parijs. Leerling van Pierre van Huffel en van A. J. Gros.

2113. De Schilder zelf.
D. 91 × 74 lgr. Van een tentoonstelling te Amsterdam, 1828.

SALLEMBIER. Werkzaam in de 1ste helft der 18e Eeuw.

2114. Gezicht op een vorstelijk Buitenverblijf; voorzijde, tegenhanger van volgend No.
D. 17 × 61, fig.h. 12, gem. linker benedenhoek: Sallembier.
Uit het Nederlandsch Museum 1898.

2115. Gezicht op een vorstelijk Buitenverblijf; achterzijde, tegenhanger van vorig No.
D. 17 × 61, gem. linker benedenhoek: Sallembier.
Herkomst als No. 2113.

SANDERS (Hercules), geb. 1606, werkzaam te Amsterdam van omstreeks 1635 tot 1663.

2116. Portret van een aanzienlijke Vrouw, gezeten in een stoel.
D. 123,5 × 104,5 lgr. gem. onderaan rechts: *Æ 67 A° 1651*, en:

Gekocht van Jhr. H. Teding van Berkhout te Haarlem 1889.

SANDRART (Joachim von), geb. Frankfort a/M, 12 Mei 1606, gest. Neurenberg 12 Mei 1688. Leerling van Gerard Honthorst te Utrecht. Hij woonde tijdelijk te Amsterdam, later te Neurenberg en te Weenen. *E.*

2117. Corporaalschap van kapitein Cornelis Bicker, en luitenant Frederick van Banchem, gereed om Maria de Medicis, Koningin-weduwe van Frankrijk, in te halen; September 1638. De manschappen zijn om de marmeren buste der Koningin-Weduwe geschaard. Op een papier een vijfregelig vers van Vondel.
D. 343 × 258 lgr. Geschilderd voor de Groote Zaal van den Kloveniersdoelen, later geplaatst in het Burgemeestersvertrek van het Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2118. Pieter Cornelisz Hooft, (1581—1611). Zie No. 1832.

E. 27 × 22,5, hfd.gr. 6. Waarschijnlijk een copie naar de prent van Persyn. Was 1807 bij Jer. de Bosch te Amsterdam. Verk. coll. Jer. de Bosch, Amsterd. 1812. Gek. Nov. 1818, als door Th. de Keyser.

2119. Hendrick Bicker (1615-1654),
D. 139 × 105 lgr. gem. op een stoelarm:

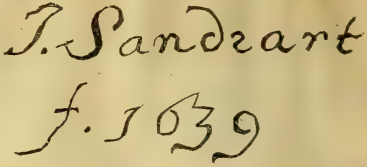

Legaat Bicker, 1881. In bruikleen van Amsterdam.

2120. Eva Geelvinck, (1619—1698), echtgenoote van den voorgaande.
D. 139 × 105 lgr., gem. onder links:

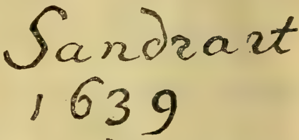

Herkomst als No. 2119.

2121. Jacob Bicker (1612—1676), Heer van Engelenburg, Kapt.-Majoor van Amsterdam.
E. 93,5 × 71 lgr., gem. rechts naar het midden:

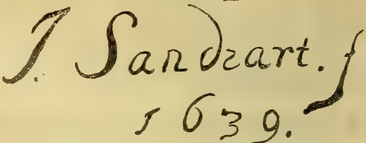

Herkomst als No. 2119.

2122. Alida Bicker (1620—1702), echtgenoote van den voorgaande.
E. 93 × 72 lgr., gem. onder links:

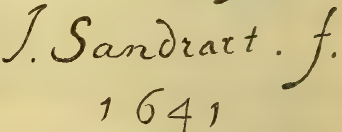

Herkomst als No. 2119.

2123. Odysseus en Nausikaä; Nausikaä is met hare gezellinnen gezeten nabij den oever van de zee, terwijl Odysseus uit het water treedt.
D. 103 × 168,5, figh. 75, gem. onder rechts:

Dit stuk bevindt zich in den schoorsteen uit 't huis der familie Huydecoper (Singel No. 548), en werd met dien schoorsteen door den heer D. Franken Dzn. in 1895 geschonken aan het Nederl. Museum. Opgesteld in zaal No. 202.

SANGSTER (Hendrik Alexander), geb. Nijkerk 25 Sept. 1825, gest. Amsterdam 23 Febr. 1901.

2124. Johan Eduard de Vries (—1875), tooneel-directeur te Amsterd.
D. O. 70 × 60, hfdh. 23. Geschenk van Mevr. Albregt—Engelman, door tusschenkomst van den heer N. van Harpen, 1896.

2125. Maria Francisca Engelman—Bia (1809—), tooneelspeelster in de rol van Juffer Serklaas.
D. O. 71 × 58, hfdh. 21. Herkomst als No. 2124.

2126. Johannes Hermanus Albregt (1829—1879), tooneelspeler.
D. 79,5 × 62 lgr. Legaat van zijne weduwe Mevr. Albregt-Engelmann, 1902.

SANTVOORT (Dirck Dircksz.), geb. Amsterdam 1610, begr. aldaar 9 Maart 1680.

2127. Twee Regentessen en twee Binnenmoeders van het Spinhuis te Amsterdam, 1638. De regentessen, Lijsbert Hendricksdr. Haecken en Stijntie Thomas, zijn bij een tafel gezeten.

waarop een geopend boek en een rood bakje met geldstukken, terwijl de moeders staan.
D. 187,5 × 214 lgr., gem. links onder het venster:

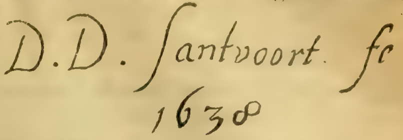

Uit het Werkhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2128. Vier Regenten en een Suppoost der Saaihal 1643. De regenten, gezeten aan een tafel, worden toegesproken door den suppoost. Hunne namen zijn: Jacques de Win, Pieter Noordyck, Gerrit Kuycken en Gerrit Anslo; de suppoost Jan Stockmans.
D. 210 × 300 lgr. Vroeger in de kamer van de Hoofdlieden der Saainering, later in het portaal van de Regentenkamer van het Leprozenhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2129. Burgemeester Dr. Dirck Bas Jacobsz. (1569—1637) en zijn Gezin (omstreeks 1634) bestaande uit zijne tweede vrouw Margriet Snoeck (1588—1645) en zijne kinderen Machteld (gest. 1681) met haar man Abraham de Visscher (1605—1667) en dochtertje, Dr. Jacob Bas Dircksz. (1609—1656), Agatha (1611—1658), Claes (1616—1635) en Lysbeth 1619—1680).
D. 136 × 251, fig.h. 90, ten voeten uit. Legaat Mevr. de Wed. Mr. J. Balguerie geb. van Rijswyck, 1823.

2130. Frederick Dircksz. Alewijn (1603—1665).
E. 72 × 61 lgr., gem. bovenaan rechts. Verk. D. D. Alewijn, Amsterdam 1885.

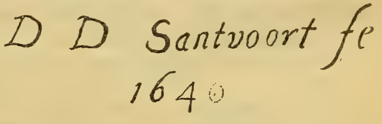

2131. Agatha Geelvinck (1617—1638), echtgenoote van den vorige.
E. 72 × 61 lgr. Herkomst als No. 2130.

2132. Martinus Alewyn (1634—1684), voorgesteld als een jonge herder, ten voeten uit. Tegenhanger van volgend No.
D. 124 × 91 lgr. gem. in 't midden op den voorgrond:

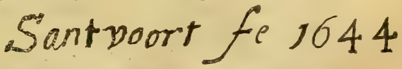

Herkomst als No. 2130.

2133. Clara Alewijn (1635—1674), zuster van den voorgaande, voorgesteld als jonge herderin, ten voeten uit. Tegenhanger van No. 2132.
D. 123 × 91 lgr. Herkomst als No. 2130.

SAVERY DE JONGE (Jacques), geb. Amsterdam omstreeks 1592, overl. na Oct. 1627. Leerling van zijn vader Jacques Savery den Oude, zie pag. 318. *E.*

2134. Landschap, met korenvelden waarin eenige figuren. Toegeschreven.
E. 28,5 × 42, fig.h. 5. Afkomstig van de Verz. Gijsb. de Clercq, overgenomen van de Vereeniging Rembrandt, 1902.

SAVERY (Roelandt), geb. Kortrijk 1576, gest. Utrecht 25 Febr. 1639. Leerling van zijn broeder Jacques Savery den Oude; in opdracht van Keizer Rudolf II bereisde hij de Alpen; sedert 1619 woonde hij te Utrecht. *E.*

2135. Hertenjacht in een rotsachtig Landschap, met een burcht op den achtergrond.
E. 61,5 × 82, gem. in rechter benedenhoek:
Uit het Huiszittenhuis. In bruikl. van Amsterdam 1885.

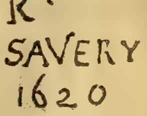

2136. De Dichter op het Feest der Dieren gekroond, in een boomrijk landschap.
D. 56,5 × 82, fig.h. zitt. 11, gem. rechts op den voorgrond: ·ROELANDT· SAVERY FE 1623
Gekocht in 1875.

2137. Elia door de Raven gevoed, in een boschrijk en heuvelachtig landschap.
K. 40 × 49, fig.h. zitt. 4, gem. op den voorgrond rechts ROELANDT SAVERY · FE 1634
Gekocht te Leiden, 1885.

2138. De Fabel van het Hert tusschen de Koeien.
E. 46,5 × 69,5, dierh. 7, gem. van onderen links: · ROELANDT · SAVERY · FE
Gekocht te Nieuwer-Amstel, 1889.

SCHAAK (B.), Holl. schilder, werkzaam tegen het einde der 17e eeuw.

2139. Vanitas; stilleven met doodshoofd, ijzeren lantaarn enz.
D. 48 × 40,5, gem. op de tafel: B Schaak f
Gek. van C. F. Roos & Co., 1884.

SCHALCKEN (Godfried), geb. Made 1643, gest. 's Gravenhage 16 Nov. 1706. Leerling van Samuel van Hoogstraten. Woonde na 1691 te 's Gravenhage. *E.*

2140. Willem III van Oranje, Koning van Engeland (1650—1702), borstbeeld bij kaarslicht.
D. 76,5 × 65 lgr. gem. onder links: G. Schalcken
J. W. Kaiser sc. Verk. Page te Parijs 1786.
Nat. Mus. 's Gravenhage 1808.

2141. Elk zijn meug; twee jongens, de een slurpt al morsende een ei, de ander eet pap. Een grijsaard en een meisje zien toe, Op een blad papier: „Every one his fancy". Tegenhanger van volgend nummer.
E. 42,5 × 31,5, hfdh. 8, gem. rechts op papier: G. Schalcken pinxit.
J. P. Lange sc. Kabinet van Heteren, 1809.

2142. Verschil van Smaak; een rookend jongeling, achter wien een vrijend paar. Kaarslicht. Tegenh. van vorig No.
E. 42,5 × 31, hfdh. 8, gem. in den rechterbenedenh.: G. Schalck
J. E. Marcus sc. Herkomst als No. 2141.

2143. Vuur en Licht; een meisje wil een brandende kaars plaatsen in een lantaarn; bij haar staat een jongeling een test met vuur aan te blazen. Kaarslicht. Tegenhanger van volgend No.
D. 46 × 38, hfdh. 8. Herkomst als No. 2141.

2144. De Tabaksrooker; hij zit aan een tafel waarachter een ander die zich een glas inschenkt. Kaarslicht. Tegenhanger van voorgaand No.
D. 45,5 × 38, hfdh. 8. Verk. Caudri, Amsterdam 1809. Herk. als No. 2141.

2145. Josina Clara van Citters (1671—1753).
D. O. 30 × 25, hfdh. 10, gem. links in den achtergrond: G. Schalcken.
Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

2146. Mejuffr. van Gool, gezelschapsjuffrouw van Josine Clara van Citters.
D. O. 30 × 25,5, hfd.h. 11, gem. rechts in den achtergrond. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters 1875.

2147. Josina Parduyn (1642—1718), echtgen. van Aernout van Citters.
D. op P. 46 × 36, hfd.h. 13, gem. links:
Herkomst als No. 2146.

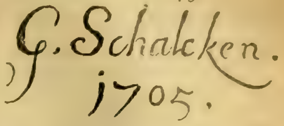

SCHEFFER (Jan Baptist), geb. Homburg 1765, gest. Amsterdam 30 Juni 1809. Leerling van Joh. Fried. Aug. Tischhein; hofschilder van Koning Lodewijk Napoleon. *E.*

2148. Joanna Cornelia Ziesenis geb. **Wattier** (1762—1827), tooneelspeelster, in de rol van Elfride. Zie Nos 1859 en 1860.
D. 102,5 × 84 lgr., gem. rechts in den achtergrond: *Scheffer 1796.*
Op de achterzijde staat: *Joanna Cornelia Ziesenis geboore Wattier in het karakter van Elfride, ons door deeze voortreffelyke kunstenaresse ten geschenke gegeeve in den jare 1822, F. Hart, A. Hart geb. Diersen.*
Legaat van Mej. G. F. A. Martens, 1902.

SCHELFHOUT (Andreas), geb. 's Gravenhage 16 Febr. 1787, gest. aldaar 19 April 1870; leerling van J. H. A. A. Breckenheymer. *L. E.*

2149. Winter. IJsgezicht; een breede vaart met eenige schaatsenrijders en sleedjes.
E. 18,5 × 26,5, gem. onder rechts: *A. Schelfhout 49.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

2150. Landschap, met de ruïne van het kasteel Brederode.
M. 32,5 × 41,5, gem. in den rechter benedenhoek: *A. Schelfhout f.*
Gekocht 1851. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2151. Hollandsch Wintergezicht; een dicht gevroren Zuid-Hollandsche plas.
M. 47 × 72,5, gem. links op het ijs: *A. Schelfhout.* Gekocht 1862.

2152. De Maaskant bij Winter; een binnenvaart uitloopende op de Maas, met een aantal schaatsenrijders.
D. 70 × 107, fig.h. 6, gem. links op het ijs: *A. Schelfhout.*
Gekocht tentoonstelling Rotterdam 1867.

SCHENDEL (Bernard van), ged. Amsterdam 19 Dec. 1647, werkzaam te Haarlem?

2153. De Koekenbakster; hollandsch huishouden.
E. 50 × 41, fig.h. 28, gem. rechts te halver hoogte:
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

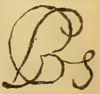

2154. De School; een meester in zijn klas.
E. 50 × 41, fig.h. 27, gem. links op een bank:
Herkomst als No. 2153.

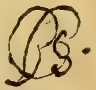

SCHENDEL (Petrus van), geb. Terheyden 21 April 1806, gest. Brussel 28 Dec. 1870. Leerling van M. J. van Bree. *E.*

2155. Markt in een Friesche Stad, bij maanlicht.
M. 48 × 40, fig.h. 12, gem. onder links: *P. van Schendel.*
Gekocht van den schilder 1849.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2156. Adriana Johanna van Wijck, echtgenoote van J. Ploos van Amstel.
D. 110 × 88 lgr. gem. bovenaan rechts: *P. van Schendel 1829.*
Geschenk uit de nalatenschap van Jhr. J. Ploos van Amstel, 1886.

SCHERMER (Cornelis Albertus), geb. 's Gravenhage 1824; exposeert tusschen 1860 en 1890. Werkzaam te 's Gravenhage en sinds 1880 of vroeger te Bouvignes bij Dinant. *E.*

2157. Paardenmarkt in de Maliebaan te 's Gravenhage.
D. 65 × 96,5, fig.h. 25, gem. onder rechts: *C. Schermer fec. 1858.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

SCHEY (Philip), Vlaamsch (?) schilder uit de eerste helft der 17e eeuw.

2158. Feestmaal, aan den oever eener rivier; geschilderd op de klep van een spinet.
Grootste hoogte 79,5 lengte 170, fig.h. 15,5, gem. rechts op eene schoeiing:

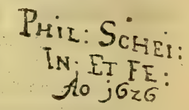

In het Nederlandsch Museum. Afd. Muziekinstrumenten.

SCHIEBLIUS (J. G.), Hollandsch schilder werkzaam op het einde der 17e eeuw.

2159. Italiaansch Landschap, met figuren,
D. 52 × 66,5, fig.h. 5, gem. in den rechter benedenhoek:

Verk. C. F. Roos & Co., Amsterdam 1881.

SCHMIDT (Georg Adam), geb. Dordrecht 17 Mei 1791, gest. aldaar 22 Maart 1844. Leerling van Pieter Hofman.

2160. Bijbellezing; een jong meisje leest een ouden man uit den bijbel voor.
E. 38 × 32, fig.h. 6, gem. boven rechts: *G. A. Schmidt.*
Gekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1827.

SCHOENMAKERS (Johannes), geb. Dordrecht 1 Nov. 1755, gest. aldaar 4 Juni 1842. Leerling van Jac. van Strij. *E.*

2161. Stadsgezicht; een stadhuis en enkele andere oude gebouwen op een pleintje. De figuren geschilderd door J. C. Schotel, zie pag, 243.
E. 50 × 64, fig.h. 7, gem. rechts op den voorgrond: *J. Schoenmakers en J. C. Schotel.* Gekocht tentoonstelling Haarlem, 1825.

2162. Hollandsch Stadsgezicht.
E. 37 × 54, fig.h. 5, gem. onderaan links: *J Schoenmakers.*
Geschenk van den heer J. A. Smits van Nieuwerkerk, 1888.

SCHOLTEN (Hendrik Jacobus), geb. Amsterdam 11 Juli 1824. Leerling van P. F. Greive. Conservator van Teylers Kunstmuseum te Haarlem. *E.*

2163. Zondagmorgen; twee dames in een deftig zeventiende-eeuwsch vertrek; de jongste leest uit den bijbel voor.
M. 55 × 66,5, fig.h. zitt. 25, gem. rechts op den voorgrond: *H. J. Scholten.*
C. Ed. Taurel sc. Gekocht tentoonstelling Amsterdam, 1868.

2164. Gerard Honthorst toont aan Amalia van Solms de teekeningen van zijn leerlinge Louise van Bohemen.
M. 48 × 39,5, fi.h. 28, gem. onder links: *H. J. Scholten ft 54*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

SCHOOR (Abraham van der), Hollandsch schilder, werkzaam omtrent het midden der 17^e^ eeuw.

2165. Vanitas; stilleven van doodshoofden en beenderen.

D. 63,5 × 73, gem. links op een kolom:

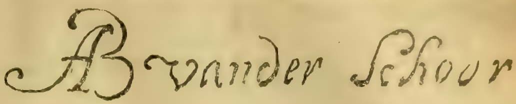

Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1886.

2166. Mansportret, met rossigen baard.

E. O. 61 × 46 lgr., gem. boven den linker schouder:

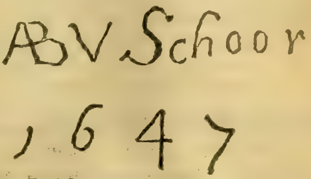

Geschenk van den Heer A. Willet 1887.

SCHOOTEN (Joris van), geb. Leiden 1587, gest. aldaar 1651. Leerling van Evert Crynsz. van der Maes. Schilderde vele schuttersstukken voor Leiden.

2167. De Aanbidding der Koningen, in een landschap met antieke gebouwen.

D. 154 × 188, gem. onder links:

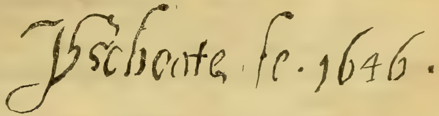

Verk. Mr. van der Kolff van Hoogeveen, Delft 1882.

SCHOTEL (Johannes Christiaan), geb. Dordrecht 11 Nov. 1787, gest. aldaar 21 Dec. 1838. Leerling van Martinus Schouman. *L.*

2168. Woelend Water; zee bij stormachtig weer, nabij een havenplaats.

D. 157 × 216, gem. rechts op een paalhoofd: *J. C. Schotel.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2169. Stil Water; kalme zee nabij Hellevoetsluis (?) met oorlogsschepen en andere vaartuigen.

D. 157 × 216, fig.h. 10, gem. links op den achtersteven van een beurtschip: *Dordrecht. J. C. Schotel f.* Herkomst als No. 2168.

2170. Onstuimige Zee, bij buiïg weder.

D. 163,5 × 218, gem. op den achtersteven van een loodskotter: *J. C. Schotel F.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem, 1885.

2171. Strandgezicht, genomen van den zeedijk bij de Rosenwerf op het eiland Marken.

E. 36,5 × 50, gem. op den voorgrond: *J. C. Schotel.* Verk. Blokland, 1839.

SCHOTEL (Petrus Johannes), geb. Dordrecht 19 Augustus 1808, gest. Dresden 23 Juli 1865. Leerling van zijn vader Johannes Christiaan Schotel. *E - L.*

2172. Woelend Water; de Zeeuwsche stroomen bij Schouwen.

D. 73 × 91,5, gem. rechts in het water: *P. J. Schotel.*
Van een tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827.

2173. De Willemsluis bij Amsterdam.

D. 94,5 × 121, fig.h. 9, gem. in den rechter benedenhoek: *P. I. Schotel.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2174. Eskader onder Bevel van Prins Hendrik der Nederlanden op de Reede van Vlissingen.

D. 115 × 152, gem. op de boei links: *P. I. Schotel.*
In bruikleen van de Erven van H. K. H. de Groothertogin van Saksen-Weimar geb. Prinses Sophie der Nederlanden, 1896.

2175. Eskader onder Bevel van Prins Hendrik der Nederlanden, in volle zee bij stormweder.
D. 117 × 151, gem. rechts beneden: *P. I. Schotel.* Herkomst als No. 2174.

SCHOUMAN (Aart), geb. Dordrecht 4 Maart 1710, gest. 's Gravenhage 5 Juli 1792. Leerling van Adriaan van der Burgh te Dordrecht. Vestigde zich te 's Gravenhage in 1738 waar hij tot zijn dood verbleef. *E - ZK.*

2176. Faizanten, in het veld.
D. 99 × 151 w. gr., gem.: Ontvangen van het Dept. van Binnenl. Zaken in 1879.

SCHOUMAN (Martinus), geb. Dordrecht 29 Jan. 1770, gest. Breda 30 Oct. 1848. Leerling van Michiel Versteeg.

2177. De Kanonneerboot No. 2 in de lucht springend vóór Antwerpen.
D. 53 × 75, gem. in den linker benedenhoek: *M. Schouman 1832.*
Gek. van Jer de Vries 1834.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2178. De Overtocht der Hollandsche Flotille naar Boulogne in 1804.
D. 95 × 159, gem. onderaan rechts: *M. Schouman 1806.*
Afkomstig van de Modelkamer van het Depart. van Marine te 's Gravenhage.

2179. Het Bombardement van Algiers 27 Augustus 1816.
D. 95 × 159,5, gem. onderaan rechts: *M. Schouman f 1823.*
Herkomst als No. 2178.

2180. De Tocht naar Palembang, Juni 1821.
D. 70,5 × 93, gem. links in het water: *M. Schouman.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

SCHUER (Theodoor van der), geb. 's Gravenhage 1628, gest. aldaar na 1705. Leerling van Seb. Bourdon te Parijs.

2181. Koepelvormig Plafond, voorstellende Ochtend en Avond, in twee tafereelen; veel bijwerk meerendeels in grauw behandeld.
De tafereelen D. 170 × 490 w. gr. Het bijwerk op eikenhout.
Geplaatst in zaal 155 van het Nederlandsch Museum. Afkomstig uit de Slaapkamer van de Prinses van Oranje, Gemalin van Prins Willem III in het Stadhouderlijk kwartier te 's Gravenhage.

SCHUPPEN (Jacques van), geb. Parijs 25 Jan. 1670, gest. Weenen 28 Jan. 1751. Leerling o. a. van Nic. de Largillière te Parijs; hofschilder te Weenen en Directeur van de Academie aldaar.

2182. Prins Eugenius van Savoyen (1663—1736).
D. 146 × 119 lgr. (kniestuk).
Vroeger aan de achterzijde het opschrift: *Ad Vivum Pinxit Jacobus van Schuppen Chistianissimi Regis nec non Excelsissimi ac Regii Ducis Lotharingiae Pictor Viennae 1718.* B. Picart sc., P. Tanjé sc. A. v. d. Laan sc. Verk. Wed. B. Picart 1737. Aangekocht in 1806 voor het Nationaal Museum te 's Gravenhage. Daaruit ontvangen 1808.

SCHUT (Cornelis), ged. Antwerpen 13 Mei 1597, gest. aldaar 30 April 1655. Leerling en navolger van Rubens. *E.*

2183. **Verheerlijking van Maria.** De heilige Maagd tronende op de wolken omgeven door de Heilige Vrouwen.

D. 237,5 × 205 lgr. Altaarstuk afkomstig uit de Roomsch Katholieke Kerk te Gouda. In bruikleen van den heer F. H. Wente, Amsterdam, 1898.

SCHUYLENBURGH (Hendrick van), misschien dezelfde die sedert 1642 in het Sint Lucasgild te Middelburg was en daar 1689 overleed.

2184. **Hoofdkantoor van de Oost-Indische Compagnie te Oügely in Bengalen,** blijkens het opschrift: *Afbeeldinge van de Vereenighde Nederlantze Oostyndische Comps Logie, ofte Hooft Comptoir in Bengale, ter Stede Oügely. Anno 1665.*

D. 220 × 314, fig.h. 9,5, gem. beneden rechts:

In het Nederl. Museum, Oostelijke Binnenhof.

2185. **Plantage in Bengalen,** tegenhanger van het voorgaande stuk.

D. 133 × 205, fig.h. 5,5. Herkomst als No. 2184.

SCHWARTZE (Johann Georg), geb. Amsterdam 1815, gest. aldaar 28 Aug. 1874, ging op driejarigen leeftijd naar Philadelphia, studeerde in Dusseldorp, later gevestigd in Amsterdam.

2186. **Dr. Johann Franz Rive.**

D. 153,5 × 129 lgr. gem. onderaan rechts: *Schwartze 1858.*
In bruikleen van Mevr. de Wed. F. W. Rive geb. Fuchs te Bonn 1890.

SCHWARTZE (Thérèse), geb. Amsterdam 20 Dec. 1852. Leerling van haar vader Johann Georg Schwartze en van Gabriel Max te München. *E - L.*

2187. **Drie Burgerweesmeisjes van Amsterdam,** een leest er voor;

D. 81,5 × 96, hfdh. 13, gem. rechts onderaan: *Th. Schwartze, 1885.*
Aangekocht tentoonstelling Rotterdam, 1885.

2188. **Puck.** Studie van een jonge vrouw met een hond.

D. 144 × 103 lgr., gem. links boven: *Th. Schwartze Paris—Amsterdam.*
Legaat van den heer A. G. van Anrooy te Kampen Mei, 1897.

SCOREL (Jan van), geb. Schoorl bij Alkmaar 1 Aug. 1495, gest. Utrecht 6 Dec. 1562. Leerling van Jacob Cornelisz. te Amsterdam en van Jan van Mabuse te Utrecht. Werkz. te Utrecht sedert 1524. Bereisde Duitschland en Palestina en hield verblijf in Italië.

2189. **Maria Magdalena,** zittende in een bergachtig landschap.

E. 67 × 76,5, hfd.h. 12. Hing vroeger op het Raadhuis te Haarlem en werd in 1804 met andere schilderijen aan de Bataafsche Republiek gecedeerd. Nat. Museum 's Gravenhage 1808.

2190. **Salomo en de Koningin van Saba;** de Koningin, die verscheidene vrouwen in haar gevolg heeft, knielt neer voor Salomos troon, omgeven door hovelingen en krijgslieden; op den achtergrond talrijke gebouwen met colonnades en torens.

E. 98,5 × 196,5, fig.h. 60. Uit het Gouvernementsgebouw te Groningen, 1879.

2191. **Bathseba;** op den voorgrond, links, Bathseba, geheel naakt, haar voeten spoelende in een waterbassin, achter haar een partij zwaar geboomte, donker uitkomende tegen een achtergrond van bergen, bosschen en gebouwen.

E. 103 × 203, fig.h. 45. Herkomst als No. 2190.

2192. **Reinout III van Brederode** (1493—1556). (Toegeschreven).
E. 80 × 69, lgr. R. Vinkeles sc., E. Vermeijen sc.
Was op het einde der 18de eeuw nog bij nakomelingen te Amsterdam en daarna bij den heer C. M. V. Roothaan te Nijmegen. Gekocht in 1894.

2193. **Gewelfschildering,** verdeeld in negen vakken waarvan er vijf *het Laatste Oordeel* afbeelden.
Op de zijvakken is respect. voorgesteld, links: *De Mannaregen in de Woestijn; Moses die de steenen tafelen verbrijzelt, wijl de Joden het Gouden kalf aanbidden;* rechts: *Abraham en Melchisedech, de tocht der Joden door de Roode Zee, op 't oogenblik, dat de wateren zich weer sluiten.*
Vroeger in het koor van de Kerk te Warmenhuizen.
In de Oefenschool voor teekenonderwijs in den tuin v. 's Rijks Museum.

2194. **De Klavecimbelspeler,** portret van een jongen man te halven lijve. (Toegeschreven).
Popelenhout 86,5 × 61 lgr. Gekocht te Parijs in 1823.

2195. **Cornelis Aertsz. van der Dussen** (1481—1551). secretaris van Delft. Hij houdt een papier in de hand waarop: „Sy gegeben aen den Eersame discreten . . . nelis aerntsz. Secretarius tot delft." Oude copie naar het origineel in het Museum te Berlijn.
E. 100 × 76 lgr. Verk. coll. Luzac, Leiden 1872. Gek. te Brussel 1890.

2196. **De Doop van Christus in den Jordaan,** (Richting Jan van Scorel).
E. 130 × 100, fig.h. 62. Geschenk van Jhr. Mr. Victor de Stuers, 1895.

2197. **De Doop van Christus in den Jordaan,** (Richting Jan v. Scorel).
E. 64 × 91, fig.h. 44. Afkomstig uit Delft. Overgenomen van Jhr. Dr. J. P. Six. Bevindt zich in de wandbetimmering van zaal No. 155 in het Nederlandsch Museum.

SEBES (Pieter Willem), geb. Harlingen 1830. Leerling van Jurjen de Jong te Harlingen en van de Antwerpsche Academie; werkzaam te Leeuwarden en te Brussel. Zie de Nos. 338, 343 en 344.

SEGHERS (Gerard), geb. Antwerpen 17 Maart 1591, gest. aldaar 18 Maart 1651. Leerling o. a. van Hendrick van Balen. *E.*

2198. **Christus en de Boetvaardigen;** Christus in zittende houding; Maria Magdalena aan zijne voeten.
D. 207 × 253 lgr. Geschenk van Baron van Spaen van Biljoen, 1809.

SERIN (Harmen), geb. Gent, vermoedelijk 1678, werkzaam in den Haag waar hij in 1718 zijn meestergeld betaalt, en 1748 nog in leven.

2199. **Mr. Louis Trip de Marez** (1710—1773). Ten voeten uit.
D. 177 × 139 lgr. zittend. Gemerkt op een voetstuk links: ÆT XXXII (naamteekening) MDCCXLIII. Ter linkerzijde een opschrift: ILLUSTRIS ET GENEROSISS. DN LUD. TRIP. DE MAREZ. TOP. IN. NIECOOP. PORTENGE. HAER. GERWERSCOP. UITTENH. GERWERSCOP STAAT GIELTIENSDORP ET VIJFHOEVEN. DOMINUS FEUDI POELGEESDIÆ. INFERIORIS J. U. D. CUR. HOLL. ADV. &.

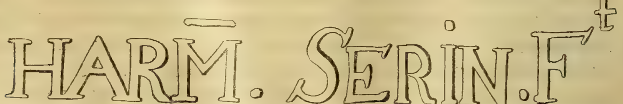

Op het tafelkleed zijn wapen. Geschenk van Mr. G. N. de Marez Oyens aan het Kon. Oudheidk. Genootschap. In bruikleen van het Genootschap.

2189. Jan van Scorel.

2209. F. Snijders.

2240. Jan Steen.

2127. D. Dz. Santvoort.

SILLEMANS (Experiens), geb. Amsterdam omstreeks 1611, gest. vóór of in 1653. *B.*

2200. Hollandsche Haven met Schepen, penteekening-schilderij.
E. 77 × 106, gem. onderaan links: Afk. uit h. Ned. Mus. 1887. Ex^x Silliman Fecit 1649

SIMONS (M.) Hollandsch schilder, werkzaam laatste helft 17de eeuw.

2201. Vruchtenstuk, samengesteld uit fruit, eenig gevogelte, blauw porcelein en een roemer.
D. 89 × 113,5, valsch gemerkt: *Corn. de Heem.*
Legaat A. A. des Tombe, 's-Gravenhage 1903.

SLABBAERT (Karel), geb. Zierikzee 1619, begr. Middelburg 6 Nov. 1654. *E.*

2202. Het Ontbijt; een bejaarde vrouw, gezeten bij een tafel, maakt boterhammen voor twee kinderen.
E. 70 × 55, figh. 25, gem. rechts op de richel van de tafel: K-SLABBA
Verk. Baronnesse van Leyden van Warmond, Leiden 1816.

SLINGELAND (Pieter Cornelisz. van), geb. Leiden, 20 Oct. 1640 gest. aldaar 7 Nov. 1691. Leerling van Gerard Dou.

2203. Zangoefening, gehouden door een gezelschap van verschillende personen in een boerenkeuken.
E. 46,5 × 61,5, fig.h. 16, gem. op een kast in het midden: P.V. slingerland Fecit
Kabinet van Heteren, 1809.

2204. Mansportret; aanzienlijk heer gezeten in een deftige omgeving.
E. 25,5 × 20, hfdh. 4, gem. in den rechter bovenhoek; p v.Slingeland Fecit
Verk. J. van der Marck Amsterdam 1773.
Herkomst als No. 2203.

2205. De Portretten van een jongen Man en van eene Vrouw, door P. van Slingeland, benevens drie miniaturen geschilderd in grauw door Willem van Mieris; gevat in ebbenhout lijstwerk.
Portretten K. ovaal 10,3 × 8,5 hfdh. 4,5 Gem. het mansportret: P V Slingeland 1678
Miniatn. *Zegetocht van Amphitrite* 7 × 16, gem. rechts boven: W Van Mieris Fe 1705
Twee friesjes in grauw: 2, × 8,5.
Uit de collectie de Clercq. Overgenomen van de Ver. Rembrandt, 1902.

SNAYERS (Peter), geb. Antwerpen 24 Nov. 1592, gest. Brussel omstreeks 1667. Leerling van Seb. Vrancx; was hofschilder van den Kardinaal-Infant. *E.*

2206. Een Veldslag, op een groote vlakte.
D. 146 × 202, fig.h. te paard 9,5. Gekocht als de slag bij Nieuwpoort te Frankfort a/M. 1891.

2207. Belegering van Gulik (?), door de Spanjaarden onder Graaf Hendrik van den Bergh 5 September 1621—3 Februari 1622.
D. 144 × 236, fig.h. te paard 23. Verk. van Houtum, Amsterdam 18 . .
Gekocht 's Gravenhage 1874.

SNYDERS (Frans), ged. Antwerpen 11 Nov. 1579, gest. aldaar 19 Aug. 1657. Leerling van Pieter Brueghel den Jonge en van Hendrick van Balen.

2208. **Stilleven**; dood wild, benevens vruchten en groenten.
E. 57 × 88 w. gr., gem. rechts op het tafelkleed: Kabinet van Heteren 1809.

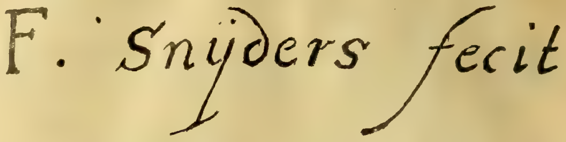

2209. **Wildstuk**; een opengesneden ree opgehangen aan een poot, rust op een tafel, waarop een wilde-zwijnskop, een gekookte kreeft, een mand met vruchten en verschillende groenten.
D. 120,5 × 176,5 w. gr. Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

SNYERS (Pieter), geb. Antwerpen 30 Maart 1681, gest. aldaar 14 Mei 1752. Leerling van Alex. Bredael. *E.*

2210. **De Koopvrouw,** gezeten bij haar koopwaar; in haar nabijheid een vrouw en een jongen.
D. 59 × 44, fig.h. zittend 34, gem. onder rechts:
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

SOEREN (Gerrit Jacobus van), geb. Amsterdam 20 Juni 1859, gest. aldaar 9 Maart 1888.

2211. **Heimwee**; apen in hun kooi.
D. 111,5 × 83, dierh. 46, gem. onderaan rechts: *G. J. van Soeren 1884.*
Geschenk van Mevr. de Wed G. J. van Soeren geb. Huetink, 1889.

SON (Jan Frans van), geb. Antwerpen 16 Aug. 1658, gest. Londen omstreeks 1718; waarschijnlijk leerling van Jan Pauwel Gillemans. Vestigde zich in Engeland.

2212. **Festoen van Vruchten**; in het midden een marmeren borstbeeld.
D. 139 × 120 w. gr. Verk. Dr. Borger Joosten, Amsterdam 1882.

SORGH (Hendrick Maertensz.), geb. Rotterdam omstreeks 1611, begr. aldaar 28 Juni 1670. Leerling van Willem Buytewech.

2213. **De Luitspeler,** gezeten in een open loge; zijn vrouw zit naast hem te luisteren. Hij bespeelt de aartsluit.
E. 51,5 × 38,5, fig.h. zitt. 26, gem. op een deurpost links. Verk. P. Baron de Smeth van Alphen, Amsterdam 1817. Kabinet J. Rombouts 1850. Leg. L. Dupper Wz. 1870.

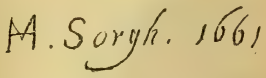

2214. **De Groentenmarkt**; op den voorgrond zit een koopvrouw te midden van velerlei fruit en groenten. Verschillende marktbezoekers.
E. 51 × 71, fig.h. zitt. 24, gem. links op een witte plek van den muur. waaronder vermoedelijk *1662.*
Verk. H. Muilman Amsterdam, 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

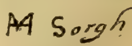

2215. Storm op de Maas; in het midden een tegen de golven opwerkend schip.
E. 47,5 × 64,5, gem. op een drijvend plankje:
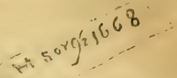
Verk. G. van der Paltz Rotterdam 1824. Kabinet J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

2216. De Vischmarkt, in een stad nabij een gracht met vaartuigen.
E. 47,5 × 65, fig.h. 18, gem. links op een kaar:
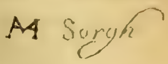
Gekocht van A. Brondgeest, 1839. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2217. De Vischvrouw, gezeten aan haar bank, terwijl een meisje met een emmer aan den arm geld aftelt.
E. 30 × 26, hfdh. 5, gem. op de vischbank:
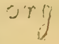
Herkomst als No. 2216.

2218. Huibert Duifhuis (1531-1581) Pastoor d. St. Jacobskerk te Utrecht.
E. 20 × 12, hfdh. 5, gem. in den linker benedenhoek. Van onderen staat:

In 't werken straalt de minzaamheid
Gekant in 't woord en 't wijs beleid
En 't doen des Mans die kracht betoonde
De Hemel DUIF die 't HUIS bewoonde.
J. Oudaan.

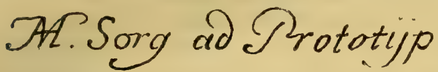
Copie naar een onbekend origineel. J. Lamsveld sc.
Het onderschrift luidt: *M. Hubert Duifhuis*. Gek. auctie Fr. Muller & Co in 1896.

SPILBERG (Johan), geb. Dusseldorp 30 April 1619, gest. aldaar 10 Aug. 1690. Van 1636 tot na 1659 in Amsterdam werkzaam. Leerling van Govert Flinck; hofschilder van den Keurvorst van de Palts te Dusseldorp.

2219. Schuttersmaaltijd, met 22 personen, geschilderd op last van den magistraat van Amsterdam, ter eere van de benoeming van den burgemeester Joan van de Poll tot kolonel der Schutterij, 1650. Hijzelf met den luitenant Gysbert van de Poll en den jongen Harmen van de Poll zijn er op afgebeeld. Figuren ten voeten uit, geschaard om een ruim voorzienen disch.
D. 297,5 × 589 lgr., gem. op den voorgrond geheel rechts:
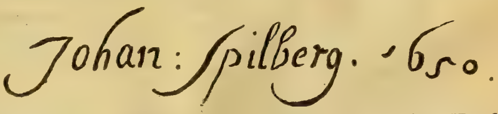
J. Houbraken sc. (fragment). Vroeger in de Groote Zaal van den Handboogdoelen. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2220. Jan van de Poll (1597—1678). Copie naar zijn portret op den schuttersmaaltijd, zie vorig nummer.
D. 50,5 × 40, hfdh. 7. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

2221. Harmen van de Poll (1641—1673). Copie naar zijn portret op den schuttersmaaltijd, zie No. 2219.
D. 50,5 × 40, hfdh. 8. Herkomst als No. 2221.

SPINNY (Guillaume de), geb. Brussel 1721, begr. Eikenduinen bij 's Gravenhage 13 Oct. 1785. Van 1756 te 's Gravenhage werkzaam.

2222. Hendrik Lijnslager (1693—1768), Vice-Admiraal. Zie No. 270.
D. 113 × 87 lgr., gem. onder rechts:

Verk. Amsterdam 20 Oct. 1880. Gekocht in 1881. In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap 1889.

SPRINGER (Corn.) en **KARSSEN** (K.).

2226a. **Gezicht op 's Gravenhage,** genomen van de Delftsche vaart. Schilderij vervaardigd ter opluistering van de feesten bij gelegenheid van de onthulling van Rembrandt's standbeeld op 27 Mei 1852.
D. 200 × 333,5, fig.h. 20,5, gemerkt in den linkerbenedenhoek: *1852, C. Springer* en rechts beneden: *K. Karsen.* W. H. Stam, H.
In bruikleen van den heer F. H. Wente, 1904.

STEEN (Jan), geb. Leiden omstr. 1626, begr. aldaar 3 Febr. 1679. Leerling van Nic. Knupfer en van zijn schoonvader Jan v. Goyen, werkzaam te Leiden, den Haag en Haarlem.

2232. **De Schilder zelf.**
D. 73 × 62 lgr., gem. op de borstwering rechts:
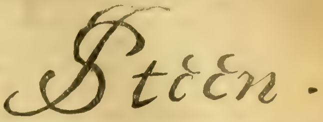
J. van der Kellen sc. Verk. J. van der Marck Amsterdam 1773. Gek. van C. H. Hodges, Amsterdam 1821.

2233. **Bakker Oostwaard,** komende uit zijn woning; aan een geopend venster vertoont zich zijn vrouw Catharina Keizerswaard en een der zoons van den schilder.
E. 38 × 32, hfdh. 6, gem. onderaan links:

R. Brookshaw sc. en J. Bemme sc.
Verkoopingen Wierman, Amsterdam, 1763 en G. van der Pot, Rotterdam, 1808.

2234. **Na de Drinkpartij;** op den voorgrond een vrouw losbandig achterover liggend en met het hoofd op de knie van een ouden beschonken man. Op een schot, waarachter de muzikanten 's mans kleederen stelen, is een prent gehecht met het opschrift:
„*Wat baeter kaers of Bril, als den Uil niet zien en wil.*"
E. 52,5 × 64, fig.h. 29, gem. onderaan links:

Verk. M. Muilman, Amsterdam 1883. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2235. **Prinsjesdag;** het vieren van den geboortedag van Prins Willem III (14 November 1672) in de ruime druk bezochte gelagkamer van een boerenherberg.
E. 46 × 62,5, fig.h. 20, op een papier staat: *op de gesonheyt van het nasauss basie in de eene hant het rapier in de andre hant het glaesie. Steen.* en de inscriptie: *Salus patriae suprema lex esto.* J. A. Boland sc.
Gek. 1826. Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.
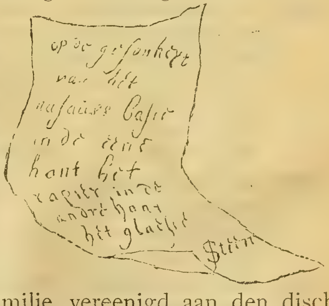

2236. **Familietafereel;** een talrijke familie vereenigd aan den disch, in een burgerlijk gemeubeld woonvertrek.
E. 48,5 × 40, fig.h. 26, gem. onderaan links:

C. L. van Kesteren sc. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2237. **Het St. Nicolaasfeest;** in een familiekring heeft de uitdeeling plaats gehad, enkele kinderen verheugen zich over de koek en het speelgoed en een jongen staat te huilen om de hem toebedeelde gard.
D. 82 × 70,5, fig.h. 28, gem. rechts beneden op den grond:
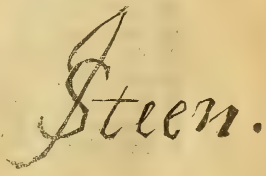
J. de Mare sc., J. A. Boland sc., T. Cole sc.
Verk. Seger Tierens, 's Gravenhage 1743.
Kabinet van Heteren, 1809.

2223. Damesportret, behoorende tot de familieportretten van den schenker.
D. 50 × 40, hfdh. 10, gem. links:
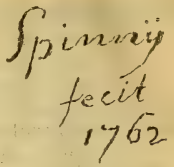

Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

SPOEL (Jacob), geb. Rotterdam 19 Oct. 1820, gest. aldaar 30 Oct. 1868. *L.*

2224. Bernhard Hertog van Saksen-Weimar, (1792—1862), Generaal in Ned. dienst.
D. 133,5 × 100 lgr., gem. *J. Spoel.*
Legaat van Z. H. Prins Herman van Saksen-Weimar, 1901.

SPREEUWEN (Jacob van); werkzaam te Leiden, midden 17e eeuw. Geh. 8 Mei 1650 met de wed. van P. Quast. Navolger van G. Dou.

2225. Philosoof in zijn Studeervertrek.
E. 35,5 × 32,5, fig.h. zitt. 17, gem. links:
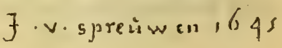

Auctie Gijsbert de Clercq. Gekocht met steun der Vereeniging Rembrandt, 1897.

SPRINGER (Cornelis), geb. Amsterdam 25 Mei 1817, gest. Hilversum 18 Febr. 1891. Leerling van Casp. Karssen. *L - E.*

2226. Het Raadhuis en de Groentenmarkt te Veere.
D. 91 × 79,5, fig.h. 6, gem. links op den voorgrond: *C. Springer fec. 1861.*
Aangekocht 1861.

STALBEMPT (Adriaen van), geb. Antwerpen 12 Juni 1580, gest. aldaar 21 Sept. 1662. Woonde van 1585 tot 1610 te Middelbug. *E.*

2227. Bergachtig Landschap; op den voorgrond zware boomgroepen en een afgescheurde stam.
E. 29,5 × 47, gem. in den linker benedenhoek:

Verk. van Panhuys, Amsterdam 1882.

STALPART (Pieter), geb. Brussel 1571 of 1572, reeds vóór 1599 gevestigd te Amsterdam en gest. aldaar omstreeks 1635.

2228. Heuvelachtig Landschap; glooiend terrein met geboomte en enkele boerderijen; een ruiter in het midden.
E. 67,5 × 116, fig.h. te paard 14, gem. onder links:
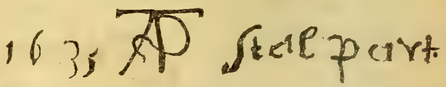

Verk. A. Philips Neven, Maastricht 1892. Geschenk van Dr. A. Bredius 1892.

STAVEREN (Johan Adriaensz. van), werkzaam te Leiden waar hij Burgemeester was, en aldaar gest. kort na 1668. Navolger van Gerard Dou.

2229. Biddende Grijsaard; een kluizenaar in een grot met een dooden boomstam.
E. 33 × 27, fig.h. 14, gem. onder links:
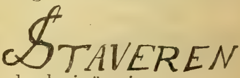

Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

2230. Kluizenaar, gezeten met een boek op de knieën in een vervallen gebouw, achter hem een doode boomstam.
E. 36,5 × 30,5, fig.h. 14, gem. onder rechts:

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2231. De Schoolmeester, schrijvend aan zijn lessenaar; jongens en meisjes in de klasse. (Vermoedelijk eene copie).
E. 50 × 42,5, fig.h. van een meisje 18. Verk. G. Schimmelpenninck Gz. 1829. Kabinet J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

2238. **Het vroolijke Huisgezin**; in een burgerlijk woonvertrek, om en bij een tafel, is de familie onder uitbundige vroolijkheid bijeen.
Op een papier tegen den schoorsteen: *Soo d'oude songen, soo pypen de jonge.*
D. 110,5 × 141, fig.h. 50, gem. rechts op een bank. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

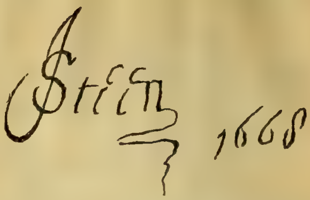

2239. **Het vroolijk Huiswaartskeeren**; een boerengezelschap keert in een schuit naar huis terug; aan den wal staat een dronken boer afscheid te nemen.
D. 68,5 × 99, fig.h, 27, gem.:
J. A. Boland sc. Verk. Gerrit Braamcamp 1771.
Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

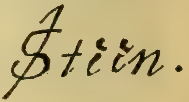

2240. **Boerenbruiloft**; bruidegom en bruid met kroontjes op het hoofd, zitten, onder een van den zolder neerhangende feestkroon, aan den disch, te midden van een talrijk gezelschap; een jong paar is voor den dans gereed.
E. 38,5 × 50, fig.h. 18, gem. in den linker benedenhoek:
D. J. Sluyter sc., W. Unger sc.
Verk. J. Hoogenbergh, Amsterdam 1743.
Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

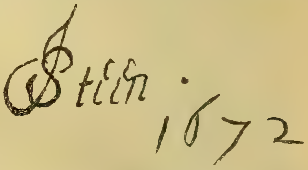

2241. **De Kwakzalver**, staande onder een zwaren boom, en aan een groep dorpelingen een kies vertoonend, die hij juist van een op een stoel vastgebonden man heeft getrokken.
E. 37,5 × 52, fig.h. 18, gem. links op een bank.
J. A. Boland sc. W. H. Stam sc.
Verk. Mevr. Lormier 's Gravenhage 1763. Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

2242. **De Schuurster**; een jonge meid schuurt een tinnen kan op een omgekeerde ton.
E. 24,5 × 20, hfdh. 4, gem. in den rechter benedenhoek:
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

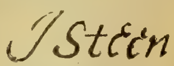

2243. **Het drinkend Paar**; een zittende vrouw drinkt uit een glas, terwijl een man met een kan in de hand ter zijde achter haar staat.
E. 24,5 × 21, hfdh. 5.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2244. **De Dansles**; om een tafel zijn eenige kinderen, die de kat leeren dansen; een bejaard man steekt het hoofd door een venstertje op den achtergrond.
E. 68,5 × 59, fig.h. 38, gem. in den linker benedenhoek:
Verkoopingen Amsterdam 1782 en H. Muilman, Amsterdam 1813. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll 1880.

2245. De Papegaaiskooi; een meisje van achteren gezien, reikt iets toe aan den papegaai in zijn kooi, hoog gehangen in het midden van een vertrek; aan den haard een oude vrouw, die oesters bakt en op den achtergrond drie jonge lieden aan 't triktrakspel.

D. op E. 50 × 40, fig.h. 25, gem. in den rechter benedenh.:
J. de Mare sc. W. Unger sc. Verk. Mevr. Lormier, 's Gravenhage 1763. Kabinet van Heteren, 1809.

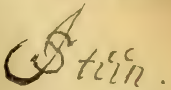

2246. De zieke Dame; zij zit in een stoel, voorovergebogen met het hoofd ter zijde liggend op een kussen; voor haar staat de dokter die haar den pols voelt.

D. 76 × 63,5, fig.h. 47, gem. boven rechts:
C. Manchon sc. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

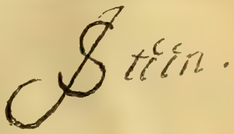

2247. De Kwakzalver, staande aan een bierton, waarop verschillende zijner geneesmiddelen; achter hem een zware boom, waaraan een octrooi met een zwaar zegel bevestigd is; om hem heen nieuwsgierigen en patienten.

E. 27 × 22,5 fig.h. 16, gem. links op een papier:
Verk. A. van der Werff v. Zuidland, Dordrecht 1811.
Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

2248. De Losbol; een jonge man in slecht gezelschap van vrouwen, aan den ingang van een herberg.

E. 30 × 25, fig.h. zitt. 19, gem. in den rechter benedenhoek met eene overgehaalde handteekening:
G. Sibelius sc. met wijzigingen. Gekocht 1812.
Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

2249. De Sauveguarde van den Duivel; een botsing tusschen krijgslieden en boerenvolk, waarbij een Protestansch geestelijke en een monnik onder den voet worden geloopen.

E. 87 × 142, fig.h. 74, gem. op een bordje aan den boom:
Verk. J. v. Marck Amsterdam 1773.
In bruikleen van den heer F. H. Wente, Amsterdam 1898.

2250. De Emmausgangers; in een prieël aan een gedekte tafel zijn de Emmausgangers gezeten, en worden door eene vrouw bediend; links verdwijnt de wazige gestalte van Christus.

D. 134 × 104, fig.h. van den jongeling 66, gem. links onderaan op een zuil:
Verk. J. Hulswit, Amsterdam, Oct. 1822.
Verz. Gijsbert de Clercq, overgenomen van de vereeniging Rembrandt 1900.

2251. **De Kegelaars**; op een afgeheind terrein, nabij een woning, zijn van een groot gezelschap enkelen aan het kegelen. (Copie).
E. 35 × 28, gem.: *J. Steen 1672.* Legaat D. Franken Dz. 1898.

STEEN (van der), Hollandsch schilder, werkzaam op het einde der 18e Eeuw te Constantinopel. Werd militair, ging later naar Oost-Indië, veranderde zijn naam in Stone en stierf in Engelschen dienst als luitenant der artillerie in Bengalen.

2252. **Gezicht op Constantinopel en het Serail**, genomen uit het hotel der Zweedsche Ambassade te Pera.
D. 94 × 221. C. Brouwer sc. Geschenk van den heer Tor aan de Directie van den Levantschen Handel te Amsterdam, daarna in het Kon. Kab. van zeldzaamheden, het Ethnographisch Museum en sedert 1903 in het Rijks Museum.

2253. **Gezicht in den Bosporus**; links een fort waaruit een schot gelost wordt. (Toegeschreven).
D. 91 × 122. Afkomstig van de Directie van den Levantschen Handel 1826. Zie verder vorig nummer.

2254. **Gezicht in den Bosporus (?); een aquaduct in 't verschiet.** (Toegeschreven).
D. 75 × 106, fig.h. 6. Herkomst zie vorig nummer.

STEENWYCK (Harmen van), geb. Delft 1612, leefde nog in 1656. Leerling van David Bailly te Leiden.

2255. **Stilleven**; een vergiettest met eenige visschen, ooft en een ijzeren potje.
E. 23 × 27, gem. onder links:
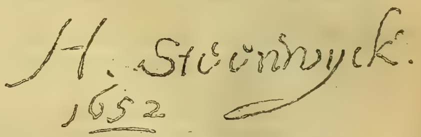
Geschenk van Dr. A. Bredius 1890.

2256. **Stilleven**; een vergiettest met eenige visschen, ooft en een aarden kruikje.
E. 23 × 27, gem. onder rechts:
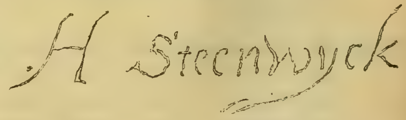
Herkomst als No. 2256.

STEENWYCK DE OUDE (Hendrick van), geb. Steenwijk, gest. 1603 (?) Frankfort a/M. Leerling van Hans Vredeman de Vries. Werkzaam te Antwerpen sedert 1577 en te Frankfort a/M. sedert 1580.

2257. **Een donker, overwelfd Gebouw**; op den voorgrond ligt een man uitgestrekt.
E. 10,5 × 16, gem. boven links:

Verk. Douairière Nahuys—Hodshon, Amsterdam 1883.

STOCADE (Nicolaas van Helt), geb. Nijmegen 1615, begr. 26 November 1669 te Amsterdam, waar hij van omstreeks 1650 woonde. *E.*

2258. **Landschap met Vee**; melktijd.
E. 27,5 × 32, fig.h. 6, gem. onder links:

Dr. A. Bredius veronderstelt dat zekere *Van der Helt*, van wien landschappen genoemd worden, de schilder is. Gekocht veiling Raedt van Oldenbarneveldt, Amsterdam 1900.

STOKVISCH (Hendrik), geb. Leuven 6 Febr. 1768, gest. Amsterdam (?) 1824. Leerling van J. Chr. Schultsz.

2259. Bij Darthuizen; heuvelachtig landschap met vee en een jongen, die de wacht houdt.
E. 44 × 57, dierh. 10, gem. onder links: *H. Stokvisch 1811.*
Gek. tentoonstelling Amsterdam 1816.

STOOP (Dirk), geb. Utrecht 1610, gest. aldaar 1686; als hofschilder werkz. in Portugal en in Engeland. Sedert 1678 weer hier te lande. *E.*

2260. Jachtpartij; halte van jagers nabij een pleisterplaats in een heuvelachtig landschap.
E. 43 × 61, fig.h. te paard 11, gem. onder rechts:
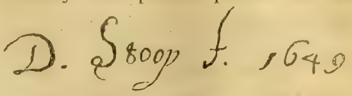

Verk. Dordrecht 1818.
Kabinet J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

2261. Wachtende Jagers; twee jagers van wie een te paard is gezeten en op den hoorn blaast; honden zijn bij hen.
E. 36,5 × 51, fig.h. met te paard 14, valsch gemerkt: *P. W.* Met medewerking der Vereeniging Rembrandt, gek. auctie Gijsbert de Clercq 1897.

STORCK (Abraham), geb. Amsterdam omstreeks 1635, gest. aldaar na 1704. *E.*

2262. Italiaansche Zeehaven; gezicht aan een kade met veel figuren.
D. 50 × 64, gem. links op den kaaimuur:

Gekocht te Genève 1882.

2263. De Dam te Amsterdam, met uitzicht naar den Nieuwendijk.
D. 128 × 169, fig.h. 11, gem. onder rechts:
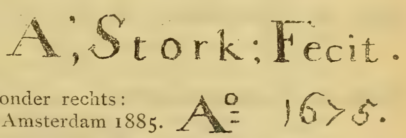

Verz. van der Hoop. In bruikl. v. Amsterdam 1885.

2264. Zeegezicht; een Nederlandsch eskader zeilt de haven van eene Italiaansche stad binnen.
D. 71 × 85, fig.h. 6, gem. op een drijvend plankje:
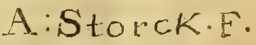

Herkomst als No. 2263.

2265. Zeegezicht; tegenhanger van het vorig stuk; dezelfde schepen die nu de haven uitzeilen.
D. 71 × 85, fig. 5, gem. op een drijvend plankje:
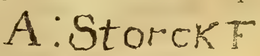

Herkomst als No. 2263.

2266. De Reede van Enkhuizen, met zeilende schepen.
D. 86 × 117,5, gem. op een sloep:
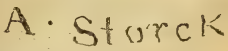

Geschenk uit de nalatenschap van Mr. H. J. Baron van der Heim van Duivendijke, 1890.

2267. Het Eiland Onrust nabij Batavia. (Richting A. Storck).
D. 98 × 112 gejaarmerkt: *1699.*
Verk. Copes van Hasselt, Haarlem, 1880.

STORCK (Johannes), werkzaam in de tweede helft der 17e eeuw te Amsterdam; waarschijnlijk broeder van Abraham Storck.

2268. Het Kasteel Nyenrode.
E. 47 × 63, fig.h. te paard 4,5, gemerkt links op een beschoeiïngsplank:
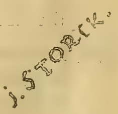
Verk. Mr. P. Ver Loren van Themaat, Amsterdam 1885.

STORTENBEKER (Pieter), geb. 's Gravenhage 21 April 1828, gest. aldaar 17 April 1898. Leerling van H. v. d. Sande Bakhuysen en van J. B. Tom. *L.*

2269. Morgenstond; vee aan de oevers van Zuid-Hollandsche plassen.
D. 89 × 132, dierh. st. 26, gem. onder rechts: *P. Stortenbeker.*
Gekocht tentoonstelling 's Gravenhage, 1866.

STROEBEL (Johannes Antonie Balthasar), geb. 's Gravenhage 23 Nov. 1821. Leerling van Hub. van Hove B.Jzn. *E-L.*

2270. Keuken, met figuren.
D. 52 × 65, fig.h. zitt. vr. 19, gem. onder rechts: *J. Stroebel ft. 54.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

2271. De Staalmeesters van de Leidsche Saaihal; zeventiendeeeuwsch Hollandsch binnenhuis.
D. 83,5 × 93, fig.h. st. 37, gem. op een perkament: *Stroebel F. 1866.*
Gekocht tentoonstelling 's Gravenhage 1866.

STRIJ (Abraham van), geb. Dordrecht 31 Dec. 1753, gest. aldaar 7 Maart 1826. Leerling van Joris Ponse. *E.*

2272. De Teekenles; een jongeling teekent onder toezicht van den meester naar pleister.
M. 25 × 20,5, hfdh. 4, gem. onder rechts: *A. van Strij.*
Kabinet van Heteren, 1809.

2273. De Huisvrouw, gezeten bij de wieg van haar slapend kind.
M. 56,5 × 49, fig.h. zitt. 19.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2274. De Ketelschuurster, haar werk verrichtende in een keuken.
E. 34 × 27, hfdh. 6, gem. rechts op een bank: *A. van Strij.*
Aangekocht tentoonstelling Amsterdam 1818.

STRIJ (Jacob van), geb. Dordrecht 2 Oct. 1756, gest. aldaar 4 Febr. 1815. Broeder van Abraham van Strij. Leerling van Andreas Corn. Lens. *E.*

2275. Melktijd; een weide met koeien die door boerenmeiden gemolken worden.
E. 73 × 96,5, dierh. 14, gem. links op een houten schoeiing: *J. van Strij.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

2276. Avondstond; koeien in een heuvelachtig landschap met de bouwvallen van een kasteel.
E. 72,5 × 96,5, dierh. 14, gem. links op den voorgrond: *J. van Strij.*
Verkooping Gevers 1822.

2277. De Tocht naar de Markt; een landman rijdt op zijn met manden beladen ezel, door een Hollandsche landstreek.
E. 57 × 83,5, fig.h. op ezel 17,5, gem. links op den voorgrond: *J. van Strij ft.*
Uit het paviljoen „Welgelegen" te Haarlem 1885.

2278. Landschap; een landstreek nabij een rivieroever met vee en drijvers.
E. 69 × 91, dierh. 8,5. Verk. Burnet, 1841.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2279. Weidelandschap met Vee.
E. 40 × 52,5, gem. onder links: *J. van Strij.* Geschenk van den heer Gijsbert de Clercq aan de gemeente Amsterdam waarvan in bruikleen 1898.

SWANENBURCH (Isaac Claesz. van), geb. uit een aanzienlijk geslacht te Leiden en gest. aldaar in 1614; bekleedde er herhaalde malen de burgemeesterlijke waardigheid.

2280. De Gelijkenis van het Onkruid onder de Tarwe. (Toegeschr.)
E. 131 × 147, fig.h. gem. onder links: MATTH. XIII. Gekocht in 1883.

SWEERTS (Michiel), Hollandsch schilder, verbleef in Italië; werkzaam omstreeks het midden der 17e eeuw. *E.*

2281. Schildersatelier; eenige leerlingen studeeren naar pleisterfragmenten, waarvan er vele op een hoop op den voorgrond liggen; de meester zelf werkt naar naakt model.
D. 71 × 74, fig.h. 38. Gekocht in 1901.

2282. Boerengezelschap; in de open lucht zijn eenige boeren aan het kaartspelen; een van hen wordt door een jongen den zak gerold en op den achtergrond zijn er twee aan het vechten.
D. 71 × 74, fig.h. 39. Gekocht in 1901.

TADEMA (Laurens Alma), geb. Dronrijp 8 Jan. 1836. Leerling van Louis de Faye en van Baron Leys. Werkzaam te Londen. *E - L.*

2283. Een jonge Vrouw; studiekop.
M. 31 × 35 lgr., gem. onder rechts: *L. Alma Tadema 1854.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt, Haarlem 1888.

TEERLINK (Abraham), ged. Dordrecht 5 Nov. 1776, gest. Rome 26 Mei 1857. Leerling van Michiel Versteegh en van Arie Lamme.

2284. Italiaansch Landschap, met gebergte en neerstortenden stroom.
D. 101,5 × 143, fig.h. te paard 14, gem. links op den voorgrond: *Teerlink F. Romae 1824.* Uit het Paviljoen Welgelegen, Haarlem, 1885.

2285. De Waterval van Tivoli bij Rome.
D. 103 × 144, fig.h. te paard 14, gem. links op den voorgrond: *Teerlink F. Romae 1824.* Herkomst als No. 2284.

TEMMINK (Mej. H. C.), werkzaam in de eerste helft der 19e eeuw. Leerling van L. H. Fontenay.

2286. Fruitvrouw, bezig achter haar toonbank.
Popelenhout 42 × 35, hfdh. 6,5. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

TEMPEL (Abraham van den), geb. Leeuwarden 1622 of 1623, gest. Amsterdam 4 Oct. 1672. Leerling van zijn vader Lambert Jacobsz. te Leeuwarden en van Joris van Schooten te Leiden. Woonde tot 1660 te Leiden en daarna te Amsterdam.

2287. Abraham de Visscher (1605—1667).
D. 127 × 100 lgr. Zie No.
Legaat Mevr. de Wed. Mr. D. Balguerie—van Rijswijk 1823.

2288. Machteld Bas (—1681), echtgenoote van Abraham de Visscher.
D. 127 × 100 lgr. Achterop staat: *Deeze Machtelt Bas is afgeschildert naa Zij haar man Abraham de Visscher snagts dood naast haar zijde vondt.*
Herkomst als No. 2287.

2289. Familietafereel; op het bordes van een buitenverblijf zijn man,

TEMPEL (Abraham van den).

2290a. Pieter de la Court (1608—1685), bekend staathuishoudkun kige en schrijver. Vriend van den Raadpensionaris Johan de Wit.

D. 133 × 106 w. gr., gem. rechts:

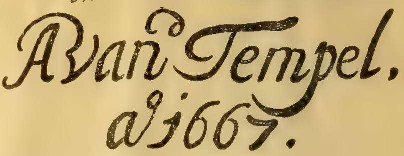

Aangekocht veiling de la Court, (Fr. Muller & Cie) door tusschenkomst van de Vereeniging Rembrandt, in 1904.

2290b. Catherina van der Voort, echtgenoote van den voorgaande.

D. 133 × 106 w. gr., gem. links op een balustrade:

Herkomst als vorig No.

2246. Jan Steen.

2237. Jan Steen.

2289. A. van den Tempel.

2298. D. Teniers de Jonge.

2297. D. Teniers de Jonge.

vrouw en vijf kinderen, van welke de oudsten muziek maken, bijeen.
D. 200 × 201,5 lgr., gem. in den linker benedenhoek:

Geschenk van den heer J. H. Willink van Bennebroek, 1902.

2290. Vrouwenportret. Copie naar een portret door Barth. van der Helst uit 1646, in het Museum Boymans te Rotterdam.
D. 76×66, lgr. gem. boven rechts. Achterop staat *Ætatis 50. 1646.* Verk. Saportas, Amsterdam, 1833. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

TENGNAGEL (Jan), of Tynagel. geb. Amsterdam (?) omstreeks 1584, gest. aldaar 1635.

2291. Schuttersmaaltijd van zeventien personen; kapitein Geurt Dircksz van Beuningen, luitenant P. Hoefijzer, 1613. Op den voorgrond wordt de Vaandrig verwelkomd en uitgenoodigd plaats te nemen; beelden tot aan de knieën.
D. 155 × 264 lgr. gejaarmerkt:

Afkomstig uit den Handboogdoelen. In bruikleen van Amsterdam 1885.

TENIERS DE JONGE (David), ged. Antwerpen 15 Dec. 1610, gest. Brussel 25 April 1690. Leerling van zijn vader David Teniers den Oude. Van omstreeks 1650 te Brussel als hofschilder van Aartshertog Leopold Wilhelm. *E.*

2292. De Wachtkamer; in een gewelfd lokaal verscheidene krijgslieden van wie er enkelen kaart spelen; op den voorgrond harnassen en ander krijgsmanstuig.
D. 61 × 94,5 fig.h. 25, gem. onder rechts bij het midden:

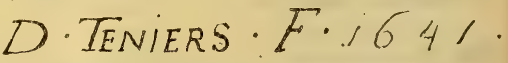

Vermoedelijk is het stuk oorspronkelijk niet grooter geweest dan 48 × 60.
Verk. Mevr. Lormier 's-Gravenhage, 1763. Kabinet van Heteren, 1809.

2293. Rustende Werklieden, een is er op een bankje gezeten, terwijl twee anderen bij hem staan; allen rooken.
E. 35,5 × 29, fig.h. zitt. 16, gem. onder rechts:

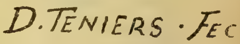

Herkomst als No. 2292.

2294. Boerenherberg; op den voorgrond is een bejaarde man, met een bierkan in de hand, aan een tafeltje gezeten.
E. 35 × 32,5, fig.h. 4, gem. op den poot van de tafel:

Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

2295. Verzoeking van den H. Antonius, die geknield ligt in zijn grot omringd door vele gedrochtelijke wezens.
E. 31 × 23, hfdh. 3, gem. onder rechts:

D. J. Sluyter sc. Verkoopingen Gerrit Braamcamp, Amsterdam 1771 en Mevr. Bicker, Amsterdam 1809.

2296. Boerenkermis; vóór een dorpsherberg zijn talrijke gezelschappen aan tafels vereenigd; enkele paren dansen.
D. 78 × 106,5, fig.h. 17, gem. op een blok
op den voorgrond rechts:

Verz. v. d. Hoop. In bruikl. van Amsterdam 1885.

2297. Boerenbedrijf; een boerengezin vóór den ingang van een woning.
D. 65 × 94,5, fig.h. 29, gem.
in den rechter benedenh.:

Herkomst als No. 2296.

2298. De Dobbelaars; twee zijn gezeten aan een tafel terwijl een derde staande de dobbelsteenen schudt; nog zijn enkele toeschouwers aanwezig.
E. 45 × 59, fig.h. 23, gem.
onder links:

L. C. van Kesteren sc. Verk. Willem II 1850. Herk. als No. 2296.

Buste van Hieronymus Van Weert in een bloemenkrans door *Gualterus Gysaerts* geschilderd. Zie op dezen, No. 1006.

TERBORCH (Gerard). Zie op Borch, pag. 57.

TERLAAK (G.), Hollandsch schilder, werkzaam in het midden der 19e eeuw.

2299. Het arme Huisgezin, door een rijke dame bezocht.
D. 62 × 88, fig.h. zitt. 53, gem. onder rechts: *G. Terlaak 1853.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden 1899.

TERMEULEN (François Pieter). Zie op ter Meulen, pag. 173.

TESTAS (Willem de Famars), geb. Utrecht 30 Aug. 1834, gest. bij Arnhem 24 Maart 1896. Leerling van J. E. J. van den Berg. *E.*

2300. Binnenplaats van een huis te Caïro.
D. 84 × 62, fig.h. 14, gem. links op den voorgrond: *W. Testas.*
Gekocht op de tentoonstelling 's Gravenhage 1881.

TEUNISSEN (Cornelis). Zie op Anthonissen, pag. 32.

THIELEN gez. Rigouldts (Jan Philip van), ged. Mechelen 1 April 1618, gest. Boisschot 1667. Leerling van Theod. Rombouts en van Daniël Seghers te Antwerpen.

2301. Bloemen; een festoen van bloemen om een buste van Flora.
D. 95 × 65, w.gr., gem. onder rechts:

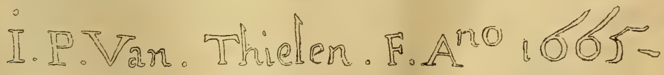

Legaat L. Dupper Wz., 1870.

TIDEMAND (Adolph), geb. Mandal in Noorwegen, 14 Aug. 1814, gest. Christiania 25 Aug. 1876. Leerling van Hildebrandt en Schadow te Düsseldorf.

2302. Het zieke Kind, in een werkmanswoning met kaarslicht.
D. 93 × 114, fig.h. zitt. 61, gem. onder rechts: *A. Tidemand Df. 1851.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

TISCHBEIN (Johann Friedrich August), geb. Maastricht 1750, gest. Heidelberg 1812. Leerling van zijn vader Johann Valentin Tischbein en van zijn oom Johann Heinrich Tischbein te Cassel. Schilderde veel aan buitenlandsche hoven. Was van 1800—1806 Directeur van de Academie te Leipzig.

2303. De Schilder zelf.
D. 46 × 38, lgr., gem. onder rechts:
Legaat A. A. des Tombe, 1903.

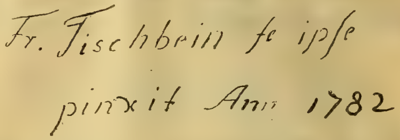

2304. Mr. Jan van de Poll (1721—1801), Burgemeester van Amsterdam.
D. 73 × 55 lgr., gem. bij den rechterschoud.:
Geschenk van den heer Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

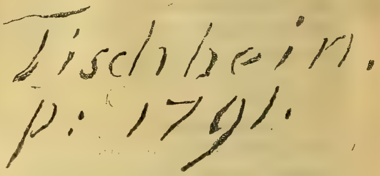

TISCHBEIN (Johann Heinrich), geb. Kloster Haina 3 Oct. 1722, gest. Kassel 22 Aug. 1789. Oom van Johann Friedrich Tischbein.

2305. Anna van Brunswijk (1709—1759), gemalin van Prins Willem IV.
D. 48,5 × 38, hfdh. 7, gem. in linker benedenh.:
Gekocht 1818.

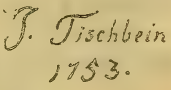

TISI (Benvenuto), zie Garofalo pag. 102.

TIZIANO VECELLIO, geb. Pieve de Cadore 1477, gest. Venetië 29 Aug. 1576. Leerling o. a. van Giovanni Bellini. Voornamelijk werkzaam te Venetië.

2306. Boetvaardige Magdalena. Copie naar het origineel in het Museum te St. Petersburg.
D. 114 × 97 lgr. I. Bemme sc. Uit het Nat. Mus. 's Gravenhage 1808.

2307. Frans I Koning van Frankrijk (1494—1547). Copie door Benjamin Wolff (zie pag. 302) naar het origineel in het Louvre-Museum te Parijs.
D. 118 × 90 lgr., gem. in linker benedenhoek: *B. Wolff fec. apres le Titien à Paris 1809.* (Legaat van Benj. Wolff, 1825).

TOL (Dominicus van), geb. Bodegraven omstreeks 1635, begr. Leiden 26 Dec. 1676. Leerling van zijn oom Gerard Dou.

2308. Muis in de Val; kinderen vermaken zich met een gevangen muis.
E. 31 × 25, hfdh. 4, gem. op het venster kozijn:
Verk. Mevr. Heemskerk, 's Gravenhage 1770.
Kabinet van Heteren, 1809.

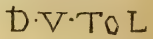

2309. Officier der Leidsche Schutterij.
E. 39 × 32, hfdh. 7. gem.
Werd vroeger gehouden voor het portret van Burgemeester Hendrick Spieghel. Legaat Bicker, 1881.
In bruikleen van Amsterdam, 1881.

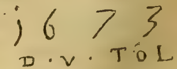

Huiselijk Tafereel. Copie naar Gerard Dou. Zie No. 799.

TOM (Jan Bedijs), geb. Boskoop 4 Maart 1813, gest. Leiden 18 Juli 1894. Leerling van Andreas Schelfhout. *E.*

2310. Op de Heide; een groote kudde schapen met herder en vrouw.
M. 75 × 107,5, dierh. ligg. 10, gem. links op den voorgrond: *J. B. Tom 1866.*
Gekocht op de tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866.

TOORENVLIET (Jacob), geb. Leiden 1635 of 1636, gest. aldaar 1719. Leerling van zijn vader Abr. Toorenvliet. *Z K - E.*

2311. Muziekles; een oude man geeft onderricht in het guitaarspel aan een jonge vrouw.
E. 27 × 20, hfdh. 4,5, gem. op een zuil links:

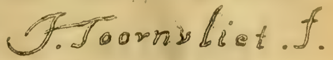

Afkomstig verz. Gijsbert de Clercq, 1899. Overgenomen van de Vereeniging Rembrandt, 1902.

TOUSSAINT (Pierre Joseph), geb. Brussel 1 Juli 1822, gest. aldaar 22 Nov. 1888.

2312. De jonge Schilder; een knaap, gezeten in een zwaren leunstoel, bestudeert een teekening.
E. 25,5 × 21, gem. onder rechts: *P. J. Toussaint.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden 1899.

TRIGT (Hendrik Albert van), geb. Dordrecht 22 Oct. 1829, gest. Haarlem 6 Juni 1899.

2313. Godsdienstonderricht in de Luthersche Kerk te Vik in Noorwegen.
D. 75 × 102, fig.h. 43, gem. links op voorgrond: *H. A. van Trigt ft 1866.*
Aangekocht tentoonstelling te 's Gravenhage 1866.

TROOST (Cornelis), geb. Amsterdam 8 Oct. 1697, gest. aldaar 7 Maart 1750. Leerling van Arnold Boonen. *E - ZK.*

2314. De Schilder zelf.
D. 87 × 70,5 lgr., gem. onderaan links:
Verk. Borger Joosten, 1883.

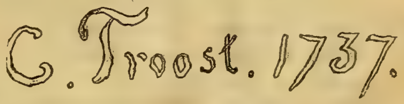

2315. De Schilder zelf.
K. O. 12,5 × 10, hfdh. 4. Verkoopingen coll. Jer. Tonneman, 1754; de Bruyn, Amsterdam 1798 en coll. J. I. de Neufville Brants, 1829.

2316. De Inspecteurs van het Collegium Medicum, 1724, nl. de geneesheeren: Hendrik van Bronkhorst, Casparus Commelin en Daniël van Buuren met de apothekers Jeronimo de Bosch en Martinus Haesbaert, benevens de gildeknecht Joost ter Pelkwijk; de heeren zijn vereenigd aan een tafel met een zwaar kleed bedekt; figuren ten voeten uit.
D. 245 × 315 lgr. gem. links onder:
In bruikleen van Amsterdam 1885.

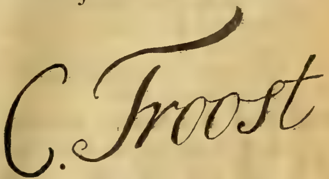

2317. De Inspecteurs van het Collegium Medicum te Amsterdam, 1724. (Schets van voorgaand No.).
D. 40 × 49, hfd.h. 3. Gekocht te Parijs 1895.

2318. Anatomische les van Professor W. Roëll 1728. Voorg steld zijn Dr. Willem Roëll (1700—1775), Mr. Theodorus va

Brederode, Anthoni Milaan, Bernardus van Vijve en Pieter Clevering, de gildeknecht. De professor ontleedt het been van een lijk, dat op een tafel gelegd is en overlangs wordt gezien. Beelden ten voeten uit.

D. 205 × 310, lgr., gem. op de tafel rechts:

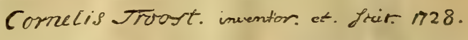

In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2319. **Regenten van het Aalmoezeniers-Weeshuis, 1729.** Voorgesteld zijn: C. van Westerhoff, J. Lepeltak, Th. Rogge, L. de Bas, Mr, J. van Vliet, Dr. C. Commelin Jr., W. Swart, Ph. Schrijver, A. J. van den Bogaerde en J. Kapitein (boekhouder). Ze zijn gezeten in een rijk vertrek aan een tafel, staande op een verhevenheid als op een tooneel. Een havelooze jongen staat rechts op den voorgrond. Beelden ten voeten uit.

D. 414 × 417 lgr., gem. links op een stoel, en het jaar *1729*. Vroeger in de Regentenkamer van het Aalmoeze-niersweeshuis. Herkomst als No. 2319.

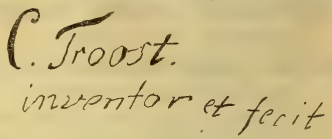

2320. **Regenten van het Aalmoeziersweeshuis;** schets van het voorgaande nummer.

D. 92,5 × 114, hfd.h. 4. Herkomst als No. 2319.

2321. **Drie Overlieden van het Chirurgijnsgilde, 1731,** gezeten aan een tafel, ten voeten uit. Hunne namen zijn: A. Verduyn, S. Hartmann en E. Huyzer.

D. 153 × 187 lgr., gem onderaan links: en het jaar *1731*. Herk. als No. 2320.

2322. **Isaac Sweers** (1707—1777), Hoofdofficier van Amsterdam.

D. 59 × 47 hfdh. 11, gem. onder links:

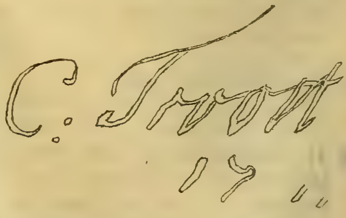

Legaat van Mej. H. A. van Heukelum, 1894.

2323. **Portret van een Heer,** in roodfluweelen mantel.

D. 60 × 48, hfdh. 12, gem. onder rechts op een voetstuk:

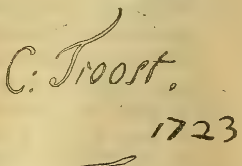

Geschenk uit de nalatenschap van Mr. J. L. de Bruyn Kops, 1888.

2324. **Vier Kinderen, benevens een Aapje;** familietafereel in een park.

D. 75 × 61, hfdh. 7, gem. links onder:

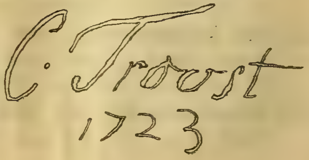

In bruikleen van Jhr. H. Teding van Berkhout, Haarlem 1885.

2325. **Maria Magdalena Stavenisse** (1700—1783).

D. 56 × 45, hfdh. 12, gem. op op de plint eener kolom:

Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters 1875.

2326. **Alexander de Groote in den slag bij den Granikos.**
D. 110 × 132,5, fig.h. te paard 45, gem. links op een steen:

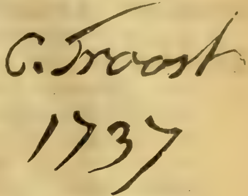

Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll 1880.

2327. **Mansportret.** Toegeschreven.
D. 50 × 42,5, hfdh. 12.
Legaat J. H. Schellwald te Zwolle 1900.

2328. **Damesportret.** Tegenhanger van vorig No. Toegeschreven.
D. 50 × 42,5, hfdh. 12. Herkomst als vorig No.

TROOSTWIJK (Wouter Joannes van), geb. Amsterdam 28 Mei 1782, gest. aldaar 20 Sept. 1810. Leerling van Jurriaen Andriessen. *E.*

2329. **Geldersch Landschap;** dicht geboomte achter een grasveld, met een riviertje op den voorgrond.
D. 52,5 × 64, fig.h. 6. Verk. van Troostwijk, Amsterdam 1875.

2330. **Geldersch Landschap;** gezicht op een bouwhoeve.
D. op E. 45 × 40, dierh. ligg. 6. Verk. van Troostwijk, Amsterdam 1875.

2331. **Het Raampoortje te Amsterdam,** bij winter.
D. 57 × 48, fig.h. 3, gem. rechts op den wal: *W. J. van Troostwijk 1809.* Geschenk van den Heer J. J. C. Biesmans aan het Kon. Oudh. Genootschap, waarvan in bruikleen ontvangen, 1902.

TROYON (Constant), geb. Sèvres 28 Aug. 1810, gest. Parijs 20 Maart 1865. Leerling van Riocreux.

2332. **De Kaapstander,** bij een berghelling, die uitloopt in breed water.
E. 36 × 40, gem. onder links: *C Troyon.* Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronesse van Pallandt, 1900.

ULFT (Jacob van der), geb. Gorinchem 1627, aldaar nog in leven 1688. Bezocht Italië. *E.*

2333. **Italiaansch Stadsgezicht;** gezicht op groote antieke gebouwen, waarachter zich een koepel verheft.
E. 12,5 × 20, fig.h. 1,5, gem. rechts boven:

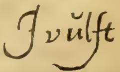

Kabinet van Heteren, 1809.

2334. **Italiaansch Havengezicht,** met de ruïne van een Romeinschen tempel. Tegenh. van het vorig No.
E. 12,5 × 20, fig.h. 1,5, gem. rechts boven:

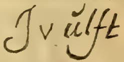

Herkomst als No. 2333.

2335. **Italiaansch Marktplein,** waarop een portiek met Jonische zuilen en Romeinsche gebouwen; in het verschiet een haven.
D. 41 × 38, fig.h. 6, gem. onder rechts:

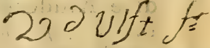

Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813. Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

UPPINK (Hs.), geb. Amsterdam omstreeks 1753, gest. aldaar 1798.

2336. **Bloemstuk;** een weelderige ruiker van rozen, tulpen en andere

bloemen in een bruinen pot; een landschap tot achtergrond.
D. 72,5 × 59,5 w.gr., gem. onderaan op de plint:

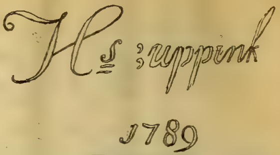

In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt, Haarlem, 1902.

UTRECHT (Adriaen van), geb. Antwerpen 12 Febr. 1599, gest. aldaar 5 Oct. 1652. Leerling van Harmen de Neyt.

2337. Stilleven; een tafel beladen met spijzen op schotels en in manden, benevens bekers en tafelgerij; bij een stoel verschillende muziekinstrumenten en op den voorgrond, bij een koelvat, een hondje en een aap.
D. 185 × 242,5 w.gr., gem. op een muziekblad:

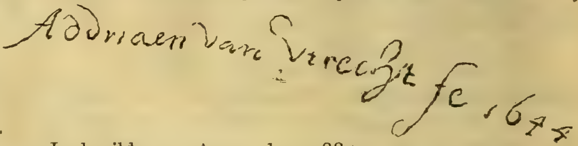

Gekocht 1842.
Verz. v. d. Hoop. In bruikl. van Amsterdam 1885.

UTENBROUCK (Moses van), zie op Wttenbrouck, pag. 305.

UTEWAEL (Joachim), zie op Wttewael, pag. 305.

VAILLANT (Bernard Vaillant), geb. Rijssel 1634 of 1635, gest. Leiden na 1675. Leerling van zijn broeder Wallerant Vaillant. *Z K.*

2338. Johannes Parker (1632--1695), Schepen en Raad van Middelburg.
D. 76 × 65 lgr., gem. onder links:

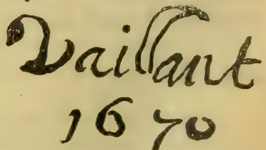

Behoort tot de verzameling de Ruyter, aangekocht in 1895.

VAILLANT (Wallerant), geb. Rijssel 30 Mei 1623, gest. Amsterdam 28 Aug. 1677. Leerling van Erasmus Quellinus te Antwerpen. Woonde eerst te Middelburg, later na een verblijf in het buitenland te Amsterdam. *ZK-E.*

2339. Pieter de Graeff (1638—1707).
D. 74 × 60 lgr. Verk. de Graeff van Polsbroek te Ilpendam 1872 met volgend No. Legaat Bicker, 1881. In bruikleen van Amsterdam 1881.

2340. Jacoba Bicker (1640—1695), echtgenoote van den voorgaande.
D. 73 × 60 lgr., gem. onder rechts:

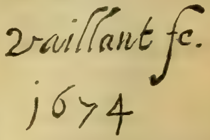

Herkomst als No. 2339.

2341. Maria van Oosterwyck (1630—1693), bloemschilderes.
D. 98 × 80 lgr., gem. onder links:

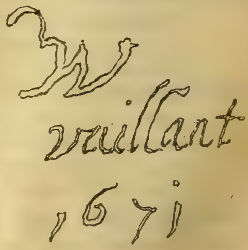

Verk. Mr. P. Ver Loren van Themaat, Amst. 1885.

2342. Portretstuk van eene Dame met drie Kinderen.
D. 63 × 77, hfdh. 19. W. Vaillant sc. Geschenk van den heer C. H. de Swart, 1885.

2343. Portret van eene jonge Vrouw.
D, 88 × 72 lgr. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

2344. Reyer van der Burch en zijn gezin, bestaande uit vrouw en vijf kinderen. Hij was Commies tot ontvang en uitlevering van amunitie voor oorlog te Delft. In den achtergrond het Tuighuis aan de Geer aldaar. (Toegeschreven).
D. 207 × 306 lgr. Verk. te Amsterdam 1894. Gek. 1897.

VALCKENBORCH (Frederick van), geb. Mechelen 1570, gest. Neurenberg 1623.

2345. Bergachtig Landschap; een bergstroom tusschen hooge rotsen; op den voorgrond kooplieden door roovers overvallen.
K. 27 × 35, fig.h. 5, gem. onder rechts:
Gekocht te Berlijn, 1889.

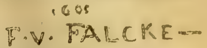

VALCKENBORCH (Lucas van), geb. Mechelen 1540 (?) gest. Neurenberg omstreeks 1625.

2346. Bergachtig Landschap, op den voorgrond steile rotsen.
E. 25 × 35,5, gem. onder rechts op een rots:
Verk. C. L. C. Voskuil & Co. Amsterdam 10 April 1892.

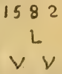

VALCKENBURG (Dirck), geb. Amsterdam 17 Febr. 1675, gest. aldaar 2 Febr. 1721, na een verblijf in Suriname. Werkzaam in Amsterdam, te Augsburg en Weenen. Leerling o. a. van Jan Weenix.

2347. West-Indische Vogels, in een landschap.
D. 152 × 176 lgr. gem. rechts op een boomstam:
Was reeds in 1808 in het Mauritshuis, waaruit het in 1885 werd ontvangen.

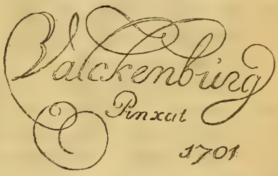

2348. Dood wild; een haas en een paar patrijzen op een steenen plint met beeldhouwwerk in een boschachtige omgeving.
D. 100 × 80, lgr., gem in. het midden op de plint:

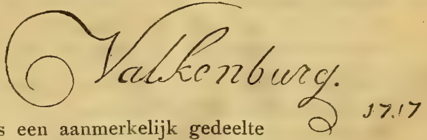

Van onderen en van boven is een aanmerkelijk gedeelte van het doek om het raam geslagen; prijkte vroeger als schoorsteenstuk in een huis te Leiden. Legaat A. A. des Tombe, 1903.

VALCKERT (Werner van), geb. tegen het einde der 16e eeuw waarschijnlijk te Amsterdam, waar hij werkzaam was van omstreeks 1620 tot 1627. In 1635 was hij plateelschilder te Delft. Vermoedelijk leerling van Hendr. Goltzius te Haarlem. *E-H.*

2349. Vier Overlieden met een Bode van het Groot Kramersgild, 1622. Beelden tot aan de knieën gezien.

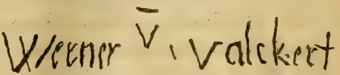

E. 135 × 187 lgr., gem op een stuk papier: *1622* en:
Vroeger in de kamer van het Groot Kramersgilde op het Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2350. Vier Regenten en de Binnenvader van het Leprozenhuis, 1624, gezeten aan een tafel, en gezien tot aan de knieën. De Regenten zijn: Sieuwerd Sem

Hendrick van Bronckhorst, Ernst Roeters en Dirck Vlack.
E. 137,5 × 209 lgr. Gejaarmerkt op een blad papier: 1624
Afkomstig uit het portaal van het Leprozenhuis.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

2351. **Drie Regentessen en de Binnenmoeder van het Leprozenhuis, 1624.** De Regentessen Tryntie ten Bergh, Anna Willekens en Tryntie Weelinx, zijn gezeten aan een tafel, waarop een boek, geldbuidels en losse muntstukken; de binnenmoeder overhandigt een zak met geld. Op den achtergrond het tafereel van den feestvierenden Rijke en den armen Lazarus; beelden tot aan de knieën.
E. 134 × 192 lgr. Op een linnen geldzakje staat: Valck
In het boek de namen en het jaar *1624*.
Uit de Regentessenkamer van het Leprozenhuis.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2352. **Corporaalschap van kapitein Albert Coenraetsz. Burgh en luitenant Pieter Evertsz. Hulft, 1625.** Op den voorgrond zitten er enkelen om een tafel en bestudeeren een teekening van de Oude Waal; de andere schutters, met den vaandrig in 't midden, staan in een rij daarachter.
E. 169,5 × 270 lgr., gem. op een lans: Warner v. Vaelkert f. 1625
Vroeger op de Groote Zaal van den Voetboogdoelen, daarna in de Groote Krijgsraadkamer op het Stadhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2353. **Aanneming van Kinderen in het Aalmoezeniersweeshuis, 1626.**
E. 154 × 212 half lgr. Vroeger in de Regentenkamer van het Aalmoezeniers-Weeshuis. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2354. **Inschrijving der Armen door een Regent van het Aalmoezeniersweeshuis.**
E. 152 × 63,5 half lgr. Herkomst als No. 2353.

2355. **De Uitdeeling van Kleederen door een Regent van het Aalmoezeniersweeshuis.**
E. 152 × 63,5 half lgr. Herkomst als No. 2353.

2356. **Het Huisbezoek der Armen door een Regent van het Aalmoezeniersweeshuis,** vergezeld van den Hoofdprovoost.
E. 151 × 154 half lgr. Herkomst als No. 2353.

2357. **De Uitdeeling van Brood door de Regenten van het Aalmoezeniersweeshuis, 1627.**
E. 150 × 151 half lgr. Gejaarm. op blad papier op den voorgrond *1627*.
Herkomst als No. 2353.

2358. **Pieter Dircksz. Hasselaer** (1554—1616), Raad en Schepen van Amsterdam. (Copie).
E. 67 × 51 lgr. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

VALK (H. de), Hollandsch schilder, werkzaam in de tweede helft der 17e eeuw.

2359. Hans Willem Baron van Aylva (1635–1691), Generaal-Maj. bijgen.: „de ontzachlijke Generaal."
K. O. 33,5 × 28,5, hfdh. 6,5, gem. rechts op de rots: *H. de Valk. f:*
Gekocht van C. F. Roos & Co., Amsterdam 1887 met volgend nummer.

2360. Frouck van Aylva, echtgenoote van den voorgaande.
K. O. 33,5 × 28,5, hfdh. 6, gem. links op borstwering: *H. de Valk. fe:*
Herkomst als No. 2359.

VALOIS (Jean François), geb. Paramaribo 1778, gest. 's Gravenhage 7 Dec. 1853.

2361. Stadsgezicht; een grachtje met een boogbrug.
E. 45 × 63, fig.h. 5, gem. rechts in het water: *J. F. Valois f.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

2362. Landschap; een weide met vee nabij een Hollandsche boerderij.
E. 33 × 44, fig.h. 5, gem. rechts onderaan: *J. F. Valois f.*
Geschenk van Mevr. de Wed. M. Tamson, geb. Valois 1890.

VANLOO (Charles Amadée), geb. Turijn 1718, zoon en leerling van Jean Baptiste Vanloo, was van 1748—1758 en van 1763—1769 als hofschilder te Berlijn werkzaam.

2363. Wilhelmine van Hessen Cassel, gemalin van Prins Hendrik van Pruisen broeder van Frederik den Groote, als Hebe voorgesteld. (Toegeschreven).
D. 145 × 111 gr. Uit het magazijn van het Mauritshuis 1876.

VANMOUR (Jean Baptiste) of **Van Mour**, 1) geb. Valenciennes 9 Jan. 1671, gest. 22 Jan. 1737 te Constantinopel, waar hij zich in 1699 waarschijnlijk op uitnoodiging van den Franschen ambassadeur de Ferriol gevestigd had.

Hij vervaardigde voor verschillende legaties en particulieren tal van schilderijen die van den Levant in het begin der 18e eeuw een getrouw beeld geven. Een volledige verzameling werd door den ambassadeur Cornelis Calkoen (1727—1744) bijeengebracht, die zijn neef Nicolaas Calkoen aan de Directie van den Levantschen handel te Amsterdam legateerde, ter uitvoering van het verlangen van zijn oom den ambassadeur, »om in de Kamer der Directie op het stadhuis geplaatst te worden, haar WelEd.Achtb. alsdan verzoekende dezelve met een inscriptie tot een gedagtenisse dat zijne Ambassade, tot groot avantage van de commercie heeft gestrekt te willen vereeren«. 2) Na de opheffing der Directie in 1826 werd de verzameling in Januari 1827 met nog andere haar toebehoorende schilderijen, naar het Koninklijk Kabinet van Zeldzaamheden te 's Gravenhage overgebracht, bij welks opheffing een deel in het Rijks Ethnographisch Museum terecht kwam en het andere in het Nederl. Museum. In 1903 werden al de schilderijen weder bijeengebracht en zijn nu afzonderlijk tentoongesteld.

De verzameling (No. 2364—2430) bestaat uit stukken deels door Vanmour zelf geschilderd deels uit copiëen of navolgingen van zijn werk, deels uit eenige Turksche schilderijen van gemelde Directie afkomstig dagteekenende uit den tijd van Vanmour's werkzaamheid.

---

1) Bijzonderheden omtrent dezen schilder dank ik aan den heer A. Boppe, Consul-Generaal der Fransche Republiek te Jerusalem, die mij voorts behulpzaam was bij het terechtbrengen en beschrijven der Turksche schilderijen.

2) Mededeeling van den heer E. C. U. Baron Calkoen, Roermond.

2364. Cornelis Calkoen, Ambassadeur bij de Hooge Porte van 1727—1744.
D. 106 × 76,5 lgr., gem. links:
Van hem is de hieronder vermelde verzameling Turksche schilderijen grootendeels afkomstig.

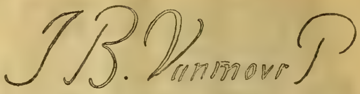

2365. Gezicht op het Gebouw van het Hollandsche Gezantschap, genomen uit den tuin.
D. 66,5 × 82.

2366. Gezicht op Constantinopel en het Serail, genomen uit het Paleis der Hollandsche Ambassade.
D. 142 × 214, fig.h. 19.5.

Plechtige ontvangst van den Hollandschen Ambassadeur Cornelis Calkoen bij den Sultan Ahmed III op 14 September 1727, voorgesteld door de drie navolgende schilderijen No. 2367, 2368, 2369.

2367. De Ambassadeur Calkoen gaande door den tweeden Hof van het Paleis ter audiëntie op het oogenblik van den maaltijd der Janitsaren.
D. 91,5 × 125, fig.h. 21,5.

2368. Maaltijd namens den Sultan door den Groot-Vizier, aangeboden, in de zaal van den Divan vóór de audiëntie.
D. 90 × 120. fig.h. 22,5.

2369. Audiëntie bij den Sultan. De schilder moet onder de aanwezigen zijn.
D. 90 × 121, fig.h. 23.

2370. Audiëntie bij den Groot-Vizier, in zijn paleis aan den Bosporus. (Copie).
D. 92,5 × 29,5, fig.h. 18.

2371. Audiëntie van een Ambassadeur bij den Sultan. (Copie).
D. 88 × 121, fig.h. 22,5.

2372. De Groot-Vizier begeeft zich over het Plein van den Atmeïdan, langs de Moskee van Sultan Ahmed.
D. 61 × 84,5, fig.h. 4.

2373. De Tekké te Pera of het klooster der dansende Derwischen aldaar.
D. 76 × 101, fig.h. 14,5.

2374. Derwischen aan den Maaltijd.
D. 33 × 43, fig.h. 14,5.

2375. Turksch Huwelijk. De stoet beweegt zich langs het water. Aan de overzijde Roumelie Hissar.
D. 56 × 90, fig.h. 10.

2376. Armenisch Huwelijk.
D. 44,5 × 58,5, fig.h. 13.

2377. Grieksche Bruid te midden harer Gezellinnen.
D. 55,5 × 90, fig.h. 22.

2378. Turksche Kraamkamer.
D. 55,5 × 90, fig.h. 22.

2379. Turksche Vrouwen aan den Maaltijd.
D. 48 × 58,5, fig.h. 17,5.

2380. Eerste Schoolgang van een Turksch Kind.
D. 39,5 × 53, fig,h. 12.

2381. Turksche Vrouwen buiten; gezicht op Constantinopel.
D. 44 × 58, fig.h. 18.

2382. Damesfeest te Hunkiar Iskêléci aan den Bosporus, Aziatische kust.
D. 78 × 101, fig.h. 10.

2383. De Bends of Waterreservoirs in het Bosch van Belgrado.
D. 60,5 × 75, fig.h. 4,5.

2384. De Groot-Vizier.
D. 33,5 × 26, fig.h. 27.

2385. De Groot Vizier (Copie).
D. 38,5 × 31, fig.h. 28, van achteren staat: Den Primo Vizir.

2386. De Kislar Aghassi, hoofd der Zwarte Eunuchen van den Grooten Heer. (Copie).
D. 39 × 31, fig. 26, op een papier van achteren: *Eunuchus of Dienaar van de vrouwen van den G. Heer.* Ferriol No. 4 G. Scotin major sc.

2387. De Capou Aghassi of hoofd der Blanke Eunuchen (Copie).
D. 39.5 × 31.5, fig.h. 27, achterop staat op een papier: *Kamerdienaar van den G. Heer.* Ferriol No. 5. G. Scotin sc.

2388. De Capoudji Bachi of Grootmeester van het serail. (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 27, achter op een papier: *Den Seraskier of Onder Visir.* Ferriol No. 15.

2389. Hofdignitaris.
D. 34 × 27, fig.h. 26.

2390. Hofdignitaris. (?)
D. 34 × 26, fig.h. zittend 16.

2391. Mehemet, Reis Effendi of Minister van Buitenlandsche Zaken.
D. 34,5 × 27, fig.h. zittend 16, van achteren staat: *Mehemet Reis Effendi.*

2392. Grieksche dames en heeren den Khorra dansende.
D. 44,5 × 58, fig.h. 15,5.

2393. Armenisch Gezelschap kaartspelende.
D. 44,5 × 58,5, fig.h. 12.

2394. Losbandig Gezelschap.
D. 51,5 × 90, fig.h. zittend 15.

2395. Kalil Patrona, een gewezen marinesoldaat (Levantijn), die Sultan Achmed III van den troon stootte en Mahmoed I er op plaatste; hij is vergezeld van twee zijner luitenants *Moesla* den vruchtenkoopman en *Ali* den koffieventer.
D. 120 × 90, fig.h. 54, links op een monument het opschrift: *Kalil Patrona Chef de Révolte arrivée à Constantinople le 28 7bre de l'année 1730* en de naamteekening.

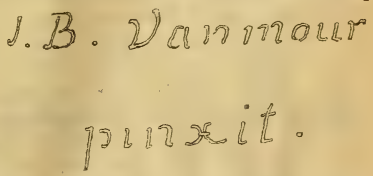

2396. Opstand van Kalil Patrona; de moord der ministers.
D. 101 × 75,5, fig.h. 17.

2397. De Sultan of Groote Heer met twee volgelingen.
D. 33,5 × 27, fig.h. 26.

2398. De Sultan met twee volgelingen het paleis in den achtergrond.
D. 33,5 × 26,5, fig.h. 22.

2399. De Sultan met twee volgelingen. Copie.
D. 38 × 31, fig.h. 29, van achteren op een papier: *Den Grooten Heer.*

2400. Sultane (?)
D. 39 × 31, fig.h. 27, achter op een papier: *Sultane.*

2401. Janissaar-Aga of Capitan Aga. Opperbevelhebber der Janitsaren. (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 28, achter op een papier: *Capityn Pacha.*
Ferriol No. 29. G. Scotin major sc.

2402. Mehemet Chiaia of Chiaia Bey, de tweede bevelhebber in rang der Janitsaren.
D. 34.5 × 27,5, fig.h. 30. van achteren *Mehemmet Chiaia.*

2403. Janitsaar, in groot tenue (Copie).
D. 39,5 × 31, fig.h. 28, achter op een papier staat: *Janitzar off Deurwachter van den Grooten Heer.* Ferriol No. 32.

2404. Seliktar Agassi, de Wapendrager van den Sultan. (Copie).
D. 38,5 × 30,5, fig.h. 30, achter op een papier: *Wapendrager van den Groten Heer.* Ferriol No. 7. G. Scotin major sc., met wijzigingen.

2405. Tchavouch of Postlooper. (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 29, van achteren op een papier: *Chanous of Postlooper.*

2406. Derwisch. (Copie).
D. 39,5 × 31,5 fig.h. 28, achter op een papier: *Derweys of Turxen Heilige.* Ferriol No. 25. G. Scotin maj. sc.

2407. Tchavouch Bachi, of Overste van het detachement, dat de vreemde gezanten op hun tocht naar de audiëntie van den Sultan vergezelt. (Copie).
D. 38,5 × 30,5, fig.h. 30, achter op een papier: *Chaous Bazzi off Oversten der Rijksbezendelingen.*

2408. Tchoadar, of dienaar van den Ambassadeur (Copie).
D. 39,5 × 30, fig.h. 29,5 achter op een papier staat: *Chezodax off Ambassadeur.*

2409. Turksche Vrouw.
D. 47 × 35,5, fig.h. 35.

2410. Turksche Vrouw, voor haar borduurraam gezeten.
D. 33,5 × 26,5, fig.h. zittend 14.

2411. Grieksch Geestelijke. (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 28. Van achteren staat: *Pape Grec* en op een papier: *Een Griekse Paap of Priester.*
Feriol No. 67. I. de Franssieres sc. met wijzigingen.

2412. Joodsche Geldwisselaar. (Copie).
D. 39,5 × 30,5, fig.h. 28. Van achteren staat: *Juif*, en op een papier: *Saraff of Wisselaar van den Grooten Heer.*

2413. Albaneesch Soldaat, (Copie).
D. 39 × 31,5, fig.h. 27. Achterop staat: *Arbanes* en op een papier: *Een Arbanees Soldaat.* Ferriol No. 78. G. Scotin maj. sc.

2414. Opstandeling. (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 27. Van achteren staat: *Patrona off Rebeli.* Ferriol No. 38. C. N. Cochin sc.

2415. Man van het Eiland Termio (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 29. Achterop staat: *Termiote* en op een papier: „*Een man van het eiland Termio*".

2416. Vrouw van het Eiland Termio (Copie).
D., 39 × 31, fig.h. 26,5. Achterop staat: *Femme de Termiote* en op een papier: „*Een Vrouw van 't Eylandt Termio*".

2417. Man van het Eiland Patmos (Copie).
D. 39 × 30,5, fig.h. 27,5, achter op een papier: *Eilanden van Patino, (Pays Patiniote).*

2418. Vrouw van het Eiland Patmos (Copie).
D. 39,5 × 31, fig.h. 27, achterop staat: *Famme de Patiniote* en op een papier: *Vrouw van 't Eiland Patino.*
Ferriol No. 73, noemt haar Fille de l'Argentière G. Scotin sc.

2419. Man van het Eiland Tino (Archipel), (copie).
D. 39,5 × 31, fig.h. 30, van achter staat: *Tinioter*, en op een blad papier: *Eilander van Tino.*

2420. Vrouw van het Eiland Tino (Copie).
D. 39 × 30,5, fig.h. 29, van achteren als opschrift hetzelfde.

2421. Man van het Eiland Mykono (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 26,5, achterop: *Miconiote*, en op een papier als boven.

2422. Vrouw van het Eiland Mykono (Copie).
D. 39 × 30,5, fig.h. 30, van achteren op een stuk papier: *Miconeesse vrouw en Miconiote.*

2423. Man van het Eiland Serifo (Archipel). (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 30, achterop staat: *Serfiote*, en op een papier: *Eilanden van Serifo.* Ferriol No. 70. G. Scotin maj. sc.

2424. Albaneesch herder (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 28,5, van achteren op het doek: *Pasteur Albanes*, en op een papier: *Arbanees Herder.*

2425. Man van de Albaneesche Kust (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 27. Achter op staat: *Arbanes* en op een papier *Een man van de kust Arbano.*

2426. Vrouw van de Albaneesche kust.
D. 39,5 × 31, fig.h. 28. Van achteren gem.: *Vanmour;* en op een papier: *Een vrouw van de kust Arbano.*

2427. Bulgaar van de Kust (Copie).
D. 39 × 31, fig.h. 26. Achterop: *Boulgar* en op een papier: *Een man van de kust Bolgardo.*

2428. Bulgaarsch Meisje.
D. 39,5 × 31, fig.h. 29. Achterop staat: *Femme de Boulgar en Vanm.* Op een papier: *Een vrouw van de kust Bolgardo.* Ferriol No. 83. J. Haussard sc.

2429. Gezicht op Smyrna en Receptie van den Consul de Hochepied in den Divan aldaar, waarbij hem bij het vertoonen van zijn consulair patent ververschingen worden aangeboden (Onbekend meester).
D. 155 × 242, fig.h. 24,5.

2430. Gezicht op Aleppo, op den voorgrond een markt. (Onbekend meester).
D. 117 × 200, figh. 13.

VEEN (Balthasar van der), geb. waarschijnlijk te Amsterdam 1596 of 1597, gest. na 1657, toen hij te Haarlem woonde.

2431. **Gezicht op de stad Haarlem,** van de zijde van het Spaarne met de Eendjespoort.
E. 75 × 110, fig.h. 5, gem. links onderaan:
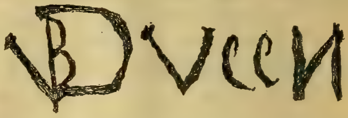
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1893.

VEEN (Otto van), geb. Leiden 1558, gest. Brussel 6 Mei 1629. Leerling van Is. Claes van Swanenburch te Leiden en van Dominicus Lampsonius te Luik; bezocht Italië en vestigde zich 1593 te Antwerpen en 1620 te Brussel; was de leermeester van Rubens.

Reeks van 12 tafereelen uit den Opstand der Batavieren tegen de Romeinen, Deze reeks werd in 1613 door Gecommitteerden der Staten *G*eneraal voor *f* 2200 aangekocht »tot een Cieraet van Hare Ho. Mo. Camere van Vergaderinge«.
Elk E. 38 × 52, fig.h. gemiddeld 26. Gekocht uit de nalatenschap van Prins Willem III, en toen geplaatst in de Trêveszaal te 's Gravenhage. Overgebracht naar 's Rijks Museum, 1808.

2432. **Gevangenneming van Claudius Civilis.**
2433. **Claudius Civilis zet zijn landgenooten aan, zich tegen de Romeinen te verdedigen.**
2434. **Brinio door de Kaninefaten tot Veldheer benoemd.**
2435. **Civilis slaat de Romeinen bij den Rijn.**
2436. **Civilis sluit de Romeinen te Vetera in.**
2437. **Civilis belegert Vetera.**
2438. **Vetera genomen.**
2439. **Bijeenkomst der Galliërs te Reims.**
2440. **Valentinus krijgsgevangen gemaakt.**
2441. **Avondmaaltijd in het bosch.**
2442. **De Batavieren door de Romeinen geslagen.**
2443. **Onderhandelingen tusschen Civilis en Cerealis.**

VELDE (Adriaen van de), ged. Amsterdam 30 Nov. 1636, gest. aldaar 21 Jan. 1672. Leerling van zijn vader Willem van de Velde den Oude, van Jan Wynants en van Phil. Wouwerman. *E.*

2444. **Heuvelachtig Landschap;** op den voorgrond koeien en schapen bewaakt door een vrouw en een jongen.
E. 28 × 39, fig.h. zittend 15. gem. in het midden op den voorgrond:
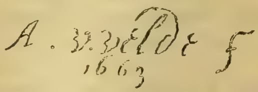
Gekocht van A. de Lelie, 1836.
Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

2445. **Het Ponteveer;** aan den oever van een rivier wachten eenige herders en herderinnen op een met rundvee naderende pont.
D. 34 × 37,5 fig.h. 12, gem onder links:
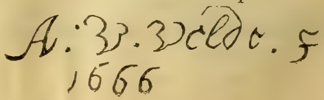
J. A. R. Bert sc.
Kabinet van Heteren, 1809.

2446. **De Kunstenaar met zijn Gezin,** in een groot landschap. Achter het familietafereel, verbeeld door man, vrouw, twee kinderen en een dienstmaagd, is een boerenkar met paarden bespannen waarbij een knecht de tuigage schijnt te ordenen.
D. 148 × 170, fig.h. 32, gem. onder links:

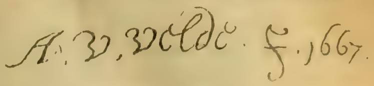

Verk. van der Pals, Rotterdam, 1824. Gekocht te Londen, 1833.
Verz. van der Hoop. In bruikleen vau Amsterdam, 1885.

2447. **De Jachtpartij,** buiten het geopend hek van een buitenplaats bevinden zich verschillende jagers, benevens paarden en honden.
D. 59,5 × 74,5, fig.h. 15, gem. op de brug links:

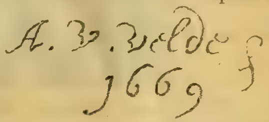

Verkoopingen: Randon de Boisset, Parijs, 1777; Hertog de Chabot, Parijs 1787; Prins Galitzin, Parijs 1825 en Francillon, Parijs 1828. Gekocht van Nieuwenhuys, 1834.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2448. **De Hut,** nabij de begroeide helling van een heuvel; een vrouwtje zit voor den ingang; zij wordt toegesproken door een ruiter gezeten op een wit paard; op den voorgrond eenig vee.
D. 76 × 65, fig.h. 15, gem. onder links:

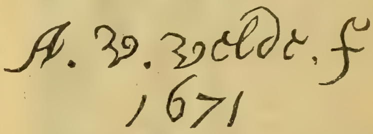

Verkoopingen: Braamcamp, Amsterdam 1771; Mevr. Valckenier, Amsterdam 1796; Gildemeester, Amsterdam 1800 en Brentano, Amsterd. 1822.

2449. **Bergachtig Landschap met Vee;** een roodbonte en een zwarte koe op den voorgrond, verder eenige schapen met twee herders.
E. 31 × 36,5, dierh. 9, gem. onder rechts:

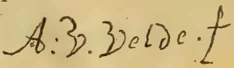

Gekocht van J. de Vries, 1838. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2450. **Bergachtig Landschap met Figuren.** (Toegeschreven).
D. 28,5 × 39. Afkomstig van de verz. Gijsbert de Clercq in 1899; overgenomen van de Vereeniging Rembrandt, 1902.

VELDE (Adr. v. d.) en **Hackaert (Joh.),** zie Nos. 1021 en 1023.
,, ,, ,, ,, en **Heyden (Jan van der),** zie Nos. 1170 en 1174.
,, ,, ,, ,, en **Moucheron (Fred. de),** ,, ,, 1677 ,, 1678.
,, ,, ,, ,, en **Wynants (Jan),** ,, op Wynants.

VELDE (Esaias van de), geb. Amsterdam omstreeks 1590, begr. 's Gravenhage 18 Nov. 1630. Woonde reeds vóór 1611 te Haarlem en sedert 1618 te 's Gravenhage. *E.*

2451. **De Buitenpartij;** onder zwaar geboomte is een disch aangericht waaraan verscheidene heeren en dames hebben plaats genomen.
E. 35 × 61, fig.h. 18,5, gem. onder links:

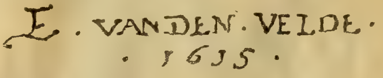

Verz. Mr. C. Vosmaer.
Legaat D. Franken Dz., 1898.

2452. Het Ponteveer; een pont met verscheidene figuren gaat nabij een dorp over de breede rivier aan wier oevers hooge boomen.
E. 75,5 × 113, fig.h. 8, gem. rechts op de beschoeiïng:

Verk. Mr. P. Ver Loren van Themaat, Amsterdam, October 1885.

2453. Duinlandschap; glooiend terrein met een enkelen wilgeboom en gestoffeerd met eenige figuurtjes.
E. 18 × 22,5 fig.h. 3, gem. in het midden onder:
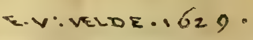
Legaat D. Franken Dz., 1898.

2454. IJsvermaak, buiten de muren van Haarlem; talrijke figuren op de bevroren singelgracht. (Toegeschreven).
E. 48,5 × 87, fig.h. 14. Gek. als van Willem Buytewech te Parijs, 1884.

VELDE (Jan Jansz. van de), geb. Haarlem 1619 of 1620 gest. na 1660.

2455. Stilleven; rookgerij benevens een roemer en een glas bier.
E. 36 × 32,5, gem. op tafelplint:
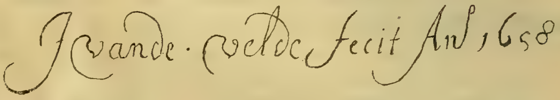
Leg. D. Franken Dz. 1898.

VELDE DE OUDE (Willem van de), geb. Leiden op het einde van 1611, begr. Londen 27 Dec. 1693; hij vestigde zich 1635 te Amsterdam en 1673 te Londen waar hij hofschilder van den Koning van Engeland werd.

2456. De Zeeslag bij Ter Heyde, 10 Augustus 1653. Penteekening-schilderij.
D. 176 × 289, gem. onder links:
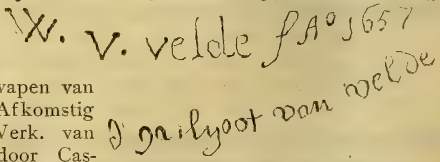
De lijst versierd met het wapen van Maerten Harpertsz. Tromp. Afkomstig van de familie Tromp. Verk. van Kinschot 1788, gekocht door Caspar van Kinschot. In 1811 verkocht aan C. S. Roos, Amsterdam. Gekocht voor het Rijks-Archief, 1863 (?)

2457. De Zeeslag bij Duinkerken, 18 Februari 1639. Penteekening-schilderij.
D. 123 × 189,5, gem. rechts onder:

De lijst versierd met het wapen van Maerten Harpertsz. Tromp.
Herkomst als No. 2456.

2458. De Zeeslag bij Duins, 21 October 1639. Penteekening-schilderij.
D. 124 × 190, gem. onder links:

De lijst versierd met het wapen van Maerten Harpertsz. Tromp. Herkomst als No. 2456.

2459. De Zeeslag bij Livorno, 14 Maart 1653. Penteekening-schilderij.
E. 114 × 160, gem. onder rechts. De lijst versierd met het wapen van Maerten Harpertsz. Tromp. Herkomst als No. 2456.
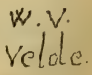

2351. W. van Valckert.

2445. A. van de Velde.

2520. Verkolje.

2478. W. van de Velde de Jonge.

2479. W. van de Velde de Jonge.

BOSTON PUBLIC LIBRARY

2460. Het aan Boord gaan van den Luit.-Admiraal Maerten Harpertsz. Tromp. Penteekening-schilderij.
E. 77,5 × 106,5 gem. midden op den voorgrond: *W: v d: Velde*
Gekocht met No. 2463.

2461. De Zeeslag in de Sont tusschen Hollandsche en Deensche vloten, 8 November 1658. Penteekening-schilderij.
E. 100 × 143, gem. onder links: *W. v. velde*
Uit het Nederl. Museum 1887.

2462. De Zeeslag in de Sont tusschen Hollandsche en Deensche vloten, 8 November 1658. Penteekening-schilderij.
D. op E. 106 × 155, gem. onder links: *w.v.velde f 1665*
Gekocht in 1902.

2463. Mislukte Aanslag der Engelschen op de Retourkoopvaardij-vloot te Bergen in Noorwegen; Augustus 1665. Penteekening-schilderij.
D. 110 × 154, gem. op den achtersteven van een schip: *W. v. d Velde f*
waaronder onduidelijk: *1669.* Gekocht te 's Gravenhage met No. 2460.

2464. De Vierdaagsche Zeeslag 11—14 Juni 1666. Penteekening-schilderij.
D. 119 × 182, gem. onder rechts: *W.V. velde f 1668*
Verkooping van Beresteyn te Vucht 1884.

2465. De Vierdaagsche Zeeslag, 11—14 Juni 1666. Olieverfschilderij.
D. 151 × 235. De voorstelling is dezelfde als die van het vorig nommer. Afkomstig van de Admiraliteit op de Maas. Later overgegaan a/d Modelkamer van het Departement van Marine te 's Gravenhage.

2466. Zeegezicht met de Hollandsche Oorlogschepen Drenthe, Frederik Hendrik, e.a. Penteek.-schilderij.
E. 70 × 90, gem. onder rechts op een plankje: *W. V. Velde*
Verk. C. F. Roos & Co., Amsterdam 1882.

2467. Gezicht op de Zuiderzee, met verschillende oorlogschepen en andere vaartuigen. Penteekening-schilderij.
E. 61 × 80, fig.h. 6. Verk. Baronnesse Taets van Amerongen geb. Hodshon, Amsterdam 1892. *w.v.velde*
Geschenk van den heer Gijsbert de Clercq, 1892.

2468. De Zeeslag in de Sont tusschen de Hollandsche en Deensche vloten 8 November 1658. (Richting of copie).
D. grauwschildering 100 × 142. Verk. Amsterdam 12/13 Juni 1888.

VELDE DE JONGE (Willem van de), ged. Leiden 18 Dec. 1633, gest. Greenwich 6 April 1707. Leerling van zijn vader Willem van de Velde den Oude en van Simon de Vlieger. Hij vestigde zich 1673 te Londen waar hij hofschilder van den Koning werd.

2469. Het IJ vóór Amsterdam; onder de vele schepen op het IJ is een groote Oost-Indievaarder, kortelings van de reis teruggekeerd.
D. 179,5 × 316, gem. op een drijvend hout rechts bij het midden: *W. V. velde J 1686*
Nog in 179.. in de Vergaderzaal van de Opper-Commissarissen der Walen in den Schreierstoren. In bruikleen van Amsterdam 15 Aug. 1808.

2470. De Vierdaagsche Zeeslag, 11—14 Juni 1666. Het oogenblik is voorgesteld waarop het Engelsche Admiraalschip „the Royal Prince" veroverd wordt, 13 Juni 1666. Tegenhanger van volgend No.
D. 58,5 × 80,5 gem. rechts op een drijvend hout: W.V.V
W. Nieuwhoff sc. Verkoopingen Wierman, Amsterdam 1762 en G. van der Pot, Rotterdam 1808.

2471. De veroverde Prijzen van den Vierdaagschen Zeeslag (11—14 Juni 1666), drie in getal worden het Goereesche Gat binnengebracht. Tegenhanger van vorig nummer.
D. 58 × 81. Sporen eener handteekening op eene vlag. W. Nieuwhoff sc. Herkomst als No. 2471.

2472. Windstilte; een rijk spiegeljacht ligt voor anker; verschillende vaartuigen in de omgeving.
D. 36 × 43,5, fig.h. 5, gem. onder rechts op een drijvend hout: WV.V
J. A. Boland sc. Verk. W. van Drielst, 1809. Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

2473. Havengezicht; eenige vaartuigen liggen aan een havenhoofd; verderop een oorlogsschip.
E. 35 × 30,5, fig.h. 3, gem. rechts op de schoeiing: WVV
Kabinet van Heteren, 1809.

2474. Aan de Kust; op den voorgrond twee marktschepen met slappe zeilen; verderop twee oorlogsschepen.
E. 42 × 46, fig.h. 2. W. Unger sc. Herkomst als No. 2473.

2475. Buiig Weder; over een woelende zee zeilt een beurtschip bij den wind; in de verte een oorlogsvloot.
D. 85 × 115, fig.h. 5, gem. op den achtersteven van het beurtschip: WVV
Herkomst als No. 2473.

2476. Stil Water; nabij een landtong op den voorgrond twee visschersschuiten, iets verder een oorlogsschip.
E. 22,5 × 31, fig.h. 2,5, gem. onder links op een plankje: W.V.V
Verk. H. Muilman Amsterdam, 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

2477. Woelend Water; een marktschip zeilt bij den wind vóór een havenhoofd.
E. 28,5 × 37, gem. onder links op een drijvend hout: WVV
Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813.
Herkomst als No. 2476.

2478. Het Kanonschot; een oorlogsschip bij windstilte met slappe zeilen, omhuld door den zwaren kruitdamp van het kanonschot.
D. 78,5 × 67, gem. onder rechts:

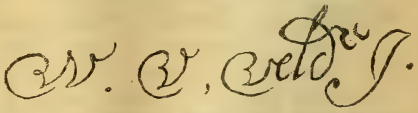

C. L. van Kesteren sc.
W. Steelink Sr. sc.
Gekocht van A. Brondgeest, 1834. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2479. De Windstoot; een driemaster overvallen door een zware bui, heeft averij beloopen en houdt vóór den wind af; dikke lucht, hooge zee.
D. 77 × 63,5, gem. onder links:

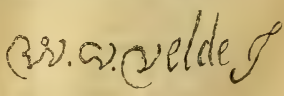

Aangekocht te Parijs, 1900.

2480. Stil Water; voor anker ligt een oorlogsschip, dat de Generaliteits-vlag voert; marktschepen in de omgeving.
D. 56,5 × 64, gem. op de vlag bij 't roer:
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2481. Strandgezicht; aan het duinachtig strand bij een stille zee wordt een visscherspink ontladen.
D. 36,5 × 46, fig.h. 6. Herkomst als No. 2480.

2482. Woelend Water; eenige zeilende marktschepen; verderop een oorlogsschip.
E. 51 × 47,5, gem. rechts op een drijvend hout: 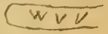
Herkomst als No. 2480.

2483. De Zeeslag bij Solebay, 7 Juni 1672.
D. 112 × 182, gem. rechts op een drijvend hout: 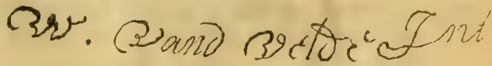
Verk. Fr. Muller & Co., 1897 door tusschenkomst der Ver. Rembrandt.

2484. Het IJ voor Amsterdam, de Eilandskerk in den achtergrond.
D. 85,5 × 119, zeer overschilderd. In bruikleen van Amsterdam 1899.

VELDEN (Pieter van der), geb. Rotterdam 5 Mei 1837. Woont Christchurch, Nieuw Zeeland. *L.*

2485. Dubbel-blank; jonge boer en boerin in een dorpsherberg aan het domino spelen. Een boer ziet toe.
D. 76 × 100, fig.h. zitt. 48, gem. links op den voorgrond: *P. van der Velden.*
C. Ed. Taurel sc. Gek. op de tentoonstelling Pictura, Groningen 1880.

VENNE (Adriaen Pietersz. van de), geb. Delft 1589, gest. 's Gravenhage 12 Nov. 1662. Van 1614—1625 te Middelburg daarna te 's Gravenhage. Leerling van Simon de Valck te Delft. *E.*

2486. De Zielenvisscherij. Allegorie op de onderhandelingen met Spanje gedurende het Twaalf-jarig Bestand. Rechts o.a. de Aartshertogen Albrecht en Isabella met gevolg; links de Koningen Jacobus I van Engeland, Christiaan IV van Denemarken, de jeugdige Lodewijk XIII van Frankrijk, de Prinsen Maurits, Frederik Hendrik, enz.; de schilder zelf staat op den voorgrond links.
E. 98 × 189, fig.h. 29, op een boek staat: ANNO 1614
J. A. Boland sc. Verk. Mauritius de Jeude, 1775. Afkomstig van het Loo. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

2487. De Haven van Middelburg, waarin een Engelsch schip en 's Prinsen jacht schoten lossen. Vermoedelijk eene voorstelling van het bezoek van den uit Engeland overgekomen Paltsgraaf met zijn zwager Prins Maurits, in April 1613.
E. 64 × 134, fig.h. 14. Legaat D. Franken Dzn. 1898.

2488. Prins Maurits op de Kermis te Rijswijk, midden in het feestvierend dorp met talrijke figuurtjes. De Prinsen Maurits en Frederik Hendrik in een karos met zes schimmels bespannen.
E. 55,5 × 134,5, fig.h. 14, gem. op een plank bij de boomen rechts: A · VENNE · F 1618 ·
Verkoopingen Mej. Drekman Amsterdam, 1857, en Le Roy d'Etioles Parijs, 1861. Gekocht te Parijs, 1880.

2489. **Prins Maurits, de Koning van Bohemen, Philips Willem, Frederik Hendrik, Willem Lodewijk en Ernst Casimir, Johan Ernst en Johan Lodewijk**; allen te paard.
D. 172 × 283, fig.h. te paard 137. W. Jz. Delff sc. met wijzigingen. Uit het Nationaal Museum 's-Gravenhage, 1808.

2490. **De Prinsen Maurits en Frederik Hendrik**, te halven lijve.
Papier ovaal 12 × 9, hfd. 1,5. Legaat D. Franken Dzn. 1898.

2491. **Prins Maurits op zijn Paradebed**; figuur te halven lijve.
K. 7,5 × 12,5. hfdh. 2. Eene herhaling van deze schilderij, gem. *Adr. V Venne A° 1625* bij den heer de Maulde de la Clavière te Parijs. Uit het Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

2492. **De Ontmoeting (Lente)**; een van zijn paard gestegen edelman en een rijk gekleede dame worden aangesproken door een bedelaar.
E. 15 × 37,5 fig.h. 8, gem. in den voorgrond: *A: v: venne*
H. Breckerveld sc. Legaat D. Franken Dz. 1898.

2493. **De Begroeting (Zomer)**; een ruiter op een steigerend paard, wendt zich naar een koets met vier schimmels; op den achtergrond de stad 's Gravenhage.
E. 15 × 37,5, fig.h. 8, gem. rechts op den boomstam: *A: v: venne.*
H. Breckerveld sc. 1625. Herkomst als No. 2492.

2494. **Het Gesprek (Herfst)**; een rijk gekleed heer met een bediende achter zich, spreekt met een jonge dame, nabij een breede vaart.
E. 15 × 37,5, fig.h. 8, gem. op een wagen: *A: v: venne. 1625*
H. Breckerveld sc. 1625. Herkomst als No. 2492.

2495. **Het IJsvermaak (de Winter)**; rechts schaatsenrijders op een breede ijsvlakte; links op het land enkele figuren.
E. 15 × 37,5, figh. 7,5 gem. links onder: *A: v: venne*
H. Breckerveld sc. 1625. Herkomst als No. 2492.

2496. **Dorpskermis**; op den voorgrond de schilder zelf, te paard gezeten.
E. 36 × 55, fig.h. 7, gem. onder rechts met valsche handteekening: BREVGHEL *f* 1625; van de oorspronkelijke handteekening sporen en het jaar 1625 onder rechts. Herkomst als No. 2492.

2497. **Een Boerenvastenavond**, nabij een dorp; een troep potsierlijk uitgedoschte lieden trekt over de brug van een bevroren vaart; op den voorgrond twee vechtende boeren.
E. 73 × 92, fig.h 22, onduidelijk gem. onder rechts alleen te herkennen . . . . *haag*. Aangekocht in 1900.

2498. **Schaatsenrijders**, op een bevroren breeden stroom.
E. 25,5 × 42,5, fig.h. 9, gem. onder links: *Aan venne 1625*
Legaat D. Franken Dz., 1898.

2499. **De Koning van Bohemen en Gemalin te paard**, met gevolg op jacht. In grauw.
D. 154,5 × 191, figh. gem. n. h. midden onderaan: *Adri: van venne. 1628.*
Geschonken door de gemeente Heusden, 1879.

2500. Samenkomst van Boudewijn van Heusden met den Engelschen Gezant. In grauw.
D. 190 × 284. figh. Geschonken door de gemeente Heusden 1879.

2501. Musiceerend Gezelschap, in een deftig vertrek bij een gedekte tafel. In grauw.
E. 36 × 56, fig.h. zitt. 19. Legaat D. Franken Dz. 1898.

2502. „Ellenden-eind"; in een boerenvertrek zitten twee mannen en een vrouw en ligt een grijsaard uitgestrekt over wien zich een doodsgeraamte heen buigt. In grauw.
E. 35,5 × 50, fig.h. 22,5, gem. rechts op de schouw:

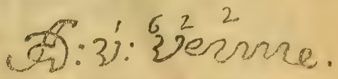

links de spreuk: Ellenden-eind. Legaat D. Franken Dz. 1898.

2503. „All-arm", havelooze kreupelen elkaar met de krukken bevechtende. In grauw.
E. 37,5 × 30, fig.h. 21, gem. onder links:

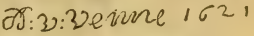

en de spreuk: All-arm.
Door den heer G. de Clercq in 1898 geschonken aan de gemeente Amsterdam waarvan in bruikleen, 1898.

2504. „Jammerlijck"; vechtende boeren worden door hunne vrouwen weerhouden. In grauw.
E. 37 × 30,5, fig.h. 23, gem. onderaan: in 't midden:

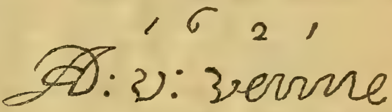

en de spreuk: Jammerlyck.
Herkomst als No. 2503.

2505. „Jammer-mall"; vechtende boeren. In grauw.
E. 37,5 × 30, fig.h. 24, gem. onder links:

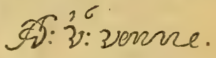

en de spreuk: Jammer-mall.
Herkomst als No 2503.

2506. Boerendans; boeren doen een rondedans op de muziek van een vedelaar. In grauw.
E. 36 × 29, fig.h. 21,5, gem. onder links:

Herkomst als No. 2503.

VERBOECKHOVEN (Eugène Joseph), geb. Warneton in West-Vlaanderen 8 Juni 1799, gest. Brussel 19 Jan. 1881. Leerling van zijn vader Barth. Verboeckhoven en van B. Ommeganck. *L - E.*

2507. Gooische Weide, met vee en een herdersjongen.
E. 59 × 75, dierh. st. 11,5, gemerkt rechts op den voorgrond: *E. J. Verboeckhoven F. à Gand 1824.* Gek. op een tentoonstelling te Brussel.

2508. Landschap met Vee; enkele koeien onder de hoede van een jongen.
D. 95 × 127, dierh. st. 25, gemerkt rechts op den voorgrond: *E. J. Verboeckhoven F. 1825.* Gek. op de tentoonstelling te Haarlem 1825.

2509. Hongerige Wolven, bespringen paarden.
D. 256 × 363, dierh. 52, gem. rechts op den voorgrond: *Eugène Ver boeckhoven Ft 1836.* P. Lauters sc. Dezelfde voorstelling door E. Verboeckhoven in 1838 geschilderd, werd in 1898 te Bonn geveild. Door Koning Leopold van België als prijs geschonken voor de watersnood-loterij in 1861. Het stuk viel ten deel aan den broodbakker H. J. Molsbergen te Utrecht, van wien het door den Minister Mr. J. R. Thorbecke in hetzelfde jaar werd aangekocht.

VERBOOM (Adriaen Hendricksz.), geb. Rotterdam omstreeks 1628, gest. waarschijnlijk te Amsterdam 1670. Omstreeks 1650—1660 werkzaam te Haarlem. *E.*

2510. Boschgezicht; een breede rijweg tusschen zwaar geboomte waarlangs een herder zijne ossen en geiten drijft.
D. 230 × 333, fig.h. 7, gem. rechts naast den boom:

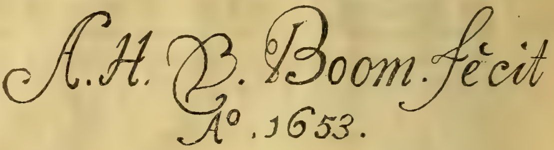

De figuren zijn grootendeels door P. G. van Os geschilderd. Gekocht uit de *f* 600 die bij het legaat van Mevr. de Wed. Mr. J. Balguerie, geb. van Rijswijck gevoegd waren, 1823.

VERELST (Herman), geb. 's Gravenhage omstreeks 1640, gest. Londen omstreeks 1695; werkzaam te 's Gravenhage, na 1667 te Amsterdam en daarna te Weenen en te Londen. Leerling van zijn vader.

2511. Johan de Witt (1625—1672), Raadpensionnaris.
D. 127 × 104 lgr., gem. rechts op piedestal:

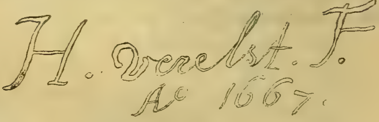

Legaat Bicker, 1881. In bruikleen van Amsterdam 1881.

2512. Wendela Bicker (1638—1668), echtgenoote van den vorige.
D. 127 × 104 lgr., gem. links beneden:

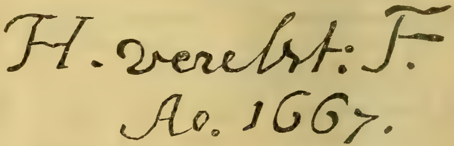

Herkomst als No. 2511.

VERHAGEN (Joris). Zie op van der Hagen. pag. 111.

VERHEIJDEN (Mattheus), geb. Brielle 1 Juli 1700, gest. 's Gravenhage na 1758. Leerling van Hendrik Carré en van Constantin Netscher.

2513. François van Aerssen (1668—1740), Vice-Admiraal.
D. 134 × 106, lgr. Verk. Wed. van Dam van Brakel geb. Ditmars van IJsselveere, Amsterdam 1895.

2514. Joan van Riebeek (1691—1735), Schepen en Raad van Delft.
D. 206 × 117, lgr. ten voeten uit., gem. op de achterzijde: *M. Verheyden ft.* Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. K. van Swinderen, 1884.

2515. Charlotte Maria Leidecker (1696—1746), echtgenoote van den voorgaande; met een kindje.
D. 206 × 117, lgr. ten voeten uit. Herkomst als No. 2514.

2516. Mr. Gerard Cornelis van Riebeek (1722—).
D. 206 × 122, lgr. gem. beneden rechts:

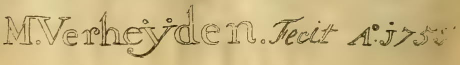

Herkomst als No. 2514.

2517. Charlotte Beatrix Strick van Linschoten, (1732—), echtgenoote van den voorgaande.
D. 206 × 122, lgr. gem. beneden rechts:

Herkomst als No. 2514.

2518. Coenraad van Heemskerck, (1714—).
D. 86 × 67 lgr. gem. onder links:
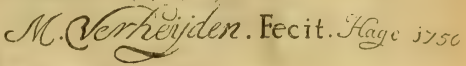

Geschenk uit de nalatenschap van Mr. J. L. de Bruijn Kops, 1888.

2519. Agnes Margaretha Albinus, (1713—) echtgenoote van den voorgaande.
D. 86 × 67, lgr. onder links:

Herk. als No. 2518.

VERKOLJE (Johannes), geb. Amsterdam 9 Febr. 1650, begr. Delft 8 Mei 1693. Vestigde zich 1673 te Delft. Leerling van Jan Lievens. *Z K.*

2520. Musiceerend Gezelschap; in een woonvertrek zijn twee dames en twee heeren aan het muziek maken.
D. 44 × 53, fig.h. 27, gem. in rechter benehoek:
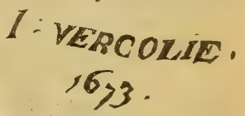

Verk. H. Muilman, Amsterdam 1813.
Legaat Jhr. J. S. H. van de Poll, 1880.

2521. Anthonie van Leeuwenhoek (1632—1723), natuurkundige.
D. 56 × 47,5, hoofdh. 9. I. Verkolje sc. A. de Blois sc.
Verk. Kaathoven en Lamme, 1879.

2522. De Schilder zelf (?).
K. O. 19 × 14, hfdh. 7,5.
Geschenk van den heer W. E. van Pappelendam, 1888.

2523. Adriaan Christiaansz. van Groenewegen (?) (1639—1712), Opperboekhouder O. I. C.
K. 58 × 50, hfdh. 10, gem. onder links:
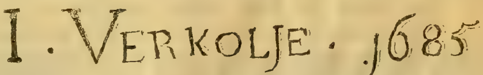

Verk. Amsterdam, 11 Nov. 1875. Verk. J. H. Crémer, Amsterdam, 1887.

2524. De Echtgenoote van den Voorgaande.
K. 58 × 50, hfdh. 11, gem. onder rechts:
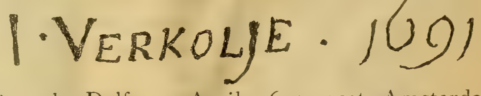

Herk. als No. 2523.

VERKOLJE (Nicolaas), geb. Delft 11 April 1673, gest. Amsterdam 21 Jan. 1746. Leerling van zijn vader Johannes Verkolje; vestigde zich 1700 te Amsterdam. *Z K.*

2525. Verheerlijking der Oost-Indische Compagnie, Kamer van Amsterdam; allegorische figuren.
D. 59,5 × 85, fig.h. zittend 29, gem. op voetstuk:
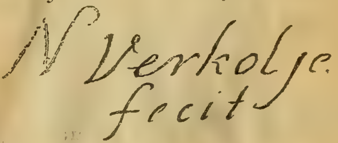

Uit het Koloniaal Magazijn te Amsterdam, 1857.

VERLAT (Michiel Maria Karel), geb. Antwerpen 1824, gest. aldaar 23 October 1890; leerling van Nicaise de Keyser. *E.*

2526. Strijd op Leven en Dood; een houthakker verdedigt zijn dochtertje tegen een beer.
M. 66 × 53, fig.h. 44, gem.: *Charles Verlat.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt te Haarlem, 1888.

VERMEER (Johannes), ged. Delft 31 Oct. 1632, begr. aldaar 15 Dec. 1675. Leerling van Carel Fabritius. Werkzaam te Delft.

2527. Het lezende Vrouwtje, in het blauw gekleed, staande bij een tafel; een landkaart op een witten wand tot achtergrond.
D. 49,5 × 40, hfdh. 6. W. Steelink sc. Verkoopingen P. v. d. Lip, Amsterdam 1712; Parijs 1809; Lapeyrière, Parijs 1825 en Sommariva, Parijs 1839.

2528. De Brief; een dame, gezeten in een stoel, wordt in haar luitspel onderbroken door een dienstmaagd die haar een brief overhandigt; het tafereel wordt ter rechterzijde afgesloten door een opgenomen tapijtgordijn in het voorvertrek.
D. 44 × 38,5 fig.h. zitt. 16,5, gem. op den muur:
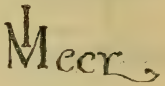
J. Veth sc. Verk. Messchert van Vollenhoven, Amsterdam 1892. Verkregen door steun der Vereeniging Rembrandt, 1893.

VERMEULEN (Andries), geb. Dordrecht 23 Maart 1763, gest. Amsterdam 6 Juli 1814. Leerling van zijn vader Corn. Vermeulen.

2529. Wintergezicht; een boerenarreslede, die over het ijs rijdt.
E. 32,5 × 42,5, fig.h. 8, gem. rechts: *A. Vermeulen.*
Verk. Steenstra 1839. Verz. van der Hoop. In bruikl. van Amsterdam, 1885.

VERSCHUIER (Lieve), geb. omstreeks 1630, waarschijnlijk te Rotterdam, begr. aldaar 17 Dec. 1686. Zoon van den beeldhouwer Pieter Cornelisz. Verschuier. Tijdelijk in Amsterdam, overigens in Rotterdam. Was ook beeldsnijder.

2530. Aankomst van Koning Karel II van Engeland te Rotterdam 24 Mei 1660; gezicht in de haven met talrijke schepen; de Koning bevindt zich op het Statenjacht.
D. 124 × 225, fig.h. 12, gem. in den voorgrond links op drijvend hout:
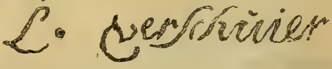
Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

2531. Het Kielhalen; strafoefening aan boord van een oorlogsschip, omringd door vele vaartuigen met nieuwsgierigen. Volgens de overlevering was de afgestrafte een chirurgijn op het schip van den Admiraal van Nes.
D. 106 × 159, fig.h. 8, gem. links beneden op een drijvende plank:
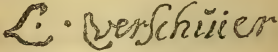
Gekocht in 1800. Nationaal Museum, 's Gravenhage, 1808.

2532. Kabbelend Water; morgenstond op de reede; een groot schip wordt gekalefaterd.
E. 39 × 49, fig.h. zitt. 3, gem. rechts beneden op een hout:
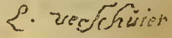
Verz. van der Hoop. In bruikl. v. Amsterdam, 1885.

VERSCHUUR (Wouterus), geb. Amsterdam 11 Juni 1812, gest. Vorden 4 Juli 1874. Leerling van P. G. van Os. *L.*

2488. A. P. van de Venne.

2486. A. P. van de Venne.

2528. J. Vermeer.

2527. J. Vermeer.

2533. Arrenwedstrijd op de Zaan.
D. 78 × 106, fig.h. 14, gem. rechts beneden: *W. Verschuur ft 1838.* Gekocht van den schilder, 1838.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2534. Buiïg Weder; weide met twee paarden aan den kant van een sloot.
M. 46 × 67, dierh. 17, gem. rechts op den voorgrond: *W. Verschuur.* Gekocht op de tentoonstelling te Amsterdam, 1873.

2535. Tafereel uit den Tiendaagschen Veldtocht, Augustus 1831; een transport Belgische krijgsgevangenen begeleid door Hollandsche kurassiers.
D. 56 × 72, fig.h. te paard 14. Afkomstig van de in 1889 ontbonden Maatschappij Felix Meritis. In bruikleen van Amsterdam, 1889.

VERSPRONCK (Johannes Cornelisz.), geb. Haarlem 1597, begr. aldaar 30 Juni 1662. Leerling van zijn vader Cornelis Engelsz. Verspronck en van Frans Hals.

2536. Pieter Jacobsz. Schout (—1645), Burgemeester van Haarlem.
D. 78 × 65 lgr., gem. rechts in den achtergrond:

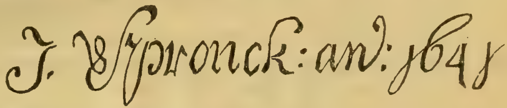

Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858.

2537. Portret van een bejaard Heer.
M. 77 × 62,5 lgr. gem. rechts op achtergrond:

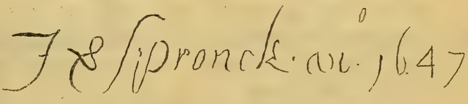

en Aetatis 83.
Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

VERSTEEGH (Michiel), geb. Dordrecht 30 Aug. 1756, gest. 14 Nov. 1843. Leerling van Arie van Wanum en Joris Ponse.

2538. Avondschool; een klasse bij kaarslicht.
M. 60 × 52, fig.h. 17,5 gem. op een bank rechts: *M. Versteegh Fecit 1786.*
Legaat Jhr. Mr. P. A. van den Velden, 1892.

2539. Musiceerend Gezelschap, bij kaarslicht.
M. 90 × 72, fig.h. zitt. 36, beneden links: *M. Versteegh fecit.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2540. Schuurster, bij lamplicht.
E. 49 × 43, fig.h. zitt. 5,5 gem. in rechter bovenhoek: *M. Versteegh fecit.* Verk. Sigault, Amsterdam 1833. Herkomst als No. 2539.

VERTIN (Petrus Gerardus), geb. 's Gravenhage 21 Maart 1819, gest. Amsterdam 14 Sept. 1893. Leerling van B. J. van Hove. *L-E.*

2541. De Koepoort te Delft.
E. 15,5, × 21,5, fig.h. 8, gem. onderaan links: *P. G. Vertin.*
Legaat van Jhr. Mr. P. A. van den Velden, 1892.

VERVEER (Salomon Leonardus), geb. 's Gravenhage 30 Nov. 1813, gest. aldaar 5 Jan. 1876. Leerling van B. J. van Hove. *L-E.*

2542. Stadsgezicht; op den voorgrond een binnengracht met visschersschuiten.
D. 104 × 125, gem. rechts in het water: *S. L. Verveer F. 1839.*
Gekocht op de tentoonstelling te 's Gravenhage, 1839.

2543. Noordwijk aan Zee; gezicht in de duinen met eenige visschers-woningen en figuren.
D. 82 × 130, fig.h. st. 9,5, gem. rechts op den voorgrond: *S. L. Verveer F. 1865.* Gekocht op de tentoonstelling te ’s Gravenhage, 1865.

VERVLOET (Franciscus), geb. Mechelen 1795, gest. Venetië 1872. Leerling van zijn broeder J. J. A. Vervloet.

2544. De St. Pieterskerk te Rome; gezicht in het gebouw naar het hoogaltaar.
D. 60 × 75, fig.h. gekn. 4,5, gem. rechts op een pilaster: *F. Vervloet, Roma 1824.* Gekocht op de tentoonstelling te Brussel 1824.

VERWER (Abraham de), werkzaam in het begin der 17e eeuw te Amsterdam; overleden tusschen 1644 en 1652.

2545. De slag op de Zuiderzee, 6 October 1573; de Noordhollandsche kust in het verschiet.
D. 153 × 330, gem. in het midden onderaan:

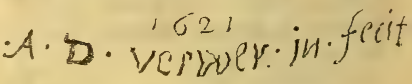

Nationaal Museum, ’s Gravenhage, 1808.

2546. Een Zeilschip van achteren gezien; in het verschiet een stad. (Toegeschreven.)
E. 43 × 30. Uit het Huiszittenhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

VERWILT (François), geb. Rotterdam omstreeks 1618, gest. ald. in Aug. 1691. *Z K.*

2547. Jongensportret bekend als **het Zoontje van den Admiraal**; ten voeten uit en bevallig neigende.
D. 114 × 92,5 lgr., gem. onder links. Gek. in 1800. Nation. Museum, ’s Gravenhage, 1808.

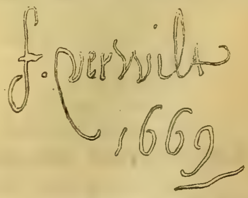

VETTEWINKEL (Hendrik Dz.), geb. Amsterdam 20 Oct. 1809, gest. aldaar 8 Mei 1878.

2548. Het Koopvaardijschip Flevo, uitzeilende.
D. 65,5 × 94,5, fig.h. 7, gem. beneden links: *H. Vettewinkel ft. 1837.* Gekocht van den schilder 1837.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2549. Riviergezicht met Schepen; op den achtergrond een dorp.
M. 37,5 × 47, gem. achter op eene schuit *H. V. 1847.*
Geschenk van den Heer D. H. Vettewinkel, 1888.

VIANEN (Paulus van), werkzaam tegen het midden der 17e eeuw te Utrecht; bezocht Frankrijk en Italië.

2550. Rust op de Vlucht naar Egypte; boschachtige omgeving.
D. 84 × 110, hfdh. 6, gem. onder rechts:

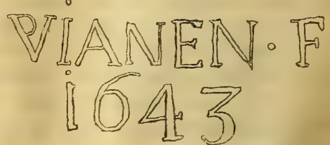

Veiling Gildemeester, den Haag 18 Nov. 1861.
Geschenk van Dr. A. Bredius, 1892.

VICTOR (Jacomo), werkzaam omstreeks 1663 te Venetië en 1670 te Amsterdam, waar hij 1678 nog voorkomt.

2551. Gevogelte; een haan met kippen en duiven onder hoog geboomte.
D. 128 × 108
wgr., gem. op den voorgr. op een stuk hout:

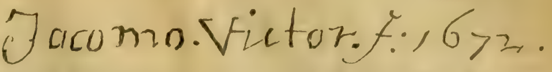

Coll. Jhr. A. van Riemsdijk van Gemert. Verk. Douairière Baronnesse van Verschuer geb. van Riemsdijk, Amsterdam 1896.

VICTORS (Johannes), geb. omstreeks 1620 te Amsterdam, gest. kort na 1676. Werkzaam te Amsterdam. Leerling van Rembrandt.

2552. Jozef in de Gevangenis, de droomen uitleggende van den schenker en van den bakker.
D. 120 × 134, hfdh. 14, gem. op den voorgrond links:

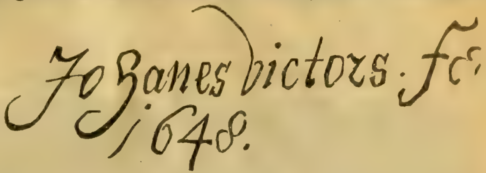

Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

2553. De Varkensslachter, wien onder zijn arbeid in de open lucht, door een vrouw een glas bier gebracht wordt. Verschillende figuren in de omgeving.
D. 79,5 × 99,5, fig.h. 41, gem. rechts beneden op een papier:

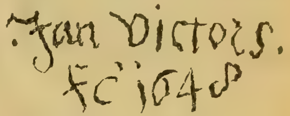

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2554. Jacob wordt door Jozef aan Pharaö voorgesteld; deze is op zijn troon gezeten.
D. 163 × 204 lgr., gem. onder rechts naar het midden:

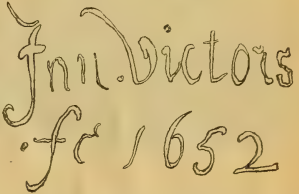

In bruikleen van den heer F. H. Wente, Amsterdam, 1898.

2555. De Tandmeester, die vóór een boerenwoning een jongen boer een kies trekt. Eenige toeschouwers daaromheen.
D. 78 × 94,5, fig.h. 43, gem. op de tafel:

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

VINCKEBOONS (David), geb. Mechelen 1578, gest. Amsterdam 1629, waar hij sedert 1591 woonde. *E.*

2556. Boerenverdriet; uitspattingen van krijgsvolk op het platte land.
E. 26,5 × 42, fig.h. 20. Geschenk van Dr. A. Bredius 1887

2557. Boerenvreugd; de soldaten verjaagd door de boeren.
E. 26,5 × 42, fig.h. 20. Herkomst als vorig No,

2558. Johannes de Dooper, predikend voor een menigte in een bosch.
E. 28 × 43,5, fig.h. 12,5. Aangekocht te Brussel 1898.

2559. De Buitenpartij; in een sierlijk aangelegden tuin bij een deftig landhuis vieren aanzienlijke dames en heeren feest bij

en om een rijk voorzienen disch; enkelen dansen, sommigen zitten in het groen.

E. 28,5 × 44, fig.h. 12. Gek. veiling F. C. Roos & Co. Amsterdam in 1903.

VLIEGER (Simon de), geb. Rotterdam 1601, begr. Weesp 1ste helft van Maart 1653. Woonde van 1634 tot 1640 te Delft en daarna tot omstreeks 1650 te Amsterdam, toen hij zich te Weesp vestigde. *E.*

2560. De Slag op het Slaak tusschen de Nederlandsche en Spaansche vloten in den nacht van 12 op 13 September 1631.

D. 104 × 179, fig.h. 8, gem. links op een stuk hout: S· DE·VLIEGER 1633

Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

2561. De Tehuiskomst van den Valkenier, die door een raampje van een groot vervallen gebouw kijkt naar de honden die buiten aan het vechten zijn; bij een breede poort wordt een schimmel gedrenkt aan een waterbak.

E. 71 × 95, dierh. 12, gem. op den voorgrond links: S DE·VLIEGER f. 1637

Verk. coll. Thoré (Burger), 5 Dec. 1892.

Afkomstig verz. Gijsbert de Clercq, 1899.

Overgenomen van de Vereeniging Rembrandt, 1902.

2562. Riviergezicht; een benedenrivier met zeilenden driemaster en marktschepen.

E. 88 × 121, gem. op het zwaard van een schip: S DE VLIEGER

Herkomst als No. 2561.

2563. Rotsachtige Kust; gezicht in een baai met enkele sterk bemande schepen; reizigers en paarden op den voorgrond.

D. 81 × 141, fig.h. 10. Legaat A. A. des Tombe, 1903.

2564. Storm op Zee; zeilschepen op woelige golven nabij een rotsachtige kust.

D. 111 × 182, gejaarm. op eene vlag: 1640

Afkomstig uit het Werkhuis; aldaar overgebracht uit het O. Zijds Huiszittenhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1888.

2565. Strand met Visschers; sommigen rusten, anderen zijn bezig manden met visch op een kar te laden. Toegeschreven.

E. 64 × 106,5, fig.h. 16. Legaat D. Franken Dz. 1898.

VLIET (Hendrick Cornelisz. van), geb. Delft 1611 of 1612, begr. aldaar 28 Oct. 1675. Leerling o. a. van Joh. van Noordt te Amsterdam.

2566. Gezicht in de Oude Kerk te Delft, genomen naar het koor.

E. 74 × 60, fig.h. 12,5, gem. rechts op de plint van de kolom: H. van Vliet f 1654

Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

2567. De Graftombe van Piet Hein in de Oude Kerk te Delft; de door hem veroverde Spaansche vlaggen hangen in het koor der kerk.

D. 68 × 56,5, figh. 11. Herhaling in het Museum te Brussel. Verkooping F. Muller & Co. Amsterdam 1902.

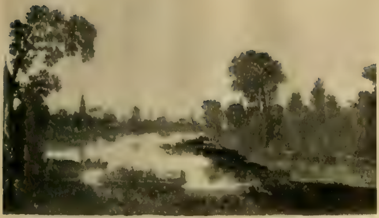

2452. E. van de Velde.

2561. S. de Vlieger.

2530. L. Verschuier.

2536. J. C. Verspronck.

2573. A. de Vois.

2568. Portret van eene aanzienlijke Vrouw, een uurwerk in de hand houdende.
D. 105,5 × 87 lgr. gem. onderaan links op de leuning der balustrade:

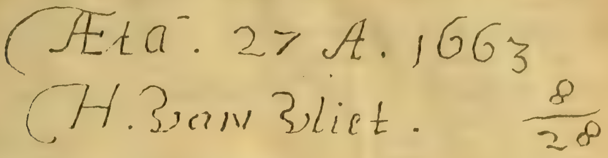

Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1886.

VOGEL (Cornelis Johannes de), geb. Dordrecht 29 Dec. 1824, gest. aldaar 9 Mei 1879. Leerling van H. F. Verheggen.

2569. Herfst; de groote vijver in het Haagsche bosch bij morgenzon.
D. 79 × 140, gem. rechts op den voorgrond; *C. J. de Vogel, Dordrecht.*
Aangekocht op de Tentoonstelling Amsterdam, 1877.

VOGEL (Johannes Gijsbert), geb. Hooge Zwaluwe 25 Juni 1828, Leerling van Andr. Schelfhout.

2570. Noord-Brabantsche Heide; gestoffeerd met een vrachtrijder die met zijn kar, getrokken door een os, halt houdt.
D. 81 × 123,5, gem. links op den voorgrond: *J. G. Vogel, 1866.*
Aangekocht op de Tentoonstelling 's Gravenhage 1866.

VOGELAER (Pieter), geb. 1641, gest. omstreeks 1720; zilversmid en graveur te Veere.

2571. De Hollandsche Haringvloot. Penteekening-schilderij.
E. 84 × 114, gem. links:
Geschenk van den heer J. H. Marlof aan het Kon. Oudh. Genootschap, 1879; waarvan in bruikleen, 1889.

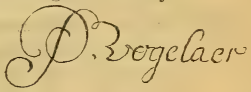

VOIS (Arie de), geb. Utrecht omstreeks 1632, gest. Leiden Juli 1680. Leerling van Nic. Knupfer te Utrecht en van Abr. van den Tempel te Leiden.

2572. De vroolijke Vischboer; hij houdt een glas bier in de rechterhand.
D. 16 × 12, hfdh. 6, gem. van boven rechts:
Kabinet van Heteren, 1809.

2573. De vroolijke Speelman, met een viool onder den linkerarm en een gevulden roemer in de opgeheven rechterhand.
E. 26 × 21, hfdh. 7, gem. van boven rechts:
Verk. Baronnesse van Leyden van Warmond 1804. Nationaal Museum 's Gravenhage 1808.

2574. Een Dame reikt uit een korfje met druiven en perziken iets aan een papegaai, die op den tak van een eik gezeten is.
E. 27 × 21, hfdh. 5, gem. in den linker benedenhoek:
Verkoopingen Adriaan Lacoste Dordrecht 1832 en J. Rombouts 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

2575. Rookende Visscher, met een pijpje in den mond en de armen over elkaar geslagen.
E. O. 14 × 10,5, hfdh. 5, gem. rechts. J. P. Lange sc.

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

VOLLENHOVEN (Herman van); werkzaam in de eerste helft der 17ᵉ eeuw te Utrecht.

2576. De Schilder in zijn Werkplaats, bezig een echtpaar te schilderen.
D. 89 × 112, hfdh. 18, gem. in het midden onderaan:
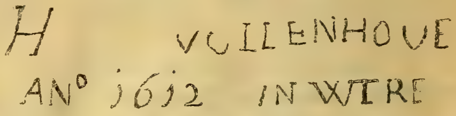

Gek. 1873. Uit de verz. D. van der Kellen Jr.

VOLLEVENS DE OUDE (Johannes), geb. Geertruidenberg 1649, gest. 's Gravenhage 1728. Leerling van Nic. Maes te Dordrecht en van Jan de Baen te 's Gravenhage.

2577. Portret van een Krijgsoverste, in harnas.
D. 124 × 97,5, gem. in den linker benedenhoek:
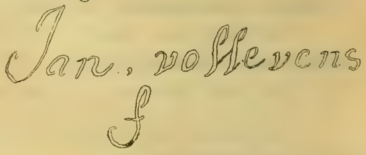

Geschenk van den heer W. E. van Pappelendam, 1886.

VOLLEVENS DE JONGE (Johannes), geb. 's Gravenhage Febr. 1685, gest. aldaar 10 Maart 1758. Leerling van zijn vader Johannes Vollevens den Oude.

2578. Gerard Callenburgh (1642—1722), Luit.-Admiraal van Holland en West-Friesland.
D. 121 × 95 lgr. gem. onderaan links:
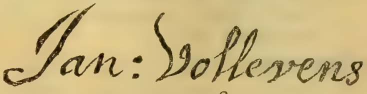

en *1718.*
J. Houbraken sc. P. Tanjé sc. Geschenk van den heer R. J. A. Kallenberg van den Bosch; na diens overlijden door de familie aangeboden, 1895.

VOLLON (Antoine), geb. 20 April 1833, gest. Parijs 1900. Leerling van Ribot.

2579. Havengezicht in Duinkerken; stormachtig weer.
Notenh. 62 × 36, gem. onder rechts: *A. Vollon.* Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

2580. Bloemen in een rood-aarden pot.
D. 79,5 × 60 wgr., gem. onder rechts: *A Vollon.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt te Haarlem, 1902.

VONCK (Elias), geb. Amsterdam 1605, begr. aldaar 10 Juni 1652.

2581. Dood Wild; een haas, een reiger en eenige kleine vogels.
D. 100 × 92, gem. op een plint rechts. Gekocht te Parijs, 1901.

VONCK (Jan), geb. Amsterdam omstreeks 1630, waarschijnlijk zoon en leerling van Elias Vonck.

2582. **Doode Vogeltjes,** liggende op een houten plint.
E. 34 × 43, gem. rechts op een plint:

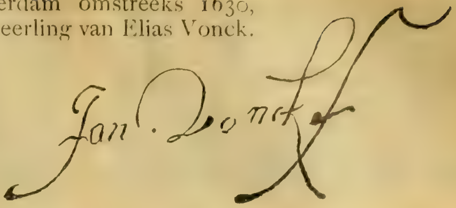

Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1886.

2583. **Vischstuk;** behalve een schelvisch op een platte mand, eenige mosselen en een knorhaan.
E. 54,5 × 48, gem. op den voet van de aanrechtbank:

Verk. F. Kayser, Amst. 1888.

VOORDECKER (Henri), geb. Brussel 26 Aug. 1779, gest. aldaar 1861. Leerling van Jean Baptiste de Roy.

2584. **Tehuiskomst van den Jager.**
E. 62 × 78, fig.h. zittend 16,5, gem. rechts op een raamkozijn: *H. Voordecker fecit 1826.* Gekocht op de tentoonstelling Amsterdam, 1828.

VOORT (Cornelis van der), geb. Antwerpen 1576, begr. Amsterdam 2 Nov. 1624, waar hij steeds werkzaam was.

2585. **Corporaalschap van luitenant Pieter Dircksz. Hasselaer, 1623.** De twaalf schutters zijn opgesteld in twee rijen; die op de achterste rij leunen over een balustrade.
D. 184 × 259 lgr. Afkomstig uit den Handboogdoelen.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

2586. **Schuttersstuk met elf personen;** afgebeeld tot aan de knieën zijn zij opgesteld in twee rijen; door een poort in den achtergrond het uitzicht op een toren en boomen.
D. 172 × 233 lgr.
Afkomstig uit den Kloveniersdoelen. In bruikleen van Amsterdam 1899.

2587. **De Regenten van het Oude Mannen- en Vrouwen Gasthuis, 1618.** Voorgesteld zijn: Pelgram van Dronckelaer, Hendrik Hendricksz. en Hendrick Tholinx; ze zijn gegroepeerd, zittende of staande, om en nabij een tafel. Slechts één, op den voorgrond rechts in rustende houding; de anderen in verschillende actie. Beelden tot bij de knieën.
D. 152 × 200 lgr., gem. links boven:

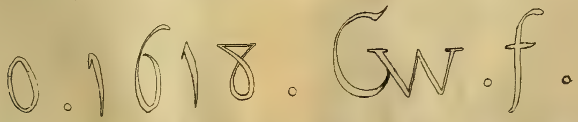

Uit de Regentenkamer van het Oude Mannen- en Vrouwengasthuis.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

2588. Vier Regenten en de Bode van het Rasphuis. Figuren te halven lijve.
D. 153,5 × 192 lgr. Vroeger in het Rasphuis. In bruikl. v. Amsterdam 1885.

2589. Dirck Hasselaer (1581—1646), Majoor der Militie van Amsterdam.
E. 116 × 84,5 lgr., gem. rechts boven: *Ætatis Suae 33 Anno 1614.* Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

2590. Brechtje van Schoterbosch (1592—1618), echtg. van den voorgaande.
E. 116 × 84,5 lgr., gem. links bovenaan: *Ætatis Suae 22 Anno 1614.* Herkomst als No. 2589.

2591. Cornelis Pietersz. Hooft (1546—1626), Burgemeester van Amsterdam.
E. 124 × 90,5 lgr. kniestuk. In den achtergrond rechts:
J. Houbraken sc., R. Vinkeles sc. Was 1760 bij de Wed. Corn. Hulft te Amsterdam. Verk. coll. Franc. Nieuwenhuis (Brussel) Parijs 1881, als door W. v. Vliet. Verk. Amsterdam, 14 Maart 1882. Verk. Amsterdam, 1887.

Ætatis. Suæ. 76
Ann. 1622:

2592. Jacobus Rolandus (1562—1632), predikant te Amsterdam. Copie naar de prent van Jacob Willemsz. Delff naar Corn. van der Voort.
E. 23,5 × 15,5, hfdh. 5. Verk. A. G. de Visser, 's Gravenhage 1878.

2593. Mansportret. Copie.
E. 71 × 61, gem. *Aet. 54. 1619.*
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap, 1889.

VOS (Maria), geb. Amsterdam 21 Dec. 1824. Leerling van Petrus Kiers. Woont te Oosterbeek. *E.*

2594. Stilleven; zilver en vaatwerk, Delftsch blauw en verschillende vruchten op een tafel.
D. 91 × 74, gem. onderaan rechts: *M. Vos, 1870.*
Gekocht op de tentoonstelling Rotterdam, 1870.

VOS (Maerten de), geb. Antwerpen 1532, gest. aldaar 4 Dec. 1603. Leerling van zijn vader Pieter de Vos, van Frans Floris te Antwerpen en van Tintoretto te Venetië.

2595. Gilles Hoffman en Margaretha van Nispen te halven lijve. Deze Gilles van Eichelenberg genaamd Hoffman was een der voornaamste Antwerpsche reeders die na 1566 naar Middelburg uitweek en o.a. schepen naar Rusland zond.
E. 116 × 140,5 lgr., met het opschrift:
Verk. Amsterdam, 13 Mei 1890. Door tusschenkomst der Vereeniging Rembrandt gekocht op verk. Amsterdam, 10 Juni 1897.

AEGIDIO HOFFMAN. ET
MARGARITAE VAN NISPEN
EIVS CONIVGI. PINGEBAT
MARTINVS DE VOS ANTVER:
PIAE MENSE IVLIO ANN. A. R. S.
CIↃ IↃ LXX.

VRANCX (Sebastiaen), geb. Antwerpen 22 Jan. 1573, gest. aldaar 19 Mei 1647. Leerling van Adam van Noort te Antwerpen. Bezocht Italië.

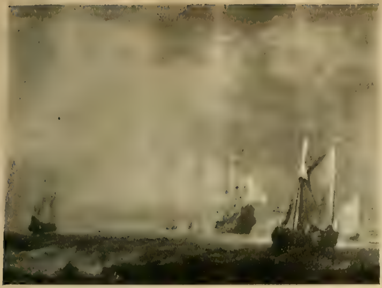

2562. S. de Vlieger

2621. Joh. Weissenbruch.

2587. C. van der Voort.

2616. J. Weenix.

2615. J. Weenix.

VRIES (Abraham de).

2600a. Portret van den Schilder zelf. Voor hem ligt een opengeslagen boek. Op de eene bladzijde leest men: DE SYMETRIA ET FLEXURIS PARTIUM HUMANI CORPORIS LIBRI, en op de andere: DE ARTE PICTURÆ, eene ode van latijnsche versregels in twee strofen.

D. 81 × 66 w. gr., gemerkt rechts in den achtergrond:

Hanc suam imaginem propriâ manu depictam pergula huic iconibus viventi ut parergon liberum apposuit A. de Vries Batavus anno 1621.

Gekocht te Londen door tusschenkomst van de Vereeniging Rembrandt, 1905.

2596. **De gestrafte Roover;** op den weg tusschen St. Truyen en Thienen werd eene vrouw door een Spaansch ruiter van ahre kleederen tot op het hemd beroofd; van een gunstig oogenblik maakte zij gebruik om zijn paard te bestijgen en te ontvluchten.

E. 45,5 × 65, fig.h. 12,5, gem. op een boomstam:
Verk. C. F. Roos & Co., Amsterdam 1895.
Geschenk van Jhr. Mr. Victor de Stuers 1895.

2597. **Marktdag in een Vlaamsche Stad;** vóór het stadhuis een schavot, waarop iemand gegeeseld wordt.

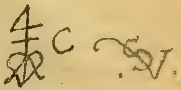

E. 42 × 55, fig.h. 9, gem. links op twee graanzakken:
Geschenk van den heer A. Willet aan het Kon. Oudh. Gen., waarvan in bruikleen, 1889.

2598. **IJsvermaak op de Schelde voor Antwerpen;** vele schaatsenrijders en wandelaars op de ijsvlakte.

E. 58,5 × 113, fig.h. 12, gem. in het midden onderaan:
Gekocht te Vreeswijk, 1897.

2599. **Ruitergevecht op de Vughterheide** onder aanvoering van Pierre de Bréauté en Gerard Abrahamsz. Lekkerbeetje, 5 Febr. 1600. Copie.

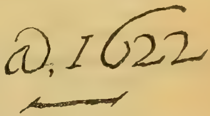

E. 74 × 108. Kan ook eene copie zijn van de prent van Cl. Jsz. Visscher naar Seb. Vranck. Dr. C. Hofstede de Groot ziet hierin een werk van Gerrit van Santen. Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1887.

VREL (J.), Holl. schilder, werkzaam tegen het midden der 17e eeuw.

2600. **Achterbuurtje in een Hollandsche Stad.**

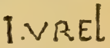

E. 36 × 28, fig.h. 7, gem. op een stoep:
Verk. coll. Thoré (Burger), Parijs 5 Dec. 1892.
Gekocht te 's Gravenhage, 1892.

VRIES (Abraham de), geb. in het laatst der 16e eeuw, gest. omstreeks 1650 waarschijnlijk te 's Gravenhage. Werkzaam te Rotterdam, Amsterdam, 's Gravenhage en Parijs.

2601. **David de Moor.**

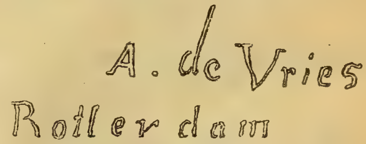

E. 71,5 × 61 lgr., gem. onder rechts:
en daaronder: *Anno 1640.*
Verk. Douair. Huydecoper—van den Heuvel te Amsterdam 1880.

VRIES (Anthoni de), geb. Amsterdam 13 Febr. 1841, gest. Haarlem Dec. 1872. Leerling der Kon. Academie te Amsterd. Zie Nos. 1150 en 1151.

VRIES (Michiel van), Hollandsch schilder werkzaam in de tweede helft der 17e eeuw.

2602. **Oude Boerenwoning,** met geboomte daarachter, weerspiegelend in een vliet; op den voorgrond een schuitje.

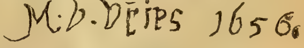

E. 43 × 62,5, fig.h. zitt. 2,5, gem. beneden rechts:
Gek. Amsterdam, 1889.

VRIES (Roelof van), geb. Haarlem 1631, werkzaam in Haarlem en Amsterdam; in de laatste stad nog woonachtig 1681.

2603. **Boerenwoning,** omgeven door opgaand geboomte en gelegen

op eene hoogte aan een zandweg, waarop verschillende personen o.a. een ruiter op een schimmel, vergezeld van zijn valkenier.
D. 64 × 86, fig.h. 8, gem. in den voorgrond links bij het midden:

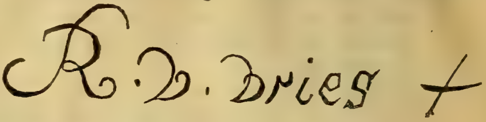

Verkoopingen Pieter Locquet Amsterdam 1783 en Wessel Reyers Amsterdam 1814. Uit de hand gekocht 1814.

VROOM (Hendrick Cornelisz.), geb. Haarlem 1566, begr. aldaar 4 Febr. 1640. Leerde schilderen te Delft. Bezocht Frankrijk, Engeland, Italië en Spanje. Was gevestigd te Haarlem.

2604. Het Zeegevecht voor Gibraltar, 25 April 1607.
D. 119,5 × 149, fig.h. 6, gem. op de vlag:

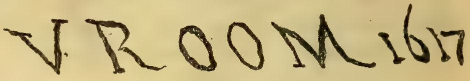

Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

2605. Gezicht op het IJ vóór Amsterdam.
D. 81 × 218, gem. op de vlag van het eerste groote schip links:

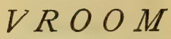

Uit het Werkhuis. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2606. Het Binnenkomen van het Schip waarmede Cornelis Houtman zijn eerste reis naar Indië had gedaan, Augustus 1597.
D. 144 × 279, gem. op de vlag van het eerste schip rechts:

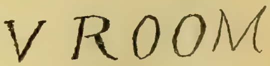

Uit het Nederlandsch Museum 1887.

2607. Gevecht tusschen Hollandsche en Spaansche Schepen op het Haarlemmer Meer, 26 Mei 1573. De stad Haarlem in het verschiet.
D. 190 × 268, gem. in een Hollandsche vlag, 2e schip van links:

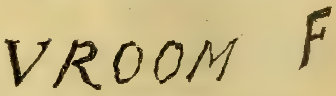

Hing vroeger op het Raadhuis te Haarlem en werd in 1804 met andere schilderijen aan de Bataafsche Republiek gecedeerd. Uit het Nationaal Museum te 's Gravenhage 1808.

WALDORP (Antoine), geb. in het huis ten Bosch bij 's Gravenhage 22 Maart 1803, gest. Amsterdam 12 Oct. 1866. Leerling van J. H. A. A. Breckenheymer. *L.*

2608. Stil Water, gestoffeerd met vaartuigen waaronder visschersschuiten.
M. 48,5 × 60. fig.h. 6, gem. links op een schip: *A. Waldorp.*
Gekocht van den schilder 1850. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam 1885.

WALRAVEN (Isaak), geb. Amsterdam 23 Mei 1686, gest. aldaar 11 Maart 1765. Leerling o.a. van Gerrit Rademaker. *B.*

2609. Het Sterfbed van Epaminondas; compositie met talrijke beelden.
E. 61 × 80, fig.h. 26, gem. onder rechts:

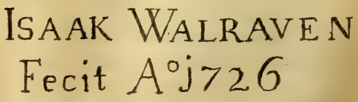

Verkoopingen I. Walraven, Amsterdam 1765; Pierre Loquet, Amsterdam 1783 en Jan Gildemeester Jansz., Amsterdam 1800. Gek. Brussel, 1871.

WAPPERS (Gustave), geb. Antwerpen 23 Aug. 1803, gest. Parijs 6 Dec. 1874. Leerling van M. J. van Bree en G. L. Herreyns. *L - E.*

2610. Anthonie van Dijck, verliefd op zijn Model; de schilder in zijn atelier geknield voor een boerenmeisje.
M. 58 × 47,5 fig.h. zitt. 31, gem. links op den voorgrond: *Ge Wappers 1827*
Gekocht op de tentoonstelling 's Gravenhage 1827.

WASSENBERGH (Jan Abel), geb. Groningen 18 Jan. 1689, gest. 17 Juli 1750. Leerling o.a. van Adr. van der Werff.

2611. Louisa Christina Trip (—1733), echtgen. van Gerard Sichterman.
D. 172 × 147 lgr., gem. rechts beneden op de poort:

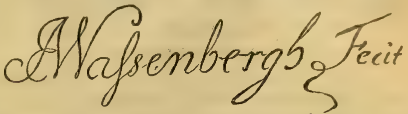

Legaat Ds. F. Z. Reneman, Haarlem 1898.

WATERLO (Anthonie), geb. Rijssel 1609 of 1610, woonde tot omstreeks 1654 te Amsterdam en daarna ook te Leeuwarden en te Utrecht, waar hij na 1676 stierf. *E.*

2612. Boschrijk Landschap.
D. 53,5 × 62. Verk. C. F. Roos & Co., Amsterdam 1881.

WEENIX (Jan), geb. Amsterdam 1640 of 1644, gest. aldaar 20 Sept. 1719. Leerling van zijn vader Jan Baptist Weenix. Woonde van 1664 tot 1668 te Utrecht en van 1702 tot 1712 te Bensberg als hofschilder van den Keurvorst van de Palts. *E.*

2613. Portret van een Heer, ten voeten uit, vergezeld van een patrijshond. Achter hem een bediende met een brief in de hand waarop staat: *Mijnheer ...n heer A. Bronckhorst C....sman tot Amsterdam.*
D. 87 × 73,5 hfdh. 10 gem. links boven:

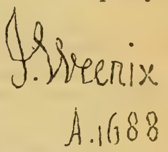

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2614. Dood Wild en Jachttuig; aan den tak van een boom in een park hangt een haas; eenig gevogelte en jachtgerij op den grond.

D. 114,5 × 96, w.gr. gem. op het voetstuk van de vaas in het midden:
Verkoopingen Herman ten Kate, 1801 en G. van der Pot, Rotterdam 1808.

2615. Wild en Vruchten; eenig dood wild en enkele vruchten; een aap, op het voetstuk van een gebeeldhouwde vaas, wordt door een hond aangeblaft; een lusthof op den achtergrond.
D. 123 × 99, w. gr. gem. links op de plint:

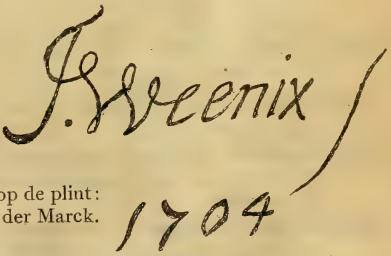

J. A. Boland sc., Verk. Johan van der Marck. Kabinet van Heteren 1809.

2616. Dood Wild ook genoemd **de Hofstede**; op den achtergrond

het buitenverblijf Ryxdorp bij Wassenaar; op den voorgrond, bij een groote vaas, eenig dood wild en een blaffend leeuwhondje.
D. 172 × 160, w.gr., gem. op het deksel van de vaas:

Nationaal Museum 's-Gravenhage, 1808.

2617. **Dood Wild en Vruchten;** een pauw en een gans nabij eenig fruit; een hondje blaft tegen opvliegende vogels en een papegaai die op een balustrade zit.
D. 139 × 170, wgr. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2618. **Honden;** een windhond en een patrijshond. Richting Jan Weenix.
D. 84 × 103,5 lgr. Herkomst als No. 2617.

WEENIX (Jan Baptist), geb. Amsterdam 1621, gest. op het Huis Ter Mey bij Utrecht 1660. Zoon van den bouwmeester Jan Weenix. Leerling o. a. van Abr. Bloemaert en van Nic. Moeyaert. Bereisde van 1642 tot 1646 Italië en woonde van 1647 tot 1649 te Amsterdam. *E.*

2619. **Liggende zwart en wit gevlekte Bok.**
D. 84 × 132,5, gem. rechts op achtergrond:

Verk. J. H. Cremer, Amsterdam 1887.

2620. **Dood wild;** een opengesneden ree afhangende aan een poot, de kop steunende op een plint; ter rechterzijde de kop van een snuffelenden hond, ter linkerzijde een kat. Ook de toeschrijving aan Elias Vonck blijkt bij dit stuk niet geheel ongegrond te zijn.
D. 170 × 158,5 wgr. Uit het Nationaal Museum te 's Gravenhage, 1808.

WEISSENBRUCH (Johannes), geb. 's Gravenhage 18 Maart 1822, gest. aldaar 15 Febr. 1880. Leerling van S. L. Verveer. *E - L.*

2621. **Stadspoort te Leerdam.**
D. 77 × 104, fig.h. st. 7,5, gem. links op den muur van een huis: *Jan Weissenbruch f.* Gekocht tentoonstelling te Rotterdam, 1870.

2622. **Gezicht op de Kerk van St. Denis te Luik.**
D. 95 × 77, gem. onder links: *J. Weissenbruch f.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden 1899.

2623. **Johan Hendrik Louis Meyer,** de zeeschilder. Zie pag. 173.
Papier 31 × 27,5, hfdh. 9. Geschenk van Jhr. Mr. Victor de Stuers, 1890.

WEISSENBRUCH (Jan Hendrik), geb. 's Gravenhage 30 Nov. 1824, gest. aldaar 14 Maart 1903, broeder van den voorgaande. *L.*

2624. **Gezicht bij de Geestbrug;** landschap met een vaart.
M. 31 × 50, fig.h. 4, gemerkt onder rechts: *J. Hendrik Weissenbruch f 68.*
In bruikleen van den heer J. B. Westerwoudt, Haarlem 1888.

2625. **In den omtrek van Barbizon;** boschgezicht.
D. 48,5 × 64, gem.: BARBIZON en *J. H. Weissenbruch f.* Gek. op een veiling ten bate der schildersvereeniging Pulchri Studio te 's Gravenhage, 1900.

WERFF (Adriaen van der), geb. Kralinger-Ambacht 21 Jan. 1659, gest. Rotterdam 12 Nov. 1722. Leerling van Corn. Picolet en van Eglon Hendrik van der Neer. Werd 1696 hofschilder van den Keurvorst van de Palts, die hem tot Ridder verhief. Was te Rotterdam ook als bouwmeester werkzaam. *Z K.*

2626. De Schilder zelf, in rijke kleederdracht en met het portret zijner vrouw in handen.
D. op E. 82 × 67 lgr., gem. in den linker benedenhoek:

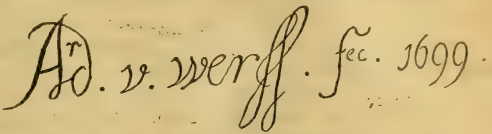

Achter op het paneel staan vermeld de geboorte en sterfjaren van hem, van zijne vrouw en dochter; nog twee lakafdrukken, de een met zijn wapen, de andere met zijne emblema. Herhaling van dit portret in de Uffizi te Florence. Verk. Abr. Gevers Arnoutsz. Rotterdam 1827.

2627. Portret van een Schilder.
E. 17 × 12,5, hfdh. 3,3, gem. in het midden onderaan:

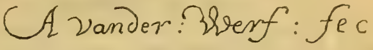

Gekocht met medewerking van de Vereeniging Rembrandt op de auctie Gijsbert de Clercq, 1897.

2628. Margaretha Rendorp (1673-1730), echtg. van Mr. Jan van de Poll.
D. 48 × 39, hfdh. 8, gem. op de plint.

Geschenk van Jhr. J. S. R. v. d. Poll, 1885.

2629. Liefkozend Paar; een jongeling en een jonge vrouw omhelzen elkaar en worden door twee kinderen bespied.
M. 37 × 30, fig.h. 20, gem. onder rechts:

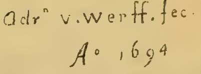

Gek. van F. C. Roos, Amsterdam 1847.
Verz. van der Hoop. In bruikl. v. Amsterdam 1885.

2630. De Graflegging; Maria neemt de doornenkroon van Christus' hoofd en Maria Magdalena kust Zijn rechterhand.
D. 102,5 × 83, hfd. 10, gem. onder links:

Verk. coll. Adr. Paats, Rotterdam, 1713. Gek. door Graaf Jan van Wassenaar die het verkocht aan A. Brouwer. Verkoopingen Bicker van Swieten, 's Gravenhage 1731 en Amsterdam 1868. Herhalingen o. m. in het Museum te Munchen en in Museum Boymans te Rotterdam. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

2631. De Heilige Familie. Maria met het kind Jezus, dat met beide handen grijpt naar de kersen, die Joseph in de hand houdt.
E. 37 × 29, hfdh. 7, gem. onder links:

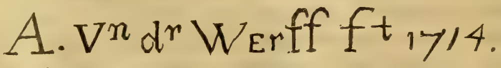

Herh. in de Ermitage te St. Petersburg.
Verk. Mevr. Lormier, 's Gravenhage 1763 en G. van der Pot, Rotterdam 1806.

2632. De Dansles; aan den voet van een Terminusbeeld, in een

landschap, speelt een naakte man op de fluit; vóór hem danst eene naakte jonge vrouw.
E. 45 × 33, fig.h. 23, gem. onder rechts:
Chev^{r} v^{r} Werff fe 1718
Verkoopingen Bicker van Swieten, 's Gravenhage 1731 en Mevr. Lormier, 's Gravenhage 1763. Kabinet van Heteren 1809.

2633. Bellen blazen; een vrouw, met een kind in de armen, kijkt naar een knaapje dat bellen blaast.
M. 40,5 × 33, fig.h. 24. Gekocht van A. Brondgeest, 1838. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2634. Venus door Amor gekust.
E. 25 × 35, fig.h. Amor 14. Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

WERFF (Pieter van der), geb. Kralinger-Ambacht 1665. begr. Rotterdam 26 Sept. 1722. Leerling van zijn broeder Adriaen van der Werff.

2635. De Heilige Hieronymus, gezeten in een grot en lezende in een boek.
E. 46 × 36, fig.h. 30, gem. onder links:
P. v^{r}. werff. fe ANNO. 1710
Verk. Johan van Schuilenburg 's Gravenhage 1735. Kabinet van Heteren 1809.

2636. De Versiering van Cupido; twee jonge meisjes omhangen een Cupidobeeldje met bloemen. Tegenhanger van volgend No.
Perenhout 38,5 × 29, hfdh. 4, gem. onder rechts:
P: v^{r}. werff. fecit. ANNO. 1713.
Kab. van Heteren, 1809.

2637. De Teekenles, een meisje zet zich aan het nateekenen van de Venus van Medici onder de leiding van een jonkman. Tegenhanger van vorig No.
Perenhout 38,5 × 29, hfd.h. 4, gem. onder rechts:
P: v^{r} werff. fec.t ANNO. 1715
Kab. van Heteren, 1809.

2638. De jonge Hercules, als een naakt knaapje in half liggende houding op een bed, met iedere hand een slang worgende. Tegenhanger van volgend No.
E. 35 × 43, hfd.h. 6,5.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

2639. De jonge Bacchus, als een naakt knaapje liggend onder een wingerd te slapen en druiventrossen tegen de borst drukkend. Tegenhanger van vorig No.
E. 35,5 × 43,5, hfd.h. 6.
Herkomst als No. 2638.

2640. Johan van der Veecque, bewindvoerder der Oost-Indische Compagnie (Kamer van Rotterdam) 1602.

2641. Corn. Matelieff de Jonge (1570—1632), vlootvoogd, bew. O.-I. C. 1602.

2642. Ewoud Pietersz. van der Horst, bew. O.-I. C. 1618.

2643. Hendrick Nobel, bew. O.-I. C. 1625.

2644. Claes Maertensz, Thoveling, bew. O.-I. C.

2645. Joost van Coulster, bew. O.-I. C. 1630.

2646. Pieter Sonmans, bew. O.-I. C. 1631

2647. Corn. Jansz. Hartigsvelt (—1641), bew. O.-I. C. 1639.

2648. Adriaen Besemer, bew. O.-I. C. 1642.
2649. Corn. de Koningh, bew. O.-I. C.
2650. Jan van der Burght, bew. O.-I. C. 1649.
2651. Paulus Verschuur, bew. O.-I. C. 1651.
2652. Gerard van Bergen, bew. O.-I. C. 1653.
2653. Jacob Sonmanus (Sonmans), bew. O.-I. C 1657.
2654. Willem Hartigsvelt, bew. O.-I. C. 1657.
2655. Johan de Reus, bew. O.-I. C.
2656. Corn. van den Bergh, bew. O.-I. C.
2657. Johan Hennekin (Hennequin), bew. O.-I. C. 1664.
2658. Mr. Jan Kieviet, bew. O.-I. C.
2659. Mr. Johan de Vries, bew. O.-I. C. 1667.
2660. Corn. van Couwenhove, bew. O.-I. C. 1667.
2661. Adriaen Paets, bew. O.-I. C. 1668.
2662. Matth. van den Brouck, bew. O.-I. C. 1685. (Sic.)
Gem. rechts: P: v^r werff fecit

2663. Jacob Dane, bew. O.-I. C.
Gem. rechts: P: V· WERff·fecit,
ANNO 1700

2664. Dominicus Rosmale, bew. O.-I. C.
2665. Mr. Sebastiaen Schepers, bew. O.-I. C. 1702.
Gem.: P: v^r· werff · fe^t

2666. Mr. Adriaen Paets, bew. O.-I. C. 1703.

Bovenstaande 27 namen en de daarachter gevoegde jaartallen voorkomende op de oorspronkelijke omlijstingen, stemmen niet geheel met de werkelijkheid overeen. De nummers 2640—2666 zijn behalve 2663, 2664, 2665 en 2666 copieën door P. van der Werff vervaardigd; zij vormen een serie portretten (D. Ov. 82 × 68 lgr.) afkomstig van het kantoor der O.-I. Comp. te Rotterdam. Tot deze serie behooren nog de Nos. 279, 281 door onbekende schilders. No. 1272 door Jean Humbert, No. 1564 door Jan de Meyer. Nos. 1776 en 1777 door Dionys van Nymegen en No. 1939 door Jan Maurits Quinkhard.

WEST (Johannes Hendrik van), geb. 's Gravenhage 30 Sept. 1803, gest. aldaar 1881. Leerling van C. Kruseman.

2667. Het Minnebriefje; een Friesch boerinnetje treedt een woning uit, een brief in de hand houdende.
D. 40,5 × 34,5, fig.h. 27. gem. onder rechts: *J. H. van West 1838.*
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

WESTENBERG (Pieter George), geb. Nijmegen 1791, gest. Brummen 26 Dec. 1873. Leerling van Jan Hulswit.

2668. Wintergezicht in Amsterdam, met het gebouw »het Zeerecht« aan den Buitenkant.
D. 52 × 68, fig.h. 5, gem. op een molensteen: *P. G. Westenberg 1817.*
Aangekocht op de Tentoonstelling te Amsterdam, 1818.

WESTERBEEK (Cornelis), Holl. schilder werkzaam na het midden der 19^e eeuw.

2669. Koeien aan een Plas, tegen zonsondergang.
D. 57 × 107, gem. onder rechts: *C. Westerbeek f 85.*
Legaat Reinhard Baron van Lynden, 1899.

WET (Gerrit de), vermoedelijk een broeder van Jacob den Oude, werkzaam te Haarlem, vermeld 1643 in het St. Lucasgild; later te Leiden, waar hij 1674 stierf.

2670. Saul begroet David als Overwinnaar van Goliath; in de nabijheid van een stadspoort treedt Saul, door een talrijk gevolg omgeven, op den geknielden David toe.

E. 61 × 84,5, fig.h. 18, gem. onder links:

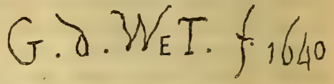

Gekocht op een veiling Fr. Muller & Co. te Amsterdam 1900.

WET DE OUDE (Jacob de), geb. omstreeks 1610, werkzaam te Haarlem, gest. na 1671. Leerling van Rembrandt. Voorvader van Generaal de Wet.

2671. Christus zegent de Kinderen. Christus is gezeten nabij een groot, bouwvallig gebouw.

E. 55 × 45, fig.h. 12, gem. onder rechts:

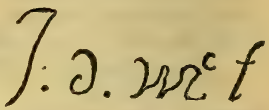

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1890.

2672. Hemelvaart van Maria; Maria gedragen door engeltjes, stijgt uit het graf omhoog; daaromheen tal van personen in aanbiddende houding. Mogelijk is dit een werk van Jacob de Wet den Jonge, gest. Amsterdam 1697.

D. 76,5 × 62,5, fig.h. 14, gem. in het midden op de plint onder het altaar:

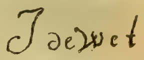

Gek. op een veiling Roos & Co., Amsterdam 1900.

WEVER (Cornelis), Werkzaam Amsterdam in het laatste kwart der 18e eeuw; ingeschreven in het St. Lucasgild 7 Maart 1778. In 1792 komt hij in het gild niet meer voor.

2673. Jan Maurits Quinkhard.

D. 49 × 42, hfdh. 9, gem. rechts op de achterzijde van een schilderij, *J. M. Quinckhardt* *Aet. 84 Suae* en: staande op een ezel:

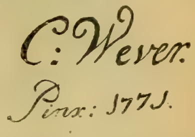

Gesch. van Jhr. B. W. F. van Riemsdijk, 1890.

WEYDEN (Rogier van der) geb. Doornik omstreeks 1400, gest. Brussel 16 Juni 1464.

2674. Karel de Stoute (?) (1433—1477), Hertog van Bourgondië. Copie door J. Berends naar het origineel in het Museum te Brussel.

M. 47 × 36,5, hfdh. 16, Geschenk van den heer J. Berends te Brussel.

WEIJERMAN (Jacob Campo), geb. Breda 9 Aug. 1677, gest. 's Gravenhage in de gevangenis Maart 1747. Leerling o. a. van Ferd. van Kessel te Breda en van Thomas van der Wilt te Delft. Vooral bekend wegens zijne schotschriften en hekeldichten en zijn Leven der Schilders.

2675. Bloemen, in een glazen vaas staande op een tafel.

E. 52 × 41, gem. onder rechts:

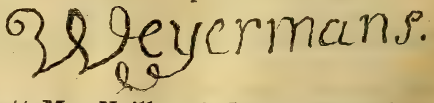

Geschenk van Jhr. Mr. Victor de Stuers, 1886.

WHISTLER (James Abbott Mac Neill), geb. Lowell, Massachusetts 1834, gest. Londen 11 Juli 1903. Leerl. van Charles Cleyre te Parijs. *E.*

2676. Effie Deans, ten voeten uit; in profiel naar rechts.
D. 194 × 93 lgr., gem. rechts met het *monogram*, en links met: ***She sunk her head upon her hand and remained symingly unconcious as a statue (The Heart of Mid-Lothian, Walter Scott).***
Geschenk van Mevr. de Douairière R. Baron van Lynden geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

WIERINGA (N.), werkzaam in de tweede helft der 17ᵉ eeuw. Waarschijnlijk in Friesland of Groningen. Van hem zijn werken bekend van 1647 en 1668.

2677. Portret van een Krijgsoverste; hij houdt een kleinen strijdhamer in de hand.
D. 100 × 81,5 lgr., gem. onderaan links:

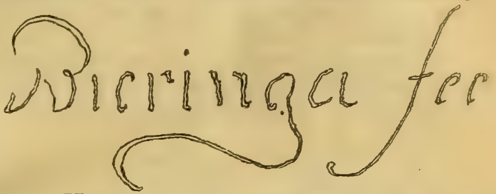

en *A^o MDCLXVII.*
Verk. Marius Vlierboom van Hoboken, Amsterdam 1896.

WIERINGEN (Cornelis Claesz. van), geb. Haarlem, waar hij 1600 op de rol van de schutterij wordt vermeld, begr. aldaar 17 Oct. 1643. *E.*

2678. Spaansche Oorlogsschepen nabij de Amerikaansche Kust.
D. 104 × 206, gem. op de verschansing van een schip:

Afkomstig van Graaf C. M. E. G. van Bylandt te Londen.
Verk. Amsterdam 1895.

WILDENS (Jan), geb. Antwerpen 1586, gest. aldaar 16 Oct. 1653. Leerling van Peter Verhulst te Antwerpen.

2679. Gezicht op Antwerpen van de landzijde; vele figuren gaande naar en komende van de stad.
D. 197,5 × 367, fig.h. 18, gem. op een hek rechts:

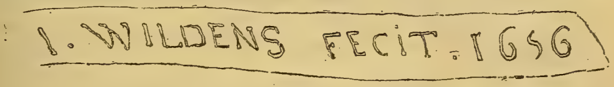

Dit doek werd met zijn tegenhanger, het gezicht op Antwerpen van de zeezijde, door de regeering dier stad besteld. Voor de twee ontving hij 23 Mei 1635 *f* 600. Verz. van Winter en Six van Hillegom Veiling 25 Nov. 1851, Amsterdam. Geschenk van Jhr. Dr. J. P. Six van Hillegom, 1852.

WILLAERTS (Abraham), in 1624 als meester in het gilde te Utrecht opgenomen; hield geruimen tijd verblijf in Brazilie en Rome en keerde omstreeks 1660 voor goed naar Utrecht terug. Zoon en leerling van Adam Willaerts, ook leerling van Jan van Bylert te Utrecht en van Simon Vouet te Parijs.

2680. Jacob Baron van Wassenaer, Heer van Obdam (1616—1665), Luit.-Admiraal. Geschilderd naar de prent van Th. Matham.
E. 39,5 × 30,5, hfdh. 11, gem. onder rechts op de balustrade:

Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858.

2681. Cornelis Tromp, als jonkman in Romeinsch costuum.
E. 40 × 33, hfdh. 9, gem. in achtergrond links:

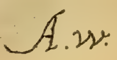

Verk. Heberle te Keulen, 1894.

WILLAERTS (Adam), geb. Antwerpen 1577, gest. Utrecht 4 April 1664. Reeds vóór 1611 te Utrecht gevestigd.

2682. De Zeeslag vóór Gibraltar, 25 April 1607.
D. 93 × 187, gem. rechts op voorgrond:
Verk. A. G. de Visser, 's Gravenhage.

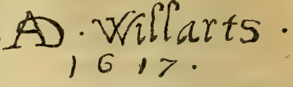

2683. Bergachtige Kust; op den voorgrond drie Engelsche oorlogsschepen; aan den wal verscheiden visschers; op de bergen twee kasteelen.
E. 62 × 122,5, fig.h. 11,5, gem. in het midden onderaan:

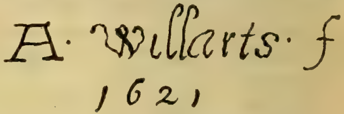

Gekocht op de veiling Raedt van Oldenbarneveldt, Amsterdam 1900.

2684. Strandgezicht; Hollandsche visschersvaartuigen en oorlogsschepen nabij de kust.

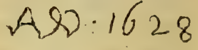

E. 45 × 82, gem. onder rechts:

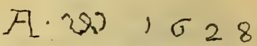

en in het midden:

Gekocht in 1887.

2685. Storm op Zee. Een schip in nood bij een rotsachtige kust; een walvisch vertoont zich aan de oppervlakte van het water.
O. E. 65 × 86,5, gem. op den rand van een sloep:

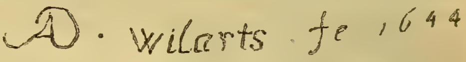

Veiling Raedt van Oldenborneveldt, 1901.

WILLEBOIRTS (Thomas) gen. **Bosschaert,** geb. Bergen-op-Zoom 1614, gest. Antwerpen 23 Jan. 1654. Leerling van Gerard Seghers te Antwerpen. *E.*

2686. Mars wordt door Venus het zwaard aangegespt; allegorie waarschijnlijk in 1644 voor Prins Frederik Hendrik geschilderd.
D. 218,5 × 225. lgr. van onderen rechts:

De daaronder staande handteekening T. Willebrord is valsch.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

WINGHE (Joos van), geb. Brussel 1544, gest. Frankfort a/M. 1603. Was hofschilder van den Hertog van Parma te Brussel en woonde daarna sedert 1584 te Frankfort a/M.

2687. Nachtbanket en Maskerade; een vroolijk gezelschap, waaronder gemaskerden, is in eene door kaarsen verlichte zaal bijeen.
E. 117,5 × 154,5, fig.h. 50. J. Sadeler sc., met wijzigingen.
Gekocht van den Kolonel Schepeler, Aken 1839.

WINTER (Abraham Hendrik), geb. Utrecht 1800, gest. Amsterdam 28 Mei 1861. Leerling van Pieter Christoffel Wonder. *L - E.*

2688. Stal met Schapen en Geiten.
E. 40,5 × 50,5, dierh. st. 6,5, gem.: *A. Winter F.*
Uit het Paviljoen Welgelegen te Haarlem.

2689. Johannes Petrus Schouburg (1798—1863), stempelsnijder aan 's Rijks Munt te Utrecht.
E. 24 × 19,5, hfdh. 5. Geschenk van den heer J. Ph. van der Kellen, 1900.

WINTERHALTER (Frans Xavier), geb. St. Blasien in Baden 20 April 1805, gest. Frankfort a/M. 8 Juli 1873. Leerling van

Karel Joseph Stieler te Munchen. Was als hofschilder aan tal van hoven werkzaam.

2690. Koningin Sophia Mathilda der Nederlanden (1818—1877).
D. 74 × 60 lgr., gem. links van onderen *F. Winterhalter.* Dit portret werd met No. 1873 door H.H. M.M. Koning Willem III en Koningin Sophie vereerd aan Mr. F. L. M. Baron de Kock, Directeur van het Kabinet des Konings. Geschenk van de familie de Kock, 1897.

WISSING (Willem), geb. Amsterdam 1656, gest. Burleigh 10 Febr. 1687. Werkzaam in Holland en Engeland.

2691. Prins Willem III van Oranje, in harnas, een hond naast hem.
D. 132 × 100 lgr. Afkomstig uit het magazijn van het Mauritshuis, 1876.

WIT (Jacob de), geb. Amsterdam 1695, gest. aldaar 12 Nov. 1754. Leerling van Albert van Spiers te Amsterdam en van Jacob van Hal te Antwerpen. Werkzaam hoofdzakelijk te Amsterdam. *E.*

2692. De Wetenschap.
D. 295 × 105, gem. op eene portefeuille rechts :

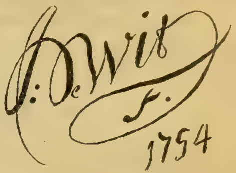

Vroeger in de Bestuurskamer der Academie van Beeldende Kunsten in het Oude-Mannenhuis te Amsterdam. Geschenk van Jhr. Mr. H. Six van Hillegom aan de Gemeente Amsterdam waarvan in bruikleen 1885.

2693. Moses verkiest de zeventig Oudsten.
E. 32 × 73, fig.h. 11, gem. rechts beneden:

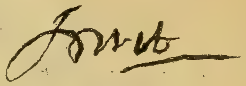

Schets voor de groote schilderij in de Moseszaal in het Koninklijk Paleis te Amsterdam. Gekocht te Rotterdam in 1898.

2694. De Zeevaart ; eene zittende vrouw, omgeven door attributen van de zeevaart; in de lucht engeltjes, de winden voorstellende.
D. 113 × 111, hfdh. 17, gem. onder in het midden:

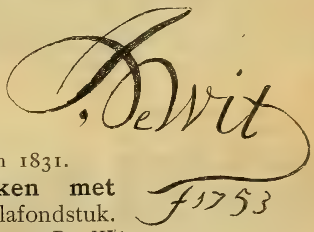

Uit het Koloniaal Magazijn te Amsterdam 1831.

2695. Apollo tronend op de wolken met Minerva en de negen Muzen ; plafondstuk.
Cirkelvormig doek, middellijn 427 lgr., gem.: *De Wit.*
Geplaatst in zaal 332 in het Fragmentengebouw.
In bruikleen van Z.Ex. Mr. A. L. E. Ridder de Stuers, 1898.

WITHOOS (Matthias), geb. Amersfoort 1627, gest. Hoorn 1703. Leerling van Jacob van Campen te Amersfoort en van Otto Marseus van Schrieck te Rome; hij vestigde zich te Hoorn.

2696. Een Zuiderzeehaven, vermoedelijk Hoorn; allerlei visch op den voorgrond.
D. 66 × 102,5, gem. onder rechts naar het midden:

Gekocht op de veiling Raedt van Oldenbarneveldt, Amsterdam 1900.

WITTE (Emanuel de), geb. Alkmaar 1617, gest. Amsterdam 1692. Leerling van Evert van Aelst te Delft, werkzaam van 1642 tot 1649 te Delft en sedert 1650 te Amsterdam.

2697. Gothische Kerk van binnen; doorzicht uit den koor-omgang in den zuidelijken beuk; op den voorgrond een geopend graf waarbij een doodgraver sprekend met een heer; op den achtergrond ramen met geschilderd glas. De schilder heeft hier de Oude en de Nieuwe kerk te Amsterdam gecombineerd; hij heeft zich gedacht in de Nieuwe Kerk; alleen de kolommen van het koor en het schotwerk daarin zijn aan de Oude Kerk ontleend.
D. 122 × 104, fig.h. 20. Gekocht van A. Brondgeest 1843.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2698. Gothische Kerk van binnen; tegen een kolom een klein orgel; op den voorgrond een doodgraver.
E. 47,5 × 37, fig.h. 7, gem. in den linker benedenhoek:

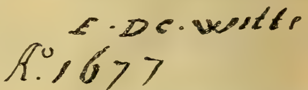

Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

2699. Het Koor der Nieuwe Kerk te Amsterdam, met het Praalgraf van de Ruyter.
D. 123,5 × 105, fig.h. 18, gem. rechts op voorgrond:

Geschilderd in 1683 op last van Baron Engel de Ruyter.
Behoort bij de verzameling de Ruyter, aangekocht in 1895.

WOLFERT (Jan Baptist), ged. Antwerpen 15 November 1625, gest. na 1656; werkzaam na 1647 te Haarlem.

2700. De Schalmeispeler; herder en herderin in een Italiaansch landschap; de muzikant is gezeten onder zware boomen.
D. 75 × 70, fig.h. 24, gem. op den voorgrond:

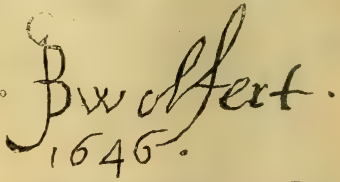

Geschenk van Dr. A. Bredius, 1889.

WOLFF (Benjamin), geb. Dessau 1759, gest. Amsterdam 15 Oct. 1825. Sedert 1814 Opzichter van 's Rijks Museum van Schilderijen. Zie op Titiaan, pag. 260.

WONDER (Pieter Christoffel), geb. Utrecht 10 Jan. 1780, gest. Amsterdam 12 Juli 1852. Werkzaam in Utrecht; van 1824—1831 te Londen. *E.*

2701. De Tijd, voorgesteld door Saturnus in knielende houding.
D. 124 × 107 lgr., gem. rechts op den voorgrond: *P. C. Wonder F. 1810.*
Legaat van den schilder 1853.

WOUTERSZ. (Johan), geb. Oudewater; als burger van Amsterdam ingeschreven 11 September 1542.

2702. Het Kantoor van den Rentmeester; twee mannen en een vrouw — deze met een knaapje op schoot — zijn aan een tafel gezeten, en met elkaar in drukke onderhandeling; figuren te halven lijve.
D. 76 × 107,5 lgr. gem. bovenaan links:

Verkooping J. H. Cremer, Amsterdam 1886.

2632. A. van der Werff.

2626. A. van der Werff.

2732. J. Wynants.

2719. Philips Wouwerman.

2720. Philips Wouwerman.

2697. E. de Witte.

WOUWERMAN (Jan), ged. Haarlem 30 Oct. 1629, aldaar begr. 1 Dec. 1666. Leerling van zijn vader Paulus Joosten Wouwerman en van zijn broeder Philips Wouwerman.

2703. **Het bonte Paard,** staande op een verhoogd terrein in een landschap, met een hut in de nabijheid; een boer geeft het te drinken.
E. 36 × 41,5, fig.h. 10,5, gem. links onder:
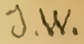
Gekocht auctie Frederik Muller & Co., 1900.

WOUWERMAN (Pieter), Holl. schilder, ged. Haarlem 13 Sept. 1623, begr. Amsterdam 9 Mei 1682. Navolger van zijn broeder Philips.

2704. **Bestorming van Coevorden in 1672.**
D. 65,5 × 80,5, fig.h. 9, gem. onder rechts:
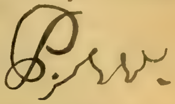
Nationaal Museum, 's Gravenhage 1808.

2705. **Jachtpartij;** nabij een grootsche poort is een aanzienlijk gezelschap, dat ter jacht zal uittrekken.
D. 66 × 80,5, fig.h. te paard 15, gem. op een steen op den grond links:

Verk. D. G. van der Burg van Kronenburg, Loenen 1824. Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

2706. **De Bezetting eener stad trekt langs Frederik Hendrik en zijn staf heen.** (Richting P. Wouwerman).
D. 138 × 201, fig.h. te paard 32. Gekocht in 1899.

WOUWERMAN (Philips), ged. Haarlem 24 Mei 1619, gest. aldaar 19 Mei 1668. Leerling van zijn vader Paulus Joosten Wouwerman, en wellicht ook van Pieter Cornelisz. Verbeecq; werkzaam te Haarlem.

2707. **Boerengevecht,** in een heuvelachtig landschap nabij boerenwoningen.
D. 66 × 88, fig.h. 12, gem. onder links met monogram:
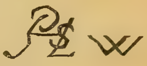
Verk. G. van der Pot, Rotterdam, 1808.

2708. **Overwinning der Boeren;** boeren, houden executie over door hen overrompelde krijgslieden.
D. 61 × 78, fig.h. 12, gem. links beneden:
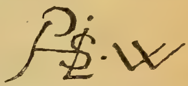
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

2709. **Legerkamp;** nabij tenten, rustend of zich vermakend krijgsvolk; een geharnast ruiter en een trompetter te paard.
E. 37 × 42, fig.h. te paard 14,5, gem. links beneden:

J. de Visscher sc., G. Texier sc., W. Unger sc. was 1792 bij J. B. P. Lebrun te Parijs.
Gek. te Amsterdam 1856. Legaat L. Dupper Wz. 1870.

2710. **De slaande Schimmel;** het paard bereden door een heer, slaat achteruit, waardoor een vrouw met een mand appelen omver wordt geworpen; in de omgeving nog andere ruiters en figuren.
E. 37 × 49, fig.h. 9, gem. onder links:
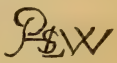
Verk. Mevrouw Boreel, Amsterdam 1814.

2711. **Landschap;** op een heuvel aan een rivier staat een boerenhuis met een seinpaal.
E. 23,5 × 28,5, fig.h. 2, gem. onder links:
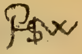
Nat. Museum 's Gravenhage 1808.

2712. **Hertenjacht**; een hert, door een gezelschap opgejaagd, wordt aan den oever van een stroom door honden gegrepen en onder het bereik van een jager gebracht.
K. 28 × 34, fig.h. te paard 4, gem. in den linker benedenhoek:
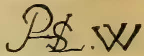
Verkoopingen Jacob de Wit, Antwerpen 1741; Mevr. Lormier, 's Gravenhage 1763 en Nic. Nieuwhof, 's Gravenhage 1777. Kabinet van Heteren, 1809.

2713. **De Rijschool**; een manege nabij een buitenplaats; op den voorgrond een heer op een schimmel gezeten; een vrouw met een kind op den arm ontwijkt een achteruitloopend paard.
D. 48 × 62, fig.h. 9, gem. in den rechter benedenhoek:
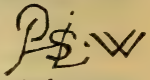
Herkomst als No. 2712.

2714. **De Reigerjacht**; een jachtgezelschap, bestaande uit heeren en dames te paard, in een landschap dat een ruim dal vertoont; aan een meer ligt een stad.
K. 26 × 30, fig.h. te paard 4, gem. onder rechts:
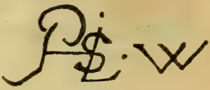
Dunker sc. Verkoopingen: Choiseul Parijs, 1772, F. de Conti, Parijs, 1779, Tolozan Parijs, 1801 en G. van der Pot, Rotterdam, 1808.

2715. **De Hoefsmid**; in een hoefsmidswerkplaats in een bergachtig landschap wordt een paard beslagen; daarbij nog eenige paarden die van een vrachtwagen zijn afgespannen.
D. 62 × 55, dierh. 9, gem. in den rechter benedenhoek:
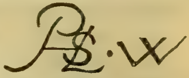
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808.

2716. **Het Paardenwed**; nabij stadswallen, doet een ruiter, het paard waarop hij gezeten is, drinken aan een breede rivier, terwijl hij nog een schimmel aan den toom houdt; in de omgeving nog andere figuren en paarden.
E. 34 × 41, fig.h. te paard 11, gem. in den linker benedenhoek:
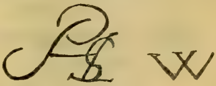
Nationaal Museum 's Gravenhage, 1808.

2717. **Het Paardenwed**; op den voorgrond spoelen vrouwen goed aan een rivier en leiden ruiters hun paarden naar het wed.
E. 46 × 64. fig.h. te paard 9, gem. in den rechter benedenh.:
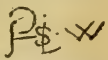
Verkoopingen: Calonne, Parijs 1788; B. West, Parijs 1820; J. Baschard, Parijs 1826 en T. Bonnemaison, Parijs 1827. Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam 1885.

2718. **Het Kamp**; ruiters en paarden nabij tenten waarvan vlaggen waaien, verderop eenige bagagewagens.
E. 42 × 49, fig.h. 10. Gek. van A. Brondgeest, 1834. Herkomst als No. 2717.

2719. **Landschap**, met een rivier waarover boomen hellen, die op een zandheuvel staan; langs den heuvelweg een hut en verschillende figuren.
D. 62 × 80, fig.h. 6, gem. in den linker benedenhoek:
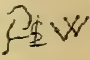
Verk. Duchesse de Berry, Londen 1837. Herk. als No. 2717.

2720. **Het witte Paard**, staande op een heuvel nabij een afgeknotten boom en door een knaap bij den toom gehouden.
E. 43,5 × 38, dierh. 12, gem. op den voorgrond:
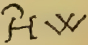
Verk. Dirk Versteegh, Nov. 1823 te Amsterdam.
Coll. W. F. van Lennep te Amsterdam. Verk. Messchert van Vollenhoven, Amsterdam 1892. Verkregen door hulp van de Vereeniging Rembrandt, 1894.

WTTENBROECK (Moses van), geb. omstreeks 1590, gest. 's Gravenhage 1648. *E.*

2721. **Pan en Syrinx,** in een Arcadisch landschap met zware boompartij.
E. 59 × 51, fig.h. 12,5, gem. op den voorgrond rechts:

Verk. J. Hollender, Brussel 1888.

WTTEWAEL (Joachim), geb. Utrecht 1566, gest. aldaar 13 Aug. 1638. Leerling van zijn vader Anthonie Wttewael en van Joos de Beer.

2722. **De Evangelist Marcus;** borstbeeld.
D. 68 × 50 lgr., gem. links:
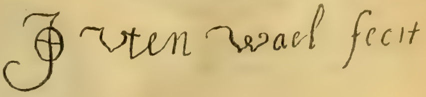
Tegenhanger van volgend No.
Gekocht in 1897.

2723. **De Evangelist Lucas;** borstbeeld.
D. 68 × 50 lgr. Tegenhanger van vorig nommer. Gekocht in 1897.

2724. **De Ontmoeting van David en Abigail;** boschgezicht met talrijke figuren.
D. 99 × 131, fig.h. 39, gem. onderaan rechts ANo 1597 en:
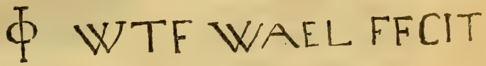
Gekocht in 1885.

2725. **De Verkondiging aan de Herders.**
D. 170 × 136, hfdh. 9, gem. onderaan bij het midden:
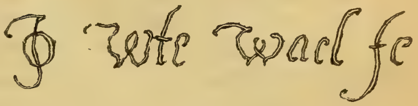
Gekocht op een auctie van Fr. Muller & Co., 1899.

WULFRAET (Mathijs), geb. 1 Jan. 1648, gest. Amsterdam 1727. Leerling van Arent Diepraem. Werkzaam te Amsterdam en tijdelijk te Frankfort.

2726. **Familiegroep;** portretstuk van een heer en dame bij een tafel met een Turksch kleed gedekt.
D. 63 × 53, hfdh. 6, gem. bovenaan in het midden:
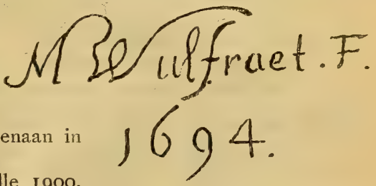

Legaat J. H. Schellwald te Zwolle 1900.

WYCK (Thomas), geb. Beverwijk vermoedelijk 1616, begr. Haarlem 19 Aug. 1677. Woonde reeds vóór 1642 te Haarlem. *E.*

2727. **De Alchimist,** gezeten aan een lessenaar; een knaap reikt hem een aarden pot toe.
E. 44 × 38,5, fig.h. jongen 12, gem. in het midden onderaan:
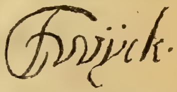
Verk. D. G. van der Burg van Kronenburg, 1824.
Loenen 1824. Kabinet J. Rombouts 1850.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

2728. **Boerenbinnenhuis,** waarin een vrouw zit te spinnen; naast haar een kind, dat, in een kinderstoel gezeten, met een hond speelt.
E. 37 × 35, fig.h. zitt. 15, gem. onder links:

Gekocht van J. van Ravenzwaay, Hilversum 1829.

2729. Levantijnsche Haven; kooplieden hebben hun waar onder een hooge poort uitgestald.
D. 72,5 × 59,5, fig.h. 12, gem. links op een kist:
Afkomstig uit de verzameling van Winter te Amsterdam.
Legaat van Mevrouw Insinger—geb. van Loon, 1903.

WYCKERSLOOT (Jan van), in 1658 Overman en in 1670 Deken van het schilders-college te Utrecht.

2730. Vrouwenportret, met familiewapen.
E. 68 × 57 lgr., gem. boven rechts:
Verk. M. van Galen Amsterdam 1888.

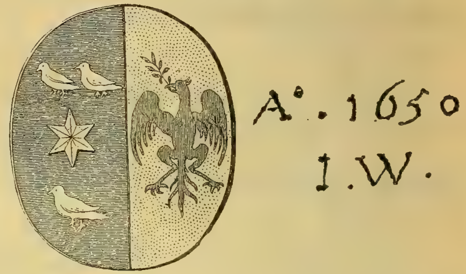

2731. Allegorische Voorstelling; eenige personen spelen kaart op een wieg, waarin een gekroond volwassen man de zuigeling voorstelt.
D. 98 × 121, hfdh. 22. Veiling Roos Amst. 3 Sept. 1886, als van J. van Wijckersloot Ao. 1672. Geschenk van Prof. J. J. van Toorenenbergen 1882.

WYNANTS (Jan), geb. Haarlem omstreeks 1625, gest. waarschijnlijk te Amsterdam na 18 Aug. 1682. Werkzaam tot omstreeks 1660 te Haarlem. Na dien tijd te Amsterdam.

2732. De Boerenwoning, met den voorgevel op den voorgrond, uitkomend tegen dicht geboomte.
E. 30 × 37, fig.h. 4, gem. in den voorgrond en het midden:
A. C. Kramer Nzn., lith. W. Unger sc.
Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809.

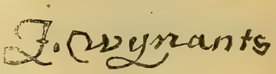

2733. Landschap; heuvelachtige boschstreek met langs een begroeid duintje enkele figuren en een ruiter die zijn paard uit een beek doet drinken. Figuren van Joh. Lingelbach.
E. 23,5 × 30,5, fig.h. te paard 3,5, gem. onder rechts:
Verk. J. de Vos, 1833.
Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

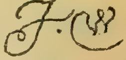

2734. Bergachtig Landschap; op den voorgrond rijdt een ruiter langs een zandheuvel. Figuren van Adr. v. d. Velde.
D. 23,5 × 29,5, fig.h. 3, gem. onder rechts:
Verk. Jhr. J. Goll van Frankenstein, Amst. 1833.
Kabinet J. Rombouts, 1850. Legaat L. Dupper Wz., 1870.

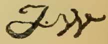

2735. Landschap met Vee; op den voorgrond langs een zandheuvel een breede landweg, waarover koeien en schapen gedreven worden.
E. 26,5 × 34,5, dierh. 4, gem. onder rechts:
Verk. Dr. G. H. Trochel, Amsterdam 1801.
Nationaal Museum, 1808.

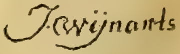

WYLLEMS of WILLEMS (Winolt) uit Rinsumageest vestigde zich in 1604 te Leeuwarden.

2731a. Portret van een jongeling, staande met den hoed in de hand. Bij hem een tafel met een veelkleurig kleed.

E. 42 × 32,5, figh. 34, gem. op den voet van de tafel:

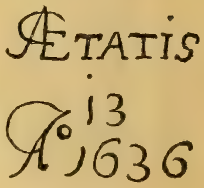

Aangekocht door tusschenkomst der Vereeniging Rembrandt in 1904.

2736. **Landschap;** een heuvelachtige streek met een hoogte ter linkerzijde; een heining en een paar boomen meer naar het midden; op den voorgrond jagers met honden.
D. 67 × 63, fig.h. 9,5, gem. onder links:
Verz. v. d. Hoop. In bruikl. v. Amst. 1885.

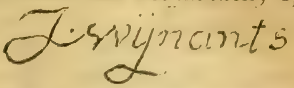

2737. **Duinlandschap met Jagers,** in het verschiet een buitenplaats. Figuren van Adriaen van de Velde.
D. 37 × 34, fig.h. 4, gem. onder rechts:
Kabinet van Heteren, 1809.

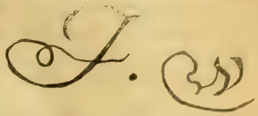

2738. **Landschap;** over een weg, die langs een met boomen begroeide rotsmassa loopt, rijdt een man op een muilezel.
D. 29 × 36, fig.h. 5, gem. onder rechts:
Gekocht met volgend No. op eene veiling te Amsterdam 1836. Verz. van der Hoop.
In bruikleen van Amsterdam, 1885.

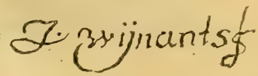

2739. **Landschap;** op den voorgrond een met bies begroeide poel; langs een zandheuvel met eikeboomen en geveld hout, loopt een weg, waarop figuren.
D. 29,5 × 35, fig.h. 3,5, gem. onder rechts:
Gekocht met vorig No. op een veiling te Amsterdam 1836.

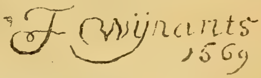

Verz. van der Hoop. In bruikleen van Amsterdam, 1885.

WYNANTS en LINGELBACH. Zie op Lingelbach. Nos. 1476 en 2733.

WIJSMULLER (Jan Hendrik), geb. 1855 Amsterd. Werkz. aldaar. *E.*

2740. **Oud Amsterdam;** wetering in den omtrek van de Baarsjes.
D. 60 × 100, gem. onder rechts: *J. H. Wijsmuller.*
Geschenk van de Erven van den heer A. J. Potter te Amsterdam, 1901.

ZAGANELLI DA COTIGNOLA (Bernardino), geb. Cotignola tusschen 1450 en 1460, werkzaam te Ravenna tot omstreeks 1510; onder den invloed van Rondinelli, navolger van Giovanni Bellini.

2741. **Christus door de Heilige Vrouwen beweend;** Johannes en Joseph van Arimathea zien toe; vele ruiters nemen langs den berg Golgotha den terugweg naar Jeruzalem aan; rechts het geopende graf.
Populierenhout 69 × 62,5, fig.h. 35. Verk. Graaf Rasponi, Amsterdam, 1883.

ZEEMAN, (Reinier Nooms genaamd). Zie op Nooms pag. 195.

ZIEM (Felix), geb. Beaume 25 Febr. 1821, werkzaam te Parijs.

2742. **Moorsche Roeiers;** in den achtergrond Constantinopel.
D. 67 × 138, fig.h. 19, gem. rechts: *Ziem.*
Geschenk van Mevr. de douairière R. Baron van Lynden, geb. Baronnesse van Pallandt, 1900.

ZIESENIS (Johann Georg), geb. Kopenhagen 1716, gest. in Hannover in 1777; 1768 ingeschreven als lid der Schildersconfrerie te 's Gravenhage waar hij voor het hof werkte.

2743. **Willem V,** Prins van Oranje.
D. 92 × 71, lgr. Uit het magazijn van het Kon. Kab. v. Schilderijen.

2744. Willem V, Prins van Oranje.
D. 144 × 104 lgr. Herkomst als No. 2743.

2745. Dezelfde, in harnas. Kniestuk.
D. 113 × 91 lgr. Herkomst als No. 2743. In het Nederlandsch Museum

ZWAERDECROON (Bernardus), geb. Utrecht 1617, gest. aldaar 16 Oct. 1654.

2746. François Leydecker, Burgemeester van Tholen.
E. 75 × 60 lgr., gem. van onderen rechts:

Geschenk van Jhr. Mr. J. H. F. K. van Swinderen, 1884.

2747. Digna de Maets; echtgenoote van den voorgaande.
E. 75 × 60 lgr., gem. links:

Herkomst als No. 2746.

MINIATUREN

ANONYMEN.

Huis van Oranje-Nassau.

2748. Philips Willem, Prins van Oranje, (1554—1618).
Cart. O. 3,7 × 3,1 Uit het Mauritshuis.

2749. Amalia van Solms (1602—1675).
Cart. O. 4,7 × 3,8, in achthoekige kristallen kast waaraan een blauw geëmailleerde ring. Aan de achterzijde: *Allegorie op haar overlijden.*
Herkomst als No. 2748.

2750. Willem II, (1626—1650) Stadhouder, in zwart harnas en met blauw ordelint.
Cart. O. 3,8 × 2,3. Herkomst als No. 2748.

2751. Willem III (1650—1702), als jongeling, met blauw zijden ordelint.
Cart. O. 2,4 × 2. Herkomst als No. 2748.

2752. Hendrik Casimir II (1657—1696), Stadhouder van Friesland, in harnas.
Cart. O. 5,1 × 4. Herkomst als No. 2748.

2753. Johan Willem Friso (1687—1711), stadhouder van Friesland in harnas met hermelijnen mantel.
Ivoor O. 8,5 × 5,8. Herkomst als No. 2748.

2754. Dezelfde, in harnas met hermelijnen mantel.
Cart. 4,7 × 3,7. Herkomst als No. 2748.

2755. Willem IV (1711—1751), Stadhouder; in harnas.
Ivoor O. 5 × 4. Herkomst als No. 2748.

2756. Dezelfde ; in harnas.
Ivoor O. 5 × 4. Herkomst als No. 2748.

2757. Dezelfde ; in harnas.
Ivoor O. 2,1 × 1,8. Herkomst als No. 2748.

2758. Anna van Brunswijk, Koninklijke Prinses van Engeland (1709—1759), gemalin van Prins Willem IV.
Ivoor O. 4 × 3,6. Herkomst als No. 2748.

2759. Prins Willem IV (?). Kinderportretje met ordelint.
Cart. O. 4 × 3. Herkomst als No. 2748.

2760. Augusta Maria Carolina (?), Prinses van Oranje (1743—1787) dochter van Prins Willem IV.
Ivoor O. 2,8 × 2,45. In gouden kast met parelen omzet waarboven een strik met parelen. Van achteren op perkament geschilderd en geborduurd een monumentje waarop een C. Herkomst als No. 2748.

2761. Willem V (1748—1806), Stadhouder.
Ivoor O. 4,4 × 3,5. In gouden kast waarvan de rand de vorm heeft van een Kouseband en waarop gegraveerd: *Honi soit qui mal y pense.* Herkomst als No. 2748.

2762. Dezelfde.
Ivoor O. 3,2 × 2,6. Herkomst als No. 2748.

2763. Frederica Sophia Wilhelmina, Prinses van Pruisen (1747—1837), gemalin van Prins Willem V; in zittende houding.
Ivoor 5,2 × 7,5. Herkomst als No. 2748.

2764. Dezelfde, als jonge vrouw; kniestuk.
Ivoor 11 × 7,2. Herkomst als No. 2748.

2765. Frederica Louisa Wilhelmina (1770—1819), Prinses van Oranje, dochter van Prins Willem V (later gehuwd met Karel George van Brunswijk); als kind zittende op een kussen.
Ivoor rond midd. 6,5. Herkomst als No. 2748.

2766. Dezelfde; als kind.
Ivoor. O. 2,2 × 1,9. Herkomst als No. 2748.

2767. Willem Frederik, (1772—1843) (later Koning Willem I); als kind.
Ivoor O. 2,2 × 1,8, Herkomst als No. 2748.

2768. Willem George Frederik, (1774—1799) zoon van Willem V, als kind.
Ivoor O. 2,2 × 1,8.

2769. Dezelfde; in uniform.
Ivoor 3 × 1,8. Als versiersel van een vingerring. Aangekocht.

2770. Koning Willem II, (1792—1849); in generaals uniform.
Ivoor O. 5,2 × 4. Gekocht in 1901.

Engeland.

2771. Eduard VI Koning van Engeland (1537—1553); als klein kind van 2 à 3 jaar.
Cart. O. 4,8 × 3,6. In zilveren kast. Uit het Mauritshuis.

2772. Dezelfde, iets ouder.
Cart. O. 4,6 × 3,6, in zilveren kast. Herkomst als No. 2771.

2773. Dezelfde, omstreeks 10 jaar oud.
Cart. O. 4,9 × 3,6, in zilveren kast. Herkomst als No. 2771.

2774. Maria Stuart (?) Koningin van Schotland (1542—1587); op jeugdigen leeftijd met gepluimde barret.
Cart. O. 4,9 × 4, in zilveren kast. Herkomst als No. 2771.

2775. Dezelfde, met zwart kapje; in zilveren kast.
Cart. rond diam. 3,7. Herkomst als No. 2771.

2776. Hendrik Stuart, Lord Darnley (1546—1567), gemaal van Koningin Maria Stuart.
Cart. O. 5,2 × 4.1. In zilveren kast. Herkomst als No. 2771.

2777. **Karel II Koning van Engeland,** (1630—1685) als kind.
Cart. O. 3 × 2.6, in gouden kast. Herkomst als No. 2771.

2778. **Dezelfde,** als jongeling in zwart harnas.
Cart. O. 5,1 × 4,3, in blauw geëmailleerde gouden kast. Herk. als No. 2771.

2779. **Vorstin met hermelijnen mantel,** vermoedelijk eene Engelsche Prinses.
Ivoor O. 2,5 × 2, in gouden kast met beugels, geëmailleerd in blauw en kleuren. Herkomst als No. 2771.

2780. **George Prins van Denemarken,** gemaal van Koningin Anna van Engeland; aan de keerzijde het portret zijner gemalin (beide nog jong).
Ivoor O. 2,8 × 2,4. Herkomst als No. 2771.

2781. **Anna Koningin van Engeland;** geheel als vorig nommer.
Ivoor O. 2,8 × 2,4, in gouden kast. Herkomst als No. 2771.

2782. **Dezelfde;** geheel als vorig No.
Herkomst als No. 2771.

2783. **Frederik Lodewijk Prins van Wales** (1707—1751), zoon van George II.
Cart. O. 7,5 × 5,7. Herkomst als No. 2771.

2784. **George III Koning van Engeland** (1738—1820).
Ivoor rond midd. 2,5. In bruin geschilderd en gevat in breeden blauw geëmailleerden rand met de spreuk: *Long live the King.* Herk. als No. 2771.

2785. **Dochter van George III Koning van Engeland (?).**
Ivoor O. 2,35 × 2. Herkomst als No. 2771.

2786. **Dochter van George III Koning van Engeland (?).**
Ivoor O. 2,35 × 2. Herkomst als 2771.

Frankrijk.

2787. **Louise van Savoye,** hertogin van Angoulême (1476—1532), Moeder van Frans I, met opschrift: LOVISE DVCHESSE DENGOVLESME.
Perkament 8,1 × 6,5. Uit het Mauritshuis.

2788. **Hendrik II Koning van Frankrijk** (1518—1559). Copie uit de 18e eeuw.
Cart. O. 8,8 × 7,4. Herkomst als No. 2787.

2789. **Hendrik I van Lotharingen,** Hertog van Guise, bijgenaamd „le Balafré" (1550—1588).
Cart. O. 6 × 4,8, in zilveren kast. Herkomst als No. 2787.

2790. **Lodewijk XVI Koning van Frankrijk** (1754—1793).
Ivoor rond midd. 7,4. Herkomst als No. 2787.

2791. **Don Juan van Oostenrijk,** (1547—1578), Landvoogd der Nederlanden.
Cart. O. 4,8 × 3,5. In zilveren kast. Uit het Mauritshuis.

2792. **Frans I Keizer van Oostenrijk** (1768—1835).
Ivoor O. 3,5 × 2,9. Herkomst als No. 2791.

2793. **Alexander I Keizer van Rusland** (1777—1825).
Ivoor 7,4 × 4,5. Herkomst als No. 2791.

2794. Christine Koningin van Zweden (1626—1689).
Cart. O. 4,5 × 3,6. De kast geëmailleerd met bloemen en versierd met een gekroond monogram.

2795. Christiaan V Koning van Denemarken (1646—1699).
Ivoor O. 2,5 × 2. In gouden kast. Uit het Mauritshuis.

2796. Don Louis de Haro (?) (1598—1661). Minister en gunsteling van Philips IV van Spanje.
Ivoor 4,4 × 3,7. Uit het Mauritshuis.

2797. Mansportret, uit den tijd van Karel I (Engelsche school).
Cart. O. 8,6 × 7, gouden kast met ring. Herkomst als No. 2796.

2798. Marie, Marquise de Sévigné, (1626—1696) (Fransche school).
Cart. O. 3,1 × 2,7. Herkomst als No. 2796.

2799. Francoise d'Aubigné Marquise de Maintenon (?) (1635—1719) (Fransche school).
Cart. O. 4,7 × 3,9 cM., in zilveren kast. Herkomst als No. 2796.

2800. Hortense Mancini Duchesse de Mazarin (1639—1715) (Fransche school).
Perkament O. 3,5 × 2,85. Herkomst als No. 2796.

2801. Mansportret, in harnas, met de orde van den Heiligen Geest en blauwen mantel met hermelijn afgezet. Begin 18e eeuw.
Cart. O. 2,1 × 1,7. Herkomst als No. 2796.

2802. Mansportret, in harnas, uit omstreeks 1700.
Cart. O. 2,5 × 2,2, in georneerde kast.
Geschenk van den heer H. A. G. E. van Kempen te Amsterdam.

2803. Pieter van Bleiswijk (?), Raadpensionaris 1772—1787.
Cart. O. 3,7 × 3. Uit het Mauritshuis.

2804. Jan Bernd Bicker (1746—1812).
Ivoor O. 5 × 4,5. Legaat Bicker 1881. In bruikleen van Amsterdam 1881.

2805. Catharina Six (1752—1792), echtgenoote van den voorgaande.
Ivoor O. 5 × 4,5. Herkomst als No. 2804.

2806. Portret van eene jonge Vrouw, uit den tijd van Lodewijk XV. (Fransche School).
Ivoor O. 5,8 × 4,8. Uit het Mauritshuis.

2807. Jonge vrouw, einde 18e eeuw.
Ivoor rond Midd. 6,4. Herkomst als No. 2806.

2808. Vorstin met ster op de borst. Laatste helft der 18e eeuw. (Schets).
Ivoor O. 6,2 × 5,4. Herkomst als No. 2806.

2809. Portret van eene jonge Vrouw, in rijk gewaad met zwart masker in de hand. Wellicht eene tooneelspeelster. Einde 18e eeuw.
Ivoor O. 9,2 × 7,7. Herkomst als No. 2806.

2810. Portret van een bejaard Man, met oranjebandelier, vermoedelijk van de orde van den Zwarten Adelaar van Pruisen. Einde 18e eeuw.
Cart. O. 4,5 × 3,8. Herkomst als No. 2806.

2811. Portret van een Oostenrijksch Officier. Einde 18e eeuw.
Cart. O. 4,9 × 3,9. Uit de collectie Baron van Brakell.

2812. J. C. de Brunett, Consul-Generaal van Rusland te Amsterdam, omstreeks 1850.
Ivoor 9,5 × 8,3. Geschenk van Mevr. Herper—Völcker, 1902.

2813. Maria als Koningin des Hemels, met het Kind Jezus op den schoot, zittende op de maansikkel.
Ivoor O. 16,6 × 12,3. Uit het Mauritshuis.

2814. Studiekop van een Grijsaard met roode muts. 18^e^ eeuw.
Ivoor, rond midd. 6. Herkomst als No. 2813.

2815. Hertenjacht. 18^e^ Eeuw.
O. I. inkt op Cart. 4,7 × 6,4. Herkomst als No. 2813.

2816. Een Krijgsman op het punt Vrouw en Kinderen te verlaten. Midden 18^e^ eeuw, in grauw.
Perkament 7,2 × 5,2. Herkomst als No. 2813.

2817. Studiekop van een Grijsaard. 18e eeuw.
Perkament O. 6,9 × 4,9. Herkomst als No. 2813.

2818. Studiekop van een Grijsaard. 18e eeuw.
Perkament O. 6,4 × 5. Herkomst als No. 2813.

ARLAUD (Benjamin), broeder van Jean Antoine en Benedict Arlaud uit Genève afkomstig en werkzaam te Londen en te Parijs.

2819. Christiaan V Koning van Denemarken (?), zwager van Koningin Anna van Engeland.
Carton O. 5,8 × 4,6. Van achteren gemerkt:

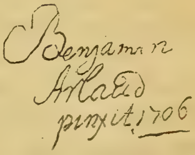

Uit het Mauritshuis.

ASHVILLE (Edmund), Engelsch miniatuurschilder uit het midden der 17e Eeuw. Leerling van H. Pooley Wright.

2820. Wilmot Lord Rochester (?).
Cart. O. 8,6 × 7. In gouden kast. Uit het Mauritshuis.

BLARENBERGHE (Henri Désiré van), geb. 1734 Rijssel, gest. Parijs 1812.

2821. De Vier Jaargetijden. Vier landschappen gestoffeerd met vele figuren, de meesten in rijke kleederdracht.
Elk tafereel E. 21 × 28, fig.h. 3 à 4.
Gemerkt zijn de Zomer in den linker benedenhoek:

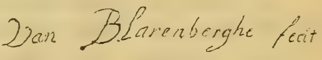

de Herfst, rechts op het terrein:

en de Winter, in den rechter benedenhoek:

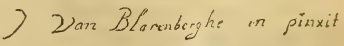

De vier paneelen zijn in ééne lijst gevat. Uit het Kon. Kabinet van Zeldzaamheden.

COOPER (Alexander), Engelsch miniatuurschilder. Werkzaam o. a. te Amsterdam (waarschijnlijk ook te 's Gravenhage) en in Zweden, waar hij hofschilder van Koningin Christina werd, gest. aldaar. Leerling van zijn oom John Hoskins. Zie pag. 315.

2822. Jacobus II Koning van Engeland (1633—1701), als jongeling.
Cart. O. 6,2 × 5,1, in zilver vergulden kast. Uit het Mauritshuis.

2823. Dezelfde (?) iets ouder; in harnas.
Cart. O. 7 × 5,8. In blauw geëmailleerde kast met monogram gevormd door *L.* en *D.* Herkomst als No. 2822.

COOPER (Samuel), geb. Londen 1609, gest. aldaar 5 Mei 1672, leerling met zijn ouderen broeder Alexander van John Hoskins. Was geruimen tijd werkzaam in Frankrijk en Holland.

2824. Damesportret, uit den tijd van Karel I.
Cart. O. 6,8 × 5,55, gem.:
In gouden kast met translucide email. Uit het Mauritshuis.

2825. Edelman, uit den tijd van Karel I.
Cart. O. 5,6 × 4,6. Herkomst als No. 2824.

2826. Karel II Koning van Engeland (1630—1685), in den ouderdom van 35 jaren; in Koninklijk ornaat.
Cart. O. 17,2 × 13,4, gem.:
In rijk georneerden gouden filigrain rand. Herk. als No. 2824.

2827. Damesportret, uit den tijd van Karel II.
Cart. O. 6,8 × 5,7, gem.:
In gouden kast. Herkomst als No. 2824.

CROSSE (Laurence), Engelsch miniatuurschilder, gest. 1724 in hoogen ouderdom. Het meerendeel van zijn werk is gedagteekend van 1683—1690.

2828. Willem III Koning van Engeland, in koninklijk ornaat.
Cart. O. 9,6 × 7,3, in gouden kast met ring en lint. Uit het Mauritshuis.

DESGRANGES (David). Zie Granges (des).

DU CHATEL ($\mathrm{M^{elle}}$).

2829. Amalia van Nassau, geb. Prinses van Anhalt Dessau.
Cart. O. 5,5 × 4,2, achterop staat: *Amélie, Princesse de Nassau, née Princesse D'Anhalt facit par* $\mathit{M^{lle}}$ *du Chatel à Bruxelles 16?9.*
Uit het Mauritshuis.

FLATMAN (Thomas), geb. Londen 1633, gest. aldaar 1688. Was ook dichter.

2830. Frederik Hendrik Prins van Oranje Nassau. Toegeschreven. Naar Mich. J. Miereveld.
Cart. O. 4,8 × 3,9. Onduidelijk gemerkt. Uit het Mauritshuis.

2831. Willem II Prins van Oranje Nassau, in zwart harnas. Toegeschreven. Naar Gerard Honthorst.
Cart. O. 4,6 × 4,15. Herkomst als No. 2830.

FOCK (Hermanus), geb. Amsterdam 1 Nov. 1766, gest. 1822. Werkzaam te Amsterdam en te Franeker. *E.*

2832. De Schilder zelf, te halven lijve, met hoed op.
Ivoor, rond, midd. 8,8. Uit het Rijks Prentenkabinet, 1903.

GRANGES (David des). Leerling van Peter Oliver (zie pag. 317), kwam vermoedelijk uit Zwitserland in Engeland en werd in Schotland miniatuurschilder van Karel II.

2833. Henriëtte Maria Stuart, gemalin van Willem II.
Cart. O. 4,5 × 3,9, in gouden filigrain lijstje. Uit het Mauritshuis.

2834 Albertina Agnes van Nassau, (1634—1687), dochter van Frederik Hendrik, gemalin van Willem Frederik, stadhouder van Friesland.
Cart. O. 4,7 × 3,7, in gouden filigrain lijst. Herkomst als No. 2833.

HAAG of **HOOG (G.),** werkzaam in het midden der 18e eeuw.

2835. **Willem IV Prins van Oranje,** in harnas.
Ivoor O. 4,7 × 3,8, gemerkt:
Uit het Mauritshuis.

2836. **Ferdinand,** Hertog van Brunswijk — Luneburg, Pruisisch veldmaarschalk.
Ivoor O. 5,3 × 4,6, gem.:
Herkomst als No. 2835.

HILLIARD (Nicholas), geb. Exeter (?) 1547, gest. Londen 6 Jan. 1619. Was miniatuurschilder, goudsmid en juwelier van Koningin Elisabeth en van Jacobus I. Nam Holbeins werk tot voorbeeld.

2837. **Elisabeth Koningin van Engeland** (1533—1558); in rijk gewaad.
Cart. O. 4 × 3,2. In zilveren kast. Uit het Mauritshuis.

2838. **Elisabeth Koningin van Engeland,** in fantasie-costuum.
Cart. O. 5,3 × 4,1. In zilveren kast. Herkomst als No. 2837.

2839. **Dame in rijk gewaad,** uit den tijd van Koningin Elisabeth.
Cart. 5,2 × 4,5. Herkomst als No. 2837.

2840. **Lady Hunston?** Portret van eene bejaarde dame.
Cart. rond midd. 4,5 met randschrift:
In zilveren kast. Herkomst als No. 2837.

HOADLEY (Peter). Engelsch miniatuurschilder, zoon van de schilderes Sara Curtis, die gehuwd was met Dr. Hoadly, Bisschop van Winchester. Stierf jong, op reis in de buurt van Hoorn.

2841. **Willem III, Koning van Engeland en zijne gemalin Maria Stuart.** (Toegeschr. door Dr. G. C. Williamson).
Cart. O. 6,1 × 5,2, gem.:
In zilververgulden lijst. Uit het Mauritshuis.

HOSKINS (John). Engelsch miniatuurschilder, gest. Londen 22 Febr. 1664. Leermeester van Alexander en Samuel Cooper.

2842. **Henriëtte Maria van Frankrijk** (1609—1669). Gemalin van Karel I, Koning van Engeland.
Cart. rond. midd. 17,8, gem. rechts:
In geëmailleerden rand als in een wit en paars ineengestrengeld lint, koperen kast. Uit het Mauritshuis.

2843. **Dezelfde.**
Cart. O. 6,2 × 5,3, gem.:
In blauw geëmailleerde kast. Herkomst als No. 2842.

2844. **Karel I Koning van Engeland** (1600—1649).
Cart. O. 8 × 6,4, gem.:
In gouden kast. Herkomst als 2842.

2845 **Elisabeth van Engeland** (1596—1662), zuster van Karel I, Gemalin van Frederik V, Keurvorst van de Palts.
Cart. O. 6,2 × 5,1, gem.:
In gouden kast. Herkomst als No. 2842.

2846. **Maria van Engeland** (1631—1660) dochter van Karel I, gemalin van Prins Willem II; als kind.
Perkament O. 5,8 × 4,9. In gouden kast. Herkomst als No. 2842.

2847. Jacobus II Koning van Engeland (1633—1701), als kind. (Toegeschreven).
Cart. O. 4,5 × 3,4. In gouden kast, geribd met email translucide.
Herkomst als No. 2842.

LAMPRECHT (P.)

2848. Frederica Sophia Wilhelmina van Pruisen (1747—1820), gemalin van Willem V; in profiel met hoog kapsel.
Ivoor O. 7,7 × 6,2, gem.: *P. Lamprecht ad vivum pinxit.*
Herkomst als No. 2842.

LE SAGE (P.), Fransch miniatuurschilder. Betaalt 27 Maart 1763 zijn meestergeld aan de Haagsche Confrerie; werkzaam te Amsterdam en in 1776 nog te 's Gravenhage.

2849. Familiegroep van Prins Willem V met zijne Gemalin en drie Kinderen, Frederike Louise, Willem Frederik en Willem George Frederik; ten voeten uit.
Ivoor 16,2 × 11,6, gem.:
Uit het Mauritshuis.

MICHELIN (Jean), wellicht dezelfde die geb. is Langres 1623, gest. Londen 1 Maart 1696.

2850. Georg Wilhelm Hertog tot Brunswijk en Luneburg (1624—1705), veldheer in Keizerlijken dienst in de oorlogen tegen Lodewijk XIV.
Cart. O. 4,2 × 3,7 gem. aan de achterzijde: *Michelin fecit 1674.*
Uit het Mauritshuis.

MONOGRAMMISTEN.

2851. Karel II, Koning van Engeland als jonkman, in kuras.
Cart. O. 4,6 × 3,9, in gouden kast gem.:
Uit het Mauritshuis.

2852. Militair (?) uit het begin der 19e Eeuw, met de orde van de Unie.
Ivoor O. 9 × 7, gem.:
Aan de achterzijde een opdracht van J. Dommering aan A. Belle.
Collectie Baron van Brakell.

2853. Oude vrouw zoogenaamd Rembrandt's moeder; copie naar de schilderij van Rembrandt in het kasteel Windsor, bekend als portret van Countess Desmond. 18e eeuw.
Ivoor 11,9 × 9, gem.:
Uit het Mauritshuis.

2854. Madonna in biddende Houding. Vermoedelijk 1774.
Ivoor 11 × 9, gem.:
Herkomst als No. 2853.

MUSSARD (R.)

2855. Prins Willem V, als kind van 3 jaar.
Cart. 5,8 × 7,7, achterop staat: *R. Mussard pinxit agè de 3 ans e-demi dans l'année 1751.* Uit het Mauritshuis.

2856. Dezelfde, als kind.
Cart. 5,3 × 7,1. Herkomst als No. 2855.

2857. Augusta Maria Carolina Prinses van Oranje (1743—1787), dochter van Willem IV, als kind.
Cart. 5,6 × 7,5 door *R. Mussard.* Herkomst als No. 2855.

MINIATUREN.

2861. Isaac Oliver?

2866. Peter Oliver.

2842. John Hoskins.

2860. Isaac Oliver.

2837. Nicholas Hilliard.

2826. Samuel Cooper.

BOSTON

2844. John Hoskins.

2828. Laurence Crosse.

2858. **Frederica Sophia Wilhelmina van Pruisen,** (1747—1820) gemalin van Prins Willem V op 21 jarigen leeftijd.
Cart. O. 3,3 × 2,7, gem. van achteren:
Herkomst als No. 2855.

OLIVER (Isaac), geb. 1556 of 1557 begr. Londen 2 Oct. 1617, leerling van Nicholas Hilliard.

2859. **Robert Devereux Earl of Essex** (1567—1601), Gouverneur van Ierland.
Cart. O. 5 × 4, in vergulden kast. Uit het Mauritshuis.

2860. **Arabella Stuart,** (—1615), dochter van Karel van Lennox broeder van Lord Darnley.
Cart. O. 7 × 5,6, gem.:
In gouden lijst. Herkomst als No. 2859.

2861. **Jacobus I Koning van Engeland,** (1566—1625). (Toegeschr.)
Cart. hartvormig 5,2 × 4,7, in zilveren kast. Herkomst als No. 2859.

OLIVER (Peter), geb. omstreeks 1594, begr. 22 Dec. 1647 te Londen. Leerling van zijn vader Isaac Oliver.

2862. **Karel I Koning van Engeland,** op 21-jarigen leeftijd.
Cart. O. 5,5 × 4,4. In gouden filigrain rand, gem.:
Uit het Mauritshuis.

2863. **George Villiers Duke of Buckingham,** (1592—1628). In Romeinsch costuum.
Cart. O. 5,1 × 4,1, in gouden kast. Een gelijk portret, gemerkt met het monogram van den schilder, is in de verzameling van H. M. de Koningin. Herkomst als No. 2862.

2864. **Edelman,** uit den tijd van Jacobus I. In Romeinsch costuum.
Cart. O. 5,1 × 4,1, in zilveren kast. Herkomst als No. 2862.

2865. **Frederik V Keurvorst van de Palts** (1596—1632), Koning van Bohemen.
Cart. O. 5,2 × 4,1, gemerkt:
In gouden kast. Herkomst als No. 2862.

2866. **Hendrik Frederik Prins van Wales** (1594—1612), oudste zoon van Koning Jacob I. (Toegeschreven).
Cart. O. 5,5 × 4,1. In geëmailleerd gouden kast. Herkomst als No. 2862.

2867. **François Duquesnoy** (1594—1643/6) beeldhouwer bijgenaamd il Flammingo. Naar Anth. van Dyck vermoedelijk door Peter Oliver.
Ivoor O. 7,8 × 6,02. Aan de achterzijde staat met potlood: *paintet by Oliver 1613*. Herkomst als No. 2862.

PHAFF.

2868. **Frederika Sophia Wilhelmina van Pruisen,** gemalin van Willem V.
Ivoor O. 10,6 × 7,8 gem.:
Herkomst als No. 2862.

2869. **De Historie,** allegorie.
Ivoor 20,5 × 14,5, gem.: *Phaff fec.* Van de tentoonstelling in 1809?

PLOETZ (Heinrich), geb. in Holstein 1748, gest. Kopenhagen 1810; leerling van A. Marsinke te Genève, en

HORNEMAN (Christian), geb. Kopenhagen 1766, gest. na 1821, leerling van de Academie zijner geboortestad.

2870. Willem George Frederik, zoon van Willem V; O. I. Inkt, met potlood opgewerkt.
Perkament 9,3 × 7,7, gem.: *Pilotz et Horneman.* Uit het Mauritshuis.

RAMELLI (Felice), kanunnik van S. Giovanni di Laterano te Rome, geb. Asti 1666, gest. Rome 1740. Leerling van den miniatuurschilder Dionysius Rho.

2871. Jozef en Potiphar's Vrouw.
Ivoor 19,5 × 15,2. Aan de achterzijde staat: *Opera Singularissima del famoso Padre Abate Ramelli fatto nel L'anno 1725.*
Naar Carolus Cignani, J. Frey sc. Uit het Mauritshuis.

RICHTER (Christiaan), geb. omstreeks 1682 in Zweden, gest. 1732, vestigde zich 1702 te Londen.

2872. Anthonie van Dyck.
Ivoor O. 9,3 × 7,3, gem. aan de achterzijde: *C. Richter pinxit 1711.*
Naar Anthonie van Dyck. Uit het Mauritshuis.

SAINT LIGIÉ (de).

2873. Jonge Vrouw. Laatste helft der 18e eeuw.
Ivoor rond midd. 5,8, gem.: *d S^t ligié*
Uit het Mauritshuis.

SAVERY DE OUDE (Jacques), geb. Kortryk 1570 (?), gest. Amsterdam 1602. Leerling van Hans Bol; oudere broeder van Roelant Savery.

2874. Jephta's dochter, haren vader tegemoet tredende voor de poort eener stad, gelegen aan een meer tusschen hooge bergen.
E. 18,5 × 31, fig.h. 2, gem. in rechter bovenhoek: SAVERIS-158
Gek. veiling firma Roos & Co., Juni 1891.

SCHUYLENBURCH (Maria Machteld van), geb. van Sypesteyn, (1724—1774), gehuwd met Pieter van Schuylenburch en met David van Lennep.

2875. Willem IV van Oranje Nassau; in harnas.
Ivoor O. 7,7 × 5,9, van achteren staat: *Wilhelmus Carolus Henricus Friso Princeps Auriaci Nassovique Gubernator Summus Septem Unitarum Provinciarum. Delineatus est a M. M. Schuylenburch a Moermont Nata a Sypesteyn 17 $\frac{5}{20}$ 48.* Uit het Mauritshuis.

VANBLARENBERGHE, zie op Blarenberghe pag. 313.

EMAUX EN VERSCHILLENDE TECHNIEK.

EMAUX.

ANONYMEN.

2876. **Maria Stuart.** Gemalin van Prins Willem II.
Email op goud in cirkelvormig (midd. 2.5.) wit geëmailleerd medaillon in den vorm van een doos van boven met een geëmailleerden strik versierd en met een spiraalvormig ornement omgeven. Van binnen een gekroond viooltje in wolken waaronder: *J'aime un seul.*
Uit het Mauritshuis.

2877. **Willem III Koning van Engeland,** in harnas.
Em. goud O. 3,4 × 2,85. In gouden kast met ring en lint, waarachter gegraveerd: W*R. Herkomst als No. 2876.

2878. **Maria Stuart,** gemalin van den vorige.
Em. K. (?) O. 3,2 × 2,7. In vergulden kast. Herkomst als No. 2876.

2879. **Willem Frederik van Nassau,** Stadhouder van Friesland 1613—1664. In harnas met kanten kraag en veldheerstaf.
Em. Goud (?) in geëmaill. lijst. Langw. achtkant, zonder lijst 7 × 6,1 met lijst 9,9 × 9.

2880. **Anna van Brunswijk,** gemalin van Prins Willem IV.
Em. K. O. 7,6 × 6. Uit het Mauritshuis.

2881. **Dezelfde** in profiel.
Em. Goud (?) O. 4 × 3,3. Herkomst als No. 2880.

2882. **Frederika Sophia Wilhelmina van Pruisen (?)** gemalin van Prins Willem V.
Em. K. O. 3,9 × 3,2, in gouden rand. Herkomst als No. 2880.

2883. **Anna Koningin van Engeland (?)**
Em. K. O. 2,6 × 2,1. In gouden kast. Herkomst als No. 2880.

2884. **Frederik I Koning van Pruisen,** (?) (1657—1713.)
Em. K. O. 2,65 × 2,3. Herkomst als No. 2880.

2885. **Georg III Koning van Engeland.**
Em. K. O. 5,5 × 4,8. Herkomst als No. 2880.

2886. **Maria van Brunswijk** (1723—1772), gemalin van Frederik. Landgraaf van Hessen Cassel, dochter van George II.
Em. K. O. 3,5 × 3,05. Achter op staat: ....*Ldgr. de H. Cassel, fille de George II. Roi de la gr. Br. agé de 48 ans 1770.* Herkomst als No. 2880.

2887. Vrouwenportret, 1662.
Em. K. O. 4,2 × 3,6, aan de achterzijde in email een monogram gevormd door *L* en *D* dooreen, omgeven door lauwertakken en een Engelsche Vorstenkroon. Herkomst als No. 2880.

2888. Mansportret met harnas. Midden der 17e eeuw.
Em. K. O. 2,65 × 2,2. Herkomst als No. 2880.

2889. Mansportret met harnas. 2atste helft der 17e eeuw.
Em. K. O. 3 × 2,4. In gouden kast. Herkomst als No. 2880.

2890. Cornelis Ploos van Amstel Jac. Cornelisz. (1726—1798).
Em. K. O. 4,2 × 3,5. Op een papier aan de binnenzijde van de zilveren kast: *Dit is het Portrait van Corns Ploos van Amstel geb. 4 January 1726 te Weesp.* Geschenk van Jhr. J. en Jhr. J. A. G. Ploos van Amstel aan het Kon. Oudh. Genootschap, waarvan in bruikleen.

2891. George II Koning van Engeland (1683—1760).
Em. K. O. 8,9 × 7,15. Battersea reproductie eener gravure.
Uit de collectie Baron van Brakell.

2892. Prins Karel Eduard Stuart, de jonge pretendent op den Engelsch-Schotschen troon als vrouw vermomd.
Em. K. O. 9,5 × 7. Battersea reproductie van eene gravure.
Herkomst als vorig No.

BOIT (Charles), Franschman geb. in Stockholm, gest. te Londen (?) 1726. De eerste emailwerker die den titel van „Enameller of the Crown" voerde.

2893. Anna Koningin van Engeland (1664—1714).
Em. K. O. 4,8 × 3,7, van achteren gemerkt: *C. Boit Pinx.* In koperen kast. Uit het Mauritshuis.

LIOTARD (Jean Etienne) (1702—1789). Zie over hem pag. 324.

2894. Keizerin Maria Theresia.
Em. K. 62 × 51, lgr. Aan de achterzijde staat: *Marie Therese Impératrice, Reine de Hongrie et de Bohème peinte par Liotard de Genève à Lion 1747.*

PETITOT (Jean), geb. Genève 12 Juli 1607 van Fransche ouders, gest. aldaar 1691. Leerling van Anthonie van Dyck te Londen; werkzaam aan de hoven van Engeland en Frankrijk. Jacques Bordier werkte met hem samen.

2895. Lodewijk XIV, in verguld harnas. (Toegeschreven).
Em. K. O. 2,2 × 2. Uit het Mauritshuis.

2896. Lodewijk Dauphin van Frankrijk, zoon van Lodewijk XIV met het kruis van de orde van den H. Geest.
Em. K. O. 2,7 × 2,3. Herkomst als No. 2895.

2897. John Churchill Lord Marlborough (1650—1722).
Em. K. (?) O. 2,5 × 2,2, in zilver-verguld georneerd lijstje.
Herkomst als No. 2895.

2898. Mansportret, uit de laatste helft der 17e eeuw. Toegeschreven.
Em. K. O. 3,15 × 2,8. Uit de collectie Baron van Brakell.

2899. Mansportret, uit de laatste helft der 17e eeuw. Toegeschreven.
Em. K. O. 3,1 × 2,75. Herkomst als No. 2898.

2900. Mansportret, uit de laatste helft der 17e eeuw. Toegeschreven.
Em. K. O. 3,25 × 2,8. Herkomst als No. 2898.

TOUTIN (Henri), geb. Chateaudun werkzaam te Parijs 1ste helft der 17e eeuw. Hij wordt beschouwd als de uitvinder van een nieuwe methode van emailschilderen die algemeen nagevolgd werd.

2901. Karel I Koning van Engeland, met het ordelint van den kouseband.
Em. K. O. 6,5 × 5,5, in georneerden vergulden en geëmaill. rand, met den rand gemeten; gem.: Uit het Mauritshuis.

2902. Frederik Hendrik Prins van Oranje, in harnas met ordelint van den Kouseband.
Em. Goud 4,3 × 3,4. Herkomst als No. 2901.

VERSCHILLENDE TECHNIEK.

2903. Maurits Prins van Oranje. Borstbeeld, met harnas en sjerp.
Gravure op ivoor. O. 7 × 5,5.
Afkomstig uit de verzameling in het Trippenhuis.

2904. Johan de Witt (1625—1672). Raadpensionaris van Holland.
Gravure op ivoor. O. 6,9 × 5,5. Herkomst als No. 2903.

2905. Maurits Prins van Oranje.
O. met lijst 3,3 × 2,9, zonder lijst 2,2 × 1,9. Camée wit op paars. Met randschrift: MAVRITVS. PR. AVR, Co. NASS. CAT. MARC. VER. ET. VLIS. Æ 34. In gouden kast met à jour gewerkten rand, de bloemen geëmailleerd. Uit het Mauritshuis.

2906. Willem V Prins van Oranje; met ordelint.
Basrelief medaillon van porcelein. O. 2,6 × 1,9. In gouden lijstje. Herkomst als No. 2905.

2907. Dezelfde; met het lint en de ster van de orde van den Kouseband.
O. 8,6 × 6,8. Wedgwood aardewerk, het relief wit op licht roodpaarschen grond. In ebbenlijst met ivoor ingelegd. Herkomst als No. 2905.

2908. Frederica Sophia Wilhelmina van Pruisen, Gemalin van den voorgaande.
O. 8,6 × 6,8. Wedgwood aardewerk. Pendant van voorgaand No. Herkomst als No. 2905.

2909. Willem V Prins van Oranje; met ordelint van den Kouseband.
O. 5,6 × 4,7. Silhouette op ivoor in ivoren lijst achter glas. Herkomst als No. 2905.

2910. Willem Frederik; later Koning Willem I.
O. 6 × 4,3. Silhouette op papier. Herkomst als No. 2905.

2911. Frederica Louisa Wilhelmina van Oranje; als kind.
O. 6 × 4,2. Silhouette op papier. Herkomst als No. 2905.

2912. Alexander I (1777—1825), in profiel.
Rond diameter 7. Zilver compositie tusschen kristal gegoten. Door Andrieu: Fabriek „à l'escalier de cristal à Paris"

2913. Gualterus Boudaen (1637—1684), Predikant te Amsterdam. Gravure in zwarte kunst door C. Hellemans naar N. Maes; afdruk op satijn.
48,5 × 40. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters 1875.

Schilderingen met olieverf en goud tegen glas, (zoogenaamd Peinture sous verre).

ANONYMUS.

2914. Mansportret. Een man staande bij een tafel en steunende op een boek.

Rond middell. 9 hfd.h. 2. Zijn wapen in den achtergrond, gemerkt: *159....* Gekocht in 1896.

CORNELISZ. VAN OOSTSANEN (Jacob).

2915. Drieluik uit het begin der XVIe Eeuw.

Middenpaneel. Het Heilig Avondmaal, in vergulden architectuurrand in Gothischen stijl.

Linkerdeur. Adriana Oem, abdis van Terlee of Leeuwenhorst, geknield en beschermd door Sint Jacob. Op een schild de wapens van Oem, Wijngaerden en Roon.

Rechterdeur. Een priester geknield beschermd door Maria Magdalena. Op een wapenschild zijn huismerk.

De buitenzijden der deuren vertoonen het wapen van Oem en het merk van den priester. (In de manier van Jacob Cornelisz.).

Glas middenpaneel met lijst 45,2 × 39,2 fig.h.
Glas zijpaneelen met lijst 45,2 × 19,1 fig.h.
Afkomstig uit de verz. Dr. A. v. d. Willigen Pz. te Haarlem. Aangekocht veiling Spitzer te Parijs in 1893.

LEYDEN (Lucas van).

2916. Salome met het hoofd van Johannes den Dooper. Herodes is aan een feestdisch gezeten. Het tooneel der onthoofding, in den rechter bovenhoek afgebeeld.

Copie naar de prent van Lucas van Leyden met kleine wijzigingen.

Glas 27 × 14 fig.h. Aangekocht, Amsterdam 1895.

PASTELS EN OMLIJSTE TEEKENINGEN.

ANONYMEN.

2917. **Andries Bicker.** Copie naar B. van der Helst (Zie No. 1139).
Past. papier 52 × 41 lgr. Legaat Bicker 1881.
In bruikleen van Amsterdam, 1881.

2918. **Catharina Gansneb** gen. **Tengnagel,** echtgenoote van den voorgaande. Copie naar het origineel van 1642 door B. van der Helst in het Museum te Dresden.
Past. papier 52 × 41. Herkomst als No. 2917.

2919. **Jan Arnold Zoutman.** Zie Nos. 741 en 1114.
Past. papier 53 × 42. Geschenk van Jhr. Mr. Victor de Stuers, 1887.

2920. **Anna Geertruida Frederika van Rappard,** echtgenoote van Mr. Eduard Sanderson.
Past. papier 40 × 33,5 hfdh. 12. Geschenk uit de nalatenschap van Mevr. de Douairière van Pallandt geb. Fraser 1892.

2921. **Willem Parker.**
Past. papier 42,5 × 32,5, hfdh. 10. Behoort tot de verzameling de Ruyter, aangekocht in 1895. (In Magazijn).

2922. **Lieven Jacobsz. de Huybert, zijne vrouw Catharina Imansdr en drie dochters;** met familiewapens.
Papier O.-I. inkt, van later tijd naar de vleugels eener triptiek uit het midden der 16e eeuw, weleer in de St. Lievens-Munster te Zierikzee. 42 × 36. Legaat Jhr. Mr. Jacob de Witte van Citters, 1875.

2923. **Jan Bernd Bicker** (1746—1812).
Waterverfteekening papier O. 27 × 10,5, hfdh. 6.
Legaat Bicker 1881. In bruikleen van Amsterdam, 1881.

2924. **Jhr. Mr. M. L. de Witte van Citters,** 1781.
Krijtteekening met kleur op papier, rond midd. 17,5, hfdh. 9. Legaat A. A. des Tombe, 1903.

2925. **A. C. Baron Snouckaert van Schauburg.** Schenker der Verzameling Militaire Uniformen in 's Rijks-Museum.
Past. papier O. 55 × 40 lgr. Geschenk van den Gep. Ritm. W. A. P. F. S. van Exter, 1895.

DAIWAILLE (Jean Augustin), Zie over hem pag. 79.

2926. **De schilder zelf.**
Past. papier 38,5 × 31, hfdh. 12,5. Geschenk van den Heer W. Roelofs, 1894.

LA FARGUE VAN NIEUWLAND, Zie over hem pag. 154.

2927. **Vier en twintig afbeeldingen van hofbeambten,** bedienden en lijfwachten van den Erfprins Stadhouder Willem V.
Teekeningen in kleuren. Figh. 31. Afgebeeld zijn: Kamerheer, Edelman, Hoffourier, Kamerdienaar, Lakei, Page, twee Mooren, Jager, Valkenier, Looper, Voorrijder, Koetsier, Koetsier in wintertenue, Luit.-Generaal, Colonel van den Garde du Corps, Sous-Brigadier van den Garde du Corps, Garde du Corps, Officier der Cent-Suisses, Cent-Suisse, Pijper en Tamboer der Cent-Suisses, twee Helbaardiers. In het Nederlandsch Museum.

LIOTARD (Jean Etienne), geb. Genève 22 Dec. 1702, gest. aldaar 12 Juni 1789. Leerling van Jean Baptiste Marsé te Parijs. Bezocht Italië, Constantinopel, Weenen, Engeland en Nederland. *E.*

2928. **Mej. Lavergne** of **„De Schoone Lezeres",** nicht van den schilder.
Past. papier 52 × 42, hfdh. 10,5, gem. rechts:

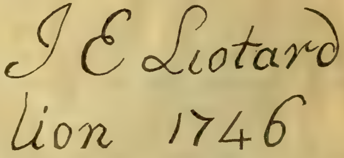

Achterop staat: *Mad^elle Lavergne de Lion peint par Liotard.* Paullé, Ravenet en Mc. Ardell sc. Herhaling, minder volledig, in het Museum te Dresden. Legaat Mej. M. A. Liotard, 1873.

2929. **Keizerin Maria Theresia** (1717—1780). Geschilderd in 1762.
Past. papier 47 × 39 lgr. Achterop staat: *Marie Therese d'Autriche, Impératrice reine d'Hongrie & de Bohême, peinte d'apres nature par Liotard.* Herhaling, meer volledig, in het Museum Rath te Genève. Herk. als No. 2928.

2930. **Keizer Joseph II** (1741—1790). Schetsteekening.
Blauw papier 66 × 48, hfdh. 21. Achterop staat: *Joseph II Empereur des Romains, Roi d' Hongrie et de Bohème, fils ainé de Marie Thérese et de François 2 en 1776-7.* Esquisse d'apres nature par J. Et. Liotard. Liotard sc. Geschenk van Mevr. Tilanus, geb. Liotard 1885.

2931. **Maximiliaan,** Aartshertog van Oostenrijk, Keurvorst van Keulen (1756—1801), Schetsteekening. Tegenh. van vorig nummer.
Blauw papier 68 × 50, hfdh. 22. Achterop staat: *Maximilien d'Autriche, Coadjuteur de Treves, Cologne & Munster &., 3e fils de Marie Thérèse & François D. de Lorraine, Empereur en 1776-7.* Esquisse d'apres nature par J. Et. Liotard. Herkomst als No. 2930.

2932. **Lodewijk van Bourbon,** Dauphin van Frankrijk (1729—1765).
Past. papier 60 × 49 lgr. Legaat van Mej. M. A. Liotard, 1873.

2933. **Graaf Francesco Algarotti** (1712—1764), letterkundige uit Venetië, vertoefde lang aan het hof van Frederik den Groote.
Past. papier 41 × 31,5 hfdh. 12,5. Achterop staat: *Le Comte Algarotti; peint par Liotard.* Eene herhaling in het Keizerl. Slot te Berlijn. R. Morghen sc. Herkomst als No. 2932.

2934. **Marie Joséphine van Saksen, Dauphine van Frankrijk (?).**
Past. papier 40 × 31, hfdh. 13. Herkomst als No. 2932.

2935. **Sir William Ponsonby** later **Lord Besborough,** vriend en reisgenoot van den schilder.
Past. papier 62 × 48 lgr. Achterop staat: *Milord Besborough ami de & peint par Liotard.* R. Morghen sc. Herhaling bij den Hertog van Portland, Welbeck Abbey, Ollerton. Herkomst als No. 2932.

PASTELS.

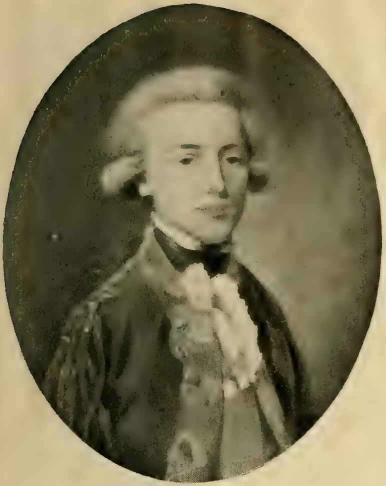

2958. J. F. A. Tischbein.

2959. J. F. A. Tischbein.

2928. J. E. Liotard.

2941. J. E. Liotard.

2936. Hendrik Bicker (1722—1783); zie No. 292.
Past. papier 55 × 41 lgr. Leg. Bicker,. 1881.
In bruikleen van Amsterdam 1881.

2937. Claire Madeleine Dedel (1727—1778), echtgenoote van den voorgaande; zie No. 293.
Past. papier 55 × 51 lgr., gem.:
Herkomst als No. 2936.

2938. De Heer Boere, koopman te Genua.
Past. papier 61 × 48 hfdh. 11, gem. links: *par Liotard 1746.* Achterop staat: *M. Boere, negociant à Gênes, né et décèdè à Genève, peint par J. E. Liotard en 1746.* Legaat van Mej. M. A. Liotard, 1873.

par Liotard 1756

2939. Mevrouw Boere, echtgenoote van den voorgaande.
Past. papier 61 × 48, hfdh. 11, gem. links: *par J. E. Liotard, 1746.* Achterop staat: *Madame Boere Epouse du négociant de Gênes décédée à Genève, peint par J. Et. Liotard en 1746.* Herkomst als No. 2938.

2940. Mevrouw Congnard, geb. Batailhy of „**la Dame aux Dentelles**", grootmoeder van des schilders echtgenoote.
Past. papier 55 × 45 lgr. Achterop staat: *Mad. Cognard aieule de Marie Fargues épouse de Jean Etienne Liotard qui l'a peinte en 1757.*
Herkomst als No. 2938.

2941. Mary Gunning, Countess of Coventry, in Turksch costuum, gezeten op een divan. Ten voeten uit.
Past. papier 100 × 75, hfdh. 10. Herkomst als No. 2938.

2942. Countess of Marlborough, een bloempotje in de hand houdende.
Past. papier 44 × 37, hfdh. 13. Achterop staat: *La Duchesse de Marlborough dans sa jeunesse par Liotard.* Herkomst als No. 2938.

2943. Maurits van Saksen (1696—1750), Maarschalk in Franschen dienst.
Past. papier 64,5 × 55, hfdh. 13. Achterop staat: *Le maréchal de Saxe A. inhumé à Strasbourg d'apres nature par Liotard.*
Marcenay de Ghuy sc. Herhaling in het Museum te Dresden. Herk. als No. 2938.

2944. Mevrouw Tyrrell, echtgenoote van den Engelschen Consul te Constantinopel.
Past. pap. 39 × 30, hfdh. 13. Achterop staat: *Mad. Tyrell Epouse du Consul Anglais née à Constantinople peint par Liotard.* Herkomst als No. 2938.

2945. Slapende Nymph.
Past. papier 30 × 40, hfdh. 4. Achterop staat: *d'apres le Titien par Liotard.*
Geschenk van Mevr. Tilanus geb. Liotard, 1885.

2946. De Drie Gratiën; naar de antieke groep in het Paleis Borghese te Rome.
Past. papier 48 × 43, fig.h. 47. Legaat Mej. M. A. Liotard, 1873.

2947. Apollo en Daphne.
Past. papier 64 × 50, fig.h. 45. Achterop staat: *Apollon et Daphné d'apres le groupe Antique du Palais Borghese par Liotard.* Geschenk van Mevr. Tilanus geb. Liotard 1885.

2948. Romeinsche Straatjongen.
Past. papier 42 × 33, hfdh. 15. Legaat Mej. M. A. Liotard, 1873.

2949. Landschap in de Omstreken van Genève, met het portret van den schilder.
Past. papier 45 × 58, hfdh. 6,5. Achterop staat: *Vue de Genève du Cabinet peinte par Liotard.* Herkomst als No. 2948.

2950. Landschap met koeien, naar Paulus Potter. Liotard voegde er eene herderin aan toe.

Past. papier 36 × 45, fig.h. 14. Achterop staat: *d'apres Potter par Liotard.* Herkomst als No. 2949.

ORLEY (Barend van), geb. Brussel omstreeks 1492, gest. aldaar 6 Jan. 1542. Leerling van zijn vader Valentyn, doch voornamelijk ontwikkeld onder invloed der Italianen.

2951. Cartons voor de glasschildering, uitgevoerd door Gerrit Boels, en in 1541 geschonken aan de St. Bavokerk te Haarlem door Joris van Egmond, bisschop van Utrecht.

Ze stellen den bisschop voor geknield voor de Heilige Drievuldigheid; de Heilige Martinus zijn schutspatroon, staat achter hem een aalmoes gevende aan een bedelaar. Waterverf op papier, wgr. 1280 × 573, hfdh. 29. In bruikleen van Kerkvoogden der Ned. Herv. Kerk te Haarlem.

REIMER (Carel Frederik), geb. Koningsbergen in 1768. Was in dienst van de Oost-Indische Compagnie als soldaat, daarna als vaandrig; werd gezworen landmeter te Colombo. Komt op de monsterrol van 1773 voor als chirurgijn. Na 1783 ingenieur te Batavia, komt daar nog in 1792 als zoodanig voor. Hij vervaardigde vele kaarten. *E.*

2952. Audientie verleend door den Gouverneur van Ceylon Mr. Iman Willem Falck (1765—1785) **aan het Gezantschap van den Koning van Candy te Colombo in 1772.**

Teekening in kleuren 28 × 43, gem.: na het Leven geteekent en geschildert door C. F. Reimer, chirurgijn. Reimer sc. Gekocht te Londen 1876.

2953. De groote Pagoden te Chalenbron of Chillambaram, op de kust van Choromandel, tusschen Negapatnam en Madras.

Teekening in kleuren 24 × 47. In het Nederlandsch Museum.

2954. Moorsche of Mahomedaansche Begraafplaatsen in Voor-Indië.

Teekening in kleuren 21 × 42,5. In het Nederlandsch Museum.

CARRIERA (Rosalba), geb. Venetië 7 Oct. 1675, gest. aldaar 15 April 1757. Leerling van Diamantini en van Ant. Balestra. Werkzaam in Venetië, Versailles en Weenen.

2955. Portret van eene jonge Vrouw (Toegeschreven).

Past. papier 44,5 × 37 lgr. Gek. auctie C. F. Roos & Co. 30 April 1900.

TISCHBEIN (Johann Friedrich August), geb. Maastricht 1750, gest. Heidelberg 1812. Zie over hem op pag. 260.

Serie van negen portretten van prinsen en prinsessen uit het huis van Oranje-Nassau.

Past. papier O. 60 × 50 ongeveer, lgr. Uit het Nationaal Museum te 's Gravenhage, 1808.

2956. Prins Willem V, (1748—1806).

Gem.: *Tischbein 1789.*

2957. Frederica Sophia Wilhelmina van Pruisen, (1747—1820) gemalin van den voorgaande.

2958. Willem Frederik Erfprins van Oranje, (1772—1843), later Koning Willem I.

Gem.: *Tischbein 1788.*

MARIS Jacob Hendrik).

2950A. **De Buitenkant te Amsterdam** met den Schreierstoren. Gezicht op de sluis met twee ophaalbruggen. Grijze bewolkte lucht. Repliek van No. 1519e.

Aquarel 19 × 33, gem. beneden rechts: *J. Maris 1875.* De nummers 2950A—2950G zijn in bruikleen afgestaan door den heer J. C. J. Drucker, 1904.

2950B. **Stadsgezicht.** In het midden een water waarin een tjalk en een vlot. Daarachter een steenen brug met drie bogen in de lengte gezien en in de verte huizen van de stad waarboven twee molens uitsteken. Omstreeks 1879.

Aquarel 22,5 × 32,5, gem. van o. r.: *J. Maris.* Herkomst als No. 2950A.

2950C. **De ploeg,** getrokken door een schimmel en bestuurd door een man met blauwen kiel, oploopend naar den gezichteinder langs welken een waterstrook schittert. Links eenige kale boompjes. Omstreeks 1880.

Aquarel 31 × 22, fig.h. 75, gem. van onderen rechts: *J. Maris.* Herkomst als No. 2950A.

2950D. **Stadsgezicht.** Een breede zandweg, oploopend van den voorgrond naar een brug met houten leuningen; daarachter ligt een groote stad. De rechterhelft der schilderij wordt ingenomen door een breede rivier, waarin, nabij den voorgrond, een tjalk. Hooge, met wolken dicht bezette hemel. Uit 1882.

Aquarel 60 × 81,5, fig.h. 4, gem. o. l.: *J. Maris.* Herkomst als No. 2950A.

2950E. **Molen bij Maanlicht.** Links een groep boomen waarboven de maan door de wolken breekt, bij het midden een vrijstaande lage molen, rechts water en in de verte enkele lantaarnlichten. Omstreeks 1882.

Aquarel 42,5 × 24, gem. van o. l.: *J. Maris.* Herkomst als No. 2950A.

2950F. **De Molen in de sneeuw,** staande in een wijd sneeuwlandschap dat paarsig blauw van tint afsteekt tegen een avondlucht nagloeiend van de zon die is ondergegaan. Omstreeks 1883.

Aquarel 16,5 × 32, gem. van o. r.: *J. Maris.* Herkomst als No. 2950A.

2950G. **De jonge Vioolspeler.** Een knaap, van terzijde gezien en gewend naar rechts, is, zittende op een rustbank, bezig zijn viool te stemmen. Op den voorgrond rechts, een stoel met muziekbladen. Uit 1888.

Aquarel 39 × 55,5, hfdh. 7,5, gem. o. l.: *J. Maris.* Herk. als No. 2950A.

2959. **Frederica Louisa Wilhelmina van Pruisen** (1774—1837), gemalin van Koning Willem I. Herhaling in het Mauritshuis.

2960. **Willem George Frederik Prins van Oranje-Nassau,** (1774—1799), Zoon van Prins Willem V.
Gem.: *Tischbein 1788.*

2961. **Frederica Louisa Wilhelmina Prinses van Oranje-Nassau,** (1770—1819), gemalin van Carel George August van Brunswijk-Luneburg, dochter van Prins Willem V.

2962. **Augusta Maria Carolina Prinses van Oranje-Nassau,** (1764—1802), gemalin van Christiaan van Nassau-Weilburg, dochter van Prins Willem IV.

2963. **Karel Christiaan Vorst van Nassau-Weilburg,** (1735—1788), gemaal van Augusta Maria Carolina Prinses van Oranje-Nassau.

2964. **Isabella von Kirchberg Vorstin van Nassau-Weilburg,** schoondochter van de beide vorigen.

TOZELLI (Francesco), werkzaam te Amsterdam omstreeks het einde der 18e eeuw.

2965. **De Schilder zelf.**
Past. pap. 61 × 48 lgr. gem.: *F. Tozelli F. A. 1794.*
Afkomstig van de maatschappij Felix Meritis, in bruikl. van Amsterdam, 1889.

2966. **Dirk Versteegh** (—1822), kunstbeschermer.
Past. pap. 30 × 24, hfdh. 9. Herkomst als No. 2965.

TROOST, (Cornelis). Zie over hem pag. 261.

2967. **Eerste Episode getiteld „de Geveinsde Droefheid" uit het Blijspel, „de Ontdekte Schijndeugd".**
P. 66 × 53,5, gem.: *C. Troost 1743.*
Geschenk van de familie van wijlen den Heer S. W. Josephus Jitta, 1897.

2968. **De Episode „de Bedrogen Gierigheid", uit het Blijspel „Hopman Ulrich".**
Pastel 62 × 50, gem.: *C. Troost 1745.* Herkomst als No. 2967.

VAILLANT (Bernard). Zie over hem pag. 264.

2969. **Michiel Adriaensz. de Ruyter.**
Teekening in zwart en wit krijt, 26 × 21, hfdh. 10, gem. rechts: *B. Vaillant f.*
Behoort bij de verzameling de Ruyter, verkregen in 1895.

2970. **Thomas Parker,** (1656—1737).
Pastel O. 41 × 32 lgr., gem. rechts in den achtergrond: *B. Vaillant f. 1695.*
Behoort bij de verzameling de Ruyter, aangekocht in 1895.

WAPENSCHILDERIJEN EN TEEKENINGEN.

ANONYMEN.

Laatste helft der XVe Eeuw.

2971. **Wapenbord van Eduard IV, Koning van Engeland, als Ridder van het Gulden Vlies, 1481.**
Olieverf E. 122 × 77,5. Hing in het koor der Sint Janskerk te 's Hertogenbosch, waar 1481 het Kapittel der Orde gehouden is.
Veiling Jhr. van den Bogaerde van Moergestel 1896.
In het Nederlandsch Museum.

2972. **Wapenbord van Jacob van Luxemburg, Heer van Fiennes als Ridder van het Gulden Vlies 1481.**
Olieverf E. 102 × 69,5. Herkomst als No. 2971.

1e helft der XVIIe Eeuw.

2973. **Wapens van Boudaen en Fourminois, 1623.**
Olieverf 24 × 36,5, gem. *1625*. Legaat Jhr. Mr. J. de Witte van Citters 1875.

2974. **Wapens van Courten en Del Prado, 1625.**
Olieverf E. 26 × 44, gem. *1625*. Herkomst als No. 2973.

2e helft der XVIIe Eeuw.

2975. **Wapens van Jacob Ploos van Amstel en Margarita Tol, 1683.**
Olieverf E. 52,5 × 43. Geschenk van Jhr. J. A. G. Ploos van Amstel aan het Kon. Oudheidk. Genootschap 1878.
Bruikleen van het Genootschap in 1885.

2976. **Wapens van Jacobus Lodhoff en Johanna Pierraert, 1684.**
Olieverf E. 52,5 × 43. Herkomst als No. 2976.

2977. **Kwartierstaat van Laurens Jacobsz. de Witte.**
Olieverf E. 35,5 × 31,5, gem.: *14 Maart 1636*.
Legaat Jhr. Mr. J. de Witte van Citters 1875.

2978. **Wapen van het geslacht van Citters** omstreeks 1700.
Teekening papier 33 × 25. Herkomst als No. 2977.

2979. **Wapen van het geslacht Verheye** omstreeks 1700.
Teekening papier 38 × 30. Herkomst als No. 2977.

2980. **Kwartierstaat van een lid van het geslacht Ockerse** omstreeks 1700.
Teekening papier 22 × 16,5. Herkomst als No, 2977.

2981. **Kwartierstaat van een lid van het geslacht van Gelre,** omstreeks 1700.
Teekening papier 22 × 16,5. Herkomst als No. 2977.

2982. **Kwartierstaat van het geslacht Stavenisse,** omstreeks 1700.
Teekening papier 22 × 16,5. Herkomst als No. 2977.

2983. **Kwartierstaat van een lid der familie de Witte,** omstr. 1700.
Teekening papier 22 × 16,5. Herkomst als No. 2977.

2984. **Kwartierstaat van een lid der familie de Witte,** omstr. 1700.
Teekening papier 22 × 16,5. Herkomst als No. 2977.

2985. **Kwartierstaat van een lid der familie de Witte,** omstr. 1700.
Teekening papier 22 × 16,5. Herkomst als No. 2977.

2986. **Wapen van het geslacht de Witte,** omstr. 1700.
Teekening papier 32 × 25. Herkomst als No. 2977.

ATTEVELD (J. van). Hollandsch wapenschilder, XVII[e] eeuw.

2987. **Wapens van Boudaen en Hoeufft,** met 16 kwartieren.
Teeken. op papier 30 × 23,5, gem.: *J. van Atteveld A° 1675.*
Legaat Jhr. Mr. J. de Witte van Citters, 1875.

BECX DE JONGE (J.), Hollandsch schilder uit het midden der 17[e] eeuw.

2988. **De gekoppelde Wapens der Oost-Indische Compagnie.**
E. 63 × 97, gem.:
In het Nederlandsch Museum (Marine-Afdeeling).

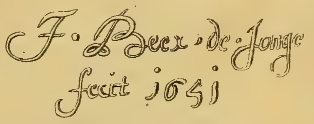

BROEN (G. de). Hollandsch wapenschilder, XVIII[e] Eeuw.

2989. **Zestien kwartieren der Kinderen van Jan van de Poll en van Margaretha Rendorp.**
Teekening Perkament 69 × 78. Geschenk van Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

2990. **Zestien kwartieren van Jan van de Poll.**
Teekening Perkament 75 × 70. Herkomst als No. 2989.

2991. **Zestien kwartieren van Margaretha Rendorp.**
Teekening Perkament 52 × 72. Herkomst als No. 2989.

LIJST VAN DE PORTRETTEN

IN DE

VERZAMELINGEN VOORKOMENDE.

No.

Aberson, Kolonel F. N. L. 1862
Aberson, Kapitein 1862
Acquet, Sabina Agneta d' 1489
Adami, J. 1436
Adolf van Nassau, 179, 963, 1981
Adolf van Nassau (1584—1608), 1993
Adriaan VI, Paus 140
Aeneae, H. 1434
Aerde, J. B. van 1437
Aerssen, Cornelis van 256, 1104
Aerssen, François van 2513
Alava, Generaal 1862
Albert van Nassau, 1995
Albertina Agnes van Oranje-Nassau, 1235, 2834
Albertus van Oostenrijk, 355
Albinus, Agnes Margaretha 2519
Albregt, Johannes Hermanus 2126
Alewijn, Clara 2133
Alewijn, Frederick Dircksz. 2130
Alewijn, Martinus 2132
Alexander I van Rusland, 2793, 2912
Alexander II van Rusland, 1899
Algarotti, Graaf Francesco 2933
Alva, Hertog van 432
Amalia van Anhalt-Dessau, 2829
Amalia van Solms, 929, 1235, 1239, 1240, 2749
Ampsing, Samuel 1044
Andriessen, Jurriaan 17
Anna van Engeland, 2781, 2782, 2883, 2893
Anna van Brunswijk, Gemalin van Willem IV, 284, 286, 2305, 2758, 2880, 2881

No.

Anna van Oostenrijk, 2068
Anraedt, Pieter van 363
Anslo, Gerrit 2128
Appelman, Jan 540
Appelman, Luitenant 1282
Apostool, Cornelis 1195
As, Pieter Jansz. van 302
Assendelft, Jacob Jan van 42
Aubigné, Françoise d' 2799
Aubremé, Generaal-Majoor d' 1862
August Wilhelm van Pruisen, 25
Augusta Maria Carolina Prinses van Oranje, 2760, 2857, 2962
Aylva, Frouck van 2360
Aylva, Hans Willem baron van 2359

Baardt, Petrus 1047
Baart, A. 1439
Backer, Cornelis 1731
Backer, Jacob 891
Backer, Jacob Jan de 1740
Badon, Joannes 2027
Bakhuysen, Ludolf 409
Balen, Matthys 1955
Baltus, Dirck 174
Baltus, Zuster van Dirck 175
Banchem, Frederik van 2117
Banckert, Adriaen 489, 490
Banning—Cocq, Frans 1136, 2016
Barbiers, Pieter Pietersz. 757, 1435, 1437
Barclay, John 1092
Bas, Agatha 2129
Bas, Albert 924
Bas, Claes 2129

	No.
Bas, Jacob Claesz.	1332
Bas, Dirck Jacobsz.	2129
Bas, Elisabeth Jacobsdr.	2023
Bas, Jacob Dircksz.	2129
Bas, Lysbeth	2129
Bas, Machteld	2129, 2288
Bas, Pieter	1283
Bas, L. de	2319
Bassen, Abraham Ernst van	540
Bassen, Pieter Ernst van	1827
Baudius, Dominicus	1033
Beaumont, Johan van	1701
Becker, Hendrick	828
Beeldsnijder, Mr. Jan	1319
Beelenkamp, Johanna Christina	675
Beet, G. D.	458
Bekker, Balthasar	1077
Becker, Jan	1936
Berckel, Mr. Engelbert van	280
Berkhout, Cornelia Teding van	1461, 1605
Beresteyn, Caecilia van	1590
Beresteyn, Paulus van	772, 1588
Bergen, Dirck van	1438
Bergen, Gerard van	2652
Bergh, Corn. van den	2656
Bergh, Tryntie ten	2351
Bernhard Hertog van Saksen-Weimar,	2224
Berntz, J. W.	1436
Bertius, Petrus	1034
Besemer, Adriaen	2648
Besborough, Lord	2935
Bethune, Syrius de	1599
Beuning, Jacob Jansz.	1878
Beuningen, Coenraad van	1727
Beuningen, Gerrit Dircksz. van	2291
Beuningen, Jan Claesz. van	362
Beverningk, Hieronymus van	403
Biben, J. G.	1436
Bicker, Agatha	1741
Bicker, Alida	2122
Bicker, Andries	1139, 1150, 2917
Bicker, Cornelis	239, 2117
Bicker, Gerard	1140, 1151
Bicker, Gerrit	160
Bicker, Hendrick (1615—1654)	2119
Bicker, Hendrick (1649—1718)	1691
Bicker, Hendrick (1722—1783)	292, 2936
Bicker, Hendrick (1777—1834)	1199
Bicker, Jacob	2121
Bicker, Jacoba	2340
Bicker, Dr. Jan Gerritsz.	235
Bicker, Jan Bernd	697, 2804, 2923
Bicker, Jacob Pietersz.	162
Bicker, Mr. Pieter	157
Bicker, Pieter Pietersz.	159
Bicker, Roelof	1134
Bicker, Wendela	2512
Bidloo, Goverd	1078, 1500
Bilderdijk, Mr. Willem	1194
Bisschop, Jan de	1876
Blaeu, Dr. Jan Willemsz.	1136
Blaeuw, Jan Michielsz.	1134, 1631
Blaeuw, Cornelis Michielsz.	1085
Blancardus, Nicolaus	915
Blanken Jr., Jan	758
Bleecker, Dr.	1434
Bleiswijk, Pieter van	2803
Block, Adriaen Maertensz.	83
Blon, Michiel le	860
Bochoven, Mr. Johan van	1111
Bokelman, C.	1897
Boelens, Alyda	161
Boelens, Henrick	1878
Boer, Cornelis de	1714
Boere, De heer	2938
Boere, Mevrouw	2939
Bogaerde, A. J. van den	2319
Bois, Mr. Adr. Du	1272
Bois, Ch. Du	1435
Bois, Hugo Du	1777
Boisot, Charles	58
Bol, Ferdinand	362, 539
Bonn, Andreas	1434, 1435, 1437
Bontemantel, Jacoba	234
Boom, Abram	1424
Borch, Gerard ter	568, 576
Borcht, Nicolaes van der	856
Borght, François van der	854
Borselen, Frank van	131
Bosch, Jan	1161
Bosch, Bern. de (1709—1786)	1945, 1965
Bosch, Bern. de (1742—1816)	1435, 1439
Bosch, Jeronimo de (1724)	2316
Bosch, Jeronimo de (1740—1811)	1435
Both, Pieter	306
Boudaen, Abraham	870
Boudaen, Gualterus	2913
Boudaen, Hieronymus Josephus	708
Boudaen Courten, Anna	1541
Boudaen Courten, Jan	252, 1738
Boudaen Courten, Pieter	1545
Boudaen Courten	1542
Boudinois, Jeremias	973
Bousquet, A.	1436
Boxhorn, Marcus Zuerius	1050
Bozer, F. de	1436
Braats, Mr. Hendrik	281

	No.
Bracht, Tieleman van	1959
Brahe, Otto	192
Brand, Jacob	395
Bray, Dirck de	614
Bray, Jan de	614
Brederode, Reinout III van	2192
Brederode, Mr. Theodorus van	2318
Bree, Mattheus Ignatius van	616
Brentano	1435
Brienen van Ramerus, van	1440
Broeke, R. J. v. d.	1484
Brog, William	2004
Bronckhorst, Hendrick van	2350
Bronkhorst, Hendrik van	2316
Broucke, Mattheus van den 1255,	2662
Brouwer, Hendrick	312
Bruggemeyer, W. J.	1436
Brunett, J. C. de	2812
Bruno, Hendrick	1058
Bruyn, Cornelis de	1355
Bruyn, Johannes de	1935
Buckingham, George Villiers hertog van	2863
Bueren, Jacoba Maria van 1707,	1845
Bunau, Rudolph van	143
Burch, Reyer van der	2344
Buren, Arent van	1488
Burgh, Albert Coenraetsz. 923,	2352
Burgh, Jan van der	2650
Burght, Maria van der	537
Bus, J. H.	1439
Buuren, Daniel van	2316
Buyn, A.	1436
Bijler, Agnes van	851
Calckoen, Gijsbrecht Matthijs	2018
Calkoen, Cornelis	2364
Callenburgh, Gerard	2578
Cambronne, Generaal	1862
Cammingha, Tiete van	58
Campbell, Kolonel	1862
Camper, Prof. Petrus	2013
Camphuijs, Johannes	319
Camphuijsen, Godefridus	678
Canneman, Elias	1867
Canisius, Petrus	165
Cants, Cornelia	1631
Capellen, Jhr. Theodorus Frederik van	740
Carel, Jan Jansz.	1881
Carolina van Oranje, Augusta Maria 2760, 2857,	2962
Carpentier, Pieter	310
Cartier, S. D.	1434
Cassier, Margarita	206
Casteleijn, Mattheus de	1948
Catharina II van Rusland,	360
Cats, Jacob 1584,	1585
Cats, Joris van	198
Celyns, Jan	1827
Centen, Gozen	2021
Centen, Gozewijn	1487
Ceters, Aernout van (1561-1634	156
Ceters, Aernout van (1633—1696)	1356
Ceters, Cornelis van	154
Ceters, Johan van	208
Ceters, Martijntje van	209
Chassé, David Hendrik baron	1864
Châtillon, Gaspard de	2006
Chevallier, Rodolphe le	1393
Christiaan V van Denemarken, 2795,	2819
Christina van Zweden	2794
Citters, Aernout van (1633—1696)	1356
Citters, Aernout van (1661—1718)	814
Citters, Anna van	815
Citters, Emerentia van	816
Citters, Johanna van	818
Citters, Josina Clara van 817,	2145
Citters, Magdalena van	290
Citters, Maria van	868
Citters, Jhr. Mr. M. L. de Witte van	2924
Ciprianus, Allardus	1500
Claerhout, Jacques van	58
Claessens, L. A.	1435
Clercq, Lucas de	1086
Clevering, Pieter	2318
Cloeck, Allart	1340
Cloeck, N.	1658
Cloes, Dirk	564
Cloon, Dirk van	324
Cock, Dirck Aertsz.	1631
Cocq, Frans Banning 1136,	2016
Codde, Anna	158
Codde, Grietje Pietersdr.	1333
Coehoorn, Menno baron van	1735
Coen, Jan Pietersz.	309
Coenerding, Mr. Jan	1500
Colborn, Kolonel	1862
Coligny, Gaspard de	1996
Colmannus, Johannes	1128
Commelin, Casparus (1636—1693)	1884
Commelin, Casparus (1667—1731)	2316
Commelin Jr., Casparus	2319
Commelin, Isaac	399
Commelin, Joannes	828
Compe, Jan ten	2014
Congnard gel Batailhy, Mevr.	2940
Constant Rebecque, J. V. baron de	1862
Conyn, Lucas	924

No.
Conyn, Lucas Pietersz. 399
Cooke, Maj. Generaal G. 1862
Cools, Joannes 1052
Coopmans, Sophia 1232
Coornhert, Dirck Volckertsz. 720
Corver, G. 127
Coster, Leonard 1936
Coulster, Joost van 2645
Courten, Guilliam 155
Courten, Magherita 1544
Courten, Pieter 212
Courten, Willem 207
Couwenhoven, Corn. van 2660
Covens, C. 1436
Coventry, Mary Gunning gravin 2941
Cras, C. 1434
Croock, Joris 828
Crul, Willem 739
Cruijs, Arnout van de 362
Cruijs, Claes Claesz. 430
Cruijwaghen, Familie Meebeeck 1349

Daiwaille, Jean Augustin 2926
Dalen, Steven van 171
Dammasz., Matelieff 1127
Dane, Jacob 2663
Daniels, Daniel Arbmann 1438
Darnley, Hendrik Stuart lord 2776
Decker, Jeremias de 1051
Dedel, Clara Magdalena 293, 2937
Dehaen, J. C. 1434
Deiman, Mr. A. J. 1436
Delff, Cornelis 771
Delff, Jacob Willemsz. 771
Delff, Rochus 771
Delff, Willem 771
Demmeltraadt, Clemens van 1671
Demmeltraadt, Hendrik van 759
Denys, Aeltje 1513
Devereux earl of Essex, Robert 2859
Deyman, Prof. Jan 2018
Diemen, Antonio van 313
Diemen, Geertruijd van 50
Does de Jonge, Johan van der 1036
Does, Willem van der 1827
Dortmont, D. Bonaventura van 362, 396, 1781
Dou, Gerard 791
Doublet, Jan 1975
Doublet, P. 1436
Doyenburg, Willem van 2017
Drielst, E. van 1437
Drinkveldt, Wolfert Hendrik 563
Dronckelaer, Pelgrum van 2587
Dubbelde, Geertruida den 1147

No.
Dudley earl of Leycester, Robert 1997
Duifhuis, Huibert 2218
Dujardin, Karel 827
Duquesnoij, François 2867
Duren, Jan van 574
Durven, Diederik van 586
Dussen, Cornelis Aerntsz. van der 2195
Duyn, Graaf A. v. d. 1269, 1867
Duyst, Volckera Nicolai 1589
Dijck, Anthonie van 2872
Dijk, R. W. Linde van 1434

Eduard VI van Engeland, 2771, 2772, 2773
Edzard I van Oost-Friesland, 1453
Eertvelt, Andries van 859
Egbertsz., Dr. Sebastiaan 1339, 1877
Egmond, Jan van 138
Eichelberg, Nicolaes 487
Ekels, Jan 1435, 1437
Elias, Barend Pietersz. 400, 828
Elisabeth van Engeland, 2837, 2838
Elisabeth Stuart 2499, 2845
Elley, Sir John 1862
Engelberts, E. M. 1434
Engelman, R. 298*a*
Engelman—Bia, Margaretha 2125
Ensse, van 58
Erasmus, Desiderius 1530
Ernst Casimir van Nassau, 954, 959, 1178, 1988, 2489
Erp, Geertruyt van 1090
Essex, Robert Devereux earl of 2859
Eugenius van Savoye, 2182
Eversdyck, Cornelis Fransz. 914
Eversdyck, Maria 916
Evertsen, Cornelis 1506
Eynde, Jacob van den 1039

Fabus, Jan 578a
Fagel, Caspar 1689
Farjon, Mr. Joh. 1438
Fauvarcq, J. T. N. 1434
Fauvarcq, J. G. 1434
Fay, Jacob Frederik du 565
Fay, Michiel du 563
Ferdinand van Brunswijk, 2836
Flinck, Govert 925
Flines, H. de 1436, 1437
Flines, J. J. de 1437
Florisz, Pieter 1456
Fock, Hermanus 1435, 2832
Foix, Gaston de 28
Fonteyn, Dr. Johan 888
Fouquet Jr., P. 1435, 1437

	No.
Fourmenois, Catharina	975, 1546
Fourmenois, Jean	971
Fourmenois?	976
Fourment, Helena	2067
Franck, Joh. Bapt.	855
Frans I van Oostenrijk,	2792
Frans I van Frankrijk,	2307
Fraser, Catharina Annette	1394
Fraser, C. Eduard	1203
Fraser, Johan	1201
Frederik I van Pruisen,	2884
Frederik II van Pruisen,	26
Frederik V van de Palts,	1583, 1665, 2489, 2499, 2865
Frederik Christiaan van Saksen,	602
Frederik Hendrik van Oranje,	188, 858, 1178, 1179, 1183, 1235, 1238, 1242, 1246, 1495, 1582, 2488, 2489, 2490, 2706, 2830, 2902
Frederik Lodewijk Prins van Wales,	2783
Frederik Willem van Brandenburg,	1236
Freemantle, Kolonel	1862
Frey, I. de	1437
Fruijt, Leendert	395
Gabbema, Simon Abbes	1070
Gallières, Nicolaas Cornelis de	1865
Geel, Joost van	949, 1961
Geelvinck, Agatha	2131
Geelvinck, Eva	2120
Geer, Margaretha de	754
Geest, Wybrand de	952
Gelder, Jan Pauwelsz. van	1463
George II van Engeland,	2891
George III van Engeland,	2784, 2885
George van Denemarken,	2780
George Frederik van Nassau,	182
George Wilhelm van Brunswijk en Lunenburg,	2850
Gerbier, Isabeau de	152
Gerritsz, Lubbert	1606
Gildemeester Jz., J.	1435, 1437
Gillon, Joanna le	404
Goble, Steven	1435, 1437
Godijn, Franciscus	1957
Goens, Rijclof van	317
Goling, Jan	614
Goll van Frankenstein, Jhr. J.	1435, 1437
Gool, Mejuffr. van	2146
Gorsel, Johannes van	1937
Gouche, Margaretha Le	260
Graaf, Dirck	1341
Graeff, Agneta de	236
Graeff, Pieter de	2339
Grandjean, Jean	1437
Graswinckel, Dirk	1049
Grave Jr., J. E.	1435, 1437
Graver, Augustinus	1936
Greenwood, Frans	1881
Greive, Petrus Franciscus	1009
Griethuysen, Sibylla van	1065
Groenewegen, Adriaan Christiaansz.	2523
Gronovius, Johannes Fredericus	1954
Groot, Hugo de	1604
Groot, Willem de	1951
Groote, Grietje Andriesdr.	215
Grootenhuys-van Duynen, Mevr. ten	542
Guise, Henri de Lorraine duc de	2789
Gustaaf Adolf,	187
Gutberleth, Tobias	1075
Haan, Mattheus de	323
Haarst Az., G. van	1436
Haas, A. de	1434
Haecken, Lijsbeth	2127
Haen, Abraham de	1080
Haensbergen, Johannes van	1026
Haes, Anthony de	541, 1781
Haes, Frans de	1773
Haesbaert, Martinus	2316
Haexbergen, Margaretha van	575
Haghen, Steven van der	83
Halen, Arnoud van	1031
Halewyn, Jan van	540
Hall, Maurits Cornelis van	1435
Hanekrodt, Opperluitenant	191
Hanneman, Adriaen	1103
Hanselaere, Pieter van	1106
Haro, Don Louis de	2796
Hartaing, Daniel de	2007
Hartigsvelt, Corn. Jansz.	2647
Hartigsvelt, Willem	2654
Hartley, Familie	1664
Hartman, Isaac	1500
Hartmann, S.	2321
Harvey, Kolonel	1862
Hasselaer, Aegje	1592
Hasselaer, Dirck	2589
Hasselaer, Nicoles	1089
Hasselaer, Pieter Pietersz.,	2585
Hasselaer, Mr. Pieter Cornelis	1698
Hasselaer, Pieter Dircksz.	1879, 2358
Hasselaer, Kenau Simonsdr.	153
Heems, Nicolaas	128
Heemskerck, Coenraad van	2518
Heemskerck, Jan Hendrik van	1944
Heemskerck, Corn. van Beest gen. van	50
Heemskerck, Mr. Dirck van Beest gen. van	50

No.
Heemskerck, Dirck (de jonge) van Beest gen. van 50
Heemskerck, Dirck Franck van Beest gen. van 50
Heemskerck, Margaretha van Beest gen. van 50
Heemskerk, Maria Hermina 1551
Heemskerck, Willem van 1055
Heeremiet, H. 1434, 1436, 1437
Hees, Andries 565
Heimbach, J.Psz. P. 1436
Heinsius, Nicolaas 1958
Helm, Willem van der 919
Helweg, H. 1286
Hemert, J. A. van 1434
Hemm van Niederstein, van der 1646
Henderson of Tunnegask, Robert 2003
Hendricksz., Hendrick 2587
Hendricksdr., Lijsbeth 170
Hendriks, Wybrand (?) 1163
Hendrik I van Lotharingen, 2789
Hendrik II van Frankrijk, 2708
Hendrik IV van Frankrijk, 32
Hendrik van Nassau, 180, 963
Hendrik Casimir I, 955, 956
Hendrik Casimir II, 2752
Hendrik Frederik prins van Wales, 2866
Henriette Catharina van Oranje-Nassau, 1235
Henriette Maria van Frankrijk, 2842, 2843
Hendriks, Wijbrand 1163
Hennequin, Johan 2657
Hens, Gillis 541, 1781
Héraugières, Charles de 186
Hesenbroeck v. Hofdijk, Corvina v. 1594
Heurn, C. van 1435, 1437
Heusden, Adriana Johanna 1115
Heusden, Boudewijn van 2500
Heyblocq, Jacob 1067
Heydanus, Margaretha 1885
Heyn, Albert Joris 125
Heyn, Pieter Pietersz. 716, 1343
Heyningen, B. van 1437
Heijnsbergen, Kapitein van 1867
Hibma, I. P. 1436
Hill, Lord 1862
Hinlopen, Adriana 1154
Hinlopen, Gerard Ottsz. 897
Hinlopen, Reinier Ottsz. 899
Hobein, Jacob 1863
Hochepied, Catharina de 1510
Hodges, Charles Howard 1190
Hodges, Emma Jane 1193
Hoeff, Kapitein van der 194

No.
Hoefijzer, P. 2291
Hoeufft, Anna Maria 1739
Hoevenaer, Anthony 362
Hoffman, Gilles 2595
Hofland, Thomas van 400
Hogendorp, Anna Maria van 265
Hogendorp, Diederik van 262
Hogendorp, Gijsbert Karel van 1867
Hogendorp, Willem van 279
Hollaer, Elisabeth 273
Hollander Cz., Hendrik 1211
Hondecoeter, Gilles d' 395
Honthorst, Gerard van 1231
Hoof, N. W. Op den 1968
Hooft, Brechje 266
Hooft, Corn. Pietersz. 2591
Hooft, Henrick 1591
Hooft, Jan 1879
Hooft, Pieter Cornelisz. 1608, 1832, 2118
Hooghkamer, Jacob Pietersz, 1493
Hoogstraten, Frans van 1074
Hoop, Adriaan van der 1391
Hoop, Mr. Johan Cornelis van der 688
Hoorn, Simon van 1137
Hoorn, Wilhelmina Jacoba van 1200
Hoppesack, Cornelis 1827
Hornes van Kessel, Willem Adriaen Graaf van 2005
Horst, Ewoud Pietersz. van der 2642
Houweningen, Elsje van 241
Hoyman, J. I. 1434
Hoyman, R. 1436
Hoijnck, Jacob 1282, 1658
Hudde, Isaac 1781
Hudde, Johannes 1690
Hulft, Belichje 1511
Hulft, Gerard 930
Hulft, Johanna 1737
Hulft, Pieter Evertsz. 2352
Hulswit, Jan 1435
Humbert de Superville, David Pierre 725
Hunston, Lord 2840
Huybert, Lieven Jacobsz. de 2922
Huydecoper, Jan 925, 1138
Huygens, Constantin 1726, 1950
Huyzer, E. 2321

Iddekinge, Bernd van 876
Iddekinge, Jan Albert van 876
Imansdr., Catharina 2922
Imhoff, Gustaaf Willem baron van 1941
Isabella Clara Eugenia van Oostenrijk, 356
Isabella van Nassau Weilburg, 2964

No.
Jacoba van Beieren, 130, 340
Jacobus I van Engeland, 2861
Jacobus II van Engeland, 1847, 2822, 2823
Jamin, D. C. 1434
Jan de Oude van Nassau, 177, 963, 1980
Jan van Nassau (1561—1623), 1986
Jan van Nassau (1583—1638), 1597, 1992
Janson, Pieter 1652
Janszen, Volckert 2017
Janszen, Anthonis 1061
Jas, Pieter 2013
Johan Maurits van Nassau, 1901, 1693
Johan Koenraad Wild- en Rijngraaf, 958
Johan Ernst van Nassau, 1991, 2489
Johan Lodewijk van Nassau, 2489
Johan Willem Friso van Oranje-Nassau 2753, 2754
Johanna van Castilië, 344
Jolle, P. J. le 1439
Jongh, Adries Carel 565
Jongh, Jan de 614
Jorisz., David 149
Joseph II, keizer 2930
Juan van Oostenrijk, 2791
Justinus van Nassau, 1978, 1985

Kaempff, A. C. H. 1434
Kalil Patrona, 2395
Kamphuisen, Jan 1323, 1435
Kanter, Maerten 1827
Kapitein, J. 2319
Karel I van Engeland, 2844, 2862, 2901
Karel II van Engeland, 2530, 2777, 2778, 2826, 2851
Karel V, keizer 29, 30
Karel XI van Zweden, 885
Karel XII van Zweden, 1381
Karel de Stoute, 2674
Karel Balthasar van Spanje, 335
Karel Christiaan van Nassau-Weilburg, 2963
Karel Eduard Stuart, 2892
Kemp, Rombout 399
Kempenaar, Danker Jan de 1319
Kemper, Johan Melchior 1273
Kerckering, Willem 400
Kerckhoven, Johannes Polyander à 1032
Kerkhoven, P. 1434
Kersjens, J. 1437
Kerst, Carolina Frederica 503
Kettingh 219
Kettingh, Petronella 263
Kettingh, Willem 243

No.
Kies, Nicolaas 128
Kies, Pieter 1334
Kieviet, Mr. Jan 2658
Kinschot, Caspar van 1064
Klerk, Reinier de 328
Klinkhamer, Mr. J. F. 1436
Klopper, Nicolaas 259
Klijn Bsz., Barend 1436, 1443
Klijn, Hendrik Harmen 1436, 1869
Knobbert, Volckera de 1589
Knotzer, Frederik 1866
Knijff, Wouter 614
Kobell, Joh. 1378
Kock, Hend. Merkus baron de 1874
Köhne, Notaris 1161
Koek, G. 1436
Koen, Rogier de 395
Koenerding, Jan 564
Koningh, Corn. de 2649
Kooi, Willem Bartel van der 1376
Kooij, M. 1436
Kortenaer, Egbert Meeuwisz. 1145
Krayenhoff, C. R. T. 1437
Kuster, Maria Hartmansdr. de 244
Kuijcken, Gerrit 2128
Kuyper, J. 1434, 1437

Laen, Aletta van der 1602
Laer, Jan van 176
Lageman, H. 1437
Lakeman, Johannes 1936
Lancey, Sir William Howe de 1862
Lange, Anthony de 893
Langebaard, Pieter Dircksz. gen. 166
Lantsman, Jan 1827
Laurensz., Philip 1631
Lauwers, J. 1435, 1437
Leeck, Dirck Claesz. van 398
Leer, C. 1434
Leeuwen, Jonas Jacob Dirksz. 926
Leeuwenhoek, Anthonie van 2521
Leicester, Robert Dudley earl of 1997
Leidecker, Charlotte Maria 2515
Leidecker, François 2746
Leidecker, François 264, 536
Lelie, Adriaan de 1434, 1435, 1436, 1437
Lembke en vrouw, Johan Philip, 1448
Lensen—Abba, Mevr. 542
Lepeltak, J. 2319
Lescaille, Jacob 1953
Leuveling, Margaretha 1166
Leuvening, Margaretha van 1946
Levin, Charles de 2002
Leyden, Lucas van 1452
Liauckama, Schelte van 58

	No.
Liberti, Henricus	861
Liefde, Johan de	1148
Limborch, Hendrik van	1464
Linden, Antonius Antonides van der	1537
Lingelbach, David	1043
Linteloo, H.	1484
Liotard, Jean Etienne	2949
Lith, Claes van	399
Lodewijk XIV van Frankrijk,	2895
Lodewijk XVI van Frankrijk,	2790
Lodewijk dauphin van Frankrijk,	2896
Lodewijk dauphin (1729—1765),	2932
Lodewijk van Nassau,	178, 963
Lodewijk Gunther van Nassau,	1989
Lodewijk Hendrik van Nassau,	183
Lodewijk Napoleon,	1192
Loon, Jacob van	2017
Loon, Joris van	395
Looten, Tobias	565
Lothz, Loth	2013
Louise Wilhelmina van Oranje, Frederica	2765, 2766, 2849, 2911, 2961
Louise van Savoye,	2787
Louise Christina van Solms,	1242
Louise Henriette van Oranje-Nassau,	1236
Lourisz., Hendrick	890
Lubienietzki, Christoffel	1485
Lublink de Jonge, J.	1434
Lugt, J. Dirksz.	1434
Lijn, Cornelis van der	314
Lynslager, Hendrick	398
Lijnslager, Hendrik	270, 2222
Maats, Digna de	2747
Maetsuyker, Joan	316
Maintenon, Marquise de	2799
Mancini, Hortense	2800
March, Lord	1862
Margaretha van Oostenrijk,	354
Maria, Dochter van George II, gehuwd met den Landgraaf von Hessen-Cassel	2886
Maria de Medicis	1929
Maria Stuart, koningin van Schotland,	164, 2774, 2775
Maria Henriette Stuart, gem. van Willem II,	857, 1144, 2833, 2846, 1237, 2876
Marie Josphine van Saksen, dauphine van Frankrijk,	2933
Maria Stuart, gem. van Willem III,	1733, 2841, 2878
Maria Louisa van Hessen-Kassel,	283
Maria Theresia, keizerin,	2894, 2929
Maria van Oostenrijk,	148
Marlborough, Lord	2897
Marlborough, Gravin van	2942
Marselis, Jan Claesz.	614
Martena, Cunera van	144
Matelieff Dammasz.,	1127
Matelieff de jonge, Cornelis	2641
Matthias, keizer	22
Matthijsen, Geertzen	569
Maurits Prins van Oranje,	1176, 1180, 1183, 1246, 1494, 1581, 1609, 1983, 2488, 2489, 2490, 2491, 2903, 2905, 2931
Maürits van Saksen,	2943
Maximiliaan van Oostenrijk (1756—1801),	2931
Meer—Cants, Cornelia van der	1631
Meer Jr., N. van der	1437
Mendoza, Francisco de	1998
Meppel, Jan Cornelisz.	2057
Merckt, Margaretha van der	400
Metsue, Cornelis	399, 540
Meulen, N. van der	2013
Meulenaar, Dirk Hendrik	1155
Meulenaar, Marten	1505
Meulenaar, Roelof	543
Merwede, Matthijs van de	1068
Meyer, Cornelis	1120
Meijer, Hermannus	1936
Meijer, Jan Hendrik Louis	1568, 2623
Meijer, Mr. Jonas Daniel	1670
Meijer, Pieter	289
Meyster, Everard	1066
Michielsz., Gijsbert	1878
Middelhuysen, J. H.	1437
Milaan, Anthoni	2318
Mire, Philippe le	1480
Molkenboer, Joh. Herm.	617, 1436
Moll Jr., J.	1434
Mom, Barent	565
Monnikhoff, Johannes	668
Monnikhoff, Willem	1935
Montezuma,	359
Moor, David de	2601
Moor, Joost de	189
Moor, Karel de	1655
Moreelse, Paulus	1657
Morus, Alexander	1057
Mossel, Jacob	326
Moucheron, Pierre de (en familie)	152
Muilman, Willem Fredeik Mogge	1428
Muller,	1435
Mulraet, Gerrit	614
Munter, Margaretha	1265
Muijlman de jonge, Willem	828

	No.
Muijs, Robbert	1694
Muijser, Pieter	1500
Myn, Aernout van der	2017
Mijn, David de	1438
Mijtens, Martinus	1705
Naeldwijck, Heeren en Vrouwen van	132—137
Nagel, Maria Joachimsdr.	771
Nelson, Coenraad	2013
Nes, Aert van	1146
Nes, Jan van	1309
Neve, Joachim de	2017
Neyenburg, Johan van	1062
Nicolaas I van Rusland,	1673
Niëllius, Daniël	397
Nieulandt, Adriaen van	1748
Nispen, Margaretha van	2595
Nobel, Mevrouw	1841
Nobel, Agatha Heronima	1843
Nobel, Hendrick	2643
Nolthenius, D.	1484
Noordijck, Pieter	2128
Noot, Dr. Petrus Jac.	1438
Nooij, Trijntgen Thijsdr. van	898
Normant, J. W. de	1437
Notte, Abraham de	920
Noue, François de la	184
Nozeman, Maria	1694
Numan, H.	1435, 1436, 1437
Nuyts, Cornelis	1831
Nuyts, Sara	400
Nijmegen, Dionys van	1170
Nijmegen, Dionys Eliasz. van	1772
Oetgens van Waveren, Ant.	1424
Oetgens van Waveren, Johan	1135
Oetgens van Waveren, Frans	925
Oetgens van Waveren, Nicolaes	925
Offerman, E. P.	1436
Ogier, Guilhelmus	1063
Oldenbarneveld, Johan van	1587, 2104
Oldenbarneveld, Willem van	222
Omphal, Baron van	529
Oostdorp, P.	127
Oosten, Elisabeth van	268
Oosterwijk, Maria van	2341
Op den Hoof, N. W.	1968
Orsoy, Christiaan van	1164
Ortt, Abraham	998
Ortt, Johan	997
Outshoorn, Cornelis van	674
Outshoorn, Haesgen van	42
Outshoorn, Willem van	1886
Overbeke, Aernout van	1962

	No.
Paets, Adriaen (1668),	2661
Paets, Mr. Adriaen (1703),	2666
Paets, Mr. Adriaen (1734),	1776
Paffenrode, Jan van	1069
Palthe, Mr. G. J.	1436
Parduyn, Adriaen	866
Parduyn, Adriaen Casper	869
Parduyn, Casper Adriaen	867
Parduyn, Josina	2147
Parduyn, Ruben	150
Parker, Isaac	871, 873
Parker, Johannes	2338
Parker, Mr. Johan Willem	1706, 1844
Parker, Mr. Pieter	1639
Parker, Thomas	2970
Parker, Mr. Willem	874, 2921
Parker, Willem	1845
Parra, Petrus Albertus van de	327
Pater, Albert	1136
Pater, Lucas	1964
Patras, Abraham	2028
Patrona, Kalil	2395
Paul I van Rusland,	361
Pauw, Luitenant	1330
Peereboom	1435
Pelkwijk, Joost ter	2316
Pellicorn, Lucretia	969
Pels, Andries	1072
Pels, Johanna Sara	291
Pennis, J.	1436
Pergens, Jacob	1540
Peter I de Groote van Rusland,	966
Peters, Bonaventura	1056
Petersen Jr., Carsten	1438
Philips II van Spanje,	31
Philips III van Spanje,	353
Philips van Bourgondië,	1498
Philips van Hohenlohe,	1984
Philips Ernst van Hohenlohe,	1990
Philips van Nassau,	181, 1987
Philips Willem van Oranje,	1580, 1982, 2489, 2748
Philips de Schoone,	343
Pieneman, Jan Willem	1872
Pierson, Christoffel	1073
Pieterse, Jz. P.	1436
Pieterse, J.	1434
Pietersz., Lambert	1878
Pirckheimer, Bilibald	841
Plaatman, Pieter	1936
Planté, Franciscus	1053
Ploegsma, Dirck Jacobsz.	1376
Ploos van Amstel, Adriaen	851
Ploos van Amstel, Cornelis	667, 1970, 2890

	No.
Poll, Jhr. Archibald Jan van de	1526
Poll, Gijsbert van de	2219
Poll, Harmen van de	2219, 2221
Poll, Harmen Hendr. v. d.	566, 1908
Poll, Jhr. Jac. Sal. Hendr. van de	1527
Poll, Jan van de (1597—1678)	1136, 2219, 2220
Poll, Joan van de (1666—1735)	566
Poll, Jan v. d. (1721—1801)	1943, 2304
Poll, Margaretha Cornelia van de	934
Poll, Maria Henriette van de	1697
Ponsonby, Kolónel	1862
Poock	1138
Pot, Cornelis van der	1774
Pots, Thomas	491
Pottey, Anna Maria	875
Pottey, Catharina	1112
Pottey, Sara	1508
Pottey, Mr. Willem	1507
Prado, Gualtero del	968
Prado, Hortensia del	970, 972, 1543
Prado, Lucretia del	974
Pratensis, Jason	1947
Pré, Daniel du	1435, 1436, 1437
Prins, J.	1436
Pronk, Cornelis	1922
Puttkammer, Johannes	528
Pijll, Willem	563
Quellinus, Artus	545
Quevellerie, Maria de la	735
Quinkhard, Jan Maurits	1970, 2673
Rabenhaupt, Carel	255
Raep, Adriaen Pietersz.	892
Raephorst, Margaretha van	1700
Raephorst, Matthijs Willemsz.	890
Raet, Mr. Dirck de	1564
Ramskrammer, Justina Johanna Hendriksdr.	872, 873
Rappard, Anna Geertruida Frederika van	2920
Ravensberg, Aletta van	1310
Reael, Elisabeth	1631
Reael, Johan Pietersz.	1296
Reael, Laurens	308
Reael, Pieter	923
Reael, Reynier	1085
Reigersbergh, Maria van	407
Rendorp, Margaretha	2628
Rendorp, Pieter	1736
René van Chalons,	146
Reus, Johan de	2655
Reij, Maerten	894
Reij, Maria	544
Reijniersz., Karel	315
Reijnst, Albertus	362
Reijnst, Gerard	829, 1137
Reijnst, Pieter	307
Reijnst, Pietersz.	430
Rhijn, Pieter Jacobsz.	1493
Richard, Abraham	2013
Riebeek, Abraham van	267, 320
Riebeek, Elisabeth van	269
Riebeek, Geertruida van	245
Riebeek, Gerard Cornelis van	2516
Riebeek, Joan van	2514
Riebeek, Johan Anthonysz. van	734
Rigail, J. R.	1434
Ripperda, Kapitein	190
Rive, Dr. Johann Franz	2186
Rochester, Wilmot Lord	2820
Rodenburgh, Theodorus	1035
Roëll, Prof. Willem	2318
Roelvink, Roelof	564
Roeters, Ernst	2350
Rogge, Th.	2319
Rogh, Jacob	891, 893
Rolandus, Jacobus	2592
Rombach, Gerrit Carel	1387
Romswinkel, M.	1436
Roos, C. S.,	1434, 1434, 1437
Roothaan, Albertus Bernardus	1861
Ropta, Worp	147
Rosecrans, Dirk Jacobsz.	1330, 1331
Rosieren, Jan van der	1040
Rosmale, Dominicus	2664
Rotgans, Lucas Jacobsz.	1340
Rover tot Heulesteijn, Hendrik de	37
Rover van Heulesteijn, Roelof de	37
Rover van Montfoort, Jan de	37
Rover tot Montfoort, Willem de	37
Roy, Dr. Cornelis Hendrik à	1396
Royen, Adrianus van	282
Royen, Claudina van	1695
Royen, G. van	1435, 1437
Royer, Louis	502
Ruichaver, Maartəu	1601
Ruloffs, J.	1434
Ruysch, Luitenant	1331
Ruysch, Frederick	395, 1713
Ruysch, Otto	1937
Ruyssenaar, R. Meurs	1435
Ruytenburg, Gerrit	541
Ruytenburg, Willem van	2016
Ruyter, Michiel Adriaensz. de	492, 548, 549, 553, 2969
Ruyter, Engel de	1462
Rij, Jacobus Danckertsz. de	396
Rijn, Harmen Gerritsz. van	2025

	No.
Rijneveld, Arnoldus van	1319
Rijp, Gerard de	261
Rijswijk. Cornelia	277
Rijswijk, Jacques (1631—1696)	237
Rijswijk, Jacques (—1737)	276
Rijswijk, Jacoba Magtelda	275
Rijswijk, Theodorus	272
Rijswijk, Jan Hendrik van	1404
Rijswijk, Johanna van	1405
Saligo, Charles Louis	2113
Sanderson, Maria Antoinette Charlotte	1202
Sautijn, Mr. Willem	933
Sax, Hendrik	1937
Schaak, Petrus	1963
Schaep, Jan Bernd.	228, 1828
Schaep, Maria	1692
Schalcke, Helena van der	573
Schalcke, Ds. Hendrik van der	571
Schalcke, vrouw van Ds. van der	572
Schardinel, Jacob	400
Scheepmaker, Joachim Jansz.	540
Schepers, Mr. Sebastiaen	2665
Schley, P. van der	1435
Schmidt, J.	1434
Scholten, Bochardus	1164
Scholten, Jan Petrus	1164
Schoonegevel, P.	1437
Schoonhoven, Florentius	1045
Schoterbosch, Brechtje van	2590
Schouburg, Johannes Petrus	2689
Schout, Pieter	1350
Schout, Pieter Jacobsz.	2536
Schrevelius, Theodorus	1038
Schrijver, Philips	2319
Schrijver, Thijs	1881
Scotte, Jacobus	1949
Sem, Sieuwert	2350
Senserf, Walter	1939
Serné, P. S.	1434
Servaesz., Hendrik	1878
Seutre, Abraham le	400
Sévigné, Marie marquise de	2798
Sichterman, Johanna Maria	876
Sieuwerts, Job	1486
Six, Catharina	698, 2805
Six, Jan	1897
Six, Jan (1618—1700)	1059
Slicher, Elbert	1509
Sluyter	1435
Smekes, Hendrik	128
Smelzinc, Nicolaes	1976, 2008
Smeth, de	1435
Smies, Jacob	1435
Smits, Wessel	398
Snoeck Jansdr., Margriet	2129
Snoek, Andries	1672, 1858
Snouckaert van Schauburg, Baron	2925
Soete, Joost de	1999
Soete de Laeke, Willem de	2000
Somer, Jan Pietersz.	530
Somerset, Generaal Edward	1862
Somerset, Fitzroy	1862
Son, M. van	1484
Sonmans, Pieter	2646
Sonmanus, Jacob	2653
Sophia Hedwig van Brunswijk,	960
Sophia Mathilde van Wurtemberg gemalin van Koning Willem III,	2690
Speelman, Cornelis	318
Spex, Jacques	311
Speyaert, Juffr.	433
Spieghel, Hendrick Dircksz.	1138
Spinola, Ambrosius markies de	1598
Starter, Jan Jansz.	1046
Stavenisse, Maria Magdalena	2325
Steen, Jan	2232
Steenbergen, H.	1434
Steendam, Jacob	1956
Steenkiste, Feyntje van	1087
Steenwijk, Frans van	1967
Stellingwerf, Augustus	1152
Steur, Johan	399
Stiermans, Sara	1771
Stilling van Velsen	564
Stirum, L. Graaf van Limburg	1867
Stirum, M. D. Graaf van Limburg	1550
Stockmans, Jan	2128
Stracké, Johannes Theodorus	16
Strick van Linschoten, Charlotte Beatrix	2517
Strokkel, A.	1434
Stuart, Arabella	2860
Stuart, Martinus	1871
Stijger, Joannes	2013
Swaerdecroon, Hendrik	322
Swart, J.	1434, 1437
Swart, W.	2319
Swarth, G.	1436
Swartenhont, Jochem Hendricksz.	900
Swartenhont, Maria	895
Swed, Cornelis van der	1935
Sweers, Isaac	2322
Sweerts de Weert, Sara	1538
Swieten, Aert van	395
Swieten, Dirck Hendriksz. van	221
Swinden, J. H. van	1434
Swinden, P. H. van	1434

No.

Taddel, Ph. 1434
Tassis, Jan Baptista 58
Tempel, Olivier van den 2001
Tengnagel, Catharina Gansneb gen. 2918
Tengnagel, Matthijs Gansneb gen. 1054
Tersteeg, J. 1435, 1437
Tersteeg, L. 1434
Testart, Pieter Cypriaan 1842
Thedens, Johannes 1786
Theulingh, Dirck 892
Tholinx, Hendrick 2587
Thomas, Styntje 2127
Thoveling, Claes Maertensz. 2644
Tielensz, Michiel 828
Tischbein, Joh. Fried. Aug. 2303
Titsingh, Ab. 1935, 1936
Tjeenk, Justus 1165
Toe Laer, Gerrit 1397
Tongeren, Benjamin van 564
Tozelli, Francesco 2965
Trip, Jacobus 1149
Trip, Louise Christina 2611
Trip, Margaretha 1942
Trip de Marez, Mr. Lodewijk 2199
Tromp, Cornelis 1699, 1887, 2681
Tromp, Maerten Harpertsz. 1460, 1603
Troost, Cornelis 2314, 2315
Troostwijk, W. J. van 1436
Tullingh, Oldenbarneveld gen. de Witte 1867
Tweehuisen, C. 1436
Tyrrell, Mevrouw 2944
Tijssens, Gijsbert 1966

Udemans, Cornelis 1952
Usselinck, Willem 196
Utenhove, Anthonie van 1662
Utrecht, Maria van 1659
Uxbridge, Lord 1862
Uylenbroek, P. J. 1436
Uijlenburch, Hendrickje 953
Uijtenbogaert, Johan (1557-1663) 1586
Uijtenbogaert, Johan (1608-1680) 931

Valckenier, Adriaan 325
Valckenier, Gilles 1283
Valckenier—Munter, Mevr. 542
Veecque, Johan van der 2640
Veen, Egbertus van 396
Veen, H. van 1484
Veen, Jan van der 1048
Veeneman, Tyman 540
Veening, J. 1484
Velde, Mr. Willem van de 240
Velius, Theodorus 1037

No.

Veltman, Louis Jacques 1287
Ven, Hendrik van der 1937
Venne, Adriaen Pietersz. van de 1042, 2486, 2496
Verburg, Isaac 1938
Verduyn, A. 2321
Vere, Sir Horatio 1600
Verheye, Cornelis 251
Verhoeff, Pieter Willemsz. 195
Verhoek, Pieter 1075
Verhoesen, J. M. 1434
Verhul, Gerrit 1500
Verkolje, Johannes 2522
Verlove, Karel 1076
Vermey, A. 1935
Vernède, Fred. Alex. 1164
Verschuur, Paulus 2651
Versteegh, Dirk 1435, 1436, 1437, 2966
Verwout, Joan 396
Vetter, Jacoba 1198
Vianen, Paulus van 299
Villiers George Hertog van Buckingham, 2863
Vinck, Pieter 1876
Vinkeles, Reinier 1196, 1435
Visser, Hendrik 563
Visscher, Abraham de 2129, 2287
Visscher, George de 1319
Visscher, Theodora de 238
Vlack, Dirck 2350
Vlasblond, Jan 398
Vliet, Adriaan van der 1775
Vliet, Mr. J. van 2319
Vlooswijck, Jan 923
Vollenhoven, Herman van 2578
Vollenhoven, Johannes 1071
Vondel, Joost van den 928, 1371, 1372, 1373, 1374
Voogt, Maria 1088
Voort, G. van der 1436, 1437
Vos, Jan 1060
Vos, Jacobus de 1162, 1435
Vos Wz., J. de 1435
Vries, Mr. Johan de 2659
Vries, Jacob Symonsz. de 1341
Vries, Johan Eduard de 2124
Vriest, Johannes de 396
Vuurst, W. van der 1437
Vijve, Bernardus van 2318

Wagenaar, Jan 2015
Walleran, Antoinette 1481
Walsdorp, Kapitein 193
Wart, D. A. van der 1437

No.

Wassenaer, Andries van 151
Wassenaer, Jacob baron van 2680
Wattier, Joanna Cornelia 1197, 1859, 1860, 2148
Weddik, T. J. 1434
Weelinx Trijntie 2351
Weert, Hieronymus van 1006
Weets, C. E. 1434
Wellington, Hertog van 1862
Wendel, B. Weddik 1434
Werdenburg, Magdalena van 139
Werff, Adriaen van der 2626
Wesik, Wichard van 1935
Westerhoff, C. van 2319
Weydeman, J. L. 1436
Weyntjes, Willem 1631
Wiele, Claes Baltensz. van de 541
Wiere, Bartholomeus van der 169
Wilhelmina Koningin der Nederlanden 884
Wilhelmina van Pruisen gemalin van Willem I, Frederica Louisa 1268, 2959
Wilhelmina van Pruisen gemalin van Willem V, Frederica Sophia 555, 557, 1008, 2009, 2763, 2764, 2848, 2849, 2858, 2868, 2882, 2908, 2957
Wilhelmina van Hessen-Kassel, 2363
Wilkens, J. D. B. 1308
Willekens, Anna 2351
Willekens, Jacob 923
Willem I Koning der Nederlanden, 294, 296, 1191, 1267, 1395, 2767, 2849, 2910, 2958
Willem II Koning der Nederlanden, 1392, 1862, 1868, 2770
Willem III Koning der Nederlanden, 1873
Willem I van Oranje, 1246, 1579, 1979
Willem II van Oranje, 857, 1234, 1237, 1243, 1245, 1246, 2750, 2831
Willem III van Oranje, 1244, 1246, 1497, 1732, 1734, 2140, 2691, 2751, 2828, 2841, 2877

No.

Willem IV van Oranje, 285, 287, 288, 389, 390, 2755, 2756, 2757, 2759, 2835, 2875
Willem V van Oranje, 556, 2743, 2744, 2745, 2761, 2762, 2849, 2855, 2856, 2906, 2907, 2909, 2956
Willem George Frederik van Oranje, 295, 2768, 2769, 2849, 2870, 2960
Willem Frederik, Stadhouder van Friesland 957, 2879
Willem Lodewijk van Nassau, 1596, 2489
Willem van Nassau (1592—1642), 1994
Willink, J. 127
Win, Jacques de 2128
Wins, Jan Hendrik 1875
Winsemius, Piërius 1041
Winter Nsz., P. van 1435
With, Witte Cornelisz. de 242
Witsen, Cornelis 1135, 1137
Witt, Cornelis de 402, 515
Witt, Mr. Johan de 250, 401, 410, 1960, 2511, 2904
Witte, Helena Catharina de 1728
Witte, Francoisdr. Maria de 1702
Witte, P eter de 211
Woldorff, F. L. 1434
Wolfgang Wilhelm van de Palts—Neuburg 862
Wttenbogaert, Johan (1557-1644) 1586
Wttenbogaert, Johan (1608-1680) 931
Wijck, Adriana Johanna van 2156
Wynands, Dyonis 1760, 1761
Wynands, Hendrick 1512
Wynands, Wynand 258

Yver, Jan 1435

Ziesenis geb. Wattier, Joanna Cornelia 1197, 1859, 1860, 2148
Zoutman, Jan Arnold 741, 1114, 2919
Zwol, Christoffel van 322
Zijl, Henricus van 579

TOPOGRAPHISCHE LIJST.

No.

ALEPPO. Gezicht op de stad 2430
ALGIERS. Gezicht op de stad van de zeezijde 441, 444, 1335, 1758, 2179
ALKMAAR. Gezicht op de stad 62
AMSTERDAM. Sint Anthonieswaag. 1826
De Baarsjes 2740
De Beurs van binnen 485, 1324
Bierbrouwerij de Haan 1134
Bloemmarkt 483
Boekwinkel van Meijer Warnars (Vijgendam) 1303
Bothuisje aan het IJ 1754
De Dam 451, 477, 478, 481, 482, 886, 1174, 1747, 2263
Felix Meritis (gebouw) van binnen 1434, 1435, 1436
Frederiksplein met het Paleis van Volksvlijt 884
Heerengracht bij de Nieuwe Spiegelstraat 480
Oudezijds Heerenlogement 479
Hooge Sluis 2085
Jan Roopoortstoren 684
Jodenbreêstraat met het huis van Rembrandt 1185
Keizersgracht, met het huis van den heer van der Hoop 709
Eilands Kerk 2484
Nieuwe Kerk, van binnen 2697
Nieuwe Kerk, koor met het praalgraf van de Ruyter 2699
Nieuwe Kerk, met den onvoltooiden toren 1825
Nieuwe Kerk zie op Dam,
Oude Kerk, van binnen 2697
Oude Kerk, van buiten 893
Wester Kerk, van buiten 1751
Kloveniersburgwal (?) 1248
Leidsche poort 1304

No.

AMSTERDAM. Martelaarsgracht 1171
Paalhuis en Nieuwe Brug 453
Raampoortje 2331
Regulierspoort 450
Rusland 705
Scheepstimmerwerf 417
Singel met den Munttoren, 1184
Singel met de brouwerij het Lam 1135
Singel met het huis van Huydecoper 925
Stadhuis (Oude) 452, 1747
Stadhuis. Zie op Dam en 1825
Stoockhuys van d'Ailly 1301, 1302,
Vischmarkt (Kleine) 1306
Oudezijds Voorburgwal 893
Willemsluis 2173
IJ 9, 411, 416, 1380, 1754, 2469, 2484, 2605
Het Zeerecht aan den Buitenkant 2668
ANTWERPEN. Gezicht op de stad van de landzijde 2679
Gezicht op de stad van de Schelde 2598
Citadel 604
St. Jacobskerk 1746
Predikheerenkerk 1715
Vischmarkt 2011
ASSENDELFT. De kerk van binnen 2100

BANDA-NEIRA. Gezicht op 89
BATAVIA. Gezicht op het eiland Onrust bij 2267
BELGRADO bij Constantinopel. Bosch van 2383
BENGALEN. Plantage in 2185
BENTHEIM. Kasteel 2080
BERGEN in Noorwegen 2463
BERKENRODE. Kasteel 710, 711

No.

BOPPARD. Landschap bij 2108
BOSPORUS. Gezicht bij den 2253, 2254
Hunkiar Iskêlêci bij den 2382
BRAZILIE. Hollandsche nederzettingen 1902—1907
BREDA. Gezicht op de stad 1567
Onze Lieve Vrouwe Kerk 584
BREDERODE. De bouwvallen 420
BREMERHAVEN. De reede 1004
BRIELLE. Gezicht van de zeezijde 659
BRUSSEL. Halpoort 703
Hertogelijk Paleis? 343, 344

CANANOR. Gezicht op de stad 85
CANTON. Gezicht op de stad 90
CAIRO. Binnenplaats van een huis 2300
COEVORDEN. Gezicht op de vesting 2704
CONSTANTINOPEL. Vogelvlucht 91
Gezicht op de stad en het serail 2252, 2366, 2381, 2742
Het Paleis van den Sultan van binnen 2367, 2368, 2369, 2371
Het Paleis van den Grootvizier 2370
Moskee van den Sultan Achmed en het plein van den Atmeïdan 2372
De Hollandsche Ambassade 2365
COUCHIN. Gezicht op de stad 86

DELFSHAVEN. Havenhoofd met den ijsberg van 1565 77
DELFT. Gezicht in de stad 1305
Puinhoopen van de buskruitontploffing van 1650 1889
Koepoort 2541
Oude Kerk van binnen 1260, 2566
Oude Kerk van binnen met praalgraf van Piet Hein 2567
DORDRECHT. Gezicht op de stad van de rivier uit 747, 804, 989 993

EGMOND. Abdij 1118
Kasteel 62, 484, 488, 1117
EGMOND AAN ZEE. Gezicht op het Dorp 62
ENKHUIZEN. De reede 2266

GEESTBRUG bij Voorburg. In de buurt van de 2624
GENÈVE. Gezicht in de omgeving 2949
GENT. De poort van Sas van Gent 1765
De Sint Bavokerk van binnen 1767
GENUA. Reede van 1572
GIBRALTAR. Gezicht op de stad 2682
GOENOENG Lawah bij Matapoera 88

No.

GORINCHEM. Overstrooming in de buurt 103
'S-GRAVENHAGE. Binnenhof met de Loterijzaal 97, 457
Binnenhof met traptoren in het Stadhouderlijk kwartier 108
Gevangenpoort 663, 805
St. Jacobskerk (Toren) 1144
Maliebaan 2157
Mauritshuis 1262
Vijverberg 619, 1180
GULIK. (?) Vogelvlucht der vesting 2207

HAARLEM. Gezicht op de stad 2071, 2431, 2607
St. Bavokerk van buiten 153
St. Bavokerk van binnen 486, 1744, 2096
Groote Markt met Stadhuis 448
Het Spaarne 476
De stadswallen 464, 2454
HAARLEMMER MEER met Haarlem in het verschiet 2607
HEEMSTEDE. Huis te 1297
'S-HERTOGENBOSCH. Gezicht op de stad 1178, 1181, 1182, 2599
HOORN. Haven (?) 2696
HULST. Gezicht op de vestingwerken 1565

Ischia (?) 820

JACATRA. 445
JUDEA in Siam 87
JULITABROECK in Zweden, met de geschutgieterij van Trip 906

KATWIJK AAN ZEE. 777
KATWIJK BINNEN. Weeshuis van binnen 377
KORTRIJK. De markt 1313
KRONENBURG. Kasteel 2461, 2462

LEERDAM. Stadspoort 2621
LEEUWENHORST. Abdij 102
LEIDEN. De Haarlemmerpoort 449
Gebouw in Leiden. (?) 919
LIVORNO. Haven 1473, 1753
LUIK. Kerk van St. Denis 2622

MARKEN. De Rosenwerf op 2171
MIDDELBURG. Gezicht op de stad en de haven 2487
MUNSTER. Raadzaal van binnen 576

NAARDEN. Karnemelksloot bij 1806
NAARDEN. Halve Maan 1807
Kazematten 1809

No.

NIEUWPOORT. Het slagveld 1176
NOORDWIJK AAN ZEE. Duingezicht 2543
NIJENRODE. Kasteel 2268
NIJMEGEN. Markt 1352
Het Valkhof 991, 1266, 1640

ONRUST bij Batavia. 2267
OUDENAERDE. Stadhuis 1895
St. Walburgiskerk 1766
OUGELY in Bengalen. Hoofdkantoor der O. I. Cie. 2184

PALEMBANG. De Reede 1574
PRAAG. De Aula van binnen 352

RAIEBAGH in het rijk van Visiapoer 84
RHENEN. Gezicht binnen de stad en binnen de kerk 60
ROCHESTER en de Medway 1759
ROME. Colosseum 597
Kapitool 1284
Kerk te San Georgio 1883
Sint Pieterskerk van binnen 2544
ROTTERDAM. De Mosselmarkt 932
Het Oude Hoofd 439, 2530
RIJSWIJK. 2488
RIJXDORP. Hofstede bij Wassenaar 2616

SAINT NAZAIRE. Haven 632
SCHEVENINGEN. Gezicht op het dorp van de zeezijde 116, 1566
SMYRNA. De stad en het inwendige van den Divan 2429

No.

SURINAME. Roomsche begraafplaats 122
SYRACUSE. Gezicht op stad en haven 1757

TAMARACA. Het eiland 1904
TEYLINGEN. Kasteel 101
TEYLINGEN. Het Huis Nieuw 2040
TIVOLI bij Rome 371, 1679, 2285
TRASIMEENSCHE MEER. 1025
TUNIS. Gezicht op stad en haven 1755

UTRECHT. Sint Agnietenklooster 2070
Domkerk met toren 44
St. Mariakerk van binnen 2097, 2098, 2099
De Neude 809, 1177
Kasteel Vredenburch 78

VEERE. Raadhuis 2226
VENETIE. 95 (?), 944
VIGOS. Baai 119
VIK IN NOORWEGEN. Luthersche Kerk van binnen 2313
VLISSINGEN. Reede 518
VUGHTER HEIDE. 2599

WARFUMBORG, De 1368a
WIJK BIJ DUURSTEDE. Kasteel en molen 2074

IJSSELMONDE. Kasteel en dorp 369

ZWIJNDRECHT over Dordrecht 686
ZAANDAM. Huisje van Czar Peter 1899

AANVULLINGEN EN ERRATA.

Blz.

2. **ALEWIJN (Abraham).** Directeur van den Levantschen Handel, dichter en teekenaar, geb. Amsterdam 6 Juni 1673, gest. aldaar 15 Febr. 1735.

5. No. 39 bij te voegen: Op een der tafercelen de schenkster geknield; naast haar een schild waarop gecombineerd de wapens van Pallandt en Merode.

12. No. 117 toegeschreven aan **Abraham Verhoeven** of **Verhoeff.**

13. » 125 lees: Corporaalschap van Albert Joncheyn.

15. » 143 en 145 bij te voegen: E. (eikenhont).

18. » 175 regel 2, staat: hfdh. 4, lees: hfdh. 14.

18. » 180 staat 1541, lees: 1550.

19. » 196 regel 5 te lezen: Gek. Fr. Muller & Cie, 1896.

20. » 208 » 3, lees achter 105 × 77: lgr.

20. » 211. **Pieter de Witte,** lees: **Nicolaes de Witte** (± 1603—1629), sneuvelde bij het beleg van 's Hertogenbosch.

21. No. 234 staat: ten voeten uit, lees: kniestuk.

24. » 266. Brechje Hooft, geschilderd door **Arnold Boonen** zie Suppl. » 566a.

29. » 341: door of in de manier van **Hugo van der Goes.**

31. » 358. Toegeschreven aan **Clara Peeters** zie suppl. No. 1848a.

36. 4de regel van boven staat: 168 × 244, lees: D. 168 × 244.

36. No. 398 regel 6, staat: Jan Vlasblond, lees: Jan Vlasblom.

36. » 399 » 2, staat: Lucas, lees: Lambert.

40. » 427. Afkomstig uit 's Rijks Verz. van Moderne Meesters te Haarlem, 1885.

41. **BASSEN (B. van),** „geb. 's Gravenhage omstr. 1590" — lees: „geb. omstreeks 1590, begr. 's Gravenhage 28 Nov. 1652".

41. Regel 1 staat: Nicolaas Bauer, lees: Nicolaas.

42. No. 448 staat: feestelijke gelegenheid, lees: de afkondiging eener resolutie van de Staten van Holland van de pui van het stadhuis.

42. **BEERSTRATEN** (**Anthonie**) lees: **BEERSTRATEN** (**Abraham**).

43. No. 451. regel 2: Toegeschreven aan Anthonie Beerstraten door Dr. A. Bredius.

43. » 455 staat: Vierdaagsche Zeeslag, lees: **Zeeslag bij Ter Heyde 10 Augustus 1653.**

47. No. 488. De tegenhanger vertoont de Abdy van Egmond, niet het kasteel.

50. » 513 regel 2 staat: C, lees: D.

52. » 527 » 3 lees: D. 76 × 58.

53. **BOL (Cornelis),** bij te voegen: was in 1635 te Londen werkzaam na lang in Parijs gewoond te hebben.

54. No. 540. De namen der Regenten van het Nieuwezijds-Huiszittenhuis uit 1657 zijn: Cornelus Metsu, Jan Appelman, Abraham Ernst van Bassen, Joachim Jansz. Scheepmaker, Jan van Halewyn en Tyman Veenemam.

54. No. 541. De namen der Regenten van het Leprozenhuis uit 1668 zijn: Claes Baltensz. van de Wiele, Gillis Hens, Gerrit Ruytenburg en Anthonie de Haas.

Blz.

54. No. 542. De namen der Regentessen van het Leprozenhuis uit 1668 zijn: Clara Abba huisvr. Jan Lensen, Agatha Munter huisvr. IJsbrand Valckenier en Elisabeth van Duynen Wed. Dr. Pelgrim ten Grootenhuys.

57. No. 565. De namen der Regenten van het Spinhuis uit 1714 zijn: Mr. Andries Hees, Tobias Looten, Andries Carel Jongh en Jacob Frederik du Fay. De binnenvader heet Barent Mom.

60. No. 593 staat muilezel, lees: schimmel.

62. No. 607 regel 4, staat: E. H., lees: E.

63. » 614 laatste regel, staat: 1619, lees: 1819.

68. **BURBURE (Louis de)** enz., lees: **Louis Pierre Eugêne de Burbure,** geb. te Schaerbeek 30 Jan. 1837, woont te Brussel.

69. **CALISCH (Maurits),** lees: leerling van Jan Adam Kruseman.

71. No. 683 regel 2, lees: D. O.

79. **CUYP (Benj, Gerritsz)** staat: neef, lees: halve broeder.

84. » 798 staat: een kruisbeeld in de handen, lees: een kruisbeeld vóór zich en een rozenkrans in de handen.

91. No. 853 regel 3, bij te voegen: 1808.

91. » 857. Eene copie hangt in Northwick House by Evesham.

91. » 861. Eene gelijksoortige copie in het paleis Sanssouci bij Potsdam.

94. **ELIAS, (Nicolaes),** te lezen: geb. 10 Jan. 1588 te Amsterdam, enz.

94. No. 889 regel 2 te lezen achter regenten: waaronder Gerbrant Brouwer en Hendrick Boelisz.

95. No. 896. Laatste regel, staat: Herkomst als voorgaand No., lees: Geschenk Jhr. J. S. R. van de Poll, 1885.

97. No. 911. **Mansportret,** vermoedelijk **Willem Jansz. Baert** (1636—1684), burgemeester van Alkmaar.

97. No. 912. **Vrouwenportret,** vermoedelijk **Lysbeth Kessel** (1640—1717), echtgenoote van den voorgaande. Regel 2 achter 1671 te lezen: en monogram.

99. No. 927 4de regel lees: D. 117 × 141 enz.

101. » 942 staat: bij Poeldijk, lees: gestaan hebbende op het terrein van het Rijks-Museum te Amsterdam.

104. No. 967 regel 3, staat: kommetje, lees: kannetje.

116. » 1087. Bij te voegen: C. Ed. Taurel sc.

122. » 1138 te lezen achter Huydecoper: Joris Backer en waarschijnlijk Frans Reael.

125. » 1159. Staat: D. 68, lees: D. 86.

127. » 1178. Herkomst onbekend.

128. » 1191. Het portret van Koning Willem I door Charles Howard Hodges werd in October 1903 van de erven van den in 1903 overleden heer P. C. C. Hansen aangekocht.

137. No. 1273 regel 3, te lezen: D. 38 × 29.

139. » 1281, lees: fig.h. 48.

144. » 1320. Een bijna gelijksoortig en *W. Kalff* gemerkt stilleven hangt in het paleis Sanssouci bij Potsdam.

147. **KEYSER (Nicaise de),** regel 2, staat: Jacob Jacobs, lees: Joseph Jacops.

147. No. 1341. Te lezen achter *1633*: 21 beelden.

150. » 1366 regel 4 staat: 1885, lees: 1889.

150. » 1371 » 2: op P, vervalt.

151. » 1372 » 2, te lezen: D op E. O. Achter regel 4 bij te voegen: J. P. Lange, sc., J. B. Lamme, lith. Dit portret uit 1662, werd door Vondel zelf gegeven aan Agnes Block.

Blz.

151. No. 1378, lees: **Johannes Baptist Kobell** (1778—1814).

153. **LAER (Pieter van).** Bij zijne biografische gegevens werd verzuimd de volgende noot op te nemen: De tegenstrijdigheid met den datum van No. 1402 en de opgaaf van zijn sterfjaar (zie Oud Holland 1894 pag. 96) laat de waarschijnlijkheid open voor de uitspraak van hen die zijn dood later stellen.

154. **LAIRESSE (Gerard de),** geb. Luik 11 Sept. 1640.

163. No. 1472 regel 4, fig.h. 11,5.

163. » 1476 » 6, staat: 1750, lees: 1770.

166. No. 1501. **MAES, (Nic.), Het Gebed zonder Eind** is gemerkt rechts op het tafellaken: N. M : S.

166. **MABUSE (Jan Gossart** of **Jan van),** gest. niet lang na Juni 1533.

168. **MALO (Vincent),** gest. Rome oud 45 jaar.

168. No. 1514 regel 4, staat: 1731, lees: 1741.

168. **MARNE** gen. **DEMARNETTE (Jean Louis de),** geb. Brussel 7 Maart 1754, gest. Parijs, 24 Maart 1829.

169. **MARRELLUS, (Jacob),** geb. waarschijnlijk 1614, als zoon van Marrellus van Frankenthal in 1614, gest. Frankfort 11 Nov. 1681. Werkzaam te Utrecht in 1634, huwde er in 1641. Keerde er in 1664 als kunstverkooper met zijn leerling Abraham Mignon terug.

170. No. 1532, regel 4 achter SVÆ te lezen: 24 en:

170. **MAUVE. (Anton),** leerling van Pieter Frederik van Os.

172. No. 1554, bij te voegen: J. P. Lange sc., J. A. Boland sc.

175. » 1582 regel 3, staat: 1597, lees: 1579.

175. » 1583 » 3, staat: Delft, lees: Delff sc.

179. **MIROU (Anthonie),** geb. Antwerpen omstr. 1570, gest. Antwerpen 1653, werkzaam te Frankendahl.

181. **MOLYN (Pieter de),** ged. Londen, 6 April 1595.

192. No. 1726 regel 2, lees: E. 27 × 23.

192. » 1729. Mansportret door **Caspar Netscher**, waarvan een repliek uit 1679 in de National Gallery te Londen.

193. » 1741 regel 4, staat: 1739, lees: 1740.

196. » 1764 » 2, staat: emmer, lees: mand.

196. » 1766 » 3, staat: 1828, lees: 1825.

198. **ODEKERCKEN, (Willem van),** werkzaam te 's Gravenhage omstreeks 1631 en sedert 1643 te Delft waar hij 23 Sept. 1677 begraven werd.

203. No. 1827. De namen der zes Regenten van het Oudezijds-Huiszittenhuis uit 1656 zijn: Jan Celyns, Maerten Kanter, Cornelis Hoppesack, Pieter Ernst van Bassen, Jan Lantsman en Mr. Willem van der Does.

204. No. 1835. **Mansportret** lees: **Pieter de Witte** (1588—1653), Burgemeester van Zierikzee.

204. No. 1836. **Vrouwenportret** lees: **Cecilia van Beresteyn** (1589—1661) weduwe van Cornelis Briel, echtgen. van den voorgaande. Zie No. 1590.

206. **PEETERS (Jan),** staat: gest. aldaar 1667, lees: 1677.

211. No. 1892, regel 3, staat: rechts, lees: links bij het midden:

216. » 1927 regel 2, staat: zit, lees: staat.

218. » 1943 regel 4, staat: L. Houbraken, lees: J. Houbraken.

220. **RAVESTEYN (Hubert).** Staat: gest. aldaar 7 Juni 1691, lees: gest. aldaar tusschen 7 Dec. 1683 en 7 Juni 1691.

224. » 2016, bij te voegen: C. L. Dake sc.

Blz.

224. No. 2017, bij te voegen: C. L. Dake sc.

224. » 2017. Volgens Prof. Jhr. Dr. J. Six zijn de namen der waardijns van de lakenen voorgesteld op „de Staalmeesters" van Rembrandt: Willem van Doyenburg, Volckert Jansz., Jacob van Loon, Aernout van der Myn en Joachim de Neve.

228. No. 2047, staat: in, lees: bij.

231. » 2068 staat: Anna van Oosteurijk, lees: **Elisabeth van Frankrijk** (1602—1644) Gemalin van Koning Philips IV van Spanje.

235. **SAFTLEVEN (Cornelis)** geb. Gorinchem omstreeks 1607.

243. No. 2167 regel 3, hfdh. 13.

250. » 2228, regel 2, staat: in het midden, lees: links.

254. » 2251, bij te voegen: E. de Ghendt sc.

254. » 2256, regel 5 staat: 2256, lees: 2255.

254. » 2251 regel 3, in te voegen: E. de Ghendt, sc.

254. No. 2254 regel 3, staat: 75 × 706, lees: 91 × 122.

254. » 2256 regel 5, lees: No. 2255.

257. **TADEMA (Sir Laurens Alma),** regel 2 staat: de Faye, lees: de Taeye.

257. No. 2287, regel 2, lees achter No.: 2129.

262. No. 2322. De twee laatste cijfers van het jaartal zijn foutief; ze bleken later overschilderd te zijn.

266. No. 2351, regel 5, staat: zak met geld, lees: streng breikatoen.

272. » 2445, regel 4, staat: links, lees: rechts.

275. » 2467 regel 3 lees achter 5: Gem. in linker benedenhoek.

281. » 2520, bij te voegen: Verk. Nic. Nieuhoff, 's Gravenhage, 1777.

282. » 2527, bij te voegen: Verzameling van der Hoop, in bruikleen van Amsterdam, 1885.

287. **VOGELAER (Pieter),** geb. Zierikzee 1641, werkzaam aldaar.

293. » 2615 regel 9, lees achter Marck: 1773.

295. » 2631, laatste regel, staat: 1806, lees: 1808.

300. » 2686. Eene herhaling staande op naam van Anth. van Dyck in het Paleis Sanssouci bij Potsdam.

304. No. 2712, staat: Nieuwhof, lees: Nieuhoff.

310. » 2768. Herkomst uit het Mauritshuis.

312. » 2794, » » » »

312. » 2879, » » » »

312. » 2794, » » » »

314. **GRANGES (David des),** ged. Londen, 20 Jan. 1613, gest. 1675.

315. No. 2837 staat: 1558, lees: 1603.

317. **OLIVER (Isaac),** geb. vermoedelijk te Rone in Normandië 1556 of 1557; kwam in 1568 met zijne ouders uit Frankrijk in Londen.

319. No. 2879, afkomst: Uit het Mauritshuis.

320. » 2894, » : Legaat Mej. M. A. Liotard, 1873.

320. **PETITOT (Jean),** gest. Vevey. Vestigde zich 1635 te Londen.

321. No. 2912, Herkomst uit het Mauritshuis.

321. » 2912, » » » »

327. » 2962 staat: 1764—1802, moet zijn: 1743—1787.

329. **ATTEVELD (J. van),** Utrechtsch wapenschilder.

342. Tweede kolom staat: Vlasblond, lees: Vlasblom.

SUPPLEMENT.

SCHILDERIJEN.

ANONYMEN DER HOLLANDSCHE SCHOOL.

A. VOTIEFSCHILDERIJEN. Einde XVe Eeuw.

44a. Gewelfschildering, bestaande uit 3 vakken, voorstellende een gedeelte van een Laatste Oordeel. Het middenvak vertoont Christus op den regenboog; ter weerszijden Maria en Johannes den Dooper geknield. Op ieder der zijvakken twee bazuinende engelen.
Schildering op het ruwe hout, elk vak breed 250 en hoog 400.
Afkomstig uit het koor van de kerk te *Kerkwijk*.
Geschenk van het Kerkbestuur aldaar.

Midden XVIe Eeuw.

55a. Altaarstuk; in het midden een marmeren bas-relief gevat in een sierlijke omlijsting van gesneden eikenhout (blauw met verguld), waarvoor twee marmeren zuiltjes. Het bas-relief vertoont Christus en de twee moordenaars aan het kruis, daarboven in het tympanon, de Alvader in de wolken.
Linkerdeur binnenzijde: *Adriaan van Blyenburgh* (1510—1573), zie No. 162c, geknield voor een tafel met een groen kleed. Achter hem zijne zoons *Adriaen*, zie No. 162e, en *Cornelis* (1534—1596) waardijn van de Munt van Holland, thesaurier van Dordrecht, Casteleyn van Woudrichem en Loevesteyn, benevens 3 kinderen jong overleden.
Rechterdeur binnenzijde: *Clara Boogaerd*, zie No. 162d, geknield naast een tafel met een groen kleed, en hare dochters *Catharina* (1530—1594) en *Cornelia* (1537—). Boven de groepen staat links: DEVS · PROPITIVS · ESTO · en rechts: **God · weest · onser · genadich.**
De buitenzijden der deuren in de 18e Eeuw overschilderd vertoonen de wapens der hoofdpersonen met de opschriften, links: Gratias, Deo Agite, en rechts: Danck Godt altijt.
h. 97 × b. 63, diep 16. In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury, 1904,

PORTRETTEN, begin XVIe Eeuw.

140a. Adriaen van Blyenburgh (1485—1510), schepen van Dordrecht, waardijn van de Munt van Holland.
E. 69 × 58. Rechts zijn wapen.
In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury, 1904.

Laatste helft XVIe Eeuw.

155a. Anthonis Cornelisz. Duvelaar (?), schepen van Middelburg. In linkerbovenhoek zijn wapen.
E. 94,5 × 75 lgr. Rechts boven staat: Ao. DOMINI. 1579 ÆTATIS SVÆ 50.
In bruikleen van Jhr. B. W. F. van Riemsdijk 1904.

162a. Heyman van Blyenburgh (1509—1579), waardijn van de Munt van Holland en burgemeester van Dordrecht. Zijn wapen rechts boven.
E. 68 × 58 lgr. Links staat: ÆTATIS 47.
In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury, 1904.

162b. Cornelia van Droogendyck (—1560), echtgenoote van den voorgaande. Haar wapen links boven.
E. 68 × 58 lgr. Rechts staat: ÆTATIS 36 (met látere hand tegelijk met het wapen en op gezet). Herkomst als No. 162a.

162c. Adriaen van Blyenburgh (1510—1573), waardijn van de Munt van Holland, hoofdschout van Dordrecht. In rechterbovenhoek zijn wapen. Zie No. 55a.
E. 68 × 58 lgr. Links boven staat: *Anno 1566 aet 56.* Herk. als No. 162a.

162d. Clara Boogaerd (—1560), echtgenoote van den voorgaande. Links haar wapen. Zie No. 55a.
E. 69 × 58 lgr. Herkomst als No. 162a.

162e. Adriaen van Blyenburgh (1532—1582), waardijn van de Munt van Holland, raad van Prins Willem van Oranje, commissaris-generaal van 't krijgsvolk enz. Rechts boven zijn wapen.
E. 68 × 58 lgr. Herkomst als No. 162a.

162f. Catharina Cool (1537—1620), echtgenoote van den voorgaande. In den linkerbovenhoek haar wapen.
E. 68 × 58 lgr. Herkomst als No. 162a.

162g. Maria Carré (—1613), echtgenoote van Jacob van Blyenbnrgh, waardijn van de Munt van Holland enz. In den linkerhoek haar wapen.
E. 69 × 59 lgr. Herkomst als No. 162a.

256a. André Collot, écuyer, **Sieur d'Escury** et de Landauran (1610—1687), goeverneur van de stad en het kasteel Quintin in Bretagne. In den linkerbovenhoek zijn wapen.
D. 77 × 63 lgr. Zijn titels zijn in den rechterbovenhoek vermeld.
In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury 1904.

256b. Daniël Collot, écuyer, **Sieur d'Escury,** de Laudauran, de Bar, de Bassecave en de la Touche, (1643—1704), kapitein van de cavalerie onder Lodewijk XIV. In 1685 als protestant uitgeweken. Majoor in het leger van den Koning-Stadhouder Willem III.
D. 73 × 63 lgr. Herkomst als No. 256a.

256c. Marten Christiaan Baron Sweerts de Landas (1629—1704), schepen van 's Hertogenbosch. Als jongeman afgebeeld. Rechts boven zijn wapen.
E. 79 × 62 lgr. Herkomst als No. 256a.

256d. Johanna Martha Geertruy Baronnesse Sweerts de Landas (1688—1744), echtgenoote van Henri Baron Collot d'Escury (zie No. 2223a), als jongmeisje afgebeeld in een park. Rechts boven het wapen.
D. 78 × 63 wgr. Herkomst als No. 256a.

256e. Adriaen van Blyenburgh (1647—), ontvanger van het quartier van Kempeland, waardijn van de Munt van Holland te Dordrecht. In rechterbovenhoek zijn wapen.
D. 69 × 61 lgr. Herkomst als No. 256a.

256f. Elisabeth Droste, echtgenoote van den voorgaande. Haar wapen in den linker bovenhoek.
D. 69 × 61 lgr. Herkomst als No. 256a.

257a. Johanna Margaretha de Geer (gest. vóór 1682), wed. van Prof. Andreae; hertrouwde Louis Trip van Warfumborg (zie No. 1368a) in 1676. (Schets).
D. 48 × 39, hfdh. 9. Geschenk van Jhr. W. F. Trip van Zoudtlandt, Em. pred. 1904.

ANONYMEN DER VLAAMSCHE SCHOOL.

Laatste helft XVe Eeuw.

342a. Het Heilig Avondmaal. In den achtergrond Christus op den Olijfberg; links de voetwassching.
E. 51,5 × 63,5, figh. zittend.
Verkooping Della Faille de Waerloos. Fr. Muller & Cie 1903.

342b. Christus opstanding; bij de geopende tombe twee krijgslieden. Links Christus in het voorgeborchte, verderop Zijne Hemelvaart.
E. 53 × 65,5, figh. Herkomst als No. 342a.

ANTHONISSEN (Hendrik van), geb. 1605, gest. na 1655 waarschijnlijk te Amsterdam waar hij hoofdzakelijk werkzaam was. In 1632 woonde hij te Leiden en in 1635 te Leiderdorp. Jan Porcellis was zijn zwager.

366a. Verrassing van drie Portugeesche Galjoenen in de versterkte Baai van Goa op 30 Sept. 1639, door een Hollandsch eskader onder bevel van Cornelis Simonsz. van der Veer.
D. 152 × 275, figh. 8,5, gem. rechts onderaan.
Gekocht te Amsterdam 1903.

BELLEVOIS (Jacob). Zie bl. 44.

463a. Fransch eskader bij een rotsachtige kust. Een heer en dame zijn aan wal gezet.
E. 58,5 × 84,5, figh. 8,5. Gem. links beneden. Uit de verzameling van Jhr. J. E. van Heemskerck van Beest. Gek. in 1877.

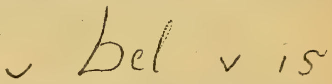

463b. Fransch eskader bij een rotsachtige kust, herhaling van het voorgaande schilderij. Links zijn eenige schepen toegevoegd.
E. 54 × 97,5, figh. 9.2. Herkomst als voorgaand No.

BOONEN (Arnold). Zie bl. 56.

566a. Brechje Hooft. Zie No. 266.

DUBOIS DRAHONET (Alexandre Jean), Fransch schilder, gest. Versailles 1834.

818a. Jhr. Albert Dominicus Trip van Zoudtlandt (1776—1835), Kolonel in Franschen dienst, later Luit-Generaal, Kommandant der Kavalerie van het Nederlandsche leger.
D. 65 × 55 lgr., gem. links: *A. J. Dubois Drahonet.*
Geschenk van Jhr. W. F. Trip van Zoudtlandt, Em. pred. 1904.

818b. Cornelia Gijsberta Smit (1776—1825), echtgenoote van den voorgaande.
D. 64,5 × 54,5 lgr., gem. rechts: *A. J. Dubois Drahonet 1823.*
Herkomst als vorig No.

GELDER (Aert de). Zie blz. 104.

965a. Johan van der Burch, (1660—1730), schepen van Dordrecht. Rechts zijn wapen.
D. 68 × 59 lg., gem. rechts boven:

In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury.

965b. Charlotta Elisabeth van Blyenburgh, (1663—1730) echtgenoote van den voorgaande. Haar wapen links.
D. 68 × 59 lgr. Gem. van boven rechts:

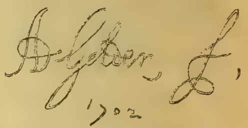

Herkomst als No. 965a.

HANNEMAN (Adriaen). Zie bl. 117.

1104a. Livina de Vriese (1627—), echtgenoote van Adriaen van Blyenburgh, burgemeester van Dordrecht. Zie No. 1296a.
E. 69 × 59. Gem. links beneden: *Ano 1653.*
In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury, 1904.

HARDIME (Pieter), geb. Antwerpen 1678, gest. 's Gravenhage omstreeks 1758. Leerling van zijn vader Simon. Vestigde zich in 1697 in den Haag.

1108a. Bloementuil in een vaas, geplaatst op een kroonlijst tusschen twee engeltjes
D. 89 × 129.5. Gem. beneden rechts:

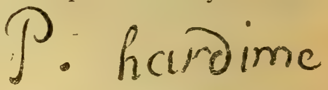

Uit het Huygenshuis te 's Gravenhage. Sedert 1880 in het Museum.

HOEVENAER (Willem Pieter), geb. Utrecht 16 Maart 1808, gest. aldaar 31 Oct. 1863, leerling van C. van Geelen en P. C. Wonder. *E.*

1208a. De Slijpsteenen te Amsterdam.
D. 63 × 54,5, figh. 7,5. Gem. rechts van onderen: *W. Hoevenaar 1835.*
In bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap 1903.

HORSTOK (Johannes Petrus van), geb. Overveen 1 April 1745, gest. Haarlem 20 Maart 1825. Leerling van T. H. Jelgersma en P. Barbiers te Amsterdam. Vestigde zich te Alkmaar en daarna te Haarlem.

1258a. Dorpsherberg van binnen. In het midden een jager van de jacht teruggekomen.
D. 63 × 79, figh. 16. Gem. links op een kist: *Horstok 1796.*
Gekocht op de tentoonstelling 1809?

ISRAELS (Jozef). Zie bl. 140.

1287a. Mevrouw Sinkel, geb. **ten Brink** (1850).
D. 74 × 63,5 lgr. Gemerkt rechts in den achtergrond: *Israels.* Op 10 Maart 1904 plaatste de schilder zelf nogmaals zijne handteekening op doek aldus: *Jozef Israels 1850.*
In bruikleen van den heer Simon Maris 1904.

JANSON VAN CEULEN. Zie bl. 142.

1296a. Adriaen van Blyenburgh (1616—1675). waardijn van de Munt en Burgemeester van Dordrecht.
D. 71 × 62 lgr. Gem. links:

In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury, 1904.

KELLER (Johann Heinrich). Zie bl. 145.

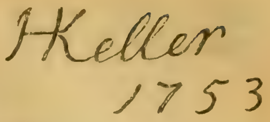

1326a. Aeneas zijn vader Anchises reddende.
D. 246 × 84, figh. 85. Gemerkt links op den voet der kolom:
Uit het Magazijn van het Mauritshuis 1885.

KOETS (Roelof), zie bl. 150.

1368a. Louis Trip van Warfumborg (1654—1701), **zijne echtgenoote Christine Trip en hunne kinderen** in een landschap. Het kasteel Warfumborg in den achtergrond.
D. 90 × 135, figh. 6,5. Gem. rechts op eene bank: *R. Koets, 1689.*
Geschenk van Jhr. W. F. Trip van Zoudtlandt, Em. pred. in 1904.

KRUSEMAN (Cornelis), zie bl. 152.

1383a. Mevrouw Brak, geb. **Haskenhoff.**
D. 77 × 61,5 lgr. Gemerkt beneden links: *C. Kruseman*, 1818.
Geschenk van wijlen Mej. C. M. Bakker 1904.

LEYDEN (Lucas van), zie bl. 160.

1453a. Cornelis van Blyenburgh kaartspelende met zijne vrouw Catharina Schoyte, (zie Nos. 1453b en 1453c) een nar ziet toe. In den achtergrond een burcht aan een stroom gelegen. Links en rechts de wapens der echtelieden. XVIIe Eeuwsche copie naar een origineel van Lucas van Leyden. De personen zijn op betrekkelijk jeugdigen leeftijd voorgesteld.
E. 37 × 44, hfdh. 4. In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury, 1904.

1453b. Cornelis van Blyenburgh (1450—1521), overste in den oorlog van Holland tegen Gelderland. XVIIe Eeuwsche copie naar een fragment van het origineele schilderij waarvan No. 1453a de copie is. In den rechter bovenhoek zijn wapen.
E. 69 × 58. Herkomst als No. 1453a.

1453c. Catharina Schoyte (—1487), echtgenoote van den voorgaande. XVIIe Eeuwsche copie naar een fragment van het origineele schilderij waarvan No. 1453a de copie is. In linkerbovenhoek haar wapen.
E. 69 × 58. Herkomst als No. 1453a.

MARIS (Matthijs Marris zich noemende), geb. 's-Gravenhage 1839, studeerde aan de Antwerpsche Academie; tijdelijk te Parijs bij zijn broeder Jacob; vestigde zich omstreeks 1872 te Londen.

1519w. Mevr. F. Troussard geb. **Marris,** omstreeks 1871.
D. 55 × 45,5, hfdh. 15. In bruikleen van den heer Simon Maris, 1904.

MARIS (Willem), zie bl. 168.

1520a. Weide met koeien; een bruine en een zwarte koe staan bij een waterplas op den voorgrond. Een molen in den achtergrond. Sterk licht effect uit een hooge schitterende lucht.
D. 86 × 108, dierh. 14, gem. links: *Willem Maris.*
In bruikleen van den heer J. C. J. Drucker te Londen, 1903.

1520b. Koeien in het hooge gras, bij een waterplas; zonnig lichteffect.
D. 40 × 53, dierh. 10, gem. rechts: *Willem Maris.* Herk. als No. 1520a.

MAUVE (Anton), zie bl. 170.

1534a. Heide te Laren. Een schaapherder voert zijne kudde over den oneffen zandgrond naar de in de diepte gelegen groenende heide waarop in het midden een dennenbosch verrijst. Witte bedekte lucht.

D. 77 × 104, schaaphoogte 4, gem. rechts: *A. Mauve f.*
In bruikleen van den heer J. C. J. Drucker te Londen, 1903.

1534b. Huisje aan den Zandweg; meer op den voorgrond een boer aan het opladen van een met een wit paard bespannen kar. Rechts boomen.

D. 37 × 50,5, fig.h. 4,5, gem. rechts: *A. Mauve.* Herk. als No. 1534a.

1534c. Drinkende Paarden, een schimmel en een zwarte, deze laatste door een jongen bereden, staan van den toeschouwer afgewend in de weide bij een waterplas. Links wilgenboomen. Strakke witte lucht.

D. 38 × 60, dierh. 15, gem. links: *A. Mauve.* Herkomst als No. 1534a.

1534d. Het Huisje aan de Sloot. Aan het einde van een naar den achtergrond loopende sloot staan eenige huisjes tusschen geboomte. Rechts boomen. Witte, zwaar bewolkte lucht.

D. 37 × 50,5, gem. rechts: *A. Mauve f.* Herkomst als No. 1534a.

1534e. Winter in de Scheveningsche Boschjes. In een breede laan duwt een man zijne slede over de sneeuw naar den voorgrond toe.

D. 47 × 31, fig.h. 6, gem. rechts: *A. Mauve.* Herkomst als No. 1534a.

1534f. Koe; eene studie. Een bruin bonte koe, overlangs gezien staat te midden van donker gebladerte.

D. 49 × 31, dierh. 20, gem. rechts: *Atelier A. Mauve.* Herk. als No. 1534a.

1534g. Paard; eene studie. Eene bruin paard staat van den toeschouwer afgewend in de weide bij een hek. Donkergrauwe onweerslucht.

D. 25,5 × 33, fig.h. 18, gem. rechts: *A. Mauve.* Herk. als No. 1534a.

1534h. Het Atelier van den Schilder Pieter Frederik van Os, (1808—1892), thans de Oudheidkamer op het stadhuis te Haarlem. Bij de hooge schouw is een jongeling geknield bezig een portefeuille met teekeningen na te zien.

D. 49 × 61, fig.h. geknield 18, gem. rechts: *A. Mauve.* Herk. als No. 1534a.

MESDACH (Salomon).

1539a. Willem Courten, (1581—1630). Zie No. 207.

MICHAËLIS (Gerrit Jan). Zie bl. 174.

1575a. Jean Bernard (1765—1833), kunstbeoefenaar en kunstverzamelaar te Amsterdam.

P. op E. 21 × 16.5 hfdh. 5,5. Gem. links: G. J. M. 18 $\frac{11}{7}$ 28

Legaat van den heer Jean Bernard van IJsseldijk, 1904.

MIERIS (Jan van) geb. Leiden 17 Juni 1660, gest. Rome 17 Maart 1690. Leerling van Gerard de Lairesse en vooral van zijn vader Frans van Mieris den Oude. Bezocht Duitschland, Florence en Rome.

1615a. **Portret van een Jongeling,** uitkomende tegen een achtergrond van gebladerte.
E. Ov. 14,3 × 10,7, hfdh. 4,6. Gem. van achteren:
Gekocht te Berlijn 1903.

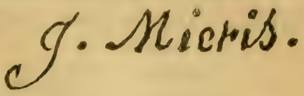

MOL (Wouter), geb. Haarlem 21 Maart 1786, gest. aldaar 30 Aug. 1857. Leerling van H. van Brussel te Haarlem en van Jacques Louis David te Parijs.

1634a. **Paulus Joseph Gabriel** (1785—1853), beeldhouwer. Zittende figuur; in den achtergrond de buste van Homerus.
D. 89 × 78 lgr., gem. links: W. MOL.
Legaat van zijn zoon den schilder P. J. C. Gabriel, 1903.

MONOGRAMMIST. (Zie bl. 182.)

1645a. **Schepen in den Storm,** links een rotsachtige kust.
E. 38 × 106,5. Gem. op een drijvend hout links bij het midden:
Uit het Huiszittenhuis, in bruikleen van Amsterdam 1885.

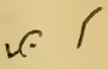

MIJN (Georges van der). (Zie bl. 188.)

1698a. **Louis Metayer Phz.,** kunstverzamelaar te Amsterdam.
D. 64,5 × 50 hfdh. 21.
Gemerkt links:
Legaat Jean Bernard van IJsseldijk, 1904.

1698b. **Antoinette Metayer,** zuster van den voorgaande.
D. 60 × 44, hfdh. 19. Gemerkt rechts: *S. v. d. M.*
Herkomst als No. 1698a.

NEER (Aert van der). (Zie bl. 191).

1721a. **Maneschijn.** De maan breekt door de wolken en beschijnt een vaart met begroeide boorden. Eenige huizen en een kerktoren.
E. 30,8 × 43,5. Gem. in 't midden met monogram:
Verzamelingen Baron de Beurnonville en Rothan.
Gekocht te Brussel 1904.

NEUHUIJS (Albert), zie bl. 193.

1742a. **Bij de Wieg** zit een jonge vrouw appelen te schillen; een kindje staat naast haar.
D. 78 × 90, hfdh. 9, gem. rechts: *Albert Neuhuys f 97.*
In bruikleen van den heer J. C. J. Drucker te Londen, 1903.

PEETERS (Clara), zie bl. 205.

1848a. **Bloemen in een glas.** (Toegeschreven). Zie No. 358.

PHLIPPEAU (Karel Frans), geb. Amsterdam 31 Aug. 1825 gest. Prinsenhage 15 April 1897. Vertoefde herhaaldelijk in Italië.

1852a. **Romeinsche Boerinnen,** bij den oever van een meer.
30 × 40, figh. 16. Gem. rechts: *Phlippeau 1866.*
Geschenk van Mr. F. J. M. A. Reekers, 1904.

POT (Hendrick), geb. Haarlem omstreeks 1585, gest. Amsterdam, October 1637. Leerling van Karel van Mander. Werkzaam te Haarlem en later te Amsterdam. In 1632 te Londen.

1907a. **Joost van den Vondel,** in arcadisch costuum met lauwerkrans op het hoofd.
E. 34 × 26,5, hfdh. 6. Gemerkt rechts. Gekocht te Parijs 1904.

RAVESTEYN (Jan Anthonisz. van), zie bl. 220.

1975a. François van der Burch, in 1622 burgemeester van Dordrecht. In rechter bovenhoek zijn wapen.
E. 62 × 50 lgr. Gem. links:

ANNO 1609
ÆTATIS 34

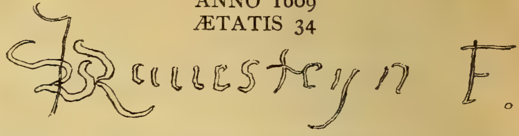

In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury, 1904.

1975b. Digna de Both, echtgenoote van den voorgaande. Haar wapen in den linker bovenhoek.
E. 62 × 50 lgr. Gem. rechts van boven:

ANNO 1609
ÆTATIS 22

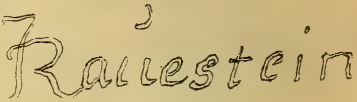

Herkomst als vorig No.

1975c. Adriaen van Blyenburgh, Ridder van Saint Michel (1589—1630), waardijn van de Munt van Holland, hoofdschout van Dordrecht. Rechts boven zijn wapen.
E. 68,5 × 59 lgr. Herkomst als No. 1975a.

1975d. Carolina van Beveren (1589—1625), echtgenoote van den voorgaande. Rechts haar eigen wapen waaronder nevenstaand jaartal; links datzelfde gecombineerd met dat van haar man (een latere schildering).
E. 68,5 × 59 lgr.
Herkomst als No. 1975a.

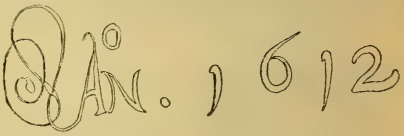

REGTERS (Tibout), zie blz. 223.

2014a. De familie Brak, in een deftig woonvertrek bijeen.
D. 67,5 × 84, figh. 35. Gemerkt rechts beneden op de plint:

Geschenk van wijlen Mej. C. M. Bakker, 1904.

RUYS (Symon), vermeld in de boeken van de Haagsche schilders-confrerie in de jaren 1679, 1685 en 1688.

2085a. Johannes Camprich van Cronefeldt, ridder in de orde van St. Mauritius en van St. Lazarus, ambassadeur van den Duitschen keizer te 's Gravenhage.
E. 36,5 × 28, hfdh. 7. Abr. Blooteling sc. Gekocht te Amsterdam in 1904.

SCHALCKEN (Godfried). Zie bl. 240.

2147a. Johan van der Burch (1660—1730), schepen van Dordrecht, gezeten in een park. (Toegeschreven). Zie No. 965a.
D. 42 × 34, hfdh. 8,5. In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury, 1904.

2147b. Charlotta Elisabeth van Blyenburgh, (1663—na 1730), echtgenoote van den voorgaande, op den grond gezeten in in een park. Zie No. 965b.
E. 42 × 34, hfdh. 8. Gem. links op een rots:

Herkomst als No. 2147a.

SCHWARTZE (Thérèse). Zie blz. 245.

2188a. Piet J. Joubert, Kommandant-Generaal der Zuid-Afrikaansche Republiek.

D. 125 × 89 lgr. Gem. rechts boven: *Therese Schwartze, Amsterdam* en links boven: *15 en 16 December 1890, Dingaansdag.*
In bruikleen van Amsterdam 1904.

SPINNY (Guillaume de). Zie blz. 249.

2223a. Henri Baron Collot d'Escury (1682—1733), majoor bij de Kavalerie in dienst bij de Staten-Generaal. Geschilderd naar een oud origineel.

D. 73 × 63 w. gr. In bruikleen van Th. Baron Collot d'Escury, 1904.

2223b. Simeon Petrus Baron Collot d'Escury (1719—1800), raad en burgemeester van Gorcum.

D. 78 × 63 lgr. Gem. links beneden op een basement:

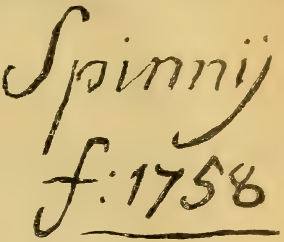

2223c. Charlotta Elisabeth van der Burch (1722—1755), echtgenoote van den voorgaande. Geschilderd in de manier van Spinny.

D. 78 × 62 lgr. Herkomst als No. 2223a.

2223d. Anna Magdalena Della Faille (1717—1770), tweede echtgenoote van No. 2223b. Zij houdt een miniatuur-portretje in de hand.

D. 78 × 62 lgr. Gem. van onderen links:

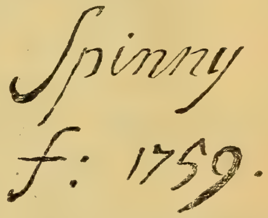

Herkomst als No. 2223a.

STOMME (Jan Jansz. de), 1643 ingeschreven in het register van het Kleine Burgerrecht van Groningen waar hij tot na 1657 werkte.

2259a. Portret van een jongeling.

E. 72 × 52,5 lgr. Gem. in linker bovenhoek:

In bruikleen van Jhr. B. W. F. van Riemsdijk, 1904.

STOOP (Dirck). (Zie blz. 255.)

2261a. Wandelaars in een boschachtige streek, een rijtuig in 't verschiet.

E. 19 × 73,5, figh. 13,5. Vormt het deksel van een clavichord.
Gek. in 1892. Bevindt zich in de verzameling van Muziek-instrumenten.

STORCK (Abraham). (Zie blz. 255).

2266a. Bezoek aan het Moskovisch Gezantschap aan Amsterdam op 29 Aug. 1697.

D. op E. 33,5 × 42,8, figh. 3. Gemerkt op den voet van het monument:

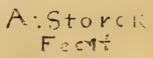

Gek. veiling Fr. Muller & Cie 1904.

TADEMA (Sir Laurens Alma), geb. Dronrijp 8 Jan. 1836. Leerling van Louis de Taeye en van Baron Leys. Werkzaam te Londen. *E–L.*

2283a. Egyptische Weduwe, treurende bij de lijkbaar van haren man welke is opgesteld in de doodenkapel bij een tempel. Priesters verrichten zingend de doodendienst onder begeleiding van harpspel.
M. 75 × 99, hfdh. 4,5, gem. op een sarcophaag: *L. Alma Tadema 1872.*
In bruikleen van den heer J. C. J. Drucker te Londen, 1903.

TISCHBEIN (Johann Friedrich August). (Zie blz. 260).

2304a. Robert Baron Collot d'Escury, (1753—1834). Ritmeester bij de Garde te Paard. Later lid der Wetgevende Vergadering onder Koning Lodewijk.
D. 91 × 77, lgr. Gem. rechts beneden:

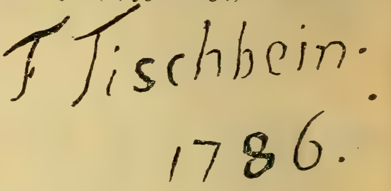

In bruikleen van Th. Baron Collot d'Eicury.

2304b. Magtelina Christina Lestevenon, (1740—1788), echtgenoote van den voorgaande. Ze was weduwe van den heer van Byemont, burgemeester van den Haag.
D. 91 × 77 lgr. Gemerkt beneden links:

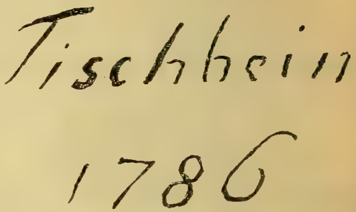

Herkomst als vorig No.

VERHOEVEN of VERHOEFF (Abraham), werkzaam in Delft in de tweede helft der 17e Eeuw. Van hem zijn schilderijen in het Museum te Schwerin.

2519a. Ruitergevecht, in de nabijheid van een beladen huifkar. Zie No. 117.
Legaat D. Franken Dzn.

VETH (Jan Pieter), geb. Dordrecht 18 Mei 1864. Leerling van de Rijks Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam. Schrijver over Kunst. Werkzaam te Bussum. *L–E.*

2547a. Johan M. Messchaert (1857—). Toonkunstenaar.
D. 82 × 72 lgr., gem. links beneden: *J. V.* (ineen), 1903.
Geschenk van vrienden en vereerders van den heer Messchaert, 1903.

2547b. Johan Philip van der Kellen, (9 Juli 1831—). Oud-Directeur van 's Rijks Prentkabinet.
D. 65 × 56 lgr. gemerkt: *I. V.* (in een).
Geschenk van vrienden en vereerders, 1904.

WASSENBERGH (Jan Abel). Zie bl. 293.

2611a. Mr. Adriaen Joseph Trip van Vredenburg, (1687—1748) President van het Generaliteits Krygsgericht van Stad en Lande te Groningen.
D. O. 79 × 58,5 lgr. Gem. beneden links: *J. A. Wassenbergh, 1718.*
Geschenk van Jhr. W. F. Trip van Zoudtlandt, Em. Pred., 1904.

2611b. Johanna Bondina Gales, (—1727), tweede echtgenoote van den voorgaande.
D. 79 × 58,5 lgr. Gem. links beneden: *J. A. Wassenbergh, 1717.*
Herkomst als vorig No.

2611c. De kinderen Trip in een landschap. Blijkens de onderschriften zijn de kinderen van de beide voorgaanden bijeen t. w. Louis (1721—1740), Vincent Bernardus (1723—1800) en Jan Lucas (1726—1786). De kleinste is gezeten in een kleine boerenwagen getrokken door een schimmeltje.
D. onregelmatig van vorm (schoorsteenstuk) 95 × 107, figh. 51.
Gemerkt links: *J. A. Wassenbergh 1730.*
Herkomst als No. 2611a.

WEISSENBRUCH (Jan Hendrik), zie bl. 294.

2625a. De Molen waarlangs een vaart; een boer drijft eenige koeien over de brug. Bewolkte lucht.
M. 41 × 30,5, fig.h. 4, gem. rechts: *J. H. Weissenbruch f.*
In bruikleen van den heer J. C. J. Drucker te Londen, 1903.

2625b. Landschap. Een huisje in de heide: heuvelachtig terrein in 't verschiet. Donker blauwe lucht met witte wolkjes.
E. 21 × 34, gem. rechts: *J. H. Weissenbruch f.* Herk. als No. 2625a.

SCHILDERING ACHTER GLAS.

ZEUNER (   ), werkzaam te Amsterdam op het einde der 18e eeuw.

2916a. Gezicht op den Jan Roodenpoorts Toren en het Singel te Amsterdam. Schildering in olieverf, zilver en goud, achter glas.
Glas 42 × 52, fig.h. 3,2. Gem. links op den kaaimuur: *Zeuner.*
In bruikleen van het Kon. Oudheidkundig Genootschap, 1904.

OMLIJSTE TEEKENINGEN.

MAUVE (Anton), zie bl. 170.

2950a. Heide met schapen bij Laren. De herder drijft zijne kudde naar den voorgrond over de kruising van twee zandwegen. Enkele kale boomstammen. Late herfstdag.
Teekening in kleuren 47 × 73, gem. rechts: *A. Mauve f.*
In bruikleen aan den heer J. C. J. Drucker te Londen, 1903.

2950b. Morgennevel. Op een verheven zandgrond zijn twee man bezig een zwaren beukenstam onder de met twee paarden bespannen kar te binden, een derde man staat bij de paarden. Rechts bladerlooze beukenboomen. Grauwende ochtendlucht.
Teekening in kleuren 42 × 57,5, fig.h. 9, gem. rechts: *A. Mauve f.*
Herkomst als No. 2950a.

2950c. Schapen in het Bosch, de herder staat er bij, hoog gras; de blauwe lucht speelt door het gebladerte.
Teekening in kleuren 46 × 34, gem. rechts: *A. Mauve.*
Herkomst als No. 2950a.

2950d. Ruiters in de Sneeuw. Een heer en dame te paard gevolgd door den knecht rijden, op den rug gezien, in een laan van het Haagsche Bosch.
Teekening in kleuren 44 × 27, fig.h. te paard 7, gem. rechts: *A. Mauve f.*
Herkomst als No. 2950a.

2950e. Schapen Scheren; een boer met blauwen kiel is bezig vóór de schuur een groot schaap te scheren. Boomen in den achtergrond.
Teekening in kleuren 45,5 × 37, hfdh. 4,5, gem. rechts: *A. Mauve f.*
Herkomst als No. 2950a.

2950f. Bloemenplukkend Meisje, staande figuur in wit japonnetje uitkomende tegen gebladerte.
Teekening in kleuren 35 × 21, figh. 24, gem. links: *A. Mauve f.*
Herkomst als No. 2950a.

2950g. Aardappelen Rooien. De boer en boerin zijn geknield aan het werk. Een vrouw staat er bij. Grauwe lucht.
Teekening in kleuren 34 × 46, fig.h. 14, gem. rechts: *A. Mauve.*
Herkomst als No. 2950a.

2950h. Waschvrouw bij de Schuur; zij hangt het goed te droogen op een touw aan stokken gebonden.
Teekening in kleuren 25 × 34, fig.h. 17, gem. rechts: *A. Mauve.*
Herkomst als No. 2950a.

2950i. Waschvrouw in het Duin; zij staat de wasch op te hangen aan een touw tusschen staken bevestigd. Grijze stormlucht.
Teekening in kleuren 27,5 × 40,5, fig.h. 8, gem. rechts: *A. Mauve*
Herkomst als No. 2950a.

PORTRETLIJST.

	No.
Abba, Clara	542
Backer, Joris	1138
Baert, Willem Jansz.	911
Beresteyn, Caecilia van	1590, 1836
Bernard, Jean	1575a
Beveren, Carolina van	1975d
Bieselinge, Christiaen van	508
Blyenburgh, Adriaen van (1485—1510)	140a
Blyenburgh, Adriaen van (1510—1573)	55a, 162c
Blyenburgh, Adriaen van (1532—1582)	55a, 162e
Blyenburgh, Adriaen van (1589—1630)	1975c
Blyenburgh, Adriaen van (1616—1675)	1296a
Blyenburgh, Adriaen van (1647—)	256e
Blyenburgh, Catharina van	55a
Blyenburgh, Charlotta Elisabeth van	965b, 2147b
Blyenburgh, Cornelia van	55a
Blyenburgh, Cornelis van (1450—1521)	1453a, 1453b
Blyenburgh, Cornelis van (1534—1596)	55a
Blyenburgh, Heyman van	162a
Boelisz, Hendrick	889
Boogaerd, Clara	55a, 162d
Both, Digna de	1975b
Brak-Haskenhoff, Mevrouw	1383a
Brouwer, Gerbrant	889
Burch, Charlotta Elisabeth van der	2223a
Burch, François van der	1975a
Burch, Johan van der	965a, 2147a
Camprich van Cronefeldt, Johannes	2085a
Carré, Maria	162g
Collot d'Escury, André Baron	256a
Collot d'Escury, Daniel »	256b
Collot d'Escury, Henri »	2223a
Collot d'Escury, Robert »	2304a
Collot d'Escury, Simeon Petrus »	2223b
Cool, Catharina	162f
Droogendyck, Cornelia van	162b
Droste, Elisabeth	256f
Duvelaer, Anthonis Cornelisz.	155a
Duynen, Elisabeth van	542
Elisabeth van Frankrijk	2068 en bl. 350
Faille, Anna Magdalena della	2223d
Gabriel, Paul Joseph	1634a
Gael	48
Gales, Johanna Bondina	2611b
Geer, Johanna Margaretha de	257a
Graeff, kinderen de	205
Jacoba van Beieren	130, 338
Joncheyn, Albert	125
Joubert, Piet J.	2188a
Kellen, Johan Philip van der	2547b
Kessel, Lysbeth	912
Lestevenon, Magtelina Christina	2304b
Meebeecq Cruywaghen, Familie	1349
Messchaert, Johan M.	2547a
Metayer, Antoinette	1698b
Metayer Phz., Louis	1698a
Munter, Agatha	542
Pallandt—Merode	39
Ram	223
Reael, Frans	1138
Royer, Louis	502, 1861
Schoyte, Catharina	1453a, 1453c
Sinkel—Ten Brink, Mevrouw	1287a
Smit, Cornelia Gysberta	818b
Soutelande	48
Sweerts de Landas, Marten Christiaan Baron	256c
Sweerts de Landas, Johanna Martha Geertruy Baronnesse	256d
Trip, Christina	1368a
Trip, Jan Lucas	2611c
Trip, Louis	2611c
Trip, Vincent Bernardus	2611c
Trip van Vredenburg, Adriaen Joseph	2611a
Trip van Warfumborg, Louis	1368a
Trip van Zoudtlandt, Jhr. Albert Dominicus	818a
Troussard—Marris, Mevr. F.	1519w
Vlasblom, Jan	398
Vondel, Joost van den	1907a
Vriese, Livina de	1104a
Witte, Nicolaes de	211
Witte, Pieter de	1835

BOSTON PUBLIC LIBRARY
3 9999 06662 687 8